

Gasilski terminološki slovar

A
B
C
Č
D
E
F

H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
Š
T
U
V
W
X
Y
Z
Ž

Gasilski terminološki slovar

Vsem slovenskim gasilkam in gasilcem

Založba ZRC

Zbirka Slovarji

Urednik zbirke

Kozma Ahačič

Gasilski terminološki slovar

© 2025, avtorji in ZRC SAZU

Glavni uredniki

Mateja Jemec Tomazin, Marko Tomazin,
Neža Strmole

Avtorji

Suzana Anžur, Gregor Arko, Tomaž Ažbe,
Hilda Bedrač, Janko Cerkvenc, Tilen Cestnik,
Gašper Janežič, Rajko Jazbec, Mateja Jemec
Tomazin, Julij Jeraj, Janja Kramer Stajnik,
Matej Krnc, Miha Mihovilovič, Barbara
Novosel, Simona Oblak, Miha Petek, Saša
Petriček, Klemen Repovš, Miha Slapničar,
Neža Strmole, Janez Šalej, Marko Tomazin,
Matej Trunk, Jasmina Vidmar, Rok Zavrl,
Marko Zibelnik, Boštjan Žagar

Recenzenti

Aleš Jug, Milan Dubravac, Zvonko Glažar,
Blaž Turk, Franci Petek, Primož Osojnik,
Andreja Nève Repe, Marija Kolšek, Matej
Kravanja, Boštjan Košiček, Danijel Andoljšek,
Ana Bogdan Zupančič, Milan Kroflič, Janez
Hočevnar, Adriana Cividini, Tomaž Vilfan

Terminografski pregled

Simon Atelšek, Tanja Fajfar, Jera Oman,
Mojca Žagar Karer

Urejanje literature in virov

Alenka Porenta

Tehnična sodelavka

Karmen Nemeč

Fotografije na naslovnici in notranjih listih

Gašper Miklavčič

Oblikovanje naslovnice in zasnova preloma

Dušan Grobovšek, Idejološka ordinacija

Prelom

Simon Atelšek

Izdajatelj

ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik
Frana Ramovša

Zanj

Kozma Ahačič

in

Gasilska zveza Slovenije

Zanjo

Janko Cerkvenc

Založnik

Založba ZRC

Zanj

Oto Luthar

Glavni urednik založbe

Aleš Pogačnik

Tisk

Cicero Begunje, d. o. o.

Naklada

400 izvodov

Cena

39 evrov

Prva izdaja, prvi natis, prvi dotis
Ljubljana 2025

Slovar je nastal v okviru razvojno-raziskovalne naloge 4300-239/2021-1 Gasilski terminološki slovar, ki ga je financirala Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ter raziskovalnega programa P6-0038, ki ga je financirala Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije.

Slovar je nastal z računalniško aplikacijo SlovarRed 2.1 Tomaža Seliškarja in Borislave Košmrlj - Levačič.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

ISBN 978-961-05-0924-0
COBISS.SI-ID=221765891

E-knjiga/E-book
ISBN 978-961-05-0925-7 (PDF)
ISBN 978-961-05-0926-4 (HTML)
COBISS.SI-ID=221826307

Prva e-izdaja je pod pogoji licence Creative Commons
CC BY-NC-ND 4.0 prosto dostopna:
<https://doi.org/10.3986/9789610509257> (pdf)
<https://doi.org/10.3986/9789610509264> (html)

Gasilski terminološki slovar

Glavni uredniki

Mateja Jemec Tomazin

Marko Tomazin

Neža Strmole

Ljubljana 2025

Q

Kazalo

6	Iz recenzij
9	Uvod
12	Zasnova in zgradba slovarja
20	Krajšave in oznake
21	Slovar
175	Angleško-slovenski slovar
203	Nemško-slovenski slovar
233	Viri in literatura

Priprava Gasilskega terminološkega slovarja je zahtevna in hkrati izjemno pomembna naloga, saj obravnava področje požarne varnosti ter dejavnosti, ki so z njo povezane. Osredotoča se na zaščito ljudi, okolja in premoženja, kar je temeljna vrednota vsake družbe. Požarna varnost predstavlja ključen del našega prostora in vsakdana ter s svojo pomembnostjo že stoletja navdihuje in podpira človeka pri njegovih prizadevanjih za varno in urejeno življenje. Gasilci že od nekdaj s svojim znanjem in izkušnjami zagotavljajo varnost, njihovo delo pa je vpeto v širši kontekst civilizacijskega razvoja. Slovar terminološko zajema bogate izkušnje in strokovno znanje, pridobljene skozi delo na terenu, intervencije, preventivo ter usposabljanje.

Gasilski terminološki slovar je plod dolgoletnih izkušenj gasilskih organizacij in posameznikov ter predstavlja temelj za prihodnje slovarje, namenjene podrobni obravnavi posameznih področij gasilstva, kot so zaščita in reševanje, tehnike gašenja, požarna preventiva ter sodelovanje z drugimi službami. Z izdajo Gasilskega terminološkega slovarja je dosežen tudi širši cilj – ozaveščanje in krepitev pomena gasilstva v družbi. Vsebinsko slovar predstavlja požarno varnost kot proces, ki gradi ravnovesje med človekom, tehnologijo, prostorom in časom ter tako prispeva k bolj varni in trajnostni prihodnosti.

Ddr. Aleš Jug,
predsednik Slovenskega združenja za požarno varstvo

Pozdravljam pripravo in izid gasilskega terminološkega slovarja, ki bo pripomogel k boljšemu sporazumevanju in bolj natančnemu razumevanju gasilskih terminov. Slovar vsebuje v slovenščini uporabljano gasilsko izrazje z ustreznimi definicijami. Priprava tako obsežnega slovarja je zahtevala veliko raziskovalnega dela, saj je gasilska terminologija po različnih državah različna. Hkrati pa je bilo treba različna poimenovanja smiselno prirediti za rabo v slovenskem gasilstvu. Glede na širok spekter aktivnosti, ki jih gasilci uporabljamo, bo ta slovar dober pripomoček pri našem delu na vseh področjih. Izbor področij ocenjujem kot ustrezen. Slovar ocenjujem z odliko, saj pokriva vsa pomembna gasilska strokovna področja.

Milan Dubravac
predsednik CTIF

Pregovor, da je knjiga najlepše darilo, ima svoj pomen. Živimo v časih, in to še posebno velja za Slovenijo, da nam pada kultura branja, ko se učimo in informacije dobivamo s poceni družbenih omrežij in z veliko težavo zapišemo nekaj pravilno zapisanih besed. Skozi zgodovino smo gasilci pomembno prispevali k razvoju slovenskega naroda s svojimi osnovnimi nalogami, in sicer požarno brambo, hkrati pa smo bili tudi varuhi slovenske besede in domoljubja. Gasilski terminološki slovar je še en dokaz, da nam je mar za nacionalne vrednote in strokovnost. To odlično knjižno delo je naš ponos in naj služi ljudstvu.

Zvonko Glažar,
poveljnik Gasilske zveze Slovenije

Gasilstvo ima v Sloveniji več kot stoletno tradicijo, ki sega v čas Avstro-Ogrske. Prvotne naloge gasilcev so se osredotočale na gašenje požarov, z razvojem pa so se širile na vse oblike solidarnih aktivnosti v lokalnem okolju in širše. Gasilci, tako poklicni kot prostovoljni, smo skozi obdobja razvoja pridobivali nova znanja, nove tehnike in nove skupne standarde. Pri delovanju gasilstva smo ves čas uporabljali skupni jezik, najsi je šlo za intervencije ali družabne dogodke, namenjene zbiranju sredstev za delovanje gasilstva. Ne glede na bogato tradicijo skupnega razumevanja, delovanja in uporabe iste terminologije je Gasilski terminološki slovar prva zapisana zbirka besed našega skupnega jezika. Gasilski terminološki slovar nedvoumno zapolnjuje manjkajoči delček v mozaiku slovenske gasilske tradicije na sistemski ravni. V Združenju slovenskih poklicnih gasilcev toplo pozdravljamo njegov nastanek. Če smo do nedavnega vsi vedeli, kaj pomeni *gasilska enota širšega pomena*, zdaj s pomočjo Gasilskega terminološkega slovarja zagotovo tudi vsi enako razumemo pomen tega izraza.

Blaž Turk,
predsednik Združenja slovenskih poklicnih gasilcev

Gasilski terminološki slovar je velika pridobitev slovenskih gasilcev in na splošno pomembna za celotno Slovenijo, saj prispeva k poenotenju terminologije na področju gasilstva. Kot bivši poveljnik GZS, ki je predlagala in kasneje tudi podprla razvojno-raziskovalno nalogo, sem zelo ponosen na izdelek, ki je nastal. Hvala Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Mateji Jemec Tomazin, nosilki razvojno-raziskovalne naloge in vsem strokovnjakom iz vrst prostovoljnih in poklicnih gasilcev, ki so pomagali ustvarjati slovar. Na koncu imamo izdelek, ki obsega prek 2000 slovarskih sestavkov in ki ni namenjen samo gasilcem, temveč vsem, ki so povezani z gasilstvom.

Franci Petek,

poveljnik Gasilske zveze Slovenije med letoma 2013 in 2023

V gasilskem terminološkem slovarju sem recenziral področje vozil in opreme. Vsebina, zajeta na tem področju, je ključnega pomena za izobraževanje, pripravo strokovnih gradiv, izdelavo tehnične dokumentacije za javna naročila ter oblikovanje medijskih izjav. Z uporabo terminološkega slovarja se lahko izognemo nesporazumom in zagotovimo doslednost pri uporabi terminov. Nadaljnje usklajevanje terminologije v gasilstvu bo nedvomno prispevalo k večji učinkovitosti in boljšemu razumevanju na tem pomembnem področju.

Primož Osojnik,

poveljnik Gasilske brigade Maribor

Gasilski terminološki slovar pokriva pomembno in obsežno področje, ki bo strokovnjakom, povezanim z gasilstvom, olajšalo delo. Gasilstvo je bolj interdisciplinarno, kot bi sprva pričakovali, saj vključuje številne stroke, ki so tako neposredno kot posredno povezane s to dejavnostjo. Z enotnim slovarjem se bo poenotila terminologija med gasilci in strokovnjaki z drugih področij, povezanih z gasilstvom (npr. gozdarji), kar je ključno za učinkovito sodelovanje med različnimi disciplinami. Enotna uporaba terminov bo omogočila hitrejšo in jasnejšo komunikacijo med intervencijami, pri usposabljanjih, načrtovanju in sanacijah, pa tudi v izobraževalnih gradivih. Slovar je zato izjemnega pomena tako za praktično delo kot za teoretične raziskave.

Slovar zajema ključne termine s področja gasilstva, pri čemer so avtorji izrazito poglobljeno obravnavali temo ter jasno in celovito predstavili bistvene pojme. Dodana vrednost slovarja je tudi vključitev nekaterih specifičnih terminov, ki jih uporablja le ožji krog strokovnjakov, kar bo olajšalo razumevanje in povezovanje med različnimi strokami. Jezik slovarja je strokoven in razumljiv, razlage terminov so natančne in primerne za enotno uporabo v praksi. Slovar kot celota predstavlja dragocen prispevek k terminološkemu področju gasilstva in je pomembno orodje tako za strokovnjake kot jezikoslovce. Avtorji so temo obravnavali natančno, jasno in uporabno, kar bo nedvomno koristilo vsem, ki se ukvarjajo s tem področjem.

Dr. Andreja Nève Repe,

Zavod za gozdove Slovenije, Sektor za načrtovanje razvoja gozdov

Uvod

Začetki varstva pred požarom segajo v najstarejša zgodovinska obdobja, saj je ogenj človeku sicer nudil mnogo koristi, hkrati pa je nenadzorovano gorenje povzročilo tudi mnogo škode. Prva pisna poročila o organiziranem gašenju segajo v čase antičnega sveta in že mladi gasilci na kvizih odgovarjajo, da je bila prva znana uredba o gašenju napisana na papirusu v Egiptu v 2. tisočletju pr. n. št. V antičnem Rimu so bili za požarno stražo določeni vojaki in po nekaterih podatkih je bilo že v času cesarja Avgusta, Cezarjevega naslednika, v Rimu okoli 8000 gasilcev. Rimljani so gasilsko službo uvedli po vseh mestih takratnega imperija, pri čemer so imeli gasilci določene tudi funkcije, kar pomeni, da so tako kot pri vojskovanju razvijali taktiko. Poskrbeli so tudi za osebno opremo, saj so dokumentirani zapisi o vatiranih in prešitih platnenih oprsnikih, tunika gasilcev je imela dolge rokave, škornji z vezalkami in okovanimi podplati pa so bili narejeni iz čvrstega usnja. Okoli vratu so nosili rute, ki so si jih lahko zavezovali okoli nosu in si tako zaščitili dihala. Takratni gasilci so že uporabljali požarne metle, gasilne odeje, vedra, sekire, gasilske kavlje, lestve in celo črpalke, kar dokazuje izjemno potrebo po usposobljenih in opremljenih skupinah, ki so zmožne pomagati pri varovanju ljudi, živali in premoženja.

Iz srednjega veka so med ohranjenimi listinami tudi požarni redi. Po velikem požaru na Dunaju je cesar Rudolf Habsburški komaj tri leta po svojem imenovanju leta 1276 izdal požarni red. Požar je moral žal vedno povzročiti veliko škodo, da so se oblasti odločile nekaj spremeniti in urediti, tudi v Ljubljani ni bilo nič drugače, čeprav so ognjeni zublji po Ljubljani pustošili večkrat. Prvi požar v Ljubljani je opisan v letu 1371, ko je zgorel

tudi rotovž in mestni arhiv, leta 1493 je uničil predel med Šušarskim mostom in današnjim Vodnikovim trgom, požar leta 1660 na Gornjem trgu pa je ogrozil tudi cesarski smodniški stolp, ki je stal na zahodni strani grajske planote. Še en uničujoči požar v letu 1676, ko je zagorelo predmestje na levem bregu Ljubljane med današnjim Tromostovjem in Filharmonijo in je bilo kar nekaj žrtev požara, je primoral mestne veljake, da je Ljubljana leta 1676 dobila svoj gasilski in požarni red. Eden od bolj zanimivih varnostnih ukrepov je uvedba »večernega zvona«, ki je okrog 17h zazvonil in opozoril meščane, naj pogasijo vsa odprta ognjišča. Gašenje je vodil mestni sodnik, ob požaru je bilo treba zapreti mestna vrata, morebitne tatvine na požarišču pa so bile kaznovane s smrtjo. V gasilsko službo so vključevali cehovske mojstre za gasilstvo uporabnih obrti, saj so morali zidarji in tesarji prinesiti svoje orodje, viničarji pa v sodih dobavljati vodo. Da bi bili ljubljanski meščani na požar pravočasno opozorjeni, so določili nočne, pravzaprav požarne čuvaje, ki so, zaviti v pelerine, z lučjo in helebardo hodili po mestnih ulicah, ob polnih urah pa je čuvaj ponovil uro in zapel meščanom, da je vse mirno in jih čuvata Bog ter sveti Florjan. Kadar je čuvaj v grajskem stolpu opazil dim, pa je s trobljenjem v rog ali bitjem plati zvona opozoril meščane na nevarnost, v smeri požara pa izobesil rdečo zastavo, ponoči pa rdečo svetilko.

Cesarica Marija Terezija je pomemben pečat pustila tudi pri organizaciji varstva pred požarom in kranjsko deželno glavarstvo je v začetku 1773 izdalo nov požarni in gasilski red. Vrednota varovanja ljudi, živali in premoženja pa je v 19. stoletju dobila tudi nacionalno razsežnost in tako v časopisu Slovenec 28. 5. 1874 beremo, da je tudi

»'Narodov' vrednik Jurčič pristopil k ljubljanski požarni straži (Feuerwehr), ktera ima do zdaj po vsem še nemčursko obliko in namen slaviti in vzdrževati pri nas nemški element.« Zapis v Slovincu ni povsem pošten, četudi lahko o dejanskih razmerah sklepamo na podlagi pisnih virov, saj po ustanovitvi prvih gasilskih društev na Slovenskem in sprejemov društvenih statotov v drugi polovici 19. stoletja lahko spremljamo skokovit razvoj gasilske terminologije v slovenščini, tudi na področju organizacije gasilstva, seveda pa je vse terjalo nekaj časa, saj smo tudi dandanes nagnjeni k temu, da bi radi vse naredili sami in ne upoštevali predhodnikov. Pri iskanju najprimernejših poimenovanj lahko tudi v slovenskih gasilskih terminih prepoznamo nemško besedotvorno in skladijsko podstavo, vendar je treba opozoriti, da v tem gasilstvo ni nič drugačno od drugih strokovnih področij, poleg tega pa so morala takrat ustanovljena gasilska društva v najkrajšem možnem času vzpostaviti organizirano gasilsko službo z najboljšo možno takrat dostopno opremo. Pomembno vlogo pri poenotenju organiziranosti in posledično tudi terminologije je imela *Deželna zveza kranjskih gasilnih društev*, ustanovljena 1888, ki je leta 1897 začela izdajati stanovsko strokovno revijo *Gasilec* in ta odtlej izhaja vse do današnjih dni. Poleg tega je *Deželna zveza* izdajala tudi priročnike, sprva so obravnavali celotno gasilstvo od organizacije in pravil gasilske službe do opreme in taktike, z leti pa so začeli izhajati tudi namenski priročniki.

Poleg strokovne literature na ustaljevanje terminologije najbolj vpliva izobraževanje. Za prostovoljne gasilce so organizirana temeljna strokovna usposabljanja, poklicni gasilci opravijo tudi temeljno izobraževanje v Gasilski šoli, vendar v Sloveniji ni mogoče študirati gasilstva na univerzitetni ravni. V Sloveniji je z gasilstvom najtesneje povezan univerzitetni študijski program *Tehniške varnosti na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani*, pri katerem je požarna varnost le del programa in prav tako tudi le del gasilske stroke.

Gasilski terminološki slovar je prvi znanstveni slovar v slovenščini, ki obravnava področje gasilstva. Slovar je nastal kot razvojno-raziskovalna naloga Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, v sodelovanju med Inštitutom za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in Gasilsko zvezo Slovenije, ki je predlagala strokovnjake za posamezna področja. Avtorji slovarja, ki so se trudili, da bi kar najbolje predstavili pojmovni svet slovenskega gasilstva, so (po abecedi): Suzana Anžur, Gregor Arko, Tomaž Ažbe, Hilda Bedrač, Janko Cerkenik, Tilen Cestnik, Gašper Janežič, Rajko Jazbec, mag. Julij Jeraj, izr. prof. dr. Janja Kramer Stajnko, mag. Matej Krnc, doc. dr. Miha Mihovilovič, doc. dr. Barbara Novosel, Simona Oblak, Miha Petek, doc. dr. Saša Petriček, Klemen Repovš, doc. dr. Miha Slapničar, Neža Strmole, Janez Šalej, Marko Tomazin, Matej Trunk, Jasmina Vidmar, Rok Zavrl, Marko Zibelnik in Boštjan Žagar. Delo je vodila terminografinja doc. dr. Mateja Jemec Tomazin.

Slovar obravnava področje požarne varnosti in dejavnosti, ki so z njo povezane, ter se osredotoča na zaščito ljudi, okolja in premoženja – temeljne vrednote vsake družbe. Vsebuje bogate izkušnje in strokovno znanje, pridobljene z delom na terenu, intervencijah, pri preventivnem delovanju in strokovnem usposabljanju. Zaradi obsežnosti in raznolikosti gasilstva je bilo delo organizirano po naslednjih področjih (po abecedi): elektrotehnika in varnost, gasilska taktika, gasilskošportne discipline, gradbeništvo in preskrba z gasilno vodo, informatika, izobraževanje, nevarne snovi, organizacija gasilstva in pravne osnove, osebnost gasilca, požar in teorija gorenja in gašenja, požarna preventiva, prva pomoč, radijske in ostale zveze, razvrščanje, reševanje na vodi in iz nje, reševanje z višin in iz globin, sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, tehnično reševanje, varstvo in zdravje gasilca, vozila in oprema, zaščita telesa in dihal. Z izdajo Gasilskega terminološkega slovarja je dosežen širši cilj – ozaveščanje in krepitev pomena gasilstva v družbeni zavesti in znanosti.

Septembra 2024 so slovar terminografsko pregledali sodelavci Oddelka za terminologijo. Dr. Simonu Atelšku, dr. Tanji Fajfar, Jeri Oman in doc. dr. Mojci Žagar Karer se za natančen pregled in koristne pripombe najlepše zahvaljujemo. Poleg terminografskega pregleda je bil v drugi polovici leta 2024 opravljen tudi recenzentski pregled slovarja. K sodelovanju smo povabili strokovnjake, ki so prijazno privolili v recenzentsko vlogo. Ti so bili ddr. Aleš Jug, predsednik Slovenskega združenja za požarno varstvo; Milan Dubravac, predsednik CTIF; Zvonko Glažar, poveljnik Gasilske zveze Slovenije; Blaž Turk, predsednik Združenja slovenskih poklicnih gasilcev; Franci Petek, poveljnik Gasilske zveze Slovenije med letoma 2013 in 2023; Primož Osojnik, poveljnik Gasilske brigade Maribor; dr. Andreja Nève Repe, Marija Kolšek, Matej Kravanja in Boštjan Košiček, vsi Zavod za gozdove Slovenije; Danijel Andoljšek, diplomirani zdravstvenik z dolgotnimi izkušnjami reševanja v predbolnišničnem okolju; doc. dr. Ana Bogdan Zupančič, raziskovalka in socialna pedagoginja; Milan Kroflič, mednarodni inštruktor tehničnega reševanja; Janez Hočevar, nekdanji vodja Gasilske šole; Adriana Cividini, vodja za področje operative na Gasilski zvezi Slovenije; Tomaž Vilfan, namestnik poveljnika Gasilske zveze Slovenije. Vsem se najlepše zahvaljujemo, da so s svojimi predlogi, pripombami in dopolnitvami prispevali k natančnejšemu slovarju.

Zahvaljujemo se tudi Alenki Porenta za urejanje seznama literature, Karmen Nemec za tehnično pomoč in pregled sinonimije, Dušanu Grobovšku za oblikovanje naslovnice in zasnove slovarja ter dr. Simonu Atelšku za računalniški prelom. Pomembno obogatitev knjižne izdaje predstavljajo izjemne fotografije Gašperja Miklavčiča, Gašper Vrankar pa je gasilec na naslovnici.

Hkrati z izidom v tiskani obliki bo Gasilski terminološki slovar objavljen tudi v elektronski obliki, in sicer bo prosto dostopen na spletišču Terminologišče (<http://isjfr>.

zrc-sazu.si/terminologisce), kjer bo po njem mogoče iskati z ustreznim iskalnikom. Iskanje po njem bo omogočeno tudi prek slovarskega portala Fran (<http://www.fran.si/>).

Čeprav na sodobno terminologijo mnogih strokovnih področij pomembno vpliva angleščina, ima gasilska terminologija zelo veliko domačih poimenovanj, pomemben jezik dajalec pa je zaradi tradicije in tudi razvoja opreme nemščina. Gasilska terminologija se pojavlja tudi v zakonih in predpisih, vendar žal pogosto ne upošteva uveljavljene terminologije, ki se uporablja v področni strokovni literaturi, zato si avtorji in vsi sodelavci slovarja želimo, da bi pri tem lahko slovar postal zanesljiv vir informacij. Gotovo nam ni uspelo rešiti vseh terminoloških dilem, zato prosimo, da nam svoje pripombe za izboljšanje slovarja pošljete na naslov gasilci@zrc-sazu.si. Upoštevali jih bomo v morebitni naslednji izdaji slovarja. Prosimo tudi za predloge novih terminov, ki bi jih bilo smiselno uvrstiti v naslednjo izdajo. S tem bo slovar sledil razvoju stroke in ostal uporaben terminološki priročnik.

Zasnova in zgradba slovarja

Tip slovarja in osnovni podatki o slovarju

Gasilski terminološki slovar je terminološki slovar, v katerem so slovenskim terminom pripisane definicije in angleški ter nemški ustrezniki. Vključuje 2257 terminov, od katerih jih je 1974 definiranih, 283 pa uporabnika slovarja usmerja k prednostnemu terminu. Termini spadajo na 21 področij. Ta področja so (po abecedi): elektrotehnika in varnost, gasilska taktika, gasilskošportne discipline, gradbeništvo in preskrba z gasilno vodo, informatika, izobraževanje, nevarne snovi, organizacija gasilstva in pravne osnove, osebnost gasilca, požar in teorija gorenja in gašenja, požarna preventiva, prva pomoč, radijske in ostale zveze, razvrščanje, reševanje na vodi in iz nje, reševanje z višin in iz globin, sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, tehnično reševanje, varstvo in zdravje gasilca, vozila in oprema, zaščita telesa in dihal.

Ureditev slovarja je abecedna. Slovar vsebuje le sodobne termine in ne posega v njihov zgodovinski razvoj. Vanj so vključena le nekatera lastna imena (imena krovnih gasilskih organizacij, pri katerih najpogosteje prihaja do pomislekov, kako jih zapisati v angleščini ali nemščini), vključeni so tudi nekateri osnovni termini strok, ki so v gasilstvu enako definirani kot v primarni stroki, vendar jih morajo gasilci usvojiti v času temeljnega usposabljanja. Osrednjemu delu slovarja, ki ga tvorijo slovenski termini z definicijami in angleškimi ter nemškimi ustrezniki, sledita angleško-slovenski in še nemško-slovenski slovar. V slovar je vključenih 2192 angleških in 2304 nemških ustreznikov.

Pri izdelavi slovarskih sestavkov je bila uporabljena in pregledana relevantna strokovna literatura, zlasti znanstveni in strokovni članki, znanstvene in strokovne monografije ter učbeniki in gradiva za usposabljanje. Slovarske rešitve so bile preverjene tudi v sekundarnih virih, tj. v sorodnih terminoloških slovarjih in leksikonih. Smiselno so bili upoštevani vsi dostopni elektronski viri. Seznam uporabljene literature in virov je naveden na koncu slovarja.

Naslovniki slovarja

Primarni naslovniki slovarja so gasilci, ki opravljajo temeljna strokovna usposabljanja; njim so prilagojene informacije, vključene v slovar. Za uporabo slovarja se zato predvideva določeno strokovno predznanje, vsekakor pa ga lahko uporabijo vsi, ki potrebujejo strokovno verodostojno informacijo o gasilski terminologiji, zlasti novinarji, prevajalci in odgovorni za varstvo pred požarom ter organizacijo varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Metodologija izdelave slovarja

Pri nastajanju slovarja je sodelovalo 26 strokovnjakov z različnih področij gasilstva pod vodstvom terminografinje. Začetek dela je predstavljalo zbiranje strokovnih besedil v elektronski obliki, na podlagi katerih so bili izdelani področni geslovniki. Strokovnjaki so nato – vsak za svoje področje – pregledali in dopolnili geslovník, definirali termine,

določili morebitne sinonime in dodali angleške in nemške ustreznike, pri čemer so dodajali samo preverjene informacije, manjkajoče pa so dodali glavni uredniki. Njihovo delo je v vseh fazah (pri zbiranju gradiva, pregledovanju geslovnika in oblikovanju slovarskih sestavkov) vodila in pregledovala terminografinja. Slovar je bil izdelan z računalniškim programom SlovarRed 2.1, ki je bil razvit na Oddelku za terminologijo Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU in je namenjen terminografski obdelavi gradiva, ki vključuje vnašanje, urejanje in izpisovanje slovarskih sestavkov po različnih kriterijih in končno pripravo besedila za tisk in pripravo baze za elektronsko objavo.

Gasilski terminološki slovar je – tako kot drugi terminološki slovarji, ki nastajajo na Oddelku za terminologijo – izdelan na podlagi pojmovnega pristopa, kar pomeni, da so termini obravnavani kot poimenovanja za pojme. Ti so enote znanja, ki so med seboj povezane v pojmovni sistem stroke. Pojmovni pristop predvideva, da so pri terminološkem delu upoštevana medsebojna razmerja med pojmi. Ta so v slovarju lahko izražena eksplicitno, npr. s kazalko (→), ki nakazuje sinonimno razmerje, ali implicitno, npr. s hierarhičnim razmerjem nad- in podrednosti, izraženim v definiciji.

Razmerja med pojmi v pojmovnem sistemu je najlažje upoštevati, če terminološko delo poteka po pojmovnih skupinah. Pri izdelavi *Gasilskega terminološkega slovarja* so bili zato skupaj obravnavani termini, ki označujejo različne vrste *cevi* (npr. *tlačna cev*, *sesalna cev*, *koaksialna cev*, *visokotlačna cev*). Ker so bili povezani pojmi obravnavani hkrati, je bilo lažje prepoznati in opisati istovrstne in

razlikovalne značilnosti med njimi, npr. med *napadi* glede na način njihovega izvajanja – *čelni napad* in *napad z obkrožanjem*, kar je prispevalo tudi k odpravljanju morebitnih pojmovnih nedoslednosti.

Gradivna osnova

Gradivno osnovo *Gasilskega terminološkega slovarja* predstavlja vsa dostopna strokovna literatura v elektronski obliki, zlasti gradiva za temeljno strokovno usposabljanje, opisi operativno-taktičnih postopkov, članki iz revije *Gasilec* in vse monografije, ki jih je v zadnjih letih izdala Gasilska zveza Slovenije. Pomemben prispevek pri luščenju terminoloških kandidatov in oblikovanju korpusa so predstavljali tudi interni standardi nekaterih poklicnih enot, zlasti Gasilske brigade Ljubljana, s čimer smo lahko pripravili specializirani korpus in ga razdelili na posamezna, že našeta področja. Besedila so bila pretvorjena v besedilno obliko in najprej obdelana s programom WordSmith 8.0. V času trajanja razvojno-raziskovalne naloge je bil razvit tudi nov program za luščenje terminoloških kandidatov v okviru projekta *Razvoj slovenščine v digitalnem okolju*, zato so bili izdelani novi geslovniki in združeni s prvimi, ki so jih avtorji že pregledali in dopolnili. Po potrditvi področnega geslovnika se je začela faza oblikovanja slovarskih sestavkov, ki je vključevala pisanje definicij, določanje morebitnih sinonimnih razmerij in dodajanje angleških ter nemških ustreznikov. Pri tem so se odpirala vprašanja ustaljenosti poimenovanj, dopolnjevanja novih spoznanj in prenosa izkušenj iz tujejezičnih okolij.

Normativnost

Gasilski terminološki slovar poskuša v primerih, ko za en pojem obstaja več terminov – to je pojav, imenovan terminološka sinonimija –, določiti, kateri izmed njih je prednostni. Rabo usmerja s kazalko – znakom, ki uporabnika slovarja usmerja k terminu, ki so ga avtorji določili kot optimalnejšega glede na njegov sinonim. S tem slovar prispeva k poenotenju terminologije in posledično k učinkovitejšemu strokovnemu sporazumevanju. Pri tem je treba opozoriti, da terminologija nobene stroke ni povsem trdno določena, zato se v nekaterih okoliščinah, npr. ko se v stroki pojavijo nova spoznanja ali se v rabi začne bistveno pogosteje uporabljati dotlej neprednostni termin, raba prednostnih terminov lahko tudi spremeni.

Pri izbiri prednostnega termina avtorji terminološkega slovarja upoštevajo terminološka načela. Med njimi so najpomembnejša načelo ustaljenosti (praviloma ima prednost termin, ki je v rabi pogostejši), načelo jezikovnosistemske ustreznosti (termin se uskladi z oblikoglasnimi pravili knjižnega jezika), načelo gospodarnosti (krajši termin ima prednost pred daljšim terminom) in jezikovnokulturno načelo (termin domačega izvora ima prednost pred prevzetim terminom). Dopolnjujejo pa jih načelo vsebinske ustreznosti (termin mora primerno označevati vsebino pojma), načelo usklajenosti s pojmovnim sistemom (termin izraža povezanost pojma, ki ga označuje, s sorodnimi pojmi) in načelo optimalne strukture, ki zagotavlja čim večjo nespremenljivost termina v rabi, zaradi česar je najpogostejša struktura zveza pridevniškega določila in samostalniškega jedra.

Prednostni termini so prikazani v polnih slovarskih sestavkih, v katerih so pojasnjeni s terminološkimi definicijami. Neprednostni termini so prikazani v kazalčnih slovarskih sestavkih, ki uporabnika slovarja napotujejo k prednostnim terminom.

Zgradba slovarskega sestavka

Termini so med seboj povezani v terminološki sistem, ki odraža pojmovni sistem stroke. V slovarju so termini prikazani v slovarskih sestavkih, ki so polni, kazalčni ali sestavljeni. Najpogostejši so polni slovarski sestavki. V polnih slovarskih sestavkih so termini predstavljeni z definicijo, dodani so jim morebitni sinonimi in angleški ter nemški ustrezniki. Primer:

čelni napad -ega -áda m taktični postopek pri gašenju požara v objektu ali požara v naravi, pri katerem se gasilske enote požaru približajo z območja, ki ga požar še ni zajel in se uporabi samo v primerih, ko ni nevarnosti širjenja požara na ta mesta **S:** frontálni napad
ANG.: *frontal fire attack, head attack*
NEM.: *frontaler Löschangriff m, Kopfangriff m*

V kazalčnih slovarskih sestavkih, ki so opisani v nadaljevanju uvoda, so prikazani neprednostni termini, ki uporabnika slovarja usmerjajo na prednostni termin. Primer:

frontálni napad -ega -áda m ► čelni napad

V nadaljevanju so podrobneje prikazani in razloženi posamezni elementi polnega slovarskega sestavka.

Iztočnica in z njo povezani podatki

Termin ima v slovarskem sestavku status iztočnice, ki je lahko enobesedna (npr. *napad*) ali večbesedna (npr. *dimni sektor, gasilska zaščitna čelada, hitro tehnično reševalno vozilo*). Praviloma je v ednini, le izjemoma v množini (npr. *dolžnostne sile*). Besednovrstno so iztočnice v tem slovarju samostalniki ali samostalniške besedne zveze. Vse iztočnice so naglašene (npr. *čas odkrítja dogóдка*), pri čemer naglaševanje načeloma sledi *Slovenskemu pravopisu 2001*. Za poimenovanja, ki jih tam ni, je smiselno upoštevana raba v stroki. Vsem iztočnicam je pripisana rodilniška

končnica in podatek o spolu, iztočnicam v množini pa tudi podatek o številu. Kadar se v večbesednih terminih sestavine v imenovalniku in rodilniku ne razlikujejo, to označuje znak --. Primer:

gasilski priklópnik s prenóšno motórnó brizgáлно -ega -a -- -- -- -- m

priklopnik, namenjen prevozu prenosne motorne brizgalne in druge gasilske opreme, ki zadošča najmanj za izvedbo tridelnega napada na mestu intervencije **K**: PMB (1)
ANG.: fire trailer for portable pump
NEM.: Tragkraftspritzen-Anhänger **m**, TSA **m**

Primer enobesedne in večbesedne iztočnice z rodilniško končnico in podatkom o spolu:

dimotvórec -rca **m** naprava za proizvodnjo umetnega dima, ki se uporablja za čim bolj realistično usposabljanje gasilcev in deluje na principu segrevanja ter disperzije namenskega olja **s**: dimodáj

ANG.: fog machine
NEM.: Nebelmaschine **f**

aktivna požárna zaščíta -e -e -e ž ukrepi, ki so namenjeni odkrivanju in javljanju požara, alarmiranju uporabnikov objekta, gašenju požara, npr. sprinklerski sistemi, in omejevanju širjenja požara, npr. odvod dima in toplote

ANG.: active fire protection
NEM.: abwehrender Brandschutz **m**

Primer iztočnice v množini:

lážne in népotrěbne intervencije -ih -- -ih -ij ž

mn. postopki, ki jih po alarmiranju izvede gasilska enota, preden ugotovi, da njeno posredovanje ni potrebno, ker prijava izrednega dogodka ni bila resnična ali posredovanje ni bilo potrebno

ANG.: false alarm call responses
NEM.: Falschalarminsätze **m pl**, Fehleinsätze **m pl**

V primerih, ko je termin ali njegova sestavina citatni izraz, kratica, oznaka ali številka, je na ustreznem mestu dodan izgovor. Primeri:

OHIO máska -- -e [ohájjo] ž **prva pomoč** ► máska za kisik

Esmarchova prevéza -e -e [ésmarhova] ž **prva pomoč** ukrep, s katerim se zmanjša ali popolnoma prekine huda venska ali arterijska

krvavitev na okončinah, ki se ne more zaustaviti na noben drug način

ANG.: Esmarch bandage
NEM.: Esmarch Tourniquet **n**

IPS obrázec -- -zca [ipásè] **m** standardizirani predpripravljeni obrazec, ki je namenjen izvajanju posameznih aktivnosti vodenja intervencije, npr. popisu enot, evidentiranju, dokumentiranju postopkov

ANG.: ICS form
NEM.: Einsatzleitsystem-Formular **n**, ICS-Formular **n**

klicna števílka 112 -e -e -- [èna èna dvé] **in**

[stodvánajst] ž enotna evropska številka za klice v sili, ki je v Sloveniji povezana z regijskim centrom za obveščanje in ki jo posameznik pokliče, kadar potrebuje pomoč gasilcev, nujno medicinsko pomoč, pomoč gorskih, jarmarskih, podvodnih reševalcev ali drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč

ANG.: common emergency number, European emergency number
NEM.: Euronotruf **m**, Rufnummer 112 **f**

Kadar je sestavina termina kratica iz tujega jezika, sta v okroglem oklepaju dodani oznaka za jezik in razvezava kratice. Primer:

ABCDE pregled -- -éda [abacádé] **m**

(**ANG.** airway, breathing, circulation, disability, exposure) **prva pomoč** strukturirani pregled osebe, ki potrebuje nujno medicinsko pomoč in se začne z oceno zavesti, sledijo pa ocena stanja dihalne poti, ocena kakovosti dihanja, ocena prekrvavitve, nevrološka ocena in vizualni pregled celega telesa

ANG.: ABCDE approach
NEM.: ABCDE-Merkschema **n**

Kadar je iztočnica termin, ki označuje osebo, je v zaglavju navedena tudi ženska oblika.

Primer:

povélnik -a **m** **povélnica** -e ž **1.** funkcionar gasilske organizacije, izvoljen na kongresu, skupščini ali občnem zboru, ki vodi poveljstvo ter je odgovoren za pripravo operativnega načrta gasilske enote ter skrbi za operativno usposobljenost gasilcev ter ostale naloge, določene s pravili gasilske službe in področno zakonodajo

ANG.: fire commander
NEM.: Feuerwehrkommandant **m**

2. mandatna funkcija osebe, zaposlene v poklicni gasilski enoti, ki izpolnjuje zakonsko predpisane pogoje ter vodi gasilsko enoto,

pri čemer je odgovorna za pripravo operativnega načrta gasilske enote, operativno usposobljenost in ustrezno opremljenost poklicnih gasilcev ter ostale naloge, določene s področno zakonodajo

ANG.: *chief fire officer*

NEM.: *Branddirektor m*

Definicija

Definicija je najpomembnejša sestavina slovarskega sestavka. V njej niso zajeti vsi vidiki pojma, ampak je ta opredeljen razlikovalno glede na druge pojme in ga uvršča v pojmovni sistem stroke. Glavne vrste terminoloških definicij so: intenzijska, ekstenzijska in intenzijsko-ekstenzijska. Najpogostejša je intenzijska definicija, ki temelji na podrobnem opisu lastnosti pojma – ugotovi se njegov nadrejeni pojem in naštejejo razločevalne lastnosti glede na povezane pojme. Primeri:

aktivni dvig -ega -a m dvig, ki ga oseba na vrvi izvaja sama s svojo močjo in s pomočjo prsne vrvne prižeme ter ročne vrvne prižeme

ANG.: *rope ascending*

NEM.: *Aufsteigen mit Seilklemmen n*

čelo požara -a -- s območje požara v naravi, kjer ima požar največjo intenzivnost in se najhitreje širi

ANG.: *fire head*

NEM.: *Feuerfront f, Kopf m*

gasilski čin -ega -a m oznaka, ki predstavlja stopnjo strokovne usposobljenosti prstovoljnega gasilca ali poklicnega gasilca na operativnem in organizacijskem področju in se nosi na naramnikih na gasilski uniformi ali gasilski delovni obleki

ANG.: *fire rank*

NEM.: *Dienstgrad der Feuerwehr m*

Ker so v definiciji implicitno nakazana tudi razmerja med termini, npr. hierarhično razmerje nad- in podrejenosti, slovar poleg iztočnic *aktivna požarna zaščita* in *pasivna požarna zaščita* vsebuje tudi iztočnico *požarna zaščita*, ki označuje nadrejeni pojem. Tako iz manjših terminoloških podsistemov nastajajo večji podsistemi. Vendar pa je treba opozoriti, da terminološki (pod)sistemi niso

vedno dosledno izpeljani. Razlog je v tem, da so pojmi na določenem področju lahko definirani z različnih vidikov, zanemariti pa ne moremo niti pojmovnih nedoslednosti, ki se pojavljajo v vsaki stroki.

Drugi tip definicije je ekstenzijska definicija, ki je sestavljena iz naštevanja vseh posameznih objektov, ki pripadajo pojmu. Pogosto je nemogoče naštetiti vse objekte, poleg tega pa ta tip definicije pojma ne uvršča v pojmovni sistem stroke. Zato je v terminološkem slovarju pogostejša intenzijsko-ekstenzijska definicija, ki združuje lastnosti intenzijske in ekstenzijske definicije, torej pojem uvrsti v pojmovni sistem, hkrati pa našteje tudi objekte, ki mu pripadajo. Primer:

osnovni življenjski pogoji -ih -ih -ev m mn.

zaščita, reševanje in pomoč nujni pogoji za bivanje ogroženih prebivalcev ob izrednih dogodkih, ki jih je treba v skladu z možnostmi zagotoviti čim prej, in sicer nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali, nastanitev ter oskrba s pitno vodo, hrano, zdravlili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrba z električno energijo, zagotovitev nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture, zagotovitev in zaščita nujne živinske krme, zaščita kulturne dediščine in psihološka ter psihosocialna pomoč

ANG.: *basic needs*

NEM.: *Grundbedürfnis n*

Termin ima praviloma eno definicijo, lahko pa se zgodi, da sta definiciji dve ali pa jih je celo več. V takih primerih so definicije oštevilčene. Več definicij sicer pomeni, da isti termin označuje več pojmov, v primeru gasilstva pa več definicij nakazuje tudi na tesno povezanost različnih podpodročij, npr. gasilske taktike in tehničnega reševanja, pri čemer so avtorji slovarja menili, da bi bilo smiselno, da bi se posebnosti, ki obstajajo med obema podpodročjema, poudarile v ločenih definicijah. V *Gasilskem terminološkem slovarju* ima 39 terminov več kot eno definicijo, kar predstavlja 1,7 odstotka vseh terminov. Primer:

vstópna odprtina -e -e ž **1. tehnično**

reševanje odprtina, skozi katero gasilci in reševalci segajo v poškodovano vozilo ali porušeni objekt z namenom zavarovanja poškodovancev v času, ko pripravljajo izstopno odprtino

ANG.: *entry opening*

NEM.: *Eintrittsöffnung f*

2. taktika odprtina, zlasti okna in vrata, ki je namenjena dovodu svežega zraka za prezračevanje objekta

ANG.: *inlet opening*

NEM.: *Zuluftöffnung f*

Pojasnilo

Pred definicijo je lahko navedeno področno pojasnilo, ki pojem umesti na določeno podpodročje in tako dodatno pojasni okoliščine. Aktualno je zlasti v primerih, ko isti termin označuje več pojmov. Prav tako pa imajo pojasnilo vsi termini, ki sodijo na področje zaščite, reševanja in pomoči, prve pomoči, reševanja na vodi in iz nje ter tekmovanj v gasilskošportnih disciplinah. Prva pomoč je namreč v slovarju zastopana tudi s termini, ki označujejo splošne zdravstvene pojme, zato naj bi pojasnilo delovalo kot dodatna informacija za njegovo umestitev v slovar. Zaščita, reševanje in pomoč je s pojasnili izpostavljeno zato, ker za to področje veljajo določene specifike v razmerju do gasilstva in je koristno, da so izpostavljene na ravni samostojne definicije, kar velja tudi za podpodročje reševanja na vodi in iz nje. Področje tekmovanj pa ima pojasnilo zlasti zato, da je posebej opredeljena vloga tekmovanj v operativnem delu gasilcev. Primeri:

črna kategorija -e -e ž **prva pomoč** triazna

kategorija, v katero se ob množični nesreči uvrstijo osebe, ki ne kažejo znakov življenja, ne dihajo, nimajo zaznavnega utripa ali imajo poškodbe, ki so nezdružljive z življenjem

ANG.: *priority black code*

NEM.: *schwarze Sichtungskategorie f*

vír -a m **zaščita, reševanje in pomoč** gasilska enota ali enota pripadnikov drugih služb, ki je

opremljena z osebno varovalno opremo in tehniko ter je usposobljena in razporejena za izvajanje določenih nalog na intervenciji, kamor sodijo tudi področni strokovnjaki s posebnim znanjem, npr. hidrologi, ali posebna oprema, npr. zmogljivejši agregat

ANG.: *resource*

NEM.: *Ressource f*

osebno reševanje -ega -a s **reševanje na vodi in iz nje** reševanje, pri katerem reševalec poškodovanca iz vode rešuje s pripomočkom ali kontaktno z reševalnimi prijemi

ANG.: *personal rescue*

NEM.: *Fremdrettung f*

ciljna črta -e -e ž **tekmovanja** dobro vidna barvna črta na tleh na mestu, ki označuje mesto končne postavitve tekmovalcev ali mesto, ki ga morajo tekmovalci prečiti, da se ustavi merjenje časa

ANG.: *finishing line*

NEM.: *Ziellinie f*

Sinonim

Definiciji lahko sledi sinonim (redko več sinonimov), ki uporabnika slovarja opozarja, da isti pojem označuje še en termin, ki je po mnenju avtorjev slovarja neprednosten iz različnih razlogov, najpogosteje zaradi manjše stopnje ustaljenosti, kot velja za prednostni termin. V polnem slovarskem sestavku so sinonimi navedeni za oznako **s**. Neprednostni termini so kot iztočnice prikazani v kazalčnem slovarskem sestavku. Primeri:

vódja oddélka -e -- m poveljujoči gasilskega oddelka ali zmanjšanega gasilskega oddelka, ki je odgovoren, da učinkovito vodi in usmerja delo gasilcev na intervenciji, operativni vaji ali drugem gasilskem nastopu

S: desetár

ANG.: *group commander, squad leader*

NEM.: *Gruppenführer m*

snemljívi zabójnik -ega -a m kovinski zabojnik različnih standardiziranih dimenzij, ki se uporablja za prevoz gasilsko-reševalne opreme, gasil in drugih materialov na mesto intervencije, pri čemer se za prevoz uporablja tipizirano gasilsko vozilo za prevoz zabojnikov **S:** abról zabójnik

ANG.: *roll-off container*

NEM.: *Abrollbehälter m*

prèdnápèta vr̕v -e -í ž statična vr̕v, ki se predhodno nateza z določeno silo zaradi zmanjšanja svojega povesa ob obremenitvi z bremenom **S:** tiròlska prèčnica, vr̕vna žičnica
ANG.: *tyrolean traverse*
NEM.: *Tyrolienne f*

desetár -ja m **desetárka** -e ž ► vódja oddélka

abról zabójnik -- -a m ► snemljívi zabójnik

tiròlska prèčnica -e -e ž ► prèdnápèta vr̕v

vr̕vna žičnica -e -e ž ► prèdnápèta vr̕v

Kratica

V *Gasilskem terminološkem slovarju* je 79 kratic, ki jih v polnem slovarskem sestavku uvaja oznaka **K**. Kratice so v terminologiji zaradi svoje praktičnosti, tj. kratkosti, razmeroma pričakovan pojav. V slovar so vključene kratice, ki imajo v gasilstvu vlogo termina, tj. označujejo določen pojem, kar dokazuje njihovo pojavljanje v slovenskih strokovnih ali znanstvenih besedilih. Merilo vključitve torej ni jezik, v katerem je termin, iz katerega je kratica tvorjena, nastal, ampak pojavljanje kratice v slovenskih strokovnih in znanstvenih besedilih, ki je tako pogosto, da lahko govorimo o njeni relativni ustaljenosti. Kratice so kot iztočnice prikazane v kazalčnem slovarskem sestavku. Primeri:

osébna varoválna opréma -e -e -e ž oprema gasilca na intervenciji ali v mirnodobnem času, s katero je zavarovan pred eno ali več nevarnostmi za svoje zdravje ali varnost
K: OVO

ANG.: *personal protective equipment, PPE*
NEM.: *persönliche Schutzausrüstung f, PSA f*

filmotvórno sintétično penílo -ega -ega -a m univerzalno sintetično penilo za izdelavo gasilne pene, ki je namenjeno gašenju vnetljivih tekočin, predvsem ogljikovodikov, ter tudi za učinkovitejšje gašenje trdnih snovi
S: večnaménsko penílo **K:** AFFF
ANG.: *aqueous film forming foam concentrate, multipurpose foam concentrate*
NEM.: *Mehrbereichsschaummittel n, wasserfilmbildendes Schaummittel n*

stándardni operatívni postópek -ega -ega -pka m smernica, ki podrobneje opisuje določen postopek in obsega delovanje

vodstva ter članov gasilskih ali drugih intervencijskih enot ob najrazličnejših izrednih dogodkih in drugih opravilih ter je zlasti namenjena usposabljanju, saj lahko le tako postopek poteka enotno in rutinsko tudi ob izrednih razmerah, ne glede na to, kdo opravlja določeno funkcijo **K:** SOP
ANG.: *SOP, standard operating procedure*
NEM.: *SER f, Standard-Einsatz-Regel f*

Tujejezični ustrezniki

Na koncu polnega slovarskega sestavka sta navedena dva tujejezična ustreznika, in sicer angleški ter nemški termin, ki označujeta isti pojem kot slovenski termin, ki je iztočnica v določenem slovarskem sestavku. Kadar ta pojem označuje več angleških ali več nemških terminov, je ustreznikov lahko tudi več. Če je v tujih strokovnih besedilih uveljavljena tudi kratica, je ta navedena med ustrezniki. Redko tujejezičnih ustreznikov ni, kar velja v primerih, ko je pojem omejen na slovenski pojmovni sistem ali pa avtorji tujejezičnih terminov za obravnavani pojem ne poznajo oz. niso prepričani v njihovo ustreznost. V tem primeru sta na mestu, na katerem bi moral biti naveden tujejezični ustreznik, dodani dve črtici (--). Primeri slovarskih sestavkov z enim ustreznikom, dvema ustreznikoma in brez ustreznika v angleščini in nemščini:

požárnovárna grádnja -e -e ž gradnja, pri kateri se že v zasnovi upoštevajo ustrezni ukrepi pasivne in aktivne požarne zaščite ter organizacijski ukrepi, s katerimi se preprečujeta nastanek ali širjenje požara po objektu in na sosednje objekte
ANG.: *fire safety construction*
NEM.: *brandsichere Konstruktion f*

gasilski oddélek -ega -lka m gasilska taktična formacija, ki jo sestavljajo vodja oddelka in 8 gasilcev ter lahko samostojno opravlja operativno-taktične postopke **S:** desetína
ANG.: *fire squad, team-of-nine*
NEM.: *Feuerwehrgruppe f, Gruppe f*

gasilsko teleskópsko dvigálo -ega -ega -a s gasilsko vozilo s posadko gasilске skupine 1+1 ali 1+2 gasilca, ki je namenjeno

predvsem gašenju z višin, manj pa reševanju, in ima podvozje, na katerem je nameščeno raztegljivo dvigalo, na koncu katerega se nahaja košara, pri čemer dolžina dvigala vpliva na nazivno višino reševanja **K**: TD

ANG.: *HP, hydraulic platform*

NEM.: *HAB f, Hubarbeitsbühne f*

dvójno pokrivanje -ega -a s sočasen odziv gasilskih enot na isti izredni dogodek, navadno na prometno nezgodo, s čimer se na določenih območjih zagotovi časovno najustreznejši odziv ne glede na taktično območje delovanja posamezne teritorialne gasilske enote

ANG.: --

NEM.: --

Kazalčni slovarski sestavek

Poleg polnega slovarskega sestavka so v slovarju tudi kazalčni slovarski sestavki, ki so dveh tipov. V prvem so prikazani termini, ki imajo status neprednostnega termina in so eno od praviloma dveh poimenovanj (sinonimov) za isti pojem. Slovar poskuša urediti rabo sinonimov z namenom zagotavljanja učinkovitega strokovnega sporazumevanja. To mu omogočajo kazalčni slovarski sestavki, v katerih je iztočnica neprednostni termin, namesto definicije pa je navedena enosmerna puščica (►) na prednostni termin, kjer uporabnik dobi vse informacije.

V drugem tipu kazalčnega slovarskega sestavka pa so prikazane kratice, ki so nastale iz slovenskih ali tujejezičnih terminov in imajo v stroki vlogo termina, natančneje kratičnega termina, kar dokazuje njihovo pojavljanje v slovenskih strokovnih ali znanstvenih besedilih te stroke. V tem tipu kazalčnega slovarskega sestava je iztočnica torej kratica, namesto definicije pa je navedena dvosmerna puščica (◄►) na slovenski termin. Ta puščica nakazuje specifično razmerje med terminom in kratičnim terminom, pri čemer v slovarju ne ločujemo med kraticami, tvorjenimi iz slovenskega termina, in kraticami, tvorjenimi iz tujejezičnega termina.

Primeri sinonimnega in kratičnega kazalčnega slovarskega sestavka:

krónski požár -ega -a m ► vršni požár

GCGP-3 -- [gacəgəpə trɪ] m ◄► véčja gasilska cistèrna za gózdne požáre

Sestavljeni slovarski sestavek

Posebna vrsta sestavka je sestavljeni slovarski sestavek, ki vključuje tako definicijo kot kazalko, kar kaže, da isti termin označuje dva pojma, vendar je za drugega ustaljen drugačen termin. Ti so zelo redki, v Gasilskem terminološkem slovarju so le 3.

Primer:

hládna cóna -e -e ž **1.** taktika območje mesta intervencije, ki je namenjeno zaščiti gasilcev in drugih posredovalcev ter njihovi oskrbi, predstavlja pa tudi rezervni prostor v primeru širjenja nevarnega območja, npr. zaradi širjenja nevarne snovi z vetrom, in ga navadno varuje policija, zato drugi, npr. novinarji, nimajo vstopa vanjo **s:** servisno-izolacijska cóna, zelèna cóna

ANG.: *cold zone*

NEM.: *gesperrter Bereich m*

2. teorija gorenja in gašenja ► pòdtláčna cóna

Krajšave in oznake

□	oglati oklepaj za navajanje izgovora
1., 2.	oznaka definicij v polnem slovarskem sestavku
(1, 2)	oznaka definicij v kazalčnem slovarskem sestavku
▶	enosmerna puščica za usmerjanje od neprednostnega termina k prednostnemu terminu
◄▶	dvosmerna puščica za označevanja razmerja med terminom in kratičnim terminom
ANG.	angleško
NEM.	nemško
FRA.	francosko
SLV.	slovensko
m	samostalnik ali samostalniška besedna zveza moškega spola v slovenščini
s	samostalnik ali samostalniška besedna zveza srednjega spola
ž	samostalnik ali samostalniška besedna zveza ženskega spola
mn.	množina
S	oznaka za navajanje sinonimov
K	oznaka za navajanje kratic
m	samostalnik ali samostalniška besedna zveza moškega spola v nemščini
n	samostalnik ali samostalniška besedna zveza srednjega spola v nemščini
f	samostalnik ali samostalniška besedna zveza ženskega spola v nemščini
pl	oznaka za množino v nemščini

Gasilski terminološki slovar

A

ABCDE pregled -- -éda [abəcədəé] m

(*ANG.* *airway, breathing, circulation, disability, exposure*) **prva pomoč** strukturirani pregled osebe, ki potrebuje nujno medicinsko pomoč in se začne z oceno zavesti, sledijo pa ocena stanja dihalne poti, ocena kakovosti dihanja, ocena prekrvavitve, nevrološka ocena in vizualni pregled celega telesa

ANG.: *ABCDE approach*

NEM.: *ABCDE-Merkschema n*

ABC práh -- -ú [abəcə] m ▶ gasilni práh ABC

abról zabójnik -- -a m ▶ snemljivi zabójnik

absorbirana dóza -e -e ž energija sevanja, ki se absorbira v enoti mase snovi in se meri v grejih ali J/kg

ANG.: *absorbed dose*

NEM.: *Energiedosis f*

absorpcija -e ž sposobnost snovi, da vsrka, veže ali sprejema plin, tekočino, drugo snov ali energijo, npr. absorbent pri sanaciji razlitja bencina

ANG.: *absorption*

NEM.: *Absorption f*

acetilénski rezálnik -ega -a m ▶ plaménski rezálnik

A-cév -í [á] ž sesalna cev ali tlačna cev z notranjim premerom 110 mm, namenjena uporabi na mestu odvzema gasilne vode ali dobavljanju večjih količin vode do rezervoarja

ANG.: *fire hose 110-A*

NEM.: *A-110 Feuerwehrschauch m*

administrácija in finance -e -- -nānc ž **zaščita, reševanje in pomoč** področje v organizacijski strukturi vodenja intervencije, ki zagotavlja ustrezno vodenje postopkov, spremlja stroške intervencije, skrbi za upravičena izplačila, za evidenco delovnega časa osebja in opreme ter drugo potrebno dokumentacijo

ANG.: *administration and finance section*

NEM.: *Administration und Finanzen f*

adsórpcija -e ž sposobnost trdnih snovi, da na svojo površino pritegnejo plin ali raztopino, s katero so v stiku, npr. aktivno oglje v plinskih maskah za odstranjevanje strupov ali nečistoč iz zračnega toka

ANG.: *adsorption*

NEM.: *Adsorption f*

AED -- [aedə] m **prva pomoč** ◀▶ avtomatski zunanji defibrilator

aerosól -a m razpršeni trdni ali tekoči delci snovi v atmosferi, najpogosteje zraku, ali v zaprtih napravah s kontrolirano atmosfero

ANG.: *aerosol*

NEM.: *Aerosol n*

AFFF -- [afəfə] m (*ANG.* *aqueous film-forming foam*) ◀▶ večnamensko penilo

agregátno stánje -ega -a s oblika, v kateri je snov, npr. plinasta, tekoča ali trdna, in je odvisna od sestave snovi in jakosti povezave med njenimi gradniki ter temperature in tlaka v okolici

ANG.: *aggregate state of matter*

NEM.: *Aggregatzustand m*

AJP -ja [ajəpə] m ◀▶ avtomatski sistem za javljanje požara

aktivna obrámba -e -e ž taktični postopek delovanja gasilske enote na intervenciji, pri katerem se z gašenjem gorečega objekta prednostno varujejo ogrožena življenja in lastnina **s**: neposredna obramba

ANG.: *offensive fire attack*

NEM.: *direkte Brandbekämpfung f, offensive Brandbekämpfung f*

aktivna požárna zaščíta -e -e -e ž ukrepi, ki so namenjeni odkrivanju in javljanju požara, alarmiranju uporabnikov objekta, gašenju požara, npr. sprinklerski sistemi, in omejevanju širjenja požara, npr. odvod dima in toplote

ANG.: *active fire protection*

NEM.: *abwehrender Brandschutz m*

aktivna služba -e -e ž **zaščita, reševanje in pomoč** delovanje pripadnika sil zaščite, reševanja in pomoči, ki dobi poziv pristojnega organa, v štabih, enotah in službah civilne zaščite, javnih službah ter v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah,

A

ki opravljajo dejavnosti, pomembne za zaščito, reševanje in pomoč v času trajanja poziva

ANG.: *active service*

NEM.: *Aktivdienst m*

aktivna várnost -e -i ž varnost, ki jo zagotavljajo elementi, vgrajeni v vozilo, ki se ob trku vozila samodejno sprožijo in omogočijo dodatno zaščito potnikov v vozilu, npr. zračne vreče, zatezalniki varnostnih pasov, aktivni sedeži

ANG.: *active safety*

NEM.: *aktive Sicherung f*

aktivni dvig -ega -a m dvig, ki ga oseba na vrvi izvaja sama s svojo močjo in s pomočjo prsne vrve prižeme ter ročne vrve prižeme

ANG.: *rope ascending*

NEM.: *Aufsteigen mit Seilklemmen n*

aktivni sédež -ega -a m varnostni element v vozilu, s katerim se sedež ob trku premika in prilagodi optimalni položaj telesa osebe v vozilu

ANG.: *active seat*

NEM.: *Aktiv-Multikontursitz m*

aktivni spúst -ega -a m spust, ki ga po vrvi izvaja oseba sama s pomočjo vrve zavore

ANG.: *rope descending*

NEM.: *Absteigen mit Seilbremsen n*

aktivni ukreè požárne zaščíte -ega -épa -- -- m ► aktivni ukreè várstva pred požárom

aktivni ukreè várstva pred požárom -ega -épa -- -- m tehnični ali organizacijski ukrep, ki je namenjen gašenju požara, npr. oprema in postopki za odvod dima in toplote ob požaru **s**: aktivni ukreè požárne zaščíte

ANG.: *active fire protection measure*

NEM.: *abwehrender Brandschutz m*

aktivni vír -ega -a m zaščíta, reševanje in pomoč vír, ki prispe na sprejemno mesto in preda svoje podatke, nato pa ga vodja intervencije ali operativni vodja dodeli v pristojnost vodji odseka ali vodji sektorja, ki mu dodeli nalogo

ANG.: *assigned resource*

NEM.: *zugeordnete Ressource f*

aktivno reševánje -ega -a s metoda reševanja z vravno tehniko, pri kateri reševalec na vrvi sam rešuje poškodovanca

ANG.: *active rescue operation*

NEM.: *aktive Rettungsaktion f*

aktivnost rádioaktivnega víra -i -i -- -- ž število radioaktivnih razpadov, ki na enoto časa potečejo v radioaktivnem viru in se meri v bekerelih

ANG.: *activity of radioactive source*

NEM.: *Aktivität der radioaktiven Quelle f*

aktivno varovánje -ega -a s varovanje osebe med napredovanjem po izpostavljenem mestu s prusikovim vozlom ali napravo za prestrezanje padca, pri čemer ima oseba prusikov vozal ali napravo za prestrezanje padca vpeto na svoj pas **s**: lástno varovánje

ANG.: *active fall arrest*

NEM.: *aktive Absturzsicherung f*

aktuálnost informácij -i -- ž kriterij kakovosti vsebine in neoporečnosti, po katerem je treba preverjati, ali je informacija posodobljena in ustreza trenutku njene uporabe

ANG.: *currency of information*

NEM.: *Informationsaktualität f*

akútna strésna mótnja -e -e -e ž psihološka podpora in pomoč skupek tesnobnih in vedenjskih težav, ki nastopi po izpostavljenosti izrednemu dogodku, npr. intervenciji s poškodbo kolegov gasilcev, smrtjo udeleženca, in traja do enega meseca

ANG.: *acute stress disorder*

NEM.: *akute Belastungsstörung f*

akútna zastrupítev -e -tve ž simptomi, ki se pri enkratnem vnosu ali stiku z določeno nevarno snovjo razvijejo v obdobju do 14 dni, npr. z vdihavanjem hlapov pri gašenju organskih topil

ANG.: *acute poisoning*

NEM.: *akute Vergiftung f*

alármni znák -ega -a m standardizirani opozorilni signal, ki nakazuje na nevarnost, nujnost ali potrebo po pozornosti in ukrepanju, pri čemer gre lahko za zvočni signal, svetlobni signal ali simbol, ki opozarja na mogočo grožnjo ali trenutno nevarnost, in ga praviloma sproži regijski center za obveščanje na zahtevo vodje intervencije ali poveljnika civilne zaščíte, npr. zvok sirene

ANG.: *alarm signal*

NEM.: *Alarmmeldung f*

alármno géslo -ega -a s ► ključna beséda za alarmíranje

algorítém potapljáškega račúnálnika

-tma -ega -a m reševanje na vodi in iz nje

nabor matematičnih formul in operacij, ki izračunava varne omejitve potapljanja v odvisnosti od dejavnikov potopa v realnem času, npr. globine potopa, časa na globini potopa, temperature vode, mešanice plina za potapljanje, hitrosti dviga, ter hkrati izračunava nadaljnji potek potopa in načrtuje dekompresijske postanke za varen izhod iz vode

ANG.: *dive computer algorithm*

NEM.: *Tauchcomputer Algorithmus m*

ALK -- [aləkə] m ◀▶ gasilska ávtoléstev s košáro

alkohól -a m organska spojina, za katero je značilna hidroksilna skupina, vezana na ogljikov atom
 ANG.: *alcohol*
 NEM.: *Alkohol* m

alkohólno obstójno penilo -ega -ega -a s penilo za gašenje požarov polarnih topil in drugih vnetljivih tekočin, ki se mešajo z vodo, pri katerih sicer običajna penila razpadajo, učinkovito pa je tudi za gašenje ogljikovodikov **K**: AR
 ANG.: *alcohol resistant foam concentrate*
 NEM.: *alkoholbeständiges Schaummittel* n

ánorgánska snóv -e -í ž kemijska spojina, ki praviloma ne vsebuje ogljikovega atoma ali povezanih ogljikovih atomov z izjemo karbonatov, npr. kalcijev karbonat
 ANG.: *inorganic matter*
 NEM.: *anorganische Substanz* f

antropogéna nesréča -e -e ž zaščita, reševanje in pomoč izredni dogodek, ki ga s svojim ravnanjem povzroči človek ali izvira iz človeške dejavnosti, npr. izpust, razlitje in razsutje nevarnih snovi, požar, vzbuh in eksplozija, rudniška nesreča, industrijska nesreča, jedrska in radiološka nesreča
 ANG.: *human-made disaster; man-made disaster*
 NEM.: *anthropogene Katastrophe* f

AR -- [arə] m ◀▶ alkoholno obstójno penilo

arbitráža -e ž organ, ki ga v gasilski organizaciji sestavljajo člani, izvoljeni na kongresu ali skupščini, in ki rešuje spore med gasilskimi organizacijami ali spore med posamezno gasilsko organizacijo in njenimi člani
 ANG.: *arbitrage*
 NEM.: *Schiedsrat* m

armiranobetónska konstrukcija -e -e ž konstrukcija objekta iz betona in armature, ki prevzema natezne napetosti, zaradi česar je zanjo značilna robustnost, masivnost in pretežna vodoodpornost, kljub negorljivosti pa se njena nosilnost v požaru spremeni, saj pri visokih temperaturah pride do fizikalno-kemijskih procesov, zaradi katerih se zmanjša nosilnost in poveča verjetnost deformacij, pri močnejših požarih pa lahko pride do eksplozijskega odpadanja betona in tudi porušitve konstrukcije
 ANG.: *reinforced concrete structure*
 NEM.: *Stahlbetonkonstruktion* f

armiranobetónsko-opéčni stróp -ega strópa m rebasta armiranobetonska konstrukcija s polnili iz opečnih gradbenih elementov, ki skupaj z rebri prevzema

natezne napetosti, zato je negorljiva in ne prispeva k požaru, ob daljši izpostavljenosti visokim temperaturam pa se zmanjša njena nosilnost in poveča verjetnost deformacij
 ANG.: *reinforced concrete-brick ceiling*
 NEM.: *Stahlbeton-Ziegeldecke* f

ásimétrična vpónka -e -e ž vponka, ki po vzdolžni ali prečni osi nima enakega razmerja delov, npr. D vponka
 ANG.: *asymmetrical connector*
 NEM.: *asymmetrischer Karabiner* m

aspirírana gasilna péna -e -e -e ž gasilna pena, izdelana iz mešanice vode, penila ter dodanih zračnih mehurčkov, ki lahko nastanejo s pomočjo ene izmed namenskih gasilskih armatur, npr. ročnika za srednjo peno
 ANG.: *aspirated foam*
 NEM.: *Schaum mit Luft-Aspiration* m

ástro fólija -- -e ž prva pomoč medicinski pripomoček, namenjen prekrivanju poškodovanih oseb, pri čemer prevleka glede na svojo sestavo ublaži vpliv zunanje temperature iz okolja in preprečuje podhladitev ali čezmerno segrevanje poškodovanca
 ANG.: *emergency blanket gold/silver, survival blanket*
 NEM.: *Rettungsdecke Gold-Silber* f

atóm -a m elementarni gradnik kemijskih elementov, ki je sestavljen iz jedra, v katerem so protoni in nevtroni, v prostoru okoli jedra pa krožijo elektroni
 ANG.: *atom*
 NEM.: *Atom* m

avtomátske snéžne verige -ih -ih -ig ž mn. prigraven sistem na gasilskem vozilu, ki se ob vključitvi spusti z nivoja podvozja na nivo pnevmatik, pri čemer se zaradi centrifugalne sile rotirajočega se sistema kratki deli verig začasno nahajajo pod pnevmatiko, s čimer se poveča trenje med podlago in pnevmatiko, kar preprečuje njeno drsenje
 ANG.: *automatic tire chains*
 NEM.: *Schleuderketten* f pl

avtomátski odklopnik -ega -a ž varnostna naprava, ki samodejno prekine električni tok v primeru preobremenitve, kratkega stika ali drugih nenormalnih pogojev v električnem krogu, pri čemer je njen glavni namen zaščita električnih naprav, inštalacij in ljudi pred poškodbami zaradi električnih napak, npr. avtomatska varovalka, maksimalna tokovna zaščitna naprava, zaščitno stikalo na diferenčni tok
 ANG.: *circuit breaker*
 NEM.: *Überstromschutzeinrichtung* f

A
B**avtomatski požarni javljálnik** -ega -ega

-a m sestavni del avtomatskega sistema za javljanje požara ter alarmiranje z vgrajenim vsaj enim senzorjem, ki ob prisotnosti ustreznega fizikalnega ali kemičnega pojava kot posledice gorenja zagotovi vsaj en signal požarni centrali

ANG.: *automatic fire detector*

NEM.: *automatischer Brandmelder m, automatischer Feuermelder m*

avtomatski sistem za javljanje požara

-ega -a --- m požarni alarmni sistem, sestavljen iz požarne centrale, javljálnikov različnih vrst, naprave za oddajanje požarnega alarma ter povezave do varnostno nadzornega centra in gasilske enote, ki samodejno zazna požar, prenese informacijo do stalno zasedenega delovnega mesta ter po potrebi sproži požarni alarm in druge predvidene ukrepe, npr. zapiranje požarnih vrat, zaustavitev klimatizacije ter spust osebnih dvigal v pritličje **K**: AJP

ANG.: *automatic fire detection and alarm system*

NEM.: *Brandmeldesystem n*

avtomatski zunánji defibrilátor -ega -ega

-ja m prva pomoč elektronski medicinski pripomoček, ki ob namestitvi elektrod na goli prsni koš diagnosticira stanje osebe in ob prepoznavi srčne motnje zagotovi dovajanje odmerjenega električnega toka za ponovno vzpostavitev sinusnega srčnega ritma **K**: AED

ANG.: *AED, automatic external defibrillator*

NEM.: *AED m, automatisierter externer Defibrillator m*

avtomobilska tekočina -e -e ž tekočina,

ki omogoča delovanje vozila, npr. bencin, motorno olje, zavorna tekočina, in v primeru prometne nezgode predstavlja dodatno nevarnost za zdravje potnikov, gasilcev in okolja pri intervenciji

ANG.: *vehicle fluid*

NEM.: *Fahrzeug-Flüssigkeit f*

avtonómna potapljáška opréma -e -e ž

reševanje na vodi in iz nje oprema, ki jo sestavlja jo potapljaška obleka, naprava za dihanje s stisnjenim zrakom ali mešanico plinov, naprava za uravnavanje plavnosti in druge naprave, ki potapljaču omogočajo varno potapljanje

ANG.: *autonomous diving equipment*

NEM.: *autonome Tauchausrüstung f*

B

baktêrija -e ž *nevarne snovi* enocelični mikro-

organizem z razmeroma preprosto celično strukturo brez celičnega jedra, ki se nahaja tako v zemlji kot vodi in zraku ter v simbiozi z drugimi organizmi lahko povzroča bolezni, npr. pljučnico, tetanus

ANG.: *bacteria*

NEM.: *Bakterien n pl*

baterijski sistem -ega -a m skupek baterij s

pripadajočo elektroniko, ki so med seboj povezane in skupaj delujejo z namenom shranjevanja, upravljanja in zagotavljanja električne energije

ANG.: *battery system*

NEM.: *Batteriesystem n*

baterijsko hidravlično oródlje -ega -ega -a s

hidravlično orodje, ki za svoje delovanje ne potrebuje zunanega vira napajanja, kar omogoča gasilcem lažje upravljanje in premikanje

ANG.: *hydraulic battery rescue tool*

NEM.: *hydraulisches Akkurettungsgerät n*

bátno-membránska črpálka -e -e ž črpalka,

namenjena dobavi manjših količin vode ter nekaterih nevarnih snovi, pri kateri osnovo predstavlja ohišje z delom, v katerem je tekočina, ter delom, kjer se nahaja bat, med seboj pa sta ločena z opno, ki se premika zaradi gibanja bata, zaradi česar se preko sesalnega dela tekočina v ohišje črpa, preko tlačnega dela pa potiska iz ohišja pod višjim tlakom

ANG.: *piston diaphragm pump*

NEM.: *Kolbenmembranpumpe f*

báza -e ž kemijska spojina, ki ima sposobnost

sprejemanja vodikovega protona, zato pri reakciji z vodo nastane hidroksidni ion, zaradi česar se vrednost pH dvigne nad 7

ANG.: *base*

NEM.: *Base f*

bázna postája -e -e ž radijska postaja, ki je

sestavljena iz več medsebojno povezanih oddajnikov in sprejemnikov, krmiljenih preko kontrolnega kanala, in ki določa, na katerem kanalu bo potekala zveza uporabnika

ANG.: *base station*

NEM.: *Basisfunkstation f*

B-cév -í [bà] ž sesalna cev ali tlačna cev z

notranjim premerom 75 mm, namenjena uporabi na mestu odvzema gasilne vode ali

dobavljanju vode od črpalke do rezervoarja ali gasilske armature, npr. trojaka

ANG.: *fire hose 75-B*

NEM.: *B-75 Feuerwehrschauch m*

BC práh -- -ú [bəcà] m ► gasilni práh BC

bičev vózel -ega -zla m voz, ki se naredi hitro iz dveh med seboj prepletenih zank in je namenjen izdelavi vmesnih sidrišč na vrvni liniji ter navezavi opreme **s**: jámborski vózel, krížni vózel

ANG.: *clove hitch, overhand knot*

NEM.: *Mastwurf m*

bioágens -a m biološke snovi, npr. bakterije, virusi, plesni, ki učinkujejo na ljudi in živali ter so lahko vzrok za bolezni in epidemije ter se lahko namerno uporabljajo kot orožje v bioterorizmu ali pri biološkem bojevanju, zato je za delo ob izrednih dogodkih z njimi potrebna posebna zaščitna oprema

ANG.: *bioagent*

NEM.: *biologische Agenzien n pl, Bio-Wirkstoff m*

bioágens tést -- -a m pripomoček za izvedbo hitrega imunološkega testa z namenom odkrivanja obstoja nevarnih bioloških snovi in sprejetja ukrepov za preprečitev njihovega širjenja pri obvladovanju nezgod ali namernih dejanjih, ki istočasno identificira antraks, stafilokokni enterotoksin B, ricin, bakterije, ki prenašajo kugo in botulinski toksin

ANG.: *bioagent test*

NEM.: *Bio-Wirkstoff Test m*

biokémijska dekontaminácija -e -e ž dekontaminacija z encimi, ki razgrajujejo kemične snovi, npr. bojne strupe, povzročitelje bolezni, ter se uporablja predvsem v vojaške namene

ANG.: *biochemical decontamination*

NEM.: *biochemische Dekontamination f*

biolóška nesréča -e -e ž zaščita, reševanje in pomoč izredni dogodek, ki nastane zaradi nenadnega izbruha in hitrega širjenja nalezljivih bolezni pri ljudeh, živalih in rastlinah, ki jih povzročajo mikroorganizmi, npr. uporaba bioloških agensov pri terorističnih dejanjih, nenadzorovano sproščanje bioagensov pri naravnih nesrečah, epidemija ali pandemija bolezni pri ljudeh, rastlinah in živalih

ANG.: *biological incident*

NEM.: *biologischer Notfall m*

biolóška nevárna snóv -e -e -í ž nevarna snov, ki jo predstavljajo živi organizmi ali njihovi produkti in ki zaradi svoje sposobnosti razmnoževanja lahko škodujejo drugim živim organizmom

ANG.: *biohazard, biological hazardous substance*

NEM.: *biologischer Gefahrstoff m*

BLEVE učinek -- -nka [bléve] m (ANG. *boiling liquid expanding vapour explosion*) pojav, pri katerem tlačna posoda z utekočinjenim plinom ali vnetljivo tekočino pri temperaturi, višji od temperature vrelišča, nenadoma popusti, zato se njena vsebina pri normalnem zračnem tlaku hipoma pretvori v plin, ki ekspandira in v zmesi z zrakom lahko eksplozivno odgori

ANG.: *BLEVE effect*

NEM.: *BLEVE Effekt m*

blokováni zazidálni sistém -ega -ega -a m ► pólzapríti zazidálni sistém

bóčni gasílec -ega -lca m bóčna gasílka -e -e ž *razvrščanje* gasilec, ki v razvrstitvi, sestavljeni iz več kolon, stoji v levi ali desni zunanji koloni

ANG.: *side firefighter*

NEM.: *seitlicher Feuerwehrmann m*

bóčni iznòs -ega -òsa m metoda reševanja poškodovancev v prometni nezgodi, pri kateri se do poškodovanca z zajemalnimi nosili ali reševalno desko dostopa z boka vozila

ANG.: *side rescue*

NEM.: *seitliche Bergung f*

bóčni trék -ega -a m prometna nezgoda, pri kateri se eno vozilo zaleti v bok drugega vozila, zato nanj deluje sila od strani

ANG.: *side collision*

NEM.: *Seitenaufrprall m*

bóčno vpétje -ega -a s vpetje na stranskem delu gasilskega pozicijskega pasu, ki omogoča pozicioniranje pri delu na višini

ANG.: *side lateral attach point*

NEM.: *seitlicher Befestigungspunkt m*

bók enóte -a -- m razporeditev gasilske enote od strani, gledano iz smeri razvrstitve, katere globina se meri od krilnega gasilca ali vozila v prvi vrsti do krilnega gasilca ali vozila v zadnji vrsti

ANG.: *flank of the formation, side*

NEM.: *Seite f, Seite der Aufstellung f*

bók požára -a -- m območje požara v naravi, ki se določí levo in desno glede na smer širjenja požara

ANG.: *fire flank*

NEM.: *Brandseite f, Flanke f*

bók vozila -a - m stranski del vozila, ki se razteza med A-stebričkom in praviloma C-stebričkom na voznikovi in sovoznikovi strani

ANG.: *car flank*

NEM.: *Auto-Flanke f*

B
C

brême -éna s predmet, ki zaradi svoje teže ali velikosti ogroža udeležence ob izrednem dogodku in gasilce, zato ga je treba zavarovati, lahko tudi premakniti ali odstraniti, npr. tovor ob prometni nezgodi, del konstrukcije ob porušitvi stavbe

ANG.: *load*

NEM.: *Last f*

brentáča -e ž ► vědrovka

brezfluorínsko penilo -ega -a s sintetično penilo, ki predstavlja okolju prijazno in gasilno učinkovito sredstvo namesto več-namenskih penil in je namenjeno izdelavi lahke gasilne pene, srednje gasilne pene in težke gasilne pene, obstaja pa tudi kot alkoholno obstojna različica **K**: FFF

ANG.: *fluorine free foam concentrate*

NEM.: *fluorfreie Schaummittel n*

brezpilótni letálnik -ega -a m avtonomna leteča naprava, namenjena opazovanju in snemanju stanja na mestu intervencije iz zraka za lažje načrtovanje razvoja ter vodenja intervencije in ki jo upravlja pilot na daljavo **S**: brezpilótni zrakoplòv

ANG.: *drone*

NEM.: *Drohne f*

brezpilótni zrakoplòv -ega -óva m ► brezpilótni letálnik

brezzóba vr̀vna prižema -e -e -e ž vrvna prižema, ki preprečuje povratno gibanje vrvi s trenjem, ki se ustvarja med vrvo, brezzobim kladivcem in ohišjem vrvne prižeme

ANG.: *cam-loaded rope clamp*

NEM.: *Seilklemme mit Reibnocken f*

C

C-cév -í [cè] ž sesalna cev ali tlačna cev z notranjim premerom 52 mm, namenjena dobavi gasilnega sredstva, zlasti vode, ali črpanju vode ter drugih tekočih nevarnih snovi iz okolja

ANG.: *fire hose 52-C*

NEM.: *C-52 Feuerwehrschlauch m*

celoobrázna máška -e -e ž ► zaščitna máška

celovítost -i ž merilo za ugotavljanje požarne odpornosti gradbenega elementa, ki je pri požarnem preizkusu z ene strani izpostavljen ognju, da za določene čas prepreči prehod plamenov in vročih dimnih plinov na neizpostavljeno stran **S**: kriterij požarne odpornosti E

ANG.: *fire integrity*

NEM.: *Feuerintegrität - Raumabschluss f, Leistungseigenschaft - Raumabschluss f*

celovítost informácij -i -- ž kriterij kakovosti vsebine in bistvenosti, s katerim se opiše primernost obsega in pomembnosti informacij, ki vplivajo na odločitveni proces pri vodenju intervencije

ANG.: *comprehensiveness of information*

NEM.: *Informationsumfang m*

Cénter za obvēščanje Repúblike Slovénije

-tra -- -- -- m zaščita, reševanje in pomoč služba, ki na ravni države spremlja dogajanje v okolju, koordinira reševanja v primeru večjih naravnih in drugih nesreč ter aktivira državne enote ter predstavlja nacionalno kontaktno točko za izmenjavo podatkov s sorodnimi centri in organizacijami v drugih državah **K**: CORS

ANG.: *Notification centre of the Republic of Slovenia*

NEM.: *Notrufzentrale der Republik Slowenien f*

centrifugálna črpálka -e -e ž črpalka, namenjena dobavi vode ter nekaterih nevarnih snovi, katere osnova je ohišje ter eno ali več tekalnih koles z lopaticami, ki zaradi vrtenja kapljevino potiskajo proti lopaticam ohišja in nadalje proti izhodu, kjer izhaja pod višjim tlakom, kot je vstopni

ANG.: *centrifugal pump*

NEM.: *Kreiselpumpe f*

certificirani pr̀vi posredoválec -ega -ega

-lca m certificirana pr̀va posredoválka -e -e

-e ž prva pomoč oseba, ki po svoji osnovni izobrazbi in zaposlitvi ni zdravstveni delavec, je pa posebej usposobljena za predbolnišnično reševanje in prispe na mesto intervencije v začetnih minutah po nastanku izrednega dogodka in pomaga vzpostaviti in vzdrževati življenjske funkcije

ANG.: *certified first responder*

NEM.: *Helfer vor Ort m, Sanitater vor Ort m*

céstna mětla -e -e ž široka metla močnejše konstrukcije s plastičnimi ščetinami, ki omogoča odstranjevanje materialov z različnih ravnih površin ter mešanje absorbenta pri odstranjevanju oljnih madežev

ANG.: *street broom*

NEM.: *Straßenbesen m*

cétni stôžec -ega -žca m pripomoček rdeče-bele barve za opozarjanje in omejevanje gibanja udeležencev v prometu, ki je tog ali zlozljiv ter različno visok glede na predvideno hitrost prometa

ANG.: *traffic cone*

NEM.: *Verkehrsleitkegel m*

cevárska skupína -e -e ž gasilska skupina dveh ali treh gasilcev pod vodstvom prvega cevarja, ki opravlja lažje operativne naloge v gasilskem oddelku na intervenciji, npr. oskrbo z vodo, pomoč pri postavitvi lestve za umik, izvedbo zunanje obrambe **s**: tretja napadálna skupína

ANG.: *hose crew*

NEM.: *Schlauchtrupp m, S-Tr m*

cévná črpálka -e -e ž črpalka s pozitivnim spodrivom, ki temelji na izmeničnem stiskanju in sproščanju cevi, pri čemer se rotirajoči ovoj pomika po celotni dolžini cevi, s čimer jo stiska in ustvarja močan vakuum, ki potegne snov v črpalko, na koncu pa snov izvrže skozi izpušno odprtino **s**: peristáltična črpálka

ANG.: *peristaltic pump*

NEM.: *Schlauchpumpe f*

cévná konstrúkcija -e -e ž konstrukcija, ki je sestavljena iz aluminijastih ali jeklenih podolgovatih okroglih profilov in se uporablja za gradnjo objektov, pri katerih je treba premagati večje razpone, npr. za industrijske hale, v primeru požara pa že v začetni fazi izgubi večji del prvotne nosilnosti in je podvržena večjim deformacijam, obstaja pa tudi velika nevarnost porušitve

ANG.: *pipe structure*

NEM.: *Rohrbau m*

cévná košára -e -e ž priprava za lažji prenos večjega števila tlačnih cevi, shranjenih po sistemu cikcak

ANG.: *hose carrying cage*

NEM.: *Schlauchtragekorb m*

cévná obvéza -e -e ž gibek trak z zategovalnim elementom, namenjen začasnemu tesnjenju poškodovanih tlačnih cevi, da se prepreči puščanje vode pri cevovodu, ki je v uporabi

ANG.: *hose bind, leverage hose bandage*

NEM.: *Hebelschlauchbinde f*

cévní mostiček -ega -čka m priprava iz gume ali lesa, ki omogoča promet vozilom prek tlačnih cevi, ne da bi jih teža vozil poškodovala

ANG.: *hose bridge*

NEM.: *Schlauchbrücke f*

cévní naviják -ega -a m kolut z navito poltogo cevjo, ki je primeren za dobavo vode na

krajše razdalje, pri čemer se glede na mogoče tlake v cevi ločita visokotlačni in normalnotlačni navijak

ANG.: *hose reel*

NEM.: *Schlauchhaspel f*

cévní nosilec -ega -lca m bremenski trak s sponko, ki je namenjen prenašanju dvojno zvitih tlačnih cevi

ANG.: *hose carrier, hose carrying belt*

NEM.: *Schlauchtragegurt m, Schlauchträger m*

cévní pritrđilec -ega -lca m priprava, s katero se pričvrsti cev na vertikalnih tlačnih vodih tako, da se namesti tik pod spojko z namenom razbremenitve teže cevi in ublažitve sunkov

ANG.: *hose holder*

NEM.: *Schlauchhalter m*

cevoúđ -óda m gasilske cevi določene dimenzije, npr. A-cevi, C-cevi, ki so med seboj spete s spojkami in se uporabljajo za dobavo vode

ANG.: *hose line*

NEM.: *Schlauchlinie f*

ciljna črta -e -e ž **tekmovanja** dobro vidna barvna črta na tleh na mestu, ki označuje mesto končne postavitve tekmovalcev ali mesto, ki ga morajo tekmovalci prečiti, da se ustavi merjenje časa

ANG.: *finishing line*

NEM.: *Ziellinie f*

civílna zaščíta -e -e ž **zaščíta, reševanje in pomoč** namensko organizirana vrsta sil v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki obsega organe vodenja, enote in službe za zaščito, reševanje in pomoč, zaščitno in reševalno opremo ter objekte in naprave

ANG.: *civil protection*

NEM.: *Zivilschutz m*

coax cév -- -í [koáks] ž ► koaksiálna cév

cóna eksplozijske nevárnosti -e -- -- ž omejeno območje, v katerem obstaja ali lahko nastane eksplozijska zmes gorljivega plina ali hlapov vnetljivih tekočin, ki se glede na verjetnost njenega nastanka deli na cono 0, 1 ali 2

ANG.: *ex zone*

NEM.: *Ex-Zone f*

cóna neposrđedne nevárnosti -e -- -- ž ► neváрно območje (1)

cóna stískanja -e -- ž element vozila, ki se ob trku namensko zvije in tako preusmeri ter zmanjša sile trka stran od potnikov

ANG.: *crash zone, crumple zone*

NEM.: *Knautschzone f*

CORS -a [còrs] m ◀▶ Cénter za obveščanje Repúblike Slovenije

CTIF -- [cətəifə] m (FR. *Comité Technique International de prevention et d'extinction de Feu*)
◀▶ Mednárodna organizácija gasilskih in reševalnih služb

Č

čas alarmiranja časa -- s časovni interval, v katerem operater v regijskem centru za obveščanje sproži poziv gasilski enoti ali več gasilskim enotam v skladu z operativnim načrtom občine, kjer je mesto intervencije, in je odvisen od organiziranosti klicnega centra ter organiziranosti javne gasilske službe na določenem območju
ANG.: *alerting time*
NEM.: *Alarmierungszeit f*

čas čakanja na prevzem ključa časa --- ---
-- m časovni interval, ki traja od trenutka, ko oseba pokliče na številko 112, do vzpostavitve zveze z operaterjem v regijskem centru za obveščanje
ANG.: *hold call waiting time*
NEM.: *Anrufwartezeit f, Aufschaltzeit f*

čas intervencije časa -- m časovni interval, ki traja od alarmiranja prve gasilske enote do vrnitve zadnje sodelujoče gasilske enote v gasilsko orožnišče, kjer se zamenja in očisti uporabljena oprema ter se vzpostavi polno operativno stanje gasilske enote
ANG.: *incident response duration time*
NEM.: *Einsatzdauer f*

čas intervencijske vožnje časa --- --- m časovni interval, ki traja od izvoza gasilske enote do prihoda na mesto intervencije
ANG.: *travel time to the location*
NEM.: *Fahrzeit zur Einsatzstelle f*

čas interveniranja časa -- m časovni interval, ki se začne s prihodom prve gasilske enote in traja do odhoda gasilskih enot z mesta intervencije
ANG.: *intervention time, response time*
NEM.: *Interventionszeit f*

čas izvedbe vaje časa --- --- m *tekmovanja* čas od začetka merjenja nalog tekmovalne enote do končne postavitve tekmovalcev po opravljenih nalogah
ANG.: *finish time*
NEM.: *gestoppte Zeit f*

čas izvôza časa -- m časovni interval od alarmiranja gasilcev, njihovega prihoda v gasilsko enoto, oblačenja in opremljanja z osebno in skupno varovalno opremo do izvoza z opremljenim gasilskim vozilom na mesto intervencije in je predpisan za različne kategorije in statuse gasilskih enot
ANG.: *arrival and preparation time*
NEM.: *Anfahrtzeit zum Feuerwehrhaus und Ausrüstzeit f*

čas javljanja dogodka časa --- --- m časovni interval, ki traja od zaznave izrednega dogodka do sporočila o njem v regijski center za obveščanje na številko 112
ANG.: *reporting time*
NEM.: *Meldezeit f*

čas obravnave ključa časa --- --- m časovni interval, ki traja od trenutka vzpostavitve zveze z operaterjem v regijskem centru za obveščanje do lociranja izrednega dogodka in zbiranja informacij od klicatelja in je odvisen od organiziranosti klicnega centra
ANG.: *conversation time*
NEM.: *Gesprächszeit f*

čas odkritja dogodka časa --- --- m časovni interval, ki traja od nastanka izrednega dogodka do njegovega zaznavanja, kar lahko stori človek ali različne naprave
ANG.: *detection time*
NEM.: *Entdeckungszeit f*

čas odziva na pomoč časa --- --- m ▶ odzivni čas

čas ogléda časa -- m časovni interval, ki traja od prihoda prve gasilske enote na mesto intervencije do izdaje prvih povelj in je odvisen od vrste in obsega intervencije
ANG.: *inspection time*
NEM.: *Erkundungszeit f*

časôvno ôkno -ega -a s komunikacijski kanal v digitalnem mobilnem radijskem omrežju, pri katerem si uporabniki radijske frekvence časovno delijo uporabo kanala, zato da lahko na eni frekvenci hkrati govorita dva ali več uporabnikov
ANG.: *timeslot*
NEM.: *Zeitfenster n*

čas prihoda na mesto intervencije časa --- ---
--- --- m časovni interval, ki traja od trenutka, ko gasilci sprejmejo poziv in odidejo v

gasilsko enoto, se opremijo, izvozijo in prispejo na mesto intervencije
 ANG.: *arrival time to the scene of incident*
 NEM.: *Eintreffzeit f*

čas prihóda v gasilsko enóto čása -- --

-- -- m časovni interval, ki ga je treba pri odzivnem času všteti pri vseh gasilskih enotah, ki nimajo 24-urne zasedbe za primer izvoza na mesto intervencije in traja od prejema poziva do prispetja gasilcev v gasilsko enoto
 ANG.: *arrival time to the fire unit*
 NEM.: *Anfahrtzeit zum Feuerwehrhaus f*

čas razvója intervencije čása -- -- m časovni interval, ki se začne z izdajo prvih povelj po ogledu mesta intervencije do preverjanja učinkovitosti ukrepov, ki jih opravi vodja intervencije skupaj s pomočniki po opravljenem prvem odločitvenem krogu

ANG.: *incident response development time*
 NEM.: *Entwicklungszeit f*

částna enóta -e -e ž gasilska formacija v velikosti oddelka, voda ali čete, ki opravlja različne slavnostne naloge na gasilskih slovesnostih

ANG.: *ceremonial unit*
 NEM.: *Ehrenformation f*

částna stráža -e -e ž skupina najmanj treh gasilcev v gasilski uniformi, v kateri je eden izmed njih vodja in ki je organizirana predvsem za žalne slovesnosti

ANG.: *guard of honour*
 NEM.: *Ehrenwache f*

částni člán -ega -a m částna článica -e -e ž odlikovani član ali dolgoletni funkcionar gasilske organizacije, ki je zaslužen za njen napredek in razvoj, zato mu je na občnem zboru, skupščini, plenumu ali kongresu za njegove izjemne zasluge podeljen poseben naziv

ANG.: *honorary member*
 NEM.: *Ehrenmitglied n*

částnik za várnost -a -- -- m částnica za várnost -e -- -- ž ▶ várnostni nadzórnik

částni mimohòd -ega -óda m sestavni del gasilske slovesnosti, pri katerem se pripadniki gasilskih enot ali le častne enote v gasilski formaciji pomikajo mimo častnega odra, lahko tudi mimo odprtega groba ali spomenika

ANG.: *honorary march-past, march past*
 NEM.: *Ehrenmarch m, Einmarsch m*

částni óder -ega ódra m prostor, ki je postavljen za slavnostno prireditvev in je običajno dvignjen ter okrašen in na katerem so pomembni udeleženci prireditve

ANG.: *stage of honour*
 NEM.: *Ehrenbühne f, Ehrenpodium n*

částni pozdráv -ega -áva m izkazovanje spoštovanja na slovesnostih, praznovanjih, počastitvah in žalovanju z osnovno gasilsko držo, pri čemer se v gasilski formaciji opravi spremljanje s pogledom in obračanjem glave do kota 45 stopinj v poveljevano smer, izven gasilske formacije pa z gasilskim pozdravom
 ANG.: *firefighter salute, honor salute*
 NEM.: *Ehrenbezeugung f, Ehrengruß m, Ehrensalmut m*

čélni gasilec -ega -lca m čélna gasilka -e -e ž razvrščanje gasilec, ki v kolonski razvrstitvi gasilske formacije stoji prvi v posamezni koloni

ANG.: *front firefighter*
 NEM.: *vorderster Feuerwehrmann m*

čélni napàd -ega -áda m taktični postopek pri gašenju požara v objektu ali požara v naravi, pri katerem se gasilske enote požaru približajo z območja, ki ga požar še ni zajel in se uporabi samo v primerih, ko ni nevarnosti širjenja požara na ta mesta

s: frontální napàd
 ANG.: *frontal fire attack, head attack*
 NEM.: *frontaler Löschangriff m, Kopfangriff m*

čélni trék -ega -a m prometna nezgoda, pri kateri se vozilo zaleti v smeri vožnje v oviro ali drugo vozilo in se pri tem deformira predvsem v sprednjem delu

ANG.: *front crash, head-on collision*
 NEM.: *Frontalaufprall m*

čélo enóte -a -- s stran razvrstitve gasilske enote pred poveljujočim, v katero so razvrščeni gasilci ali gasilska vozila

ANG.: *head of unit*
 NEM.: *Spitze der Einheit f*

čélo paráde -a -- s začetni del parade, ki ga sestavljajo zastavonoše, godba, nosilca gasilskega znaka, ešalon praporov z vodjo in částna enota z vodjo

ANG.: *front of parade, head of parade*
 NEM.: *Spitze der Einheit f, Spitze der Parade f*

čélo požára -a -- s območje požara v naravi, kjer ima požar največjo intenzivnost in se najhitreje širi

ANG.: *fire head*
 NEM.: *Feuerfront f, Kopf m*

česálna vpónka -e -e ž vponka, ki se vpne v vrvni sistem z namenom preprečevanja krotovičenja vrvi pred vstopom vrvi v vravno zavoro ali z namenom ustvarjanja dodatnega trenja v njej

ANG.: *connector with friction spur for descending*
 NEM.: *Karabiner mit Bremshaken für Abseilgeräte m*

Č

čétna razvrstitev -e -tve ž dvovrstna razvrstitev gasilske formacije po vodih, ki so med seboj razmaknjeni na ustrezne razmike po širini in globini

ANG.: *platoon formation*

NEM.: *Zugeinstufung f, Zugformation f*

čétvêrostôp -ôpa m značilna razvrstitev gasilske formacije v štiri kolone, pri čemer so gasilci razporejeni po velikosti od najvišjega proti najnižjemu po širini in globini

ANG.: *company formation*

NEM.: *Viererreihe f*

čista snôv -e -í ž snov, ki vsebuje le določeno snov in ne vsebuje drugih snovi ali primesi, kar lahko poveča nevarnost pri gašenju

ANG.: *pure compound*

NEM.: *Reinsubstanz f*

čistilna gláva -e -e ž kratka gasilska armatura, ki ima na eni strani nameščeno dovodno spojko, na drugi strani pa stožec z izdelanimi luknjicami in je namenjena prebijanju in spiranju ter čiščenju cestnih in kanalizacijskih kanalov s tlakom dovedene vode

ANG.: *sewer jetter nozzle*

NEM.: *Kanalspülkopf m, Kanalspülratte f*

člán gasilske organizácie -a -- -- m článica gasilske organizácie -e -- -- ž oseba, ki se s pristopno izjavo zaveže, da bo delovala v skladu s pravili in etičnim kodeksom gasilske organizacije

ANG.: *firefighting organization member*

NEM.: *Feuerwehr-Mitglied n*

črna kategorija -e -e ž prva pomoč triazna kategorija, v katero se ob množični nesreči uvrstijo osebe, ki ne kažejo znakov življenja, ne dihajo, nimajo zaznavnega utripa ali imajo poškodbe, ki so nezdržljive z življenjem

ANG.: *priority black code*

NEM.: *schwarze Sichtungskategorie f*

črno obmôčje -ega -a s območje požara v naravi, ki ga je ogenj zajel in poškodoval do te mere, da ne gori več in ne predstavlja več nevarnosti za gasilce, pri čemer lahko znotraj cone ostajajo otoki z nezgorelim rastjem **s**: opožárjena površina

ANG.: *black area*

NEM.: *abgebrannte Fläche f*

črta čétnih kolón -e -- -- ž razvrstitev, v kateri so gasilske čete razvrščene v kolono po tri ali štiri druga poleg druge in v predpisanem razmiku

ANG.: *line of platoon columns*

NEM.: *Linie der Zugkolonnen f*

črta vódnih kolón -e -- -- ž razvrstitev, v kateri so gasilski vodi razvrščeni v kolono po dva,

tri ali štiri poleg drugega in v predpisanih razmikih

ANG.: *line of fire platoon columns*

NEM.: *Linie von Truppenkolonnen f*

čústvena fáza -e -e ž psihološka podpora in

pomoč tretja faza skupinskega razbremenilnega pogovora, v kateri vsi udeleženci pogovora izrazijo svoja občutja ob posredovanju in izrednem dogodku, pri čemer vodja pogovora spodbuja vse udeležence k aktivnemu poslušanju in je pozoren na to, da ne izpusti nobenega udeleženca

ANG.: *reaction phase*

NEM.: *Gefühle-Phase f*

D

daljinsko krmiljenje -ega -a s tehnologija, ki omogoča upravljanje in nadzor naprav ali sistemov brez neposrednega fizičnega stika s pomočjo različnih komunikacijskih tehnologij, npr. radijskih signalov, infrardeče svetlobe, interneta

ANG.: *remote control*

NEM.: *Fernsteuerung f*

daljinsko odkrivanje požárov -ega -a -- s pridobivanje informacij o požarih v naravi z zaznavanjem odbite ali sevane energije v vidnem, infrardečem in mikrovalovnem delu elektromagnetnega spektra, navadno z videonadzornim sistemom ali brezpilotnimi letalniki

ANG.: *wildfire detection*

NEM.: *Brand-Fernfrüherkennung f*

D-cév -í [dà] m sesalna cev ali tlačna cev z notranjim premerom 25 mm, namenjena dobavi gasilnega sredstva do vmesne ali končne gasilske armature

ANG.: *fire hose 25-D*

NEM.: *D-25 Feuerwehrschilauch m*

dêbelni požár -ega -a m požar v naravi, ki zajame olesenela stebila visokih dreves, njihovih krošenj pa ne in se najpogosteje razvije iz talnega požara ali kot posledica udara strele

ANG.: *wildfire of tree bark*

NEM.: *Baumstammbrand m*

deflagracija -e ž eksplozija, pri kateri se udarni val širi s hitrostjo, ki je manjša od zvočne hitrosti, maksimalni tlaki so nižji kot pri detonaciji

ANG.: *deflagration*

NEM.: *Deflagration f*

dekompresijska bolezen -e -zni ž reševanje na vodi in iz nje poškodbe, ki jih lahko dobi potapljač in ki nastanejo zaradi nenadnega znižanja okoljskega tlaka, npr. zaradi prehitrega dviga, kar v tkivih in krvi povzroči oblikovanje dušikovih mehurčkov in za katere so značilne bolečine v mišicah in sklepih, mravljinčenje, omotičnost, težave z dihanjem, v skrajnih primerih tudi nezavest in smrt

ANG.: *DCI, decompression illness*

NEM.: *Dekompressionskrankheit f, Druckfallkrankheit f*

dekompresijski postánek -ega -nka m reševanje na vodi in iz nje nujna aktivnost po potopih, zlasti pri tehničnem potapljanju, pri katerih potapljač nima več možnosti varnega izhoda iz vode, saj ima v krvi raztopljenega preveč dušika, zato mora opraviti različno dolge postanke na različnih globinah, kar se izračuna po algoritmu potapljaškega računalnika

ANG.: *decompression stop*

NEM.: *Dekompressionsstopp m, Haltezeit Tauchen f*

dekontaminácija -e ž postopek odstranjevanja nevarne snovi z onesaženih površin živih bitij in predmetov, pri čemer se ločijo postopki pri zaščitenih posredovalcih z osebno varovalno opremo, nezaščitenih osebah brez vidnih poškodb in kontaminiranih poškodovancih ter opremi, infrastrukturi in okolju

ANG.: *decontamination*

NEM.: *Dekontamination f*

dekontaminácijska linija -e -e ž mesto na robu nevarnega območja, kjer se izvaja dekontaminacija in ki ga sestavljajo vstopna in izstopna točka, prostor za delno dekontaminacijo, kjer poteka tudi slačenje, mesto za dokončno dekontaminacijo, ki navadno vsebuje tudi prostor za tuširanje in s tem povezane logistične procese ter prostor za preoblačenje v čista oblačila ali druge oblike zavarovanja dekontaminiranih oseb ali opreme

ANG.: *decontamination line*

NEM.: *Dekontaminationsplatz m, Dekontaminationsstelle f*

dekontaminánt -a m sredstvo, navadno kemična snov, ki se uporablja za izvajanje

različnih fizikalnih in kemijskih postopkov dekontaminacije

ANG.: *decontamination agent*

NEM.: *Dekontaminationsmittel n*

délna dekontaminácija -e -e ž dekontaminacija, ki je namenjena odstranitvi ali zmanjšanju tveganja ob stiku z nevarno snovjo, po kateri je treba zaradi tveganja mogoče desorpcije nevarne snovi z onesnažene površine in inhalacije še vedno uporabljati določeno gasilsko zaščitno stopnjo, npr. gasilsko zaščitno stopnjo 2b s: gróba dekontaminácija

ANG.: *primary decontamination*

NEM.: *Grobdekontamination f*

délna evakuácija -e -e ž evakuacija, pri kateri se ljudje in živali umaknejo le iz neposredno ogroženega območja, npr. pri požaru v večji stavbi iz nadstropja, v katerem gori, nadstropja nad njim in najvišjega nadstropja, medtem ko se iz ostalih nadstropij stavbe ne umaknejo, ker ne preti neposredna nevarnost in so zagotovljene sile za njeno obvladanje

ANG.: *partial evacuation*

NEM.: *teilweise Evakuierung f*

delovíšče -a s manjše območje, praviloma objekt, na katerem po naravni nesreči, zlasti po potresih, posreduje enota za reševanje

ANG.: *worksite*

NEM.: *Arbeitsort m*

delovíšče zdravstvene oskrbe -a - - - s prva pomoč del mesta intervencije v hladni coni, na katerem pri množičnih nesrečah potekajo vsi postopki, povezani z nudenjem nujne medicinske pomoči na terenu, in sicer vodenje ekip reševalcev, triaža in koordinacija prevozov

ANG.: *prehospital setting*

NEM.: *Behandlungsplatz m*

délovna nezgóda -e -e ž ► nezgóda pri delu

délovna obremenitev -e -tve ž zunanji vplivi, ki delujejo na delavca, npr. delovne naloge, hrup, časovni pritisk, nesorazmerna pričakovanja nadrejenih

ANG.: *workload*

NEM.: *Arbeitsbelastung f*

délovna površina za gasilska vozila -e -e - - -

-- ž utrjena površina ob stavbi, ki je povezana s cestami neposredno ali preko dovoznih poti za gasilska vozila in je namenjena pripravi opreme za reševanje in gašenje iz gasilskih vozil, če pa izpolnjuje pogoje, pa se lahko uporablja tudi kot postavitvena površina

ANG.: *movement area*

NEM.: *Bewegungsfäche f*

délovna unifórma -e -e ž ► službena unifórma

délovna vrév -e -í ž vrv, ki je namenjena dviganju in spuščanju gasilske reševalne opreme, npr. potopne črpalke v umazano vodo, ali pritrditvi različnih bremen in ni potrebno, da izpolnjuje stroge zahteve, ki veljajo za reševalno vrv

ANG.: *multi-purpose line*

NEM.: *Arbeitsleine f*

délovni kanál -ega -a m simpleksni radijski kanal, ki ga gasilski enoti na mestu intervencije ali vaje za komunikacijo dodeli regijski center za obveščanje **s:** kanál za délo

ANG.: *on-site radio channel*

NEM.: *Arbeitskanal m*

delovódnik intervencije -a -- m seznam v tabelarični obliki, iz katerega so razvidni potek dogajanja ob izrednem dogodku, odločitve vodje intervencije in ključni dogodki intervencije

ANG.: *incident command activity log*

NEM.: *Einsatzleitungsprotokoll n*

demobilizácija -e ž **psiholóška podpora in pomoč** ► krátki pogóvor

depozítini trezór -ega -ja m trezor, oblikovan kot škatla ali cev, ki je namenjen shranjevanju običajnih ključev za odpiranje različnih vrat v objektu in ga je mogoče odpreti le z gasilskim ključem, v nekaterih primerih le v kombinaciji s sproženim požarnim alarmom

ANG.: *fire service key box*

NEM.: *Feuerwehr-Schlüsseldepot n, FSD n*

desetár -ja m **desetárka** -e ž ► vódba oddélka

desetina -e ž ► gasilski oddélek

déska za postavítev oródba -e --- -- ž **tekmovanja** kos lesa, na katerem je postavljeno gasilsko orodje in oprema, ki se uporablja pri vaji z ovirami za mladince in mladinke

ANG.: *wooden board for items of equipment*

NEM.: *Holzplatte für Geräte und Armaturen f*

désni krílني gasílec -ega -ega -lca m **désna krílnea gasílka** -e -e -e ž **razvrščanje** gasílec v gasilski formaciji, ki v gibanju gasilske enote stoji na desnem skrajnem robu gasilske formacije, gledano v smeri gibanja

ANG.: *right wingman*

NEM.: *rechter Flügelmann m*

determinístični učínek -ega -nka m učínek, ki se po obsevanju nad doznim pragom zanesljivo in kmalu pojavi pri posamezniku, npr. eritem, epilacija, katarakta, slabost, bruhanje, sterilnost

ANG.: *deterministic radiation effect*

NEM.: *deterministische Strahlenwirkung f*

detonácija -e ž eksplozija, pri kateri se udarni val širi z nadzvočno hitrostjo, maksimalni tlaki pa so višji kot pri deflagraciji

ANG.: *detonation*

NEM.: *Detonation f*

dezinfékcija -e ž postopek, s katerim se zavirata rast in razvoj mikroorganizmov na površinah, opremi in priboru, ki se z običajnimi čistilnimi postopki ne odstranijo

ANG.: *disinfection*

NEM.: *Desinfektion f*

dežúrna operatívna enóta -e -e -e ž skupina stalno prisotnih ali stalno dosegljivih gasilcev, ki mora šteti najmanj toliko gasilcev, kot jih je potrebnih za zagotovitev operativne sposobnosti gasilske enote

ANG.: *operational unit on duty*

NEM.: *Einsatzformation f*

diabétična kóma -e -e ž **prva pomoč** stanje nezavestne osebe, pri kateri je treba po preverjanju in zagotovitvi osnovnih življenjskih funkcij ter namestitvi v stabilni bočni položaj, če to dopušča mehanizem poškodbe, izmeriti raven krvnega sladkorja in nato ustaviti delovanje inzulinske črpalke ter opravljene postopke sporočiti ekipi nujne medicinske pomoči

ANG.: *diabetic coma*

NEM.: *diabetisches Komma n*

diagrám potéka intervencije -a --- m grafični prikaz razvoja intervencije, zlasti pri modeliranju intervencij, na katerem so označeni deležniki, ključne aktivnosti, odločitve ter njihovo zaporedje

ANG.: *incident command flowchart*

NEM.: *Einsatzleitung-Flussdiagram n*

diferéncna zaščíta -e -e ž varnostni sistem v elektroenergetiki, ki z zaznavanjem razlike med vstopnimi in izstopnimi tokovi v zaščitenem območju sproži izklop ob okvarah ali nenormalnih pogojih, na čemer temelji tudi delovanje PRCD-stikal

ANG.: *differential protection*

NEM.: *Differentialschutz m*

difúzijski plámen -ega -éna m plamen, v katerem sta oksidant in gorljiva snov ločena, oksidant vstopa v cono gorenja na površini plamena, pri čemer hitrost mešanja oksidanta in gorljive snovi določa hitrost gorenja, ki načeloma ni popolno, npr. pri gorenju sveče

ANG.: *diffusion flame*

NEM.: *Diffusionsflamme f*

dihálني balón -ega -a m **prva pomoč** medicinski pripomoček, s katerim se poškodovancu pri popolni ali delni odsotnosti dihanja nudi

umetno dihanje z vpihavanjem zraka iz okolja ali dodajanjem kisika

ANG.: *respiration balloon*

NEM.: *Beatmungsbeutel m*

dimna zapóra -e -e ž taktični ali požarnopreventivni ukrep, ki omejuje širjenje dima po objektu, kar se doseže s prenosno dimno zaveso, vgrajeno dimno zaveso ali vrati in drugimi elementi, ki se samodejno zaprejo ob pojavu dima

ANG.: *smoke barrier*

NEM.: *Rauchsperrre f*

dimni séktor -ega -ja m prostor med tlemi in streho ali stropom v večetažnih objektih, ki je omejen s spuščeniimi vgrajenimi dimnimi zavesami z namenom učinkovitejšega odvoda dima in toplote

ANG.: *smoke zone*

NEM.: *Rauchabschnitt m*

dimniški požár -ega -a m požar ostankov nepopolnega izgorovanja, zlasti saj, smolnatih oblog v tuljavi za odvajanje dima in z njo povezanih cevovodih ali prostorih

ANG.: *chimney fire*

NEM.: *Schornsteinbrand m*

dimniški učínek -ega -nka m pojav, pri katerem požar izredno hitro napreduje zaradi pospešenega dovoda zraka, ki je posledica velikih razlik v temperaturi in tlaku na različnih višinah omejenega prostora, npr. na stopnišču visoke stavbe

ANG.: *chimney effect, stack effect*

NEM.: *Kamineffekt m*

dimodáj -a m ► dimotvórec

dimotésnost -i ž sposobnost gradbenega elementa, da pri požaru omeji prehod dima skozenj in sicer pri sobni in povišani temperaturi, ki jo imajo vroči dimni plini, npr. 200-300 °C

ANG.: *smoke tightness*

NEM.: *Rauchdichtigkeit f*

dimotvórec -rca m naprava za proizvodnjo umetnega dima, ki se uporablja za čim bolj realistično usposabljanje gasilcev in deluje na principu segrevanja ter disperzije namenskega olja **s**: dimodáj

ANG.: *fog machine*

NEM.: *Nebelmaschine f*

dimovlék -a m naprava, navadno na električni pogon, s katero se izvaja podtláčno prezračevanje, običajno iz kletnih prostorov brez odprtín, vendar zaradi gibanja dimnih mas skozi napravo ni primerna za delo v zelo vročih razmerah, in pri kateri se dovoljšen doseg zagotovi s posebej oblikovano spiralno cevjo, ki se lahko priključi na dovodni ali

odvodni strani, če je ta eksplozijsko varna, pa je primerna tudi za izsesovanje vnetljivih plinov

ANG.: *smoke ejector*

NEM.: *Be- und Entlüftungsgerät n*

dinámíčna obremenítev -e -tve ž obremenitev vrvi, ko nanjo ne deluje le gravitacijska sila bremena zaradi gravitacijskega pospeška, ampak tudi dodatna sila zaradi izpostavljenosti bremena dodatnemu pospešku ali pojemu

ANG.: *dynamic load*

NEM.: *dynamische Belastung f, schwingende Belastung f*

dinámíčna vrév -e -í ž vrv, ki je zaradi svoje raztegljivosti v primerjavi s statično vrvjo sposobna zelo dobro absorbirati energijo padca in zmanjšati zaustavitveno silo ob prestrezanju padca

ANG.: *dynamic rope*

NEM.: *dynamisches Seil n*

dinámíčni raztézek -ega -zka m raztezek vrvi, ki nastane, če nanjo delujeta gravitacijska sila bremena zaradi gravitacijskega pospeška in sila zaradi izpostavljenosti bremena dodatnemu pospešku ali pojemu

ANG.: *dynamic elongation*

NEM.: *dynamische Ausdehnung f*

dinámíčno sidríšče -ega -a s izravnalno sidrišče, ki enakomerno prenaša obremenitve vrvnega sistema na več sidriščnih točk ne glede na to, v katero smer je usmerjena obremenitev vrvnega sistema

ANG.: *dynamic anchor point*

NEM.: *dynamischer Ankerpunkt m*

DIN stándard -- -a [dín] m (NEM. *Deutsches Institut für Normung*) standard, razvit za področje Zvezne republike Nemčije, ki določa enotne standarde za izdelke in procese, kot so kakovost, minimalna zmogljivost, značilnosti, dimenzije in se uporablja tudi pri gasilskem orodju in opremi v Republiki Sloveniji

ANG.: *DIN standard*

NEM.: *DIN Norm f*

dioksín -a m kemična spojina, ki nastane ob sežiganju snovi v sežigalnicah odpadkov, v različnih industrijskih procesih in ob požarih nekaterih snovi, pri čemer je zelo strupena za človeka, živali ter je obstojno organsko onesnaževalo

ANG.: *dioxin*

NEM.: *Dioxin n*

diréktni napád -ega -áda m ► nèposredni napád

diréktno gorènje -ega -a s ► nèposredno gorènje

D

disciplínska kršítev -e -tve ž kršítev, ki obsega nespoštovanje določb statuta ali drugih aktov gasilske organizacije, nevestno ali malomarno sprejemanje in izpolnjevanje zadolžitvev in nalog, povzročanje moralne ali materialne škode gasilski organizaciji, neizpolnjevanje kodeksa etike

ANG.: *misconduct*

NEM.: *Disziplinarvergehen* n

disciplínski orgán -ega -a m organ, ki vodi postopek o disciplinski odgovornosti člana gasilske organizacije in ga sestavljajo praviloma trije člani

ANG.: *disciplinary authority*

NEM.: *Disziplinarcommission* f

disciplínski postópek -ega -pka m postopek, v katerem disciplinski organ gasilske organizacije ugotavlja disciplinsko odgovornost člana gasilske organizacije, ki je kršil statut, druge akte ali gasilski organizaciji povzročil materialno ali moralno škodo, in v katerem odloča o disciplinskih ukrepih zoper člana

ANG.: *disciplinary procedure*

NEM.: *Disziplinarverfahren* n

disciplínski ukřep -ega -épa m sankcija, ki jo izreče disciplinski organ članu gasilske organizacije zaradi lažje ali hujše disciplinske kršitve, npr. opomin, javni opomin, izključitev

ANG.: *disciplinary action, disciplinary measure*

NEM.: *Disziplinarmaßnahme* f

diskvalifikácija -e ž tekmojanja odvzem pravice do izvedbe vaje ali uvrstitve na tekmovanju zaradi kršenja pravil ali neprimerne vedenja enega ali več članov tekmovalne enote

ANG.: *disqualification*

NEM.: *Ausschluss* m, *Disqualifikation* f

dispéčer -ja m **dispéčerka** -e ž oseba, ki v regijskem centru za obveščanje sprejema informacije o izrednih dogodkih na klicni številki 112, alarmira pristojne enote glede na operativni načrt ter spremlja potek intervencije **s**: operatér

ANG.: *operator*

NEM.: *Operator* m

dispéčerska centrála -e -e ž mesto, ki je v poklicnih enotah za zaščito, reševanje in pomoč stalno zasedeno in na njem deluje posebej usposobljena oseba, npr. operativni gasilec, reševalec, ki sprejme podatke o izrednem dogodku in aktivira enote za posredovanje **s**: telefónska centrála

ANG.: *emergency control center*

NEM.: *integrierte Leitstelle* f

dispéčerska konzóla -e -e ž naprava, ki v dispéčerski centrali omogoča nadzor in upravljanje radijskih zvez, zlasti medsebojno povezovanje kanalov in drugih vrst zvez, npr. telefonskega omrežja, na mestu intervencije ali vaje

ANG.: *dispatch console*

NEM.: *Dispatch-Konsole* f

dispéčerska slúžba zdravstva -e -e -- ž prva pomoč služba, ki deluje neprekinjeno 24 ur na dan in ki usmerja najbližje mobilne enote reševalcev na mesto izrednega dogodka po vnaprej določenih pravilih **k**: DSZ

ANG.: *medical emergency dispatch service*

NEM.: *Rettungsleitstelle* f

dispéčerski cénter -ega -tra m zaščita, reševanje in pomoč služba s potrebno opremo in pooblaščen skupino usposobljenih ljudi, ki odloči o vpoklicu virov za posamezni odziv na izredni dogodek, npr. operativno-komunikacijski center policije, center za obveščanje 112, dispéčerska služba zdravstva

ANG.: *agency dispatch*

NEM.: *Disponenten-Zentrale* f

distribúcija informácij -e -- ž nadzorovano deljenje informacij od vira, npr. klicatelja na regijski center za obveščanje, operaterja, k prejemniku, npr. vodji intervencije

ANG.: *distribution of information*

NEM.: *Distribution von Informationen* f

dobáva vóde -e -- ž operativni postopek zagotavljanja gasilne vode za nemoteno in uspešno gašenje požara

ANG.: *water delivery, water supply*

NEM.: *Löschwasserversorgung* f

dodátno usposábljanje -ega -a s gasilsko strokovno usposabljanje, namenjeno izpopolnjevanju osnovnega znanja, ki ga gasilec pridobi s temeljnim strokovnim usposabljanjem in dopolnilnim strokovnim usposabljanjem, npr. za predsednika ocenjevalne komisije

ANG.: *additional firefighter training*

NEM.: *zusätzliche Feuerwehrausbildung* f

dodeljéni vír -ega -a m zaščita, reševanje in pomoč vir, ki ga vodja intervencije ali operativni vodja lahko razporedi v določen operativni sektor za izvajanje nalog na intervenciji

ANG.: *granted resource*

NEM.: *erteilte Ressource* f

dogódek véčjega obséga -dka -- -- m izredni dogodek, ki povzroči večjo materialno škodo na nekem območju ali je zaradi njegovih posledic prizadetih veliko ljudi,

vodenje intervencije pa zahteva vzpostavitev sektorjev in vodenje po njihih

ANG.: *large scale incident*

NEM.: *Großschadensereignis n*

dokónčna dekontaminácija -e -e ž dekontaminacija, ki se izvede po delni dekontaminaciji in je namenjena zmanjšanju nevarnosti pod mejne vrednosti, določene s pravnimi predpisi, zato se lahko dekontaminirane naprave in prostori uporabljajo brez zaščitnih ukrepov

ANG.: *secondary decontamination*

NEM.: *gründliche Dekontamination f*

dolžnostne sile -ih síl ž mn. zaščita, reševanje in pomoč organi vodenja, enote in službe civilne zaščite, ki se organizirajo, kadar nalog zaščite, reševanja in pomoči na intervenciji ni mogoče opravljati s poklicnimi ali prostovoljnimi reševalnimi službami, sodelovanje pripadnikov pa je organizirano po načelu državljanske dolžnosti, npr. tehnične reševalne enote, enote za uporabo zaklonišč, poveljniki civilne zaščite z namestniki in štabi

ANG.: *conscriptioin-based civil protection*

NEM.: *berufsspezifischer Dienstpflicht f*

dolžnóš zglasitve -i -- ž zaščita, reševanje in pomoč obveznost posameznika, ki sodeluje v silah zaščite, reševanja in pomoči, da se mora po pozivu pristojnega organa zglasiti na določenem kraju in ob določenem času ali predati materialno sredstvo, v primeru neupoštevanja pa pristojni organ lahko izda nalog za privedbo

ANG.: *reporting requirement*

NEM.: *Anmeldepflicht f*

domnévni vzròk nastánka požára -ega

vzròka --- m opis okoliščin, ki jih v poročilo o intervenciji v sistem SPIN vnese vodja intervencije, zlasti kateri vir vžiga je deloval na gorljivo snov na določen način v prisotnosti oksidanta glede na posledice in nastalo škodo, npr. samovžig smeti, nepogašeno kurišče, odlaganje vročega pepela, izvajanje vročih del, pregrevanje, iskre pri zaviranju vlaka

ANG.: *assumed cause of fire*

NEM.: *vermutliche Brandursache f*

dopolnilno strokovno usposábljanje -ega -ega -a s gasilsko strokovno usposabljanje, ki je usmerjeno v podrobnejše spoznavanje specifičnega področja in nadgrajuje temeljno usposabljanje, npr. za gašenje notranjih požarov **s**: speciálnost

ANG.: *supplementary firefighter training*

NEM.: *Feuerwehr-Zusatzausbildung f*

dosegljivóš informácij -i -- ž kriterij kakovosti dostopa in infrastrukture, ki opisuje zmožnost

pridobivanja informacij v času intervencije in vpliva na zmožnost sprejemanja odločitev pri vodenju intervencije

ANG.: *information accessibility*

NEM.: *Zugänglichkeit der Information f*

doslédnost -i ž načelo, po katerem pri več-kriterijskem odločitvenem modelu vodja intervencije ali štáb sprejema premišljene odločitve, upošteva že sprejete odločitve ter njihove učinke in skuša preprečiti nasprotujoče si učinke odločitev

ANG.: *consistency*

NEM.: *Konsistenz f*

doslédnost informácij -i -- ž kriterij kakovosti vsebine in neoporečnosti, po katerem informacija ne vsebuje nasprotujočih si dejstev

ANG.: *consistency of information*

NEM.: *Informationskonsistenz f*

dostópna pót -e -í ž **1.** površina za gasilce ob stavbi, ki leži na nivoju terena in povezuje površine v objektu ter zemljišče ob njem s cestami ter omogoča peš pot gasilcem z gasilsko in reševalno opremo

ANG.: *firefighting access*

NEM.: *Feuerwehruzugang m*

2. pot, po kateri gasilske enote pridejo do mesta intervencije, npr. pri požarih v naravi **s**: pót napredována

ANG.: *pathway*

NEM.: *Zugangsweg m*

dostòp po vrvi -ópa --- m tehnika dela, pri kateri oseba za dostop na višino ali spust v globino uporablja opremo za spust ali vzpenjanje po vrvi

ANG.: *rope access*

NEM.: *Seilzugang m*

dostòp za gasilce -ópa --- m ► površina za gasilce

dovódno mésto za súhi dvížni vòd -ega

-a --- s vodni zbiralca na vhodnem delu objekta, ki je povezan s suhim dvížnim vodom, na katerega gasilska enota priključi cevovod z namenom dobave vode v višja nadstropja, pri čemer sta znotraj armature protipovratni ventil, ki preprečuje iztek vode v primeru poka dovodne gasilske cevi, in pipica za praznjenje suhega dvížnega voda po uporabi

ANG.: *dry riser inlet*

NEM.: *trockene Steigleitung-Einspeisestelle f*

dovózna pót za gasilska vozila -e -i --- ž

utrjena in označena površina za gasilce ob stavbi na nivoju terena, ki je neposredno povezana z javno cesto in omogoča dostop gasilskih vozil do delovnih in postavitvenih

površin za gasilska vozila ter izpolnjuje kriterije nosilnosti ter širine

ANG.: *fire apparatus access road*

NEM.: *Feuerwehruzufahrt f*

dóza povrátk -e -- ž prednastavljena mejna vrednost efektivne doze, pri kateri posredovalci, npr. gasilci, prekinejo svoje naloge v območju sevanja in se vrnejo na izhodišče ter s tem dosežejo, da ne presežejo zakonsko dovoljenih mej

ANG.: *turn-back dose*

NEM.: *Rückzugdosis f*

dózni práh -ega prága m najmanjša doza sevanja, pri kateri se še pojavijo deterministični učinki sevanja na posamezniku

ANG.: *threshold dose*

NEM.: *Schwellenwert der Dosis m*

D práh -- -ú [dà] m ► gasilni práh D

dražilnost -i ž lastnost snovi ali zmesi, da povzroča pordelost, srbenje in neprijeten občutek na koži, očeh ali sluznici, po odstranitvi pa vsi simptomi običajno izginejo v relativno kratkem času

ANG.: *irritation*

NEM.: *Irritation f, Reizwirkung f*

drobilec -lca m hidravlično reševalno orodje, ki se uporablja za trenje gradbenih materialov, pri čemer z močnim stiskom na majhni površini ustvarja velik pritisk in tako odtrga kose materiala ter omogoča dostop reševalnim enotam do poškodovancev

ANG.: *crusher*

NEM.: *Brecher m*

drobirski tók -ega -a m zaščita, reševanje in pomoč naravna nesreča, pri kateri z vodo prepojena, tekoča zmes zemljine in drugega materiala zaradi težnosti z veliko hitrostjo steče navzdol po pobočju ali strugi, pri čemer je zaradi uničujoče moči in hitrosti izjemno zahtevna tudi pravočasna evakuacija prebivalstva

ANG.: *debris flow*

NEM.: *Schuttstrom m, Trümmerstrom m*

dróg léstev -a -tve m prenosna gasilska lestev, ki je namenjena izključno dostopu gasilcev in ki jo sestavljata dva lestvenika, v katera so gibljivo vpleti klini, kar omogoča njeno sestavljanje, njena dolžina znaša 3 m, za njeno uporabo pa je potreben 1 gasilec

ANG.: *folding ladder*

NEM.: *Klappleiter f*

drsênje plášča -a -- s parameter vrvi, ki kaže, kako se ob obremenitvi premika jedro vrvi v primerjavi s plaščem vrvi

ANG.: *sheath slippage*

NEM.: *Mantelverschiebung f*

drána podlóg -e -e ž pripomoček za stabilizacijo bremena, ki se po višini prilagaja z dodajanjem plošč standardnih dimenzij

ANG.: *sliding pad*

NEM.: *Gleitunterlage f*

drúga evakuacijska pót -e -e -í ž evakuacijska pot, ki mora biti izvedena gradbeno le pri objektih s posebnim namenom, npr. pri visokih stavbah, bolnišnicah, izobraževalnih ustanovah, v požarno manj zahtevnih stavbah lahko poteka po požarno ločenih zaščitnih stopniščih in sme biti le izjemoma zagotovljena z gasilskimi vozili za reševanje z višin

ANG.: *second escape route*

NEM.: *zweiter Rettungsweg m*

drúga napadálna skupína -e -e -e ž ► vodárska skupína

drúgi cevár -ega -ja m drúga cevárka -e -e ž gasilec, ki je prvi pomočnik v tretji napadalni skupini in opravlja naloge, ki mu jih dodeli prvi cevar

ANG.: *hose crew member*

NEM.: *Schlauchtruppmann m, S-TrM m*

drúgi napadálec -ega -lca m drúga napadálna -e -e ž gasilec, ki je prvi pomočnik v prvi napadalni skupini in opravlja naloge, ki mu jih dodeli prvi napadalec

ANG.: *attack-crew member*

NEM.: *Angriffstruppmann m, A-TrM m*

drúgi vodár -ega -ja m drúga vodárka -e -e ž gasilec, ki je prvi pomočnik v drugi napadalni skupini in opravlja naloge, ki mu jih dodeli prvi vodar

ANG.: *water crew member*

NEM.: *Wassertruppmann m, W-TrM m*

drvárska sekíra -e -e ž ► gozdárska sekíra

drúža -e ž način postavitve telesa gasilca, ki je določena s pravili gasilskega protokola

ANG.: *posture, stance*

NEM.: *Haltung f, Stellung f*

drúža mírno -e -- ž drúža, ki je določena s pravili postavitve položaja telesa, in pri kateri je telo vzravnano, pete združene, sprednji del stopal je ločen za širino stopala, kolena so iztegnjena, prsi potisnjene naprej, ramena zategnjena, roke in prsti so iztegnjeni ob telesu na sredini stegen, pogled pa je usmerjen naravnost v višini oči, usta so zaprta

ANG.: *posture attention*

NEM.: *Grundstellung f, Stillgestanden n*

drúža na méstu odmòr -e -e -e -e ž drúža v zborni ureditvi med dajanjem navodil posameznikom ali gasilski formaciji do

naslednjega povelja in pri kateri je telo vzravnano, ramena so zategnjena, kolena iztegnjena, noge v razkoraku v širini ramen, roki prekrižani na hrbtu tako, da leva roka v zapestju prime desno, pri kateri so prsti rahlo stisnjeni v pest, pogled pa je usmerjen naravnost v višini oči

ANG.: *posture stand at ease*

NEM.: *Ruht-Stellung f*

drža na mestu prôsto -e - - - - ž drža, ki sledi drži na mestu odmor in pri kateri je telo sproščeno, roke so prosto spuščene ob telesu, prsti naravno pokrčeni in v kateri gasilec odgovarja na vprašanja nadrejenega, ureja, odlaga ali pobira opremo ter prestopa na mestu

ANG.: *posture beware*

NEM.: *Habt-Acht-Stellung f*

drža pozdráv -e - - ž drža, ki se razvije iz drže mirno, pri kateri gasilec v formaciji spremlja prejemnika pozdrava s pogledom in obračanjem glave do kota 45 stopinj v smeri gibanja

ANG.: *posture present arms*

NEM.: *Haltung Gruß f*

držávni načrt zaščíte, reševánja in

pomoči -ega -a - - - - m zaščita, reševanje in pomoč uradni dokument, ki na ravni države opredeljuje, katere so glede na ogroženost potrebne sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč ob določenem izrednem dogodku velikega obsega, npr. potresu, kateri so razpoložljivi viri, kako poteka njihovo aktiviranje, upravljanje, vodenje, kako poteka obveščanje splošne in mednarodne javnosti in kakšne so pristojnosti posameznih deležnikov

ANG.: *national emergency management plan*

NEM.: *gesamtstaatlicher Notfallplan m, nationaler Notfallplan m*

DSZ -ja [dɔsəzə] m ◀▶ dispéčerska služba zdravstva

duhóvna pomoč -e -í ž psihološka podpora in pomoč pomoč, ki jo udeleženec intervencije po kriznem dogodku, zlasti ob smrti, hujših poškodbah, poišče pri predstavniku verske skupnosti, npr. duhovniku, z namenom zmanjšanja stresnega odziva

ANG.: *religious support*

NEM.: *Seelsorge f*

dušénje -a s mehanizem gašenja, pri katerem se zlasti s prekrivanjem s pripomočki za gašenje ali z gasilnim sredstvom zmanjša ali prepreči dostop oksidanta do gorljive snovi in v plamen, kar upočasni ali onemogoči gorenje

ANG.: *covering, damping*

NEM.: *Abdeckung f, Dämpfung f*

dušénje signála -a - - s pojav, zaradi katerega je radijski signal med postajami oslabljen in je ovirana komunikacija na intervenciji ali vaji, npr. zaradi ovir med sprejemnikom in oddajnikom, motenj drugih oddajnikov, napak na opremi

ANG.: *loss of signal strength*

NEM.: *Signalschwäche f*

dušljívec -vca m plin, ki zniža koncentracijo kisika v atmosferi omejenega prostora, zaradi česar je zmanjšano dovajanje kisika v pljuča pri dihanju, telesna tkiva niso dovolj oskrbljena s kisikom, kar povzroči zadušitev osebe

ANG.: *choking agent, pulmonary agent*

NEM.: *Lungenkampfstoff m*

dvigálo za evakuácijo -a - - - s dvigalo, ki je lahko v normalnih razmerah namenjeno prevozu oseb in ima vgrajeno dodatno zaščitno opremo, krmilne in signalne naprave, da se lahko uporablja v času požara za varen umik **s**: požárno dvigálo

ANG.: *emergency evacuation lift*

NEM.: *Evakuierungsaufzug m*

dvigálo za gasilce -a - - - s dvigalo, ki je lahko v normalnih razmerah namenjeno prevozu oseb, vendar ima vgrajeno dodatno zaščitno opremo, krmilne in signalne naprave, da se ga lahko upravlja in uporablja med gašenjem požara in reševanjem, pri čemer mora biti zagotovljena tudi možnost samoreševanja iz njega **s**: gasilsko dvigálo

ANG.: *firefighting lift, fire lift*

NEM.: *Feuerwehraufzug m*

dvížni vòd -ega vòda m cevovod, vgrajen v visoko stavbo, ki je namenjen hitri dobavi gasilne vode v višja nadstropja in nadomešča zamudno polaganje cevovoda, ter se navadno zaključuje na stopnišču v vsakem nadstropju z odzemnim mestom

ANG.: *riser*

NEM.: *Steigleitung f*

dvódelna raztegljiva léstev -e -e -tve ž prenosna gasilska lestev, ki je namenjena tako dostopu gasilcev kot reševanju in jo sestavljata dva medsebojno povezana dela, od katerih se eden razteguje stopenjsko po klinih s pomočjo škripčevja ter vrvi, njena največja mogoča dolžina pa je 9,7 m

ANG.: *2-section rope-extension ladder*

NEM.: *2-teilige Schiebleiter f*

dvódelna raztegljiva léstev s podpórami

-e -e -tve - - - [ěš] ž prenosna gasilska lestev, ki je namenjena tako dostopu gasilcev kot reševanju in jo sestavljata dva medsebojno povezana dela, od katerih se eden razteguje

D

stopenjsko po klinih s pomočjo škripčevja ter vrvi, za lažjo postavitev pa sta nameščena tudi dva podporna drogova, njena največja mogoča dolžina pa je 9,7 m

ANG.: *2-section rope-extension ladder with support*

NEM.: *2-teilige Schiebleiter mit Stützstangen f*

D

dvódelno povêlje -ega -a s izvršno povelje, ki je sestavljeno iz pripravljalnega in izvršilnega dela, pri čemer je v pripravljalnem delu kratko in jasno opisano želeno ravnanje, v izvršilnem delu pa takojšnji odziv podrejenih enot **s**: sestavljeno povêlje

ANG.: *two-part command*

NEM.: *zweiteiliger Befehl m*

dvoják -a m gasilska armatura z ventiloma ali zasunoma, s katero se dovedena gasilna voda po tlačnem vodu s širšim premerom razdeli na dva dela z manjšim premerom, npr. C/DD

ANG.: *two-way distributor*

NEM.: *Zweifach-Verteiler m*

dvójna kabína vozila -e -e -- ž kabina gasilskega vozila, ki omogoča prevoz gasilskega oddelka, in sicer na način enovite kabine ali pa je del kabine, namenjen moštvu, izdelan kot poseben del ali del nadgradnje vozila

ANG.: *crew cabin*

NEM.: *Mannschaftskabine f*

dvójna spojka -e -e ž spojka, ki omogoča hkraten priklop dveh cevi, in sicer dovodne in povratne cevi, sočasno, npr. pri hidravličnem orodju

ANG.: *double coupling*

NEM.: *Doppelkupplung f, doppelte Kupplung f*

dvójna tlačna posóda -e -e -e ž tlačni posodi, ki sta medsebojno povezani z vmesnim T spojnim elementom in pritrjeni na izolirni dihalni aparat, namenjeni podaljšanju njegove uporabe in s tem možnosti za izvajanje najzahtevnejših nalog reševanja in gašenja

ANG.: *double compressed air cylinder*

NEM.: *Doppel-Druckluftflasche f*

dvójni vzporédni škripec -ega -ega -pca m škripec, ki ima vgrajeni dve neodvisni tekalni kolesi eno zraven drugega

ANG.: *twin pulley*

NEM.: *doppelte Umlenkrolle f*

dvójni zaporédni škripec -ega -ega -pca m škripec, ki ima vgrajeni dve tekalni kolesi eno za drugim

ANG.: *tandem pulley*

NEM.: *Tandem-Umlenkrolle f*

dvójno članstvo -ega -a s status, ki ga pridobi član gasilske organizacije, če je hkrati

včlanjen v eno teritorialno in eno industrijsko gasilsko enoto ali je operativni član v eni teritorialni gasilski enoti, v drugi teritorialni enoti pa nima tega statusa

ANG.: *double membership*

NEM.: *Doppelmitgliedschaft f*

dvójno pokrívanje -ega -a s sočasen odziv gasilskih enot na isti izredni dogodek, navadno na prometno nezgodo, s čimer se na določenih območjih zagotovi časovno najustreznejši odziv ne glede na taktično območje delovanja posamezne teritorialne gasilske enote

ANG.: --

NEM.: --

dvójno varóvanje -ega -a s varovanje osebe pred padcem v globino s primarnim in popolnoma ločenim sekundarnim vrvnim sistemom

ANG.: *double fall arrest*

NEM.: *doppelte Absturzsicherung f*

dvójno zvitá tlačna cév -- -e -e -f ž tlačna cev, ki je enkrat prečno preložena in zvita v kolut ter praviloma speta s cevničnim nosilcem, kar omogoča preprosto shranjevanje in takojšnjo ponovno uporabo, npr. pri spenjanju cevovoda

ANG.: *twin donut roll*

NEM.: *doppelt gerollter Druckschlauch m*

dvókolésni pogón -ega -óna m izvedba podvozja, kjer je gnana le ena os vozila, pri tovornih vozilih običajno zadnja

ANG.: *road drive*

NEM.: *Straßenantrieb m*

dvósmérna spojka -e -e ž spojka, ki se spoji ali odpne ne glede na smer odpiranja in je namenjena povezovanju hidravličnih cevi

ANG.: *two-way coupling*

NEM.: *Zwei-Wege-Kupplung f*

dvóvrstna razvrstitev -e -tve ž osnovna urejena postavitev gasilcev, pri kateri posamezniki stojijo v dveh vrstah eden za drugim z upoštevanjem ustreznih odmikov med posamezniki in razmikom med vrstama

ANG.: *double-line formation*

NEM.: *Zweierreihe f*

D-vpónka -e [dà] m asimetrična vponka, ki je na eni strani ravna in na drugi strani zaobljena in se uporablja pri napravah, ki imajo stranice skupaj, da se lahko naprava samodejno postavi ob njeno najdaljšo os, ki je najmočnejša, zlasti pri nekaterih vrvnih zavorah

ANG.: *D-shaped connector*

NEM.: *D-Karabinerhaken m*

E

efektivna dóza -e -e ž seštevek ekvivalentnih doz posameznih organov in tkív, uteženih z utežnimi faktorji organov, pri čemer se upošteva, da vsi organi niso enako občutljivi na ionizirajoče sevanje, ki je merilo za ocenjevanje stohastičnih učinkov ionizirajočih sevanj na celotno telo, izražen v sievertih

ANG.: *effective dose*

NEM.: *effektive Dosis f*

ejektorska črpalka -e -e ž sesalna črpalka, ki je sestavljena iz ohišja, pritrjenega v bližini izpušnega sistema pogonskega motorja z notranjim zgorevanjem, ter priklopa nanj, ki ga je mogoče odpirati in zapirati, pri čemer se s preusmeritvijo izpušnih plinov preko ohišja v cevi ustvarja podtlak, ki s seboj potegne tudi zrak iz ohišja povezane centrifugalne črpalke ter sesalnega voda

ANG.: *ejector pump*

NEM.: *Auspuffgasstrahler m*

ekološka nesrčča -e -e ž zaščita, reševanje in pomoč izredni dogodek, ki ima negativen vpliv na okolje, npr. tla, vodo, prostoživeče živali, rastline, lahko pa ogrozi tudi druge temeljne družbene vrednote, zlasti zdravje in življenje ljudi, npr. razlitje nevarne snovi

ANG.: *ecological disaster*

NEM.: *Umweltkatastrophe f, Umweltunfall m*

eksotermna kemijska reakcija -e -e -e ž snovna sprememba, pri kateri se toplota sprošča, npr. gorenje

ANG.: *exothermic reaction*

NEM.: *exotherme Reaktion f*

eksplozija -e ž pojav, ko se zaradi hitrega sproščanja in širitve vročih plinov v okolico v kratkem času sprosti zelo veliko energije, posledica je udarni val in porast tlaka v okolici, ki ima lahko rušilno moč, pri čemer je vzrok lahko npr. zelo hiter potek gorenja, kjer se v kratkem času sprosti velika količina vročih plinov

ANG.: *explosion*

NEM.: *Explosion f, explosionsartige Reaktion f*

eksplozijska skupina -e -e ž skupina naprav, ki mora izpolnjevati raven protieksplozijske zaščite v primeru prisotnosti plinov, par in hlapov glede na vnetljivost snovi in možnost nastanka potencialno eksplozivne mešanice ter je razdeljena v tri skupine, in sicer IIA, IIB in IIC

ANG.: *explosion group*

NEM.: *Explosionsgruppe f*

eksplozivne snovi in predméti -ih -i

-- -OV sam. mn. razred nevarnosti, kamor so razvrščene snovi z močnim učinkom eksplozije v masi, nevarnostjo letečih drobcev ali nevarnostjo vžiga, nitroglicerina, amonijev perklorat, granate, pravo in dimno strelivo **s**: transportni rázred nevárnosti 1

ANG.: *explosives*

NEM.: *explosive Stoffe m pl*

eksplozivnost -i ž lastnost snovi ali zmesi, da se zaradi zunanjega vzroka nenadno spremeni, pri tem pa se povejša tlak, temperatura ali oba hkrati

ANG.: *explosivity*

NEM.: *Explosionsgefahr f*

ekstrémni požár -ega -a m požar v naravi, ki se nenadzorovano širi z veliko hitrostjo in intenzivnostjo ter je zaradi svojih razsežnosti, hitrosti in toplote zelo težko obvladljiv, zato se za njegovo obvladovanje aktivira državni načrt, pogosto pa sproži tudi mendarodni mehanizem pomoči

ANG.: *extreme fire*

NEM.: *extremer Brand m*

ekvivalentna dóza -e -e ž produkt absorbirane doze in utežnega faktorja ionizirajočega sevanja, ki upošteva, da različne vrste ionizirajočih sevanj povzročijo različno biološko škodo in se izraža v sievertih

ANG.: *equivalent dose*

NEM.: *Äquivalentdosis f*

eléktrična inštalácija -e -e ž sistem električnih vodnikov, naprav, opreme in pripadajoče infrastrukture, ki je zasnovan za distribucijo električne energije v objektih

ANG.: *electrical installation*

NEM.: *Elektroinstallation f*

eléktrična móč -e -i ž produkt električne napetosti ter električnega toka v električnem krogu, ki je merilo za hitrost, s katero se električna energija prenaša ali pretvarja v drugo obliko energije v električnem sistemu ter kaže njeno zmožnost, da v določenem času opravi neko delo, izražen v wattih

ANG.: *electric power*

NEM.: *elektrische Leistung f*

eléktrična napétost -e -i ž fizikalna in elektrotehniška veličina, ki kaže razliko v električnem potencialu med dvema točkama v električnem krogu in predstavlja silo, ki poganja električni tok skozi prevodnik, izražena v voltih

ANG.: *electric voltage*

NEM.: *elektrische Spannung f*

eléktrična napráva -e -e ž sestav različnih delov, ki se uporablja za proizvodnjo,

E

pretvarjanje, prenos ali uporabo električne energije, npr. električni stroj, transformator, aparat, merilni instrument, zaščitna naprava

ANG.: *merical device*

NEM.: *Elektroanlage f, Elektrogerät n*

eléktrična prevódnost vóde -e -i -- ž lastnost vode, da zaradi prisotnosti ionov prepušča električni tok, zaradi česar predstavlja nevarnost pri gašenju, zlasti pri požarih naprav pod električno napetostjo ali v bližini daljnovodnih napeljav

ANG.: *electrical conductivity of water*

NEM.: *elektrische Leitfähigkeit von Wasser f*

eléktrična upórnost gasilca -e -i -- ž sposobnost gasilske opreme, zaščitnih oblačil in osebe, da prenese električno napetost in prepreči prevajanje električnega toka

ANG.: *electrical resistance of firefighter*

NEM.: *elektrische Widerstandskraft der Feuerwehr f*

eléktrična zaščíta -e -e ž naprava, ki se uporablja za preprečevanje škode in nevarnosti, povezane z električnimi napakami na napravah in sistemih

ANG.: *electrical protection*

NEM.: *elektrischer Schutz m*

eléktrični izolátor -ega -ja m material ali priprava, ki preprečuje prehajanje električnega toka med prevodnimi deli ali med prevodnimi deli in zemljo ter je namenjen preprečevanju kratkega stika, električnega udara in drugih nevarnosti, povezanih z električnimi napakami

ANG.: *electrical insulator*

NEM.: *elektrischer Isolator m*

eléktrični podáljšek -ega -ška m kabel različnih dolžin za prenos električne energije na večje razdalje z nameščenim ustreznim vtičem in vtičnico, v gasilstvu na zunanji strani obdan z ovojem dobre mehanske odpornosti

ANG.: *extension cable*

NEM.: *Verlängerungskabel n, Verlängerungsleitung f*

eléktrični udár -ega -ára m nenadno in nenamerno prehajanje električnega toka skozi človeško telo, do katerega pride, ko človeško telo namerno ali nenamerno pride v stik z delom pod električno napetostjo, kar lahko povzroči poškodbe, opekline, smrt

ANG.: *electric shock*

NEM.: *elektrischer Schlag m*

eléktrično vozilo -ega -a s vozilo, ki za pogon namesto motorja z notranjim zgorevanjem uporablja elektromotor in pogonsko baterijo

ANG.: *electric vehicle*

NEM.: *Elektrofahrzeug n*

eléktroagregát -a m naprava, ki pretvarja mehansko energijo v električno energijo z namenom zagotavljanja zanesljivega vira električne energije v primerih, ko elektroenergetsko omrežje ni na voljo ali ko je potrebno zasilno napajanje, običajno s pomočjo motorja z notranjim zgorevanjem kot virom mehanske energije, lahko pa tudi z dodatno varnostno napravo, ki spremlja in meri stanje upornosti ter pošlje signal o motnji ali napravo celo odklopi **s**: generator eléktričnega tóka

ANG.: *electric power unit, power generator*

NEM.: *Stromaggregat n, Stromerzeuger m*

eléktróda defibrilátorja -e -- ž prva pomoč sestavni del defibrilatorja, ki se nalepi na gol prsni koš osebe s srčnim zastojem in preko katerega se dovode električni sunek

ANG.: *AED pad*

NEM.: *Defibrillationselektrode f, Klebeelektrode f*

eléktródistribucijska napráva -e -e ž oprema, ki se uporablja za distribucijo električne energije iz električnega omrežja do končnega uporabnika, npr. transformator, razdelilna omarica, stikalna postaja, kablji in vodniki

ANG.: *power distribution device*

NEM.: *elektrische Verteilungseinrichtung f*

eléktoenergétski postrój -ega -ója m zbirka povezanih naprav in opreme, ki je namenjena proizvodnji, prenosu, distribuciji in pretvorbi električne energije

ANG.: *power system*

NEM.: *elektrische Schaltanlage f, elektrische Schaltstation f*

eléktrómagnétno sévanje -ega -a s valovi elektromagnetnega polja, ki se širijo skozi prostor in s sabo nosijo elektromagnetno energijo **k**: EMS

ANG.: *electromagnetic radiation*

NEM.: *elektromagnetische Strahlung f*

eléktrónski osébní doziméter -ega -ega -tra m elektronska naprava za sprotno merjenje, odčitavanje in opozarjanje o količini sevanja, ki mu je izpostavljen nosilec dozimetra in je del skupne varovalne opreme

ANG.: *electronic personal dosimeter, self-reading personal dosimeter*

NEM.: *Alarmdosimeter m, Dosiswarngerät n*

eléktrónsko mérjenje -ega -a s tekmovanja merjenje tekmovalnega časa s pomočjo namenske naprave, ki je opremljena s senzorji ali se ustavi s pritiskom na gumb

ANG.: *electronic timing*

NEM.: *elektronische Zeitmessung f*

elementárna nesréča -e -e ž zaščíta, reševanje in pomoč ► narávná nesréča

embalážna skupína -e -e ž klasifikacijski sistem, ki določa, kako je treba zaščititi nevarno blago med prevozom glede na stopnje nevarnosti, ki jo to predstavlja

ANG.: *packing group*

NEM.: *Verpackungsgruppe f*

EMS -ja [eməsə] m ◀▶ elektromagnétno sévanje

endoskopska kámara -e -e ž kamera, ki omogoča ogled ter snemanje stanja izven vidnega polja uporabnika naprave in se pogosto uporablja kot pripomoček za iskanje oseb v utesnenih prostorih, pregled situacije pred vstopom v prostor zaradi mogočih nevarnosti ter za odkrivanje in odpravljanje najrazličnejših napak, ki ogrožajo osebe v prostoru

ANG.: *endoscopic camera*

NEM.: *endoskopische Kamera f*

endotêrma kêmijska reakcija -e -e -e ž snovna sprememba, pri kateri se toplota porablja, npr. razpad vode na kisik in vodik

ANG.: *endothermic reaction*

NEM.: *endotherme Reaktion f*

energêtski transformátor -ega -ja m naprava, ki se uporablja za prilagajanje napetosti za prenos in distribucijo električne energije z minimalnimi izgubami

ANG.: *power transformer*

NEM.: *Energie-Transformator m*

energijski blažilnik -ega -a m naprava, ki ob prestrezanju padca telesa zmanjša zaustavitveno silo na vrednost, ki je za telo še sprejemljiva

ANG.: *energy absorber*

NEM.: *Falldämpfer m*

ênodélno povêlje -ega -a s povelje, ki je sestavljeno samo iz izvršnega dela in zahteva takojšen odziv podrejene enote

ANG.: *one-part command*

NEM.: *einteiliger Befehl m*

ênofázni systém -ega -a m način distribucije električne energije, ki se uporablja za manjše potrebe, kot so gospodinjstva in manjši poslovni objekti, pri čemer sta v sistemu prisotna fazni in nevtralni vodnik, napetost v Sloveniji v tem sistemu je 230 V

ANG.: *single-phase system*

NEM.: *Einphasensystem n*

ênójna kabína vozíla -e -e -- ž kabina, ki omogoča prevoz skupine do treh gasilcev, kar je navadno tovarniško izdelana kabina gospodarskega vozila

ANG.: *single cabin*

NEM.: *Einzel-Kabine f*

ênójna reševálna zánka -e -e -e ž končni voz, ki se naredi z ovitjem enega konca

vrvi okoli pasu ali bremena, skozi zanko pa se potegne neobremenjeni konec vrvi, ki se dodatno zavaruje z varovalnim vozlom, in je namenjen varovanju osebe ali bremena med premikanjem po izpostavljenem mestu, npr. po lestvi **s**: mrtva zánka, nájlonski vóz, pášnjak

ANG.: *bowline knot*

NEM.: *Palstek m*

ênójna spójka -e -e ž spojka, ki spoji cev za pretok olja s hidravličnim orodjem

ANG.: *single coupling*

NEM.: *Einzelkupplung f*

ênójni škripec -ega -pca m škripec, ki ima vgrajeno eno tekalno kolo

ANG.: *single pulley*

NEM.: *einzelne Umlenkrolle f*

ênokolónska razvrstitev -e -tve ž urejena postavitev gasilcev, v kateri gasilci stojijo eden za drugim z upoštevanjem ustreznega razmika med seboj **s**: kolóna po êden

ANG.: *single-column formation*

NEM.: *Einkolonnenaufstellung f, Reihe (AUT) f*

ênosmérno pozivanje -ega -a s tiho alarmiranje, pri katerem uporabniki pozivnikov prejmejo obvestilo o izrednem dogodku in nimajo možnosti odziva na poziv ter se takoj odpravijo v gasilsko enoto, kjer se povežejo z regijskim centrom za obveščanje

ANG.: *paging*

NEM.: *Funkruf m, Paging n*

ênostarešinsko vódenje -ega -a s vodenje gasilcev na intervenciji in pri drugem operativnem delu, pri katerem ima vsak gasilec natanko enega neposrednega vodjo v liniji poveljevanja

ANG.: *unity of command*

NEM.: *Einheit der Auftragserteilung f, Einliniensystem n*

ênôta gasíla -e -- ž pomožna veličina, ki se na podlagi preizkusa gasilne sposobnosti določi gasilniku posameznega tipa, pri čemer ta vrednost predstavlja osnovo za izračun potrebne števila gasilnikov v nekem okolju

ANG.: *extinguishing agent unit*

NEM.: *Löschmitteleinheit f*

ênôta USAR -e -- [úsar] ž (ANG. *urban search and rescue*) zaščita, reševanje in pomoč enota, opremljena in usposobljena za iskanje preživelih v ruševinah in reševanje ljudi iz ruševin po mednarodnih smernicah INSARAG

ANG.: *Urban Search and Rescue team, USAR team*

NEM.: *USAR-Einheit f*

enôtna ključna številka -e -e -e ž ključna številka 112, na kateri regijski centri za obveščanje sprejemajo klice v sili za posredovanje ekipe nujne medicinske pomoči, gasilcev, gorskih, jamarskih, podvodnih in ostalih reševalcev

ANG.: *single emergency number*

NEM.: *einheitliche Notrufnummer f*

E

énovrstna razvrstitev -e -tve ž urejena postavitev gasilcev, v kateri gasilci stojijo eden ob drugem z upoštevanjem ustreznega razmika med seboj

ANG.: *single-line formation*

NEM.: *Eingriffsreihe f, Linie zu einem Glied f*

EN stándard -- -a [èn] m standard, ki vsebuje tehnične specifikacije za nekatere vrste blaga, storitev in postopkov, zaradi česar izdelki in storitve dosežejo določeno raven kakovosti, varnosti in zanesljivosti, kar se uporablja tudi za gasilsko opremo in postopke

ANG.: *European standard*

NEM.: *Europäische Norm f*

epicénter potrésa -tra -- m zaščita, reševanje in pomoč ► nádzarišče potrésa

epidemija -e ž zaščita, reševanje in pomoč obsežen nenaden izbruh nalezljive bolezni, ki se hitro širi pri ljudeh, živalih ali rastlinah in lahko zahteva tudi ukrepanje sil za zaščito, reševanje in pomoč za podporo delovanju zdravstvenega varstva ljudi, živali in rastlin in pri zagotavljanju osnovnih življenjskih pogojev

ANG.: *epidemic*

NEM.: *Epidemie f*

eruptívni požár -ega -a m požar v naravi, pri katerem se ogenj razvija na pobočju ali v dolini, na začetku razvija razmeroma počasi, čez čas pa se čelo požara zaradi toplotne energije, ki jo sprošča gorenje, razvija hitreje, nastanejo visoki plameni, posledici sta dovajanje veliko svežega zraka in vedno hitrejšo širjenje požara, tudi nekaj deset km/h, visoke temperature pa povzročijo močne vzgonske vetrove

ANG.: *blow-up fire, eruptive fire*

NEM.: *eruptives Brandverhalten n*

Esmarchova prevéza -e -e [ésmarhova] ž prva pomoč ukrep, s katerim se zmanjša ali popolnoma prekine huda venska ali arterijska krvavitev na okončinah, ki se ne more zaustaviti na noben drug način

ANG.: *Esmarch bandage*

NEM.: *Esmarch Tourniquet n*

ešalón -a m uniformirana gasilska formacija, navadno kot del parade, v kateri so gasilci razporejeni eden za drugim, npr. po činih,

poleg tega pa so razvrščeni tudi po velikosti, tako po širini kot po globini

ANG.: *echelon*

NEM.: *Staffelung f*

étični kódeks -ega -a m interni predpis gasilske organizacije, ki vsebuje sistem ustaljenih načel, vrednot in pravil in ki ureja medsebojne odnose in vedenje med gasilci ter drugimi, s katerimi se gasilci srečujejo pri opravljanju javne gasilske službe s: kódeks étike

ANG.: *code of conduct, code of ethics*

NEM.: *Ehrenkodex m, Ethikkodex m*

evakuácija -e ž organiziran umik ljudi, živali, dobrin in premične kulturne dediščine iz prizadetega ali ogroženega območja ali stavbe, da se prepreči ali omeji škodljiv vpliv izrednega dogodka nanje in ki se izvede ob nesreči ali preventivno ob predvideni ogroženosti

ANG.: *evacuation*

NEM.: *Entfluchtung f, Evakuierung f*

evakuacijska pót -e -í ž pot, po kateri je mogoče najhitreje priti iz katere koli točke v stavbi do varnega območja ter nato do končnega izhoda in vse do zbirnega mesta in ki mora biti načrtovana v skladu z merili za določeno namembnost stavbe ter stalno prosta in brez prisotnih lahko vnetljivih materialov, hkrati pa mora omogočati tudi varen dostop gasilcem za posredovanje v stavbi s: pót umíka

ANG.: *emergency escape route, escape route, evacuation route*

NEM.: *Fluchtweg m, Rettungsweg m*

evakuacijski cénter -ega -tra m zaščita, reševanje in pomoč prostor, kjer se zberejo evakuirane osebe in pridobijo informacije in navodila pred nadaljevanjem evakuacije do zasilne namestitve aličasne nastanitve

ANG.: *evacuation centre*

NEM.: *Evakuierungszentrum n*

evakuacijski čas -ega čása m čas od sproženega požarnega alarma ali drugega dogovorjenega znaka do popolnega umika vseh uporabnikov iz stavbe ali dela stavbe skozi končni izhod na zbirno mesto

ANG.: *evacuation time*

NEM.: *Evakuierungszeit f, Rettungszeit f*

evakuacijski znák -ega -a m grafični informacijski element, ki nad vrati in po hodnikih označuje evakuacijsko pot po objektu do zbirnega mesta

ANG.: *escape route sign*

NEM.: *Notausgangszeichen n*

evrópski mehanízem za civilno zaščíto -ega -zma -- -- -- m ► mehanízem EU za civilno zaščíto

F

fáktor pádca -ja -- m razmerje med višino prostega padca telesa in dolžino vrvi, ki ob zaustavljanju padca absorbira odvečno kinetično energijo telesa

ANG.: *fall factor*

NEM.: *Sturzfaktor m*

fáza agonije -e -- ž reševanje na vodi in iz nje faza, ki sledi fazi onemoglega plavalca in pri kateri je utaplajoči v vertikalnem položaju ter ima glavo nagnjeno nazaj, roke pa instinktivno iztegnjene vstran, da z njimi pritiska na površino vode, s čimer dvigne svoje telo in glavo iz vode, da lahko zaduha, plavanje je nenadzorovano, oseba postane panična, pojavi se izraz širokih oči, težko in hlastajoče dihanje, refleksi požiranja, kašljanja, pride do zapore glasilk in posledično zastoja dihanja

ANG.: *phase of agony*

NEM.: *Phase der Agonie f*

fáza dĕjstev -e -- ž psihološka podpora in pomoč druga faza skupinskega razbremenilnega pogovora, v kateri vodja pogovora povabi vse udeležence, naj na kratko povedo, kaj vse so delali med intervencijo

ANG.: *fact phase*

NEM.: *Fakten-Phase f*

fáza informiranja -e -- ž psihološka podpora in pomoč faza dela na intervenciji, v kateri se udeležencu v izrednem dogodku, zlasti otroku, na njemu razumljiv način pove, kaj se dogaja in kako poteka reševanje, po potrebi se ga umiri, zamoti, pri nepoškodovanih osebah se lahko razvije pogovor o vsakdanjih stvareh, pri tem se skuša udeležencu zagotoviti tisto, kar se mu zdi pomembno, npr. najljubšo igračo, in skrbeti za osnovne potrebe, zlasti hrano, pijačo, počitek

ANG.: *information stage*

NEM.: *Phase der Informierung f*

fáza nezavĕsti -e -- ž reševanje na vodi in iz nje faza, ki sledi fazi agonije in pri kateri poškodovanec v vodi ne diha, je v negibnem vodoravnem ali navpičnem položaju s potopljenim obrazom, oči so lahko odprte ali zaprte, telo pa plava na površini ali je potopljeno na dnu

ANG.: *phase of unconsciousness*

NEM.: *Phase der Bewusstlosigkeit f*

fáza onemóglega plaválca -e -- -- ž reševanje na vodi in iz nje faza plavalca ali utaplajočega v popolni zavesti, katerega zaveslaji in udarci

so prekinjeni, njegovo telo je v vodoravnem, poševnem ali navpičnem položaju, plavanje je manj učinkovito in utrudljivo, na obrazu ima zaskrbljen izraz, dihanje pa lahko prekinjajo klici na pomoč

ANG.: *exhausted swimmer phase*

NEM.: *Phase des übermüdeten Schwimmers f*

fáza predeláve -e -- ž psihološka podpora in pomoč odziv posameznika na stresni dogodek, v kateri oseba ponovno občuti varnost in vračanje energije, zanimanja in želja ter se vrne v običajni življenjski ritem, saj spomin na krizni dogodek ni več tako boleč kot v prvih dneh ali tednih

ANG.: *acceptance stage*

NEM.: *Akzeptanz-Phase f*

fáza razvršćanja -e -- ž psihološka podpora in pomoč faza dela na intervenciji, v kateri se določijo prednostne naloge in prednostna obravnava poškodovanih oseb, pri čemer je pomembno, da se s poškodovano osebo, zlasti z otrokom, ves čas intervencije nekdo pogovarja, če je le mogoče

ANG.: *grading stage*

NEM.: *Anordnung-Phase f*

fáza šóka -e -- ž psihološka podpora in pomoč akutni stresni odziv na krizni dogodek, ki sledi neposredno po koncu dogodka, ko se oseba začne zavedati, kaj bi se ji lahko zgodilo, in praviloma traja od nekaj minut do nekaj dni

ANG.: *shock stage*

NEM.: *Shock-Phase f*

fáza vključitve izkúšnje -e -- -- ž psihološka podpora in pomoč faza odziva na krizni dogodek, v kateri posameznik izkušnjo uporabi kot novo izhodišče za življenje v prihodnosti

ANG.: *integration stage*

NEM.: *Integrationsphase f*

fáza zanikanja -e -- ž psihološka podpora in pomoč posttravmatski stresni odziv na krizni dogodek, pri katerem posameznik izmenoma popolnoma odrine misel na vse in nato ponovno živo občuti vse kot neposredno po dogodku, kar se kaže kot utrujenost, bolečine v mišicah in sklepih, brezvoljnost, težave s spanjem in motnje prehranjevanja in praviloma traja od nekaj dni do nekaj tednov

ANG.: *denial stage*

NEM.: *Verneinungsphase f*

fáza zaščite -e -- ž psihološka podpora in pomoč faza dela na intervenciji, v kateri gasilci poskrbijo, da so poškodovane osebe, zlasti otroci, čim manj izpostavljeni izrednemu dogodku, po možnosti umaknjene na varno območje, kjer

imajo ob sebi ves čas nekoga od gasilcev ali reševalcev, ki se z njimi pogovarja

ANG.: *protection stage*

NEM.: *Phase der Sicherheit f*

fázna napétost -e -i ž električna napetost, ki se pojavi med faznim in nevtralnim vodnikom v distribucijskem sistemu in je bistvena za delovanje enofaznih naprav

ANG.: *phase voltage*

NEM.: *Phasenspannung f*

fázni vodnik -ega -a m električni vodnik, ki prenaša električni tok od vira do porabnika, v enofaznih in trifaznih sistemih je eden izmed glavnih vodnikov, skozi katere teče električni tok, v trifaznem sistemu pa en od treh, ki so med seboj fazno zamaknjeni za 120 stopinj

ANG.: *live conductor, phase conductor*

NEM.: *Phasenleiter m*

FFF -- [fəfəfə] m ◀▶ brezfluorinsko penilo

FFFP -- [fəfəfəpə] m ◀▶ filmotvorno fluóroproteínsko penilo

fibrilácija srcá -e - ž prva pomoč motnja srčnega ritma, ki lahko zaustavi črpanje krvi po telesu in je lahko posledica nezgode z električnim tokom, zato je treba za povrnitev srčnega ritma takoj uporabiti defibrilator

ANG.: *heart fibrillation*

NEM.: *Herz fibrillation f*

fiksna popkována -e -e ž vrvni podaljšek nespremenljive dolžine, ki je namenjen pozicioniranju pri delu na višini

ANG.: *fix lanyard*

NEM.: *fixe Verbindungsleine f*

filmotvorno fluóroproteínsko penilo -ega -ega -a s proteinsko penilo z dodano fluorirano površinsko aktivno snovjo, ki tvori oblogo, kar zagotavlja učinkovito gašenje ogljikovodikov ter izdelavo težke gasilne pene in srednje gasilne pene **K**: FFFP

ANG.: *film forming fluoroprotein foam concentrate, multi-purpose foam concentrate*
NEM.: *filmbildendes Fluor-Proteinschaummittel n*

filmotvorno sintétično penilo -ega -ega -a m univerzalno sintetično penilo za izdelavo gasilne pene, ki je namenjeno gašenju vnetljivih tekočin, predvsem ogljikovodikov, ter tudi za učinkovitejše gašenje trdnih snovi **S**: večnaménsko penilo **K**: AFFF

ANG.: *aqueous film forming foam concentrate, multipurpose foam concentrate*

NEM.: *Mehrbereichsschaummittel n, wasserfilmbildendes Schaummittel n*

filtrirna pôlmáska -e -e ž maska, ki pokriva samo del obraza, usta in nos, ne pa tudi

oči z okolico in se navadno uporablja v kombinaciji s plinskim dihalnim filtrom ali drugimi dihalnimi filtri za zaščito pred trdnimi delci, aerosoli in plini **S**: pôlobrázna máska

ANG.: *half mask*

NEM.: *Filter-Halbmaske f*

fizikálna dekontaminácija -e -e ž dekontaminacija, v kateri se kontaminanti odstranijo z ločevanjem, spiranjem, izparevanjem, pokrivanjem, pri tem pa se kontaminanti ne pretvorijo v neškodljive snovi, ampak se le premestijo

ANG.: *physical decontamination*

NEM.: *physikalische Dekontamination f*

fizikálna spremémba -e -e ž sprememba, ki nastane zaradi delovanja sile ali toplote na snov, zaradi česar spremeni obliko ali agregatno stanje, kemijska sestava snovi pa ostane enaka, npr. zmečkana pločevina, prehod iz tekočega v plinasto agregatno stanje

ANG.: *physical change*

NEM.: *Zustandsänderung f*

fluóroproteínsko penilo -ega -a s proteinsko penilo z dodano fluorirano površinsko aktivno snovjo

ANG.: *fluoroprotein foam concentrate, FP*

NEM.: *Fluor-Proteinschaummittel n*

fótocélica -e ž tekmovalna naprava, ki prek senzorja vklopi ali izklopi merilno napravo, ki meri čas izvedbe vaje tekmovalne enote

ANG.: *photocell*

NEM.: *Photozelle f*

fotovoltáična elektrárna -e -e ž elektrarna, ki proizvaja električno energijo s pretvorbo sončne svetlobe v električno energijo prek sistema povezanih sončnih panelov in pripadajoče opreme

ANG.: *solar power plant*

NEM.: *Solkraftwerk n*

francóski vózel -ega -zla m drsni voz, ki se naredi s trikratnim ovitjem zanke iz pomožne vrvice okoli glavne vrvi in po tегnitvijo njegovih koncev skozi zgornjo zaprto zanko, da ga oseba lahko neobremenjenega z roko poriva po vrvi gor in dol, v primeru spusta vozla iz rok pa voz deluje kot vrвна prižema

ANG.: *French prusik*

NEM.: *französischer Prusikknoten m*

frontální napád -ega -áda m ▶ čélní napád

fúncijski telóvnik -ega -a m standardizirani brezrokavnik v dogovorjeni barvni kombinaciji z oznakami strukture vodstva intervencije na hrbtnem delu in imenskim

našitkom na spodnjem delu, ki je namenjen lažji organizaciji, hitrejšemu prepoznavanju in olajšanemu sporazumevanju med intervencijo **s**: označevalni brezrokávník

ANG.: *fire command vest*

NEM.: *Kennzeichnungswest m*

fúncijsko označevanje -ega -a s sistem, po katerem so na intervenciji posamezniki, ki opravljajo ključne funkcije, prepoznavni prek funkcijskih telovnikov, ki jih nosijo v skladu z intervencijsko-poveljniškim sistemom

ANG.: *role marking*

NEM.: *Funktionskennzeichnung f*

furáni -ov m mn. heterociklične organske spojine, ki so sestavljene iz 5-členskega aromatskega obroča s štirimi atomi ogljika in enim atomom kisika in ki nastajajo pri gorenju lesa, v sežigalnicah odpadkov, v različnih industrijskih procesih ter pri požarih in škodujejo zdravju

ANG.: *furan compounds, furans*

NEM.: *Furane m pl, Furan-Verbindungen f pl*

G

gasilec -lca m **gasilka** -e ž oseba, ki opravlja gasilsko službo in druge naloge zaščite in reševanja v prostovoljni ali poklicni gasilski organizaciji ter izpolnjuje vse potrebne zakonske zahteve **s**: operativni gasilec

ANG.: *firefighter*

NEM.: *Feuerwehrmann m*

gasilec pripravnik -lca -a m **gasilka pripravnica** -e -e ž član prostovoljne gasilske organizacije, ki se strokovno usposablja za operativnega gasilca

ANG.: *firefighter candidate*

NEM.: *Feuerwehr-Kandidat m*

gasilna naprava za lokalno gašenje -e -e -e -e ž gasilni sistem, vgrajen navadno le znotraj ali v okolici delovne naprave z visokim tveganjem za nastanek požara, ki ima določeno zalogo gasila in se v primeru požara sprosti neposredno na ogroženo mesto

ANG.: *local application extinguishing system*

NEM.: *Teilschutz-Löschanlage f*

gasilna péna -e -e ž gasilo iz penilne mešanice in zračnih mehurčkov, pridobljenih mehansko ali kemično, namenjeno dušenju in ohlajevanju vnetljivih tekočin, lahko tudi trdnih snovi

ANG.: *extinguishing foam, firefighting foam*

NEM.: *Löschschaum m*

gasilna sposobnost gasilnika -e -i -- ž številčna vrednost, ki kaže empirično preizkušeno in dokazano učinkovitost gasilnika za gašenje standardiziranih velikosti požarov požarnega razreda A in B, pri čemer višja vrednost omogoča učinkovito gašenje večjega tipskega požara

ANG.: *fire extinguisher performance*

NEM.: *Löschleistungsfähigkeit des Feuerlöschers f*

gasilna vóda -e -e ž voda, ki se odvzema iz vodovodnega omrežja, drugih omejenih ali neomejenih vodnih virov ali se dovaja z gasilskimi vozili ter se uporabi za ohlajevanje gorljive snovi in preprečevanje dostopa oksidanta

ANG.: *extinguishing water, fire extinguishing water*

NEM.: *Löschwasser n*

gasilni aparát -ega -a m ► gasilnik

gasilnik -a m standardizirana naprava, ki je napolnjena z enim izmed gasil, npr. gasilnim prahom, in je namenjena gašenju začetnih požarov **s**: gasilni aparát

ANG.: *fire extinguisher*

NEM.: *Feuerlöscher m*

gasilnik s péno -a -- -- m gasilnik, ki je napolnjen s penilno mešanico, ki se ji ob izhajanju iz gasilnika na ročniku primeša še zrak, s čimer nastane težka gasilna pena, zato je primeren za gašenje snovi požarnih razredov A in B

ANG.: *foam fire extinguisher*

NEM.: *Schaumfeuerlöscher m*

gasilnik s stálnim tlákom -a -- -- -- m gasilnik, v katerem je gasilo v neposrednem stiku s potisnim plinom in je nenehno pod tlakom, zato je pripravljen za takojšnjo uporabo brez predhodne aktivacije potisnega plina

ANG.: *stored pressure fire extinguisher*

NEM.: *Dauerdruckfeuerlöscher m*

gasilnik z ampúlo -a -- -- m gasilnik, v katerem se ustvari ustrezen potisni tlak šele po sprožitvi, s čimer se sprosti potisni plin v posodo z gasilnim sredstvom, kar omogoča potisk gasilnega sredstva iz gasilnika

ANG.: *cartridge-operated fire extinguisher*

NEM.: *Aufladefeuerslöscher m*

gasilnik z gasilnim práhom -a - - - - m
 gasilnik, v katerem je kot gasilo shranjena zmes kemijskih spojin v prašni obliki, ki učinkovito gasi snovi požarnih razredov A, B in C, nekateri s posebnimi kemijskimi zmesmi pa snovi požarnega razreda D
 ANG.: *powder fire extinguisher*
 NEM.: *Pulverfeuerlöscher m, Trockenlöscher m*

gasilnik z ogljikovim dioksidom -a - - - - m
 gasilnik, v katerem je gasilo utekočinjeni ogljikov dioksid, ki se po izhajanju uplini in je primeren za gašenje snovi požarnega razreda B ter naprav pod električno napetostjo
 ANG.: *carbon dioxide fire extinguisher*
 NEM.: *Kohlendioxidfeuerlöscher m*

gasilnik z vódo -a - - - - m gasilnik, v katerem je gasilo voda pod tlakom, zato je primeren za gašenje snovi požarnega razreda A
 ANG.: *water fire extinguisher*
 NEM.: *Wasserfeuerlöscher m*

gasilni práh -ega -ú m gasilo, ki ga sestavljajo delci v velikosti od 10 do 75 µm in je glede na vrsto práhu uporabno za različne mehanizme gašenja, pri čemer snov v plamenu razpade v endotermni reakciji, zniža se temperatura plamena in nastanejo snovi, ki ovirajo dostop oksidanta do plamena ali prekinejo verižno reakcijo gorenja **s**: gasilni prášek
 ANG.: *fire powder*
 NEM.: *Löschpulver n*

gasilni práh ABC -ega -ú -- [abəçà] m gasilni práh, primeren za gašenje vnetljivih tekočin, plinov in gorljivih trdnih snovi z izjemo lahkih kovin **s**: ABC práh
 ANG.: *ABC dry chemical, ABC powder*
 NEM.: *ABC Pulver n, Glutbrandpulver n*

gasilni práh BC -ega -ú -- [bəcà] m gasilni práh, primeren za gašenje vnetljivih tekočin in plinov **s**: BC práh
 ANG.: *BC powder*
 NEM.: *BC-Löschpulver n, BC-Pulver n*

gasilni práh D -ega -ú -- [dà] m gasilni práh, primeren za gašenje gorljivih kovin, npr. magnezija, aluminija **s**: D práh
 ANG.: *D powder*
 NEM.: *D-Löschpulver n, D-Pulver n*

gasilni prášek -ega -ška m ► gasilni práh

gasilni systém za popólno zapolnitev -ega -a - - - - m vgrajeni gasilni sistem, ki vsebuje ocenjeno zalogo gasila in je namenjen gašenju požara v celotnem ščitenem zaprtem prostoru, npr. lakirni kabini, strežniški sobi
 ANG.: *total flooding extinguishing system*
 NEM.: *Totalüberflutungsanlage f*

gasilni učinek -ega -nka m ► mehanizem gašenja

gasilno letálo -ega -a s letalo, ki vsebuje rezervoar za shranjevanje gasila, navadno gasilne vode v večjih količinah in je namenjeno opazovanju terena ter gašenju požarov v naravi iz zraka
 ANG.: *firefighting plane, waterbomber*
 NEM.: *Löschflugzeug n*

gasilno srédstvo -ega -a s ► gasilo

gasilo -a s snov, ki se uporablja za gašenje požarov, npr. voda, pena, gasilni práh, ogljikov dioksid, in deluje z različnimi mehanizmi gašenja, npr. dušenje, hlajenje **s**: gasilno srédstvo
 ANG.: *fire extinguishing medium*
 NEM.: *Löschmittel n*

gasilska armatúra -e -e ž spojni in regulacijski del, ki je namenjen spajanju cevi in nadzoru pretoka vode ter drugih gasilnih sredstev in njihovemu nanosu na požar
 ANG.: *firefighting fitting*
 NEM.: *Feuerwehrarmatur f*

gasilska ávtoléstev s košáro -e -tve - - - ž gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+1 ali 1+2, namenjeno gašenju in reševanju z višin, ki ima podvozje, na katerem je nameščena večdelna raztegljiva vrtljiva lestev s košaro na koncu, katere dolžina določa nazivno višino reševanja pri različnih nazivnih širinah previsa **k**: ALK
 ANG.: *turntable ladder*
 NEM.: *DLK f, Drehleiterwagen mit Korb m*

gasilska brigáda -e -e ž gasilska taktična formacija, ki jo sestavljajo poveljnik in najmanj 122 gasilcev ali dva gasilska bataljona v kombinaciji z gasilsko četo ali gasilskim vodom, na intervenciji pa jo vodi vodja intervencije skupaj s člani štaba
 ANG.: *fire brigade*
 NEM.: *Feuerwehr f*

gasilska brizgálna -e -e ž prenosna ali prevozna naprava, zlasti na motorni pogon, ki je namenjena zvišanju tlaka vode v tlačnih ceveh za potrebe nanosa vode na požar
 ANG.: *fire pump*
 NEM.: *Feuerlöschpumpe f, Feuerspritze f*

gasilska cév -e -í ž priprava za dobavo gasilnega sredstva, navadno vode, od mesta odvzema do mesta porabe, ki je izdelana iz umetnih vlaken in gumiranih prevlek, dodatno je lahko zaščiten z odpornimi materiali proti nevarnim snovem in ima na obeh straneh spojki, ki omogočata medsebojno spajanje več priprav ali priklop končne gasilske armature
 ANG.: *fire hose*
 NEM.: *Feuerweherschlauch m*

gasilska četa -e -e ž gasilska taktična formacija, ki jo sestavljajo vodja čete in minimalno 26 gasilcev ali dva gasilska voda, lahko tudi gasilski vod in dva gasilska oddelka

ANG.: *two-platoon*

NEM.: *Doppel-Löschzug m*

gasilska delovna obleka -e -e -e ž tipizirano gasilsko oblačilo, ki je predpisano za opravljanje vsakdanjih nalog in za izvajanje operativno nezahtevnih nalog, npr. teoretična usposabljanja

ANG.: *firefighter station wear, firefighter working uniform*

NEM.: *Feuerwehr-Arbeitsuniform f, Feuerwehr-Dienstanzug m*

gasilska enota -e -e ž organizirana skupina prostovoljnih ali poklicnih gasilcev, ki je sestavni del gasilske organizacije in ki opravlja operativne naloge v določenih formacijskih sestavah

ANG.: *firefighting unit, fire unit*

NEM.: *Feuerwehr f, Feuerwehr-Einheit f*

gasilska enota širšega poména -e -e -- -- ž gasilska enota, ki jo vlada pooblasti in sofinancira opremljanje ter usposabljanje za opravljanje določenih specifičnih nalog zaščite in reševanja na večjem geografskem območju, ker jih teritorialne gasilske enote ne morejo opravljati zaradi nezadostne tehnične opremljenosti, npr. za posredovanje ob prometnih nezgodah, nezgodah z nevarnimi snovmi **K**: GEŠP

ANG.: *firefighting unit of wider importance*

NEM.: *Feuerwehr-Unterstützungseinheit f*

gasilska formacija -e -e ž skupina uniformiranih članov prostovoljne ali poklicne gasilske organizacije, ki ima določeno razvrstitev

ANG.: *firefighter formation*

NEM.: *Feuerwehr-Formation f*

gasilska himna -e -e ž simbol gasilske organizacije, ki se predvaja ali igra in poje ob gasilskih slovesnostih, in jo sestavljata melodija in besedilo, določena v statutu gasilske organizacije

ANG.: *firefighter anthem*

NEM.: *Feuerwehrhymne f*

gasilska izkáznica -e -e ž dokument, s katerim se oseba identificira kot član gasilske organizacije ali zaposleni v poklicni gasilski enoti in vsebuje osnovne podatke o imetniku **S**: gasilska legitimacija

ANG.: *firefighter ID card*

NEM.: *Feuerwehr-Dienstausweis m*

gasilska legitimacija -e -e ž ▶ gasilska izkáznica

gasilska mladina -e -e ž osebe, včlanjene v gasilsko organizacijo, do dopolnjenega 18. leta

ANG.: *junior firefighters, youth fire brigade*

NEM.: *Jugendfeuerwehr f, Jugendfeuerwehrgenörigen m pl*

gasilska organizacija -e -e ž nevladna, neprofitna in humanitarna organizacija, ustanovljena z namenom opravljanja javne gasilske službe, ki združuje ljudi in pravne osebe s skupnim ciljem in vrednotami in deluje na osnovi pravil ter v kateri pridobijo člani z vstopom določene pravice in dolžnosti, npr. gasilska zveza, prostovoljno gasilsko društvo

ANG.: *firefighting organization*

NEM.: *Feuerwehrorganisation f*

gasilska patrúlja -e -e ž skupina operativnih gasilcev, ki načrtno opazuje in spremlja požarne razmere ali razmere zaradi drugih tveganj na določenem območju

ANG.: *firefighting patrol*

NEM.: *Feuerwehr-Patrouille f*

gasilska počastitev -e -tve ž organizirana gasilska prireditve, na kateri se na slovesen način gasilski enoti preda gasilski prapor, izvede odprtje gasilskega doma ali drugega gasilskega objekta, preda v uporabo gasilsko vozilo ali druga zaščitna in reševalna gasilska oprema ali obeleži druga za gasilsko enoto pomembna pridobitev

ANG.: *fire service honour*

NEM.: *Feuerwehrehnung f*

gasilska podkápá -e -e ž pokrivalo, ki je del osebne varovalne opreme in je izdelano v skladu z veljavnim standardom iz tkanine ter nudi zaščito za glavo, vrat in del ramen pred toplotno izpostavljenostjo in se nosi pod gasilsko zaščitno čelado

ANG.: *firefighter hood*

NEM.: *Flammschutzhaube f*

gasilska podobléka -e -e ž oblačilo, ki je del osebne varovalne opreme gasilca, izdelano v skladu z veljavnim standardom in je sestavljeno iz oprjetih hlač in majice z dolgimi rokavi, prek katerega se nosi gasilska zaščitna obleka, namenjena zaščiti pred plamenom in paro, hkrati pa omogoča prehod znoja od telesa proti gasilski zaščitni obleki

ANG.: *protective suit*

NEM.: *Flammenschutzanzug m*

gasilska postája -e -e ž stavba, v kateri deluje poklicna gasilska enota in kjer hrani svojo gasilsko zaščitno in reševalno opremo

ter gasilska vozila, poleg so še prostori za upravno delovanje in usposabljanje

ANG.: *fire station*

NEM.: *Feuerwehrwache f*

gasilska régija -e -e ž povezava gasilskih zvez na določenem geografskem območju, ki omogoča izmenjavo strokovnega znanja, stališč, mnenj in koordinira ter pomaga včlanjenim gasilskim zvezam pri njihovem delovanju **K:** GR

ANG.: *regional firefighting association*

NEM.: *regionaler Feuerwehrverband m*

gasilska sekira -e -e ž ročno orodje z držalom iz lesa ali steklenih vlaken ter nasajenim kovinskim delom z dvema stranema in funkcijama, in sicer s krajšim prečnim sekalom na eni strani, ki omogoča ruvanje v smeri uporabnika, npr. pri nasilnem odpiranju vrat, in z daljšim vzdolžnim sekalom na drugi strani, ki omogoča sekanje različnih materialov v smeri uporabe, npr. pri odstranjevanju pločevinaste strehe

ANG.: *fire service axe*

NEM.: *Feuerwehraxt m*

gasilska sekirica -e -e ž manjše enoročno orodje z držalom iz lesa ali steklenih vlaken in nasajenim kovinskim delom z dvema stranema in funkcijama, pri čemer krajše prečno sekalo ali špica omogoča ruvanje v smeri uporabnika, npr. za nasilno odpiranje vrat, daljše vzdolžno sekalo pa sekanje materialov v smeri uporabe, npr. pri odstranjevanju ožganih delov

ANG.: *firefighter hatchet*

NEM.: *Feuerwehrbeil n*

gasilska skupina -e -e ž gasilska taktična formacija, ki jo tvorijo vodja skupine ter en ali dva člana in ki praviloma deluje v sestavi gasilskega oddelka

ANG.: *squadron*

NEM.: *Tr m, Trupp m*

gasilska služba -e -e ž poklicno ali prostovoljno opravljanje nalog v gasilski organizaciji ter drugih aktivnosti v skladu s formacijo gasilske enote, sistemizacijo del, predpisi ter pravili gasilske stroke **S:** gasilsko delo

ANG.: *fire service*

NEM.: *Feuerwehrdienst m*

gasilska straža -e -e ž operativno-taktični postopek po koncu intervencije, ko manjša gasilska taktična formacija ostane na mestu intervencije in nadzoruje pogorišče, da lahko ob morebitnem ponovnem izbruhu požara takoj začne gasiti

ANG.: *fire picket, fire piquet*

NEM.: *Brandschutzposten m, Brandwache f*

gasilska šola -e -e ž ustanova resornega ministrstva, ki nudi možnosti za izvajanje usposabljanj in drugih vrst izobraževanja za prostovoljne in poklicne gasilce in je opremljena z gasilskim poligonom in sodobnim orodjem ter opremo

ANG.: *fire school*

NEM.: *Feuerweherschule f*

gasilska taktična formacija -e -e ž organizirana gasilska enota, ki s svojo tehniko, sredstvi in kadri izvaja posredovanje, npr. samostojna gasilska skupina, gasilski oddelek, gasilski vod

ANG.: *incident command unit*

NEM.: *taktische Einheit f*

gasilska torbica -e -e ž torbica iz voodopornega materiala, ki omogoča pritrditev na pas ali nogo in v kateri je shranjeno različno drobno orodje za tehnično reševanje ali gašenje požarov, npr. zagozda, nož, preizkuševalc napetosti, ključ za odpiranje dvigala

ANG.: *fire equipment holster*

NEM.: *Feuerwehrholster n*

gasilska uniforma -e -e ž tipizirano oblačilo,

ki ga pripadnik prostovoljne ali poklicne gasilske organizacije nosi na gasilskih počastitvah in pri opravljanju ostalih aktivnosti, na katerih predstavlja svojo gasilsko organizacijo **S:** svečana uniforma

ANG.: *firefighter uniform, full dress fire uniform*

NEM.: *Feuerwehruniform f*

gasilska zastáva -e -e ž simbol gasilske organizacije, izdelan iz tkanine rdeče barve, v razmerju dolžina proti širini 2 proti 1, v sredini katere je grb, ki je postavljen pokončno ter se izobesi na gasilskih prireditvah in gasilskih objektih

ANG.: *fire service flag*

NEM.: *Feuerwehrflagge f*

gasilska zaščitna čeláda -e -e ž zaščitno pokrivalo, ki je del osebne varovalne opreme gasilca, opremljena z vizirjem in zaščito za zatilje ter izdelana v skladu z veljavnim standardom in štiti pred tveganji, ki se pojavljajo pri neposrednem gašenju požara

ANG.: *firefighter helmet*

NEM.: *Feuerwehrhelm m*

gasilska zaščitna in reševalna opréma -e

-e -- -e -e ž namensko izdelani pripomočki in orodja, ki se uporabljajo za gašenje, tehnično reševanje, reševanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi in reševanje na vodi in iz vode ter se na intervencijo pripeljejo z gasilskimi vozili skupaj z moštvo **K:** GZRO

ANG.: *fire and safety equipment*

NEM.: *Feuerwehrausrüstung f*

gasilska zaščitna obleka -e -e -e ž tipizirana osebna varovalna oprema gasilca na intervenciji, ki je sestavljena iz hlač in jopiča, izdelanih po veljavnem standardu, in ščiti pred tveganji, ki se pojavljajo ob neposrednem gašenju požara

ANG.: *firefighting suit*

NEM.: *Einsatzbekleidung f*

gasilska zaščitna stôpnja -e -e

-e ž dogovorjeni obseg zaščite posredovalcev pred nevarnimi snovmi v različnih agregatnih stanjih, pri čemer je osnovni kriterij možnost prehajanja nevarnih snovi iz okolice do posredovalca

ANG.: *firefighting protection level*

NEM.: *Feuerwehr-Schutzform f, Körperschutzform f*

gasilska zaščitna stôpnja 1 -e -e -e

-- [êna] ž stopnja zaščite, ki jo sestavlja gasilska zaščitna obleka ter gasilska zaščitna čelada, čevlji in rokavice skupaj z izolirnim dihalnim aparatom, kar gasilca varuje pred produkti gorenja ter kratek čas tudi pred različnimi nevarnimi snovmi, zaradi česar jo je dopustno uporabiti za hitri pregled nevarnega območja in reševanje človeških življenj

ANG.: *basic protection with SCBA, personal protective equipment with SCBA*

NEM.: *Feuerwehr-Schutzform 1 f, persönliche Schutzausrüstung mit Presluftatmer f, PSA f*

gasilska zaščitna stôpnja 3 -e -e -e -- [trí] ž

stopnja zaščite, ki jo sestavlja plinotesna zaščitna obleka v kombinaciji z izolirnim dihalnim aparatom, nameščenim znotraj ali zunaj obleke, kar gasilca varuje pred kontaminacijo s plini, tekočinami in trdnimi delci

ANG.: *gas-tight protection*

NEM.: *Feuerwehr-Schutzform 3 f, Körperschutzform 3 f*

gasilska zaščitna stôpnja 4 -e -e -e -- [štíri] ž

stopnja zaščite, ki ima za osnovo gasilsko zaščitno stopnjo 3, dodane pa so posebne rokavice s povečano mehansko in toplotno odpornostjo ter po potrebi tudi tovrstni obujki, kar gasilca varuje pred nizkimi temperaturami, ki nastajajo zaradi sproščanja globoko ohlajenih plinov, npr. amonijaka

ANG.: *cold gas tight protection*

NEM.: *Cryo-Schutzausrüstung f, Kälteschutzkleidung f*

gasilska zaščitna stôpnja 2a -e -e -e --

[dve á] ž stopnja zaščite, ki jo sestavlja protiprašna zaščitna obleka z ustreznimi dodatki ter zaščita za dihala v obliki zaščitne maske s plinskim dihalnim filtrom ali izolirnim dihalnim aparatom, kar gasilca

varuje pred kontaminacijo s trdnimi delci in deloma tudi pred aerosoli

ANG.: *particle protection*

NEM.: *Feuerwehr-Schutzform 2 für atomarische Stoffe f*

gasilska zaščitna stôpnja 2b -e -e -e -- [dve

bé] ž stopnja zaščite, ki jo sestavljata kapljevinska zaščitna obleka z ustreznimi dodatki ter zaščita za dihala v obliki zaščitne maske s plinskim dihalnim filtrom ali izolirnim dihalnim aparatom, kar gasilca varuje pred kontaminacijo z obrizgi tekočin in trdnimi delci

ANG.: *splash protection*

NEM.: *Feuerwehr-Schutzform 2 für biologische und chemische Stoffe f*

G

gasilska zvéza -e -e ž gasilska organizacija,

ki ima status pravne osebe in zagotavlja samostojno, nepridobitno, humanitarno ter nepolitično povezovanje prostovoljnih gasilskih društev in prostovoljnih industrijskih gasilskih društev ter deluje na podlagi zakona, ki ureja delo društev, ter zakona, ki ureja gasilstvo **K:** GZ

ANG.: *firefighting association*

NEM.: *Feuerwehrverband m*

Gasilska zvéza Slovenije -e -e -e ž krovna organizacija prostovoljnih gasilcev v Republiki Sloveniji, v katero se povezujejo prostovoljna gasilska društva, gasilske zveze in gasilske regije **K:** GZS

ANG.: *Firefighting Association of Slovenia*

NEM.: *Feuerwehrverband Slowenien m*

gasilske zaščitne rokavice -ih -ih -ic ž mn.

rokavice, ki so del osebne varovalne opreme gasilca in so izdelane v skladu z veljavnim standardom z namenom zaščite pred vročino in mehanskimi poškodbami rok

ANG.: *firefighter gloves*

NEM.: *Feuerwehrhandschuhe m pl, Feuerwehr-Schutzhandschuhe m pl*

gasilski bataljón -ega -a m gasilska taktična formacija, ki jo sestavljajo vodja bataljona in minimalno 52 gasilcev ali dve gasilski četi, lahko tudi ena gasilska četa in dva gasilska voda

ANG.: *fire battalion, firefighting battalion*

NEM.: *Feuerlöschbataillon m, Feuerwehr-Battalion m*

gasilski čin -ega -a m oznaka, ki predstavlja stopnjo strokovne usposobljenosti prostovoljnega gasilca ali poklicnega gasilca na operativnem in organizacijskem področju in se nosi na naramnikih na gasilski uniformi ali gasilski delovni obleki

ANG.: *fire rank*

NEM.: *Dienstgrad der Feuerwehr m*

gasilski dóm -ega -a m stavba, v kateri deluje prostovoljna ali poklicna gasilska enota in kjer hrani svojo gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter gasilska vozila, poleg so še prostori za upravno delovanje, usposabljanje in druženje

ANG.: *fire department*

NEM.: *Feuerwehrhaus n*

gasilski informacijski sistem -ega -ega

-a m formalizirani socialno-tehnični organizacijski sistem, v katerem so celovito povezane in usklajene prvine, in sicer ljudje, procesi, organizacije in tehnologije, in ki je oblikovan z namenom zbiranja, obdelovanja, hrambe, deljenja in souporabe informacij v gasilstvu

ANG.: *emergency management information system*

NEM.: *Informationssystem für das Notfallmanagement n*

gasilski inštruktor -ega -ja m **gasilska inštruktorica** -e -e ž gasilec, ki je uspešno opravil strokovno usposabljanje in izvaja praktično usposabljanje različnih vrst strokovnega usposabljanja za gasilce, poleg tega pa ima ustrezno strokovno znanje in izkušnje z opravljanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči

ANG.: *fire service instructor*

NEM.: *Feuerwehrausbilder m*

gasilski inštruktor pripravnik -ega -ja -a m

gasilska inštruktorica pripravnica -e -e -e ž gasilec, ki se po uspešno opravljenem strokovnem usposabljanju pod nadzorstvom drugega gasilskega inštruktorja usposablja za samostojno vodenje praktičnega dela strokovnega usposabljanja

ANG.: *trainee fire service instructor*

NEM.: *angehender Feuerwehrausbilder m*

gasilski ključ -ega -a m ključ za univerzalno odklepanje sistemskih ključavnic različnih depozitnih trezorjev, v katerih lastniki objekta hranijo običajne ključe za odpiranje različnih vrat v objektu, ki je opremljen s spominskim učinkom, da se omogočata sledljivost ter prenos podatkov o njegovi uporabi v nadzorni aplikaciji

ANG.: *fire service key*

NEM.: *Feuerweherschlüssel m*

gasilski komplét -ega -a m zložljivo vrtno pohištvó, sestavljeno iz mize in dveh klopi, ki je namenjeno hitri postavitvi in enostavni uporabi tako za potrebe interveniranja v času počitka kot tudi usposabljanja ter preživljanja prostega časa

ANG.: *marquee set*

NEM.: *Festzeltgarnitur f*

gasilski logistični voziček -ega -ega -čka m voziček, ki ima izdelan okvir in pritrdišča za najrazličnejšo opremo, npr. dodatne tlačne cevi, dihalne aparate, s čimer je olajšan transport dodatne ali tiste opreme na mesto intervencije, ki se takrat potrebuje v večji količini, kot je je na voljo

ANG.: *firefighting trolley, rolling container*

NEM.: *Feuerwehrrollwagen m, Rollcontainer m*

gasilski oddélek -ega -lka m gasilska taktična formacija, ki jo sestavljajo vodja oddelka in 8 gasilcev ter lahko samostojno opravlja operativno-taktične postopke **s**: desetina

ANG.: *fire squad, team-of-nine*

NEM.: *Feuerwehrgruppe f, Gruppe f*

gasilski pozdráv -ega -áva m s pravili določen način pozdravljanja med člani gasilske organizacije zlasti na dogodkih, ki potekajo po gasilskem protokolu

ANG.: *firefighter salute*

NEM.: *Feuerwehrgruß m*

gasilski pozícijski pás -ega -ega -ú m bočni pas, ki je del osebne varovalne opreme gasilca in je namenjen namestitvi pri delu na lestvi ali površinah z naklonom do 45°, pri čemer je za navezavo na vrvni sistem na voljo bočno ali trebušno vpetje, ne uporabljajo pa se za dostop po vrvi in prestrezanje

padca **s**: gasilski varovalni pás

ANG.: *fire brigade restraint belt, firefighter positioning belt*

NEM.: *Feuerwehr-Haltegurt m, Feuerwehrsicherheitsgurt m*

gasilski prápor -ega -a m **1.** simbol prostovoljne gasilske organizacije, izdelan iz tkanine ognjeno rdeče barve z gasilskim znakom v zlati barvi na eni strani, na drugi pa s sliko, povezano s posamezno gasilsko organizacijo, in napisom NA POMOČ, obešen na drogu

ANG.: *fire service banner*

NEM.: *Feuerwehribanner n*

2. simbol poklicne gasilske organizacije, izdelan iz tkanine modre barve, na katerem je grb in ime organizacije, leto ustanovitve in leto razvitja, na drugi strani pa okrogel znak z osmerokrakimi zlatimi žarki, ki se razprostirajo v krogu, notranjost kroga pa na štirih poljih prikazuje delo poklicnega gasilca

ANG.: *fire service banner*

NEM.: *Berufsfeuerwehribanner m*

gasilski pribóčnik -ega -a m **gasilska pribóčnica**

-e -e ž oseba, ki v gasilski organizaciji pomaga predsedniku in poveljniku pri splošnih upravnih, administrativnih in osebnih zadevah in ga spremlja na večjih prireditvah, pri čemer se pred začetkom

prireditve poveže z organizatorjem in vodjo gasilskega protokola

ANG.: *adjutant*

NEM.: *Adjutant m*

gasilski priklópnik s prenosno motórno brizgálno -ega -a - - - - - m

priklópnik, namenjen prevozu prenosne motorne brizgalne in druge gasilske opreme, ki zadošča najmanj za izvedbo tridelnega napada na mestu intervencije **K**: PMB (1)

ANG.: *fire trailer for portable pump*

NEM.: *Tragkraftspritzen-Anhänger m, TSA m*

gasilski priklópnik za gasilni práh -ega -a - - - - - m

priklópnik, ki ima navadno tlačno posodo za 250 kg gasilnega prahu ter dodatne jeklenke s pogonskim plinom, dodana pa je lahko različna druga oprema za gašenje in reševanje **K**: PS

ANG.: *dry powder extinguishing trailer*

NEM.: *PLA m, Pulverlöschanhänger m*

gasilski priklópnik za logistiko -ega -a - - - - - m

priklópnik, ki je namenjen za oskrbi gasilskih enot na intervencijah, zato je z njim mogoče prevažati tako logistične vozičke kot drugo potrebno opremo različnih velikosti **K**: PL

ANG.: *fire trailer for logistics*

NEM.: *Feuerwehranhänger – Logistik m, Logistikanhänger m*

gasilski priklópnik za razsvetljávo -ega -a - - - - - m

priklópnik, ki je namenjen zagotavljanju vidnosti na mestu intervencije, zato opremo navadno sestavljajo zmogljivejši elektro-agregat, različne kableske rolete, prenosni reflektorji, lahko tudi svetlobni stolp **K**: PR

ANG.: *fire trailer for lightning*

NEM.: *Feuerwehranhänger – Licht m*

gasilski priklópnik za reševálno čóln -ega -a - - - - - m

priklópnik, ki je namenjen prevozu gasilskih čolnov različnih velikosti na mesto intervencije **K**: PČ

ANG.: *fire boat trailer*

NEM.: *Feuerwehrbootsanhänger m*

gasilski priklópnik za visokotláčno črpálko -ega -a - - - - - m

priklópnik, ki je namenjen prevozu nameščene avtonomne gasilne naprave z visokotlačno črpalko, rezervoarjem za okoli 300 l vode ter drugo gasilsko opremo, zlasti za gašenje požarov v naravi, lahko pa tudi za druge vrste intervencij ter izvajanje požarne straže **K**: PVT

ANG.: *wildland firefighting trailer*

NEM.: *Feuerwehranhänger – Waldbrand m*

gasilski protokól -ega -a m uradna pravila, po katerih morajo biti gasilski dogodki organizirani in izvedeni ter obsegajo zlasti

način ureditve prireditvenega prostora in upoštevanje ter primerno obravnavo udeležencev glede na njihovo funkcijo in položaj

ANG.: *protocol in fire service*

NEM.: *Protokoll in Feuerwehrdienst n*

gasilski súho-mókre sesálNIK -ega -ega -a m

naprava na električni pogon, ki je namenjena sesanju razlitih tekočin, navadno umazane vode, z namenom zmanjšanja obsega škode po poplavih ali gašenju požara in vsebuje posodo za posesano tekočino, ki je lahko opremljena tudi s potopno črpalko za distribucijo vode naprej preko gasilske cevi

ANG.: *pump vacuum cleaner*

NEM.: *Feuerwehr-Pumpsauger m*

gasilski varoválNI pás -ega -ega -ú m ►

gasilski pozicijski pás

gasilski vòd -ega vòda m

gasilska taktična formacija, ki jo sestavljajo poveljujoči in od 12 do 18 gasilcev ali 2 do 3 gasilski oddelki, kombinirani s samostojnimi gasilskimi skupinami, pri čemer jo na intervenciji vodi vodja intervencije ali vodja sektorja

ANG.: *fire platoon*

NEM.: *Löschzug m*

gasilski zaščitNI škórnji -ih -ih -ev m

mn. obuvalo, ki je del osebne varovalne opreme in je izdelano v skladu z veljavnim standardom ter pokriva gležnje, s čimer zagotavlja stabilnost, varuje pred toploto, udarci in prebadanjem

ANG.: *firefighter boots*

NEM.: *Feuerwehr-Sicherheitsstiefel m pl*

gasilski znák -ega -a m 1.

simbol prostovoljne gasilske organizacije, ki ga predstavlja gasilska čelada, za katero sta prekriti z leve bakla, z desne gasilska sekirica

ANG.: *volunteer firefighter symbol*

NEM.: *Feuerwehrrabzeichen n, Feuerwehr-Signet n*

2. simbol poklicne gasilske organizacije, ki ga obkrožajo osmerokraki zlati žarki, razprostrti v krogu, v sredini katerega je rdeče obrobjeno belo polje, razdeljeno na štiri dele, pri čemer je s črno barvo prikazano delo gasilcev, in sicer zgornje levo polje prikazuje gasilca, ki gasi požar, zgornje desno polje gasilca pri tehnični intervenciji in reševanju iz vode, spodnje levo polje prikazuje gasilca pri ekološki intervenciji, spodnje desno pa gasilca pri reševanju ljudi ob nezgodah

ANG.: *professional firefighter symbol*

NEM.: *Berufsfirewehremblem n, Feuerwehr-Signet n*

G

gasilsko délo -ega -a s ► gasilska služba

gasilsko dvigálo -ega -a s ► dvigálo za gasilce

gasilsko odlikovánje -ega -a s nagrada, ki jo prejme član gasilske organizacije za zasluge ter delo na področjih preventive, operative in usposabljanja ali na drugih področjih varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter varstva pred požari, npr. priznanje Matevža Haceta, odlikovanje za posebne zasluge, listina o častnem članstvu v gasilski organizaciji

ANG.: *fire service decoration, fire service medal*

NEM.: *Feuerwehr-Ehrenzeichen n, Feuerwehr-Orden m*

G

gasilsko orodišče -ega -a s prostor v gasilskem domu, ki je namenjen hranjenju gasilske tehnike, opreme, orodja in sredstev

ANG.: *appliance room*

NEM.: *Feuerwehrhalle f*

gasilsko preventívno vozilo -ega -ega

-a s vozilo, ki je namenjeno logistični oskrbi prireditve s požarnopreventivnimi vsebinami, in sicer ima na gasilskih logističnih vozčkih pripomočke za prikaz gašenja začetnega požara in prisotnih nevarnosti, pripomočke za seznanjanje in promoviranje gasilstva in požarne varnosti med otroki in mladino ter drugimi starostnimi skupinami, prikaz delovanja naprav aktivne požarne zaščite ter je opremljeno z avdiovizualnimi pripomočki za interaktivne predstavitve vsebin, pri čemer je posadka vozila lahko 1+1 ali 1+2

ANG.: *fire safety vehicle*

NEM.: *Gerätewagen Brandschutzerziehung m, GW-Brandschutzerziehung f*

gasilskošpórtna disciplína -e -e ž tekmovalja

tekmovalna zvrst, v kateri nastopajo tekmovalne enote različnih tekmovalnih kategorij in obsega izvajanje določenih nalog, npr. izvedbo tridelnega napada pri vaji z motorno brizgalno, vezanje vozlov s: tekmovalna disciplína

ANG.: *firefighting competition discipline*

NEM.: *Feuerwehrwettkampfsportdisziplin f*

gasilsko teleskópsko dvigálo -ega -ega -a s

gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+1 ali 1+2 gasilca, ki je namenjeno predvsem gašenju z višin, manj pa reševanju, in ima podvozje, na katerem je nameščeno raztegljivo dvigalo, na koncu katerega se nahaja košara, pri čemer dolžina dvigala vpliva na nazivno višino reševanja k: TD

ANG.: *HP, hydraulic platform*

NEM.: *HAB f, Hubarbeitsbühne f*

gasilsko tovórnó vozilo z dvigálo -ega -ega

-a - - - s gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+1 ali 1+2 gasilca, ki je namenjeno

prevozu vnaprej izdelanih logističnih vozíčkov in različnih tovorov, in sicer na navadnem kesonu ali prekucniku, in na katerem je lahko nameščeno tudi avtodvigalo, ki je namenjeno izključno dvigovanju tovora z različnimi priključki k: GTV-D

ANG.: *logistic firefighting truck*

NEM.: *Gerätewagen Logistik 2 mit Kran m, GW-L2-K m*

gasilsko vozilo s cistérno 1 -ega -a - - - -

[éna] s gasilsko vozilo, ki je namenjeno gašenju in reševanju pri požarih ter tehničnih intervencijah in je opremljeno z razširjeno opremo za gašenje in reševanje, skladno s tipizacijo gasilskih vozil, rezervoarjem, ki vsebuje med 2000 in 3000 l vode, vgrajeno gasilsko črpalko ter najmanj enim hitronapadalnim navijakom, pri čemer posadka vozila obsega gasilski oddelek od 1+5 do 1+8 gasilcev k: GVC-1

ANG.: *pumper*

NEM.: *LF 20, Löschgruppenfahrzeug 20 n*

gasilsko vozilo s cistérno 2 -ega -a - - - -

-- [dvé] s gasilsko vozilo, ki je namenjeno oskrbi požarišča z vodo in gašenju večjih požarov, lahko se uporablja tudi za prevoze pitne vode in je opremljeno z osnovno opremo za gašenje in reševanje, skladno s tipizacijo gasilskih vozil, rezervoarjem, ki vsebuje med 4000 in 6000 l vode, večjo količino penila, vgrajeno gasilsko črpalko, vodnim monitorjem in najmanj enim hitronapadalnim navijakom, posadka vozila pa je 1+2 gasilca k: GVC-2

ANG.: *fire extinguishing tender, tank firefighting vehicle*

NEM.: *Tanklöschfahrzeug n, TLF n*

gasilsko vozilo s cistérno 3 -ega -a - - - -

[trí] s gasilsko vozilo, ki je namenjeno oskrbi požarišča z vodo in gašenju večjih požarov, lahko se uporablja tudi za prevoze pitne vode in je opremljeno z osnovno opremo za gašenje in reševanje, skladno z veljavno tipizacijo gasilskih vozil, rezervoarjem, ki vsebuje nad 6000 l vode, vgrajeno gasilsko črpalko in najmanj enim hitronapadalnim navijakom, posadka vozila pa lahko sestavljajo 1+1 do 1+2 gasilca k: GVC-3

ANG.: *large tanker*

NEM.: *Großtanklöschfahrzeug n, GTLF n*

gasilsko vozilo s cistérno ter ávtoléstev 1

-ega -a - - - - -tve -- [éna] s gasilsko vozilo, s posadko gasilskega oddelka od 1+5 do 1+8 gasilcev, ki je namenjeno tako gašenju kot reševanju z višin in je opremljeno z opremo za gašenje in reševanje ter rezervoarjem, ki vsebuje do 1600 l vode, na vozilu pa je

nameščena tudi večdelna raztegljiva vrtljiva lestev s košaro **K:** GVCALK-1

ANG.: tank pumper with turntable ladder and rescue cage 1

NEM.: Löschfahrzeug mit Drehleiter und Rettungskorb 1 n

gasilsko vozilo s cistérno ter ávtoléstev 2

-ega -a - - - - - -tve -- [dvé] s gasilsko vozilo, s posadko gasilskega oddelka od 1+5 do 1+8 gasilcev, ki je namenjeno tako gašenju kot reševanju z višin in je opremljeno z opremo za gašenje in reševanje ter rezervoarjem, ki vsebuje od 1600 do 2200 l vode, na vozilu pa je nameščena tudi večdelna raztegljiva vrtljiva lestev s košaro **K:** GVCALK-2

ANG.: tank pumper with turntable ladder and rescue cage 2

NEM.: Löschfahrzeug mit Drehleiter und Rettungskorb 2 n

gasilsko vozilo s cistérno ter teleskópsko dvigálo 1

-ega -a - - - - - -ega -a -- [éna] s gasilsko vozilo s posadko gasilskega oddelka od 1+5 do 1+8 gasilcev, ki je namenjeno tako gašenju kot reševanju z višin in je opremljeno z opremo za gašenje in reševanje ter rezervoarjem, ki vsebuje do 1600 l vode, poleg tega pa je na vozilu nameščeno raztegljivo dvigalo s košaro **K:** GVCTD-1

ANG.: tank pumper with telescopic boom lift and rescue cage 1

NEM.: Löschfahrzeug mit Arbeits-Teleskopmast und Rettungskorb 1 n

gasilsko vozilo s cistérno ter teleskópsko dvigálo 2

-ega -a - - - - - -ega -a -- [dvé] s gasilsko vozilo s posadko gasilskega oddelka od 1+5 do 1+8 gasilcev, ki je namenjeno tako gašenju kot reševanju z višin in je opremljeno z opremo za gašenje in reševanje ter rezervoarjem, ki vsebuje od 1600 do 2200 l vode, poleg tega pa je na vozilu nameščeno raztegljivo dvigalo s košaro

ANG.: tank pumper with telescopic boom lift and rescue cage 2

NEM.: Löschfahrzeug mit Arbeits-Teleskopmast und Rettungskorb 2 n

gasilsko vozilo s práhom 1000 -ega -a - - - -

-- [tísoč] s gasilsko vozilo, ki je namenjeno za prevoz in uporabo gasilnega prahu v večjih količinah in je opremljeno s tlačno posodo za 1000 kg gasilnega prahu in vsaj enim hitronapadalnim navijakom, navadno pa tudi določeno količino ogljikovega dioksida, shranjenega v sistemu povezanih tlačnih posod, posadko vozila pa sestavlja gasilska skupina 1+2 gasilca **K:** GVS-1000

ANG.: dry powder fire truck 1000

NEM.: PLF 1000 n, Pulverlöschfahrzeug 1000 n

gasilsko vozilo s práhom 2000 -ega -a

- - - - - [dvá tísoč] s gasilsko vozilo, ki je namenjeno za prevoz in uporabo gasilnega prahu v večjih količinah in je opremljeno s tlačno posodo za 2000 kg gasilnega prahu in vsaj enim hitronapadalnim navijakom, navadno pa tudi določeno količino ogljikovega dioksida, shranjenega v sistemu povezanih tlačnih posod, posadko vozila pa sestavljajo 1+2 gasilca **K:** GVS-2000

ANG.: dry powder fire truck 2000

NEM.: PLF 2000 n, Pulverlöschfahrzeug 2000 n

gasilsko vozilo s práhom in vódo -ega -a

- - - - - s gasilsko vozilo, ki je namenjeno za prevoz in uporabo tako vode kot gasilnega prahu v večjih količinah in je opremljeno z rezervoarjem za določeno količino vode ter s tlačno posodo za določeno količino gasilnega prahu, praviloma v industrijskih gasilskih enotah, pri čemer je posadka vozila 1+2 gasilca **K:** GVSV

ANG.: pump water tanker with dry powder

NEM.: PTLF n, Pulver Tanklöschfahrzeug n

gasilsko vozilo za opazováñje -ega -a - - - - s

gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+1 ali 1+2 gasilca, namenjeno spremljanju okoliščin na intervencijah, ki obsegajo večje območje, služi pa lahko tudi prevozu opreme ter gasilcev po težko dostopnem terenu **K:** GVO

ANG.: surveillance vehicle

NEM.: Feuerwehr-Überwachungsfahrzeug n

gasilsko vozilo za prevóz móštva -ega -a

- - - - - s gasilsko vozilo, namenjeno prevozu gasilcev in osebne opreme, ki je skladno s tipizacijo gasilskih vozil opremljeno z najosnovnejšo opremo za prvi odziv na izredni dogodek, pri čemer posadka šteje 1+7 ali 1+8 gasilcev **K:** GVM-1

ANG.: fire brigade van

NEM.: Mannschaftstransportfahrzeug n, MTF n

gasilsko vozilo za prevóz zabójnikov -ega

-a - - - - - s gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+1 ali 1+2 gasilca, ki je namenjeno prevozu vnaprej izdelanih logističnih enot z vgrajeno napravo za njihovo nakladanje, pri čemer je nanj lahko nameščeno tudi avtodvigalo, ki je namenjeno dvigovanju tovora z različnimi priključki **K:** GVK

ANG.: swap body vehicle, vehicle for roller containers

NEM.: Abrollkipperfahrzeug n, Wechselladerfahrzeug mit Abrollbehältern n, WLF n

gasilsko vozilo zvéze -ega -a - - s poveljniško

vozilo, ki se uporablja za prevoz članov gasilskih zvez na intervencije in druge prevoze v okviru delovanja gasilskih zvez ter

G

je opremljeno z radijsko postajo in osnovno opremo za osvetlitev, signalizacijo in nudenje prve pomoči, pri čemer je lahko posadka vozila od 1+4 do 1+8 gasilcev **K**: GVZ-1

ANG.: --

NEM.: --

gasilsko žalovanje -ega -a s dejavnosti gasilske organizacije ob smrti člana, s katerimi se izkaže spoštovanje do umrlega in lahko vključuje izobešanje žalne zastave, organizacijo žalne seje, izrekanje sožalja svojcem
ANG.: *firefighting memorial service*
NEM.: *Feuerwehr-Trauerfeierlichkeit f*

G

gašenje -a s **1.** teorija gorenja in gašenja prekinitev ali upočasnitev eksotermnih kemijskih reakcij, ki potekajo med gorenjem, s hlajenjem, dušenjem plamena, odstranitvijo gorljive snovi ali z uporabo snovi, ki znižajo število radikalov v plamenu in zmanjšajo hitrost kemijske reakcije

ANG.: *fire extinction, fire suppression*

NEM.: *Löschen n*

2. taktika taktični postopek nanašanja gasilnega sredstva na gorečo snov s ciljem odprave nevarnosti, ki jo predstavlja požar in posledičnega zmanjšanja požarne škode

ANG.: *firefighting*

NEM.: *Löschen n*

GCGP-1 -- [gɔcəgəpə èna] m ◀▶ mánjša gasilska cistèrna za gózdne požàre

GCGP-2 -- [gɔcəgəpə dvé] m ◀▶ srédnja gasilska cistèrna za gózdne požàre

GCGP-3 -- [gɔcəgəpə trí] m ◀▶ véčja gasilska cistèrna za gózdne požàre

generátor eléktričnega tóka -ja --- m ▶ eléktróagregát

generátor láhke péne -ja --- m naprava na eléktrični ali motorni pogon, ki s pomočjo ventilatorja prisilno dovaja zrak v penilno mešanico, s čimer se proizvaja lahka pena
ANG.: *light foam generator*
NEM.: *Leichtschamerzeuger m, Leichtschaumgenerator m*

GEŠP -a [gěšp] m ◀▶ gasilska enóta šíršega poména

gibljiivi škripec -ega -pca m ▶ premíčni škripec

glávna vrév -e -í ž primarna vrv, s katero se rešuje druga oseba ali pa se po njej giblje reševalec z višin ali globin

ANG.: *main rope*

NEM.: *Hauptseil n*

glávni strójniik -ega -a m glávna strójnica -e -e ž oseba, ki je član poveljstva gasilske enote in je odgovorna za strojne naprave, gasilska

vozila ter njihovo stalno pripravljenost za intervencije

ANG.: *main operator*

NEM.: *Hauptmaschinist m*

glávni zdravník -ega -a m glávna zdravníca -e -e ž prva pomoč oseba z ustreznó medicínsko izobrazbo, ki vodi in koordinira delo zdravstvenega osebja na mestu intervencije z večjim številom poškodovancev

ANG.: *rescue chief*

NEM.: *leitender Notarzt m*

globóko ohlájèni plín -- -ega -a m plín, shranjen v tlačni posodi v tekočem agregatnem stanju pri zelo nizki temperaturi, npr. kisik, dušik, ki se uporablja zlasti v medicini in industriji

ANG.: *pressurized cryogenic gas*

NEM.: *tiefkaltes Gas n*

globóko reševánje -ega -a s reševanje v ruševinah podrtega objekta, pri katerem se morajo reševalci do poškodovanca prebijati skozi več slojev in pri tem odstraniti mnogo ovir na poti

ANG.: *deep rescue, deep saving*

NEM.: *Tiefenrettung f*

gorénje -a s hitra kemijska reakcija med gorljivo snovjo in oksidantom, pri kateri nastajajo zgorevalni produkti in se sprošča energija, kar poteka s plameni ali brez njih

ANG.: *combustion*

NEM.: *Verbrennung f*

gorénje s pirolízo -a --- s gorenje, pri katerem ob segrevanju trdnih snovi brez prisotnosti oksidanta potekajo razkrojni procesi, po tem, ko izpari vlaga, začnejo izhlapevati vnetljivi hlapi, ki lahko gorijo s plamenom, trdni preostanek pa tli ali žari

ANG.: *combustion with pyrolysis*

NEM.: *Verbrennung mit Pyrolyse f*

gorénje s plaménom -a --- s hitra eksotermna kemijska reakcija med gorljivo snovjo in oksidantom, če sta oba v plinastem agregatnem stanju in v mejah vnetljivosti, pri kateri se poleg nastalih produktov reakcije sprošča energija v obliki svetlobe in toplote **S**: plaménsko gorénje

ANG.: *flame combustion*

NEM.: *Verbrennung mit Flammerscheinung f*

gorénje s spremémbo agregátnega stánja

-a --- s mehanizem gorenja nekaterih trdnih snovi, npr. parafina, voska, masti, pri katerih v prvi fazi segrevanja prihaja do taljenja snovi, v drugi fazi pa do izhlapevanja, posledično pa gorijo hlapi s plamenom

ANG.: *combustion with state transition*

NEM.: *Verbrennung mit Zustandsänderung f*

gorívno odvisni požár -- -ega -a m stanje požara, pri katerem je intenziteta gorenja pogojena z razpoložljivo gorljivo snovjo in je oksidanta dovolj, kar velja zlasti za začetno fazo razvoja požara ter polno razviti požar

ANG.: *fuel controlled fire*

NEM.: *brandlastgesteuerter Brand m*

gorívno -a s ► gorljíva snòv

gorljíva snòv -e -í ž snov, ki v zmesi z ustrežno količino oksidanta zagori ob prisotnosti vira vžiga z zadostno energijo **s**: gorívno

ANG.: *combustible matter*

NEM.: *brennbarer Stoff m*

gorljíve tekočine -e -e ž mn. razred nevarnosti, v katerega so razvrščene snovi in zmesi, ki so pri običajnem zračnem tlaku in zračni temperaturi v tekočem stanju ter imajo plamenišče pri temperaturah, višjih od 38 °C, ter vrelišče pri temperaturah, višjih od 60 °C

ANG.: *combustible liquid substances*

NEM.: *brennbare flüssige Stoffe m pl*

gorljívi grádbeni materiál -ega -ega -a m material, ki se uporablja pri gradnji objektov in prispeva k požarni obremenitvi objekta, saj oddaja energijo in tako prispeva k razvoju požara, pri čemer se glede na vnetljivost deli na težko, normalno ali lahko vnetljivega

ANG.: *combustible construction material*

NEM.: *brennbarer Baustoff m*

gorljivost -i ž lastnost snovi ali zmesi, da reagira z oksidanti, najpogosteje s kisikom iz zraka, pri čemer reakcijo sproži vir vžiga z relativno visoko energijo

ANG.: *combustibility*

NEM.: *Brennbarkeit f*

gostòta tlórisne zazidáve -e -- -- ž razmerje med zazidano površino in celotno površino izbranega zemljišča, pri čemer visoka gostota zazidave omogoča hitrejšo širjenje požara med objekti, poleg tega pa je lahko oviran dostop gasilskih enot

ANG.: *building density*

NEM.: *Bebauungsdichte f*

govòrna membrána -e -e ž sestavni del maske izolirnega dihalnega aparata, izdelan iz plastične ali kovinske folije, ki uporabniku omogoča boljšo komunikacijo z okoljem

ANG.: *speech diaphragm*

NEM.: *Sprechmembrane f*

gozdárska čeláda -e -e ž lahka zaščitna čelada z dodatnim mrežastim vizirjem in glušniki zvoka, ki je namenjena zaščitni glave, obraza in sluha pri tehničnem reševanju, zlasti pri

žaganju drevov in drugih opravilih z verižno motorno žago

ANG.: *lumberjack helmet*

NEM.: *Forsthelm m*

gozdárska sekíra -e -e ž pomožno orodje, sestavljeno iz kovane glave, ki se zaključí z naostrenim listom, v katero je vpet ročaj in se uporablja pri tehničnem reševanju, npr. za kleščenje podrtega drevja **s**: drvárska sekíra

ANG.: *flathead axe*

NEM.: *Forstaxt f*

gozdárski cepín -ega -a m ročno orodje z lesenim držalom ter nasajeno kovinsko zakrivljeno konico s posebej oblikovanim priostrenim delom, v gasilstvu namenjeno predvsem ravnanju s hlodovino ali premikanju tramov

ANG.: *apparel*

NEM.: *Sapin m*

gozdni požár -ega -a m požar v naravi, ki se širi na površinah, poraslih z gozdnim rastjem, in povzroča gospodarsko in okoljsko škodo

ANG.: *wildfire*

NEM.: *Waldbrand m*

GR -ja [grəð] m ◀► gasilska régija

grádbeni element -ega -ènta m izdelek iz enega ali več gradbenih materialov, ki predstavlja sestavni del stavbe, npr. vrata, nosilec, montažna stena, njegova izbira pa lahko vpliva na širjenje požara po stavbi, zato se preizkuša in klasificira glede na merila požarne odpornosti

ANG.: *building component*

NEM.: *Bauteil m*

grádbeni materiál -ega -a m surovina ali polizdelek, ki se uporablja za gradnjo stavb, npr. pesek, les, kamena volna, in ki se v primeru požara glede na svojo kemično sestavo in fizikalne lastnosti obnaša različno, kar ga po odzivu na ogenj razvršča v določene kategorije

ANG.: *building material*

NEM.: *Baustoff m*

grádbeni požárnopreventívni ukrèp -ega

-ega -épa m pasivni požárnopreventívni ukrep zaščite ljudi, živali, premoženja in okolja pred požarom, ki obsega zlasti požarno zaščito konstrukcije stavbe, požarno odpornost gradbenih elementov in odziv materialov na ogenj, delitev objekta na požarne sektorje ter zagotavljanje varne evakuacije in omogočanje dostopov za gasilsko enoto

ANG.: *structural fire protection measure*

NEM.: *bauliche Brandschutzmaßnahme f*

GRČ-1 -- [gəɾəçə ena] m ◀▶ manjši gasilski reševalni čoln

GRČ-2 -- [gəɾəçə dvé] m ◀▶ srédnji gasilski reševalni čoln

grèd -i ž **tekmovanja** ovira, ki jo morajo premagati tekmovalci v več gasilskošportnih disciplinah in ki je narejena iz štirikotnega ozkega in podolgovatega lesenega ali kovinskega kosa
ANG.: *balancing beam*
NEM.: *Laufbrett n*

gróba dekontaminácija -e -e ž ▶ délna dekontaminácija

GROM tést -- -a [grôm] m (*slv. govor, roka, obraz, minuta*) **prva pomoč** test, s katerim se pri osebi, za katero obstaja sum, da je doživela možgansko kap, v najkrajšem mogočem času preveri sposobnost odzivanja na zunanje dražljaje, in sicer sposobnost razločnega govora, dviga in zadrževanja roke nad glavo, ter se opazuje obraz, če je kateri del povešen
ANG.: *FAST test*
NEM.: *FAST Test m*

GTV-D -- [gətəvədə] m ◀▶ gasilsko tovorno vozilo z dvigalom

GV-1 -- [gəvə êna] m ◀▶ manjše gasilsko vozilo

GVC-1 -- [gəvəcə êna] m ◀▶ gasilsko vozilo s cistérno 1

GVC-2 -- [gəvəcə dvé] m ◀▶ gasilsko vozilo s cistérno 2

GVC-3 -- [gəvəcə trí] m ◀▶ gasilsko vozilo s cistérno 3

GVCALK-1 -- [gəvəcəaləkə êna] m ◀▶ gasilsko vozilo s cistérno ter ávtoléstev 1

GVCALK-2 -- [gəvəcəaləkə dvé] m ◀▶ gasilsko vozilo s cistérno ter ávtoléstev 2

GVCTD-1 -- [gəvəcətədə êna] m ◀▶ gasilsko vozilo s cistérno ter teleskópsko dvigálo 1

GVCTD-2 -- [gəvəcətədə dvé] m ◀▶ gasilsko vozilo s cistérno ter teleskópsko dvigálo 2

GVGP-1 -- [gəvəgəpə êna] m ◀▶ manjše gasilsko vozilo za gašénje gózdnih požárov

GVGP-2 -- [gəvəgəpə dvé] m ◀▶ večje gasilsko vozilo za gašénje gózdnih požárov

GVK -- [gəvəkə] m ◀▶ gasilsko vozilo za prevòz zabójnikov

GVL-1 -- [gəvələ êna] m ◀▶ manjše gasilsko vozilo za logístiko

GVL-2 -- [gəvələ dvé] m ◀▶ večje gasilsko vozilo za logístiko

GVM-1 -- [gəvəmə êna] m ◀▶ gasilsko vozilo za prevòz móštva

GVM-2 -- [gəvəmə dvé] m ◀▶ večje gasilsko vozilo za prevòz móštva

GVO -- [gəvəó] m ◀▶ gasilsko vozilo za opazovánje

GVS-1000 -- [gəvəsə tísoč] m ◀▶ gasilsko vozilo s práhom 1000

GVS-2000 -- [gəvəsə dvá tísoč] m ◀▶ gasilsko vozilo s práhom 2000

GVSU -- [gəvəsəvə] m ◀▶ gasilsko vozilo s práhom in vòdo

GVV-1 -- [gəvəvə êna] m ◀▶ manjše gasilsko vozilo z vòdo

GVV-2 -- [gəvəvə dvé] m ◀▶ večje gasilsko vozilo z vòdo

GVZ-1 -- [gəvəzə êna] m ◀▶ gasilsko vozilo zvéze

GZ -ja [gəzə] m ◀▶ gasilska zvéza

GZRO -ja [gəzəɾəó] m ◀▶ gasilska zaščítna in reševalna opréma

GZS -ja [gəzəsə] m ◀▶ Gasilska zvéza Slovénije

G H

H

halogenizirani ogljikovodik -ega -a m ▶ halón

halón -a m fluorirana, klorirana ali bromirana organska spojina, ki je učinkovito gasilo, ki je električno neprevodno in ne pušča ostankov, ne povzroča električnih kratkih stikov ali korozije opreme, vendar lahko prispeva k tanjšanju ozonskega plašča, zato je njegova uporaba omejena z Montrealskim protokolom **s:** halogenizirani ogljikovodik
ANG.: *halogenated hydrocarbon*
NEM.: *Halogenkohlenwasserstoff m*

H-cév -í [hə] ž sesalna cev ali tlačna cev z notranjim premerom 38 mm, namenjena dobavi gasilnega sredstva do končne armature ali odvzemu tekočih nevarnih snovi iz okolja

ANG.: *fire hose 38-H*

NEM.: *H-38 Feuerwehrschlauch m*

Heimlichov prijem -ega -éma [hájmlihov] m **prva pomoč** ukrep v primeru težje zapore

dihalne poti, ki se izvaja s stisom trebuha, kar povzroči tlak, ki lahko iztisne tujek iz sapnika ali zgornje dihalne poti
ANG.: *abdominal thrusts, Heimlich maneuver*
NEM.: *Heimlich-Manöver n*

hematóm -a m *prva pomoč* pojav na koži poškodovanca, ki nastane zaradi nakopičene krvi, zato je treba pred oskrbo pridobiti informacije o mehanizmu poškodbe ter predvidovati možnost resnih notranjih krvavitev
ANG.: *hematoma*
NEM.: *Bluterguss m, Hämatom m*

hemorágični šók -ega šóka m *prva pomoč* smrtno nevarno stanje poškodovanca, ki nastane zaradi velike izgube krvi, kar zmanjša ali zaustavi prihod kisika v organe in odvajanje odpadnih snovi iz organizma, zato je treba vsako močno krvavitev čim hitreje zaustaviti, poškodovanca namestiti v ležeči položaj in mu privzdigniti noge ter ga čim prej predati v oskrbo ekipi nujne medicinske pomoči
ANG.: *hemorrhagic shock*
NEM.: *hämorrhagischer Schock m*

heterogéna inhibícija -e -e ž proces, pri katerem je snov, ki upočasni ali prepreči kemijsko reakcijo, v drugačnem agregatnem stanju kot reaktanti, npr. gasilski prah
ANG.: *heterogeneous inhibition*
NEM.: *heterogene Inhibition f*

heterogéno gorénje -ega -a s gorenje, pri katerem sta gorljiva snov in oksidant v različnem, navadno v trdnem in plinastem agregatnem stanju, zato je prisotno tlenje ali žarenje
ANG.: *heterogeneous combustion*
NEM.: *heterogene Verbrennung f*

hidránt -a m priključek, ki omogoča odvzem vode iz javnega ali zasebnega vodovodnega omrežja v stavbi ali izven stavbe, za potrebe izvajanja gašenja, prevoza pitne vode in usposabljanja
ANG.: *hydrant*
NEM.: *Hydrant m*

hidrántni ključ -ega -a m orodje iz železa, s katerim se odpre ventil nadzemnega hidranta in omogoči priklop cevi ter pretok vode **s:** ključ za nadzemni hidránt
ANG.: *hydrant wrench*
NEM.: *Hydrantenschlüssel m*

hidrántni nastávek -ega -vka m armatura za odvzem vode iz podzemnega hidranta prek pokončne cevi, ki se zaključí z dvema izlivoma za priklop B-cevi ali C-cevi, pri čemer se dovajanje vode upravlja z ventilom
ANG.: *hydrant standpipe*
NEM.: *Hydrantenstandrohr m*

hidrántni prikljúček -ega -čka m mesto za neposredni odvzem vode iz hidranta za potrebe gašenja požara prek gasilnih črpalk
ANG.: *hydrant connection*
NEM.: *Hydrantenanschluss m*

hidravljučne škarje -ih -rij ž mn. hidravljučno orodje, s katerim se reže pločevina ali polno železo do določene debeline z namenom tehničnega reševanja oseb iz vozil
ANG.: *hydraulic cutter*
NEM.: *hydraulisches Schneidgerät n*

hidravljučni cílinder -ega -dra m hidravljučno orodje za razpiranje, raztegovanje in razširjanje avtomobilske pločevine ter armatur, ki se uporablja pri izdelavi odprtín za iznos poškodovanca ali sprostitvev ukleščenja osebe
ANG.: *rescue ram*
NEM.: *Rettungszyylinder m*

hidravljučni udár -ega -ára m nenaden porast tlaka v hidrantnem sistemu, gasilski črpalki, gasilskih armaturah ali rezervoarju gasilskega vozila zaradi spremembe dinamičnega tlaka v statičnega, do česar pride ob nenadnih popolnih zaprtjih zapornih ventilov kot posledica njihove konstrukcijske izvedbe ter pogona ali zaradi neustreznega ravnanja osebe, ki upravlja ventile
ANG.: *water hammer*
NEM.: *Druckstoß m, Wasserhammer m*

hidravljučno oródtje -ega -a s hidravljučna naprava, ki je gnana z agregati in oljem in na katero so nameščeni posebni pripomočki, npr. hidravljučne škarje, hidravljučno razpiralo, ter je namenjena tehničnemu reševanju
ANG.: *hydraulic rescue tool*
NEM.: *hydraulisches Rettungsgerät n*

hidravljučno prezračévánje -ega -a s operativni postopek odstranjevanja dima in vročih plinov iz prostora z razpršenim vodnim curkom, ki se usmeri skozi spodnji del odprtine, s čimer se zaradi učinka sočasnega vleka spodbudi izhajanje dimnih plinov skozi zgornji del odprtine
ANG.: *hydraulic ventilation*
NEM.: *hydraulische Ventilation f*

hidravljučno razpirálo -ega -a s hidravljučno orodje, ki je namenjeno raztegovanju dveh stičnih elementov, zlasti na karoseriji vozila, pri vstopu v objekte skozi npr. vrata, okna, ki jih ni moč odpreti, uporablja pa se tudi za stiskanje poškodovanih delov za omogočanje prehoda
ANG.: *hydraulic spreader*
NEM.: *hydraulischer Spreizer m*

hidrofilna snôv -e -í ž snov, ki ima sposobnost absorpcije, vezanja ali zadrževanja vode, zato je običajno topna v vodi ali v drugih polarnih topilih, kar poveča onesaženje vode, uporabljene za gašenje, vpliva pa lahko tudi na spremembo fizikalnih lastnosti snovi, saj se npr. zaradi združevanja delcev v skupke zmanjša učinek gasilnega prahu

ANG.: *hydrophilic substance*

NEM.: *hydrophiler Stoff m*

hidrofobna snôv -e -í ž snov, ki se ne meša z vodo in ima sposobnost odbijanja vode, zato je voda neprimerno gasilo za gašenje te snovi, npr. alkane, olja, masti, vendar se ta snov hkrati lahko dodaja npr. gasilnemu prahu, da ohranja svoje lastnosti **s**: lipofilna snôv

ANG.: *hydrophobic substance*

NEM.: *hydrophober Stoff m*

hipertermija -e ž **prva pomoč** stanje osebe, pri kateri se telesna temperatura zviša nad normalno, ker telo proizvaja ali absorbira več toplote, kot jo lahko izgubi, zato je treba takšno osebo prestaviti v senco ali hladen prostor ter jo poizkušati ohladiti z mlačno kopeljo ali hladnimi nanjki, če to dopušča njeno zdravstveno stanje

ANG.: *hyperthermia*

NEM.: *Hyperthermie f*

hipocénter potrésa -tra -- m zaščita, reševanje in pomoč ► žarišče potrésa

hitra spojka -e -e ž priprava na izolirnem dihalnem aparatu, pritrjena na srednjetačni vod, namenjena priklopu pljučnega avtomata, reševalne kapuce, reševalnega pljučnega avtomata

ANG.: *quick connector, quick coupling*

NEM.: *Schnell-Kupplung f*

hitri izklôp -ega -ôpa m varnostna funkcija, ki omogoča hitro prekinitve električne energije v primeru izrednega dogodka, zlasti v fotovoltaičnih sistemih, npr. pri požarih, naravnih nesrečah, nezgodah

ANG.: *rapid shutdown*

NEM.: *Schnellabschaltung f*

hitri izklôn -ega -ôsa m **prva pomoč** tehnika reševanja poškodovanca z ogroženega mesta z zajemalnimi nosili ali reševalno desko ter namestitvijo vratne opornice in dodatnim ročnim varovanjem vratne hrbtenice, če poškodovanec diha samostojno in ima utrip, a se zaradi mehanizma poškodbe ne more izključiti možnosti poškodbe hrbtenice

ANG.: *quick removal*

NEM.: *schnelle Rettung f, schonende Retuun f*

hitri napâd -ega -áda m napad, ki se izvede pri manjšem obsegu požara, pri čemer gasilska enota navadno uporabi hitronapadalni navijak za čimprejšnjo pogasitev požara

ANG.: *fast attack*

NEM.: *Schnellangriff m*

hitri travmatolôski pregled -ega -ega -éda m **prva pomoč** postopek pregleda poškodovanca v predbolnišničnem okolju, pri katerem se upošteva ocena mesta nezgode, začetna ocena stanja poškodovanca in mehanizma poškodbe in preišče celotno telo, da se lahko odkrijejo vsa ogrožajoča stanja

ANG.: *rapid trauma assessment*

NEM.: *schnelle Traumauntersuchung f*

hitronapadálni naviják -ega -a m univerzalni navijak, ki je vgrajen v gasilsko vozilo in na katerega je navita normalnotlačna ali visokotlačna cev, dolga do 100 m, ki omogoča izvedbo takojšnjega napada

ANG.: *rapid attack facility, rapid intervention hose reel*

NEM.: *Schnellangriffseinrichtung f, Schnellangriffshaspel f*

hitróst dóze -i -- ž merilo za jakost ionizirajočega sevanja, ki določa, kako hitro se prejeta doza povečuje v času ter se izraža v Gy/h ali Sv/h

ANG.: *dose rate*

NEM.: *Dosisleistung f*

hitróst gorênja -i -- ž merilo, ki kaže, kolikšna masa snovi zgori v določeni časovni enoti, kar je odvisno od sestave, oblike in razporeditve snovi, zato npr. opilki magnezija gorijo hitreje od večjega kosa, posamezni listi papirja drugače kot knjiga

ANG.: *burning rate*

NEM.: *Abbrandgeschwindigkeit f*

hitróst informáci -i -- ž merilo kakovosti na področju dostopa in infrastrukture, po katerem je zagotavljanje informacijske podpore omogočeno z ustrežno infrastrukturo, kar vpliva na odločitveni proces vodenja intervencije

ANG.: *information speed*

NEM.: *Geschwindigkeit der Information f*

hitróst izgúbe máse -i -- -- ž merilo, ki kaže, koliko časa potrebuje določena količina trdne ali tekoče snovi, da se pretvori v pline, ki lahko gorijo

ANG.: *mass loss rate*

NEM.: *Massenverlustrate f*

hitróst nanôsa penilne méšanice -i -- -- -- ž pretok penilne mešanice, ki se nanaša na enoto površine požara in je navadno izražen

v litrih raztopine na m² površine požara v eni minuti

ANG.: *application rate*

NEM.: *Applikationsrate f, Fließgeschwindigkeit des Wasser-Schaummittel-Gemisches f*

hitrost površinskega gorènja -i -- -- ž merilo, ki kaže, kolikšna površina snovi zgori v določeni enoti časa pod predpisanimi pogoji

ANG.: *area burning rate*

NEM.: *flächenbezogene Abbrandrate f*

hitrost sproščanja toplote -i -- -- ž merilo, po katerem količina sproščene toplote med gorenjem na časovno enoto omogoča napoved razvoja in širitve požara

ANG.: *heat release rate*

NEM.: *Wärmefreisetzungsrate f*

hitrost širjenja plamenov -i -- -- ž merilo, ki kaže, na kolikšno razdaljo iz začetne točke se plamen razširi v plinu ali po površini tekočine ali trdne snovi v določeni časovni enoti in je odvisno od lastnosti gorljive snovi

ANG.: *flame spread rate*

NEM.: *Flammenausbreitungs-Geschwindigkeit f*

hitro tehnično reševalno vozilo -ega -ega -ega -a s gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+2 ali gasilskim oddelkom 1+5, ki je namenjeno tehničnemu reševanju, predvsem pri prometnih nezgodah **K**: HTRV

ANG.: *rapid response vehicle*

NEM.: *kleiner Rüstwagen m, KRW m*

hladna čóna -e -e ž **1.** taktika območje mesta intervencije, ki je namenjeno zaščiti gasilcev in drugih posredovalcev ter njihovi oskrbi, predstavlja pa tudi rezervni prostor v primeru širjenja nevarnega območja, npr. zaradi širjenja nevarne snovi z vetrom, in ga navadno varuje policija, zato drugi, npr. novinarji, nimajo vstopa vanjo **S**: servisno-izolacijska čóna, zelena čóna

ANG.: *cold zone*

NEM.: *gesperrter Bereich m*

2. teorija gorenja in gašenja ► podtláčna čóna

hlajenje -a s mehanizem gašenja, s katerim se zniža temperatura gorljive snovi in plamena, predvsem z vodo, kar upočasni ali onemogoči gorenje, ker niso več izpolnjeni vsi pogoji požarnega tetraedra **S**: ohlajevanje

ANG.: *cooling*

NEM.: *Kühlung f*

HMS-vpónka -e [həməsə] ž (NEM. *Halbmastwurf-Sicherung*) ► hrúškasta vpónka

homogéna inhibícija -e -e ž proces, pri katerem je snov, ki upočasni ali prepreči

kemijsko reakcijo, v istem agregatnem stanju kot reaktanti, npr. nadomestek halona

ANG.: *homogeneous inhibition*

NEM.: *homogene Inhibition f*

homogéno gorènje -ega -a s gorenje, pri katerem sta gorljiva snov in oksidant v istem, navadno plinastem agregatnem stanju, zato je prisoten plamen

ANG.: *homogeneous combustion*

NEM.: *homogene Verbrennung f*

horizontálna evakuácija -e -e ž evakuacija, pri kateri se ljudje in živali umikajo pred različnimi nevarnostmi v istem nivoju iz ogroženega območja ali dela stavbe v neogroženo območje ali del stavbe, ki je zaščiten s potrebnimi ukrepi glede na nevarnost, npr. v drug požarni sektor, zlasti v stavbah, kjer se zadržuje večje število uporabnikov z omejitvami, zaradi katerih potrebujejo pri evakuaciji posebno pomoč, npr. bolnišnice, domovi za starejše

ANG.: *horizontal evacuation*

NEM.: *horizontale Evakuierung f*

horizontálna konstrukcija -e -e ž nosilna konstrukcija, ki zapira prostor od zgoraj in spodaj ter prenaša lastno in koristno obtežbo v prostorih na medsebojno povezano vertikalno nosilno konstrukcijo, npr. zid, stebel

ANG.: *horizontal-span support system*

NEM.: *horizontale tragende Konstruktion f*

horizontálna sektorizácija -e -e ž sektorizacija, ki se izvaja pri intervencijah z večjim številom gasilskih enot, kjer delo poteka v enem nivoju, sektorji pa se določijo glede na stopnjo nevarnosti na nekem območju ali geografsko lego mesta intervencije

ANG.: *horizontal sectorisation*

NEM.: *horizontale Abschnittaufteilung f*

horizontální nosílec -ega -lca m ► strópnik

horizontálno prezračevanje -ega -a s

operativni postopek odstranjevanja dima in dimnih plinov iz prostorov v eni etaži, npr. iz hodnika in stanovanja v večnadstropni stavbi

ANG.: *horizontal ventilation*

NEM.: *horizontale Entrauchung f, horizontaler Rauchabzug m*

hranilnik električne energije -a --

-- m sistem, ki omogoča stabilno oskrbo z energijo, izravnavo obremenitev električnega omrežja, zagotavljanje rezervne energije in stabilizacijo električnega omrežja

ANG.: *battery energy storage system, BESS,*

electric energy storage

NEM.: *Energiespeichersystem n*

hrbtišče -šča s sestavni del izolirnega dihalnega aparata, na katerega so pritrjeni naramnice in ledveni pas, trak za pritrditev tlačne posode, reducirni ventil, visokotlačni vod z manometrom ter srednjetačni vod

ANG.: *backplate*

NEM.: *Rückenplatte f*

hrbno vpétje -ega -a s vpetje na delu pasu v predelu lopatic, ki je namenjeno opremi za prestrezanje padca in je označeno s črko A

ANG.: *dorsal ring*

NEM.: *Rückenring m*

hrúškasta vpónka -e -e ž asimetrična vponka, ki je zožena v zgornjem delu in razširjena v spodnjem delu ter omogoča vpenjanje več kosov opreme ali izdelavo polbičevega vozla **s**: HMS-vpónka

ANG.: *HMS connector*

NEM.: *HMS-Karabiner m*

HTRV -ja [hətəɾəvə] m ▶ hitro téhnično reševalno vozilo

humánost -i ž načelo, po katerem mora gasilec pri svojem delu spoštovati človekovo dostojanstvo in se še posebej posvetiti osebam, ki potrebujejo dodatno pozornost in pomoč, npr. otrokom, osebam z oviranostmi

ANG.: *human dignity*

NEM.: *Menschenwürde f*

IDA -- [ida] ž ◀ izolirni dihalni aparat

ideálna méšanica -e -e ž ▶ stehiométrična méšanica

identifikacijska številka -e -e ž unikatna številka, ki jo posamezni radijski postaji dodeli regijski center za obveščanje in ki jo radijska postaja oddaja med delovanjem, s čimer omogoča prepoznavanje uporabnika v regijskem centru za obveščanje

ANG.: *radio ID, radio identity*

NEM.: *taktische Kennziffern f*

imobilizácija -e ž **prva pomoč** postopek, s katerim se onemogoči premikanje udov in sklepov v primeru zlomov, izpahov in zvinov z namenom lajšanja bolečin in preprečevanja

dodatnih poškodb in krvavitev v bližini poškodovanega uda ali sklepa

ANG.: *immobilisation*

NEM.: *Immobilisierung f*

improvizirani podzémni hidránt -ega -ega -a m **tekmovalnja** priprava v več gasilskošportnih disciplinah, ki nadomešča hidrantni nastavek za podzemni hidrant

ANG.: *improvised hydrant saddle*

NEM.: *improvisierter Hydrantenansatz m*

indiréktni napád -ega -a m ▶ posredni napád

inducirana napétost -e -i ž električna napetost, ki nastane zaradi spremembe magnetnega polja okoli vodnika in je osnova za delovanje električnih naprav in sistemov

ANG.: *induced voltage*

NEM.: *induzierte Spannung f*

industrijska gasilska enôta -e -e -e ž prostovoljna ali poklicna gasilska enota, ki deluje v okviru določene gospodarske družbe, pri čemer opravlja zlasti preventivne naloge varstva pred požarom in posreduje pri izrednih dogodkih, ki nastanejo v povezavi z opravljanjem dejavnosti te družbe in na njenem območju, npr. na letališčih, v farmacevtskih tovarnah

ANG.: *industrial fire service*

NEM.: *Werkfeuerwehr f, WF f*

industrijska nesréča -e -e ž zaščita, reševanje in pomoč izredni dogodek v proizvodnem procesu, pri katerem nastanejo posledice za zdravje ljudi, onesnaženje okolja ter poškodbe v industrijskem obratu in njegovi okolici, kar zahteva posredovanje sil za zaščito, reševanje in pomoč tako industrijskega obrata kot zunanjih sil za gašenje, dekontaminacijo, prvo pomoč in zdravstveno oskrbo, reševanje iz ruševin idr., zato se lahko pojavi tudi potreba po javnem alarmiranju, zaklanjanju, evakuaciji, okoljskem monitoringu, zasilni in začasni nastanitvi ter sanaciji ne le na območju industrijskega objekta, pač pa tudi v njegovi okolici

ANG.: *industrial accident*

NEM.: *Betriebsunfall m*

industrijski požár -ega -a m požar, ki nastane na objektih gospodarske družbe zaradi njene dejavnosti, npr. uporabe strojev, nevarnih snovi, pridelave, predelave in skladiščenja surovin

ANG.: *industrial fire*

NEM.: *Betriebsbrand m*

inergén -a m gasilna mešanica inertnih plinov, ki se uvrščajo med dušljivce, sestavljena iz

dušika, argona in ogljikovega dioksida, in ki po sproženju ne ustvarja megle ter tako omogoča ljudem varno zapustitev prostora brez zmanjšanja vidljivosti, saj spodbuja človeško telo, da prične globlje dihati, poveča prekrvavljenost možganov in pomaga pri oskrbi tkiva s kisikom, hkrati pa gasi in preprečuje gorenje v prostoru

ANG.: *inergen*

NEM.: *Inergen m*

inértni plín -ega -a m gasilo, ki je nereaktivni plin in se pri gašenju uporablja za zmanjšanje koncentracije oksidanta, npr. ogljikov dioksid, dušik, inergen

ANG.: *inert gas*

NEM.: *Inertgas n*

inhibítor -ja m snov, ki upočasni ali prepreči kemijsko reakcijo, npr. nekatere snovi v gasilnem prahu ali nadomestkih halona, ki upočasnijo ali preprečijo gorenje **s**: zaviralec

ANG.: *inhibitor*

NEM.: *Inhibitor m*

inkorporácija -e ž vnos nevarnih, zlasti radioaktivnih snovi, ki jih merilne naprave ne zaznavajo, v človeško telo prek dihalnih poti, kože ali zaužitja, pri čemer se lahko sistemska poškodba organov in negativni učinek na zdravje pojavita šele čez nekaj časa, zato je pri intervenciji obvezna ustrezna gasilska zaščitna oprema

ANG.: *incorporation*

NEM.: *Inkorporation f*

intenzitéta potrésa -e -- ž zaščita, reševanje in pomoč mera učinkov potresa na predmete, ljudi, objekte in naravo, ki opisuje, kaj se je ob potresu zgodilo in kakšne so posledice potresa

ANG.: *earthquake intensity*

NEM.: *Erdbebenintensität f*

interaktivnost informácij -i -- ž kriterij kakovosti informacij za odločanje na področju dostopa in procesa, po katerem se informacija lahko vključi v informacijski proces vodenja intervencije in vpliva na odločitev, npr. z zbiranjem podatkov o izrednem dogodku iz ustaljenih virov informacij, z ogledom mesta intervencije, s pogovorom s prizadetimi osebami, z izmenjavo informacij drugih služb na mestu intervencije

ANG.: *interactivity of information*

NEM.: *Interaktivität der Information f*

intervenciónja -e ž **1.** organizirano izveden taktični nastop gasilskih in drugih reševalnih enot pod vodstvom vodje intervencije s ciljem reševanja ljudi, živali in premoženja

ter zmanjševanja materialne škode in degradacije okolja ob izrednem dogodku
ANG.: *emergency response, incident response*
NEM.: *Einsatz m*

2. zaščita, reševanje in pomoč ► posredovanje

intervencijska pót -e -í ž pot, označena s talnim napisom rumene barve, navadno na asfaltni površini, ki je namenjena dovozu gasilskih in drugih intervencijskih vozil

ANG.: *emergency access road*

NEM.: *Feuerwehrzufahrt f*

intervencijska površina -e -e ž površina, označena s talnim napisom rumene barve, navadno na asfaltni površini ter dopolnilnim prometnim znakom, ki je namenjena razlaganju in pripravi opreme iz intervencijskih vozil

ANG.: *free movement area*

NEM.: *Bewegungsfläche f*

intervencijska pripravljénost -e -i ž stanje, v katerem operativna enota v primeru izrednih dogodkov večjega obsega čaka na poziv, čeprav trenutno ni udeležena v potekajoči intervenciji

ANG.: *emergency response preparedness*

NEM.: *aktuelle Einsatzvorbereitung f*

intervencijska toleránčna vrédnost -e -e -i ž najvišja dovoljena koncentracija določene nevarne snovi, ki so ji določen čas lahko izpostavljeni gasilci in drugi posredovalci v nevarnem območju brez uporabe zaščite za dihala

ANG.: *acute exposure guideline level 2/4h, AEGL-2/4h*

NEM.: *Einsatztoleranzwert m, ETW m*

intervencijska vóznja -e -e ž nujna voznja gasilskega vozila z moštvo na mesto izrednega dogodka, pri kateri se uporabljajo svetlobni in zvočni signali skladno z veljavnimi cestnoprometnimi predpisi

ANG.: *incident response drive*

NEM.: *Einsatzfahrt f*

intervencijsko-poveljniški systém -ega -a m standardizirani sistem vodenja gasilskih in drugih enot na intervenciji, ki poleg poveljevanja vključuje tudi vzpostavljane vnaprej določene organizacijske sheme vodenja in podpornih služb, nadzor nad izvajanjem povelj in koordinacijo vodenja v okviru vodstva intervencije, razdelitev mesta intervencije na odseke in sektorje ter določanje prednostnih nalog v okviru vodstva intervencije **k**: IPS, SVOD

ANG.: *ICS, incident command system*

NEM.: *EFS n, Einsatzführungssystem n*

intervencijsko vozilo -ega -a s vozilo, ki je opremljeno za prevoz določenega števila gasilcev ali drugih posredovalcev in opremo ter sredstev za izvajanje nalog zaščite in reševanja življenja ljudi, živali ter preprečevanja večje materialne škode

ANG.: *emergency vehicle*

NEM.: *Notfahrzeug n*

intumescétni materiál -ega -a m gradbeni material, ki zaradi povišane temperature pri požaru nabrekne in tvori mikroporozno plast, ki preprečuje, da bi plameni, dim in vroči plini prodrli preko odprtín, in se najpogosteje uporablja za tesnjenje vrat ter prehodov električnih inštalacij

ANG.: *intumescent material*

NEM.: *intumeszierendes Material n*

invêrter -ja m ► razsmèrník

ionizácijski dímní javljálník -ega -ega -a m dimní požární javljálník, ki se aktivíra ob prisotnosti delcev kot posledice gorenja, saj jih privlačíjo ioni zraka, kar povzročí znižanje napetosti v javljálníku, kar sproží alarm

ANG.: *ionisation smoke detector*

NEM.: *Ionisationsrauchmelder m, IRM m*

ionizirájóče sévanje -ega -a s sevanje, ki ima dovolj energíje, da v snóvi povzročí tvorbo ionov

ANG.: *ionizing radiation*

NEM.: *ionisierende Strahlung f*

IPS -ja [ipəsə] m ◀► intervencijsko-povêljníški sistém

IPS obrázec -- -zca [ipəsə] m standardizirani predpripravljeni obrazec, ki je namenjen izvajanju posameznih aktivnosti vodenja intervencíje, npr. opísu enot, evidentíranju, dokumentíranju postopkov

ANG.: *ICS form*

NEM.: *Einsatzleitsystem-Formular n, ICS-Formular n*

izdája povêlja -e -- ž vodenje tretja faza odločitvenega kroga, ki zajema dodelitev nalog in potrebne gasilske reševalne opreme ter gasilnih sredstev gasilcu, gasilski skupini ali gasilski enoti

ANG.: *issue of orders*

NEM.: *Befehlsgebung f*

izdíšni ventíl -ega -a m sestavni del maske izolírnega dihalnega aparata, ki omogoča izdih vdihnjeneга zraka iz maske

ANG.: *exhalation valve*

NEM.: *Ausatemventil n*

izgublájena opréma -e -e ž tekmovanja napaka tekmovalca, če glede na opis vaje opreme

ali orodja ob koncu vaje med ocenjevanjem nima pri sebi, npr. cevneга nosilca, spojneга kljúča

ANG.: *lost equipment*

NEM.: *verlorenes Gerät n*

izhódno povêlje -ega -a s enodelno nenaglašeno povelje, s katerim se nakaže naloga, ki jo izvedejo podrejene enote

ANG.: *deployment order*

NEM.: *Einsatzbefehl m, Kommando n*

izhód v síli -óda -- -- m prehod iz nezaščitenih prostorov in delov stavbe v predele stavbe, ki so požárno ščítieni in spadajo v varno območje **s**: požární izhód

ANG.: *emergency exit*

NEM.: *Notausgang m*

izjáva o skládnosti -e -- -- ž dokument, ki ga izda proizvajalec in v katerem navede, da določen proizvod izpolnjuje bistvene zahteve navedenih standardov, kar je dobavitelj dolžan posredovati končnemu kupcu proizvoda

ANG.: *declaration of conformity*

NEM.: *Konformitätserklärung f*

izjáva o várnosti z océno tvéganja -e -- --

-- -- ž listina, ki jo podpiše delodajalec in s tem pisno zagotovi, da izvaja vse ukrepe, ki zagotavljajo varnost in zdravje pri delu ter so določeni v procesu ocenjevanja tveganja

ANG.: *safety statement and risk assessment document*

NEM.: *Sicherheitserklärung und Risikobeurteilungsdokument f*

izkáz požárne várnosti -áza -- -- m povzetek vsebine zasnove požarne varnosti ali študíje požarne varnosti, ki se izdelá ob načrtovanju in ob izvedbi požarnovarnostnih ukrepov

ANG.: *fire safety report*

NEM.: *bautechnischer Nachweis für den Brandschutz m*

izklóp v síli -ópa -- -- m varnostni mehanizem, ki omogoča hitro in popolno prekínitev delovanja stroja, naprave ali sistema v primeru nevarnosti ali izrednih razmer zaradi zaščite ljudi, opreme in okolja pred morebitnimi poškodbami in škodo

ANG.: *emergency shutdown, emergency stop*

NEM.: *Notabschaltung f*

izménična napétost -e -i ž elektríčna napetost, ki s časom periodíčno spreminja smer in amplitudo

ANG.: *alternating voltage*

NEM.: *Wechselspannung f*

izolácijski materiál -ega -a m gradbeni material z nizko vrednostjo toplotne prevodnosti in visoko vrednostjo zvočne

absorpcije, ki se uporablja za zaščito stavb pred prehajanjem toplote, vlage in zvoka

ANG.: *insulating material*

NEM.: *Isoliermaterial n*

izolativnost -i ž merilo za ugotavljanje požarne odpornosti gradbenega elementa, ki je pri požarnem preizkusu z ene strani izpostavljen ognju, da prepreči prekomeren prehod toplote s prevajanjem **s**: kriterij požarne odpornosti I

ANG.: *insulation ability*

NEM.: *Leistungseigenschaft - Wärmedämmung f*

izoliranje nevarne snovi -a --- s drugi korak postopka PIRS, s katerim se omeji območje nezgode, tako nevarno območje kot tudi zunanji rob, v katerem se gasilci ali drugi posredovalci opremijo z varovalno opremo ustrezne zaščitne stopnje

ANG.: *barricade Hazmat, isolate Hazmat*

NEM.: *Gefahr-Absperren n*

izolirni dihálni aparát -ega -ega -a m naprava, namenjena zaščiti dihal gasilca pred produkti gorenja in najrazličnejšimi nevarnimi snovmi ter pomanjkanjem kisika ob izvajanju različnih taktičnih postopkov, ki deluje na principu odprtega kroga, pri čemer uporabniku zagotavlja delovanje do 30 minut in je sestavljena iz hrbtišča z reducirnim ventilom ter nameščeno tlačno posodo, manometra, opozorilne piščalke ter pljučnega avtomata, ki se priključi na zaščitno masko **k**: IDA

ANG.: *self contained breathing apparatus*

NEM.: *Atemschutzgerät n, Pressluftatmer m*

izolirni dihálni aparát s stisnjenim kisikom

-ega -ega -a --- m naprava, namenjena zaščiti dihal gasilca pred najrazličnejšimi nevarnimi snovmi ter pomanjkanjem kisika, običajno predvsem ob taktičnih postopkih, kjer je potrebno daljše delovanje, npr. posredovanje v rudnikih ali predorih, ki deluje na principu zaprtega kroga, in sicer izdihanemu zraku dodaja kisik, s čimer ta postane primeren za dihanje, kar zagotavlja opravljanje nalog do 4 ure **s**: regeneracijski dihálni aparát

ANG.: *closed circuit breathing apparatus, rebreather*

NEM.: *Kreislaufatemschutzgerät n*

izpáh -áha m **prva pomoč** poškodba, pri kateri se razmaknejo kosti v sklepu in ostanejo v nenaravnem medsebojnem položaju, zato je treba imobilizirati ud in s tem preprečiti nadaljnje poškodbe

ANG.: *dislocation*

NEM.: *Verrenkung f*

izparilna entalpija -e -e ž količina energije, ki je potrebna za spremembo agregatnega stanja iz tekočega v plinasto, pri čemer voda potrebuje veliko količino toplote za uparjanje, kar je pomembno za ohlajevanje kot mehanizem gašenja, nastalo vodno paro pa se odstrani s prezračevanjem

ANG.: *heat of vaporization*

NEM.: *Verdampfungswärme f*

izpihoválnik -a m prenosna naprava za gašenje požarov v naravi, ki s pomočjo zračne turbine, pogosto gnane na bencinski motor, proizvaja velike količine zraka, ki se s pomočjo dolge cevi z ustnikom usmerja v tla z namenom gašenja in čiščenja linije požara, lahko pa je opremljena tudi z rezervoarjem z manjšo količino vode za izdelavo vodne megle **s**: puhálnik

ANG.: *backpack blower*

NEM.: *Rucksack-Gebläse f*

izpostávljenost sévanju -i -- ž zunanje ali notranje obsevanje osebe z ionizirajočim sevanjem

ANG.: *radiation exposure*

NEM.: *Strahlenbelastung f, Strahlenexposition f*

izrédni dogódek -ega -dka m dogodek, ki nastane zaradi človekovega ravnanja, npr. kurjenje v naravnem okolju ob povečani požarni ogroženosti, poškodba pri delu, ali višje sile, npr. naravne nesreče, in neposredno ogroža ljudi ter okolje, zato zahteva izvajanje zaščite, reševanja in pomoči

ANG.: *emergency situation*

NEM.: *Notlage f*

izstópna odprtina -e -e ž **1.** tehnično reševanje odprtina, skozi katero gasilci iznesejo poškodovanca v prometni nezgodi iz vozila ali iz ruševin podrte stavbe

ANG.: *extrication opening*

NEM.: *Befreiungsöffnung f*

2. taktika odprtina, zlasti okna, skozi katero se odvajajo dim in vroči dimni plini pri taktičnem prezračevanju stavbe

ANG.: *exhaust air opening, ventilation exit*

NEM.: *Ablüftöffnung f, Lüftungsöffnung f*

izvajálec medicine déla -lca --- m pravna oseba, ki je izvajalec zdravstvene dejavnosti in mu delodajalec poveri izvajanje zdravstvenih ukrepov v zvezi z zdravjem pri delu

ANG.: *occupational medicine*

NEM.: *Arbeitsmedizin f*

izvidovánje -a s postopek iskanja in preučevanja terena, struktur ali objektov, ki so bili poškodovani ali uničeni zaradi naravne nesreče, npr. potresa, ki vključuje

tudi iskanje preživelih in pogrešanih oseb s psi, kamerami, geofonijo ter ocenjevanje škode

ANG.: *scouting*

NEM.: *Erkundung f*

izvláčenje -a s taktični postopek reševanja, pri katerem se poškodovanca, ki se ne more ali ne sme premikati, reši skozi ustrezno veliko odprtino na varno in se mu tam nudi potrebna pomoč, npr. reševanje iz gorečega prostora, iznos iz vozila

ANG.: *extrication*

NEM.: *Befreiung des Verletzten f*

izvléček požárnega réda -čka -- -- m priloga požarnega reda, v kateri so kratko in jedrnato predstavljeni organizacija varstva pred požarom, preventivni ukrepi ter ukrepi ob nastanku požara in evakuaciji in ki mora biti izobešena na vidnih mestih v stavbi ter prilagojena konkretni situaciji

ANG.: *fire action notice*

NEM.: *Brandschutzordnung Teil A f*

izvršílno povélje -ega -a s drugi del izvršnega povelja, ki sledi pripravljalnemu delu in na katerega se opravi zahteva iz pripravljalnega dela

ANG.: *command of execution*

NEM.: *Ausführungskommando n*

izvršño povélje -ega -a s enodelno ali dvodelno, ustrezno naglašeno in jasno izraženo povelje, ki nakaže nalogo, ki jo izvedejo podrejene enote

ANG.: *executive order*

NEM.: *ausübender Befehl m*

jámarska nosíla -ih -il s mn. nosila, ki so namenjena reševanju poškodovancev iz ozkih prostorov, saj omogočajo dovolj kakovostno imobilizacijo poškodovanca v danih okoliščinah z vgrajenimi trakovi, nudijo zaščito pred okolico, primerna pa so tudi za vodoravno in navpično vpetje na vrvni sistem

ANG.: *cave rescue stretcher*

NEM.: *Rettungstrage für eingeschränkte Platzverhältnisse f*

jámorski vózel -ega -zla m ► bíčev vózel

jásnost informáci-j -i -- ž kriterij kakovosti vsebine in bistvenosti, s katerim se opiše zmožnost razumevanja informacij pri ciljni publikii, ki je pomembna za odločitveni proces pri vodenju intervencije

ANG.: *clarity of information*

NEM.: *Informationsklarheit f*

javljálnik vnetljívih plínov -a --- m naprava za ugotavljanje in posredovanje informacije o prisotnosti določene koncentracije plinov, zlasti metana, propana, butana, amonijaka in vodika, ki v mešanici z zrakom lahko eksplodirajo

ANG.: *flammable gas detector*

NEM.: *Gasmelder für brennbare Gase m*

jávna gasílska slúžba -e -e -e ž organiziranost prostovoljnih in poklicnih gasilskih enot v lokalni skupnosti z določenimi operativnimi območji, ki z javnim pooblastilom in v skladu s predpisi, z medsebojnimi usklajenimi načrti aktiviranja, vzdrževanja pripravljenosti in delovanja zagotavlja ustrezno posredovanje gasilskih enot ob naravnih in drugih nesrečah ter med drugimi gasilskimi intervencijami

ANG.: *public fire service*

NEM.: *öffentlicher Feuerwehrdienst m*

jávna razsvetlájava -e -e ž razsvetljava, ki je namenjena osvetljevanju ulic, cest in drugih javnih nepokritih površin v temnem delu dneva

ANG.: *public lighting*

NEM.: *öffentliche Beleuchtung f*

jávno alarmíránje -ega -a s zaščita, reševanje in pomoč hitro obveščanje prebivalcev o nevarnostih in o potrebnem ravnanju z uporabo siren za javno alarmiranje, SMS sporočil in medijskih izjav, ki ga na zahtevo organov vodenja praviloma izvedejo centri za obveščanje

ANG.: *public warning system, PWS*

NEM.: *öffentliches Alarmierungssystem n, öffentliches Warnsystem n*

jédke snoví -ih -í ž mn. razred nevarnosti, v katerega so razvrščene snovi, ki ob stiku žive organizme in tkiva, npr. kožo, sluznico, nepopravljivo poškodujejo, npr. klorovodikova kislina, natrijev hidroksid **s**: transportni rázred nevárnosti 8

ANG.: *corrosives*

NEM.: *ätzende Stoffe m pl*

jédkost -i ž lastnost snovi ali zmesi, da povzroča razjede tkiva živih organizmov in materialov, zaradi česar nastanejo kemijske opeklino in kemijske reakcije,

pri katerih se lahko sproščajo nevarni plini, npr. vodik, etin
 ANG.: *corrosivity*
 NEM.: *Ätzwirkung f*

jedrnatost informacij -i -- ž kriterij kakovosti vsebine in neoporečnosti, s katerim se opiše informacija, ki ne vsebuje nepotrebnih podatkov, kar pripomore k hitrejšemu odločitvenemu procesu pri vodenju intervencije
 ANG.: *conciseness of information*
 NEM.: *Prägnanz der Information f*

jédro požára -a -- s območje požara, kjer požar nastane in je gorenje najintenzivnejše ter od koder se požar širi v okolico **s**: požárno gnézdó, žarišče požára
 ANG.: *firecore, fire source*
 NEM.: *Brandherd m, Brandkern m*

jédro vrvi -a -- s notranji del oplaščene vrvi, ki je namenjen prenašanju večine obremenitve bremena
 ANG.: *rope core*
 NEM.: *Seil-Kern m*

jédrska in radiolóška nesréča -e -- -e -e ž zaščita, reševanje in pomoč izredni dogodek, pri katerem se nenadzorovano sprostijo radioaktivne snovi in radioaktivno sevanje, kar ogrozi zdravje ljudi, živali in onesnaži okolje po treh prenosnih poteh, in sicer z vdihavanjem, z zaužitjem z vodo in hrano ali z neposrednim zunanjim obsevanjem, zato morajo sile za zaščito, reševanje in pomoč med posredovanjem uporabljati ustrezno zaščitno opremo, omejiti čas izpostavljenosti in pri izstopu iz onesnaženega območja izvesti dekontaminacijo osebja in opreme
 ANG.: *radiological and nuclear accident*
 NEM.: *radiologischer Notfall m*

jekléna konstrukcija -e -e ž konstrukcija, sestavljena iz jeklenih elementov, ki se uporablja pri gradnji objektov, kjer so potrebni veliki konstrukcijski razponi, in ki v primeru požara lahko že v začetnih fazah izgubi večji del prvotne nosilnosti ter je podvržena večjim deformacijam, saj obstaja velika nevarnost porušitve
 ANG.: *steel structure*
 NEM.: *Stahlkonstruktion f*

jekléna tláčna posóda -e -e -e ž kovinska tlačna posoda, ki ima ob običajni uporabi izolirnih dihalnih aparatov standardno prostornino 6 l in nazivni tlak 300 bar, za druge namene, npr. potapljanje, pa imajo tudi drugačne prostornine in tlake **s**: jeklénka
 ANG.: *steel compressed air cylinder*
 NEM.: *Stahl Druckluft-Flasche f*

jekléna vrév -e -í ž ► žična vrév

jeklénka -e ž ► jekléna tláčna posóda

jézik požára -íka -e m območje požara v naravi, kjer se požar klinasto razširi na nepoškodovano površino
 ANG.: *finger*
 NEM.: *Feuerzunge f, Finger m*

JRKB snóvi -- -í [jʁəkəbò] ž mn. (slv. *jédrske, radiolóške, kemične, biolóške*) nevarne snovi, ki zaradi svojega delovanja na zdravje ljudi in okolje povzročijo škodljive učinke na zdravje ljudi, zato je ob ravnanju z njimi in izrednih dogodkih potrebna posebna osebna zaščita posredovalcev, izvaja pa se tudi identifikacija nevarnosti in analiza tveganj ter drugi potrebni ukrepi, ki preprečijo večjo škodo za zdravje ljudi in škodljive učinke na okolje
 ANG.: *CBRN materials*
 NEM.: *CBRN-Stoffe m pl*

J
K

K

kábelska roléta -e -e ž navijak za električni podaljšek različnih dolžin z nameščenimi vtičnicami za enofazne in trifazne podaljške
 ANG.: *cable reel*
 NEM.: *Kabeltrommel f*

kabína -e ž konstrukcijski element vozila, ki je namenjen upravljanju vozila ter prevozu posadke, npr. pri tovornjaku
 ANG.: *cabin*
 NEM.: *Kabine f*

kanál za délo -a --- m ► délovni kanál

kanál za vódenje -a --- m komunikacijski kanal, ki ga vodi intervencije za uporabo na mestu intervencije določi regijski center za obveščanje in prek katerega se vodi intervencije sporazumeva s posameznimi vodji sektorjev
 ANG.: *on-site command radio channel*
 NEM.: *Abschnittskanal m*

kapljevinska zaščitna obleka -e -e -e ž zaščitna obleka, izdelana v skladu s standardi, ki ima obliko kombinezona s pokrivalom in uporabnika varuje pred kontaminacijo z obrizgi tekočin ali trdnimi delci

ter je navadno sestavni del gasilske zaščitne stopnje 2b

ANG.: *splash protection suit*

NEM.: *flüssigkeits- und staubdichter Chemikalienschutzanzug m, flüssigkeits- und staubdichter CSA m*

karabín -a m ► vpónka

karozerija -e ž nadgradnja vozila, ki je pritrjena na podvozje, pri čemer je pri tovornih vozilih ločena kot samostojna konstrukcija, ki jo je mogoče sneti, pri osebnih vozilih pa je spojena s podvozjem in deluje kot celota

ANG.: *bodyshell*

NEM.: *Karosserie f*

kartón poškodovávca -a -- m prva pomoč ► triážni kartón

katalizátor -ja m snov, ki pospeši kemijsko reakcijo, ker spremeni mehanizem njenega poteka, npr. popolno izgorevanje snovi v avtomobilih za zmanjševanje izpušnih plinov

ANG.: *catalyst*

NEM.: *Katalysator m*

katastrófa -e ž zaščita, reševanje in pomoč nesreča, pri kateri je uporabljeno bistveno večje število sil za izvedbo nalog od povprečja zaradi intenzitete in trajanja vpliva na temeljne družbene vrednote, npr. potres z veliko intenziteto v visoko urbaniziranem okolju, zelo velik požar

ANG.: *calamity, catastrophe*

NEM.: *Desaster n, Katastrophe f*

kategorizácija gasilskih enót -e --

-- ž razvrščanje gasilskih enot glede na predpisana merila in kazalnike v različne skupine glede na obliko organiziranosti, ki se kaže v potrebnem številu gasilcev in tehnični opremljenosti

ANG.: *classification of firefighting units*

NEM.: *Klassifizierung der Feuerwehreinheiten f*

kavitácija -e ž nastajanje zračnih mehurčkov v tekočinah, ki se nabirajo znotraj ohišja črpalke zaradi nihanja tlaka, kar lahko povzroči precejšnje mehanske poškodbe, npr. kotalnih koles motorne brizgalne

ANG.: *cavitation*

NEM.: *Kavitation f*

kémična gasilna péna -e -e -e ž gasilna pena, ki nastaja pri reakciji mešanice bazičnih in kislih soli, pri čemer zračne mehurčke tvorijo nastali plini

ANG.: *chemical foam*

NEM.: *chemischer Schaum m*

kémična nevárna snôv -e -e -í ž nevarna snov, ki jo tvorita dva ali več elementov in ima konstantno elementno sestavo

ANG.: *chemical hazardous substance*

NEM.: *chemischer Gefahrstoff m*

kémijska dekontaminácija -e -e ž postopki, ki se redkeje uporabljajo v odzivu na civilne nezgode, pogosteje pa pri vojaških posredovanjih, pri čemer je v ospredju pretvorba kontaminantov v manj škodljive ali neškodljive snovi, kamor sodijo kompleksiranje, nevtralizacija, hidroliza in oksidacija

ANG.: *chemical decontamination*

NEM.: *chemische Dekontamination f*

kémijska inhibícija -e -e ž mehanizem gašenja, pri katerem se zniža hitrost kemijskih reakcij v plamenu zaradi dodajanja gasilnih sredstev, npr. gasilnega prahu, nadomestkov halonov, ki vsebujejo inhibitor

ANG.: *chemical inhibition*

NEM.: *chemische Inhibition f*

kémijska réakcija -e -e ž snovna sprememba, ki poteče, če se prekinejo vezi med gradniki reaktantov in se tvorijo nove vezi, ki omogočajo nastanek produktov

ANG.: *chemical reaction*

NEM.: *chemische Reaktion f*

kémijske zaščítne rokavíce -ih -ih -íc ž mn.

rokavice za ravnanje z različnimi nevarnimi snovmi, za katere je značilna različna stopnja kemične odpornosti, mehanske trdnosti in toplotne zaščite **s**: rokavice za zaščito pred kemikáljiami

ANG.: *chemical resistant gloves*

NEM.: *Chemiehandschuhe m pl*

Kémlerjevo števílo -ega -a s število, na osnovi katerega je mogoče prepoznati nevarnosti snovi ali predmeta, ki vsebuje nevarno snov, in ga določajo pravila prevoza nevarnega blaga ter je sestavljeno iz dveh ali treh števil, pri čemer prva številka pomeni glavno nevarnost, druga in tretja dodatne nevarnosti, nevarnost gašenja z vodo pa označuje črka X

ANG.: *hazard identification number, Kemler Code*

NEM.: *Gefahrnummer f, Kemler-Zahl f*

kipénje -a s pojav, pri katerem se med gašenjem požara tekočine na dnu rezervoarja goreče tekočine nabira voda, ki zaradi izpostavljenosti toplotnemu toku začne vreti, pri tem pa izhajanje mehurčkov povzroči navpično potiskanje dodatnih količin goreče tekočine v področje gorenja in hkrati izven rezervoarja

ANG.: *boilover*

NEM.: *Boil-Over n*

kisik -a m kemični element, ki v obliki dvoatomarne molekule predstavlja reaktivni plin brez barve, vonja in okusa in je temeljna sestavina zraka, nujno potrebna za dihanje in gorenje, zato je merjenje njegove prisotnosti in koncentracije ena ključnih meritev, pri čemer nižje vrednosti od določenih zahtevajo uporabo IDA namesto drugih zaščitnih ukrepov, višje od določenih pa predstavljajo nevarnost nastanka burnejših reakcij, tudi gorenja

ANG.: oxygen

NEM.: Sauerstoff m

kislina -e ž kemijska spojina, ki ima sposobnost oddajanja vodikovega protona in pri reakciji z vodo tvori oksonijev ion, zato se pH spusti pod 7

ANG.: acid

NEM.: Säure f

klična številka 112 -e -e -- [êna êna dvé] in [stodvânanjst] ž enotna evropska številka za klice v sili, ki je v Sloveniji povezana z regijskim centrom za obveščanje in ki jo posameznik pokliče, kadar potrebuje pomoč gasilcev, nujno medicinsko pomoč, pomoč gorskih, jamarskih, podvodnih reševalcev ali drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč

ANG.: common emergency number, European emergency number

NEM.: Euronotruf m, Rufnummer 112 f

klični znak -ega -a m ime, ki določa uporabnika radijske postaje za potrebe komuniciranja v radijskem omrežju, npr. Brezovica 201

ANG.: call sign

NEM.: Rufzeichen n

klic v sili -a -- -- m klic, ki se prek radijske zveze uporabi ob neposredni življenjski ogroženosti ljudi ali živali, tudi z namenom preprečitve nastanka večje materialne škode, pri čemer je treba klic izvesti dvakrat, na koncu pa klicatelj doda svoj klični znak

ANG.: Mayday

NEM.: Mayday n, Notruf m

klinična smrt -e -i ž prva pomoč reverzibilno stanje poškodovanca, pri katerem je popolnoma odsotno dihanje in utripanje srca, zato je treba kar najhitreje začeti z izvajanjem temeljnih postopkov oživljanja

ANG.: clinical death

NEM.: klinischer Tod m

ključna beséda za alarmiranje -e -e -- -- ž poimenovanje, ki se enotno uporablja tako pri načrtovanju odziva gasilske službe na določen dogodek kot tudi pri alarmiranju

gasilske enote in poročanju o intervenciji, npr. dimniški požar, požar vozila **s:** alármmo géslo

ANG.: alerting keyword

NEM.: Alarmstichwort n, Einsatzstichwort n

kljúč za jášek -a -- -- m orodje, sestavljeno iz dveh kovinskih držal suličaste oblike, povezanih z verigo in namenjeno vstavitvi v reže odtočnih jaškov ter njihovi odstranitvi

ANG.: mainhole hooks with chain

NEM.: Schachthaken mit Kette m

kljúč za nadzémni hidránt -a -- -- -- m ► hidrántni kljúč

kljúč za podzémni hidránt -a -- -- -- m orodje, izdelano iz železa v obliki daljše palice s prečnim ročajem, s katerim se odpre dostop do ventila in nato še ventil podzemnega hidranta ter omogoči priklop cevi in pretok vode

ANG.: underground hydrant key

NEM.: Unterflurhydrantenschlüssel m

kljúkasta léstev -e -tve ž prenosna gasilska lestev, ki je namenjena izključno dostopu gasilcev, pri čemer ima klasičen del lestve na vrhu nameščena en ali dva kavla, kar omogoča natikanje npr. preko balkonskih ograj ali okenskih polic, njena dolžina pa znaša 4,4 m

ANG.: hook ladder

NEM.: Hakenleiter f

koaksiálna cév -e -í ž dvosmerna cev za kroženje olja, ki je sestavljena iz dveh cevi, nameščenih ena v drugi, pri čemer po notranji cevi olje priteka, po zunanji obodni pa odteka in se uporablja pri hidravličnem reševalnem orodju **s:** coax cév

ANG.: coaxial hose

NEM.: Koaxialschlauch m

kódeks étike -a -- m ► étični kódeks

koeficiént vozljivosti -ênta -- m merilo, ki kaže, kako voljna ali mehka je vrav za delo

ANG.: knotability

NEM.: Knotbarkeit f

kolájna -e ž ► medálja

kólaps -a m prva pomoč nenaden in nepričakovan pojav šibkosti v telesu posameznika, ki ga lahko spremlja izguba zavesti, zato je treba v primeru posredovanja osebo položiti na tla in ji privzdigniti noge

ANG.: collapse

NEM.: Kollaps m

kolóna -e ž razvrstitev gasilcev drug za drugim tako, da se pokrivajo in upoštevajo predpisani odmiki

ANG.: column

NEM.: Kolonne f

K

kolóna gasilskih vozil -e --- ž razvrstitev, v kateri so gasilska vozila razvrščena drugo za drugim v minimalnem oddmiku 2 metra v mirovanju in 5 metrov v premikanju
 ANG.: *column of fire trucks*
 NEM.: *Reifwagenkolonne f*

kolóna po êden -e --- ž ▶ ênokolónska razvrstitev

kolónska razvrstitev -e -tve ž urejena postavitev gasilskih formacij, v kateri gasilci stojijo eden za drugim, se pokrivajo in upoštevajo predpisane oddmike in razmike
 ANG.: *columnar formation*
 NEM.: *Kolonnenaufstellung f, Reihenaufstellung f*

kolónska razvrstitev êete -e -tve -- ž razvrstitev, kjer je êeta razporejena po vodih, ti pa v kolone po dva, tri ali štiri na ustreznih razmikih med vodi
 ANG.: *platoon column formation*
 NEM.: *Zugkolonnenaufstellung f, Zugreihenaufstellung f*

kombinirana dekontaminácija -e -e ž izbrani postopki fizikalne in kemijske dekontaminacije, s katerimi se odstranijo nevarne snovi s površin, zatem pa se prisotne nevarne snovi pretvorijo s kemijskimi procesi, npr. z raztapljanjem in kompleksiranjem, uporabo emulzij, uporabo površinsko aktivnih snovi
 ANG.: *combined decontamination*
 NEM.: *kombinierte physikalische und chemische Dekontamination f*

kombinirana posóda za gorivo -e -e --- ž ročka za rezervno gorivo različnih velikosti, v delu katere je bencinska mešanica, v drugem delu pa namensko olje za mazanje verige, kar omogoča polno oskrbo verižne motorne žage
 ANG.: *combi can*
 NEM.: *Doppel-Kanister m*

kombinirani cúrek -ega -rka m curek, pri katerem sta sočasno izvedena strnjeni curek za gašenje žarišča in razpršeni curek za ohlajevanje okolice
 ANG.: *combined spray*
 NEM.: *kombinierter Voll- und Sprühstrahl m*

kombinirani nastòp -ega -ópa m taktični nastop več gasilskih enot na mestu intervencije ali pri operativni vaji, pri katerem se sočasno izvaja več operativno-taktičnih postopkov, npr. del enot izvaja gašenje, drugi del pa istočasno preiskovanje in reševanje **s**: povezani nastòp
 ANG.: *combined fire attack*
 NEM.: *kombinierter Löschangriff m*

kombinirani pás -ega -ú m pas, ki je namenjen dvema ali trem različnim tehnikam dela na višini in se običajno uporablja za reševanje, saj omogoča pozicioniranje pri delu, prestrežanje padca in dostop po vrvi
 ANG.: *combined harness, fall arrest and work positioning harness*
 NEM.: *Auffang- und Haltegurt für die Arbeitsplatzpositionierung m, kombinierter Klettergurt m*

kombinirani požár -ega -a m požár, pri katerem sta prisotni najmanj dve vrsti širjenja nenadzorovanega gorenja, npr. talni požár in debelni požár
 ANG.: *mixed wildfire*
 NEM.: *Lauffeuer n*

kombinirani ročnik za péno -ega -a --- m ročnik, nameščen na koncu cevovoda, po katerem priteče penilna mešanica, kjer se glede na nastavitev dodaja določena količina zraka in s tem proizvaja težka ali srednja pena
 ANG.: *combination foam nozzle*
 NEM.: *Kombinationsschaumrohr n, Kombischaumrohr n*

kombinirani systém za dvíg in spúst -ega -a --- m tehnika reševanja z vravno tehniko, ki omogoča sočasen pasivni dvig in spust bremena brez vmesnega spreminjanja sistema
 ANG.: *combined pulley system*
 NEM.: *Flaschenzugsystem n*

kombinirano oródje -ega -a s hidravlično orodje, ki je namenjeno tako rezanju kot razpiranju in stiskanju, zato za različna opravila ni treba menjevati orodja
 ANG.: *combi tool*
 NEM.: *Kombinationsgerät n*

komemorácija -e ž ▶ žalna slovésnost

komisija A -e -- [á] ž **tekmovanja** skupina sodnikov, ki pred vstopom na tekmovalni prostor preverja priпадnost tekmovalcev gasilski organizaciji, njihove osebne podatke in predpisano opremo tekmovalcev, ki mora ustrezati veljavnim tekmovalnim pravilom in razpisu
 ANG.: *calculation committee A*
 NEM.: *Berechnungsausschuss A m*

komisija B -e -- [bà] ž **tekmovanja** skupina sodnikov, ki sprejema ocenjevalne liste, jih razvršča po skupinah in tekmovalnih kategorijah ter sestavlja zbirnik točk in vrstni red posameznih tekmovalnih enot **s**: obračunska komisija
 ANG.: *calculation committee B*
 NEM.: *Berechnungsausschuss B m*

kompatibilnost penil -i -- ž sposobnost mešanja določenega penila z istovrstnim penilom drugega proizvajalca v enakem mešalnem razmerju, ne da se pri tem spreminijo kemijske, fizikalne in izvedbene lastnosti obeh penil

ANG.: *foam compatibility*

NEM.: *Schaumverträglichkeit f*

kompléksni požár -ega -a m požar v naravi, ki je kombinacija talnega požara, debelnega požara in vršnega požara na površini, porasli z zeliščnimi, grmovnimi in drevesnimi vrstami, in pri katerem gori ves nadzemni del gorljivih snovi, pogosto se pojavlja v kombinaciji s podtalnim požarom in se hitro širi, kar otežuje gašenje, povzroča veliko škodo in opustošenje narave

ANG.: *complex fire*

NEM.: *Totalfeuer n, Vollfeuer n*

kompozítzna tláčna posóda -e -e -e ž tlačna posoda, ki je znotraj in v jedru izdelana iz aluminija ali plastike, na zunanji strani in ovoj pa iz ogljikovih vlaken, ki ima pri običajni uporabi izolirnih dihalnih aparatov standardni volumen 6,8 l in nazivni tlak 300 barov

ANG.: *composite pressure tank, composite pressure vessel*

NEM.: *Composite-Druckbehälter m*

komunální vód -ega vóda m napeljava, prek katere se prebivalcem v naselju zagotovijo osnovni pogoji za bivanje in delo, npr. oskrba s pitno vodo, odvajanje odpadne vode, oskrba z elektriko, oskrba s plinom, telekomunikacije

ANG.: *communal installation, municipality infrastructure*

NEM.: *Kommunalleitung f, Versorgungsleitung f*

koncentrácija -e ž merilo za vsebnost določene snovi v zmesi in se izraža kot masna, množinska, prostorninska, utežna

ANG.: *concentration*

NEM.: *Konzentration f*

kônčna stabilizácija -e -e ž postopek stabilizacije vozila, po katerem se vozilo, npr. na strehi, kljub dodatnim posegom na vozilu ne premika več in omogoča varno izvedbo tehničnega reševanja

ANG.: *end stabilisation*

NEM.: *endgültige Stabilisierung f*

kônčni breménski trák -ega -ega -ú m trak, ki ima na vsakem koncu izdelano bremensko uho, in obstaja v različnih dolžinah, debelinah, širinah in barvah, ki označujejo njegovo nosilnost, ter je namenjen transportu različnih bremen

ANG.: *lifting strap*

NEM.: *Hebeband m, Hebegurt m*

kônčni izhód -ega -óda m prehod, ki je na meji med evakuacijsko potjo po stavbi in evakuacijsko potjo zunaj stavbe, ki vodi do zbirnega mesta

ANG.: *final exit*

NEM.: *Endausgang m*

kônčni vózel -ega -zla m voz, ki je primeren za začetek in konec vrvne linije in ga ni treba varovati z varovalnim vozlom

ANG.: *end knot*

NEM.: *Endknoten m*

kônčno sidrišče -ega -a s sidrišče, kjer se začne ali zaključi vrvna linija

ANG.: *end anchor point*

NEM.: *Endankerpunkt m*

kondúkcija -e ž ► prevajanje toplote

kônc **nevárnosti -nca --** m zaščita, reševanje in

pomoč alarmni znak, ki ga v sistemu javnega alarmiranja označuje enolični 30-sekundni zvok sirene in se obvezno uporabi po prenehanju nevarnosti, zaradi katere je bil dan znak za neposredno nevarnost, prebivalci pa morajo še vedno spremljati obvestila v medijih

ANG.: *end of danger*

NEM.: *Entwarnung f*

kongrés -a m najvišji organ Gasilske zveze Slovenije, ki se sestaja vsakih pet let in na katerem se opravijo volitve, sprejemajo programske usmeritve in druge odločitve, ki jih morajo spoštovati organi, sestavljajo pa ga delegati z glasovalno pravico, ki so predstavniki gasilskih zvez, in delegati brez pravice do glasovanja, ki so predstavniki organov Gasilske zveze Slovenije

ANG.: *Congress*

NEM.: *Kongress n*

kontaminácija -e ž onesnaženje površine ljudi, opreme in okolja z radioaktivnimi, biološkimi ali kemično nevarnimi snovmi ali z že predhodno onesnaženimi snovmi

ANG.: *contamination*

NEM.: *Kontamination f*

kontinúirano mérjenje -ega -a s meritev nevarnih snovi s pripomočki, ki podajajo različne rezultate glede na kraj ali čas merjenja, navadno se izvaja z eno- ali več-senzorskim merilnikom plinov, pri čemer je prednost stalno preverjanje prisotnosti in koncentracije določene snovi, slabost pa prednastavitev naprav za zaznavanje samo določenih snovi

ANG.: *continuous measurement*

NEM.: *kontinuierliche Messung f*

kontrolna odprtina -e -e ž odprtina, ki se naredi na vozilu, udeleženi v trku, in skozi katero se opazuje in zaščiti poškodovanec, preden ga

K

gasilci lahko rešijo iz vozila, npr. odprtina na dnu vozila, ki je prevrnjeno na streho

ANG.: *control opening*

NEM.: *Kontrollöffnung f*

kontrolni pregled -ega -éda m *prva pomoč* postopek preverjanja stanja oskrbljenih poškodob in vseh stanj, ki bi se lahko poslabšala, vsakih 5 minut pri težko poškodovani osebi in vsakih 15 minut pri lažje poškodovani osebi ter po vsakem premiku poškodovane osebe na mestu intervencije

ANG.: *control assessment*

NEM.: *Kontrollbewertung f*

konvekcija -e ž prenos toplote iz toplejše površine na oddaljeno hladnejšo površino prek medija, npr. plina ali tekočine, ker se topli plini pri požaru dvigajo, širijo v okolico in jo segrevajo ter tako prispevajo k njegovi širitvi **s**: strújanje

ANG.: *convection*

NEM.: *Konvektion f, Wärmeübertragung f*

koordinátor prevôzov -ja -- m *koordinátorka* prevôzov -e ž *prva pomoč* oseba z ustrezno zdravstveno izobrazbo, ki na mestu intervencije skrbi za zadostno število reševalnih vozil za prevoz poškodovancev do bolnišnic in za sorazmerno razporejanje težko poškodovanih oseb v različne bolnišnice

ANG.: *emergency transport coordinator*

NEM.: *Rettungstransport-Koordinator m*

kopáča -e ž ročno orodje z lesenim držalom ter nasajenim orodjem z zakrivljenimi kovinskimi roglji, s katerim se učinkovito prekopava požarišče, da se omogoči boljši prodor vode, pri čemer ima lahko dva ali štiri oz. pet roglev

ANG.: *mainhole claw*

NEM.: *Dunghacke f*

kordón -a m postavev vrst gasilcev na levo in desno stran pred vhodom ali objektom gasilskega dogodka, pri čemer je priporočeni razmik med vrstama po širini 250 cm ali večji, če so v postavitvi tudi gasilci s prapori, razmik med posameznimi gasilci v vrsti pa je 20 cm **s**: špalír

ANG.: *cordon*

NEM.: *Kordon m, Spalier m*

korítasta nosíla -ih -il s mn. nosila s plastično ali kovinsko mrežasto školjko, ki omogočajo transport poškodovanca po neurejenem terenu in s pomočjo vrhne tehnike, ker zaščitijo poškodovanca pred mehanskimi vplivi okolja ter so namenjena zlasti reševanju v vodoravnem položaju

ANG.: *basket stretcher*

NEM.: *Korbtrage f*

korozija betóna -e -- ž proces, pri katerem se spreminjajo kemijske, fizikalne in mineraloške značilnosti sestavnih delov betonske mešanice, in sicer agregata in hidratiranega cementa, kar se kaže kot poškodba strukture in poslabšanja mehanskih lastnosti

ANG.: *concrete corrosion*

NEM.: *Betonkorrosion f*

kótna brusílna -e -e ž električno ali baterijsko ročno orodje z nameščeno rezalno ploščo za rezanje ali brušenje kovinskih profilov ali kamnin, npr. pri odstranjevanju kritine, izdelavi odprtín za odvod dima in toplote

ANG.: *angle grinder*

NEM.: *Winkelschleifer m*

kótni sesálni kôš -ega -ega *kôša* m gasilska armatura, ki se namesti na začetek sesalnega voda in omogoča sesanje vode pod kotom v sesalni vod do motorne brizgalne ter omogoča črpanje celotne količine vode iz poplavljenih prostorov

ANG.: *angle suction strainer, basement suction basket*

NEM.: *Kellersaugkorb m*

kôvček za gašenje dimniških požárov -čka

--- m zaboj s priporočenim namenskim orodjem, ki se uporabi pri gašenju gorečega dimnika, in sicer za prebijanje dimnika, čiščenje zgornjega dela ter za odstranjevanje saj in čiščenje spodnjega dela dimnika

ANG.: *chimney toolbox*

NEM.: *Schornsteinfegerkasten m*

kôvček za odpiranje vrát -čka --- m zaboj s priporočenim orodjem za nerušilne in polrušilne tehnike odpiranja vrat in oken za vstop v prostor, ki ga sestavljajo orodje za izvlek cilindra ključavnice, lopatice za odpiranje zapahnjениh vrat ter pripomoček za odpiranje okna, ki je odprto v položaju prezračevanja

ANG.: *door opening toolbox*

NEM.: *Sperrwerkzeugkasten m*

kôvček za prométné nezgóde -čka --- m

m zaboj s priporočenim namenskim orodjem, ki vsebuje pripomočke za stabilizacijo vozila, odstranjevanje vetrobranskih stekel, rezanje varnostnih pasov ter odklop akumulatorja

ANG.: *car crash tool box*

NEM.: *Verkehrsunfallkasten m*

kôvček z eléktrooródnem -čka --- m zaboj

s priporočenim orodjem za posege na električnih napravah in inštalacijah, ki so pod napetostjo, ter navadno vsebuje opozorilne table, izolirane klešče in

izvijače, merilnik potencialov ter držalo za odstranitev varovalke

ANG.: *electrician's toolbox*

NEM.: *Elektrowerkzeugkasten m*

kóvčec z róčnim oródljem -čka - - - - m

zaboj s priporočenim naborom orodja za interveniranje ter osnovno vzdrževanje in odpravo okvar na gasilsko-reševalni opremi, v katerem so zlasti izvijači, klešče, kladiva ter nasadni in viličasti ključi različnih velikosti

ANG.: *toolbox, toolcase*

NEM.: *Handwerkzeugkoffer m, Werkzeugkasten m*

kovínska lovílna posóda -e -e -e ž korito z

ročaji, narejeno iz pločevine ali nerjavečega jekla, standardnih dimenzij, ki je namenjeno prestrezanju iztekajočih nevarnih snovi, lahko pa tudi za prenos drugega materiala, npr. saj pri dimniškem požaru

ANG.: *emergency container*

NEM.: *Mulde f*

kovínski stróp -ega strópa m strop z nosilno

konstrukcijo iz kovinskih profilov, ki je pokrit s pogodno površino in ki v primeru požara lahko že v začetni fazi izgubi večji del prvotne nosilnosti ter je podvržen večjim deformacijam, pri čemer ob požaru obstaja velika nevarnost porušitve

ANG.: *metal ceiling*

NEM.: *Metalldecke f*

krátki korák -ega -a m razvrščanje pohodni

korak, pri katerem se na povelje njegova dolžina skrajša za do 10 cm, frekvenca pa ostaja enaka

ANG.: *half step march*

NEM.: *Marsch mit halbem Schritt m*

krátki pogóvor -ega -a m psiholóška podpora in

pomoč pogovor po izrednem dogodku, ki poteka v skupini gasilcev na mestu intervencije takoj po zaključeni intervenciji ali po vrnitvi v gasilsko enoto in traja okoli 10 minut, v katerem vodja intervencije predstavi dejstva, pojasni potek intervencije in opozori vse udeležene, katere znake stresa lahko opazijo pri sebi v naslednjih dneh **s**: demobilizácija

ANG.: *debriefing, short talk*

NEM.: *Kurzgespräch n*

kratkostíčna zaščíta -e -e ž varnostni

mehanizem v električnih sistemih, ki preprečuje poškodbe zaradi kratkega stika, običajno prek odklopnikov ali varovalk

ANG.: *short-circuit protection*

NEM.: *Kurzschlusschutz f*

kratkotrájna méjna vrédnost -e -e -i ž

koncentracija nevarne kemične snovi v

zraku znotraj območja vdihavanja, ki ji je oseba brez nevarnosti za zdravje lahko izpostavljena krajši čas, in sicer največ 15 min, kar se ne sme ponoviti več kot štirikrat v osmih urah, med dvema izpostavljenostma tej koncentraciji pa mora preteči najmanj 60 minut

ANG.: *short term exposure limit*

NEM.: *kurzfristige Expositionsgrenze f, Kurzzeitaufnahme f*

kravátni vózél -ega -zla m vozél, ki se izdelava tesno prilegajočim se prepletom dveh trakov in je namenjen spajanju dveh trakov ali izdelavi neskončne zanke

ANG.: *tape knot, water knot*

NEM.: *Bandschlingenknoten m*

krés -a m nadzorovani ogenj, ki se zakuri z drvmi, vejami ali drugimi lesnimi materiali in je običajno povezan z organiziranim dogodkom, praznovanjem ali običajem

ANG.: *bonfire*

NEM.: *Freudenfeuer n*

krílna črpálka -e -e ž črpálka, ki se uporablja

predvsem kot vrsta sesalne črpalke in je sestavljena iz okroglega ohišja, v katerem se vrti ekscentrično vpet valj z utori, v katerih so lamele, te pa zaradi vpliva centrifugalne sile drsijo po ohišju in posledično odsesajo zrak iz ohišja črpalke **s**: lamélna črpálka

ANG.: *sliding vane pump*

NEM.: *Drehschieberpumpe f, Flügelzellenpumpe f*

krílni gasílec -ega -lca m krílna gasílnka -e -e ž

razvrščanje gasilec urejene gasilske enote, ki v gibanju enote stoji na levem ali desnem skrajnem robu enote, gledano v smeri gibanja

ANG.: *wingman*

NEM.: *Flügelmann m*

krílo enóte -a - - s desna ali leva stran dveh tretjin razporeditve enote, v kateri mora vsak gasilec poznati prostor, ki ga zaseda

ANG.: *wing of unit*

NEM.: *Flügel der Einheit m*

krítérij požárne odpórnosti E -a - - - - [é] m

(FR. *étanchéité*) ► celovitost

krítérij požárne odpórnosti I -a - - - - [i] m

(FR. *isolation*) ► izolativnost

krítérij požárne odpórnosti R -a - - - - [rə] m

(FR. *résistance*) ► stabilnost

krítična hitróst nanósa penilne méšanice

-e -i - - - - ž najnižji pretok penilne mešanice, ki ga je treba uporabiti pri izdelavi gasilne pene, da se požar učinkovito gasi, saj pri

K

nižjem pretoku in počasnejši izdelavi nastalo peno ogenj hitreje razgrajuje
 ANG.: *critical application rate*
 NEM.: *kritische Applikationsrate f, kritische Fließgeschwindigkeit des Wasser-Schaummittel-Gemisches f*

krivúlja razvója nótranjega požára -e -- --

-- ž grafični prikaz rasti temperature skozi čas pri tipičnem razvoju požara v prostoru
 ANG.: *fire growth curve*
 NEM.: *Brandverlaufskurve f*

krízni dogódek -ega -dka m psihološka podpora in pomoč izredni dogodek, ki je nepričakovan in močno vpliva na posameznika ali skupino ljudi in pri njih povzroči stresni odziv
 ANG.: *crisis event*
 NEM.: *Krisensituation f*

krížni vózel -ega -zla m ▶ bičev vózel

krmílni gúmb -ega -a m ▶ krmílni mehanízem

krmílni mehanízem -ega -zma m mehanízem, nameščen na orodje, ki omogoča upravljanje hidravličnega orodja, namenjenega npr. stiskanju, razpiranju **s**: krmílni gúmb
 ANG.: *steering mechanism*
 NEM.: *Steuermechanismus m*

krmílni ventil -ega -a m ventil, ki nadzoruje pretok olja v cevi in hidravlično orodje
 ANG.: *actuated valve*
 NEM.: *Steuerventil n*

krónična zastrupítev -e -tve ž simptomi, ki se razvijejo pri ponavljajoči se ali več kot enomesečni izpostavljenosti določeni nevarni snovi, npr. izpušnim plinom v delavnicah
 ANG.: *chronic poisoning*
 NEM.: *chronische Vergiftung f*

krónski požár -ega -a m ▶ vršni požár

króžna motórna rezálka -e -e -e ž naprava na bencinski motorni pogon z rezalno ploščo, s katero se režejo ali brusijo kovinski profili ter kamnine, npr. pri odstranjevanju kritine, izdelavi odprtín za odvod dima in toplote
 ANG.: *petrol cutting machine*
 NEM.: *Benzintrennschleifer m*

krvavítev -tve ž **prva pomoč** nenadzorovano iztekanje krvi iz krvnega obtoka poškodovanca
 ANG.: *bleeding*
 NEM.: *Blutung f*

kurílna vrédnost -e -i ž ▶ spódnja zgoreválna toplóta

kúrjenje -a s nadzorovano gorenje naravnih nenevarnih gorljivih snovi znotraj urejenih kurišč
 ANG.: *burning*
 NEM.: *Feuerung f*

L

láhka gasilna péna -e -e -e ž gasilna pena s penilnim številom med 201 in 1000, običajno okrog 700, primerna zlasti za popolno zapolnitev prostorov z namenom preprečitve nastanka požara
 ANG.: *high expansion foam*
 NEM.: *Leichtschaum m*

láhka gasílska zaščítna obléka -e -e -e -e ž gasílska zaščítna obleka, izdelana v skladu s standardi, brez sloja toplotne zaščite, ki se zaradi manjše toplotne obremenitve uporabnika uporablja pri tehničnih in drugih intervencijah, razen pri izvajanju notranjega napada
 ANG.: *technical protective suit*
 NEM.: *leichte Einsatzkleidung f*

lahkó vnetljívi grádbeni materiál -- -ega -ega -a m gradbeni material, na katerem ni bil opravljen požarni preizkus ali pa ga ni preстал, zato ne ustreza predpisanim zahtevam po varnosti in ga je načeloma prepovedano uporabljati za gradnjo
 ANG.: *highly flammable building material*
 NEM.: *leichtentflammbarer Baustoff m*

lamélna črpálka -e -e ž ▶ krílna črpálka

laminárni tók -ega -a m tok tekočine, pri katerem so tokovnice urejene in gladke, zato je hitrost odvisna zlasti od viskoznosti tekočine in tlaka, npr. za dobavo vode na večje razdalje se uporabljajo cevi z večjim premerom in normalnotlačne črpalke
 ANG.: *laminar flow*
 NEM.: *laminare Strömung f*

lástno varovánje -ega -a s ▶ aktivno varovánje

lážne in népotrébne intervencíje -ih -- -ih -ij ž mn. postopki, ki jih po alarmiranju izvede gasílska enota, preden ugotovi, da njeno posredovanje ni potrebno, ker prijava izrednega dogodka ni bila resnična ali posredovanje ni bilo potrebno
 ANG.: *false alarm call responses*
 NEM.: *Falschalarmeinsätze m pl, Fehleinsätze m pl*

lážni alárm -ega -a m 1. obvestilo o izrednem dogodku, ki ga od avtomatskih javljalnikov požara sprejme centralna naprava, navadno povezana z določeno varnostno službo ali gasílsko enoto, ki po prihodu na mesto intervencije ugotovi, da posredovanje ni potrebno, ker izrednega dogodka ni
 ANG.: *false alarm*
 NEM.: *Falschalarm m, Fehlalarm m*

2. obvestilo o izrednem dogodku, ki ga na regijski center za obveščanje sporoči fizična oseba zaradi zlonamernosti, gasilska enota pa po prihodu na navedeno mesto ugotovi, da izrednega dogodka ni

ANG.: *false alarm*

NEM.: *Falschalarm m*

leséna ográja -e -e ž *tekmovanja* ▶ leséna ovíra

leséna ovíra -e -e ž *tekmovanja* prečna deska, ki se uporablja kot ovira za preskok v več gasilskošportnih disciplinah **s**: leséna ográja

ANG.: *hedge*

NEM.: *Hürde f*

leséni stròp -ega stròpa m strop, narejen iz lesenih tramov, enim ali dvema slojema desk ter vmesnim prostorom, ki je lahko napolnjen z drugim materialom, npr. peščeno nasutje, žlindra, mineralna volna, v primeru požara pa obstaja nevarnost vžiga, zaradi česar se nosilnost stropa zmanjša, ob daljši izpostavljenosti požaru pa lahko pride do porušitve

ANG.: *wooden ceiling*

NEM.: *Holzdecke f*

letališko gasilsko vozilo -ega -ega -a s gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+1 gasilec ali zmanjšanega gasilskega oddelka 1+5 gasilcev, ki je namenjeno zagotavljanju požarne zaščite na območju letalskih operacij, predvsem na večjih letališčih in je opremljeno z enim ali dvema motorjema, pri čemer se enega lahko uporablja za pogon zmogljive centrifugalne črpalke, ima nameščen rezervoar, ki vsebuje do 15.000 l vode in do 2.000 l penila, nameščene so lahko tudi priprave za gašenje z drugimi gasilnimi sredstvi, pri čemer so za vozilo značilni visoki pospeški in končne hitrosti ter terenska mobilnost

ANG.: *aircraft rescue and firefighting vehicle*

NEM.: *FLF n, Flugfeldlöschfahrzeug n*

letálska nezgóda -e -e ž izredni dogodek, povezan z obratovanjem zrakoplova, v katerem so pred vzletom, med letom ali po pristanku, poškodovani potniki, posadka ter sam zrakoplov ali njegovi deli zaradi naravnih ali drugih vzrokov in zahteva posredovanje sil za zaščito, reševanje in pomoč pri gašenju zrakoplova, iskanju in reševanju preživelih, nudenju prve in nujne medicinske pomoči, ob padcu zrakoplova na naseljeno območje pa tudi gašenje stavb ter iskanje in reševanje poškodovancev v ruševinah

ANG.: *aircraft accident*

NEM.: *Flugzeugunfall m*

lévi krílni gasilec -ega -ega -lca m *léva krílna gasilka* -e -e -e ž *razvrščanje* gasilec urejene gasilske enote, ki v gibanju enote stoji na levem skrajnem robu enote, gledano v smeri gibanja

ANG.: *left wingman*

NEM.: *linker Flügelmann m*

ležíšče vedrovke -a -- s prostor ob strani vedrovke, kjer je nameščen nosilec zvite tlačne D-cevi

ANG.: *hose bracket*

NEM.: *Halterung f*

línija poveljévanja -e -- ž hierarhično urejen koncept odgovornosti in pristojnosti, po kateri ima vsak gasilec na mestu intervencije izključno enega nadrejenega, od katerega prejema povelja, ukaze in navodila ter mu poroča o opravljenih nalogah **s**: veríga poveljévanja

ANG.: *chain of command*

NEM.: *Befehlskette f, Befehlsweg m*

línijski javljálnik -ega -a m avtomatski požarni javljálnik, ki se odziva na požarne produkte, npr. dim, toploto, ki se zberejo v določenem delu prostora, npr. pod stropom, in praviloma ne kaže povsem natančne lokacije požara

ANG.: *line fire detector*

NEM.: *linienförmiger Feuermelder m*

línijski požár -ega -a m požar v naravi, ki se združi iz več povezanih jeder požara istočasno, npr. ob železniški progi

ANG.: *line fire ignition*

NEM.: *Linienfeuer n*

línijsko sidrišče -ega -a s sidrišče, izdelano z vrvjo med točko A in B, ki omogoča vpenjanje, obremenjevanje ter premikanje osebe od točke A do B, npr. v slemenu strehe

ANG.: *lifeline*

NEM.: *Lebenslinie f, Rettungsleine f*

lipofilna snòv -e -í ž ▶ hidrofóbná snòv

lísíjci rèp -ega -a m ▶ sabljásta zága

lóčeni nastòp -ega -ópa m taktični nastop več gasilskih enot na mestu intervencije, pri katerem ima vsaka enota svojo oskrbo z gasilnim sredstvom, njihovi cevovodi pa med seboj niso povezani

ANG.: *separate action*

NEM.: *getrennter Einsatz m*

ločilni transformátor -ega -ja m transformator, ki je nameščen med omrežjem in porabnikom z namenom preprečitve prenosa napetosti iz ozemljenega napajalnega omrežja na porabnika ter se uporablja za električno izolacijo dveh električnih krogov preko magnetne sklopitve

ANG.: *isolation transformer*

NEM.: *Trenntransformator m*

logistika -e ž zaščita, reševanje in pomoč področje v organizacijski strukturi vodenja intervencije, ki zagotavlja nemoteno delovanje operativnih enot in mesta za izvajanje odziva, storitve, opremo in material, pri čemer posamezne podporne enote in službe skrbijo za komunikacije, transport, zdravstveno oskrbo posredovalcev, preskrbo s hrano in napitki ter drugim za zagotavljanje nemotenega izvajanja procesa vodenja intervencije

ANG.: *logistics section*

NEM.: *logistische Unterstützung f*

lomilni drog -ega -a m kovinski vzvod različnih dolžin in debelin ter zaključkov, navadno na eni strani v obliki razcepke, ki omogoča ruvanje žebeljev, na drugi pa ploščatega sekala, ki omogoča dostop in uporabo sile v ožjih odprtinah

ANG.: *crowbar*

NEM.: *Brechstange f*

lovilni bazén -ega -a m pripomoček za lovljenje ali začasno shranjevanje izhajajočih nevarnih snovi, zlasti tekočin, sestavljen iz napihljivega in enostavno postavljivega ogrodja, na katerega so trdno pritrjene stene in dno, kar ustvari obliko posode

ANG.: *collection container*

NEM.: *Auffangbehälter m*

L
M

M

magnétno pólje -ega -a s prostor v magnetu in okoli njega, kjer se lahko zazna magnetna sila, pri čemer je z njim obdan tudi vsak premikajoči se električni naboj, ker ga povzroča električni tok

ANG.: *magnetic field*

NEM.: *Magnetfeld n*

magnitúda potrésa -e -- ž zaščita, reševanje in pomoč številka mera velikosti potresa, ki kaže oceno sproščene energije v žarišču potresa in se izračuna na podlagi instrumentalnega zapisa nihanja tal, pri čemer porast za eno enoto pomeni približno dvaintridesetkratno povečanje sproščene potresne energije

ANG.: *earthquake magnitude*

NEM.: *Magnitüde f*

májhen požár -hnega -a m požar, za gašenje katerega zadostuje osnovna gasilska oprema, npr. gasilnik, ali se uporablja napad z največ eno C-cevjo ali hitronapadalni navijak, npr. požar zabojnika, požar v naravi na površini do 1 hektara

ANG.: *small fire*

NEM.: *Kleinbrand m*

mávro ogléd -- -éda m ► océna mésta intervencije

maksimálna délovna obremenítev vrvi

-e -e -tve -- ž največja dovoljena statična obremenitev vrvnega sistema z gravitacijsko silo bremena

ANG.: *WLL, working load limit*

NEM.: *maximale Arbeitslast f, Nennt Tragfähigkeit f*

mála várnostna napétost -e -e -i ž dovolj nizka električna napetost, ki zagotavlja popolno varnost pred električnim udarom, tudi če pride do stika z električnimi deli, in sicer pod pragom, ki je varen za ljudi, kar je največ 25 V izmenične napetosti ali 60 V enosmerne napetosti

ANG.: *extra low voltage*

NEM.: *Sicherheitskleinspannung f*

mánjša gasilska cistérna za gózdne požáre -e -e -e -- -- ž gasilsko vozilo

s posadko 1+3 do 1+5 gasilcev, ki je namenjeno prevozu in delovanju osnovne enote za gašenje požarov v naravi ter prevozu vode na požarišče, zato ima opremo, skladno z veljavno tipizacijo gasilskih vozil, in rezervoar, ki vsebuje med 3000 l in 4000 l vode, vgrajeno ima gasilsko črpalko, dva hitronapadalna navijaka ter vodni monitor **K**: GCGP-1

ANG.: *wildland fire engine*

NEM.: *LF 20-WB n, Waldbrand-Löschgruppenfahrzeug LF 20 n*

mánjše gasilsko vozilo -ega -ega -a s

gasilsko vozilo, ki je namenjeno predvsem gašenju požarov in je opremljeno z osnovno opremo za gašenje in reševanje, predvideno v tipizaciji gasilskih vozil, ter prenosno motorno brizgalno, nameščeno v nadgradnji, pri čemer posadko vozila predstavlja gasilski oddelek od 1+5 do 1+8 gasilcev **K**: GV-1

ANG.: *firefighting vehicle with portable pump*

NEM.: *Tragkraftspritzenfahrzeug n, TSF n*

mánjše gasilsko vozilo za gašénje gózdnih požárov -ega -ega -a -- -- -- s gasilsko

vozilo s posadko 1+3 do 1+4 gasilci, ki je namenjeno prevozu in delovanju osnovne enote pri gašenju požarov v naravi in je opremljeno z opremo, skladno z veljavno

tipizacijo gasilskih vozil, rezervoarjem, ki vsebuje med 200 in 800 l vode, ima vgrajeno visokotlačno črpalko in en hitronapadalni navijak **K**: GVGP-1

ANG.: *wildland mini pumper*

NEM.: *kleines Waldbrandlöschfahrzeug n*

mánjše gasilsko vozilo za logistiko -ega

-ega -a -- -- s gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+1 ali 1+2 gasilca in najvišjo dovoljeno maso 7,5 t, ki je namenjeno oskrbi mesta intervencije z vnaprej izdelanimi vozički ali zaboji, od katerih se najmanj dva namestita na vozilo glede na vrsto intervencije, npr. oskrba z električno energijo, pri čemer je nakladanje vozičkov omogočeno s hidravlično ploščadjo **K**: GVL-1

ANG.: *vehicle for logistic tasks*

NEM.: *Gerätewagen Logistik 1 m, GW-L1 m*

mánjše gasilsko vozilo z vódo -ega -ega -a

-- -- s gasilsko vozilo, ki je namenjeno gašenju požarov in je opremljeno s prenosno ali vgrajeno gasilsko črpalko, osnovno opremo za gašenje in reševanje, skladno s tipizacijo gasilskih vozil, ter rezervoarjem za vsaj 300 l vode, posadko vozila pa predstavlja gasilski oddelek od 1+5 do 1+8 gasilcev **K**: GVV-1

ANG.: *firefighting vehicle with portable pump and water*

NEM.: *Tragkraftspritzenfahrzeug mit Wasser n, TSF-W n*

mánjše poveljniško vozilo -ega -ega -a s

poveljniško vozilo, ki je namenjeno samostojnemu hitremu prevozu na mesto intervencije in delu vodje intervencije, zato vsebuje zlasti opremo za signalizacijo in radijske zveze ter nudenje prve pomoči, posadko običajno sestavljata 1+1 gasilec, lahko tudi vse do 1+5, v nadgradnji pa sta izdelani eno ali dve delovni mesti za pomoč pri vodenju **K**: PV-1

ANG.: *command vehicle*

NEM.: *KdoW m, Kommandowagen m*

mánjši gasilski reševalni čóln -ega -ega -ega

-a m gasilsko vodno vozilo, ki je namenjeno reševalnim in tehničnim intervencijam na vodi ali ob njej, opremljeno je z opremo za reševanje na vodi, skladno z veljavno tipizacijo gasilskih vozil in je dolgo do 4,30 m, široko do 1,85 m in ima prostor za 4 osebe **K**: GRČ-1

ANG.: *rescue boat 4.3 m*

NEM.: *Rettungsboot 1 n, RTB-1 n*

manométer -tra m priprava za prikaz

pozitivnega vodnega ali zračnega tlaka v črpalki ali različnih gasilskih armaturah,

prav tako pa tudi v tlačni posodi ali sistemu cevovodov izolirnega dihalnega aparata

ANG.: *manometer, pressure gauge*

NEM.: *Manometer m*

mánovakuméter -tra m priprava za prikaz negativnega ali pozitivnega vodnega ali zračnega tlaka na vstopnem mestu v črpalko, kar posredno kaže okvirno globino sesanja vode ali vstopni tlak vode iz zunanjega vira vode, npr. hidrantnega omrežja

ANG.: *manovacuummeter*

NEM.: *Manovakuummeter m*

máska za kisik -e -- -- ž prva pomoč medicinski pripomoček, ki se namesti zavestni poškodovani osebi, ki sicer diha sama, da prejema 100-odstotni kisik in ga tako ob vdihu maksimalno izkoristi **S**: OHIO máscara

ANG.: *air bead mask*

NEM.: *Luftwulstmaske f*

materiálna dolžnost -e -i ž zaščita, reševanje

in pomoč obveznost lastnika vozil, strojev, opreme in drugih materialnih sredstev ter zemljišč, objektov in naprav, da jih ob naravnih in drugih nesrečah da v uporabo pripadnikom sil zaščite, reševanja in pomoči za odpravljanje posledic izrednega dogodka

ANG.: *material duty*

NEM.: *materielle Pflichtaufgabe f*

materiálno téhnično srédstvo -ega -ega -a s

oprema, ki jo pripadniki zaščite, reševanja in pomoči uporabijo pri reševanju ljudi, živali in premoženja, kamor sodi tako lastna oprema, npr. vozila, naprave, kot tudi prevozna sredstva v državni lasti, npr. vojaški helikopterji, ali v zasebni lasti, npr. gradbena mehanizacija za odstranjevanje plazov **K**: MTS

ANG.: *resource*

NEM.: *Mittel n*

mátična knjíga -e -e ž evidenca članov

posamezne gasilske organizacije, navadno prostovoljnega gasilskega društva, ki vsebuje izbrane osebne podatke o članu, vrsto članstva, opravljena temeljna in dopolnilna usposabljanja, dosežen čin v gasilski organizaciji, funkcije, ki jih posameznik opravlja

ANG.: *firefighting register book*

NEM.: *Feuerwehrregister n*

matrika nevarnosti -e -- ž shematski prikaz

mogočih nevarnosti, razvrščenih v skupine zaradi preglednosti, ter dejavnikov okolja, na katere te nevarnosti vplivajo, ki je namenjen hitremu, a hkrati sistematičnemu ocenjevanju tveganj tako na intervenciji kot v mirnodobnem času

ANG.: *risk assessment matrix*

NEM.: *Gefahrenmatrix f*

M

medálja -e ž **tekmovanja** ploščat predmet, namenjen odlikovanju vsakega izmed prvih treh najuspešnejših posameznikov ali ekip na tekmovanju v posameznih kategorijah **s**: kolájna

ANG.: medal

NEM.: Medaille f

medicinske rokavice -ih -ic ž mn. zaščitne rokavice za enkratno uporabo, izdelane iz lateksa ali nitrila, namenjene zaščiti uporabnikov pred stikom z virusi ali bakterijami, telesnimi tekočinami pri stiku s poškodovanci, živalmi ali pri umazanih opravilih

ANG.: disposable gloves

NEM.: Einmalhandschuhe m pl

médijski predstavnik -ega -a m **médijska predstavnica** -e -e ž član organizacijske strukture vodenja intervencije, ki je zadolžen za načrtovano in kontrolirano posredovanje informacij o intervenciji zainteresiranim javnostim **s**: pooblaščenec za odnose z javnostmi

ANG.: media officer, public information officer

NEM.: Pressesprecher m

mèdmešálnik penila -a -- m gasilska armatura, ki je priključena na cevovod in je namenjena doziranju penila v vodni tok v določenem mešalnem razmerju za pripravo penilne mešanice

ANG.: inline inductor, line proportioner

NEM.: Zumischer m

Mednarodna organizacija gasilskih in reševalnih služb -e -e - - - - -

-- ž mednarodna organizacija, ki povezuje gasilce in druge sile zaščite in reševanja po svetu ter je namenjena izmenjavi znanj, izkušenj in primerov dobrih praks **k**: CTIF

ANG.: International Association of Fire and Rescue Service

NEM.: Internationales Technisches Komitee für vorbeugenden Brandschutz und Feuerlöschwesen n

mednarodno označevanje -ega -a s standardizirane oznake, ki so določene barve in oblike za označevanje stopnje tveganja ali prednostnih nalog, mesta, kjer se nahajajo preživeli ali mrtvi, ki jih uporabljajo člani reševalnih ekip za sporočanje določenih informacij ali stanj na terenu drugim reševalcem

ANG.: international marking

NEM.: internationale Bezeichnung f

mehanizem EU za civilno zaščito -zma - - - - - [eú] m organizirano sodelovanje med državami EU in določenimi tretjimi

državami na področju civilne zaščite, da bi izboljšali preprečevanje, pripravljenost in odzivanje na naravne nesreče, pri čemer lahko katera koli država zaprosi za pomoč pri odpravljanju posledic izrednega dogodka, EU pa prispeva okoli tri četrtnine stroškov prevoza in operativnih stroškov napotitev reševalnih enot **s**: evropski mehanizem za civilno zaščito

ANG.: EU Civil Protection Mechanism

NEM.: EU-Katastrophenschutzverfahren n

mehanizem gašenja -zma -- m način, s katerim se prepreči gorenje tako, da se onemogoči eden od sestavnih delov požarnega tetraedra, in sicer z ohlajanjem, preprečevanjem dostopa oksidanta, odstranjevanjem gorljive snovi ali inhibicijo **s**: gasilni učinek

ANG.: fire extinguishing effect, fire suppression effect

NEM.: Löscheffekt m

mehanizem gorjenja -zma -- m način, po katerem se združijo pogoji požarnega tetraedra, ki omogočajo gorenje, in sicer gorljiva snov ter oksidant v ustreznem razmerju ob dovolj visoki temperaturi

ANG.: combustion mechanism

NEM.: Verbrennungsmechanismus m

mehanizem poškodb -zma -- m prva pomoč ocena dogajanja, ki je vzrok za nastanek poškodb, pri čemer se zahtevnost in možnost večjega števila poškodb določi glede na skupek sil, ki so delovale na telo poškodovanca, npr. pri padcu z lestve

ANG.: mechanism of injury, MOI

NEM.: Verletzungsmechanismus m

mehánski odvód díma in toplóte -ega -óda

- - - - - m ukrep aktivne požarne zaščite, ki obsega nadzorovano odstranjevanje dima in toplote iz stavbe ob požaru na prosto s strojnimi napravami, npr. požarnimi ventilatorji, ki potiskajo ali sesajo dim in toploto iz prostora, ter odprtini za dovod svežega zraka in odprtini za oddimljanje **k**: MODT

ANG.: mechanical smoke exhaust system

NEM.: maschineller Rauchabzug m, MRA m

mehánsko prezračevanje -ega -a s operativni postopek odstranjevanja dima in vročih plinov iz stavbe z različnimi napravami, ki spremenijo zračni tlak v stavbi

ANG.: mechanical ventilation

NEM.: maschinelle Belüftung f

mèhka podpóra -e -e ž podloga, izdelana iz različnih materialov, ki omogoča prilagoditev površinam in hkrati dovolj veliko trdnost

za oporo pri uporabi raztezalnih cilindrov ali drugih reševalnih pripomočkov

ANG.: *handling bag, load pad*

NEM.: *Lastaufnahmesack m, Lastverteilungselement n*

mēja eksplozivnosti *měj* -- ž mn. ► mēja vnetljivosti

mēja vnetljivosti -e -- ž mn. območje koncentracij gorljive snovi, torej plina, hlapov ali prahu, v zraku, pri katerih gorivo in zrak tvorita zmes, ki lahko zagori in se plameni širijo, kar se izraža v volumskih odstotkih ali g/m³ **s**: mēja eksplozivnosti

ANG.: *explosion limits, flammability limits*

NEM.: *Entflammbarkeitsgrenzen f pl, Explosionsgrenzen f pl, Zündgrenzen f pl*

mějna vrednost -e -i ž povprečna koncentracija nevarne kemične snovi v zraku na znotraj območja vdihavanja, značilna za delovno okolje, ki ne škoduje zdravju osebe, če se nahaja v koncentraciji nevarnih kemičnih snovi v zraku, ki je manjša ali enaka vrednosti za približno 8 ur na dan ali 40 ur na teden v večletnem časovnem obdobju pri normalnih mikroklimatskih razmerah in pri fizično lahkih opravilih

ANG.: *exposure limit value, occupational exposure limit*

NEM.: *Arbeitsplatzgrenzwert m, Belastungsgrenzwert m*

mějni element požarnega séktorja -ega

-énta -- -- m element, ki deli stavbo na več ločenih požarnih sektorjev, npr. požarni zid, požarna vrata, požarna loputa

ANG.: *fire separating element*

NEM.: *Brandabschnitt bildender Bauteil m*

mémentor -ja m *mentoríca* -e ž **1.** *tekmovanja* vodja tekmovalne enote, katerega naloge so usmerjanje, vodenje ter motiviranje članov enote

ANG.: *mentor*

NEM.: *Mentor m*

2. *organizacija* oseba, ki je opravila dopolnilno strokovno usposabljanje in je osvojila večšine za delo z mladimi gasilci

ANG.: *mentor*

NEM.: *Mentor m*

merilna cévčica -e -e ž pripomoček za odkrivanje in merjenje določenih nevarnih snovi v zraku, ki v zaprti stekleni cevki, skozi katero se načrpa določena količina kontaminiranega zraka, reagirajo s prisotnimi snovmi, kar povzroči indikatorsko spremembo barve, poleg tega se lahko še odčita koncentracija prisotne nevarne snovi na lestvici

ANG.: *gas detection tube, sampling tube*

NEM.: *Gasprüföhrchen n*

merilna létev -e -tve ž *tekmovanja* palica za merjenje višine vode, ki označuje mero v centimetrih in se uporablja za merjenje prenesene vode v štafeti s prenosom vode za pionirje in pionirke

ANG.: *measure scale*

NEM.: *Messlatte f*

merilna napráva -e -e ž *tekmovanja* pripomoček za elektronsko odmerjanje doseženega časa opravljene vaje, ki se sproži s prekinitvijo žarka na startu ali pritiskom na stikalo ter se prekine z določeno izvedeno nalogo, npr. padcem tarče, prekinitvijo žarka, prekinitvijo s stikalom

ANG.: *measuring equipment*

NEM.: *Messgerät n*

merilnik hitrósti dóze -a -- -- m elektronska naprava, ki meri trenutno jakost ionizirajočega sevanja, in kaže hitrost, s katero se prejema doza, zato se uporablja tudi kot merilnik stopnje nevarnosti ionizirajočega sevanja

ANG.: *dose rate meter*

NEM.: *Dosisleistungsmessgerät n*

merilnik plínov -a -- m elektronska naprava za zaznavanje prisotnosti nekaterih plinov in merjenje njihovih koncentracij z namenom opozarjanja na nevarnosti ob bližanju nastavljenim vrednostim in ima vgrajen en ali več senzorjev, npr. katalitični, elektrokemični, fotoionizacijski, infrardeči

ANG.: *gas detector*

NEM.: *Gasmessgerät n*

merilnik površinske kontaminácije -a -- -- m elektronska naprava, s katero se meri raven odstranljive in neodstranljive kontaminacije na osebah, živalih in predmetih

ANG.: *surface contamination monitor*

NEM.: *Oberflächen-Kontaminationsmonitor m*

merilnik pretóka -a -- m naprava, ki spremlja količino vode ali druge tekočine, ki v določenem času pri določenem tlaku preteče skozi cevovod

ANG.: *flow meter*

NEM.: *Durchflussmengenmessgerät n*

merítev nevárne snoví -tve -- -- ž postopek za enostavno dokazovanje prisotnosti določene snovi, npr. z oljnim testerjem, izvajanje točkovnih meritev koncentracij, npr. z merilnimi cévčicami, ali kontinuirano izvajanje meritev koncentracij z različnimi senzorji, npr. z merilniki plinov

ANG.: *hazmat detection*

NEM.: *Detektion von Gefahrstoffen f*

mésto intervencije -a -- s območje, na katerem nastane izredni dogodek in na

M

katerem veljajo posebna pravila dela ter se obvezno uporablja ustrezna zaščitna oprema, dostop pa je dovoljen le pripadnikom intervencijskih enot

ANG.: *incident scene*

NEM.: *Einsatzstelle f*

mésto odvzéma vode -a --- m mesto, na katerem se pridobi gasilna voda iz vodnega vira

ANG.: *fire water supply point*

NEM.: *Wasserentnahmestelle f*

mésto za oskrbo enòt -a --- s zaščita, reševanje in pomoč mesto za izvajanje odziva, pri čemer odločitev o njegovi vzpostavitvi sprejme vodja intervencije na predlog vodje logistike in na katerem enote lahko dobijo hrano, napitke, imajo možnost higiene, počitka, dotočijo pa tudi gorivo, pri čemer se izvaja tudi skladiščenje in popravilo poškodovane opreme

ANG.: *base, staging area*

NEM.: *Versorgungsabschnitt m*

mésto za počitek enòt -a --- s zaščita, reševanje in pomoč mesto na območju mesta intervencije, ki ga vzpostavi osebje, odgovorno za logistiko, in na katerem je za vse posredovalce ali skupino posredovalcev ob večjih izrednih dogodkih, npr. po poplavih, zagotovljeno spanje, hrana, napitki, voda in sanitarne storitve, zlasti stranišča, tuši, pranje oblačil, prostori za ohladitev

ANG.: *camp, rehabilitation area*

NEM.: *Versorgungsstelle f*

mésto za sprejem enòt -a --- s ► sprejemno mésto

mešalno razmérje -ega -a s prostorninski delež penila v penilni mešanici, predpisan z navodili za uporabo penila

ANG.: *induction rate, proportioning ratio*

NEM.: *Zumischrate f*

mešana tekmovalna enòta -e -e ž tekmovalna ekipa, ki jo sestavljajo gasilke in gasilci in se vedno uvršča v kategorijo moških enot

ANG.: *mixed competition team*

NEM.: *gemischte Wettkampfmannschaft f*

metóda požárnega inženirstva -e --- ž metoda, po kateri se lahko rešitve požarne varnosti namesto zgolj s sledenjem požarnim predpisom prilagodijo dejanskim lastnostim objekta, zahtevam uporabnikov in pričakovanim požarnim scenarijem, zlasti pri edinstvenih objektih, kjer standardni predpisi ne ponujajo ustreznih požarnovarnostnih rešitev

ANG.: *fire protection engineering method*

NEM.: *Ingenieurmethode des Brandschutzes f*

metúlječek -čka m vozil, ki omogoča izločitev poškodovanega dela vrvi, hkrati pa je vrv dovoljeno še naprej obremenjevati v vse smeri

ANG.: *alpine butterfly, butterfly loop*

NEM.: *Schmetterlingsknoten m*

míkrò oglèd -- -éda m ogled, ki ga opravi vodja intervencije po prihodu na mesto intervencije, pri čemer opazuje podrobnosti, ki vplivajo na potek reševanja, npr. potrebo po stabilizaciji vozila, stanje poškodovanca, iztekaajoče gorivo, možnosti vstopa v vozilo

ANG.: *small picture*

NEM.: *Mikro-Besichtigung der Einsatzstelle f*

minimálna vžigna energija -e -e ž količina energije, ki že zadošča, da se gorljiva snov v zmesi z ustrežno količino oksidanta vžge

ANG.: *minimum ignition energy*

NEM.: *minimale Zündenergie f*

mirnodòbni čas -ega čása m čas po zadnji intervenciji, v katerem se gasilci pripravljajo na novo posredovanje tako, da urejajo opremo in se urijo

ANG.: *peacetime*

NEM.: *einsatzfreie Zeit f*

mnóžična dekontaminácija -e -e ž dekontaminacija večjega števila ljudi, v primeru industrijske nezgode ali druge naključne ali namerne kontaminacije z različnimi nevarnimi snovmi, ki vključuje tri osnovne korake, in sicer slačenje oseb, tuširanje z velikimi količinami vode ter zaščito pred podhladitvijo oseb z ustrežno zaščito ter zasilno nastanitvijo pred izvedbo nadaljnjih ukrepov

ANG.: *mass decontamination*

NEM.: *Massendekontamination f*

mnóžična nesreča -e -e ž zaščita, reševanje in pomoč izredni dogodek z večjim številom poškodovancev ali nenadno zbolelih, ki zaradi števila udeleženih oseb presega zmogljivost običajnega delovanja zdravstvenega sistema na posameznem nivoju in ga zdravstvene službe obvladujejo po posebej načrtovanem postopku

ANG.: *mass casualty incident, MCI*

NEM.: *MANV m, Massenunfall von Verletzten m, Massenunfall m*

mobílina rádijska postája -e -e ž radijska postaja za komuniciranje prek radijskih valov med premikanjem, zato je običajno nameščena v vozilu in se uporablja za komunikacijo iz vozila ali plovila

ANG.: *mobile two-way radio*

NEM.: *Mobilfunkgerät n*

módra kategorija -e -e ž *prva pomoč* triažna kategorija, v katero se ob množični nesreči uvrstijo osebe, ki so kljub prisotnim znakom življenja, zlasti dihanju, utripu, brez možnosti preživetja, zato se jim zagotavlja lajšanje bolečin in spremstvo ob umiranju

ANG.: *blue code*

NEM.: *blaue Sichtungskategorie f*

MODT -ja [mødətə] m ◀ mehánski odvòd díma in toplòte

modulárno organizíranje -ega -a s način vodenja odziva na izredne dogodke, po katerem v začetni fazi intervencije vodi poveljujoči prve prispele gasilske enote, z naraščanjem števila enot in opreme pa se struktura vodenja ustrezno razveja v potrebne prostorske in funkcijske sektorje in področja, kar omogoča bolj obvladljiv in preglednejši odziv

ANG.: *modular organisation*

NEM.: *Sachgebiet-Organisation f*

mòkra vája s hidrántom -e -e -- -- ž *tekmovanja* gasilskošportna disciplina, ki je sestavljena iz elementov spajanja tlačnega voda od hidranta do ročnika ter napolnitve cevovoda z vodo z namenom zbitja tarč

ANG.: *wet exercise with hydrant*

NEM.: *Nassübung mit Hydrant f*

mòkri dvížni vòd -ega -ega vòda m dvížni vod v stavbi, ki je ves čas napolnjen z vodo pod konstantnim tlakom prek vodovodnega sistema in hidroforne postaje za dvig tlaka, v nadstropju pa se zaključuje kot notranji hidrant za gašenje začetnega požara, kar lahko izvajajo uporabniki stavbe, lahko pa ga predelanega uporabi gasilska enota za dovod vode na mesto požara po gasilskih ceveh, pri čemer ves čas prisotna voda lahko vpliva na padec kakovosti vode v vodovodnem sistemu stavbe

ANG.: *internal fire hydrant system, wet rising main*

NEM.: *nasse Steigleitung f*

mòkri sprinklerski sistém -ega -ega -a m sprinklerski gasilni sistem, pri katerem so cevi za dovod gasilne vode ves čas napolnjene z vodo in pod tlakom, zaradi česar je zagotovljeno takojšnje delovanje ob pojavu požara

ANG.: *wet pipe sprinkler system*

NEM.: *Nasssprinkleranlage f*

mòkro utápljanje -ega -a s reševanje na vodi in iz nje ► sekundárno utápljanje

molékula -e ž najmanjša enota spojine, sestavljene iz dveh ali več enakih ali različnih atomov elementov, ki ima vse lastnosti spojine

ANG.: *molecule*

NEM.: *Molekül n*

monsúnski ročnik -ega -a m ročnik s posebnimi šobami na glavi, ki vodni curek razbijajo v vodno meglo in je namenjen predvsem gašenju naprav pod električno napetostjo z vodo

ANG.: *monsoon branch pipe*

NEM.: *Monsunstrahlrohr n*

mòtnja díhanja -e -- ž *prva pomoč* odstopanje, ki se zazna pri dihanju poškodovanca v načinu, kakovosti in frekvenci dihanja in se razlikuje od normalnega dihanja posamezne starostne skupine

ANG.: *respiratory disorder*

NEM.: *Atemstörung f*

možgánska káp -e -i ž *prva pomoč* stanje osebe, ki ima motnjo zavesti, moteno motoriko okončin, povešen ustni kot ali nerazločno govori, zato je treba ekipi nujne medicinske pomoči takoj sporočiti prepoznane znake

ANG.: *ischemic stroke*

NEM.: *Hirnschlag m*

mrtva zánka -e -e ž ► enójna reševálna zánka

mrtvi pròstor -ega -óra m dihalna pot od nosu ali nameščene obrazne maske dihalnega aparata do pljučnih mešičkov, kjer je določena količina vdihanega zraka zadnjega izdih, ki ni vključena v izmenjavo kisika in ogljikovega dioksida

ANG.: *dead space*

NEM.: *Totraum m*

MTS -ja [matəsə] m ► materiálno téhnično srédstvo

múljna črpálka -e -e ž naprava za črpanje tekočin s primešanimi velikimi delci in blatom, najpogosteje umazane vode iz poplavljenih prostorov, ki se lahko uporablja pod gladino vode, v kombinaciji s sesalnimi cevmi ter sesalnim košem pa lahko tudi nad gladino vode

ANG.: *submersible drainage pump*

NEM.: *Abwassertauchpumpe f*

múltifunkcijska léstev -e -tve ž prenosna gasilska lestev, ki je namenjena tako dostopu gasilcev kot reševanju in ki jo sestavljajo trije deli, kar omogoča tako zaporedno sestavljanje, s čimer se doseže dolžina 5,5 m, kot tudi postavitve v obliko A, s čimer se doseže dolžina 3,3 m, možno je sestaviti

M

tudi dve tovrstni lestvi, kar poveča doseg, posebni kavlji pa omogočajo tudi natikanje, npr. na ograjo, dele strehe

ANG.: *multi-function ladder*

NEM.: *Multifunktionsleiter f*

mutagenost -i ž lastnost nekaterih fizikalnih, kemičnih ali bioloških snovi, da povzročajo genske spremembe

ANG.: *mutagenicity*

NEM.: *Mutagenität f*

N

nacionalna várnost -e -i ž zaščita, reševanje in pomoč celovita organiziranost različnih služb,

s katerimi država štiti svoje nacionalne interese pred notranjimi, zunanji in naravnimi grožnjami, npr. obveščevalnimi grožnjami, vojaškimi napadi, naravnimi in drugimi nesrečami, na področju obrambe, notranje varnosti, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter obveščevalne dejavnosti, ki ga upravljajo in vodijo najvišji organi zakonodajne in izvršilne veje oblasti

ANG.: *national security*

NEM.: *nationale Sicherheit f*

načelo ALÁRA -a -- s (ANG. *as low as reasonably achievable*) ► optimizacija

načrt alarmiranja -a -- m dokument, ki je sestavni del operativnega načrta in v katerem so opredeljeni nivoji obveščanja posameznih gasilskih enot v lokalni skupnosti ali širše o izrednem dogodku ter nabor tipskih izrednih dogodkov ter gasilskih enot, ki jih na prvem nivoju alarmira regijski center za obveščanje, na naslednjih nivojih pa na zahtevo vodje intervencije

ANG.: *alarm plan*

NEM.: *Alarmierungsplan m, Alarmplan m*

načrt evakuacije -a -- m **1.** požarna preventiva grafični prikaz stavbe ali delov stavbe s podatki, ki prikazujejo možnost urejenega gibanja oseb na varno območje ob požaru ali drugi nevarnosti in ki mora imeti vrisan položaj posameznega prostora in točko nahajanja, evakuacijsko pot, zbirno mesto, mesta, kjer so nameščene naprave, oprema

in sredstva za gašenje ter položaj ročnih požarnih javljalnikov, pri čemer mora biti izobešen v vsakem prostoru, v katerem se skladno z namembnostjo stavbe zbira večje število ljudi ali so ti bolj ogroženi

ANG.: *escape plan, evacuation plan*

NEM.: *Flucht- und Rettungsplan m*

2. potresi načrt, ki ga reševalna ekipa pripravi pred pričetkom reševanja, in sicer kot napotek, kako in kje se morajo gibati in zbrati reševalci v primeru nevarnosti, npr. popotresnega sunka, za varen umik iz objekta

ANG.: *evacuation plan*

NEM.: *Evakuierungsplan m*

načrtovanje -a s **1.** taktika druga faza odločitvenega kroga, v katerem vodja intervencije na podlagi pridobljenih informacij o izrednem dogodku s presojanjem situacije in hitro oceno tveganja sprejme odločitev, katere prednostne naloge bodo izvedene

ANG.: *planning*

NEM.: *Planung f*

2. zaščita, reševanje in pomoč področje v organizacijski strukturi vodenja intervencije, ki skrbi za zbiranje, vrednotenje in posredovanje informacij v zvezi z izrednim dogodkom in odzivom nanj, usklajevanje priprave in dokumentiranje načrta odziva, vzdrževanje informacij o trenutnem stanju in razvoju izrednega dogodka in odziva nanj ter vzdrževanje informacij o statusu virov

ANG.: *planning section*

NEM.: *Planung f*

3. zaščita, reševanje in pomoč metoda dela organa vodenja odziva, npr. poveljnika civilne zaščite z namestnikom in člani štaba, s katero se na natančen, jedrnat, skladen način sporoča stanje ter določajo cilji odziva, njihova prednost, strategija, taktika in viri za njihovo doseganje ter organizacijska struktura vodenja za eno operativno obdobje

ANG.: *planning*

NEM.: *Planung f*

načrt parade -a -- m dokument, v katerem so določene naloge za nemoten potek parade in ki vsebuje datum ter uro začetka in zaključka, kraj in lokacijo, podatke o poveljniku, namestniku parade in vodjih ešalonov, seznam in vrstni red gasilskih vozil, lokacijo častnega odra s seznamom gostov in shematsko-grafični prikaz

ANG.: *parade plan*

NEM.: *Paradeplan m*

načrt razvrstitve -a -- m dokument, ki se pripravi pri razporejanju večjega števila enot na skupnem prireditvenem prostoru

in prikazuje gibanje in postavitev posamezne note

ANG.: *position plan*

NEM.: *Anordnungsplan m*

načrt zaščite, reševanja in pomoči -a

--- -- m zaščita, reševanje in pomoč uradni dokument vlade, občine ali druge organizacije, v katerem je opredeljeno, katere naloge zaščite, reševanja in pomoči ter kateri zaščitni ukrepi in druge aktivnosti se ob določenem izrednem dogodku izvajajo, po kakšnem postopku potekajo, kdo so izvajalci, v kakšni organizacijski strukturi se izvaja vodenje, kako se naloge financirajo in kako se pristojne službe za ta namen usposablajo

ANG.: *contingency plan, emergency management plan*

NEM.: *Notfall Management Plan m, Notfallplan m*

nadgrádnja vozila -e -- ž izvedeni namenski deli vozila na podvozju, ki zagotavljajo njegovo funkcionalnost, pri čemer je pri

gasilskih vozilih to navadno prostor za gasilna sredstva ter gasilsko zaščitno in reševalno opremo, pri nekaterih vozilih tudi za prevoz dela posadke

ANG.: *fire vehicle chassis*

NEM.: *Feuerwehrfahrzeug-Aufbau m*

nadoméstek halóna -tka -- m fluorirani plin, ki se uporablja kot gasilo in ne vsebuje bromo-fluoro-ogljikovodika ter je manj škodljiv za ozonsko plast in prispeva k zmanjšanju globalnega segrevanja, npr. heptafluoropropan, fluoroketon

ANG.: *halon alternative*

NEM.: *Halonersatz m*

nadomestilo pláče -a -- s zaščita, reševanje in pomoč prejemek, ki pripada pripadniku sil zaščite, reševanja in pomoči za čas usposabljanja ali izvrševanja dolžnosti, če je prejel poziv pristojnega organa, za čas odsotnosti z dela v višini in pod pogoji, ki jih določi vlada, stroške pa nosi izdajatelj poziva

ANG.: *wage compensation*

NEM.: *Lohnausgleich m*

nàdtláčna cóna -e -e ž cóna, ki se oblikuje med razvojem požara v zgornjem delu prostora zaradi nastajajočih zgorevalnih produktov in sproščanja energije, kar ustvarja višji tlak in znatno višjo temperaturo, kot sta v okolici, in s tem spodbuja izhajanje zgorevalnih produktov iz prostora, ki zelo vplivajo na nadaljnji razvoj požara, zato se ohlaja z vodo, dokler razmere to zahtevajo in dopuščajo **s**: pózitivna cóna, vróča cóna (2)

ANG.: *positive zone*

NEM.: *positive Zone f, Überdruckzone f*

nàdtláčna kontróla díma -e -e -e ž ukrep aktivne požarne zaščite za preprečevanja vdora dima in toplote iz dela stavbe, ki ga ogroža požar, v zaščiteni del stavbe z nadtlakom, zlasti pogosto uporabljeno za zaščito stopnišča pred širjenjem dima iz posameznega nadstropja **k**: NKD

ANG.: *smoke protection pressure system*

NEM.: *Rauchschutzdruckanlage f, RDA f*

nàdtláčni prezračeválnik -ega -a m gasilska

naprava na motorni, električni ali vodni pogon, namenjena odstranjevanju dima in toplote pri gašenju požarov v stavbi s pomočjo usmerjenega zračnega toka

ANG.: *positive pressure ventilation device*

NEM.: *Hochleistungslüfter m*

nàdtláčno prezračevánje -ega -a s operativni

postopek odstranjevanja dima in vročih dimnih plinov iz stavbe s prezračevalnikom, ki v prostoru ustvari višji zračni tlak, kot je tlak zunaj stavbe, in sicer preko izdelanih odprtín

ANG.: *positive pressure ventilation*

NEM.: *Überdruckbelüftung f*

nàdzémni hidránt -ega -a m priključek za odvzem vode iz vodovodnega omrežja, ki se nahaja nad nivojem tal, s čimer se omogoča boljša vidljivost in dostopnost, njegova notranja konstrukcija pa omogoča, da se po uporabi voda izprazni iz stebrnega dela nad tlemi, kar prepreči zmrzovanje in poškodbe

ANG.: *pillar hydrant*

NEM.: *Überflurhydrant m*

nàdzémni požárni bazén -ega -ega -a m

rezervoar z gasilno vodo, ki se zgradi na ravninskih območjih, kjer v bližini ni nobene vzpetine

ANG.: *elevated water storage tank*

NEM.: *oberirdischer Löschwasserbehälter m*

nadzirano požiganje -ega -a s namensko in nadzirano kurjenje naravnih nenevarnih materialov, ki nastajajo npr. v kmetijstvu ali gozdarstvu izven urejenih kurišč, npr. trave, skorje iglavcev pri okužbi s podlubniki

ANG.: *controlled combustion*

NEM.: *kontrollierte Verbrennung f*

nadzórna plóšča -e -e ž zaščita, reševanje in pomoč

pripomoček za vodenje pregleda različnih podatkov o odzivu na izredni dogodek, npr. virov za odziv, mest za izvajanje odziva, organizacijske strukture vodenja, pri čemer se uporabljajo namenske ali priročne rešitve, npr. stranica poveljniškega vozila, bela tabla, stojalo za T-kartice

ANG.: *control panel*

NEM.: *Bedientafel f*

N

nadzornik tečaja -a -- m nadzornica tečaja -e
 -- ž gasilec, ki s pooblastilom organizatorja tečaja ali zaradi svoje funkcije ali položaja v gasilski organizaciji skrbi za ustrezno izvajanje strokovnega usposabljanja
 ANG.: *course supervisor*
 NEM.: *Kursleiter m*

nadzornik tekmovanja -a -- m nadzornica tekmovanja -e -- ž tekmovanja sodnik, ki preverja potek tekmovanja glede na razpis, tekmovalna pravila ter druge podzakonske akte, in ni član tekmovalnega odbora tekmovanja
 ANG.: *competition supervisor*
 NEM.: *Wettbewerbsaufsicht f*

nadzorni odbor -ega -ôra m organ, ki ga sestavljajo izvoljeni člani gasilske organizacije in čigar naloga je spremljanje in nadziranje finančnega ter materialnega poslovanja gasilske organizacije, skladnosti delovanja s področno zakonodajo ter izvajanje sklepov občnega zbora ali kongresa
 ANG.: *supervisory board*
 NEM.: *Aufsichtsrat m*

nadzor uporabe IDA -ôra -- -- [ida] m postopek evidentiranja in spremljanja gasilcev, ki pri izvajanju operativno-taktičnih postopkov uporabljajo izolirne dihalne aparate
 ANG.: *breathing protection control, respiratory protection monitoring*
 NEM.: *ASÜ f, Atemschutzüberwachung f*

nadžarišče potresa -a -- s zaščita, reševanje in pomoč točka na Zemljini površini, ki je navpično nad žariščem potresa, kjer so naj-obsežnejše posledice **s**: epicenter potresa
 ANG.: *epicenter*
 NEM.: *Epizentrum n*

naglavni pritrilni trák -ega -ega -ú m zaščita telesa in dihal sestavni del maske izolirnega dihalnega aparata, izdelan iz gume ali blaga, namenjen pritrjevanju maske na obraz
 ANG.: *head harness*
 NEM.: *Kopfspinne f*

nahrbtnjāča -e ž prenosni vodni meh z naramnicami, ki vsebuje vodo v količini, ki jo lahko prenaša en gasilec, ročno batno črpalko, cev in ročnik, ki omogoča oblikovanje razpršenega ali strnjenega curka ter je namenjena gašenju požarov v naravi na težko dostopnih površinah
 ANG.: *wildland firefighting backpack*
 NEM.: *Löschrucksack m*

nájlnski vózel -ega -zla m ► enójna reševalna zanka

naknádno gorénje -ega -a s ponovni vžig navidezno že pogašene gorljive snovi, ker še

ni dovolj ohlajena in ima še vedno dostop do oksidanta, zato so pogoji požarnega tetraedra še vedno izpolnjeni
 ANG.: *subsequent fire*
 NEM.: *nachträglicher Brand m*

nalétna zaščita -e -e ž ukrep, s katerim se dodatno zavaruje mesto prometne nezgode, običajno na avtocestah in hitrih cestah, pri čemer se uporabi večje in težje gasilsko vozilo, ki je postavljeno na primerni oddaljenosti in se uporablja izključno za zavarovanje mesta intervencije in ne tudi za interveniranje
 ANG.: *traffic safeguarding*
 NEM.: *Sicherungsfahrzeugaufstellung f*

naméstnik -a m naméstnica -e ž zaščita, reševanje in pomoč oseba, ki ima enako raven kvalificiranosti kot vodja posamezne organizacijske ravni in lahko v času trajanja intervencije s polnimi pooblastili zamenja določenega vodjo
 ANG.: *deputy*
 NEM.: *Stellvertreter m*

naméstnik povéljnika -a -- m naméstnica povéljnika -e -- ž oseba, ki nadomešča poveljnika v njegovi odsotnosti, da se lahko zagotavlja neprekinjeno opravljanje gasilske službe ter skrbi zlasti za vodenje strokovno-tehnične administracije, npr. evidence o vajah, tečajih
 ANG.: *deputy fire commander*
 NEM.: *stellvertretender Feuerwehrkommandant m*

naméstnik predsédnika -a -- m naméstnica predsédnika -e -- ž oseba, ki nadomešča predsednika v njegovi odsotnosti, da se lahko zagotavlja neprekinjeno delovanje gasilske organizacije
 ANG.: *deputy president*
 NEM.: *Stellvertreterender Präsident m*

napád -áda m taktični postopek na intervenciji, s katerim se zmanjšuje obseg izrednega dogodka, reši življenja, zmanjša obseg poškodb in zaustavi povzročanje škode s ciljem učinkovitega zaključka interveniranja, če je na mestu intervencije na voljo dovolj sil in sredstev
 ANG.: *attack*
 NEM.: *Angriff m*

napadálna skupina -e -e ž gasilska skupina dveh ali treh gasilcev pod vodstvom prvega napadalca, ki opravlja najzahtevnejše operativne naloge v gasilskem oddelku na intervenciji, npr. gašenje požara **s**: prva napadálna skupina
 ANG.: *ATR, attack crew*
 NEM.: *Angriffstrupp m, A-Tr m*

napad po lestvi -áda - - - m taktični postopek pri intervenciji v notranjih prostorih višjih nadstropij, pri katerem je treba uporabiti avtolestev ali prenosno gasilsko lestev

ANG.: *fire attack via ladder*

NEM.: *Löschangriff über Leiter m*

napad z obkrožanjem -áda - - - m taktični postopek gasilske enote ali več gasilskih enot, ki se z več strani hkrati približajo jedru požara, s čimer preprečijo širjenje požara v okolico in hitreje pogasijo požar

ANG.: *surrounding fire attack*

NEM.: *umfassender Löschangriff m*

napáka -e ž **tekmovanja** dejanje ali stanje, ki nastane pri izvajanju vaje v gasilskošportni disciplini in ni v skladu s pravili ali ni opravljeno na način, ki velja za pravilnega

ANG.: *mistake*

NEM.: *Fehler m*

naprava za prestrézanje pádca -e - - - - ž

naprava, ki se uporablja za zaustavljanje padajoče osebe z višine ali zdrsa osebe po strmini, ko se poveča hitrost, drugače pa omogoča uporabniku prosto gibanje

ANG.: *mobile fall arrester*

NEM.: *mitlaufendes Auffanggerät n*

napredovanje požára -a - s širjenje požara na večje območje, ki je posledica vremenskih razmer, razporeditve in količine gorljive snovi, premajhnega števila gasilcev, premajhne količine gasilnih sredstev ali prepoznega alarmiranja

ANG.: *fire spread*

NEM.: *Brandausbreitung f*

narávná nesréča -e -e ž **zaščita, reševanje in pomoč** izredni dogodek v naravi, ki praviloma nastane nenadno in ogrozi temeljne družbene vrednote, zlasti zdravje ljudi in živali, okolje, zagotavljanje osnovnih javnih storitev, npr. potres, poplava, vetrolom, žled, zemeljski plaz, epidemija **s**: elementárna nesréča

ANG.: *natural disaster*

NEM.: *Naturkatastrophe f*

narávná odvód díma in toplóte -ega -óda

- - - - m ukrep aktivne požarne zaščite, ki obsega nadzorovano odstranjevanje dima in toplote iz stavbe ob požaru na prosto s pomočjo vzgona, in sicer zlasti prek odprtín za oddimljanje, navadno na strehah ali stenah stavb, ki se ob požaru odprejo, ter odprtín za dovod svežega zraka, za optimalnejše delovanje pa se večji požarni sektor z dimnimi zavesami razdeli na več dimnih sektorjev **k**: NODT

ANG.: *natural smoke exhaust system*

NEM.: *natürlicher Rauchabzug m, NRA m*

narávná vódná vír -ega -ega -a m mesto za odzvem gasilne vode v naravi, ki ga predstavljajo zlasti stoječe in tekoče celinske vode

ANG.: *natural water source*

NEM.: *natürliche Wasserquelle f*

narávná okólje -ega -a s površina, ki jo pokriva rastlinski pokrov in kamor sodijo gozdovi in zemljišča, pokrita z lesnatimi rastlinami in travinjem, ter zemljišča brez rastlinskega pokrova

ANG.: *natural environment*

NEM.: *natürliche Umwelt f*

narávná prezračévánie -ega -a s operativni postopek odstranjevanja dima in vročih plinov iz stavbe skozi odprtine, zlasti okna in vrata, s pomočjo gibanja zračnih mas v okolici stavbe in tlačnih razlik v stavbi

ANG.: *natural ventilation*

NEM.: *natürliche Ventilation f*

nastávek za cílindre -vka - - - m nastavek, ki se namesti namesto klasične konice na hidravlično orodje in omogoča priklop dodatnih delovnih pripomočkov, npr. verige za vleko, konice za razširjanje, konice za boljše stabiliziranje

ANG.: *cylinder adapter*

NEM.: *Zylinder-Adapter m*

natánčnost informácij -i - ž kriterij kakovosti vsebine in bistvenosti, s katerim se opiše informacija kot enaka resnici, zato ima odločilni vpliv na vodenje intervencije

ANG.: *accuracy of information*

NEM.: *Genauigkeit der Information f*

natiční dél stikálné léstve -ega -a - - - m posebej oblikovan del lestve, ki se uporabi za prilagoditev B-delov stikalne lestve s 7 klini v A-del stikalne lestve, kar omogoči varno uporabo dvakrat po dva dela stikalne lestve samostojno

ANG.: *scaling ladder push-fit section*

NEM.: *Steckleiter-Einsteckteil m*

navídezná smrt -e -i ž **prva pomoč** stanje poškodovanca ali obolele osebe, pri kateri so življenjske funkcije tako oslABLJENE, da se jih s čutili ne more zaznati, zato je treba čim hitreje začeti s podrobnejšim ugotavljanjem življenjskih funkcij s tehničnimi pripomočki ali začeti z izvajanjem temeljnih postopkov oživljanja

ANG.: *apparent death*

NEM.: *Scheintod m*

navodíla za uporábo in vzdržévánie -il

- - - - - s mn. napotki proizvajalca, kako na ustrezen način uporabljati in vzdrževati

N

opremo, da je učinkovita, hkrati pa sta zagotovljena varnost in zdravje pri delu uporabnika

ANG.: *instruction manual*
NEM.: *Bedienungsanleitung f*

navodila za varno delo -il - - - - s mn. pisni napotki delodajalca delavcu, kako in na kakšen način mora opravljati predvideno delo, da bosta zagotovljena njegova varnost in zdravje pri delu

ANG.: *operating instructions*
NEM.: *Betriebsanweisung f*

nazivna širina previsa -e -e - - ž druga številčna oznaka zmogljivosti avtolestve, ki izraža razdaljo od podporne noge podvozja avtolestve do navpične projekcije zunanjega roba košare na raztegnjeni lestvi

ANG.: *nominal outreach*
NEM.: *Nenmausladung f*

nazivna višina reševanja -e -e - - ž prva številčna oznaka zmogljivosti avtolestve, ki izraža višino, merjeno od tal do dna košare ali najvišje prečke na lestvi, do katere se sme raztegniti neobremenjena lestev, da je nato mogoča obremenitev z določenim številom oseb

ANG.: *nominal rescue height*
NEM.: *Nennrettungshöhe f*

N

nèaktivni vir -ega -a m zaščita, reševanje in pomoč vir, ki je na mestu intervencije, a ne more delovati in ne more biti na voljo za delovanje zaradi počitka, okvare opreme, neustrezne popolnosti z ljudmi in opremo ter je pre-razporejen med razpoložljive vire šele, ko odpravi pomanjkljivosti

ANG.: *out-of-service resource*
NEM.: *inaktive Ressource f*

nèaspirirana gasilna péna -e -e -e ž gasilna pena, izdelana iz mešanice vode in penila, pri čemer zrak ni primešan na sami napravi za apliciranje, npr. ročniku, glavi sprinklerja, ampak se le primeša zaradi gibanja penilne mešanice po zraku in udara ob površino, zaradi česar pride do delnega upenjanja

ANG.: *non-aspirated foam*
NEM.: *Schaum ohne Luft-Aspiration m*

negativna cóna -e -e ž ► pòdtláčna cóna

negativna tóčka -e -e ž tekmovalna enota za vrednotenje napak in časa izvedbe vaje tekmovalne enote na tekmovanju, ki je izražena s številko

ANG.: *penalty point*
NEM.: *Schlechtpunkt m*

nègorljivi grádbeni materiál -ega -ega -a m material, ki pri požaru ne oddaja energije,

zato ne prispeva k razvoju požara in požarni obremenitvi stavbe

ANG.: *non-combustible building material*
NEM.: *nichtbrennbarer Baustoff m*

nèionizirajoče sévanje -ega -a s sevanje, ki nima dovolj energije, da bi iz atomov in molekul izbilo elektrone, npr. elektromagnetno sevanje

ANG.: *non-ionizing radiation*
NEM.: *nichtionisierende Strahlung f*

nèodvisni sistém zaščite dihá -ega -a - - - - m sistem zaščite dihal, pri katerem je gasilec popolnoma izoliran od ozračja v okolici, zato zmanjšana koncentracija kisika ter povečana koncentracija strupenih snovi ni pomembna, npr. z uporabo izolirnega dihalnega aparata

ANG.: *independent respiratory protection*
NEM.: *umluftunabhängiger Atemschutz m*

nèodzívnost -i ž prva pomoč ocena zavesti poškodovane osebe, ki se z ničimer ne odziva na ogovarjanje, dotikanje ali drugo stimulacijo, npr. rahlo ščipanje

ANG.: *unresponsiveness*
NEM.: *Reaktionsunfähigkeit n*

nèpárni gasilec -ega -lca m nèpárna gasílka -e -e ž razvrščanje gasilec, ki pri postopku preštevavanja na dvojice stoji na poziciji »prvi«

ANG.: *odd-numbered firefighter*
NEM.: *ungerader Feuerwehrmann m*

nèpolárnost -i ž lastnost snovi, ki vsebujejo molekule, v katerih sta električna naboja enakomerno porazdeljena, saj težišči negativnega in pozitivnega naboja sovpadata, zaradi česar se lahko gasijo s peno, narejeno z običajnimi penili

ANG.: *nonpolarity*
NEM.: *Unpolarität f*

nèpopolnjeni réd -ega -a m red v vrsti ali koloni gasilcev, ko za osebo v eni vrsti ali koloni ne stoji oseba druge vrste ali kolone

ANG.: *incomplete arrangement*
NEM.: *unvollständige Reihe f*

nèpopólno gorénje -ega -a s hitra kemijska reakcija med gorljivo snovjo in oksidantom, pri kateri je množina kisika nižja od stehiometrične in ne omogoča popolne oksidacije gorljive snovi, npr. pretvorbe ogljika, vezanega v organskih snoveh v ogljikov dioksid, saj nastajajo saje, ogljikov monoksid in ogljikov dioksid ter veliko dima

ANG.: *incomplete combustion*
NEM.: *unvollständige Verbrennung f*

nèposrédna nevárnost -e -i ž zaščita, reševanje in pomoč alarmni znak, ki ga v sistemu javnega alarmiranja označuje enominutni zavijajoči zvok sirene, ki se uporabi ob nevarnosti

poplave, večjem požaru, radiološki in kemični nevarnosti, nevarnosti vojaškega napada ter ob drugih nevarnostih, pri katerem morajo prebivalci spremljati medije in upoštevati dana navodila

ANG.: *immediate danger*

NEM.: *unmittelbare Gefahr* f

neposrédna nevárnost nesrèče s klórom

-e -i -- -- -- ž zaščita, reševanje in pomoč alarmni znak, ki ga v sistemu javnega alarmiranja označuje zvok sirene v trajanju 100 sekund, pri čemer ga sestavlja 30-sekundni zavijajoči zvok sirene, 40-sekundni enolični zvok sirene in 30-sekundni zavijajoči zvok sirene in se uporabi ob uhajanju klora v okolje, zato morajo prebivalci uporabiti osebna zaščitna sredstva ter se takoj umakniti v višje kraje v smeri proti vetru

ANG.: *immediate danger of an accident involving chlorine*

NEM.: *unmittelbare Gefahr durch Chlorgasaustritt* f

neposrédna nevárnost poplávnege vála

-e -i -- -- -- ž zaščita, reševanje in pomoč alarmni znak, ki ga v sistemu javnega alarmiranja označuje zvok sirene, ki traja 100 sekund, in sicer 4-sekundni intervali zvoka sirene z vmesnimi 4-sekundnimi premori, kar se uporabi ob prelivanju ali porušitvi pregrade na jezu vodne elektrarne ali razlivanju vodotokov, zato morajo prebivalci takoj zapustiti ogroženo območje in se umakniti nad označeno raven, ki jo lahko doseže poplavni val

ANG.: *immediate danger of flash floods*

NEM.: *unmittelbar drohende Gefahr durch Hochwasser* f

nèposrédna obrámba -e -e ž ▶ aktivna obrámba

nèposrédna požárna škóda -e -e -e ž

finančna ocena škode zaradi izgube ali poškodovanja nepremične in premične lastnine v požaru ali pri odpravljanju posledic, izračunana na podlagi cen nadomestnih proizvodov

ANG.: *direct fire loss*

NEM.: *direkter Brandschaden* m

nèposrédni napád -ega -áda m

tehnika gašenja požara v naravi, pri kateri gasilske enote napadejo ogenj, lahko z bokov ali s čela požara **s:** direktni napád

ANG.: *offensive forest firefighting*

NEM.: *offensive Waldbrandbekämpfung* f

nèposrédno gašènje -ega -a s

tehnika gašenja, ki je primerna zlasti za začetne požare in pri kateri se curek vode usmeri naravnost na

gorečo površino, s čimer se ohladi goreča snov ter zmanjša ali ustavi izhajanje gorljivih plinov

ANG.: *direct fire attack*

NEM.: *direkter Löschangriff* m

nèposrédno gorènje -ega -a s

mehanizem gorenja nekaterih trdnih snovi, zlasti lahkih kovin, npr. aluminija, in nekovin, npr. ogljika, ki pri segrevanju ne razpadajo ali izhlapevajo, ob doseženi določeni temperaturi pa pride na površini do reakcije z oksidantom in tlenja ali žarenja **s:** direktno gorènje

ANG.: *solid fuel combustion*

NEM.: *Verbrennung fester Brennstoffe* f

nèpotrèbni alárm -ega -a m

obvestilo o izrednem dogodku, ki ga na klicni center sporoči fizična oseba v dobri veri, vendar aktivirane gasilske enote na mestu intervencije ugotovijo, da posredovanje ni potrebno, npr. obvestilo o požaru v naravi pri nadzorovanem kurjenju

ANG.: *unnecessary alarm*

NEM.: *unnötiger Alarm* m

nèpravilna postavitev tekmovalca -e -tve

-- ž tekmovalca napaka tekmovalca, ki ob zaključku izvedbe vaje glede na njen opis ne stoji na določenem mestu tekmovalne proge in nima zahtevane osebne opreme

ANG.: *wrong final line-up*

NEM.: *falsche Endaufstellung* f

nèpravilno délo -ega -a s

tekmovalca napaka v gasilskošportnih disciplinah, če tekmovalec ne izvede vaje tako, kakor je predpisano v opisu vaje

ANG.: *faulty work*

NEM.: *falsches Arbeiten* n

nèpravilno nóšenje véder -ega -a

-- s tekmovalca napaka tekmovalca pri vaji z vedrovko, kadar vedra glede na opis vaje ne nosita oba tekmovalca

ANG.: *incorrect carrying of the bucket*

NEM.: *falsche Tragung des Eimers* f

nèpravilno premágana ovíra -- -e -e ž

tekmovalca napaka tekmovalca v več gasilskošportnih disciplinah, kadar oviro prečka drugače, kot je navedeno v opisu vaje

ANG.: *mistake at obstacle*

NEM.: *Fehler am Hindernis* m

nèskõnčni breménski trák -ega -a -ú m

sklenjeni trak, ki je zaščiten pred neposrednimi poškodbami in obstaja v različnih dolžinah, debelinah, širinah in barvah, ki označujejo njegovo nosilnost, ter je namenjen transportu različnih bremen

ANG.: *round sling*

NEM.: *Rundschlinge* f

N

nèskônčni sidriščni trák -ega -ega -ú m
sklenjeni trak različnih dolžin in barv, ki je vsestransko uporaben za izdelavo sidrišča, navezavo nosil in vpetje druge opreme
ANG.: *anchor strap sling*
NEM.: *Anschlagschlinge f*

nesréča -e ž **zaščita, reševanje in pomoč** izredni dogodek, ki ogrozi temeljne družbene vrednote, npr. zdravje in življenje ljudi, kulturno dediščino in okolje ter zagotavljanje osnovnih javnih storitev, npr. preskrbo z vodo, transport, zato je za njegovo obvladovanje treba uporabiti namensko organizirane sile, posebne ukrepe in sredstva, npr. javno gasilsko službo, nujno medicinsko pomoč, civilno zaščito
ANG.: *accident, disaster*
NEM.: *Notlage f, Unfall m*

nesréča z nevarno snovjo -e --- --- ž izredni dogodek, ki ga ni mogoče napovedati ali nanj vplivati in v katerega je vključena nevarna snov
ANG.: *hazmat accident*
NEM.: *Gefahrstoffunfall m*

neúrje -a s izredni dogodek, ki je posledica izdatnih kratkotrajnih padavin z močnim vetrom, lahko tudi strelami in točo, kar lahko povzroči škodo na stanovanjskih in drugih stavbah ter infrastrukturi, s čimer so ogrožena življenja, lastnina in osnovni življenjski pogoji
ANG.: *storm*
NEM.: *Sturm m*

nevárna snòv -e -í ž snov, ki ima zaradi svojih fizikalnih in kemijskih lastnosti potencial škodljivih, neželenih bioloških, kemijskih, okoljskih, zdravstvenih in fizikalnih učinkov na človeka, živali in okolje
ANG.: *hazardous substance*
NEM.: *Gefahrstoff m*

nevárni pojav -ega -áva m izredni dogodek, ob katerem je ali bi lahko nastala premoženjska škoda, je ali bi lahko bilo ogroženo zdravje ali življenje delavca ali bi lahko prišlo do nezgode pri delu
ANG.: *hazardous occurrence*
NEM.: *gefährliches Ereignis n*

nevárno obmòlje -ega -a s **1.** nevarne snovi območje mesta intervencije, omejeno z razdaljo od centra tekočinskega madeža ali razpoke, kjer snov pušča, do meje s hladno cono, v katerem se lahko nahajajo le gasilci, ki morajo uporabljati ustrezno zaščitno obleko in opremo v izogib nevarnosti za zdravje in življenje **s:** cóna neposrédne nevarnosti
ANG.: *warm and hot zone*
NEM.: *Gefahrenbereich m*

2. območje mesta intervencije, na katerem morajo gasilci imeti ustrezno zaščitno opremo za varno delo, pri čemer sta zlasti pomembna zaščita telesa in dihal
ANG.: *danger area*
NEM.: *Gefahrenbereich m*

nevárnost -i ž **1.** varnost in zdravje okoliščina, ki lahko ogrozi ali poškoduje osebo ali okvari njeno zdravje
ANG.: *hazard*
NEM.: *Gefahr f*

2. zaščita, reševanje in pomoč lastnost območja, procesa, pojava, človeške aktivnosti, da lahko negativno vpliva na temeljne družbene vrednote, npr. na zdravje ali življenje ljudi, živali, poškoduje ali uniči lastnino ter povzroči degradacijo okolja, npr. poplavno območje
ANG.: *hazard*
NEM.: *Gefahr f, Gefährdung f*

nevárnostni diamánt -ega -a m po standardu NFPA grafični prikaz nevarnosti z dogovorjeno razporeditvijo in pomenom števil, kratic in znakov, ki je določen s standardnim sistemom za identifikacijo nevarnosti materialov pri ukrepanju v sili
ANG.: *hazard diamond*
NEM.: *Gefahrendiamant m*

nevárnost za okòlje -i --- --- ž lastnost snovi ali zmesi, da povzroča škodljive učinke v naravnem okolju, npr. nenadzorovano odtekanje požarne vode s požarišča
ANG.: *environmental hazard*
NEM.: *Umweltgefahr f*

nevrogéni šòk -ega šóka m **prva pomoč** smrtno nevarno stanje poškodovanca, ki se prepozna z dobrim poznavanjem mehanizma poškodbe in izločanjem ostalih stanj, saj zaradi poškodovane hrbtenjače oseba nima tipičnih znakov šoka, koža je normalne barve, normalne temperature, brez potu, kljub temu se življenjske funkcije naglo slabšajo, zato prva pomoč obsega samo dvig nog in čimprejšnjo predajo v oskrbo ekipi nujne medicinske pomoči
ANG.: *neurogenic shock*
NEM.: *neurogener Schock m*

nevrolòška océna -e -e ž **prva pomoč** ocena stanja odzivanja živčevja v telesu poškodovanca, ki zajema pregled stanja zavesti, odzivnosti zenic, občutljivosti in gibljivosti vsake posamezne okončine, kar določa izbiro nadaljnje zdravstvene oskrbe in transporta v bolnišnico
ANG.: *neurological assessment*
NEM.: *neurologische Beurteilung f*

nevrološki izpád -ega -áda m *prva pomoč* stanje poškodovanca po poškodbi hrbtenice in hrbtenjače, ki povzroči občutek mravljinčenja po okončinah ali popolno odsotnost občutkov ter možnosti premikanja okončin, zato se ga premika le v nujnih primerih, ko je ogroženo njegovo življenje

ANG.: *neurological deficit, neurological malfunction*

NEM.: *neurologischer Ausfall m, neurologisches Defizit n*

NévSnôv -- m informacijska rešitev z zbirko nevarnih kemičnih snovi, njihovimi oznakami, tehničnimi podatki o snovi in potrebnimi podatki za ukrepanje ob nezgodah in nesrečah z nevarnimi snovmi

ANG.: *Emergency Response Guidebook*

NEM.: *ERI-Cards f pl*

nevtalizácija -e ž kemična reakcija med kislino in bazo, v kateri nastaneta sol in voda, zato se uporablja tudi v postopku dekontaminacije, vendar se zaradi burnosti reakcije namesto snovi z nasprotnim pH uporablja velike količine vode, ki razredči nevarno snov

ANG.: *neutralisation*

NEM.: *Neutralisation f*

nevtrálna cóna -e -e ž plast v prostoru med nadtláčno cono in podtláčno cono, ki nastaneta pri razvoju požara v prostoru, in ki obe coni do nanosa gasilne vode izrazito deli tako po temperaturi kot vsebini in posledično preglednosti

ANG.: *neutral zone*

NEM.: *neutrale Zone f*

nèzanesljivo sidrišče -ega -a s sidrišče, ki ni sposobno prenašati vseh predvidenih statičnih in dinamičnih obremenitev vrvnega sistema in ga je zato treba ojačati, npr. z združevanjem več sidriščnih točk

ANG.: *unreliable anchor point*

NEM.: *unsicherer Ankerpunkt m*

nezavést -i ž *prva pomoč* stanje osebe, ki se ne odziva na dražljaje okolice, a še vedno samostojno diha in ima zaznaven utrip, vendar zaradi popuščenja mišičnega tonusa obstaja velika nevarnost zadušitve z lastnim jezikom, zato jo je treba namestiti v stabilni bočni položaj in nadzirati njeno stanje, razen pri sumu poškodbe vratne hrbtenice, ko se poskuša ročno varovati vratni del hrbtenice in ročno sproščati dihalno pot s pomočjo prilagojenega trojnega manevra

ANG.: *unconsciousness*

NEM.: *Bewusstlosigkeit f*

nezgóda -e ž neželen izredni dogodek, ki ga je mogoče napovedati ali predvideti in s

primernimi ukrepi preprečiti ali omejiti njegove razsežnosti

ANG.: *incident*

NEM.: *Zwischenfall m*

nezgóda pri délu -e --- ž neželeni izredni dogodek na delovnem mestu ali v delovnem okolju, ki se zgodi v času opravljanja dela ali izvira iz dela in ki povzroči poškodbo delavca **s**: délovna nezgóda

ANG.: *incident at work, work incident*

NEM.: *Arbeitsunfall m*

nezgóda z nevárnó snovjó -e --- --- ž neželeni izredni dogodek, ki ga je mogoče predvideti, preprečiti in omejiti ter v katerega je vključena nevarna snov

ANG.: *hazardous material incident, hazmat incident*

NEM.: *Gefahrgut-Unfall m, Gefahrgut-Zwischenfall m*

NKD -ja [nəkədə] m ◀▶ nádtláčna kontróla díma

NODT -ja [nəodətə] m ◀▶ narávní odvòd díma in toplóte

normálnotláčna črpálka -e -e ž gasilská brizgalná, ki je lahko prenosna ali vgrajena in ki skladno s standardom EN 1028 pri določenem nazivnem tlaku, npr. 10 barov, zagotavlja določen nazivni pretok vode, npr. 2000 l/min, ter se uporablja v kombinaciji z običajnimi gasilskimi armaturami in cevmi, zato je primerna za dobavo vode na večje razdalje

ANG.: *normal pressure fire pump*

NEM.: *Normaldruckpumpe f*

normálnotláčni napàd -ega -áda m taktiční postopek gašenja s tlačnimi cevmi in ročnikom ter normalnotláčno črpalko pri požarih večjega obsega, kjer posredovanje zahteva večje količine vode in distribucijo vode na večjih razdaljah

ANG.: *working pressure fire attack*

NEM.: *Normaldruck-Löschangriff m*

normálnó vnetljívi grádbeni materiál -- -ega -ega -a m gradbeni materiál, ki po stiku s pilotskim virom vžiga samodejno gori naprej, pri čemer se meri in ocenjuje nadaljnje širjenje gorenja, zato se razvršča v različne razrede odziva na ogenj

ANG.: *normally flammable building material*

NEM.: *normalentflammbar Baustoff m*

nosíla -il s mn. oprema, sestavljena iz ogrodja, pritrđilnih pasov in ležišča, ki je namenjena prenosu poškodovanca

ANG.: *stretcher*

NEM.: *Bahre f*

nosilna konstrukcija -e -e ž konstrukcija, ki prevzema lastno in koristno obtežbo, torej maso uporabnikov objekta in opreme ter prostorov, pri čemer naj bi bila praviloma zgrajena iz materialov z večjo požarno odpornostjo, ki v primeru požara določen čas ohranijo svoje lastnosti nespremenjene

ANG.: *supporting structure*

NEM.: *tragende Konstruktion* f

nosilna vrva -e -í ž vrv, ki prevzame težo bremena, pri čemer je breme lahko pritrjeno na vrv na koncu ali pa se premika pripeto nanjo, kadar je vrv napeta

ANG.: *carrier rope*

NEM.: *Trageseil* n

nosilnost vrvi -i -- ž parameter vrvi, ki opisuje maksimalno statično obremenitev vrvi pred pretrganjem

ANG.: *rope load capacity*

NEM.: *Seil-Belastung* f

nós vpónke -ú -- m razširjeni del stebela vponke, na katerega nalegajo vratice vponke

ANG.: *connector nose*

NEM.: *Karabinernase* f

notranja analiza -e -e ž psihološka podpora in pomoč druga faza preprečevanja posledic stresa, ki obsega pogovor vodje intervencije ali vodje oddelka z udeleženi gasilci po končani intervenciji v mirnem okolju gasilske enote, v katerem so osvetljena posamezna ravnanja na mestu intervencije **s**: téhnični debriefing

ANG.: *technical debriefing*

NEM.: *Einsatznachbesprechung* f

notranja maska -e -e ž sestavni del maske izolirnega dihalnega aparata, opremljen z dvema ventiloma, ki krmilita vdihan in izdihan zrak, namenjen tudi zmanjšanju mrtvega prostora

ANG.: *inner mask*

NEM.: *Innenmaske* f

notranje hidrantno omrežje -ega -ega -a s niz povezanih notranjih hidrantov v stavbi, ki so priključeni na javno ali zasebno vodovodno omrežje in uporabnikom stavbe omogoča gašenje začetnih požarov, lahko pa ga za nadaljnje gašenje uporabijo tudi gasilci

ANG.: *internal fire hydrant system*

NEM.: *Innen-Hydrantennetz* n

notranji hidrant -ega -a m priključek za odvzem gasilne vode iz notranjega hidrantnega omrežja, pri večnadstropnih

stavbah pa iz mokrega ali suho-mokrega dvižnega voda

ANG.: *internal hydrant*

NEM.: *Innenhydrant* m

notranji hidrant s plôsko cevjo -ega -a -- --

-- m notranji hidrant s tlačno cevjo premera 52 mm, dolgo največ 15 m in ročnikom z zasunom

ANG.: *internal hydrant with soft hose, wall hydrant with soft hose*

NEM.: *Innenhydrant mit Feuerwehrschauch* m, *Wandhydrant mit Feuerwehrschauch* m

notranji hidrant s pôltógo cevjo -ega -a -- --

-- m notranji hidrant s cevjo stabilne oblike in premera 25 mm, dolžine največ 30 m in ročnikom, ki omogoča nastavitve vseh oblik curka

ANG.: *internal hydrant with semi-rigid hose, wall hydrant with semi-rigid hose*

NEM.: *Innenhydrant mit formstabilem Schlauch* m, *Wandhydrant mit formstabilem Schlauch*

notranji napòd -ega -áda m tehnika posredovanja gasilske enote pri gašenju požarov v notranjosti stavbe, katerega cilj je reševanje človeških življenj, omejitev škode in pregled celotne stavbe

ANG.: *interior attack*

NEM.: *Innenangriff* m

notranji séktor -ega -ja m območje na mestu intervencije, zlasti v stavbi, kjer gasilske enote izvajajo naloge gašenja, reševanja, preiskovanja in prezračevanja

ANG.: *interior sector*

NEM.: *Einsatzabschnitt 'Innen'* m, *Innensektor* m

nôžna stópna zánka -e -e -e ž povezava med ročno vrvno prižemo in nogo osebe, ki omogoča aktivni dvig, pri čemer je zanka nastavljava po dolžini in je lahko izdelana iz vrvi ali traku

ANG.: *foot loop*

NEM.: *Trittschlinge* f

nôžna vrвна prižéma -e -e -e ž vrvna prižéma, ki je kot pripomoček nameščena na nogi in olajša aktivni dvig po vrvi

ANG.: *foot ascender*

NEM.: *Fußsteigklemme* f

nújna medicínska pomòč -e -e -í ž prva pomoč služba za izvajanje nujnih zdravstvenih storitev, katerih opustitev bi vodila v nepopravljivo in hudo okvaro zdravja ali smrt pacienta in ki obsega tudi nujne prevoze pacientov

ANG.: *emergency medical service*

NEM.: *Rettungsdienst* m

nújni prevòz -ega -òza m *prva pomoč* prevoz težko poškodovane osebe ali osebe z najnim zdravstvenim stanjem v urgentni center
 ANG.: *emergency transport*
 NEM.: *Nottransport m*

nújni vstòp v pròstor -ega -òpa --- m postopek tehničnega reševanja, pri katerem gasilci samostojno ali na zahtevo policije v primeru neodzivnih oseb v stanovanju ali ob zaznani nevarnosti, npr. nastanku požara, z namenskimi orodji in postopki odprejo vrata ali druge odprtine in s tem omogočijo vstop sebi ali drugim pristojnim službam
 ANG.: *door breaching*
 NEM.: *Notfalltüröffnung f*

O

òbčni zbor -ega zborà m najvišji organ gasilske organizacije, ki ga sestavljajo vsi njeni člani, stari nad 15 let in se praviloma sklicuje enkrat na leto, kjer pregleda delovanje in sprejme poročila o delu gasilske organizacije, sprejme usmeritve za njeno prihodnje delovanje, odloča o statusnih spremembah in voli njene predstavnike
 ANG.: *general meeting*
 NEM.: *Mitgliederversammlung f*

oblikovànje informáci -a -- s dejanje osebe ali programa, da podatek spremeni v informacijo na način, ki nosi največjo dodano vrednost prejemniku, npr. v tabeli, grafu
 ANG.: *formation of information*
 NEM.: *Gestaltung der Information f*

obnašànje v požàru -a --- s sprememba fizikalnih in kemijskih lastnosti gradbenega materiala, ki je izpostavljen požaru, pri čemer se meri odziv gradbenega materiala na ogenj ter tudi požarno odpornost gradbenih elementov in konstrukcij
 ANG.: *burning behaviour*
 NEM.: *Brandverhalten n, Brennverhalten n*

obnòva po nesreči -e --- ž *zaščita, reševanje in pomoč* aktivnosti za odpravo fizičnih, ekonomskih, socialnih, finančnih in drugih družbenih posledic izrednega dogodka, ki morajo prispevati tudi k zvišanju odpornosti

in zmanjševanju ranljivosti narave in družbe za podobne izredne dogodke
 ANG.: *build-back-better, recovery*
 NEM.: *Disaster Recovery n, Katastrophenwiederherstellung f*

obnovítveno strokòvno usposàbljanje -ega -ega -a s gasilsko strokovno usposabljanje, ki je namenjeno strnjenemu in usmerjenemu osveževanju večšin določenega usposabljanja, praviloma z večjim poudarkom na praktičnem delu in vključevanjem že pridobljenih izkušenj, npr. za tehnično reševanje
 ANG.: *refresher training*
 NEM.: *Auffrischkurs m, Auffrischungslerngang m*

obòd požàra -òda -- m ► rób požàra

obòkani stròp -ega stròpa m navadno opečni zidani strop, ki je zgrajen tako, da sta stabilnost in nosilnost zagotovljeni z obliko loka, pri čemer je negorljiv in ne prispeva k požaru, ob daljši izpostavljenosti visokim temperaturam pa se zmanjša njegova nosilnost
 ANG.: *vaulted ceiling*
 NEM.: *gewölbte Decke f*

obráčanje na desno -a --- s obračanje za četrtno kroga, navadno v zborni ureditvi, pri čemer gasilec obrat izvede na peti desne in prsni leve noge, težo telesa pa prenese na desno nogo
 ANG.: *right turn*
 NEM.: *Rechtswendung f*

obráčanje na lévo -a --- s obračanje za četrtno kroga, navadno v zborni ureditvi, pri čemer gasilec obrat izvede na peti leve in prsni desne noge, težo telesa pa prenese na levo nogo
 ANG.: *left turn*
 NEM.: *Linkswendung f*

obráčanje na méstu -a --- s obrat gasilca, navadno v zborni ureditvi, za četrtno ali polovico kroga v smeri izrečenega povelja, pri čemer se roke gasilca v drži mirno, obrat se z neupognjenimi koleni izvede na peti ene in prsni druge noge, nato pa se noga, ki ne nosi teže telesa, priključi k drugi
 ANG.: *turn about face*
 NEM.: *Umdrehen n*

obráčanje polkròg -a -- s obračanje, navadno v zborni ureditvi, ki se izvede v dveh stopnjah, in sicer se gasilec najprej obrne na peti ene noge in prsni druge, roke in telo ima v pravilnem položaju, pri tem ne upogiba nog v kolenih in prenese težo na prvo nogo, nato pa drugo nogo priključi in zavzame držo mirno
 ANG.: *turn about face*
 NEM.: *Kehtwendung f*

obračanje v premikanju -a --- s obrat posameznega gasilca v želeni smeri med izstopanjem ali vstopanjem v pohodno ureditev samostojno ali na povelje
ANG.: *turn on the march*
NEM.: *Wendung im Marsch f*

obračunska komisija -e -e ž tekmovalja ► komisija B

obrábni mehanizem -ega -zma m psihološka podpora in pomoč nezavedni odziv posameznika na stresor, ki mu pomaga izboljšati zavestno realnost, zlasti zmanjšati zaskrbljenost, tesnobo in tako obvladovati morebitno stisko, npr. racionalizacija, zanikanje, neobičajno vedenje
ANG.: *defence mechanism*
NEM.: *Abwehrmechanismus m*

obrezovanje stebrička -a -- s tehnika posredovanja pri prometnih nezgodah, s katero se odreže stebriček vozila z več rezi, zlasti če so škarje hidravličnega orodja premajhne ali je dostop do vozila omejen, predvsem pri sredinskem stebričku
ANG.: *multiple cutting of pillar*
NEM.: *mehrmalliges Schneiden der Säule n*

obrnjeno gašenje -ega -a s tehnika gašenja, pri kateri se gasilci in gasilska vozila premikajo po zgoreli površini in gasijo požar v naravi ali linijo požara s črnega območja, če ni drugih možnosti, npr. dostopa zaradi značilnosti terena
ANG.: *reverse fire suppression*
NEM.: *umgedrehter Löschangriff m*

obstojnost betona -i -- ž lastnost betona, da ob izpostavljenosti mehanskim vplivom, agresivnemu kemijskemu okolju, ki na beton delujejo škodljivo, ohranja svoje lastnosti **s:** odpornost betona
ANG.: *concrete resistance*
NEM.: *Haltbarkeit von Beton f*

obvladovanje strésa -a -- s psihološka podpora in pomoč ukrepi, s katerimi oseba, ki sodeluje na intervenciji, s pomočjo pridobljenega znanja in veščin sproščanja, npr. dihalnih vaj, postopnega mišičnega sproščanja, samomasaže, zmanjša ali izniči vpliv stresorjev
ANG.: *stress control*
NEM.: *Stressbewältigung f*

océna mésta intervencije -e --- ž **1.** postopek, v katerem vodja intervencije presodi dejansko stanje izrednega dogodka, zlasti ali se sporočeni podatki ob alarmiranju v čem razlikujejo od dejanskega stanja in kako se lahko začne posredovanje glede na razpoložljivo opremo in moštvo, katere so

dostopne poti in nevarnosti na mestu intervencije **s:** zaščita, reševanje in pomoč situacijsko zaznavanje

ANG.: *assessment of the situation*

NEM.: *Situationseinschätzung f*

2. prva pomoč preverjanje vodje intervencije, kakšna je varnost za vse posredovalce, kolikšna količina opreme za nudenje prve pomoči v vozilu je na voljo, kolikšno je število poškodovanih oseb, ali je potrebna pomoč še katere od dodatnih služb in ugotavljanje mehanizma poškodbe

ANG.: *scene assessment*

NEM.: *Lagebeurteilung f*

océna ogróženosti -e -- ž zaščita, reševanje in pomoč dokument države, občine ali posamezne organizacije, ki za njihovo območje pristojnosti vsebuje kakovostno in količinsko analizo naravnih ter drugih danosti za nastanek naravne in druge nesreče, oceno možnega poteka in vrsto ter intenziteto posledic nesreče za ljudi, lastnino, okolje, javne storitve, predlagano stopnjo zaščite pred nevarnostmi ter predlog preventivnih in omilitvenih ter zaščitnih ukrepov

ANG.: *risk assessment*

NEM.: *Risikobewertung f*

océna porábe vóde -e --- ž naloga načrtovanja na intervenciji, s katero se predvidi potrebna količina vode za gašenje in uredi način oskrbe z gasilno vodo
ANG.: *water consumption assessment*
NEM.: *Löschwasserbedarf m*

océna potréb -e -- ž naloga vodje intervencije ali vodje štaba, da glede na obseg izrednega dogodka sporoči regijskemu centru za obveščanje, koliko sil, opreme in sredstev bi zadostovalo za uspešno posredovanje na intervenciji

ANG.: *demand planning*

NEM.: *Bedarfsplanung f*

océna požárne ogróženosti -e --- ž dokument, v katerem so opredeljeni verjetnost za nastanek požara, ki povzroči poškodbe ali smrt ljudi, živali in imetja, ter različni dejavniki tveganja, kar predstavlja podlago za načrtovanje in izvajanje ukrepov varstva pred požarom

ANG.: *fire safety risk assessment*

NEM.: *Brandschutz Risikobewertung f,*

Brandschutz Risikoeinschätzung f

océna razumljivosti -e -- ž številčna vrednost, ki določi kakovost prenosa vsebine sporočanja prek radijskih zvez, pri čemer 1 predstavlja popolnoma nerazumljiv govor, 5 pa popolno razločnost

ANG.: *signal report*

NEM.: *Signalbericht m*

océna stabilnosti -e -- ž proces, pri katerem reševalne enote pred začetkom delovanja na ruševini ocenijo, ali je objekt dovolj varen, da bi pripravili dostopno pot ali je treba podpreti konstrukcijo ali celo dodatno rušiti, da bi lahko prišli do ujetih poškodovancev

ANG.: *static assessment*

NEM.: *Beurteilung der Stabilität f*

océna tvéganja -e -- ž **1.** del druge faze odločitvenega kroga, v katerem vodja intervencije prepozna nevarnosti na mestu intervencije in presodi, kateri ukrepi lahko zmanjšajo ali odpravijo nesprejemljivo tveganje

ANG.: *risk assessment*

NEM.: *Risikobeurteilung f*

2. zaščita, reševanje in pomoč dokument, ki vsebuje scenarije naravnih in drugih nesreč, ocene posledic nesreč, njihovo vrednotenje z enotnimi merili tveganja za nastanek in prikaze rezultatov z grafičnimi predstavitvami

ANG.: *risk evaluation*

NEM.: *Risikobewertung f*

océna vrzéli -e -- ž proces, pri katerem se ocenjuje velikost odprtine v ruševini in prostora za njo in sprejme odločitev, ali je mogoče skozi odprtino vstopiti ali skozi njo napotiti reševalnega psa ter kolikšna je verjetnost, da se v njej nahaja poškodovanec in se lahko v njej premika

ANG.: *voids assessment*

NEM.: *Lückenbeurteilung f*

océna zavéstí -e -- ž **prva pomoč** postopek, s katerim se ugotovi stanje zavesti poškodovanca in se ga razvrsti v eno od štirih kategorij, in sicer med poškodovance s popolno prisebnostjo, poškodovance, ki se odzivajo na govorjenje, poškodovance, ki se odzivajo na bolečino ter popolnoma neodzivne poškodovance

ANG.: *consciousness assessment*

NEM.: *Bewusstseinscheck m*

ocenjeválna komisija -e -e ž **1.** strokovno usposabljanje komisija, ki je navzoča pri opravljanju zaključnih teoretičnih in praktičnih izpitov različnih programov usposabljanja za gasilce in jo vodi predsednik, ki ga imenuje nadrejena gasilska organizacija ali državna institucija

ANG.: *examination board*

NEM.: *Prüfungsausschuss m*

2. tekmovanja komisija, sestavljena iz sodnikov glede na vrsto gasilskošportne discipline, ki vrednoti izvedbo vaje v skladu s tekmovalnimi pravili, vpiše čas izvedbe vaje in morebitne kazenske točke

ANG.: *evaluation committee*

NEM.: *Bewertungsausschuss m*

ocenjeválni list -ega -a m 1. strokovno usposabljanje standardizirani obrazec, s katerim predsednik ocenjevalne komisije zabeleži uspešnost tečajnika pri opravljanju zaključnega teoretičnega ali praktičnega izpita in ki vsebuje naključno izbrana vprašanja za teoretični del ali nabor povelj in nalog, ki jih mora tečajnik izvesti

ANG.: *evaluation sheet*

NEM.: *Bewertungsblatt n*

2. tekmovanja standardizirani obrazec, ki ga sodnik izpolni pri vrednotenju uspešnosti izvedbe vaje in vsebuje podatke o tekmovalni kategoriji in tekmovalni enoti, času nastopa, opise napak v posamezni gasilskošportni disciplini ter število kazenskih točk in podpise vodje oddelka ter predsednika ocenjevalne komisije

ANG.: *evaluation sheet*

NEM.: *Bewertungsbogen m*

ocenjevánje -a s tekmovanja vrednotenje uspešnosti prikazane izvedbe vaje v vseh gasilskošportnih disciplinah glede na tekmovalna pravila

ANG.: *evaluation*

NEM.: *Bewertung f*

ocenjevánje tvéganj -a -- s odkrivanje najrazličnejših nevarnosti in mogočih izpostavljenosti ter predvidevanje verjetnosti nastanka nezdod pri delu ali poklicnih boleznih po eni od verificiranih metodologij, iz česar se oblikujejo odločitve o sprejemljivosti tveganj ter odločitve o uvedbi varnostnih ukrepov za zmanjšanje nesprejemljivih tveganj

ANG.: *risk assessment*

NEM.: *Gefährdungsbeurteilung f*

očálni hematóm -ega -a m **prva pomoč** pojav pomodrelosti kože v predelu spodnje in zgornje veke očesa poškodovanca, kar je lahko glede na mehanizem poškodbe znak težke poškodbe glave in zloma lobanjskega dna

ANG.: *periorbital ecchymosis, raccoon eyes*

NEM.: *Brillen-Hämatom n*

odgovórnost -i ž zmožnost vodje, da dokumentirano pojasni svoje zakonske in delegirane pristojnosti in naloge ter svoja dejanja, odločitve in njihove učinke

ANG.: *accountability*

NEM.: *Nachweis-Führung f*

odklópna napráva -e -e ž električna komponenta, ki omogoča varno prekinitvev električnega tokokroga zaradi zaščite ali za potrebe vzdrževanja

ANG.: *disconnect switch*

NEM.: *Trennvorrichtung f*

odklópnik -a m električna komponenta, ki prekine električni tokokrog ob preobremenitvi ali kratkem stiku ter samodejno izklopi električno napravo ob nastavljenem preobremenitvenem toku

ANG.: *circuit breaker*

NEM.: *Leistungsschalter m*

odločitveni króg -ega -a m proces sistematičnega zbiranja in urejanja informacij, potrebnih za vodenje gasilske formacije ali intervencije in je razdeljen na tri faze, in sicer ugotovitev stanja z ogledom, načrtovanje z oceno tveganja in odločitvijo ter izdajo povelja, ki mu sledi izvajanje gasilskih nalog, pri čemer se po zadnji fazi ponovno začne krog z novim ugotavljanjem stanja

ANG.: *command process*

NEM.: *Führungsvorgang m*

odmik -a m razvrščanje oddaljenost med gasilci po globini 110 cm, ki je merjena od konice prstov obuvala prve vrste ali kolone do konice prstov druge vrste ali kolone

ANG.: *distance*

NEM.: *Abstand m*

odpórnost betóna -i -- ž ▶ obstojnost betóna

odpórnost na nesréče -i -- -- ž zaščita, reševanje in pomoč zmožnost sistemov, skupnosti ali družb, tudi organizacij, da naravne in druge nesreče čim manj zmotijo njihovo delovanje, tako da na različne načine pravočasno in učinkovito poskrbijo za preprečevanje nesreč, omilitev intenzivnosti njihovih posledic, lastno robustnost, prilagodljivost, zmožnost odziva, odpravo posledic in obnovo, vključno z zagotovitvijo neprekinjenega delovanja za javnost pomembnih storitev ali njihove hitre ponovne vzpostavitve

ANG.: *disaster resilience*

NEM.: *Widerstandskraft gegen Katastrophen f*

odpórnost péne na naknádno gorénje -i

--- --- --- ž lastnost gasilne pene, da duši in ohlaja gorljivo snov pod seboj, čeprav gorljiva snov, npr. nafta, še vedno gori s plamenom v neposredni bližini

ANG.: *burnback resistance of foam*

NEM.: *Rückbrandbeständigkeit des Schaums f*

odprta veríga -e -e ž taktični nastop več gasilskih enot, ki omogoča dobavo gasilne vode na večjih razdaljah, pri čemer se voda prečrpava v bazene ali vodnjake, od tam pa se zopet odzema in črpa dalje

ANG.: *open circuit*

NEM.: *offene Schaltung f*

odprta vóda -e -e ž reševanje na vodi in iz nje vodni vir, npr. reka, jezero, morje, potok, ki je

neomejen, nima enakih ali vnaprej znanih fizikalnih lastnosti, npr. globine, vidljivosti, hitrosti toka, zato pri reševanju na vodi ali iz nje predstavlja dodatno nevarnost za posredovalce

ANG.: *open water*

NEM.: *offenes Wasser n*

odprtina za dovód svéžega zraka -e -- -- --

-- ž odprtina v fasadi stavbe, ki se samodejno odpre in omogoča pritek svežega zraka v primeru naravnega ali mehanskega odvoda dima in toplote ter je navadno zaprta z žaluzijami ali drugim stavbnim pohištvom, npr. oknom, vrati

ANG.: *fresh-air inlet*

NEM.: *RWA Zuluföffnung f*

odprtina za oddímljanje -e -- -- -- ž odprtina

v strehi ali fasadi stavbe, ki se samodejno odpre in vodi neposredno na prosto ter omogoča naravni ali mehanski odvod dima in toplote ter je navadno zaprta s prezračevalnikom ali dimoodvodno loputo

ANG.: *smoke exhaust outlet*

NEM.: *Rauchabzugsöffnung f*

odprti pnevmotóraks -ega -a m prva pomoč

odprta poškodba v predelu prsnega koša, pogosto ob zlomu reber, kjer je prekinjena tako koža kot tudi prsnična votlina, v katero med dihanjem vstopa zrak iz okolice, zato je onemogočeno normalno krčenje in raztezanje pljučnega krila, kar oteži dihanje, zato je treba pri posredovanju na območju rane namestiti namenski obliž, ki omogoča komunikacijo med vdihom in izdihom ali pa rano sterilno pokriti in obvezo pritrditi na treh mestih, en rob pa pustiti odprt za komunikacijo med vdihom in izdihom

ANG.: *open pneumothorax*

NEM.: *offener Pneumothorax m*

odprti zazidálni sistém -ega -ega -a m način zazidave, pri katerem so objekti na izbranem zemljišču zgrajeni samostojno z večjimi ali manjšimi medsebojnimi odmiki

ANG.: *open building system*

NEM.: *offene Bauweise f*

odpúst enót -a -- m taktični postopek, pri katerem vodja intervencije dovoli enoti zapustitev mesta intervencije in povratek v gasilski dom

ANG.: *release of units*

NEM.: *Entlassung der Einheiten f*

odsék -éka m zaščita, reševanje in pomoč organizacijska raven, ki jo odredi operativni vodja, kadar število sektorjev na intervenciji preseže obvladljiv obseg vodenja, npr. pri večjem požaru v naravi, pri čemer določi

posebnega vodjo te ravni, ki vodi dodeljene sektorje

ANG.: *branch, division*

NEM.: *Teilgebiet n*

odstranjévanje -a s mehanizem gašenja, pri katerem se gorljiva snov umakne od oksidanta ali vira toplote, zaradi česar niso izpolnjeni pogoji požarnega tetraedra, npr. z zapiranjem goreče plinske jeklenke

ANG.: *starvation*

NEM.: *Entfernen n, Trennen n*

ODT -ja [odətà] m ◀▶ odvòd díma in toplòte

odvíhanje stréhe -a -- s tehnika reševanja ukleščenega poškodovanca v vozilu, pri kateri se del strehe vozila upogiba in odstranjuje stran od poškodovanca, s čimer se poveča prostor za pomoč in oskrbo

ANG.: *roof flapping*

NEM.: *Abklappen des Fahrzeugsdaches n*

odvisni sistém zaščite dihal -ega -a -- -- m sistem zaščite dihal, pri katerem mora imeti gasilec dostop do zraka v okolici ter zagotovljeno zadostno koncentracijo kisika, višjo od 17 vol. %, npr. plinski dihalni filter, respirator

ANG.: *dependent respiratory protection*

NEM.: *umluftabhängiger Atemschutz m*

odvòd díma in toplòte -òda -- -- -- m nadzorovano odstranjevanje dimnih in vročih plinov iz stavbe na prosto z namenom preprečevanja širjenja požara, in sicer s pomočjo namensko vgrajenih naprav kot požarnopreventivni ukrep, lahko pa tudi kot operativni gasilski ukrep nadtlachnega prezračevanja in podtlachnega prezračevanja s prenosnimi prezračevalniki ter z izdelavo vstopnih odprtín in izstopnih odprtín **K**: ODT

ANG.: *SHEVS, smoke and heat exhaust ventilation system*

NEM.: *Rauch- und Wärmeabzugsanlage f, RWA f*

odvzémno mésto súhega dvíznega vòda -ega -a -- -- -- s izhodna gasilska armatura dvíznega voda, ki se nahaja v vsakem nadstropju stavbe, v kateri je nameščen suhi dvížni vod, običajno na stopnišču in na katerega se priklapi gasilka enota, pri čemer se lahko nahaja v hidrantni omarici in se odpira z ventilom, ali v posebni omarici, ki se odpira z gasilsko sekirico ali šestkotnim ključem

ANG.: *dry riser outlet*

NEM.: *Löschwasserentnahmestelle f, trockene Steigleitung-Entnahmestelle f*

odzív grádbenega materiála na ógenj -a -- -- -- m merilo, po katerem se gradbeni material razvršča glede na hitrost razkroja

v požaru, kar vpliva na potek gorenja in posledično dopustnost vgradnje v posamezne vrste ali dele stavb

ANG.: *burning behaviour of construction material*

NEM.: *Brennverhalten von Baustoffen n*

odzív na bolečino -a -- -- m prva pomoč ocena zavesti poškodovane osebe, ki ob rahlem uščipu, drezanju premika samo mišice obraza, vendar pri tem ne odpre oči

ANG.: *pain response*

NEM.: *Schmerzreaktion f*

odzívni čas -ega časa m čas, ki obsega fazo od sprejema nujnega klica v regijskem centru za obveščanje, aktiviranja in zbiranja operativne enote, opremljanja z osebno zaščitno opremo ter vožnje do mesta intervencije **S**: čas odziva na pomoč

ANG.: *response time*

NEM.: *Hilfsfrist m, Reaktionszeit f*

odzív ob nesréči -a -- -- m zaščita, reševanje in pomoč organizirano delovanje reševalnih in drugih intervencijskih služb, lokalnih in državnih organov, organizacij ter njihovih pogodbenih partnerjev, humanitarnih organizacij in spontanih prostovoljcev ob neposredni nevarnosti za nastanek izrednega dogodka, med njegovim trajanjem ali neposredno po njem, da bi rešili ali zaščitili zdravje ljudi in živali, dobrine, kulturno dediščino ter okolje

ANG.: *response*

NEM.: *Einsatz m*

ógenj ógnja m pojav nadzorovanega gorenja gorljive snovi v plinastem agregatnem stanju

ANG.: *fire*

NEM.: *Feuer n*

ogljikov dioksid -ega -a m **1.** gasilo, ki se uporablja za gašenje požarov požarnega razreda B pri gorenju s plamenom, saj zaradi svoje prisotnosti zmanjšuje koncentracijo oksidanta, pri tem pa okolice in gorečih materialov ne poškoduje dodatno, zaradi svoje neprevodnosti pa se uporablja tudi za gašenje predmetov pod električno napetostjo

ANG.: *carbon dioxide*

NEM.: *Kohlendioxid n*

2. plin, ki nastaja kot eden od produktov gorenja pri popolnem gorenju ali nepopolnem gorenju in je brez barve, vonja in okusa, v večjih koncentracijah pa lahko v zaprtem prostoru povzroči zadušitev zaradi pomanjkanja kisika

ANG.: *carbon dioxide*

NEM.: *Kohlendioxid n*

ogljikov monoksid -ega -a m plin, ki nastaja pri nepopolnem gorenju in je brez barve,

vonja in okusa, zato ga ljudje ne zaznajo, strupen in posledično smrtno nevaren pa je že pri zelo nizkih koncentracijah, vpliv na človeško telo je odvisen od koncentracije ter časa izpostavljenosti

ANG.: *carbon monoxide*

NEM.: *Kohlenmonoxid n*

ogljikovodik -a m organska spojina, ki vsebuje ogljik in vodik, pri čemer je njena molekulska zgradba lahko preprosta, npr. pri metanu in etanu, ali kompleksna, npr. v maščobah, beljakovinah in ogljikovih hidratih, ter predstavlja osnovno sestavino naftnih derivatov, polimernih materialov, maziv, topil, zdravil

ANG.: *hydrocarbon*

NEM.: *Kohlenwasserstoff m*

ognjena črta -e -e ž **tekmovanja** dobro vidna črta na tleh na mestu, ki označuje mesto, s katerega tekmovalci podirajo tarče in ki je tekmovalec med izvedbo vaje ne sme prestopiti

ANG.: *fire line*

NEM.: *Feuerlinie f*

ognjeni vál -ega -a m pojav pri požaru v objektu, ko se samodejno vnamejo le vroči dimni plini, ki se nabirajo pod stropom gorečega prostora, pri čemer se plameni valijo po stropu in stenah prostora, predmetov na tleh pa še niso v celoti zajeli plameni

ANG.: *flameover, rollover*

NEM.: *Rauchgasdurchzündung f*

ogróženost -i ž **zaščita, reševanje in pomoč** vrsta in raven fizičnih, družbenih, ekonomskih in drugih posledic izrednega dogodka na določenem območju, kar je odvisno od vrste nevarnosti, verjetnosti nastanka izrednega dogodka, ranljivosti in odpornosti ljudi, okolja ter javnih storitev

ANG.: *specific risk*

NEM.: *Gefährdung f*

OHIO máska -- -e [ohájo] ž **prva pomoč** ► máska za kisik

ohlajeváanje -a s ► hlajenje

ohlajeváanje dímnih plínov -a --- s tehnika gašenja požarov v notranjih prostorih, pri kateri se razpršeni vodni curek usmerja v nadtlačno cono, s čimer se znižuje temperatura zgorevalnih produktov in tako gasi požar ter omogoča napredovanje v prostoru

ANG.: *smoke gas cooling*

NEM.: *Rauchgaskühlung f*

ojačítev vozila -tve -- ž varnostni element, ki z vgrajenimi sloji pločevine na ali v vozilo

povečujejo konstrukcijsko trdnost vozila, npr. štirislojni stebriček B, ali v stebričke vozila dodatno vgrajeni profili različnih oblik, najpogosteje okrogle cevi iz kovine ali umetnih mas

ANG.: *vehicle reinforcement*

NEM.: *Karosserieverstärkung f*

OKC -ja [okacà] m ◀▶ operativno-komunikacijski cènter

okrógla vpónka -e -e ž simetrična vponka, ki ima obliko kroga in je namenjena vsesmerni obremenitvi

ANG.: *multidirectional gated ring*

NEM.: *aufschraubbare Öse f*

oksidácijsko srédstvo -ega -a s ► oksidánt

oksidánt -a m snov, ki v kemijski reakciji sprejme elektrone od prisotnih reaktantov, pri požaru najpogosteje kisik, ob prisotnosti vira vžiga z zadostno energijo pa omogoči vžig in gorenje gorljive snovi **s**: oksidacijsko srédstvo

ANG.: *oxidant*

NEM.: *Oxidationsmittel n*

oksidatívne snóvi -ih -í ž mn. razred nevarnosti, v katerega so razvrščene nevarne snovi, ki povzročajo močno eksotermno reakcijo, ob kateri se sproščajo velike količine gorljivih plinov, zato povečujejo intenzivnost gorenja, npr. kisik, vodikov peroksid, natrijev klorat **s**: transportni rázred nevárnosti 5

ANG.: *oxidizing dangerous goods*

NEM.: *entzündend wirkende Stoffe m pl,*

oxidierend wirkende Stoffe m pl

oksidatívnost -i ž lastnost snovi, da oksidira gorljive in vnetljive snovi, pri čemer se sprošča toplota

ANG.: *oxidativity*

NEM.: *Oxidativität f*

óljna zavésa -e -e ž na vodi lebdeča pregrada, s katero se zajezi in k ustreznemu mestu usmeri ogljikovodike, ki plavajo na vodni površini z namenom njihove odstranitve

ANG.: *oil barrier*

NEM.: *Ölsperre f*

óljni absorbènt -ega -ènta m granulát, namenjen vrskanju in odstranjevanju mineralnih olj ter kemikalij, ki se lahko uporabi predvsem na trdni podlagi, nekatere vrste granulátov pa tudi na vodni gladini

ANG.: *oil absorbent*

NEM.: *Öl Absorbent n, Ölbindemittel n*

óljni posnemoválnik -ega -a m naprava za odstranjevanje snovi, ki plavajo na površini vode, npr. naftnih derivatov, sestavljena

iz treh ali štirih plovcev, ki lebdijo tik nad vodno gladino, in osnove, v katero se steka emulzija plavajoče snovi in vode, od tam pa potuje navadno preko cevne črpalke do zbiralnika ali centrifugalnega ločevalnika olj in vode **s**: oljni skímer

ANG.: *oil skimmer*

NEM.: *Ölabsauggerät n, Ölskimmer m*

oljni skímer -ega -ja m ► oljni posnemovalnik

oljni téster -ega -ja m pripomoček za odkrivanje prisotnosti ogljikovodikov, npr. bencina, nafte, v površinskih vodah, podtalnici, vodnih zajetjih za pripravo pitne vode, ki ob prisotnosti teh snovi postane temno moder, sicer pa ostane svetlo moder

ANG.: *oil test paper*

NEM.: *Öl-Testpapier n*

omárica za požárni načrt -e - - - - - ž škatlá rdeče barve, ki je nameščena pri glavnem vходу stavbe in je namenjena shranjevanju aktualnega požarnega načrta stavbe, s katerim si gasilci ob intervenciji pomagajo pri vodenju in načrtovanju gašenja in reševanja

ANG.: *fire safety plan box*

NEM.: *Feuerwehr-Plankasten m*

omejevalnik pretóka -a -- m sestavni del ventila tlačne posode, lahko vgrajen tudi naknadno, namenjen preprečevanju prevelikega pretoka zraka v primeru loma ventila, kar lahko povzroči nenadzorovano gibanje tlačne posode

ANG.: *excess flow valve*

NEM.: *Strombegrenzungsventil n*

omejevalnik tláka -a -- m gasilska armatura, ki s pomočjo vzmeti preprečuje porast tlaka vode v cevovodu nad želeno vrednost in posledično tlačne udare z namenom preprečitve poškodb gasilcev ter drugih gasilskih armatur in delov gasilskih vozil

ANG.: *hose line pressure limiting valve*

NEM.: *Druckbegrenzungsventil n*

omejevánje dostópa -a -- s tehnika dela na višini, pri kateri se oseba pred padcem v globino varuje tako, da sploh ne vstopi v nevarno območje

ANG.: *work restraint*

NEM.: *Arbeitsbeschränkung f*

omrzlína -e ž **prva pomoč** poškodba, ki nastane na koži zaradi delovanja temperature pod lediščem in prizadane izpostavljene dele telesa, predvsem prste, ušesa, nos ter povzroči direktno okvaro kože, zato je treba poškodovane dele sterilno pokriti

ANG.: *frostbite*

NEM.: *Erfrierung f*

onesnažilo -a s snov ali zmes, ki ima neželene in škodljive učinke na živa bitja in naravne vire, če preseže določeno vrednost, npr. klor, bencin, gnojevka

ANG.: *pollutant*

NEM.: *Schadstoff m*

opazovalnica -e ž objekt na razglednih lokacijah, ki je namenjen nadzoru okoliškega terena, pri čemer nadzor izvaja človek ali podatke zbirajo samodejne nadzorne kamere

ANG.: *fire lookout place*

NEM.: *Brandbeobachtungsstelle f*

opazovalno omréžje -ega -a s omrežje, ki omogoča Centru za obveščanje RS zbiranje informacij o izrednih dogodkih s sporočili prebivalcev in organizacij, npr. gasilcev, gorskih reševalcev, letalskih klubov, z obvestili opazovalnih in nadzornih služb, npr. ARSO, z opazovanji služb za nadzor zračnega prostora ter mednarodno izmenjavo informacij

ANG.: *observation network*

NEM.: *Beobachtungsnetz n*

opeklína -e ž **prva pomoč** poškodba, ki nastane zaradi toplote, kemične reakcije, električnega toka ali jedrskega sevanja in prizadene kožo ter sluznice, kar pri poškodovancu povzroča izgubo telesnih tekočin in toplote, poveča se tudi možnost okužbe, zato je treba poškodovane dele hladiti, in sicer spirati, odstraniti neprilepljena oblačila in rano oskrbeti z namenskimi obkladki

ANG.: *burn*

NEM.: *Brandwunde f*

opeklínski komplét -ega -a m **prva pomoč** set, sestavljen iz več kosov opeklinskih obkladkov različnih dimenzij, ki je nameščen v torbi za prvo pomoč v vozilih, skupaj s škarjami in povoji za nudenje prve pomoči pri tovrstnih poškodbah

ANG.: *burns dressing kit*

NEM.: *Brandwundenversorgungset n*

opeklínski obkládek -a -dka m **prva pomoč** pripomoček, ki se namesti na kožo, izpostavljeno zelo visoki temperaturi ali nevarni snovi, s čimer se prepreči nadaljnje širjenje poškodovanega tkiva v globino in napredovanje stopnje poškodbe, hkrati pa je poškodovani del kože zaščiten pred vstopom bakterij v organizem

ANG.: *burn compress*

NEM.: *Brandkompresse f, Brennkompresse f*

operácije -ij ž mn. **zaščita, reševanje in pomoč** taktične aktivnosti, ki jih v okviru odziva na izredni dogodek izvedejo enote, službe ali drugi pristojni organi z namenom

zagotavljanja zaščite, reševanja in pomoči prizadetim in ogroženim osebam, živalim, kulturni dediščini in okolju

ANG.: *operations*

NEM.: *Operations f pl, operativ-taktische Maßnahmen f pl*

operatêr -ja m **operatêrka** -e ž ▶ dispêčer

operativna enôta -e -e ž gasilska formacija, ki jo tvorijo usposobljeni in opremljeni gasilci v prostovoljnem gasilskem društvu ali poklicni enoti

ANG.: *operational unit*

NEM.: *Einsatzform f*

operativna nalôga -e -e ž naloga, ki jo izvaja gasilec ali gasilska taktična formacija na intervenciji, vajah, pri usposabljanju ter preverjanju ukrepov varstva pred požari

ANG.: *operational task*

NEM.: *Einsatzaufgabe f*

operativna organiziranost -e -i ž minimalne zahteve glede opremljenosti ter strokovne usposobljenosti in števila operativnih gasilcev, ki jih mora imeti gasilska enota določene kategorije, da lahko izvaja javno gasilsko službo na določenem območju

ANG.: *operational structure*

NEM.: *Einsatzstruktur f*

operativna vája -e -e ž organizirana in načrtovana izvedba različnih operativno-taktičnih postopkov z namenom pridobivanja in ohranjanja potrebnih znanj in veščin

ANG.: *fire drill*

NEM.: *Einsatzübung f, Feuerwehrübung f*

operativni gasilec -ega -lca m **operativna gasilka** -e -e ž ▶ gasilec

ANG.: *operational duty*

NEM.: *operativer Dienst m*

operativni gasilski načrt -ega -ega

-a m dokument, ki ga v mirnodobnem času pripravi poveljstvo javne gasilske službe in vsebuje podatke o operativni organiziranosti, tehnični opremljenosti, strokovni usposobljenosti, taktičnem območju delovanja gasilske enote in načrtu alarmiranja na tem območju

ANG.: *operational preparedness plan*

NEM.: *Einsatzplan m*

operativni nivô vódenja -ega -ja -- m vodenje gasilske skupine ali gasilskega oddelka, pri katerem vodja intervencije sam vodi vse faze in naloge vodenja, komunikacija pa poteka neposredno med njim in regijskim centrom za obveščanje ali gasilsko postajo

ANG.: *incident command level 1, single command*

NEM.: *Aufgabenebene f, Führungsstufe A f*

operativni vódjja -ega -a m **operativna vódjja**

-e -e ž član vodstva intervencije, ki v štabu izdaja neposredna povelja enotam, ki izvajajo operativno-taktične postopke na intervenciji **s**: vódjja operácij

ANG.: *operations section chief*

NEM.: *Assistent des Einsatzleiters m, Einsatzleiterassistent m*

operativno-komunikacijski cênter -ega

-tra m služba policije, ki sprejema obvestila in zbira podatke o dejanjih, dogodkih in pojavih, ki so pomembni za delovanje policije ter za tekočo dnevno oceno varnostnih razmer na območju Slovenije, hkrati pa do določene mere usmerja delo policistov na terenu **k**: OKC

ANG.: *police operations and communications centre*

NEM.: *PEZ f, Polizeieinsatzzentrale f*

operativno obdóbjje -ega -a s zaščita, reševanje

in pomoč časovno obdobje, predvideno za izvedbo aktivnosti, ki so določene v načrtu izvedbe odziva na izredni dogodek, pri čemer je to v času najbolj intenzivnega obvladovanja dogodka krajše, do 12 ur, v času vzpostavljanja osnovnih življenjskih pogojev pa daljše in lahko traja tudi več dni

ANG.: *operational period*

NEM.: *Einsatzperiode f*

operativno obmóčje deloványa -ega -a

-- s območje, za katerega je pristojna in na katerem posreduje določena gasilska enota, kar je določeno z operativnim načrtom, ki vsebuje tudi omembo pomembnejših objektov z vidika požarne varnosti, npr. šole, bolnišnice, opredelitev dostopnih poti, vključno z morebitnimi ovirami, npr. podvozi, dostopnostjo gasilnih sredstev, zlasti vodnih virov, pri čemer lahko določene naloge na tem območju izvajajo enote širšega pomena, npr. tehnično reševanje ob prometnih nezgodah **s**: požárni okóliš

ANG.: *fire district, operational area*

NEM.: *Ausrückebereich m, Einsatzbereich m*

operativno-taktična nalôga -e -e ž

pisni izdelek ob zaključku temeljnega strokovnega usposabljanja za gasilskega vodjo različnih gasilskih taktičnih formacij, v katerem kandidat na izbranem objektu ali v določenem okolju opredeli začetno stanje z izvedenimi preventivnimi ukrepi, predstavi scenarij izrednega dogodka in opiše odziv gasilske službe na ta dogodek, čemur sledi analiza, v kateri so opredeljene zaznane prednosti in pomanjkljivosti

ter določeni potrebni ukrepi za izboljšanje stanja

ANG.: *operational-tactical thesis*

NEM.: *operativ-taktische Arbeit f*

operativno-táktični postópek -ega

-pka m pisno navodilo, ki določa delovanje gasilcev in izvajanje operativnih nalog pri posameznih vrstah intervencij ter obsega naloge vodenja in poveljevanja, navodila za določitev prednostnih operativnih nalog, standardizirano postavitev vozil na mestu intervencije ter opis tipskih nalog posameznih funkcij na intervenciji **k**: OTP

ANG.: *operating tactical procedure*

NEM.: *operativ-taktisches Verfahren n*

operativno vódstvo intervencije -ega -a -- s

skupina poveljujočih vseh gasilskih enot, ki sodelujejo na intervenciji in sprejemajo povelja od vodje intervencije

ANG.: *operational command*

NEM.: *Führungskräfte f pl*

opóra za glávo -e --- ž prva pomoč

medicinski pripomoček, ki je sestavljen iz podloge, dveh kock in dveh trakov in je del opreme zajemalnih nosil, s katerim se popolnoma imobilizira glava poškodovanca

ANG.: *head immobiliser*

NEM.: *Kopffixierung f*

opórna pèta -e -e ž kovinski pripomoček

v obliki črke L, ki se uporabi skupaj z raztezalnim cilindrom za povečanje nalezne površine ali trdnosti materiala

ANG.: *sill support*

NEM.: *Schwelleraufsatz m*

opórnica -e ž prva pomoč

pripomoček za imobilizacijo, s katerim se pri poškodovani okončini ali delu telesa doseže mirovanje v fiziološkem položaju, prepreči nadaljnje poškodbe žil, živcev in mišic ter zmanjša bolečina

ANG.: *emergency splint*

NEM.: *Stützverband m*

opórno koléno -ega -a s

gasilska armatura, ki jo predstavlja kratka zalomljena kovinska cev z dvostransko nameščenima spojka ter ročajem in je namenjena razbremenjevanju sile reakcije curka, zato je nameščena med zadnjo tlačno cevjo in ročnikom, s čimer olajša delo gasilcem, zlasti pri delu na lestvi

ANG.: *branchpipe holder*

NEM.: *Stützkrümmer m*

opozorilna beséda -e -e ž komunikacijski element za sporočanje in opozarjanje na lastnosti nevarne snovi glede na stopnjo nevarnosti, in sicer „nevarno“ ter „pozor“

ANG.: *signal word*

NEM.: *Signalwort n*

opozorilna signálna lúč -e -e -i ž označevalna luč, navadno modre barve, ki je nameščena na gasilsko vozilo, in deluje v primeru vožnje na mesto intervencije ostalim udeležencem v prometu sporoča, naj se čim bolj umaknejo intervencijskemu vozilu in mu zagotovijo prosto pot

ANG.: *blue light, rotating flashing beacon*

NEM.: *Blaulicht n, Rundumkennleuchte f*

opozorilna siréna -e -e ž zvočna naprava za oddajanje tonov različnih osnovnih frekvenc, ki je nameščena na intervencijskem vozilu in v primeru vožnje na mesto intervencije ostalim udeležencem v prometu sporoča, naj se umaknejo in mu zagotovijo prosto pot

ANG.: *sound siren*

NEM.: *Folgetonhorn m, Sirene f*

opozorilna tábla -e -e ž

pripomoček za označitev transportnih sredstev, npr. vozil, pri prevozu nevarnih snovi z namenom informiranja intervencijskih služb o nevarnostih, pri čemer je v zgornjem delu oranžne pravokotne table s črnim robom, ki je vodoravno razpolovljena, navedeno Kemlerjevo število, v spodnjem pa UN število

ANG.: *hazard warning panel*

NEM.: *Warntafel f*

opozorilni trák -ega -ú m

pripomoček v obliki ozke plastične folije, namenjen omejitvi dostopa v določeno okolje, npr. nevarno območje pri nevarnih snoveh, ali pa za oblikovanje določenih obveznih poti gibanja, npr. na mestu dekontaminacije, v gasilstvu navadno rdeče-bele barve, po potrebi so na traku tudi dodatni napisi

ANG.: *barrier tape*

NEM.: *Abspermband m*

opozorilo na nevárnost -a --- s

zaščita, reševanje in pomoč alarmni znak, ki ga v sistemu javnega alarmiranja označuje enolični dveminutni zvok sirene in se uporabi za napoved bližajoče se nevarnosti visoke vode, požara, ekološke in drugih nesreč, pri katerem morajo prebivalci spremljati obvestila v medijih in ukrepati v skladu z izdanimi navodili

ANG.: *danger warning*

NEM.: *Gefahrenmeldung f*

opožárjena površina -e -e ž ▶

črno območje óptični dimni javljálnik -ega -ega -a m dimni požarni javljálnik, ki se aktivira ob prisotnosti delcev, nastalih zaradi gorenja, ki vplivajo na absorpcijo in razpršitev sevanja v infrardečem, vidnem ali ultravijoličnem delu spektra elektromagnetnega valovanja

ANG.: *optical smoke detector*

NEM.: *optischer Rauchmelder m*

optimizacija -e ž načelo, ki se upošteva pri izvajanju nalog v območjih s povečanimi jakostmi ionizirajočega sevanja ter pri delu z rakotvornimi, mutagenimi in reprotoksičnimi nevarnimi snovmi in zahteva, da se izpostavljenost oseb zmanjša na razumni minimum, običajno s povečevanjem razdalje od virov nevarnosti, zmanjševanjem časa izpostavljenosti in uporabo ščitov **S**: načelo ALÁRA

ANG.: *ALARA principle*, »As Low As Reasonably Achievable« *principle*

NEM.: *ALARP-Prinzip n*, »so niedrig wie vernünftigerweise erreichbar«-Prinzip *n*

organizacijski požarnopreventivni ukrep

-ega -ega -épa m požarnopreventivni ukrep, ki obsega zlasti izvajanje in nadzor nad izvajanjem požarnega reda v določenem okolju, usposabljanja s področja varstva pred požarom, požarnopreventivne preglede stavb, organiziranje požarnih straž, požarnega varovanja in gasilske službe v določenem okolju

ANG.: *fire protection organisation measure*

NEM.: *organisatorische Brandschutzmaßnahme f*

organizátor tekmovanja

-ja -- m tekmovanja gasilska organizacija, ki pripravi tekmovanje v skladu z veljavnimi pravili in razpisom, npr. gasilska zveza, gasilska regija

ANG.: *competition organizer*

NEM.: *Wettbewerbsveranstalter m*

orgánska snôv -e -í ž kemijska spojina, ki vsebuje ogljik in praviloma vodik ter druge elemente, npr. metan, bencin, in je praviloma gorljiva, saj reagira s kisikom iz zraka ob prisotnosti vira vžiga

ANG.: *organic matter*

NEM.: *organische Materie f*, *organische Substanz f*

orodjár -ja m **orodjárka** -e ž gasilec, ki je član poveljstva in prostovoljni gasilski enoti in skrbi za ustrezno urenjenost gasilske opreme

ANG.: *equipment maintainer*

NEM.: *Gerätewart m*

oróдно vozilo za posredovánje pri nevárnih snovéh

-ega -a -a -a -a -a -a -a s gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+2 ali zmanjšanega gasilskega oddelka 1+5, ki je namenjeno ukrepanju ob nezgodah z nevarnimi snovmi, nameščena oprema pa vsebuje naprave za detekcijo nevarnih snovi, različne zaščitne stopnje varovalne opreme, opremo za lovljenje, tesnjenje in čepljenje, prečrpavanje ter dekontaminacijo **K**: OVNS

ANG.: *HAZMAT vehicle*

NEM.: *Gerätewagen Gefahrgut m*

oróдно vozilo za reševánje na vódi

-a -a -a -a -a -a s gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+2 ali zmanjšanega gasilskega oddelka 1+5, ki je namenjeno ukrepanju ob nezgodah na vodi in pod vodo, nameščena oprema pa omogoča preiskovanje in reševanje na vodni gladini in ledu ter preiskovanje in reševanje s potapljaško opremo pod vodo ter dekontaminacijo posadke **K**: OVRV

ANG.: *water rescue vehicle*

NEM.: *Gerätewagen Wasserrettung m*

osébna odgovórnost

-e -i ž psihološka podpora in pomoč odgovornost posameznega gasilca, da skrbi za svoje življenje in zdrave odnose v vsakršnih zunanjih pogojih, po izrednem dogodku pa mora pri sebi opazovati in spremljati znake stresa, na katere je opozorjen v kratkem pogovoru po hujši intervenciji

ANG.: *personal responsibility*

NEM.: *persönliche Verantwortung f*

osébna varoválna opréma

-e -e -e ž oprema gasilca na intervenciji ali v mirnodobnem času, s katero je zavarovan pred eno ali več nevarnostmi za svoje zdravje ali varnost **K**: OVO

ANG.: *personal protective equipment*, *PPE*

NEM.: *persönliche Schutzausrüstung f*, *PSA f*

osébni doziméter

-ega -tra m naprava, ki je del skupne varovalne opreme in ki meri količino sevanja, ki mu je posameznik izpostavljen

ANG.: *personal dosimeter*

NEM.: *persönlicher Dosimeter m*

osébni klíc

-ega -a m ▶ tihi alárm

oséбно reševánje

-ega -a s reševanje na vodi in iz nje reševanje, pri katerem reševalec poškodovanca iz vode rešuje s pripomočkom ali kontaktno z reševalnimi prijemi

ANG.: *personal rescue*

NEM.: *Fremdrettung f*

oskrba poškodovánega otroka

-e -e -e ž prva pomoč oskrba osebe, stare do 8 let, pri kateri je treba uporabiti opremo, prilagojeno velikosti osebe, npr. opornice za imobilizacijo udov, poleg tega pa je treba takoj, ko je mogoče, zagotoviti spremljevalca, ki mu otrok zaupa, da ostane ob njem

ANG.: *pediatric emergency care*

NEM.: *Kindernotfallversorgung f*

oskrba z vódo

-e -e -e ž operativni logistični postopek, ki gasilcem zagotavlja nemoteno gašenje z dobavo ustrezne količine gasilne vode

ANG.: *water supply*

NEM.: *Wasserversorgung f*

osmíca -e ž **1.** končni voz, ki se naredi iz dveh dvakrat prekrizanih zank v obliki številke osem, ki se med obremenitvijo zelo zategne, vendar je zelo zanesljiv

ANG.: *figure eight knot*

NEM.: *Achtknoten m*

2. nestandardizirana vrвна zavora v obliki številke osem, ki omogoča enostaven aktivni spust osebe z višine s pomočjo trenja, ki se ustvarja med zavoro in vrvo

ANG.: *figure 8 descender*

NEM.: *Abseilacht f*

osnóvna dríža -e -e ž položaj telesa, ki ga zavzame gasilec na povelje »Mirno!« ali ob drugi poveljih in se v tej drži ne premakne do naslednjega povelja

ANG.: *basic posture*

NEM.: *Grundhaltung f*

osnóvna táktična enóta -e -e -e ž

dogovorjena gasilska formacija z opremo in vozilom, ki lahko posreduje na intervenciji, v Sloveniji gasilski oddelek

ANG.: *basic tactical unit*

NEM.: *taktische Grundeinheit f*

osnóvni življénjski pogóji -ih -ih -ev m mn.

zaščita, reševanje in pomoč nujni pogoji za bivanje ogroženih prebivalcev ob izrednih dogodkih, ki jih je treba v skladu z možnostmi zagotoviti čim prej, in sicer nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali, nastanitev ter oskrba s pitno vodo, hrano, zdravlili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrba z električno energijo, zagotovitev nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture, zagotovitev in zaščita nujne živinske krme, zaščita kulturne dediščine in psihološka ter psihosocialna pomoč

ANG.: *basic needs*

NEM.: *Grundbedürfnis n*

osrédnja gasílska enóta -e -e -e ž gasilska enota, ki je po kategorizaciji gasilskih enot v lokalni skupnosti uvrščena v najvišjo kategorijo, in sicer ob upoštevanju števila prebivalcev v celotni občini ne glede na ostale gasilske enote

ANG.: *central firefighting unit*

NEM.: *zentrale Feuerwehrinheit f*

otóčna sónčna elektrárna -e -e -e ž

samostojni sistem, ki s pomočjo sončnih panelov proizvaja električno energijo in je neodvisen od javnega električnega omrežja

ANG.: *off-grid solar power plant*

NEM.: *Insel-Solaranlage f*

ótok -óka m nepoškodovana površina znotraj črnega območja pri požarih v naravi

ANG.: *island*

NEM.: *Insel m*

OTP -ja [otəpə] m ◀▶ operativno-táktični postópek

oválna vpónka -e -e ž vponka, ki je simetrična glede na njeno vzdolžno nosilno os

ANG.: *oval connector*

NEM.: *Ovalkarabiner m*

ovíra -e ž **tekmovanja** predmet ali naprava, ki otežuje gibanje po tekmovalni progi in jo mora tekmovalec premagati v skladu z opisom vaje, npr. gred, rov

ANG.: *obstacle*

NEM.: *Hindernis n*

OVNS -ja [ovənəsə] m ◀▶ oróдно vozílo za posredovánje pri nevárnih snóveh

OVO -- [óvo] m ◀▶ osébna varoválna opréma

OVRV -- [ovərvə] m ◀▶ oróдно vozílo za reševánje na vódi

ozemljítev -tve ž varnostni ukrep, s katerim se poveže električna naprava ali električna inštalacija z zemljo z namenom izenačitve potencialov, s čimer se prepreči električni udar

ANG.: *grounding*

NEM.: *Erdung f*

ozemljítveni sistém -ega -a m varnostni element električne inštalacije, ki zagotavlja varno pot za presežni električni tok v primeru napake, ščiti ljudi pred električnim udarom in preprečuje poškodbo opreme

ANG.: *grounding system*

NEM.: *Erdungssystem n*

označevální brezokávnik -ega -a m ▶ fúnkcijski telóvnik

označevánje nevárnih snóví -a --- s pravila, namenjena zagotavljanju zadostnih informacij o nevarnostih in značilnostih določene snovi pri transportu predvsem reševalnim službam, pri uporabi pa določiti učinkovitih ukrepov za zagotavljanje varnega in zdravega ravnanja s čim manjšimi vplivi na okolje

ANG.: *hazard labelling*

NEM.: *Gefahrstoffkennzeichnung f*

označevánje objéktov -a -- s postopek, ki se izvaja ob potresu, ko objekti izgubijo svoje osnovne strukturne lastnosti, npr. porušitev dela zunanega zidu, zaradi česar se v skladu z mednarodnimi smernicami po možnosti pri glavnem vhodu v dogovorjenem kvadrantu opredeli številko delovišča, enote, ki so objekt pregledovale, ter stopnje, do katere je objekt pregledan, specifične nevarnosti ter triažno kategorijo objekta

ANG.: *building marking earthquake*

NEM.: *Gebäudekennzeichnung f*

označevanje prostórov -a -- s postopek, pri katerem preiskovalna skupina uporabi dogovorjeni sistem znakov, ki jih najpogosteje nariše s kredo, voščenko ali pršilom, ob vstopu v prostor in izstopu iz njega, s čimer sporoči drugi gasilski skupini, da je prostor pregledan

ANG.: *room marking*

NEM.: *Raum-Kennzeichnung f*

oznaka nevarnosti -e -- ž skupina pisnih ali grafičnih informacijskih elementov o nevarni kemikaliji, ki je natisnjena ali pritrjena na neposredni vsebnik nevarne kemikalije ali na zunanjo embalažo ter omogoča osnovno prepoznavanje nevarnosti, npr. piktogram za nevarnost, opozorilna tabla

ANG.: *hazard label*

NEM.: *Gefahrzettel m*

oznaka pripádnosti -e -- ž našitek v obliki ščita, ki se nosi na levem rokavu gasilske uniforme in delovne obleke, pri čemer je znotraj oznake ime prostovoljnega gasilskega društva, grb občine ali poseben znak, ime občine, pod znakom pa polkrožni trak z imenom gasilske zveze, na državni ravni pa državni grb z obrobo zlate barve, pri čemer imajo gasilski veterani na spodnjem robu levega rokava še dodatno oznako v obliki dveh polkrožnih lovrorjevih vejic

ANG.: *affiliation sign*

NEM.: *Zugehörigkeitszeichen n*

oznaka speciálnosti -e -- ž oznaka, ki jo predstavlja pokončni pravokotnik z zaobljenimi robovi ter stilizirano oznako in kaže dopolnilno strokovno usposobljenost prostovoljnega gasilca

ANG.: *badge of supplementary firefighter training*

NEM.: *Feuerwehr-Zusatzausbildung-Abzeichen n*

oživljanje -a s *prva pomoč* postopek oskrbe neodzivne osebe, pri kateri je prišlo do zastoja srca in ne diha pravilno, zato se s stisi prsnega koša in naknadno z umetnim dihanjem skuša vzpostaviti obe življenjski funkciji

ANG.: *resuscitation*

NEM.: *Reanimation f*

P

pálična konstrukcija stávbe -e -e -- ž konstrukcija stavbe, ki je sestavljena iz sistema medsebojno povezanih stebrov, nosilcev in prečk, ki skupaj tvorijo trdno in stabilno celoto, pri posredovanju pa se lahko z napačnim rezom podre del ali celotna konstrukcija

ANG.: *truss structure*

NEM.: *Fachwerkkonstruktion f, Fachwerksstruktur f*

pálična konstrukcija vozila -e -e -- ž konstrukcija vozila, ki je namesto iz oblikovane pločevine sestavljena iz več enakih nosilnih elementov, ki tvorijo rešetke, zlasti pri avtobusih

ANG.: *pillar construction*

NEM.: *Pfahlkonstruktion des Wagens f*

paráda -e ž urejen nastop z mimohodom, navadno ob gasilskih počastitvah, v katerem sodelujejo gasilske formacije in tehnična sredstva, razvrščena v kolono s predpisanimi razmiki, sestavljen iz čela, glavnega dela in gasilskih vozil

ANG.: *parade*

NEM.: *Parade f*

parciální párni tlák -ega -ega -a m tlak, ki ga ustvarijo gradniki ene od snovi v zmesi plinov in nastane, ko gradniki preidejo iz tekočine, v kateri je zmes snovi, v plinasto agregatno stanje, pri čemer v zmesi plinov prevladujejo gradniki bolj hlapne snovi

ANG.: *partial vapour pressure*

NEM.: *Partialdampfdruck m*

parciální tlák -ega -a m tlak, ki ga ustvarijo gradniki ene od snovi iz zmesi plinov pri enaki temperaturi in enaki prostornini, kot je zmes

ANG.: *partial pressure*

NEM.: *Partialdruck m*

párni gasilec -ega -lca m *párna gasilka -e -e* ž *razvrščanje* gasilec, ki pri postopku preštevavanja na dvojice stoji na poziciji »drugi«

ANG.: *even-numbered firefighter*

NEM.: *gerader Feuerwehrmann m*

párni tlák -ega -a m tlak, ki ga ustvarijo gradniki snovi, ki preidejo iz tekočine ali trdnine v plinasto agregatno stanje, pri čemer je koncentracija delcev v plinasti fazi nad tekočino odvisna od zgradbe tekočine in temperature ter je merilo za hlapnost tekočin

ANG.: *vapour pressure*

NEM.: *Dampfdruck m*

pasívna obrámba -e -e ž taktični postopek delovanja gasilske enote na intervenciji, pri katerem se s hlajenjem negorečih sosednjih objektov preprečuje širjenje požara, saj se prednostno varujejo življenja in lastnina **s**: posrédna obrámba
ANG.: *defensive fire attack, transitional fire attack*
NEM.: *indirekte Brandbekämpfung f, passive Brandbekämpfung f*

pasívna požárna zaščíta -e -e -e ž ukrepi, ki preprečujejo predvsem širjenje požara ali zagotavljajo odpornost konstrukcije stavbe ter jo delijo na požarne sektorje, kar omogoča varno evakuacijo uporabnikov stavbe ter vstop in gašenje gasilskim enotam, prav tako pa preprečujejo širjenje požara ter dima in toplote po stavbi brez kakršnikoli zahtev po delovanju avtomatskih naprav
ANG.: *passive fire protection*
NEM.: *passiver Brandschutz m*

pasívna várnost -e -i ž konstrukcijski varnostni elementi vozila, ki omilijo posledice ob trku vozila, npr. mehke cone in ojačitve na pločevini
ANG.: *passive safety*
NEM.: *passive Sicherheit f*

pasívni dvíg -ega -a m reševanje, pri katerem dvig osebe izvajajo reševalci v sidrišču s pomočjo škripca, v katerega je vgrajena vrвна prižema ali vrvna zavora
ANG.: *passive hauling*
NEM.: *passives Heben n*

pasívni osébní dózímeter -ega -ega -tra m priprava, ki beleži količino sevanja, ki mu je bil izpostavljen nosilec dozimetra, skupna vrednost akumulirane doze pa se določi naknadno z uporabo namenskih čitalnikov
ANG.: *badge meter, film dosimeter*
NEM.: *Filmdosimeter m*

pasívni spúst -ega -a m reševanje, pri katerem spust osebe izvajajo reševalci v sidrišču, in sicer s pomočjo vrvne zavore ali s škripcem z vgrajeno vrvno zavoro, ki je nameščena v sidrišču
ANG.: *passive lowering*
NEM.: *passives Ablassen n*

pasívno reševánje -ega -a s metoda reševanja z vrvno tehniko, pri kateri reševanje poškodovanca izvedejo reševalci v sidrišču
ANG.: *passive rescue operation*
NEM.: *passive Rettungsaktion f*

pasívno varovánje -ega -a s varovanje osebe med napredovanjem, pri čemer je naprava za prestrežanje padca ali polbičev vozal vpet v začetnem sidrišču
ANG.: *belaying, passive fall arrest*
NEM.: *passive Absturzicherung f*

pás za prestrežanje pádca -ú - - - - m pas, ki je sestavljen iz nožnih in ramenskih trakov in je namenjen zastavljanju že nastalega padca, pri čemer sta za vpetje naprave za prestrežanje padca ali energijskega blažilnika na voljo tako prsno kot hrbtno vpetje
ANG.: *fall arrest harness*
NEM.: *Auffanggurt m*

pášnjak -a m ► enójna reševálna zánka

PČ -- [pačə] m ◄► gasilski priklópnik za reševální čóln

penílina méšanica -e -e ž homogena mešánica vode in penila v ustreznem mešálnem razmerju, ki je namenjena izdelavi vseh vrst gasilne pene
ANG.: *foam solution*
NEM.: *Wasser-Schaummittel-Gemisch n*

penílno števílo -ega -a s razmerje med prostornino nastale gasilne pene in prostornino penilne mešanice
ANG.: *expansion rate, expansion ratio*
NEM.: *Verschäumungszahl f*

penílo -a s snov, ki pomešana z vodo v pravem razmerju tvori penilno mešánico, ki je osnova za izdelavo gasilne pene
ANG.: *foam concentrate*
NEM.: *Schaummittel n*

periódíčni pregléd in preizkús délovné opréme -ega -éda - -a - - - - m predpisani postopek preverjanja skladnosti delovne opreme s predpisi o varnosti in zdravju pri delu ter navodil za uporabo in vzdrževanje, ki zagotavlja njeno varno uporabo
ANG.: *inspection of work equipment*
NEM.: *Prüfung von Arbeitsmittel f*

peristáltična črpálka -e -e ž ► cévna črpálka
permanétno strokóvno usposábljanje -ega -ega -a s gasilsko strokovno usposabljanje v obliki seminarjev in posvetov, na katerem se udeleženci seznanijo z novimi spoznanji in razvojem novih pristopov, tehnologij in orodij
ANG.: *permanent firefighter training*
NEM.: *Feuerwehr-Weiterbildung f*

PGD -ja [pəgədə] m ◄► prostovóljno gasilsko društvo

pH lístíč -- -a [pəhə] m pripomoček iz lakmusovega ali drugega namenskega indikatorskega papirja za ugotavljanje kislosti ali bazičnosti vodnih raztopin z območjem meritve vrednosti od 0 do 14
ANG.: *pH-indicator strip*
NEM.: *pH-Indikatorstab m*

pH vrédnost -- -i [pəhə] ž kvantitativno merilo za jedkost vodnih raztopin, ki se izračuna iz

P

množinske koncentracije oksonijevih ionov v vodni raztopini

ANG.: *pH-value*

NEM.: *pH-Wert m*

piktogram za nevarnost -a -- -- m grafični prikaz, in sicer kvadrat z rdečim robom, postavljen na oglišče, v katerem je črn simbol na belem ozadju, za sporočanje informacij o nevarnosti določene nevarne snovi

ANG.: *hazard pictogram*

NEM.: *Gefahrenpiktogramm n*

pilótni vír vžiga -ega -a -- m plamen, iskra ali toplotni tok z določeno energijo, ki se uporablja v različnih standardnih preskusih, npr. pri določanju spodnje meje vnetljivosti ali temperature vžiga

ANG.: *pilot ignition source*

NEM.: *Pilot-Zündquelle f*

pirokúmulus -a m gost, sivo-rjav zelo visok oblak, ki nastane zaradi obsežnega požara ali izbruha ognjenika, in sicer zaradi intenzivnega segrevanja zraka nad požariščem, kar povzroči konvekcijo vroče zračne mase, ki se dviguje do višine, na kateri postane stabilna, vlaga v okolici pa se dobro kondenzira zaradi prisotnosti delcev pepela

ANG.: *fire cloud, flammagenitus cloud*

NEM.: *Feuerwolke f, Pyrocumulus m*

pirolíza -e ž termični razkroj snovi v okolju brez kisika, v katerem med kemijsko spremembo nastanejo plinasti produkti ter trdni preostanek, ki lahko zagorijo, če pridejo v stik s kisikom

ANG.: *pyrolysis*

NEM.: *Pyrolyse f*

pirolízni plín -ega -a m snovi v plinastem agregatnem stanju, ki se sprostitjo med pirolizo biomase, npr. lesa, kar predstavlja gorljivo snov v procesu gorenja

ANG.: *pyrolysis gas*

NEM.: *Pyrolysegas n*

PIRS postópek -- -pka [pírs] m (SLV. *P-prepoznati, I-izolirati, R-rešiti, S-sanirati*) taktični koncept posredovanja ob nezgodah z nevarno snovjo, pri katerem je treba najprej prepoznati vrsto nevarne snovi, nato izolirati območje nezgode in opremiti gasilce z ustrezno zaščitno stopnjo, reševati ljudi in omejiti škodljive učinke v okolju ter začeti vzpostavljati prvotno stanje z dekontaminacijo rešenih oseb, gasilcev in opreme in odstranjevanjem posledic

ANG.: *RISC procedure*

NEM.: *GAMS Regel f*

pívnik -a m polipropilenska krpa, ki je namenjena za brezprašno vpijanje težkih

in lahkih mineralnih olj, goriv ter drugih v vodi netopnih snovi in ki navadno absorbira večkratno lastno težo, je toplotno odporna in plovna na vodi, kar omogoča kombinirano uporabo z drugimi vpojnimi sredstvi

ANG.: *oil absorbent pad*

NEM.: *Ölbindetuch n*

PL -ja [pələ] m ◀▶ gasilski priklópnik za logistiko

plámen -éna m pojav svetlobe pri gorenju, če sta gorljiva snov in oksidant v plinastem agregatnem stanju, pri čemer sta barva in temperatura odvisna od vrste gorljive snovi ter sestave zmesi gorljive snovi in oksidanta

ANG.: *flame*

NEM.: *Flamme f*

plamenišče -a s najnižja temperatura, pri kateri vnetljiva snov v zrak odda dovolj hlapov, da se ti lahko vžgejo, ko se približamo z odprtim plamenom, pri čemer snov takoj po odmiku plamena ugasne

ANG.: *flashpoint*

NEM.: *Flammpunkt m*

plaménska frónta -e -e ž zunanji rob vidnega poteka gorenja med gorljivo snovjo in oksidantom v plinastem agregatnem stanju, ki se lahko širi od mesta vžiga v okolico ali pa ostaja na istem mestu

ANG.: *flame front*

NEM.: *Flammenfront f*

plaménski cúrek -ega -rka m močan difuzijski plamen, ki nastane kot posledica neprestanega intenzivnega sproščanja gorljive snovi iz rezervoarja v določeni smeri, zlasti plina, npr. pri požaru avtobusa

ANG.: *jet fire, spray fire*

NEM.: *Sprühfeuer n*

plaménski požárni javljálnik -ega -ega -a m avtomatski požarni javljalnik, ki običajno na prostem zazna svetlobo zaradi gorenja, in sicer od ultravijoličnega do infrardečega spektra, kar je posebej primerno za nadzor skladišč goriva ali heliporte

ANG.: *flame detector*

NEM.: *Flammenmelder m*

plaménski rezálnik -ega -a m naprava za rezanje kovin, ki se uporablja pri tehničnem reševanju, in sicer se z gorenjem mešanice etina in čistega kisika na šobi gorilnika vzpostavi ozek snop z visoko temperaturo nad 2500 °C, kar stali rezani material ter ga odstrani iz reza **s**: acetilénski rezálnik

ANG.: *oxyfuel welder*

NEM.: *Autogenschweißgerät n*

plaménsko gorénje -ega -a s ▶ gorénje s plaménom

plášč vrví -a -- m zunanji del vrvi, ki je namenjen ohranjanju okrogle oblike vrvi
 ANG.: *rope sheath*
 NEM.: *Seilmantel m*

plátinastih 10 minút -- -- -- [desét] ž mn. *prva pomoč* časovno obdobje, ki ga predvideva protokol oskrbe poškodovanca v predbolnišničnem okolju in v katerem se poškodovanec v celoti pregleda z namenom odkrivanja in oskrbe vseh nujnih stanj za zagotavljanje preživetja
 ANG.: *platinum ten minutes*
 NEM.: *Platin 10 Minuten f pl*

pláz -ú m zaščita, reševanje in pomoč izredni dogodek, ki nastane zaradi pobočnega premikanja gmot tal, kamenja, snega ali drugega materiala, najpogosteje ob ali po obilnih padavinah, ter povzroči zasutje in neprevoznost cest, poplavljanje vodotokov, zasutje ali porušitev stavb in ogroža varnost ljudi in živali, zato zahteva izvajanje ukrepov zaščite, reševanja in pomoči
 ANG.: *avalanche*
 NEM.: *Lawine f*

plázemski rezálnik -ega -a m naprava za rezanje kovin, ki se uporablja pri tehničnem reševanju, in sicer se vzpostavi električni oblok med rezalno pištolo in površino rezanega tanjšega električno prevodnega materiala, kar ga stali, visokohitrostni curek komprimiranega zraka pa odstrani tekoči material iz reza
 ANG.: *plasma cutter*
 NEM.: *Plasmaschneider m*

plénium -a m najvišji organ Gasilske zveze Slovenije med dvema kongresoma, ki redno zaseda vsaj enkrat na leto in ga sestavljajo delegati gasilskih zvez, ki imajo glasovalno pravico, in delegati, ki so člani organov Gasilske zveze Slovenije
 ANG.: *plenum*
 NEM.: *Plenum n*

plésen -sni ž enocelični samostojno živeči organizem, kar pet do desetkrat večji od bakterije, ki se pojavlja pogosto v vsakdanjem okolju in se uničuje s fungicidi, zaradi preproste možnosti razširjanja pa je tudi potencialno primerno biološko orožje
 ANG.: *mold*
 NEM.: *Schimmelpilz m*

plezálni pás -ega -ú m ► sédežni pás

plíni -ov m mn. razred nevarnosti, kamor so uvrščene snovi in spojine, ki so ob normalnem zračnem tlaku in temperaturi v plinastem agregatnem stanju, pri čemer se delijo na vnetljive, npr. propan-butan,

negorljive ali nestrupene, npr. dušik, ogljikov dioksid, argon, in strupene, npr. klor, amonijak, žveplov dioksid **s**: transportni razred nevarnosti 2
 ANG.: *gases*
 NEM.: *Gase und gasförmige Stoffe m pl*

plínótésna zaščítna obléka -e -e -e ž tipizirana zaščitna obleka v obliki kapsule z vizirjem, ki uporabnika varuje pred kontaminacijo s plini ali parami, tekočinami in trdnimi delci ter je sestavni del gasilske zaščitne stopnje 3 in 4, namestitev izolirnega dihalnega aparata pa je glede na model mogoča tako znotraj kot zunaj zaščitne obleke
 ANG.: *gas-tight suit*
 NEM.: *gasdichter Chemikalienschutzanzug m, gasdichter CSA m*

plínski díhální filter -ega -ega -tra m filter, ki je namenjen odstranjevanju škodljivih snovi v zraku z adsorpcijo in je oblikovan za namestitev na polobrazno ali celoobrazno zaščitno masko, njegova uporaba pa je dovoljena le v okoljih z najmanj 17 % kisika v ozračju
 ANG.: *respirator filter*
 NEM.: *Atemschutzfilter m*

plítko reševánje -ega -a s reševanje vidnih ukleščenih oseb in oseb, ki so ujete tik pod vrhom ruševine ali zasute z manjšo količino materiala in potrebujejo pomoč pri zapustitvi objekta, zaradi česar enote posredovalcev praviloma uporabijo le ročno orodje **s**: površinsko reševanje
 ANG.: *shallow rescue*
 NEM.: *flache Rettung f*

pljúčni avtomát -ega -a m sestavni del izolirnega dihalnega aparata, ki je pričvrščen na masko in je namenjen zniževanju tlaka zraka iz srednjetačnega voda na ustrezen nizki tlak
 ANG.: *lung demand valve*
 NEM.: *Lungenautomat n*

PLK -ja [pələkə] m ◀▶ prikáz lokácie klicátelja

PMB -- [pəməbə] m **1.** ◀▶ gasilski priklópnik s prenášno motórno brizgálno
2. ◀▶ prenášna motórna brizgálna

pnevmátska dvížna blazína -e -e -e ž prenosna gumirana priprava ploščate oblike za dvigovanje ali odmikanje večtonskih togih bremen, ki se polni z zrakom glede na uporabo ročice na upravljalni enoti, kar omogoča nadzorovane premike pri reševanju
 ANG.: *lifting bag*
 NEM.: *Hebekissen n*

pnevmátska tesnílina blazína -e -e -e ž pripomoček za tesnjenje večje odprtine na cisterni in drugih vsebnikih, kjer uhajajo

nevarne snovi in ga sestavlja gumirana blazina, ki se napolni s stisnjenim zrakom, ki zapolni odprtino, na predmet z odprtino pa se pritrudi s pripadajočimi bremenski trakovi in zatezniki

ANG.: *leak sealing bag*

NEM.: *Leck-Dichtkissen n*

pnevmátski tesnilni čep -ega -ega čêpa m pripomoček za zaprtje ali nadzorovalno zbiranje nevarnih snovi v različno velikih kanalizacijskih in drugih cevih z namenom preprečevanja širjenja nevarnih snovi, odporen proti različnim kemikalijam in vročini, ki se napolni s stisnjenim zrakom, s čimer se ustvari tlak med čepom in steno, kar preprečuje nadaljnje puščanje

ANG.: *pipe sealing bag*

NEM.: *Rohr-Dichtkissen n*

pnevmotóraks -a m *prva pomoč* ogrožajoče zdravstveno stanje poškodovanca, pri katerem se v poprsnični votlini nabira zrak, zaradi česar se izenačita zračni tlak in tlak v prsnem košu, kar povzroči hudo dihalno stisko zaradi nezmožnosti širjenja in krčenja pljuč

ANG.: *pneumothorax*

NEM.: *Pneumothorax m*

pobočni zdrš -ega -a m *zaščita, reševanje in pomoč* izredni dogodek, ki obsega pobočno premikanje gmote tal, najpogosteje po obilnih padavinah ter povzroči zasutje in neprevoznost cest, zasutje in poplavljanje vodotokov, zasutje ali porušitev stavb ter ogrožanje življenja ljudi in živali, zato zahteva izvajanje zaščite, reševanja in pomoči

ANG.: *landslide*

NEM.: *Erdrutsch m*

podáljšek cilindra -ška -- m podolgovat kovinski pripomoček, ki se nastavi na raztezalni cylinder za povečanje razdalje raztezanja

ANG.: *extension for rescue ram*

NEM.: *Verlängerung für Rettungszylinder f*

podaljševalni vózel -ega -zla m vozec, s katerim se spajata skupaj dva konca vrvi enakih premerov, pri čemer se najprej prva vrv dvakrat ali trikrat ovije okoli druge vrvi v eno smer, nato pa druga vrv dvakrat ali trikrat okoli prve vrvi v nasprotno smer

ANG.: *double fisherman's knot, double knot*

NEM.: *Doppelknoten m, doppelter Spierenstich m*

podatkóvni bazén URSZR -ega -a -- [urásəzərə] m (slv. *Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje*) informacijska rešitev, ki predstavlja podatkovno stičišče, v

katerega podatke o intervenciji prispevajo in črpajo iz nje deležniki sistema zaščite in reševanja, pri čemer je pomembno zbiranje, obdelovanje, hramba in distribucija podatkov o intervenciji, da imajo lahko tako vodja intervencije kot podporne službe ves čas na voljo najsodobnejše podatke, npr. o opremljenosti vozil, oddaljenosti urgentnih centrov

ANG.: *data sharing pool URSZR*

NEM.: *Datenpool URSZR m*

podhláđítev -tve ž *prva pomoč* stanje, pri katerem se temperatura telesnega jedra človeka zaradi nizkih temperatur okolja spusti pod 35 °C, kar se kaže kot tresavica, zmedenost poškodovanca, lahko pa pride tudi do zastoja srca in odpovedi ostalih življenjskih funkcij

ANG.: *hypothermia*

NEM.: *Unterkühlung f*

podòr -ôra m nenadna ločitev večjih količin gradiva ali kamnite gmote od strmega pobočja, pri čemer sproščeno gradivo pade v nižjo lego, kar lahko ogrozi življenja ljudi, poškoduje stavbe in infrastrukturo, odpravljanje posledic pa zahteva vključitev sil za zaščito, reševanje in pomoč z namenom vzpostavljanja prometnih povezav, preskrbe s pitno vodo in zagotavljanja drugih osnovnih življenjskih pogojev

ANG.: *rock fall*

NEM.: *Bergsturz m, Felssturz m*

podpíranje -a s tehnika posredovanja v delno porušeni stavbah ali utesnjenih prostorih, pri kateri se uporabljajo različni nosilni elementi iz lesa, kovine, umetne mase z namenom stabilizacije bremen in nevarnosti v vertikalni smeri, npr. stropa v prostoru, in horizontalni smeri, npr. globokega jarka

ANG.: *bracing*

NEM.: *Abstützung f*

podpórna konstrúkcija -e -e ž ogrodje, ki se ob potresih ali drugih naravnih nesrečah izdelata zaradi zagotavljanja učinkovite porazdelitve bremena, trdnosti in varnosti druge strukture, praviloma iz lesenih kosov, npr. desk, plohov, ali kovinskih delov, npr. gradbenih cevi, podpornikov, s čimer se preprečijo neželeni premiki, deformacije ali zrušitev objekta

ANG.: *support structure*

NEM.: *Abstützsystem n*

podpórna organizácija -e -e ž *zaščita, reševanje in pomoč* organizacija, ki ima lahko stvarno in krajevno pristojnost za izvedbo nekaterih nalog, s katerimi nudi pomoč delovanju pristojne organizacije na mestu

intervencije, ali pa so pogodbeno ali kako drugače zavezani k izvajanju določenih nalog pri intervenciji, npr. pomoč z ekipami, osebjem, opremo, materialom

ANG.: *assisting agency*

NEM.: *Unterstützungsbehörde m*

podpórni član -ega -a m **podpórna članica** -e

-e ž oseba, ki je v gasilsko organizacijo včlanjena z namenom pomagati pri njenem delovanju, zlasti s finančnim prispevkom, npr. članarino, in ne opravlja druge aktivne vloge v njej

ANG.: *supporting member*

NEM.: *Fördermitglied n*

podpórni systém -ega -a m ogrodje, zasnovano za zagotavljanje stabilnosti, trdnosti in varnosti določenega objekta, sestavljeno iz nosilcev, stebrov, opornikov, veznih elementov in druge opreme

ANG.: *support system*

NEM.: *Abstützungssystem n*

pòdpovêljnik -a m **pòdpovêljnica** -e ž oseba, ki pomaga poveljniku pri izvajanju strokovno-tehničnih nalog operativnega dela, za katere ga pooblasti poveljnik

ANG.: *deputy*

NEM.: *Stellvertreter m*

pòdpredsédnik -a m **pòdpredsédnica** -e ž

oseba, ki pomaga predsedniku pri izvajanju določenih organizacijskih nalog, za katere ga pooblasti predsednik

ANG.: *vice president*

NEM.: *Vizepräsident m*

podróčje -a s organizacijska raven enega od sestavnih delov intervencijsko-poveljniškega sistema, za katero je odgovoren vodja intervencije ali eden od njegovih pomočnikov, ki je zadolžen za koordinacijo, načrtovanje, operativne sile, logistike ter administracijo in finance

ANG.: *section*

NEM.: *Sachgebiet n*

podtálni požár -ega -a m požar v naravi, pri katerem nenadzorovano gorijo podzemni deli rastlin in druge vnetljive snovi v tleh, zlasti humusni sloj med skalovjem in koreninami dreves, praviloma pa ni vidnega plamena, ampak le dim, zaradi česar jih je težko odkriti in pogasiti

ANG.: *underground wildfire*

NEM.: *Erdbrand m, Erdfeuer n*

pòdtláčna cóna -e -e ž cona v spodnjem delu prostora, ki se oblikuje med razvojem požara v notranjem prostoru, ko se tlak v tem delu prostora zaradi potreb požara po oksidantu in posledičnega vleka zraka v prostor, zniža

ANG.: *section*

NEM.: *Sachgebiet n*

pod vrednosti v okolici **s**: hládna cóna (2), negativna cóna

ANG.: *negative zone*

NEM.: *Unterdruckzone f*

pòdtláčno prezračévánie -ega -a s operativni

postopek odstranjevanja dima iz stavbe, navadno iz nižjeležečih prostorov brez drugih odprtín z dimovlekom

ANG.: *negative pressure ventilation*

NEM.: *Unterdruckbelüftung f*

podvózje -a s osnovna konstrukcija vozila s kabino, na katero se pritrdi nadgradnja vozila, pri čemer se v gasilstvu za gasilska vozila navadno uporabljajo osnove gospodarskih vozil, za določene modele pa obstajajo namenske osnove

ANG.: *chassis, platform*

NEM.: *Autoboden m, Fahrgestell n*

pòdzémni hidránt -ega -a m priključek za odvzem vode iz vodovodnega omrežja, ki se nahaja pod nivojem tal, zaradi česar ga je enostavneje postaviti v bližini prometnih površin

ANG.: *ground hydrant*

NEM.: *Unterflurhydrant m*

pòdzémni požárni bazén -ega -ega -a m rezervoar za neodvisno zagotavljanje gasilne vode v okolju, ki se nahaja pod nivojem terena, pri čemer je za črpanje in nadaljnjo distribucijo gasilne vode navadno potrebna gasilska brizgalna

ANG.: *ground water storage tank*

NEM.: *unterirdischer Löschwasserbehälter m*

PodZiR -a m (slv. *podatkovna baza oseb in enot zaščite in reševanja*) evidenca oseb in enot sistema za zaščito in reševanje, ki se lahko aktivirajo v primeru izrednih dogodkov, povezanih z naravnimi in drugimi nesrečami

ANG.: *database of people and units PodZiR*

NEM.: *Einsatzkräfte-Datenbank PodZiR f*

pogorišče -a s območje v naravi ali objektu, na katerem so vidni ostanke pogašenega požara in se gasilska straža ne izvaja več

ANG.: *fire site*

NEM.: *Brandstätte f*

pogrêšana oséba -e -e ž oseba, za katero se ve ali sumi, da je udeležena v izrednem dogodku, npr. potresi, požaru v objektu, vendar je njen položaj neznan in jo je treba locirati in rešiti

ANG.: *missing person*

NEM.: *vermisste Person f*

pohódna uredítev -e -tve ž *razvršanje* ureditev gasilskih enot v eno ali več kolon, pri čemer so navadno gasilci razporejeni v eno, dve ali

P

štiri kolone in se premikajo glede na izdana povelja

ANG.: *march arrangement*
NEM.: *Marschanordnung f*

pohodni korák -ega -a m **razvrščanje** osnovna oblika premikanja gasilskih enot v pohodni ureditvi na utrjenih površinah, ob slovesnostih, praznovanjih in počastitvah, pri čemer je dolžina koraka približno 75 cm pri hitrosti od 114 do 116 korakov na minuto **s**: pôlni korák

ANG.: *forward march*
NEM.: *Vormarsch m*

pojemajóci požár -ega -a m faza požara, ko so pogoji za gorenje omejeni, saj zmanjka gorljive snovi ali oksidanta ali pa se zniža temperatura, npr. zaradi gašenja

ANG.: *decay period of fire*
NEM.: *abklingender Brand m*

POK -a [pók] m ◀► predsednik ocenjevalne komisije (1)

pokál -a m **tekmovanja** posebej oblikovani predmet, ki se kot odlikovanje podeli vsakemu izmed prvih treh najuspešnejših posameznikov ali tekmovalnih enot v posameznih tekmovalnih kategorijah

ANG.: *cup*
NEM.: *Pokal m*

pokálno tekmovanje -ega -a s **tekmovanja** tekmovanje, ki je organizirano kot cikel več posameznih tekmovalj in se zanj skladno z razpisom vodijo tudi skupni rezultati

ANG.: *cup competition*
NEM.: *Pokalwettbewerb m*

poklíčna bolézen -e -zni ž bolezen, ki je uvrščena na seznam bolezni, povzročenih z daljšim neposrednim vplivom delovnega procesa in delovnih razmer pri določenem delu, in ki sodi v dejavnost, v okviru katere je bila oseba zavarovana, pri gasilcih npr. večja pogostnost zmanjšane kapacitete pljuč

ANG.: *occupational illness*
NEM.: *arbeitsbedingte Erkrankung f*

poklíčna gasilská enóta -e -e -e ž gasilská enota, katere pripadniki karierno opravljajo javno gasilsko službo na celotnem območju lokalne skupnosti, za katerega je ustanovljena ali ima sklenjeno ustrezno pogodbo za izvajanje določenih nalog izven tega območja

ANG.: *professional fire department*
NEM.: *Berufsfeuerwehr n*

poklíčni gasilec -ega -lca m **poklíčna gasilka** -e -e ž oseba, ki se udeleži zakonsko predpisanega usposabljanja in uspešno opravi strokovni izpit za gašenje in reševanje ter opravlja

gasilsko službo v poklicni gasilski enoti, poklicnem jedru PGD ali gospodarski družbi
ANG.: *career firefighter, professional firefighter*
NEM.: *Berufsfeuerwehrmann m*

polárnost -i ž lastnost snovi, ki vsebujejo molekule, v katerih sta električna naboja v molekuli trajno razdeljena, težišči negativnega in pozitivnega naboja pa ne sovpadata, zaradi česar se takšne snovi običajno gasijo z vodo

ANG.: *polarity*
NEM.: *Polarität f*

pôlbíčev vózel -ega -zla m vozec, ki drsi po glavni vrvi ali pomožni vrvi in se uporablja za aktivni spust in pasivni spust, varovanje med napredovanjem, glede na standardni operativni postopek pa se ne uporablja pri reševanju poškodovancev

ANG.: *half hitch, half-sailor's knot*
NEM.: *Halbmastwurf m, HMS Knoten m*

pôldebelína -e ž debelina izbranega materiala, pri kateri se intenziteta ionizirajočega elektromagnetnega sevanja, ki potuje skozenj, zmanjša za polovico

ANG.: *half-value layer, half-value thickness*
NEM.: *Halbwertschichtdicke f*

polipropilénsko črevó -ega -ésa s pripomoček, namenjen odstranjevanju ogljikovodikov z vodne gladine ali trdne podlage, predvsem pri neželenih izlitihi, ki plava na vodi ter ga sestavlja mrežasto ogrodje, polnjeno s polipropilenom, v sredinskem delu pa je nameščena vrvc v vponkami za medsebojno povezovanje ter njihovo medsebojno prekrivanje

ANG.: *oil boom*
NEM.: *Ölsperre f*

polívni sistém -ega -a m sistem cevi, ki je opremljen z odprtimi pršilnimi šobami na ustreznih razdaljah in višinah za omejevanje in gašenje požara z brizganjem vode po vseh površinah požarnega sektorja, kjer je bil s pomočjo sistema odkrivanja in javljanja požara ter alarmiranja zaznan požar, poleg tega pa je mogoče tudi ročno aktiviranje z odpiranjem ventila

ANG.: *drencher system*
NEM.: *Sprühwasserlöschanlage f*

pôlni cúrek -ega -rka m ▶ stárnjeni cúrek

pôlni korák -ega -a m **razvrščanje** ▶ pohodni korák

pôlno razvíti požár -- -ega -a m faza požara, ki nastopi po požarnem preskoku, ko gorijo vse gorljive snovi v prostoru, dosežena je najvišja temperatura v prostoru, plamen zapolni celoten prostor in začne izhajati iz prostora

ANG.: *fully developed fire*
NEM.: *Vollbrand m, voll entwickelter Brand m*

pòlobrázna máska -e -e ž ► filtrirna pòlmáska

položajna oznáka -e -e ž oznaka na gasilski delovni obleki ali službeni uniformi, ki kaže na funkcijo, ki jo ima gasilec pri opravljanju operativnih ali organizacijskih nalog

ANG.: *rank insignia*

NEM.: *Dienstgradabzeichen m*

pòlzaprti zazidálni sistém -ega -ega -a m način zazidave, pri katerem je več objektov na izbranem zemljišču navidezno zgrajenih skupaj kot en sam objekt, vendar so med seboj ločeni s požarnimi zidovi **s**: blokòvni zazidálni sistém

ANG.: *half-opened building system*

NEM.: *halboffene Bauweise f*

pománjkanje oksidánta -a -- s pojav, pri katerem je množina oksidánta v zmesi z gorljivo snovjo manjša od stehiometrične mešanice, kar vodi v nepopolno gorenje ali nastanek prebogate mešanice, ki ne gori

ANG.: *oxygen deficiency, oxygen depletion*

NEM.: *Sauerstoffmangel m*

pomóč -i ž **zaščíta, reševanje in pomoč** ukrepi in storitve strokovnjakov, reševalnih enot in služb, ki z uporabo zaščitne in reševalne opreme ogroženim in prizadetim prebivalcem zagotavljajo osnovne življenjske pogoje z živili, pitno vodo, obleko, obutvijo, zdravili in drugimi predmeti ter sredstvi, ki so namenjeni za lajšanje posledic izrednega dogodka

ANG.: *help*

NEM.: *Hilfe f*

pomočnik inštrúktorja -a -- m **pomočnica inštrúktorja** -e -- ž gasilec, ki ima ustrezno gasilsko strokovno znanje in sodeluje z inštruktorem pri izvedbi praktične vaje na gasilskem strokovnem usposabljanju

ANG.: *assistant instructor*

NEM.: *Assistentenausbilder m, Assistenzausbilder m*

pomočnik povêljnika za napráve za zaščító dihál -a - - - - - m **pomočnica povêljnika za napráve za zaščító dihál** -e - - - - - ž član poveljstva gasilske organizacije, ki skrbi za vzdrževanje, kontrolo in hranjenje zaščitnih dihalnih naprav in usposabljanje operativnih gasilcev za delo z njimi

ANG.: *assistant commandant for respiratory protection*

NEM.: *Führungsassistent für Atemschut-zgeräte m*

pomočnik povêljnika za prvo pomóč -a - - - - - m **pomočnica povêljnika za prvo pomóč** -e - - - - - ž član poveljstva gasilske organizacije, ki skrbi za opremljenost gasilskih vozil in

gasilske enote s pripomočki za zdravstveno pomoč poškodovanim in nenadno zbolelim ter skrbi za periodično usposabljanje gasilcev na tem področju in redno opravljanje periodičnih zdravstvenih pregledov

ANG.: *assistant commandant for first aid*

NEM.: *Führungsassistent für Erste Hilfe m*

pomočnik povêljnika za rádijske zvéze -a - - - - - m **pomočnica povêljnika za rádijske zvéze**

-e - - - - - ž član poveljstva gasilske organizacije, ki skrbi za vzdrževanje, kontrolo in preizkušanje tehničnih sredstev za zveze in alarmiranje ter skrbi za usposabljanje gasilcev za delo z njimi

ANG.: *assistant commandant for radio communication*

NEM.: *Führungsassistent für Funkkommunikation m*

pomočnik povêljnika za strokòvno usposábljanje -a - - - - - m **pomočnica povêljnika za strokòvno usposábljanje** -e - - - - - ž član

poveljstva gasilske organizacije, ki skrbi za izvajanje temeljnih, dopolnilnih, permanentnih in dodatnih strokovnih usposabljanj operativnih gasilcev na določenem nivoju

ANG.: *assistant commandant for training*

NEM.: *Führungsassistent für Aus- und Fortbildung m*

pomočnik vódje -a -- m **pomočnica vódje** -e -- ž **zaščíta, reševanje in pomoč** oseba, ki je podrejena vodji posamezne organizacijske ravni in njegovemu namestniku ter opravlja določene naloge za vodjo, npr. posodabljanje seznama razpoložljivih virov

ANG.: *command assistant*

NEM.: *Führungsassistent m*

pomočnik vódje evakuácie -a - - - - - m **pomočnica vódje evakuácie** -e - - - - - ž oseba, ki v določenem okolju deluje na drugih strokovnih področjih, se pa dodatno usposablja tudi za izvajanje evakuacije iz posameznega požarnega sektorja in ki ga v primeru dejanske evakuacije podrobno sistemsko pregleda, opozori zamudnike, pomaga ali organizira umik za gibalno ovirane ter na zbirnem mestu poroča vodji evakuacije o stanju na svojem dodeljenem delu

ANG.: *evacuation steward, fire steward*

NEM.: *Brandschutzhelfer m*

pomóžna vr̄v -e -í ž vr̄v, ki je namenjena prenašanju statičnih obremenitev in ni namenjena prenašanju dinamičnih obremenitev ali absorpciji energije ob prestrezanju padca

ANG.: *accessory cord*

NEM.: *Reepschnur f, Schnürleine f*

P

pooblaščenec -nca m pooblaščenka -e ž zaščita, reševanje in pomoč član vodstva intervencije, ki v času intervencije v imenu vodje intervencije opravlja posebne naloge, npr. obvešča javnost o zaščitnih ukrepih, predpisuje in nadzoruje varnost pri opravljanju nalog
 ANG.: *command team member*
 NEM.: *Einsatzleitung-Mitglied n*

pooblaščenec za odnose z javnostmi -nca
 - - - - - m pooblaščenka za odnose z javnostmi
 -e - - - - - ž ► medijski predstavnik

pooblaščenec za varstvo in zdravje pri delu -nca - - - - - m pooblaščenka za varstvo in zdravje pri delu -e - - - - - ž ► varnostni nadzornik

popkovina -e ž vrvni podaljšek, s katerim se oseba pritrdi na sidrišče
 ANG.: *lanyard*
 NEM.: *Verbindungsleine f*

popláva -e ž zaščita, reševanje in pomoč izredni dogodek, ki nastane zaradi razlitja vode, npr. iz rečne struge, jezerske kotanje, morja, na območje, ki navadno ni pokrito z vodo, kot posledica npr. obilnih padavin, naglega taljenja snega, popustitve vodne pregrade, in ki jih sistem odvodnjavanja ne zmore učinkovito odvajati, zaradi česar je praviloma potrebno posredovanje sil za zaščito, reševanje in pomoč
 ANG.: *flood*
 NEM.: *Hochwasser n*

poplávna nevarnost -e -i ž zaščita, reševanje in pomoč možnost poplavljanja ter povzročitev poškodb na infrastrukturi in objektih glede na značilnosti območja, zlasti zaradi globine in hitrosti vodotoka, stopnje poselitve in infrastrukture ob njem, hitrosti naraščanja poplavnih voda, trajanja in pogostosti poplav
 ANG.: *flood hazard*
 NEM.: *Hochwassergefahr f*

popólna evakuacija -e -e ž evakuacija, pri kateri se ljudje in živali v celoti umaknejo iz nevarnega območja, npr. iz manjše stavbe, v kateri je prišlo do požara in ki nima izvedenih ukrepov za omejevanje širjenja dima ali požara
 ANG.: *complete evacuation*
 NEM.: *vollständige Evakuierung f*

popólna prisébnost -e -i ž prva pomoč ocena zavesti poškodovane osebe, ki je kljub poškodbi dobro orientirana v prostoru in času
 ANG.: *alertness*
 NEM.: *Aufmerksamkeit f*

popólno gorénje -ega -a s hitra kemijska reakcija med gorljivo snovjo in oksidantom,

katerih mešanica je stehiometrična, in omogoča, da gorljiva snov popolnoma oksidira, npr. ogljik v organskih snoveh se v celoti pretvori v ogljikov dioksid
 ANG.: *complete combustion*
 NEM.: *vollständige Verbrennung f*

popotrésni súnec -ega -nka m zaščita, reševanje in pomoč pojav, ki sledi glavnemu potresu in povzroči manjše tresenje ali premikanje tal zaradi sproščanja preostale napetosti v zemeljski skorji ali premikanja nestabilnih delov tal in ki še vedno lahko povzroči dodatno škodo na že poškodovanih strukturah
 ANG.: *aftershock*
 NEM.: *Nachbeben n*

porába vóde -e - - ž količina vode, ki jo v časovni enoti potrebujejo napadalne skupine in jo je treba zagotoviti za nemoteno delo na intervenciji
 ANG.: *extinguishing water consumption*
 NEM.: *Löschwasserverbrauch m*

poravnávanje -a s postopek, pri katerem se gasilci po izrečenem povelju postavijo na ustrezne razmike po globini in širini
 ANG.: *alignment*
 NEM.: *Ausrichtung f*

poróčanje -a s pisno ali ustno dajanje povratnih informacij nadrejenemu vodji o izvršitvi povelja ali naloge
 ANG.: *reporting*
 NEM.: *Berichterstattung f, Meldung f*

poročilni systém -ega -a m informacijska rešitev s prednastavljenimi predlogami, ki oblikujejo in predstavijo podatke na načinu in v obliki, ki je prilagojen za specifične uporabnik, npr. SPIN za poročanje o poteku intervencij
 ANG.: *reporting system*
 NEM.: *Berichtssystem n*

poročilo o intervenciji -a - - - s zakonsko predpisani standardizirani obrazec, ki ga po zaključeni intervenciji izpolni vodja intervencije in vsebuje podatke o vrsti intervencije, času in kraju nastanka izrednega dogodka, znanih okoliščinah, npr. vzroku požara, in posledicah ter o izvedenih taktičnih ukrepih, porabi gasilnih sredstev ter sodelujočih gasilskih enotah in uporabljeni opremi
 ANG.: *incident report*
 NEM.: *Einsatzbericht m*

poročilo o začétku paráde -a - - - - s dejanje poveljujočega po pregledu razvrščenih gasilskih enot, ko se skupaj z dvema pomočnikoma napoti k slavnostni tribuni, kjer poroča

najvišjemu predstavniku gasilske organizacije o stanju in pripravljenosti gasilskih enot in zaprosi za dovoljenje za pričetek

ANG.: *parade commencement report*

NEM.: *Freigabe der Parade f, Paradebeginnmeldung f*

poróznost betóna -i -- ž volumski delež por v betonu, izražen kot volumen por glede na celoten volumen betona vključno s porami, pri čemer so pore lahko delno ali v celoti zapolnjene z vodo, v primeru požara pa se količina vode v porah v notranjosti konstrukcije poveča, zato lahko zaradi naraščanja tlaka pride do eksplozijskega odpadanja betona

ANG.: *concrete porosity*

NEM.: *Betonporosität f*

portálni gasilec -ega -lca m **portálna gasilka** -e -e ž gasilec, ki deluje pred vhodom v daljši cestni ali železniški predor ter je usposobljen in opremljen za posredovanje in podporo gasilskim enotam, ki posredujejo v primeru izrednega dogodka v predoru

ANG.: *gate firefighter*

NEM.: *Portal-Feuerwehrmann m*

posébní svetiłbní znák -ega -ega -a m svetlobni znak modre barve, pri čemer sta na vozilih s prednostjo nameščeni dve opozorilni svetilki, ki oddajata te znake skupaj z zvočnim znakom spreminjajoče se frekvence

ANG.: *blue flashing light*

NEM.: *Sondersignal n*

posrédna obrámba -e -e ž ▶ pasívna obrámba

posrédna požárna škóda -e -e -e ž finančna vrednost škode, ki nastane po požaru zaradi naknadnega izpada proizvodnje ali izgube poslov

ANG.: *indirect fire loss*

NEM.: *indirekter Brandschaden m*

posrédni napád -ega -áda m metoda gašenja požara v naravi, ki se običajno uporablja za večje požare, ki se hitro širijo, zato gasilske enote ovirajo napredovanje ognja z odstranitvijo gorljivih snovi na poti požara, tudi npr. z uporabo protiognja, s čimer se izdelajo nadzorne linije, ki spremenijo smer požara in upočasnijo napredovanje ognja **s**: indirektni napád

ANG.: *defensive forest firefighting*

NEM.: *defensive Waldbrandbekämpfung f*

posrédno gašenje -ega -a s tehnika gašenja, pri kateri se curek razprši na vroče površine z namenom ustvarjanja vodne pare, ki gasi požar z dušenjem in ohlajevanjem vnetljivih plinov

ANG.: *indirect fire suppression*

NEM.: *indirekter Löschgriff m*

posredovánje -a s zaščita, reševanje in pomoč delovanje enote v sistemu zaščite in reševanja, ki se izvaja na poziv regijskega centra za obveščanje prek klicne številke 112 ali občanov v primeru neposrednega klica **s**: intervencija (2)

ANG.: *incident response*

NEM.: *Einsatz m*

postávítvena površina za gasilská vozíla

-e -e - - - - ž površina za gasilce ob stavbi na nivoju terena, na kateri lahko delujejo gasilska vozila, opremljena z lestvijo ali dvizžno ploščadjo za gašenje in reševanje, za katero zaradi velikih točkovnih obremenitev in doseganja različnih mest na stavbi veljajo posebna pravila o utrjenosti

ANG.: *deployment area*

NEM.: *Aufstellfläche f*

postrój -ója m razvrstitev gasilskih formacij po širini in globini v predpisanih razmikih in odmikih

ANG.: *unit formation*

NEM.: *Einordnung f*

pósttravmátská strésna mótnja -e -e

-e ž psihološka podpora in pomoč zakasneli ali podaljšani odziv osebe na izredni dogodek, ki povzroča duševno stisko in ki ne izzveni, ampak se zdravi s strokovno pomočjo, pri čemer lahko posamezni simptomi, npr. nenadni spomin na izredni dogodek, nespečnost, trajajo tudi več let **k**: PSM

ANG.: *post-traumatic stress disorder*

NEM.: *posttraumatische Belastungsstörung f*

pošévno podpíránje -ega -a s podpiranje, pri katerem se uporabljajo naklonjeni elementi, da se zagotovi stabilnost objektu ali delu objekta, navadno na zunanji strani objekta

ANG.: *inclined bracing*

NEM.: *Schrägabstützung f*

poškódba pri délu -e - - - ž posledica neposrednega in kratkotrajnega mehaničnega, fizikalnega ali kemičnega učinka ali posledica hitre spremembe položaja telesa, nenadne obremenitve telesa ali drugih sprememb fiziološkega stanja organizma med opravljanjem dejavnosti, na podlagi katere je oseba zavarovana

ANG.: *work-related injury*

NEM.: *Arbeitsverletzung f*

poškodovávec -nca m **poškodovánka** -e ž prva pomoč oseba, na katero je delovala sila in ki potrebuje zdravstveno oskrbo zaradi poškodbe enega ali več delov telesa

ANG.: *injured person*

NEM.: *Unfallverletzter m*

potapljač -a m **potapljačica** -e ž reševanje na vodi in iz nje oseba, ki je opravila posebno usposabljanje za plavanje in delo pod vodno gladino z avtonomno potapljaško opremo in pridobila potrdilo o usposobljenosti

ANG.: *diver*

NEM.: *Taucher m*

potapljač reševalec -a -lca m **potapljačica** reševalka -e -e ž reševanje na vodi in iz nje

potapljač, ki je po programu ene od potapljaških šol usposobljen za posredovanje pod vodno gladino in zna nuditi prvo pomoč ter izvajati temeljne postopke oživljanja rešeni osebi in nuditi pomoč drugim potapljačem ob potapljaški nezgodi

ANG.: *rescue diver*

NEM.: *Rettungstaucher m*

pót iskanja -a -- m pot, ki jo reševalci uporabljajo za prodiranje globlje v ruševine in objekte ter je odvisna od utesjenosti prostorov, možnosti podpiranja, nevarnosti podiranja in na podlagi katere se nato oblikuje načrt reševanja

ANG.: *search path*

NEM.: *Suchweg m*

pót napredovanja -í -- ž ► dostopna pót (2)

potópna črpalka -e -e ž naprava za črpanje tekočin, najpogosteje za črpanje vode iz poplavljenih prostorov, ki se uporablja pod gladino vode

ANG.: *submersible pump*

NEM.: *Tauchpumpe f*

P

potrès -ésa m **zaščita, reševanje in pomoč** nenaden sunkovit premik v Zemljini skorji, ki ob sprostitvi energije glede na intenziteto na površju povzroči razpoke tal, podore, na stavbah in infrastrukturnih objektih pa poškodbe, ki so odvisne od ravnih protipotresne gradnje in magnitude, kar lahko zahteva odziv reševalnih služb, zlasti gasilske in zdravstvene, npr. odstranjevanje poškodovanih delov stavb, zasilno prekrivanje poškodovanih delov streh, reševanje iz poškodovanih stavb

ANG.: *earthquake*

NEM.: *Erdbeben n*

potrésno obmóčje -ega -a s **zaščita, reševanje in pomoč** del zemeljskega površja, na katerem je potres pustil take posledice, da je potrebno posredovanje sil za zaščito, reševanje in pomoč za njihovo odpravo

ANG.: *seismic zone*

NEM.: *erdbebengefährdete Region f*

pót umíka -a -- m ► evakuacijska pót

poučevalna fáza -e -e ž **psihološka podpora in pomoč** četrta in zaključna faza skupinskega

razbremenilnega pogovora, v kateri vodja pogovora zaključni srečanje s kratko predstavitvijo mogočih posledic travmatske izkušnje, pri čemer poudari normalnost odzivov in omogoči lažje sprejemanje ter ponudi informacije o nadaljnji podpori in dodatni pomoči

ANG.: *teaching phase*

NEM.: *Unterweisungsphase f*

povêlje -a s kratka, nedvoumno, pravočasno, z glasom ali kretnjo izražena zahteva, izdana za izvršitev določene gasilske naloge

ANG.: *order*

NEM.: *Befehl m, Kommando n*

poveljevanje -a s dejanja vodje, ki ima po veljavnih pravnih predpisih določene pristojnosti, odgovornosti, dolžnosti in pravice, s katerim odloča o obveznem ravnanju oseb in organizacij, za katere je krajevno in stvarno pristojen ter pri tem ves čas nadzoruje ustreznost sprejetih odločitev in njihovega izvajanja ter jih po potrebi popravlja

ANG.: *command*

NEM.: *Führung f, Leitung f*

povêlje v premikanju -a --- s kratka, nedvoumno, pravočasno, z glasom ali kretnjo izražena zahteva, izdana za izvršitev določene gasilske naloge ali opravila, ki se izda medtem, ko je enota ali posameznik v gibanju

ANG.: *march command*

NEM.: *Marschbefehl m*

povêljnik -a m **povêljnica** -e ž **1.** funkcionar gasilske organizacije, izvoljen na kongresu, skupščini ali občnem zboru, ki vodi poveljstvo ter je odgovoren za pripravo operativnega načrta gasilske enote ter skrbi za operativno usposobljenost gasilcev ter ostale naloge, določene s pravili gasilske službe in področno zakonodajo

ANG.: *fire commander*

NEM.: *Feuerwehrkommandant m*

2. mandatna funkcija osebe, zaposlene v poklicni gasilski enoti, ki izpolnjuje zakonsko predpisane pogoje ter vodi gasilsko enoto, pri čemer je odgovorna za pripravo operativnega načrta gasilske enote, operativno usposobljenost in ustrezno opremljenost poklicnih gasilcev ter ostale naloge, določene s področno zakonodajo

ANG.: *chief fire officer*

NEM.: *Branddirektor m*

povêljnik civilne zaščite -a --- m **povêljnica civilne zaščite** -e --- ž **zaščita, reševanje in pomoč** imenovani funkcionar z zakonskimi pooblastili za odločanje o pripravah in izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ob

naravnih in drugih nesrečah za območje in raven svoje pristojnosti, pri čemer npr. določa cilje in njihov prioriteten vrstni red, strategije, taktike ter vire za doseganje ciljev
ANG.: *civil protection commander*
NEM.: *Zivilschutz-Kommandant m*

poveljniško mésto -ega -a s mesto, na katerem se izvajajo postopki vodenja intervencije ter je podnevi označeno z rdečo zastavico, v temi pa z rdečo lučjo
ANG.: *incident command post*
NEM.: *Befehlsstelle f*

poveljniško vozilo -ega -a s gasilsko vozilo, ki je namenjeno hitremu prevozu vodje intervencije na mesto intervencije in vsebuje osnovno zaščitno opremo, gasilnik ter opremo za signalizacijo in komuniciranje
K: PV
ANG.: *command and control appliance*
NEM.: *Einsatzleitfahrzeug n*

poveljstvo -a s kolektivni organ vodenja, ki ga vodi poveljnik in ki skrbi za izvajanje nalog javne gasilske službe ter usklajevanje delovanja gasilskih enot na določenem območju ali nivoju
ANG.: *command*
NEM.: *Führungskräfte f pl, Kommando n*

poveljujóči -ega m **poveljujóča** -e ž oseba, ki vodi gasilsko ali drugo uniformirano enoto v mirnodobnem času ali na intervenciji
ANG.: *commander*
NEM.: *Befehlshaber m*

povézani nastòp -ega -ópa m ► kombinirani nastòp

povezovální člén stikálné léstve -ega čléna -- -- m posebej oblikovan pedest, ki omogoči povezavo dveh delov stikalne lestve v obliko A, kar nudi možnost vzpenjanja po lestvi brez prislomitve k steni ali kot sidriščno točko za dvige ali spuste s pomočjo vrhne tehnike
ANG.: *scaling ladder connecting section*
NEM.: *Steckleiter-Verbindungsteil m*

povrát -áta m dejanje, ki ga izvede gasilska formacija, če se predhodno poveljevani postopek ni pravilno izvedel, zaradi česar se gasilci postavijo v položaj zadnjega povelja
ANG.: *As you were!*
NEM.: *Zurücktreten! n*

povrátní ógenj -ega ógnja m ► povrátni udár

povrátní udár -ega -ára m požarni učinek, pri katerem pride do hitrega ali eksplozivnega gorenja vročih dimnih plinov po hitrem vdoru svežega zraka v prostor, npr. ob odprtju vrat ali oken, po tem, ko so

nastajali med tlenjem v zaprtem prostoru ob pomanjkanju oksidanta **S:** povrátni ógenj
ANG.: *backdraft, backdraught*
NEM.: *Rauchgasexplosion f*

površina za gasilce -e --- ž območje na gradbeni parceli ali na javnih prometnih površinah okrog stavbe, ki je namenjeno nemotenemu dostopu gasilcev in gasilskih vozil do stavbe, in sicer dostopne poti za gasilce, dovodne poti za gasilska vozila ter postavitvene in delovne površine za gasilska vozila **S:** dostòp za gasilce
ANG.: *fire service access*
NEM.: *Flächen für die Feuerwehr f pl*

površinska napétost -e -i ž fizikalna količina, ki opisuje lastnost površine tekočine, zaradi katere se prosta površina tekočine zmanjša, kar je posledica asimetrične razporeditve medmolekularnih sil na fazni meji, ker molekule na površini tekočine privlačí notranjost tekočine, zaradi česar površina tekočine deluje kot elastična membrana
ANG.: *surface tension*
NEM.: *Oberflächenspannung f*

površinsko aktivna snòv -- -e -í ž spojina, ki ima sposobnost spremembe lastnosti vode, saj znižuje njeno napetost, omogoča večjo disperzijo, poveča sposobnost omočenja ter penjenja, kar prispeva k učinkoviti izdelavi gasilne pene **S:** surfaktánt, tenzíd
ANG.: *surfactant*
NEM.: *Surfactant n, Tensid n*

površinsko reševánje -ega -a s ► plítko reševánje

povzročítev splošné nevárnosti -tve -- -- ž kaznivo dejanje osebe, ki zaradi opustitve dejanja za zagotovitev splošne varnosti ali s svojimi nameni ali nenamernimi dejanji, npr. zaradi maščevanja, pridobitve premoženjske koristi, nenadzorovanega kurjenja, povzroči nevarnost za življenje ljudi ali premoženje velike vrednosti
ANG.: *causing general danger*
NEM.: *gemeingefährliche Straftat f*

pozábljena opréma -e -e ž **tekmovanja** napaka tekmovalca, ki predpisano opremo ali orodje pusti na začetnem mestu ali je pri vaji ne uporabi
ANG.: *forgotten equipment*
NEM.: *liegengeliebendes Gerät n*

pozicioniranje pri délu -a --- s tehnika dela na višini, pri kateri oseba zanesljivo stoji na nogah, v predelu pasu pa je s popkovino povezana s sidriščem zato, da ima roke proste in lahko s njimi opravlja določeno

delo, npr. gašenje z lestve, delo na površinah z naklonom do 45°

ANG.: *work positioning*

NEM.: *Arbeitspositionierung f*

póзитivna cóna -e -e ž ► nádtláčna cóna

póзитivne tóčke -ih tóčk ž mn. *tekmovanja*

seštevek točk, ki se skladno s pravili ugotovi na podlagi starosti tekmovalcev in tekmovalne kategorije, in je osnova za izračun končnega rezultata

ANG.: *credit points*

NEM.: *Gutpunkte m pl*

pozívnik -a s naprava, namenjena tihemu alarmiranju operativnih gasilcev, ki jo za določeno gasilsko enoto sproži operater v regijskem centru za obveščanje, pri čemer pa ne omogoča pošiljanja povratne informacije

ANG.: *pager*

NEM.: *Meldeempfänger m, Piepser m*

požár -a m izredni dogodek, ki nastane zaradi nenadzorovanega širjenja gorenja, ki se samo vzdržuje in povzroča škodo na premoženju, v naravi in ogroža življenje ljudi in živali

ANG.: *fire*

NEM.: *Brand m*

požarišče -a s območje v naravi ali v objektu, ki ga prizadene širjenje nenadzorovanega gorenja in na katerem poteka intervencija

ANG.: *fire ground*

NEM.: *Brandfläche f, Brandstelle f*

požárna célica -e -e ž zaokrožena celota znotraj požarnega sektorja, iz katere se zaradi uporabe predpisane razdalje ali gradbenih elementov s požarno odpornostjo požár nekaj časa ne more širiti v okolico

ANG.: *part of fire compartment*

NEM.: *Brandabschnitt-Teil m*

požárna centrála -e -e ž sestavni del avtomatskega sistema za javljanje požara, ki skrbi za napajanje požarnih javljalnikov, od njih sprejema signale, sproži požarni alarm, beleži dogodke, prenaša signale v varstvenonadzorni center in do gasilske enote ter sproži delovanje požarnovarnostnih naprav

ANG.: *fire alarm control panel*

NEM.: *BMZ f, Brandmelderzentrale f*

požárna linija -e -e ž pas med aktivnim požarom v naravi in pogašeno površino ali površino, na katero se požár še ni razširil

ANG.: *control line*

NEM.: *Kontrollinie f*

požárna lopúta -e -e ž naprava, ki je vgrajena v cevovod prezračevalnega sistema na meji

dveh požarnih sektorjev in ki je v normalnih pogojih delovanja odprta ter prepušča zrak, ob prejemu signala avtomatskega sistema za javljanje požara pa se s pomočjo različnih pogonov zapre in preprečuje širjenje dima ter požara v drug požarni sektor

ANG.: *fire damper*

NEM.: *Brandschutzklappe f*

požárna métla -e -e ž orodje, sestavljeno iz dolgega ročaja, na katerem so pritrjeni negorljivi ali težko gorljivi trakovi, navadno iz kovine ali platna, namenjeno gašenju talnih požarov v naravi

ANG.: *firefighting broom*

NEM.: *Waldbrandpatsche f*

požárna nevárnost -e -i ž stanje, ki ga opredelujeta požarno tveganje kot verjetnost za nastanek požara in požarna ogroženost kot potencialna nevarnost za izgubo življenja ali poškodbo ter nastanek materialne škode ob požaru

ANG.: *fire hazard*

NEM.: *Brandgefahr f*

požárna obremenitev -e -tve ž izračunana količina toplote, ki bi se sprostila ob zgorevanju vseh gorljivih predmetov in vgrajenih materialov v prostoru, izražena v joulih **s**: požárna obtéžba

ANG.: *fire load*

NEM.: *Brandbelastung f, Brandlast f*

požárna obtéžba -e -e ž ► požárna obremenitev

požárna odéja -e -e ž pripomoček za gašenje začetnih požarov, ki je narejen iz tkanine, odporne proti gorenju, namenjen hitremu prekrivanju začetnega požara in s tem njegovi zadušitvi

ANG.: *fire blanket*

NEM.: *Löschdecke f*

požárna odpórnost -e -i ž sposobnost gradbenega elementa ali konstrukcije, da za določen čas ohrani potrebno nosilnost, celovitost, izolativnost in druge pričakovane lastnosti, ki so predpisane s standardnim požarnim preizkusom

ANG.: *fire resistance*

NEM.: *Feuerwiderstand f*

požárna ogróženost -e -i ž potencialna nevarnost za izgubo življenja ali poškodbo ter nastanek materialne škode ob požaru

ANG.: *fire hazard*

NEM.: *Brandgefährdung f*

požárna prémija -e -e ž zavarovalna premija, ki jo sklenitelj zavarovanja plača zavarovalnici na podlagi zavarovalne pogodbe za

zavarovanje nevarnosti, ki jo povzročata nenadzorovano gorenje

ANG.: *fire fund premium*

NEM.: *Feuerweherversicherungsprämie f*

požarna preventiva -e -e ž celovit nabor gradbenih, tehničnih in organizacijskih ukrepov, ki preprečuje nastanek požara in omejuje njegove posledice

ANG.: *fire prevention*

NEM.: *vorbeugender Brandschutz m*

požarna sténa -e -e ž ► požarni zid

požarna stráža -e -e ž časovno omejeno fizično izvajanje požarnopreventivnih postopkov pred, med in po večjih javnih prireditvah, izvajanju vročih del, pretakanju vnetljivih tekočin in izvajanju drugih aktivnosti, ki lahko povzročijo požar in se izvajajo v okolju, ki za to ni posebej prilagojeno, kar lahko opravljajo le gasilci, v določenih primerih pa tudi za gašenje usposobljene osebe

ANG.: *fire watch*

NEM.: *Brandsicherheitswache f, Feuersicherheitswachdienst m*

požarna škóda -e -e ž finančna vrednost neposrednih poškodb zaradi požara in gašenja ter cena odpravljanja posledic zaradi izgube ali poškodovanja nepremične in premične lastnine, izračunana na podlagi cen nadomestnih proizvodov brez škode, ki nastane zaradi izpada proizvodnje ali izgube poslov

ANG.: *fire loss*

NEM.: *Brandschaden m*

požarna táksa -e -e ž del zavarovalne premije za zavarovanje požarnih nevarnosti, ki se skladno z zakonodajo nameni izključno za sofinanciranje nakupa gasilske zaščitne in reševalne opreme, raziskav na področju varstva pred požarom in usposabljanja

ANG.: *fire fee*

NEM.: *Feuergebühr n*

požarna várnost -e -i ž celovit sistem, ki obsega organizacijo, načrtovanje, izvedbo, nadziranje in financiranje dejavnosti ter vseh zakonsko določenih ukrepov za varovanje premoženja, ljudi, živali in okolja pred eksplozijami in požarom **s:** varstvo pred požarom

ANG.: *fire safety*

NEM.: *Brandsicherheit f*

požarna vóda -e -e ž onesnažena gasilna voda, ki je bila uporabljena za gašenje in kot kontaminirani višek odteka s požarišča, pri čemer je treba preprečiti njeno izlivanje v okolico, zlasti ob požarih strupenih snovi

ANG.: *contaminated firewater*

NEM.: *Brandwasser n, kontaminiertes Löschwasser n*

požarna vráta -ih vrát s mn. vrata, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje požarne odpornosti glede celovitosti in izolativnosti in se lahko uporabljajo kot običajna vrata, ki se zaprejo ob vsakokratni uporabi s samozapiralom ali pa so stalno odprta, vendar se morajo ob prejetem signalu avtomatskega sistema za javljanje požara zapreti ter s tem ločiti dva požarna sektorja

ANG.: *fire compartment door, fire-retardant door*

NEM.: *Brandabschnittstür f, Brandschutztür f*

požarna zapóra -e -e ž gradbeni element, ki se vgradi na meje požarnega sektorja, navadno pri odprtinah, ki jih zahtevajo tehnološki procesi, npr. pri vratih, tekočih trakovih, prezračevalnih kanalih, in ki se mora zaradi preprečevanja širjenja požara iz enega v drug sektor zatesniti, najpogosteje po prejemu signala iz avtomatskega sistema za javljanje požara

ANG.: *fire protection closure, fire-resisting closure*

NEM.: *Brandschutzabschluss m, Feuerschutzabschluss m*

požarna zasteklitev -e -tve ž prozoren gradbeni element, ki je namenjen prehodu naravne svetlobe in ki izpolnjuje enake zahteve požarne odpornosti kot ostali mejni elementi požarnega sektorja ter tako zagotavlja celovitost ter določeno mero izolativnosti, pri čemer se razvršča v razrede na podlagi temperature stekla, ki je dosežena na strani, kjer ni požara

ANG.: *fire resistant glass*

NEM.: *Brandschutzverglasung f*

požarna zaščíta -e -e ž sistem ukrepov, ki je namenjen zmanjševanju nevarnosti za ljudi, živali, premoženje in okolje s pravnimi predpisi, organizacijo dejavnosti, namenskim usposabljanjem ljudi ter opremo za odkrivanje in gašenje požara ter za odvajanje dima in toplote, ki ob tem nastaneta

ANG.: *fire protection*

NEM.: *Brandschutz m*

požarni alárm -ega -a m signal, ki je sprožen preko požarne centrale in ki uporabnikom stavbe z avtomatskim sistemom za javljanje požara naznanja začetek evakuacije, in sicer kot zvočni signal s hupanjem sirene ali predvajanjem posnetih govornih navodil in svetlobni signal z utripanjem luči

ANG.: *escape alarm, fire alarm*

NEM.: *Brandalarm m, Feueralarm m*

požarni bazén -ega -a m rezervoar za neodvisno zagotavljanje gasilne vode v

določenem okolju, ki mora imeti vsaj eno odvozno mesto za lažje in hitrejšo zagotavljanje oskrbe z vodo v primeru intervencije, pri čemer je z vodo lahko oskrbovan preko zajetja površinskih voda, bližnjih streh ali hidrantnega omrežja

ANG.: *water storage tank*

NEM.: *Löschwasserbehälter m*

požarni dávek -ega -vka m datatev, ki jo lokalna skupnost lahko uvede z namenom financiranja gasilske zaščitne in reševalne opreme za potrebe operativnih gasilskih enot ter za izobraževanje in usposabljanje gasilcev

ANG.: *fire protection tax*

NEM.: *Feuerschutzsteuer m*

požarni dimni javljálnik -ega -ega -a m avtomatski požarni javljálnik, ki se aktivira ob prisotnosti delcev, ki nastajajo pri gorenju in so razpršeni v zraku

ANG.: *smoke detector*

NEM.: *Rauchmelder m*

požarni efékt -ega -a m ► požarni učinek

požarni izhód -ega -óda m ► izhód v síli

požarni javljálnik -ega -a m naprava, ki je kot aktivni ukrep požarne zaščite povezana s požarno centralo in avtomatsko zaznava prisotnost, npr. dima, toplote, plamena, določeni modeli pa so lahko sproženi ročno

ANG.: *fire detector*

NEM.: *Brandmelder m, Feuermelder m*

požarni kávelj -ega -a m ročno orodje z daljšim držalom iz lesa ali steklenih vlaken ter nasajeno kovinsko koničasto kljuko, ki je namenjeno odstranjevanju nevarnosti z razdalje, odpiranju zgorelega ostrešja ali kritine ter se uporablja kot podaljšek pri različnih tehnikah tehničnega reševanja

ANG.: *tear hook*

NEM.: *Einreißhaken m*

požarni načrt -ega -a m obvezni slikovni dokument za stavbe z višje ocenjeno požarno ogroženostjo, npr. šole, bolnišnice, hotele, ki vsebuje grafični prikaz tlorisa stavbe in njenih delov z označenimi nevarnostmi ter sistemi, napravami in sredstvi za preventivno in aktivno požarno zaščito, s katerimi se zmanjšuje nevarnost nastanka požara in zagotavlja učinkovito gašenje in evakuacija, če pride do požara, pri čemer mora vsebovati makro- in mikrolokacijsko shemo in je namenjen upravnikom stavbe, gasilcem ter drugim reševalcem

ANG.: *fire and safety plan, pre-fire plan*

NEM.: *Feuerwehrplan m*

požarni objékt -ega -a m stvar, ki jo prizadene požar, npr. stavba, vozilo, naprava, narava,

zato so vanjo usmerjeni ali na njej izvedeni operativno-taktični postopki na mestu intervencije

ANG.: *fire object*

NEM.: *Brandobjekt n*

požarni oddélek -ega -lka m ► požarni séktor

požarni okóliš -ega -a m ► operativno obmóčje delovánja

požarni plíni -ih -ov m mn. ► vróči dímní plíni

požarni preskók -ega -óka m **1.** teorija gorenja in gašenja faza požara, za katero je ob zadostni količini oksidanta značilen zelo hiter prehod iz rastočega požara v polno razviti požar, ko zaradi toplotnega sevanja iz nadtladne cone zagorijo vse gorljive snovi v prostoru, četudi niso v neposrednem stiku s plamenom, in se navadno pojavi pri temperaturi 600 °C pod stropom in prisotnim toplotnim sevanjem okoli 20 kW/m²

ANG.: *flashover*

NEM.: *Feuerübersprung m*

2. požari v naravi pojav, ki je posledica vremenskih razmer, npr. močnega vetra, in pri katerem se pojavi novo žarišče, ker veter odnaša večje goreče dele, lahko tudi več 100 metrov oddaljeno od požarne linije ali čela požara

ANG.: *fire spreading, spotting*

NEM.: *Brandüberschlag m, Feuerüberschlag m*

požarni produkti -ih -ov m mn. ► produkti gorénja

požarni rázred -ega -éda m razvrstitev, po kateri so gorljive snovi razvrščene v skupine glede na mehanizme gorenja ter najvišje dosežene temperature, kar vpliva na izbiro gasilnega sredstva

ANG.: *fire class*

NEM.: *Brandklasse f*

požarni rázred A -ega -eda -- [á] m gorljive trdne snovi, večinoma organskega izvora, npr. les, papir, tekstil, ki tlijo, žarijo ali gorijo s plamenom pri temperaturah do 1000 °C, in se navadno gasijo z vodo, pri čemer je mehanizem gašenja ohlajevanje

ANG.: *fire class A, solid combustible materials*

NEM.: *Brandklasse A f, feste brennbare Stoffe m pl*

požarni rázred B -ega -éda -- [bà] m gorljive tekočine, npr. bencin, nafta, alkoholi, ki gorijo samo s plamenom in se gasijo z gasilno peno ali CO₂, pri čemer je mehanizem gašenja dušenje

ANG.: *fire class B, flammable liquids*

NEM.: *Brandklasse B f, brennbare flüssige Stoffe m pl*

požarni rázred C -ega -éda -- [cà] m gorljivi plini, npr. metan, propan-butan, vodik, ki gorijo samo s plamenom in pri katerih je učinkoviti mehanizem gašenja odstranjevanje gorljive snovi, npr. z zapiranjem plinske požarne pipe

ANG.: *fire class C, flammable gases*

NEM.: *Brandklasse C f, brennbare Gase n pl*

požarni rázred D -ega -éda -- [dà] m gorljive lahke kovine v velikosti ostružkov, npr. aluminij, magnezij, ki večinoma gorijo z žarenjem, pri čemer temperature presežejo 1500 °C, kar omogoča endotermni razpad vode na vodik in kisik ter posledično povzroči burno reakcijo, zaradi česar uporabljena gasila ne smejo vsebovati vode

ANG.: *combustible metals, fire class D*

NEM.: *Brandklasse D f, brennbare Metalle n pl*

požarni rázred F -ega -éda -- [fà] m olja in maščobe, npr. jedilno olje, mast, maziva, ki gorijo s plamenom, pri morebitnem gašenju z vodo pa pride do hitrega uparjanja vode, kar povzroči brizganje maščobe v okolico in nastanek maščobne eksplozije, zaradi česar se kot ustrezen mehanizem gašenja uporablja dušenje

ANG.: *cooking fats, cooking oils, fire class F*

NEM.: *Brandklasse F f, Speisefett n, Speiseöl n*

požarni réd -ega -a m interni dokument, sestavljen iz požarnega načrta, načrta evakuacije, evidenčnih in kontrolnih listov, ki ga mora praviloma izdelati vsak lastnik, najemnik ali upravnik večje stanovanjske, poslovne ali industrijske stavbe ter s katerim se določijo organizacija varstva pred požarom, preventivni ukrepi varstva pred požarom, ukrepi ob nastanku požara ter evakuaciji in načini usposabljanja, prek katerih se uporabniki stavbe seznanijo s potrebnimi ukrepi

ANG.: *fire safety order*

NEM.: *Brandschutzordnung f*

požarni scenárij -ega -a m opis pogojev in okoliščin, pod katerimi potekajo faze razvoja požara od stanja pred vžigom do konca gorenja pri dejanskem požaru, vaji ali pri simulaciji požara pri požarnem preizkusu

ANG.: *fire scenario*

NEM.: *Brandszenario n*

požarni séktor -ega -ja m zaokrožena celota znotraj ene stavbe, iz katere se požar zaradi uporabe požarno odpornih elementov na njegovem obodu določen čas, merjen v minutah, ne more širiti v sosednje zaokrožene celote **s**: požarni oddélek

ANG.: *fire compartment, fire sector*

NEM.: *Brandabschnitt m*

požarni sklád -ega skláda m sredstva, ki se vsako leto zberejo s plačevanjem požarne takse in so namenjena sofinanciranju opreme, usposabljanju in delovanju operativnih gasilskih enot širšega pomena, sofinanciranju delovanja in opremljanja drugih gasilskih enot, sofinanciranju raziskav na področju varstva pred požarom in za izobraževanje ter usposabljanje

ANG.: *fire fund*

NEM.: *Brandkasse f*

požarni škropilník -ega -a m šoba sprinklerskega sistema z delom, občutljivim na toploto, ki ob vnaprej določeni temperaturi omogoči pretok vode in jo glede na model v določeni obliki in količini porazdeli po goreči površini **s**: sprinklerska gláva

ANG.: *sprinkler head, sprinkler nozzle*

NEM.: *Sprinklerkopf m, Sprühdüse f*

požarni tetraéder -ega -dra m shematski prikaz pogojev, ki morajo biti izpolnjeni za gorenje, pri čemer morata vir vžiga z zadostno energijo in oksidant delovati na gorljivo snov, ki mora biti z oksidantom v ustreznem razmerju

ANG.: *fire tetrahedron*

NEM.: *Brandtetraeder n, Feuer-Diamant m, Feuer-Tetraeder n*

požarni trikótník -ega -a m shematski prikaz pogojev, ki morajo biti izpolnjeni za gorenje, pri čemer morata vir vžiga z zadostno energijo in oksidant delovati na gorljivo snov **s**: trikótník gorénja

ANG.: *fire triangle*

NEM.: *Branddreieck n, Verbrennungsdreieck n*

požarni učínek -ega -nka m pojav v določeni fazi razvoja požara, ki dodatno ogroža gasilce pri gašenju, npr. povratni udar, požarni preskok, hiter porast temperature v prostoru **s**: požarni efékt

ANG.: *fire effect*

NEM.: *Brandeffekt m*

požarni ventilátor -ega -ja m element mehanskega odvoda dima in toplote, ki je namenjen potiskanju ali sesanju vročih dimnih plinov iz prostora glede na lego vgradnje in vrsto naprave, pri čemer mora biti v primeru predvidenega stika z vročimi dimnimi plini določen čas požarno odporen

ANG.: *exhaust fan*

NEM.: *Entrauchungsventilator m, Rauchgasventilator m*

požarni véter -ega -tra m pojav intenzivnega gibanja zračnih mas nizko nad tlemi zaradi velike temperaturne razlike med visoko temperaturo nad mestom požara in

P

hladnejšo okolico, zaradi česar dvig vročih plinov na mestu požara povzroči hiter dotok hladnega zraka, kar vpliva na razvoj požara

ANG.: *fire wind*

NEM.: *Feuerwind* m

požarni vihár -ega -ja m napredovanje vršnega požara, pri katerem ob hudi vročini in visoki koncentraciji eteričnih olj v krošnjah dreves vetrovi занesejo plamene na večje razdalje, kar povzroči dodatno gibanje zračnih mas in nastanek požarnih vetrov

ANG.: *fire storm*

NEM.: *Feuersturm* m

požarni zid -ega -a m vertikalni konstrukcijski element, ki deli objekt v dva ali več požarnih sektorjev in v primeru nastanka požara zagotavlja določeno požarno odpornost **s**: požarna stena

ANG.: *firewall*

NEM.: *Brandmauer* f, *Brandwand* f

požarno dvigálo -ega -a s ► dvigálo za evakuácijo

požarno gnézdó -ega -a s ► jédro požára

požarno inženirstvo -ega -a s stroka, ki uporablja znanstvene in inženirske metode za zaščito ljudi, premoženja in okolja pred škodljivimi in uničujočimi učinki požara in dima, pri čemer se ukvarja z odkrivanjem požara, njegovim gašenjem ter zagotavljanjem primernih okoliščin za izvedbo varne evakuacije

ANG.: *fire protection engineering*

NEM.: *Brandschutzingenieurwesen* n

požarno modelíranje -ega -a s metoda požarnega inženirstva, ki uporablja matematični model za simulacijo in analizo požarov v prostoru in naravi na podlagi danih podatkov

ANG.: *fire modelling*

NEM.: *Brand-Modellierung* n

požarno nêzaščítèna površina -- -e -e ž površina, prek katere se požar lahko prenese na sosednji objekt

ANG.: *fire unprotected surface*

NEM.: *gegen Brand ungeschützte Oberfläche* f

požarnoodpórna objémka -e -e ž gradbeni proizvod, ki je namenjen požarni zaščiti prehoda plastične cevi preko meje požarnega sektorja, in sicer tako, da material reagira na toploto, v notranjo smer povečuje prostornino in s tem zapira odprtino

ANG.: *fire stopping collar*

NEM.: *Brandschutzmanschette* f

požarnoodpórna plôščá -e -e ž gradbeni proizvod iz kalcijevega silikata, ki je

namenjen za požarno zaščito nosilnih konstrukcij iz jekla, betona, lesa in kompozitov, in sicer s tesnim obdajanjem in posledičnim izoliranjem, s čimer se podaljša čas, ko konstrukcija doseže kritične temperature in se zaradi tega vžge, deformira ali poruši

ANG.: *fire resistant board*

NEM.: *Brandschutz-Platte* f

požarnoodpórni omèt -ega -éta m pastozni gradbeni proizvod, ki po nanosu v obliki malte zaradi svoje toplotne vztrajnosti nudi začasno zaščito nosilne jeklene ali betonske konstrukcije pred požarom

ANG.: *fire stopping spray*

NEM.: *Brandschutz-Spritzputz* m

požarnoodpórni premáz -ega -áza m gradbeni proizvod, ki je namenjen začasni zaščiti nosilnosti jeklene konstrukcije pred vplivom požara, saj snov reagira na toploto, zaradi česar nastane zaščitna izolativna pena, ki preprečuje prehod toplote

ANG.: *fire protection coating*

NEM.: *Brandschutzanstrich* m

požarno preiskováñje -ega -a s forenzična dejavnost, ki obsega iskanje vzrokov za razvoj požara, zbiranje podatkov in pogovore s pričami za izdelavo analize in je usmerjena v odkrivanje morebitnih kaznivih dejanj, domnevnih storilcev, posledično pa tudi izboljšanje požarne varnosti

ANG.: *fire investigation*

NEM.: *Brandursachenermittlung* f

požarnopreventivni pregléd -ega -éda m organizacijski požarnopreventivni ukrep, ki ga opravi predstavnik pristojnega državnega organa, neobvezujoče pa lahko tudi drug strokovnjak s področja varstva pred požarom ali gasilstva, in je namenjen ugotovitvi stanja požarne varnosti v določenem okolju, določanju in nadzoru izvajanja predvidenih ukrepov ter svetovanju izboljšanja obstoječega stanja

ANG.: *fire prevention inspection*

NEM.: *Brandverhütungsschau* f, *Feuerbeschau* f

požarnopreventivni ukrep -ega -épa m ukrep, ki zmanjšuje možnost za nastanek požara, ob njegovem nastanku pa preprečuje njegovo širjenje, zagotavlja varno evakuacijo ljudi, omejuje izgubo premoženja, npr. organizacijski požarnopreventivni ukrep, gradbeni požarnopreventivni ukrep **s**: preventivni ukrep varstva pred požarom

ANG.: *fire safety measure*

NEM.: *Brandschutzmaßnahme* f

požárno tvéganje -ega -a s verjetnost, da pride do požara, ki povzroči človeške žrtve ali poškodbe, poškodbe in smrt živali ali materialno škodo

ANG.: *fire risk*

NEM.: *Brandrisiko n*

požárnovárna grádnja -e -e ž gradnja, pri kateri se že v zasnovi upoštevajo ustrezni ukrepi pasivne in aktivne požarne zaščite ter organizacijski ukrepi, s katerimi se preprečujeta nastanek ali širjenje požara po objektu in na sosednje objekte

ANG.: *fire safety construction*

NEM.: *brandsichere Konstruktion f*

požárno varovánje -ega -a s požarnopreventivni ukrep, ki ga navadno opravljajo varnostne službe in se izvaja ves čas ter je namenjen varovanju ljudi in premoženja pred požarom, pri čemer tehnični del obsega nadzor prenosa signalov od vgrajenega sistema aktivne požarne zaščite v varovani stavbi do varnostnonadzornega centra, prenos informacij do varnostnikov ter obveščanje regijskega centra za obveščanje, medtem ko fizični del zajema preventivni pregled varnostnika med obhodom, preverjanje stanja po prejemu požarnem alarmu in obveščanje pristojne gasilske enote o požaru ter gašenje začetnega požara

ANG.: *fire protection*

NEM.: *Brandschutz m*

požárno zavarovánje -ega -a s prostovoljno premoženjsko zavarovanje, ki ga sklenejo lastniki nepremičnin in premičnih z zavarovalnico, in sicer zoper škodo, ki lahko nastane zaradi požara ali posledic pri njegovem gašenju in krije stroške sanacije škode in druge povezane stroške, npr. cenitev

ANG.: *fire insurance*

NEM.: *Feuerversicherung f*

požár v narávi -a -- -- m izredni dogodek, ki nastane zaradi nenadzorovanega gorenja v naravnem okolju, kar je posledica človekovega delovanja, npr. kurjenja odpadkov, ali vremenskih pojavov, npr. udara strele, suše in visokih temperatur

ANG.: *wildfire*

NEM.: *Naturbrand m, Vegetationsbrand m*

požíg -a m premoženjsko kaznivo dejanje osebe, ki namerno iz nizkotnih ali zlobnih nagibov povzroči požar na objektu ali v naravi

ANG.: *arson*

NEM.: *Brandstiftung f*

PR -ja [pʁə] m ◀▶ gasilski priklópnik za razsvetljávo

pràg vozila prága -- m konstrukcijski element vozila, ki obsega zunanji vodoravni del podvožja vozila in poteka med obema kolotekoma

ANG.: *sill*

NEM.: *Schwelle f*

práktična vája -e -e ž metoda usposabljanja, pri kateri gasilci pridobljeno teoretično znanje preizkusijo z opremo in orodjem na terenu po vnaprej predvidenem scenariju

ANG.: *practical lesson*

NEM.: *praktische Übung f*

práktično usposábljanje -ega -a s gasilsko strokovno usposabljanje, pri katerem udeleženci spoznavajo opremo in orodje za posredovanje pri različnih vrstah intervencij, urijo operativno-taktične postopke po različnih taktičnih scenarijih in se učijo medsebojnega sodelovanja

ANG.: *practical training*

NEM.: *praktisches Training n*

prálnik ceví -a -- m gasilska armatura ceva-
ste oblike, ki ima v notranjost usmerjene luknjice in je namenjena čiščenju gasilskih cevi, saj se ob dovodu vode pod tlakom preko nameščene dovodne spojke v notranjosti ustvarja usmerjena vodna zavesa, ki spira površinsko umazanijo s cevi

ANG.: *hose cleaner*

NEM.: *Schlauchwaschapparat m*

praporščák -a m praporščákinja -e ž član gasilske organizacije, ki je v gasilski enoti izbran za nošenje, hrambo in vzdrževanje prapora

ANG.: *bannerman*

NEM.: *Bannerträger m*

pravílnost informáci -i -- ž kriterij kakovosti vsebine in neoporečnosti, s katerim se informacija opiše kot nepopačena, nepristranska in brez napak, kar vpliva na odločitveni proces pri vodenju intervencije

ANG.: *correctness of information*

NEM.: *Richtigkeit der Information f*

pravílo níkóli sám -a -- -- s taktično pravilo, po katerem vsako napadalno skupino pri požarih sestavljata vsaj dva gasilca, pri intervencijah z nevarno snovjo pa vsaj trije gasilci, ki se medsebojno nadzorujejo in varujejo ter skupaj zapustijo stavbo ali vročo cono

ANG.: *two-in, two-out rule*

NEM.: *Regel Trupp bleibt immer zusammen! f*

pravočasnost informáci -i -- ž kriterij kakovosti dostopa in procesa, s katerim se informacija opiše kot obdelana in

dostavljena brez zamude, kar vpliva na odločitveni proces vodenja intervencije

ANG.: *timeliness of information*

NEM.: *Informationsrechtzeitigkeit f*

prázni hòd -ega -a m kratkotrajni pojav pri enosmerni hidravliki, ko pri tlačanju olja iz ročne črpalke v dvostopenjski cilindar pride pri odpiranju druge stopnje cilindra do občutka pritiskanja ročice v prazno kot pri padcu tlaka v sistemu

ANG.: *dead stroke*

NEM.: *Leergang m*

PRCD-K stikálo -- -a [pəɾɛɔdəkə] s (ANG.

portable residual current device) prenosna zaščitna naprava za varovanje uporabnikov prenosnih električnih naprav, npr. potopne črpalke, neodvisno od ozemljitve in zagotavlja večjo varnost na začasnih inštalacijah, npr. ob uporabi elektroagregata

ANG.: *portable residual current protective device – control*

NEM.: *Personenschutzleitung PRCD-K f*

PRCD-S stikálo -- -a [pəɾɛɔdəsə] s (ANG.

portable residual current device safety) prenosna zaščitna naprava, ki deluje kot diferenčna zaščita, namenjena varovanju uporabnikov prenosnih električnih naprav, npr. potopne črpalke, ki zahteva pravilno ozemljitev in je primerna za stalne inštalacije, kjer je zagotovljena ustrezna povezava z ozemljitvenim sistemom

ANG.: *portable residual current protective device – safety*

NEM.: *Personenschutzleitung PRCD-S f*

P

prebijáç za stéklo -a --- m orodje, ki je namenjeno točkovnemu razbijanju celotnih steklenih površin na vozilih z enim udarcem, in sicer se sprožijo prek vzmeti, avtomatsko ali polavtomatsko

ANG.: *spring centre punch*

NEM.: *Federkórner m*

prebogáta méšanica -e -e ž mešanica, v kateri je množina gorljive snovi v zmesi z oksidantom toliko večja od stehiometrične, celo večja od zgornje meje vnetljivosti, da ne gori

ANG.: *fuel-rich mixture, rich air-fuel mixture*

NEM.: *kraftstoffreiches Gemisch n*

préčno potískanje -ega -a s metoda tehničnega reševanja, pri kateri se za reševanje uporabi raztezalne cilindre, s katerimi se zvita pločevina potisne v prvotni položaj, kakor je bila pred trkom ter se tako ustvari prostor za reševanje ukleščenih oseb

ANG.: *cross ramming*

NEM.: *Crossramming n*

predája vódenja intervencije -e --- ž

postopek, pri katerem vodi intervencije prenese vodenje na poveljujočega višje kategorizirane enote ali višjega po operativni funkciji glede na dogovor med vodji gasilskih enot ali po zaključku operativnega obdobja dalj trajajoče intervencije naslednjemu poveljujočemu

ANG.: *transfer of incident command*

NEM.: *Übertragung der Einsatzleitung f*

prédaktivirani sprinklerski sistém -ega -ega

-a m sprinklerski gasilni sistem, pri katerem se cevi napolnijo z vodo pred začetkom delovanja požarnih pršilnikov po predhodno aktiviranem avtomatskem sistemu za javljanje požara, ki pogojuje napolnitev gasilnega sistema z vodo

ANG.: *preaction sprinkler system*

NEM.: *Sicherheitsdoppelsprinkler m*

predávatej -a m predávateľica -e ž oseba, ki je opravila dopolnilno strokovno usposabljanje iz pedagoško-andragoških vsebin ali ima ustrezno splošno pedagoško-andragoško izobrazbo ter ima ustrezno strokovno in gasilsko znanje, da vodi strokovno usposabljanje gasilcev, npr. o teoriji gorenja in gašenja

ANG.: *lecturer*

NEM.: *Vortragender m*

prédbolnišnično oživljanje -ega -a s prva pomoč izvajanje postopkov oživljanja zaradi zastoja srca poškodovanca v vseh okoljih, npr. na mestu intervencije, v reševalnem vozilu, pred oskrbo v zdravstveni ustanovi

ANG.: *prehospital resuscitation*

NEM.: *außerklinische Reanimation f, außerklinische Wiederbelebung f*

predhódni preventívni zdravstveni preglèd

-ega -ega -ega -éda m ugotavljanje izpolnjevanja zdravstvenih zahtev za opravljanje določenega dela pri organizatorju dela, in sicer pred prvim opravljanjem dela ali po prenehanju opravljanja določenega dela za več kot 12 mesecev

ANG.: *preliminary medical examination*

NEM.: *Einstellungsuntersuchung f*

prédméšani plámen -ega -éna m plamen, ki nastane, če sta gorljiva snov in oksidant v primernem razmerju enakomerno porazdeljena v zmesi pred vžigom, zaradi česar gorenje poteka zelo hitro in popolno, v plamenu pa ni saj, npr. gorenje v gorilniku ob primernem dovodu zraka

ANG.: *premixed flame*

NEM.: *vorgemischte Flamme f*

prédnapéta vrév -e -í ž statična vrév, ki se predhodno nateza z določeno silo zaradi

zmanjšanja svojega povesa ob obremenitvi z bremenom **s**: tirólska pręčna, vrvna žičnica

ANG.: *tyrolean traverse*

NEM.: *Tyrolienne f*

prędnostna nalóga -e -e ž odločitev vodje intervencije, katero nalogo je treba glede na oceno stanja opraviti pred ostalimi, npr. zaradi pomanjkanja razpoložljivih virov **s**: prioritętna nalóga

ANG.: *priority task*

NEM.: *Prioritätsmaßnahme f*

prędnostna obravnáva -e -e ž prva pomoč obravnava poškodovanca glede na njegovo uvrstitev v triažno kategorijo, pri kateri se določijo potrebni postopki oživljanja, morebitni urgentni prevoz in končna zdravstvena oskrba

ANG.: *preferential treatment*

NEM.: *Präferenzbehandlung f*

predórski gasilec -ega -lca m predórska gasilka -e -e ž gasilec, posebej usposobljen in opremljen za posredovanje ob izrednih dogodkih v enosmernih ali dvosmernih cevastih prostorih, namenjenih cestnemu in železniškemu prometu

ANG.: *tunnel firefighter*

NEM.: *Tunnelfeuerwehrmann m*

predsędnik -a m **predsędnica -e** ž funkcionar gasilske organizacije, ki je izvoljen na kongresu, skupščini ali občnem zboru in ki v času med zasedanji teh organov vodi upravni odbor, predstavlja gasilsko organizacijo v javnosti in sklepa pravne posle v imenu in za račun gasilske organizacije

ANG.: *president*

NEM.: *Präsident m*

predsędnik ocenjevalne komisije -a - - - m

predsędnica ocenjevalne komisije -e - - - ž

1. strokovno usposabljanje gasilec, izbran in usposobljen za ocenjevanje zaključnih teoretičnih in praktičnih zaključnih izpitov temeljnih programov usposabljanja za gasilce, pri katerih je predpisan tak način zaključevanja **k**: POK

ANG.: *chairman of the examination board*

NEM.: *Vorsitzender des Prüfungsausschusses m*

2. tekmovalna sodnik gasilskošportnih disciplin, ki vodi skupino sodnikov pri ocenjevanju nastopa tekmovalne enote in skupaj z vodjo tekmovalne enote pregleda morebitne napake pri izvedbi vaje

ANG.: *chairman of evaluation committee, main judge*

NEM.: *Hauptbewerter m, Leiter des Berechnungsausschusses m*

pregręvanje vóodne páre -a - - - s pojav, pri katerem se pri gašenju z vodo ob nanosu vode del vode upari in spremeni v vodno paro pri 100 °C, volumen vode se poveča za približno 1700-krat, zaradi še višjih temperatur pri gorenju pa se nastala vodna para še dodatno segreje, pri tem porablja energijo, nastalo pri gorenju, volumen pa se poveča tudi do 5000-krat

ANG.: *superheated steam*

NEM.: *überhitzer Dampf m*

prehitri stárt -ega -a m **tekmovalna** napaka tekmovalca, ki starta pred znakom za start glede na opis vaje, npr. pred startnim poveljem, žvižgom ali strelom

ANG.: *incorrect start*

NEM.: *falscher Start m*

prehódna spójka -e -e ž gasilska armatura, ki omogoča spajanje cevododov različnih dimenzij, npr. A-cevi z B-cevjo, C-cevi z D-cevjo

ANG.: *adapter coupling*

NEM.: *Übergangsstück n*

preiskovalna skupína -e -e ž skupina najmanj dveh gasilcev, ki je opremljena z osebno varovalno opremo, primerno za vstop v nevarno območje, in ima nalogo iskanja in reševanja oseb ter odkrivanja specifičnih nevarnosti, npr. plinskih jeklenk, pri čemer je ob gibanju po zadimljenih prostorih, kjer ni nevarnosti razširitve požara, lahko opremljena le s preiskovalno vrvm in ne nujno tudi s polnim cevododom

ANG.: *SAR-team, search and rescue team, search crew*

NEM.: *Suchtrupp m, Such- und Rettungsteam n*

preiskovalna vrvm -e -í ž temperaturno odporna vrvm z manjšim premerom, ki je namenjena ohranitvi orientacije v prostoru pri gibanju po zadimljenih prostorih, pri čemer so na njej v razdalji raztegnitve obeh rok nameščene izbokline, ki nakažejo smer, npr. tri bližnje izbokline na vrvm ponazarjajo smer gibanja proti nevarnosti, samostojna izboklina pa ponazarja smer izhoda na varno

ANG.: *main guide rope*

NEM.: *Führungsseil n*

preiskovánje -a s operativno-taktični postopek pregleda območja na mestu intervencije, ki ga izvede preiskovalna skupina, opremljena z osebno in skupno varovalno opremo glede na vrsto intervencije

ANG.: *search and rescue*

NEM.: *Absuchen n, Durchsuchung f*

preizkús fizičnih sposobnosti -a - - - m preizkus, ki ga morajo opraviti kandidati za

pridobitev poklica gasilec ter enkrat na leto vse osebe, ki opravljajo poklic gasilec, in ki zajema preverjanje hitrosti, moči in agilnosti
 ANG.: *physical ability test*
 NEM.: *Feuerwehr-Sporttest m*

preizkús sirén -a -- m zaščita, reševanje in pomoč alarmni znak v sistemu javnega alarmiranja, ki je namenjen preverjanju delovanja alarmnih naprav in ki se sproži vsako prvo soboto v mesecu ob 12. uri ter je enak alarmnemu znaku za konec nevarnosti
 ANG.: *siren testing*
 NEM.: *Sirenentest m*

preklíc alárma -a -- m obvestilo o dogodku, ki ga v gasilsko enoto sporoči pooblaščenca oseba, npr. predstavnik varnostne službe, da so se sprožili avtomatski javljalniki požara, vendar intervencija gasilske enote ni potrebna, npr. pri nadzorovanih vročih delih
 ANG.: *revocation of alarm*
 NEM.: *Widderruf des Alarms m*

prekrivanje razlitih tekočin -a --
 -- s preventivni ukrep, s katerim se pri prometnih nezgodah, pri katerih je prišlo do iztekanja okolju nevarnih tekočin po talni površini, z vpojnimi sredstvi zmanjšajo negativni učinki na okolje in olajša saniranje ter prepreči morebitni vžig
 ANG.: *covering spilled liquids*
 NEM.: *Abdeckung von ausgelaufenen Flüssigkeiten f*

P **premični škripec -ega -pca** m škripec, ki se mu položaj med uporabo spreminja, npr. v škripčevju, pri transportu bremena po vodilni vrvi **s**: gibljivi škripec
 ANG.: *loose pulley*
 NEM.: *lose Rolle f*

prenapétostna zaščíta -e -e ž varnostni mehanizem, ki štíti električne naprave pred kratkotrajnimi visokimi napetostmi, ki lahko nastanejo zaradi udara strele, preklopnih operacij v omrežju ali napak v sistemu
 ANG.: *surge protection*
 NEM.: *Überspannungsschutz m*

preneséni požár -ega -a m požar, ki nastane zaradi požarnega preskoka na oddaljenem mestu od prvotnega požara in predstavlja novo jedro požara
 ANG.: *fire transfer*
 NEM.: *Feuerübertragung f*

prenósna dímná zavésa -e -e -e ž priprava za vertikalno ločitev prostorov med gasilsko intervencijo, ki se namesti na prehodih iz prostorov na hodnik ali iz hodnika na stopnišče stavbe, in sicer z namenom preprečevanja širjenja dima in toplote iz prostora nastanka požara v

ostale dele stavbe, pri čemer je še vedno mogoč prehod gasilcev in polaganje gasilskih cevi
 ANG.: *portable smoke stopper*
 NEM.: *mobiler Rauchverschluss m*

prenósna gasilská léstev -e -e -tve ž priprava, navadno izdelana iz aluminija ali lesa, ki omogoča gasilcem dostop do višin in globlin, pri večini modelov pa tudi reševanje z višin in globlin, pri čemer je za njeno uporabo potrebnih od 2 do 5 strokovno usposobljenih gasilcev in ki zaradi predvidene uporabe v najzahtevnejših pogojih potrebuje pregled in preizkus vsaj enkrat na leto
 ANG.: *portable fire service ladder*
 NEM.: *tragbare Feuerwehrleiter f*

prenósna motórna brizgálna -e -e
 -e ž gasilska naprava, ki jo je mogoče ročno prenašati in ima motor z notranjim zgorevanjem, ki poganja centrifugalni del črpalke, odzračevanje pa je navadno izvedeno z vgrajeno sesalno črpalčko, ter je namenjena zviševanju tlaka vode v tlačnih ceveh za črpanje vode ter dobavo vode v cevovod za potrebe gašenja **k**: PMB (2)
 ANG.: *portable fire pump*
 NEM.: *Tragkraftspritze f*

prenósna rádijská postája -e -e -e ž ▶ rôčna rádijská postája

prenósni gasilník -ega -a m gasilník, ki ga uporabnik med uporabo lahko dvigne in drži ter katerega skupna masa znaša do 15 kg **s**: rôčni gasilník
 ANG.: *hand-held fire extinguisher, portable fire extinguisher*
 NEM.: *Handfeuerlöscher m, tragbarer Feuerlöscher m*

prepoznávávanje nevárne snóví -a --
 -- s prvi korak postopka PIRS, s katerim se ugotavljajo skupine ali vrste nevarne snóvi, in sicer s prepoznavanjem oznake nevarnosti, poizvedovanjem, sklepanjem ali izvedbo meritev
 ANG.: *recognize danger*
 NEM.: *Gefahr erkennen*

preprečévávanje nastánka nesréč -a -- -- s zaščíta, reševanje in pomoč tehnični, organizacijski in drugi ukrepi, s katerimi se na državni, regijski ali lokalni ravni zmanjšuje in preprečuje verjetnost nastanka izrednega dogodka, npr. vzdrževanje protipožarnih presek
 ANG.: *disaster prevention*
 NEM.: *Katastrophenschutz m*

prerazvrstitev -tve ž proces, pri katerem gasilska enota na povelje spremeni svojo postavitev
 ANG.: *regroup*
 NEM.: *Neuanordnung f*

prerévná méšanica -e -e ž mešanica, v kateri je množina gorljive snovi v zmesi z oksidantom toliko manjša od stehiometrične, celo manjša od spodnje meje vnetljivosti, da ne gori

ANG.: *lean mixture*

NEM.: *kraftstoffarmes Gemisch n*

preséžek oksidánta -žka -- m stanje, pri katerem je množina oksidanta v zmesi z gorljivo snovjo večja od stehiometrične, kar omogoča popolno gorenje ali pa nastanek prevrne mešanice

ANG.: *oxygen-enriched mixture*

NEM.: *oxidationsmittlereiche Mischung f*

prestrézanje pádca -a -- s tehnika varovanja, pri kateri sistem padajočo osebo ustavi med padanjem v globino, npr. pri delu na strmi strehi, hoji po podestu brez ograje, gibanju po žerjavni roki in za katero se običajno uporablja tudi energijski blažilnik in ustrezna naprava

ANG.: *fall arrest*

NEM.: *Absturzsicherung f*

preusmerítveno sidrišče -ega -a s sidrišče, ki s pomočjo pritrjenega škripca omogoča spremembo smeri sile vleke

ANG.: *redirection anchor*

NEM.: *umgelenkte Verankerung f*

prevájanje toplóte -a -- s prenos toplote iz toplejšega na hladnejši del snovi ali med snovmi, ki se stikajo, npr. pri segrevanju kosa kovine **s**: kondúkcija

ANG.: *thermal conduction*

NEM.: *Konduktion f, Wärmeleitung f*

preventívni ogled -ega -éda m preventivni ukrep, s katerim inšpektor, drug strokovnjak za varstvo pred požarom ali posebej usposobljeni pripadnik gasilske službe, pregleda stavbo ali drug objekt z namenom odkrivanja mogočih vzrokov nastanka požara in mogočih posledic ter preveri izvedene požarnopreventivne ukrepe in svetuje o njihovi umestitvi in izvajanju

ANG.: *fire inspection*

NEM.: *Brandschau f, Brandverhütungsschau f, Feuerbeschau f*

preventívni posék -ega -éka m ukrep varstva pred požari v naravi, s katerim se na območju z večjo požarno ogroženostjo izvede odstranjevanje lesnate vegetacije v širini vsaj ene stojne višine dreves, pri čemer mora biti na hribovitem terenu ta širina vsaj dvakrat tolikšna kot na ravnini z namenom ustvarjanja pasu brez gorljivega materiala, kar prepreči napredovanje požara po območju

ANG.: *preventive tree removal*

NEM.: *Waldumbau m*

preventívni požíg -ega -a m ukrep varstva pred požarom v naravi, ki se izvaja v času majhne požarne ogroženosti z načrtovano in nadzorovano uporabo ognja na določenem območju z namenom upravljanja vegetacije, zmanjšanja gorljivega materiala in preprečevanja širjenja in intenziviranja požarov v naravi

ANG.: *controlled prescribed burn*

NEM.: *kontrollierte Brandrodung f, kontrolliertes Abbrennen n*

preventívni ukreèp várstva pred požárom

-ega -épa -- -- -- m ► požarnopreventívni ukreèp

prevídnostni stávek -ega -vka m standardni stavek, ki uporabnika nevarne snovi seznanja z napotki o ukrepih za preprečevanje ali zmanjšanje škodljivih učinkov, ki so posledica izpostavljenosti nevarni snovi **s**: stávek P

ANG.: *precautionary statement, P-statement*

NEM.: *P-Satz m, Sicherheitshinweis m*

prevózna lístina za nevárne snóvi -e -e -- --

-- ž povzetek pogodbe o prevozu, v kateri je navedeno, kdo je pošiljatelj, kdo prejemnik, kdo prevoznik, UN število ter uradno ime blaga, ki je dopolnjeno s tehničnim imenom, oznako nevarnosti, embalažno skupino, omejitvami za predore in skupno količino

ANG.: *transport document for dangerous goods*

NEM.: *Gefahrgut Transportdokument n*

prevóz nevárnih snóvi -ôza -- -- m poseben način prevoza snovi, ki so razvrščene v razrede nevarnosti, po kopnem, morju, rekah in zraku, za katere mora biti izdelana predpisana dokumentacija, npr. pisna navodila za ukrepanje ob nezgodi, prirejeno in pregledano mora biti prevozno sredstvo, ki ga lahko upravlja le posebej usposobljen voznik

ANG.: *hazmat transportation*

NEM.: *Gefahrguttransport m*

prevózni gasilnik -ega -a m gasilnik, ki ga uporabnik med uporabo predvidoma ne drži v roki in katerega skupna masa presega 15 kg

ANG.: *transportable fire extinguisher*

NEM.: *fahrbarer Feuerlöscher m*

prezračévalno odvísni požár -- -ega -a m stanje požara, pri katerem ni zadostnega dotoka oksidanta, da bi zgorela vsa gorljiva snov v prostoru, kar je značilno za fazo rastočega požara

ANG.: *ventilation controlled fire*

NEM.: *Zuluft-kontrollierter Brand m*

prikáz lokácie klicátelja -áza -- -- m informacijska rešitev, s katero operater po sprejemu klica v sili 112 iz grafičnega uporabniškega

vmesnika, na katerem je zemljevid, pridobi geografske koordinate klicatelja, kar vpliva na nadaljnje postopke aktiviranja teritorialno pristojne gasilske enote in drugih služb **K**: PLK

ANG.: caller number location

NEM.: Standort der Anrufer m

prilagodljiva popkovina -e -e ž popkovina, ki je namenjena pozicioniranju pri delu na višini in katere dolžina se lahko spreminja

ANG.: adjustable progression lanyard

NEM.: flexible Verbindungsleine f

prilagojeni trojni manéver -ega -ega -vra m prva pomoč postopek, s katerim se poškodovancu omogoči prosta dihalna pot, in sicer s preprečevanjem zvrčanja glave ob sočasnem dvigu spodnje čeljusti

ANG.: modified Jaw-Thrust Maneuver

NEM.: modifizierter Esmarch-Handgriff m

primárna stabilizácija -e -e ž ukrep, s katerim se v prometni nezgodi pred začetkom reševanja vozilo zavaruje do te mere, da se ne more premikati, zlasti s podlaganjem koles, zategnitvijo ročne zavore

ANG.: first stabilisation, quick stabilisation

NEM.: primäre Stabilisierung f

primárna triáza -e -e ž prva pomoč postopek pri izrednem dogodku z večjim številom poškodovancev, pri katerem se poškodovanci razvrstijo glede na nujnost ukrepanja, pri čemer ima oseba, ki izvaja triazo, za obravnavo poškodovanca na voljo le kratek čas, v katerem izvede le nujne ukrepe in posege, npr. sprostitve dihalne poti, namestitve osebe v stabilni bočni položaj, zaustavitve krvavitve, kar zabeleži na triažni karton in posameznika razporedi v eno od triažnih kategorij

ANG.: primary triage

NEM.: Bergungssichtung f, Eingangssichtung f

primárni komunálni vòd -ega -ega

vòda m komunalni vod, ki poteka na daljših razdaljah od posameznega izvira, npr. pitne vode, proizvajalca električne energije, do naselja in ga oskrbuje

ANG.: basic municipal infrastructure

NEM.: primäre Versorgungsleitung f

primárni preglèd -ega -éda m prva pomoč

postopek, s katerim se ugotovijo in ustrezno oskrbijo vsa stanja, ki ogrožajo življenje poškodovanca, pri čemer se upošteva mesto nezgode, oceni mehanizem poškodbe in izdela začetna ocena stanja poškodovanca ter hitrega travmatološkega pregleda ali usmerjenega pregleda poškodovanca

ANG.: primary assessment

NEM.: Ersteinschätzung f, primäre Untersuchung f

primárno preiskováñje -ega -a s začetno pregledovanju preiskovalne skupine na tistem delu mesta intervencije, kjer je največja verjetnost odkrivanja poškodovancev ali virov nevarnosti za gasilce

ANG.: primary search

NEM.: erste Suche f, Schnellsuche f

primárno utápłjanje -ega -a s reševanje na vodi in iz nje utapljanje, pri katerem voda ne pride v pljuča poškodovanca zaradi refleksnega zapiranja glasilk, kar prepreči dostop zraka do pljuč **S**: súho utápłjanje

ANG.: dry drowning, primary drowning

NEM.: primäres Ertrinken n

prioritétna nalóga -e -e ž ► prédnostna nalóga

pripráva léstve za umik -e -e -e -e ž operativno-taktični postopek postavitve prenosne gasilske lestve ali ALK na dogovorjeno mesto z namenom zagotavljanja druge evakuacijske poti, izključno za napadalne skupine v stavbi

ANG.: evacuation ladder preparation

NEM.: Anleiterbereitschaft f

priprávljenost na nesréče -i -e -e -e ž zaščita, reševanje in pomoč aktivnosti, ki omogočajo učinkovitejši odziv družbe na izredni dogodek, vključno z usposabljanjem enot zaščite, reševanja in pomoči, njihovim opremljanjem ter izboljševanjem organizacije, postopkov in nadzorom nad temi aktivnostmi

ANG.: response preparedness

NEM.: Einsatzfähigkeit f

priròčno gasilno sredstvo -ega -ega -a s sredstvo, ki v osnovi ni namenjeno gašenju, vendar se z njim lahko preprečuje dotok oksidanta ali odstranjuje gorljivo snov, npr. odeja, pesek, sveža smrekova veja

ANG.: other extinguishing material

NEM.: Behelfslöschmittel n, sonstiges Löschmittel n

priròčnost informácij -i -e -e ž kriterij kakovosti dostopa in procesa, s katerim pridobljena informacija ustreza porabnikovim potrebam in navadam, kar odločilno pripomore k uspešnosti procesa vodenja intervencije

ANG.: convenience of information

NEM.: Zweckmäßigkeit der Information f

pritrðilni breménski trák -ega -ega -ú m enodelni ali dvodelni trak, ki ima na enem delu nameščen zategovalnik, na drugem pa kljuko za pritrditev in obstaja v različnih dolžinah, debelinah, širinah in barvah, ki označujejo njegovo nosilnost, ter je namenjen pritrditvi tovora na prevozno enoto ali konstrukcijo

ANG.: lashing strap

NEM.: Zurrgurte f

pritrđilni trák -ega -ú m 1. prva pomoč

medicinski pripomoček, ki je sestavni del opore za glavo in ki se namesti na čelo in na brado poškodovanca, na vsaki strani pa se pritrđi na eno od kock, ki služijo kot opora za glavo in onemogočajo premikanje glave poškodovanca

ANG.: *fastening strap*

NEM.: *Befestigungsband n*

2. prva pomoč medicinski pripomoček, ki je sestavni del kompleta zajemalnih nosil in služi za pritrđitev poškodovanca na zajemalna nosila, ob sočasni uporabi štirih pasov pa se zagotovi popolna imobilizacija poškodovanca na zajemalnih nosilih in s tem prepreči vsakršen nenadzorovani premik poškodovanca, ki bi lahko povzročil dodatne poškodbe

ANG.: *fastening strap*

NEM.: *Befestigungsband n*

pritrđeni škripec -ega -pca m škripec, ki se mu položaj med uporabo ne spreminja

ANG.: *fixed pulley*

NEM.: *feste Rolle f*

procès vódenja intervencije -ésa -- -- m

skupek logično povezanih postopkov, aktivnosti in odločitev, s katerimi se v pravilnem zaporedju zagotovi uspešen potek intervencije

ANG.: *incident command process*

NEM.: *Einsatzführungskonzept n, Einsatzleitungsprozess m*

prodúkt -a m snov, ki v kemijski reakciji nastaja iz reaktantov, npr. ogljikov dioksid in vodna para pri gorenju organskih snovi

ANG.: *product*

NEM.: *Produkt n*

prodúkti gorénja -ov -- m mn. snovi v plinastem, tekočem ali trdnem agregatnem stanju, ki nastanejo med popolnim gorenjem ali nepopolnim gorenjem, npr. ogljikov monoksid, vroči dimni plini **s**: požarni prodúkti

ANG.: *combustion products*

NEM.: *Verbrennungsprodukte n pl*

progám usposábljanja -a -- m program, ki ob upoštevanju zakonodaje in nalog, ki jih opravljajo enote zaščite, reševanja in pomoči, omogoča pridobivanje in nadgrajevanje znanja in spretnosti glede na ciljno skupino udeležencev, cilje in trajanje programa, obvezne načine preverjanja ter ocenjevanja znanja, pri čemer vsebuje pogoje za vključitev, napredovanje in uspešen zaključek programa

ANG.: *training program*

NEM.: *Ausbildungsprogramm n*

prométna nezgóda -e -e ž izredni dogodek, v katerem so udeležena prevozna sredstva in udeleženci v prometu in ki povzroči materialno škodo, lahko tudi poškodbe udeležencev

ANG.: *traffic accident*

NEM.: *Verkehrsunfall m*

prométna signalizácija -e -e ž sredstva, s katerimi se zavaruje mesto intervencije, zlasti v nočnem času in slabših vremenskih razmerah, npr. baterijske svetilke z barvnimi stožci, varnostnimi tripani, prenosne bliskavice, utripajoče cestne table, modre luči na vozilih, opozorilne odsevne folije na zadnjem delu gasilskega vozila

ANG.: *traffic signs*

NEM.: *Verkehrszeichengebung f*

prométno varóvanje -ega -a s ukrep, s katerim se zavaruje mesto intervencije, s čimer se omogoči varno delo intervencijskim enotam in prepreči posledične nezgode, kar praviloma izvajajo cestne službe, policija ali gasilci z vozili in opremo za cestno signalizacijo

ANG.: *traffic security*

NEM.: *Verkehrssabsicherung f*

prôsti korák -ega -a m **razvrščanje** premik gasilske enote po predhodnem povelju na neutrjenih površinah, po neravnih, spolzkkih, poldenelih, poraščenih tleh, pri čemer se pripravljalni del povelja izda na levo nogo

ANG.: *break step, easy march*

NEM.: *Ohne-Schritt n, Ohne Tritt n*

prôsti ték -ega -a m premikanje gasilskih enot v pohodni ureditvi, kadar želi enota hitreje premagati določeno razdaljo, npr. pri izvedbi in ogrevanju tekmovalcev na športnih gasilskih tekmovanjih, pri čemer se izvršilni del povelja začne na levo nogo

ANG.: *quick march*

NEM.: *Laufschritt m*

prôsti vír -ega -a m **zaščita, reševanje in pomoč** vir, ki ni vključen v nobeno od hkrati potekajočih intervencij in je na voljo za morebitni odziv na nov izredni dogodek

ANG.: *other resource*

NEM.: *freie Ressource f*

prostorninska stabilnost betóna -e -i -- ž tehnološka lastnost betona, ki označuje sposobnost njegove strukture, da ob izpostavljenosti obremenitvam in vplivom okolja ohranja oblikovne in prostorske lastnosti

ANG.: *volume stability of concrete*

NEM.: *Volumenstabilität von Beton f*

prôstor za oprémljanje -óra -- -- m **tekmovanja** omejen del tekmovalne proge pri vaji

raznoterosti, v katerem si tekmovalci namestijo gasilski pozicijski pas in čelado
 ANG.: *place for equipping*
 NEM.: *Platz zum Einrichten* **m**

prôstor za pripravo opréme -óra --- --- m
 tekmovalnja površina na tekmovalnem prostoru, na kateri tekmovalci uredijo tekmovalno orodje za začetek izvedbe vaje
 ANG.: *space for placing the equipment*
 NEM.: *Platz für Gerätevorbereitung* **f**

prostovoljni gasilec -ega -lca **m** **prostovoljna gasilka** -e -e ž član gasilske organizacije, ki izvaja javno gasilsko službo nepoklicno in za to ne prejme plačila
 ANG.: *volunteer firefighter*
 NEM.: *freiwilliger Feuerwehrmann* **m**, *freiwilliges Mitglied der Feuerwehr* **n**

prostovoljno gasilsko društvo -ega -ega -a **s** prostovoljno, samostojno, nepolitično in nestransko združenje fizičnih in pravnih oseb, ki deluje na podlagi zakona, ki ureja društva in zakona, ki ureja gasilstvo **k**: PGD
 ANG.: *volunteer firefighting society*
 NEM.: *freiwilliger Feuerwehrverein* **m**

prostovoljno industrijsko gasilsko društvo -ega -ega -ega -a **s** gasilska organizacija, ki deluje v okviru določene gospodarske družbe na podlagi zakona, ki ureja društva, in zakona, ki ureja gasilstvo, ter se povezuje v gasilsko zvezo, ki deluje na območju določene lokalne skupnosti
 ANG.: --
 NEM.: --

prostovoljnost -i ž načelo, po katerem operativni gasilec, ki je član gasilske organizacije, za nepoklicno izvajanje nalog javne gasilske službe ne prejme plačila
 ANG.: *volunteering*
 NEM.: *Ehrenamtlichkeit* **f**

proteinsko penilo -ega -a **s** penilo, izdelano pretežno iz naravnih hidroliziranih beljakovin z dodatki proti staranju in kvarjenju
 ANG.: *P, protein foam concentrate*
 NEM.: *Proteinschaummittel* **n**

prótiôgenj -nja **m** tehnika gašenja požarov v naravi, pri kateri se na določeni razdalji od aktivnega požara ob primernih vremenskih razmerah na načrtovanem območju zakuri nov manjši ogenj, ki se bliža osnovnemu požaru in zaradi porabe gorljive snovi ob trku z aktivnim požarom zmanjša intenziteto prvega požara in omogoči pristop ter posredovanje gasilcev z vodo **s**: prótipožig
 ANG.: *back-burn, counter-fire*
 NEM.: *Gegenfeuer* **n**

prótipoplávna vréča -e -e ž pripomoček, ki, napolnjen s peskom in položen v zaščitno pregrado, omogoča preusmeritev vodnega toka in zmanjšuje škodo zaradi poplav
 ANG.: *flood bag*
 NEM.: *Sandsack für Hochwasserschutz* **m**

prótipoplávna zaščita -e -- ž zasilni ukrepi v primeru močnih padavin in naraščanja vodotokov za preprečevanje vdora vode v objekte, ki vključujejo nameščanje pregrad na odprtine objektov, na brežine vodotokov in druge ogrožene površine, krepitev ali zviševanje obstoječih protipoplavnih objektov, pri čemer se najpogosteje uporabljajo vreče s peskom, vse bolj pa tudi montažne zaščitne pregrade
 ANG.: *flood protection*
 NEM.: *Hochwasserschutzmaßnahmen* **f pl**

prótipožárna gózdna césta -e -e -e ž grajena in utrjena gozdna cesta, ki odpira večji požarno ogrožen gozdni prostor in omogoča aktivno varovanje v primeru požara
 ANG.: *fire prevention forest road*
 NEM.: *Brandschutzweg* **m**

prótipožárna poséka -e -e ž pas zemljišča v naravi, s katerega je namensko odstranjena vsa nadzemna olesenela vegetacija za pomoč pri ustavitvi nenadzorovanega širjenja požara v naravi
 ANG.: *fire clear-cut*
 NEM.: *Brandschlagfläche* **f**

prótipožárna preséka -e -e ž intervencijska gozdna prometnica, ki je izdelana za potrebe varovanja naravnega okolja pred požari in omogoča prevoznost gasilskim vozilom za gašenje gozdnih požarov
 ANG.: *fire break*
 NEM.: *Brandschneise* **f**

prótipožárni zíd -ega -a **m** požari v naravi ► súhi zíd

prótipožíg -a **m** ► prótiôgenj

prótiprášna zaščitna obléka -e -e -e ž tipizirana zaščitna obleka v obliki kombinezona s kapuco, ki uporabnika varuje pred kontaminacijo s trdnimi delci in omejeno tudi pred aerosoli ter je navadno sestavni del gasilske zaščitne stopnje 2a
 ANG.: *particle protection suit*
 NEM.: *staub- und aerosoldichter Chemikalienschutzanzug* **m**, *staub- und aerosoldichter CSA* **m**

prótiurézne nádhláče -ih -ač ž mn. zaščitno pokrivalo za obe nogi uporabnika verižne motorne žage, ki se namesti čez druge vrste hlač in je primerno za dejavnosti,

pri katerih se uporablja žaga le za določeno kratkotrajno opravilo

ANG.: chainsaw protection gaiter

NEM.: Schnitenschutzbeinlinge f

protokól komunikiranja -a -- m načela, po katerih poteka sporazumevanje med regijskim centrom za obveščanje, vodjo intervencije in ostalimi deležniki, v katerem se mora klicatelj predstaviti s svojim klicnim znakom in uporabiti klicni znak tistega, ki mu je sporočilo namenjeno, saj komunikacija spremlja tudi vsi drugi uporabniki določenega kanala

ANG.: on-air protocol, radio communication protocol

NEM.: Funk- und Sprechregeln f pl

protokól prědbolnišnične ga oživljanja -a -- -- m prva pomoč postopek izvajanja temeljnih in dodatnih postopkov oživljanja zaradi nenadnega zastoja srca na mestu intervencije in med prevozom v bolnišnico

ANG.: prehospital resuscitation protocol

NEM.: außerklinischer Reanimationsprotokoll n

pršna vrčna prižema -e -e -e ž zobata vrčna prižema, ki je vpeta na trebušno vpetje sedežnega pasu in omogoča aktivni dvig po vrvi

ANG.: chest rope ascender

NEM.: Brustseilklemme f

pršno vpetje -ega -a s vpetje na pasu za prestrezanje padca, označeno s črko A, v katerega se običajno vpenja energijski blažilnik in naprava za prestrezanje padca

ANG.: sternal attachment point

NEM.: Sternal Befestigungspunkt m

pršilo za ugotavljanje puščanja -a -- -- -- s pripomoček za preverjanje tesnosti cevovodov, armatur in različnih spojev ter ugotavljanje mest netesnosti, ki vsebuje penilno mešanico, ki se ob nanosu na izhajajoče mesto izdatno peni

ANG.: leak detector spray

NEM.: Leck-Suchspray m

prusikov vōzel -ega -zla m drsni voz, ki se naredi iz vrčne zanke, skozi katero se potegneta najmanj dve vzporedni zanki in je namenjen temu, da ga oseba neobremenjena z roko premika po vrvi gor in dol, v primeru spusta vozla iz rok pa se zategne in deluje kot vrčna prižema

ANG.: prusik knot

NEM.: Prusikknoten m

prva evakuacijska pót -e -e -í ž evakuacijska pot, ki mora biti vedno izvedena gradbeno, npr. z zaščitenim stopniščem, ter je namenjena vsakdanjemu dostopu do

določenega prostora v stavbi, zaradi česar je uporabniku najbolj poznana in jo najprej uporabi za varen umik

ANG.: first escape route, first fire escape, primary escape route

NEM.: erster Rettungsweg m

prva napadálna skupina -e -e -e ž ▶ napadálna skupina

prva pomoč -e -í ž neposredna zdravstvena oskrba, ki jo dobi poškodovanec ali nenadno oboleli na mestu intervencije v čim krajšem času, pri čemer je opravljena z enostavnimi pripomočki ter jo lahko nudi vsakdo, ki naleti na izredni dogodek, z znanjem, ki ga ima, in s pripomočki, ki jih ima tisti trenutek pri roki

ANG.: first aid

NEM.: Erste Hilfe f

prvi cevár -ega -ja m prva cevárka -e -e ž gasilec, ki je vodja tretje napadalne skupine, ki praviloma izvaja manj zahtevne naloge v oddelku, npr. napeljavo cevovodov ali pomoč pri postavitvi lestve

ANG.: hose crew leader

NEM.: Schlauchtruppführer m, S-TrFü m

prvi napadálec -ega -lca m prva napadálka -e -e ž gasilec, ki vodi prvo napadalno skupino in je praviloma zelo izurjena oseba v gasilskem oddelku ter izvaja najzahtevnejša operativna dela, v primeru, da nastopa kot samostojna gasilska skupina z vozilom, je tudi vodja vozila

ANG.: attack-crew leader

NEM.: Angriffstruppführer m, A-TrFü m

prvi posredoválec -ega -lca m prva posredoválka -e -e ž prva pomoč oseba, ki se nahaja v bližnji okolici izrednega dogodka in ki praviloma nima zdravstvene izobrazbe ter pride na mesto intervencije prva, še pred prihodom ekipe nujne medicinske pomoči in izvaja nujne ukrepe, ki zagotavljajo preživetje, zlasti zaustavljanje hude krvavitve, sproščanje dihalne poti, začetek temeljnih postopkov oživljanja z uporabo avtomatskega zunanega defibrilatorja

ANG.: first responder

NEM.: First Responder m

prvi vodár -ega -ja m prva vodárka -e -e ž gasilec, ki je vodja druge napadalne skupine, ki praviloma izvaja zahtevne operativne naloge, npr. izdelavo odprtine za prezračevanje

ANG.: water crew leader

NEM.: Wassertruppführer m, W-TrFü m

PS -- [pəsə] m ◀▶ gasilski priklópnik za gasilni práh

psiho fizična pripravljenost -e -i ž sposobnost gasilca za opravljanje operativnih in preventivnih nalog, ki se kaže z zmožnostjo

opravljanja ustreznih motoričnih, gibalnih in drugih nalog ter psihično trdnostjo v stresnih situacijah, kar mora spremljati poveljnik prostovoljnega gasilskega društva, pri poklicnih gasilcih pa se enkrat na leto opravlja pregled pri izbranem zdravniku

ANG.: *psychophysical condition*

NEM.: *psychophysische Leistungsfähigkeit f*

psihološka prva pomoč -e -e -í ž psihološka

podpora in pomoč strokovna pomoč psihologov ali drugih usposobljenih strokovnjakov, npr. psihiatrov, kliničnih psihologov, ki so posebej usposobljeni za delo v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, gasilcu, ki ima po izrednem dogodku po preteku določenega časa še vedno težave, npr. občutek praznine, otopelosti, izčrpanosti, slab spanec

ANG.: *psychological first aid*

NEM.: *psychologische Erste Hilfe f, psychosoziale Notfallversorgung f*

psihološko svetovanje -ega -a s psihološka

podpora in pomoč svetovanje operativnemu gasilcu, ki kaže dolgotrajne znake stresa ter mu organizirana pomoč znotraj sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ne zadošča, v okviru zdravstvene- ga sistema

ANG.: *psychological counseling*

NEM.: *psychologische Beratung f*

psihoterapija -e s psihološka podpora in pomoč

proces poglobljene strokovne pomoči v primeru soočanja z akutno ali kronično posttraumatsko stresno motnjo, ko psihosocialno svetovanje, ponujeno v predhodnih oblikah pomoči znotraj sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ne zadošča

ANG.: *psychotherapy*

NEM.: *Psychotherapie f*

PSM -ja [pəsamə] m psihološka podpora in pomoč ◀▶

póstravmátska stréсна mótnja

puhálnik -a m ▶ izpihoválnik

PV -- [pəvə] m ▶ povéljniško vozílo

PV-1 -- [pəvə èna] m ◀▶ mánjše povéljniško vozílo

PV-2 -- [pəvə dvé] m ◀▶ véčje povéljniško vozílo

PVT -- [pəvətə] m ◀▶ gasilski priklópnik za visokotláčno črpálko

R

radiácija -e ž ▶ toplótno sévanje

rádijska postája -e -e ž naprava za komuni- ciranje prek radijskih valov, ki jo sestavljajo sprejemnik, oddajnik, antena in vir napajanja

ANG.: *two-way radio*

NEM.: *Sprechfunkgerät n*

rádijska zvéza -e -e ž komunikacijska povezava na daljavo s pomočjo elektromag- netnega valovanja prek radijske postaje

ANG.: *radio communication*

NEM.: *Radiokommunikation f*

radioaktivna kontaminácija -e -e ž

nezaželena prisotnost radioaktivnih snovi na površinah, v zraku in v snovi, npr. vodi, tleh

ANG.: *radioactive contamination*

NEM.: *radioaktive Kontamination f*

radioaktivne snóvi -ih -i ž mn. razred

nevarnosti, v katerega se razvrščajo nevarne snovi z nestabilnimi atomskimi jedri, ki ob razpadu sproščajo ionizirajoče sevanje **s**: transpórtni rázred nevárnosti 7

ANG.: *radioactive dangerous goods,*

radioactive material

NEM.: *radioaktive Stoffe m pl*

radioaktivni razpád -ega -áda m naključni proces, pri katerem težje nestabilno atomsko jedro razpade v manjša jedra, pri tem pa odda energijo v obliki ionizirajočega sevanja

ANG.: *radioactive decay*

NEM.: *radioaktiver Zerfall m*

radioaktivni vír -ega -a m snov z nestabilnimi atomskimi jedri, ki pri razpadu sprostijo ionizirajoče sevanje

ANG.: *radioactive source*

NEM.: *radioaktive Quelle f*

radioaktivnost -i ž lastnost nestabilnih jeder, da spontano prehajajo v lažja jedra z razpadi, pri katerih nastane ionizirajoče sevanje

ANG.: *radioactivity*

NEM.: *Radioaktivität f*

radiografíja -e ž neporušna metoda za odkrivanje napak v materialih, izdelkih ter zvarih elementov z uporabo ionizirajočih sevanj, pri kateri se z rentgenskimi žarki ali žarki gama na filmu ustvari presevna slika predmeta ali spoja, ki razkrije morebitne nepravilnosti

ANG.: *radiography*

NEM.: *Radiographie f*

radiolóška nevárna snóv -e -e -í ž nevarna snov, ki je nestabilna in spontano razpada, pri čemer pride do sprememb v jedru atoma in sproščanja α delcev, β delcev in γ žarkov
 ANG.: *nuclear hazardous substance*
 NEM.: *radioaktiver Gefahrstoff m*

rakotvórnost -i ž lastnost snovi, da spreminja dedno zasnovno celic in povzroči nastanek tvorb
 ANG.: *carcinogenicity, carcinogenic potency*
 NEM.: *Kanzerogenität f, Karzinogenizität f*

rána -e ž **prva pomoč** nasilna prekinitev kože, ki poškodovanca ogroža zaradi izkrvavitve ali okužb
 ANG.: *wound*
 NEM.: *Wunde f*

ranljivost -i ž **zaščita, reševanje in pomoč** pričakovane ravni in vrste prizadetosti pomembnih družbenih vrednot določenega družbenega podsistema zaradi potencialnega negativnega vpliva izrednega dogodka, npr. poplave
 ANG.: *vulnerability*
 NEM.: *Empfindlichkeit f*

rastóci požár -ega -a m faza požara, ki sledi začetnemu požaru in pri kateri se plameni od vira gorenja širijo v okolico, naraščanje temperature v prostoru ali naravi je lahko hitro, ob zadostni množini oksidanta sledi požarni preskok, ob nezadostni pa pridrušeni požar, ki lahko ugasne ali se ob ponovni oskrbi z oksidantom ponovno razvije
 ANG.: *growth period of fire*
 NEM.: *Entstehungsbrand m, Schwellbrandphase f*

Ráutkov prijem -ega -éma m **prva pomoč** urgentni dvoročni pod pazduhi prijem za podlaknico ene roke neodzivnega poškodovanca ter izvlek z območja, ki je za njegovo zdravstveno stanje nevarno in bi brez tega lahko nastopila smrt, pri čemer postopek nudi nizko stopnjo udobja
 ANG.: *Rautek grip, Rautek maneuver*
 NEM.: *Rautekgriff m, Rautek-Handgriff m*

razbremenilni pogóvor -ega -a m **psiholóška podpora in pomoč** individualni pogovor med udeležencem intervencije in zaupnikom ali drugim posebej usposobljenim strokovnjakom, npr. psihologom, psihoterapevtom, ki je namenjen psihosocialni podpori in čustveni ter praktični pomoči po izrednem dogodku, ter se opravi na pobudo sodelujočega na intervenciji ali vodje intervencije
 ANG.: *debriefing*
 NEM.: *Entlastungsgespräch n*

razbremenilni réz -ega -a m tehnika reza pri tehničnem reševanju v prometnih nezgodah,

s katero se zmanjša obremenitev na določen konstrukcijski element vozila in tako omogoči raztegotvanje pločevine in ostalih elementov na vozilu, npr. pri rezu stebrička A se potisne armatura stran od poškodovanca
 ANG.: *relief cut*
 NEM.: *Entlastungsschnitt m*

razbremenilni ventil -ega -a m ventil, ki se uporabi za sprostitev tlaka v hidravličnih ceveh, ki nastane zaradi zunanjih dejavnikov, da se omogoči spetje cevi
 ANG.: *pressure relief valve, PRV*
 NEM.: *Entlastungsventil n*

razdelilna omárica -e -e ž del električnega priključka, ki se uporablja za distribucijo električne energije iz enega vira v več električnih krogov in vsebuje varnostne naprave, ki zagotavljajo zaščito posameznega električnega kroga, zaradi česar je ključni element za organizacijo in upravljanje električne napeljave v stavbah
 ANG.: *distribution board*
 NEM.: *Verteilerkasten m*

razdelilnik -a m gasilska armatura, s katero se dovedena voda za gašenje po tlačnem vodu, navadno iz B-cevi, razdeli na dva ali tri dele, ki omogočajo priklop tlačnih vodov, navadno iz C-cevi, ter izvedbo zunanjih napadov in notranjih napadov
 ANG.: *distributor, dividing breaching*
 NEM.: *Verteiler m*

različne nevárne snóvi in predméti -ih -ih -í -- -OV sam. mn. razred nevarnosti, kamor se uvrščajo snovi in predmeti, katerih prah ob vdihavanju ogroža zdravje, snovi, ki ob požaru lahko oddajajo vnetljive pare, litijeve baterije, segrete snovi in druge snovi, ki med prevozom predstavljajo nevarnost in ne ustrezajo pogojem za druge razrede **s**: **transpórtni rázred nevárnosti 9**
 ANG.: *miscellaneous dangerous goods*
 NEM.: *verschiedene gefährliche Stoffe und Gegenstände m pl*

razmik -a m **razvrščanje** oddaljenost med dvema gasilcema v gasilski formaciji, ki meri 20 cm med rameni enega in drugega
 ANG.: *space*
 NEM.: *Spanne f, Spannweite f*

razpolóvna dóba -e -e ž ► razpolóvni čas

razpolóvni čas -ega čása m obdobje, v katerem se aktivnost radioaktivnega vira zmanjša na polovico ali čas, v katerem razpade polovica atomskih jeder radioaktivnega vira **s**: **razpolóvna dóba**
 ANG.: *half-life period*
 NEM.: *Halbwertszeit f*

R

razpoložljivi vir -ega -a m zaščita, reševanje in pomoč vir, ki je na sprejemnem mestu ali na mestu za počitek enot ter čaka na nalogo
 ANG.: available resource
 NEM.: verfügbare Ressource f

razpršeni cúrek -ega -rka m vodni cúrek, namenjen gašenju na manjši razdalji in v notranjih prostorih z dometom do 5 metrov in kotom od 15° do 80°, pri čemer je voda razdeljena v drobne kapljice, ki se ob stiku z vročino uparijo, zaradi česar ima dober ohlajevalni učinek
 ANG.: spray jet
 NEM.: Sprühstrahl m

rázred nevarnosti -éda -- m razvrstitev nevarnega blaga za potrebe transporta v enotne skupine glede na prevladujoče lastnosti nevarnih snovi v tovoru
 ANG.: hazard class
 NEM.: Gefahrgutklasse f

rázred odziva gradbenih materialov na ógenj -éda - - - - - m standardizirana klasifikacija odziva gradbenih materialov ob izpostavljenosti ognju pod določenimi pogoji, ki ločuje med negorljivimi in gorljivimi gradbenimi materiali, slednji pa se nadalje delijo od težje do lažje vnetljivih
 ANG.: fire classification of construction products
 NEM.: Baustoffklasse f, Brandschutzklasse f

rázred požarne odpornosti -éda - - - m klasifikacija gradbenih elementov glede na njihovo požarno odpornost, pri čemer se upošteva kriterij nosilnosti, celovitosti in izolativnosti ter minimalno časovno trajanje izpolnjevanja določenih kriterijev v minutah
 ANG.: fire resistance class
 NEM.: Feuerwiderstandsklasse f

razsmérnik -a m elektronska naprava, ki pretvarja enosmerni tok v izmenični tok, npr. pri električnih vozilih, sončnih elektrarnah **s**: inverter
 ANG.: inverter
 NEM.: Wechselrichter m

raztegovánje z verígami -a - - - s tehnika posredovanja pri tehničnem reševanju, pri kateri se na razpiralo ali reševalne cilindre namestijo verige s kavlji, da se omogoči vleka
 ANG.: chain extrication
 NEM.: Kettenrettung f

raztézek -zka m parameter vrvi, ki kaže, koliko se vrv raztegne pod obremenitvijo
 ANG.: elongation
 NEM.: Ausdehnung f

raztopljeni plín -ega -a m plin, ki je v tlačni posodi glede na svoje lastnosti shranjen v topilu, npr. etin v acetonu
 ANG.: dissolved gas
 NEM.: gelöstes Gas n

razvój po nesreči -ója - - - m zaščita, reševanje in pomoč načelo, po katerem mora obnova po izrednem dogodku povečati odpornost in zmanjšati ranljivost ter vzpostaviti pogoje za višjo kakovost življenja
 ANG.: build-back-better and development
 NEM.: Wiederaufbau m

razvrščanje -a s organizirani postopek postavitve gasilcev v gasilske formacije z namenom usklajenega delovanja pri opravljanju operativnih nalog in sodelovanju pri gasilskih počastitvah
 ANG.: line-up order
 NEM.: Antreordnung f

razvrščanje nevarnih snovi -a - - - s klasifikacija nevarnih snovi in zmesi, ki je usklajena in standardizirana v svetovnem merilu glede na nevarnosti zaradi njihovih fizikalnih lastnosti, vpliva na zdravje ljudi in živali ter vpliva na okolje
 ANG.: hazmat classification
 NEM.: Gefahrgut-Klassifizierung f

rdéča cóna -e -e ž taktika ▶ vroča cóna (1)

rdéča kategorija -e -e ž prva pomoč triažna kategorija, v katero se ob množični nesreči uvrstijo osebe, ki potrebujejo takojšnjo nujno pomoč zaradi poškodb, ki ogrožajo življenje in pogosto tudi čimprejšnji transport v bolnišnico
 ANG.: red code
 NEM.: rote Sichtungskategorie f

reaktánt -a m snov, ki reagira v kemijski reakciji in se pretvori v produkte, npr. gorljiva snov in kisik pri gorenju
 ANG.: reactant
 NEM.: Reaktant m

ReCO -a [réco] m ◀▶ régijski cénter za obveščanje

réd -a ž razvrščanje razvrstitev gasilcev v gasilski formaciji, v kateri stojijo drug za drugim in se pokrivajo
 ANG.: order
 NEM.: Ordnung f

rdéčenje -a s mehanizem gašenja, s katerim se zmanjša koncentracija gorljive snovi, npr. z dodajanjem vode, ali zmanjša koncentracija oksidanta z inertnim plinom, tako da razmerje med količino gorljive snovi in oksidanta ne omogoča več gorenja
 ANG.: dilution
 NEM.: Verdünnung f

redôvna vája -e -e ž ► vája razvrščanja

reducirni ventil -ega -a m **1. zaščita telesa**

in dihal sestavni del izolirnega dihalnega aparata, pritrjen na hrbtišče, ki je namenjen zniževanju visokega tlaka iz tlačne posode na ustrezen srednji tlak, navadno med 6 in 9 bari

ANG.: *pressure reducer*

NEM.: *Druckminderer m*

2. gasilska oprema priprava, ki je namenjena zniževanju visokega tlaka iz tlačne posode na ustrezen srednji tlak, navadno med 8 in 15 bari, odvisno od zahtev za upravljalno enoto

ANG.: *pressure reducer*

NEM.: *Druckminderer m*

regeneracijski dihalni aparat -ega -ega -a m

► izolirni dihalni aparat s stisnjanim kisikom

régijski cénter za obveščanje -ega -tra

-- -- m **zaščita, reševanje in pomoč** služba, ki ne prekinjeno deluje 24 ur vse dni v tednu in ki sprejema, obdeluje in prenaša klice v sili enotam gasilcev, službi nujne medicinske pomoči in drugim reševalnim službam ter obvešča pristojne inšpekcijske službe, ob tem pa zagotavlja informacijsko in komunikacijsko podporo vodenju zaščite, reševanja in pomoči **K**: ReCO

ANG.: *regional emergency notification centre*

NEM.: *regionale Notrufzentrale f*

regulátor konstántnega tláka -ja -- -- m

elektronska naprava na črpalki za zagotavljanje nastavljenega tlaka vode na izhodnih gasilskih armaturah, ne glede na trenutni pretok vode s pomočjo prilagajanja števila vrtljajev pogonskega motorja, saj se med gašenjem pretok vode spreminja zaradi odpiranja in zapiranja ročnikov, kar povzroča padanje in naraščanje tlaka vode v črpalki

ANG.: *pump pressure governor*

NEM.: *Pumpendruckregler m*

regulátor moči -ja -- m priprava, ki vzdržuje nastavljeno izhodno moč naprave ali sistema kljub spremembi vhodnih pogojev ali obremenitve, npr. termostat za grelnik, regulator hitrosti za elektromotor

ANG.: *power regulator*

NEM.: *Leistungsregler m*

rekreativni potapljač -ega -a m rekreativna

potapljačica -e -e ž **reševanje na vodi in iz nje** potapljač, ki je ustrežno usposobljen in se potaplja z avtonomno potapljaško opremo znotraj varnostne krivulje, kar je omejeno na globino 40 metrov

ANG.: *recreational diver*

NEM.: *Freizeittaucher m*

relativna gostôta hlápov -e -e -- ž razmerje

med gostoto plina ali hlapov in gostoto zraka pri določeni temperaturi, pri čemer rezultat omogoča napoved akumulacije plina v določenem prostoru, in sicer vrednosti, manjša od 0,9, pomenijo, da se plin dviguje proti stropu ali višje predele, pri vrednostih med 0,9 in 1,1 se plin razporedil v zraku, pri vrednostih, večjih od 1,1 se plin zbira pri tleh ali v nižjih predelih

ANG.: *vapor density*

NEM.: *Dampfäichte f*

relativna gostôta tekočine -e -e -- ž razmerje

med gostoto tekočine ali trdne snovi ter gostoto vode pri določeni temperaturi, pri čemer rezultat omogoča napoved akumulacije v primeru nenadzorovanega izhajanja tekočine ali trdne snovi, ki se ne topi v vodi ali meša z njo, v vodo, če je vrednost manjša od 1, bo snov plavala na gladini vode, pri vrednostih večjih od 1, bo snov potonila na dno posode, bazena, struge, morsko dno

ANG.: *specific gravity*

NEM.: *relative Dichte f*

relé -ja m ► verižna dobáva vode

relevántna méja -e -e ž črta, od katere se merijo zahtevani odmiki stavbe in določa največji dovoljeni delež požarno nezaščitenih površin zunanje stene objekta, da se prepreči širjenje požara na sosednje objekte

ANG.: *relevant limit*

NEM.: *relevante Grenze f*

réntgenska napráva -e -e ž električna

naprava, ki ustvarja za človeka škodljivo zavorno sevanje in se uporablja za diagnostične in terapevtske namene

ANG.: *X-ray device*

NEM.: *Röntgenapparat m*

réntgensko sévanje -ega -a s ► zavórno sévanje

repetítor -ja m ► repetitorska postája

repetitorska postája -e -e ž radijska postaja,

ki sprejeti radijski signal ponovi na isti ali različni radijski frekvenci, zaradi česar se postavlja na izpostavljenih lokacijah, npr. hribih, višjih stavbah, z namenom pokrivanja večjega območja z radijskim signalom **S**: repetitor

ANG.: *radio repeater*

NEM.: *Funk Relais n*

rèp požára rêpa -- m območje požara v naravi, ki se nahaja za jedrom požara glede na smer njegovega širjenja

ANG.: *fire back, fire heel, tail of the fire*

NEM.: *Brandschwanz m, Rückseite f*

R

reproduktivna tóksičnost -e -i ž lastnost snovi, da povzroča poškodbe plodu in vpliva na reproduktivno sposobnost **s**: teratogenost
 ANG.: *reproduction toxicity*
 NEM.: *Reproduktionstoxizität f*

respirátor -ja m enostavna polobrazna maska za enkratno uporabo, ki je namenjena stopenjski zaščiti pred lebdečimi delci in aerosoli, pri čemer posamezne stopnje predstavljajo različne večkratnike mejnih vrednosti
 ANG.: *FFP, filtering face piece*
 NEM.: *Einweg-Staubmaske f, Feinstaubmaske f*

reševalna dëska -e -e ž prva pomoč medicinski pripomoček za hitri iznos poškodovanca iz ogrožajočega okolja, na katerem je s pritrjenimi trakovi mogoča popolna imobilizacija poškodovanca ter se lahko izjemoma uporabi za krajši transport
 ANG.: *rescue board, spineboard*
 NEM.: *Rettungsbrett n, Spineboard n*

reševalna kapúca -e -e ž pripomoček vrečaste oblike, namenjen varnemu umiku osebe z območij s kontaminiranim zrakom ob spremljavi gasilcev, ki se priklopi na reševalni priključek izolirnega dihalnega aparata, preko katerega se zagotavlja dotok svežega zraka
 ANG.: *rescue hood*
 NEM.: *Rettungshaube f*

reševalna kárta -e -e ž dokument, ki ga izda proizvajalec vozila in vsebuje pisne in grafične informacije o vozilu, ki so potrebne za lažje in učinkovitejše posredovanje, in sicer podatke o ojačitvah, rezervoarju goriva, akumulatorju, zračnih vrečah, jeklenkah s plinom pod tlakom ter ustreznimi točkami za rezanje posameznih delov vozila
 ANG.: *rescue sheet*
 NEM.: *Rettungsdatenblatt n, Rettungskarte f*

reševalna metálna vrév -e -e -í ž reševanje na vodi in iz nje pozitivno plovna vrév za potrebe postopkov reševanja na vodi, navadno zložena v plavajoči torbici s širokim vratom, kar omogoča lažje in natančnejše mete proti reševani osebi
 ANG.: *rescue throwline, water rescue rope*
 NEM.: *Rettungswurfleine f*

reševalna rúta -e -e ž pripomoček trikotne oblike, v katerega se namesti reševana oseba pri reševanju z višin in globin, nekateri modeli omogočajo dodatno pritrditve in nastavitve v višini ramen
 ANG.: *evacuation triangle*
 NEM.: *Rettungsdreieck n*

reševalna vrév -e -í ž vrév, ki je namenjena posredovanju na višinah in v globinah, ustreza standardom in je redno pregledovana
 ANG.: *rescue rope*
 NEM.: *Rettungsleine f, Rettungsseil n*

reševalna žága -e -e ž močnejša verižna motorna žága, pri kateri veriga poleg rezanja lesa omogoča tudi rezanje pločevine in drugih trših materialov, meč pa je opremljen z zaščito, ki se lahko nastavi glede na globino rezanja, ter učinkovitim protiprašnim filtrom, npr. za odstranjevanje kritine, izdelavo odprtín za odvod dima in toplote
 ANG.: *emergency rescue saw*
 NEM.: *Rettungssäge f*

reševalni jópič -ega -a m namenski plavajoči brezrokavnik z vzgonom okrog 100 N za opremljanje reševalca na vodi, ki se uporablja tudi kot preventivni ukrep pred utopitvijo v primeru gibanja ob in na vodi
 ANG.: *life jacket*
 NEM.: *Rettungsweste f*

reševalni obróč -ega -a m okrogel pripomoček za reševanje na vodi, ki je zaradi boljše vidnosti navadno rdeče-bele ali oranžne barve in je pozitivno ploven, navezan na vrév ter omogoča dober met reševalcu in hkrati dober oprijem utaplajoči se osebi
 ANG.: *rescue ring*
 NEM.: *Rettungsring m*

reševalni pás -ega -ú m **1.** taktika prostor med kolonama vozil na avtocesti, po katerem peljejo intervencijska vozila ob prometnih nezgodah, pri čemer se morajo vozila umakniti skrajno levo in skrajno desno
 ANG.: *emergency lane, rescue lane*
 NEM.: *Rettungsgasse f*
2. gasilska oprema pas, ki se namesti osebi pri nudenju pomoči z vrvnó tehniko za spust iz višin ali dvig iz globin
 ANG.: *rescue harness*
 NEM.: *Rettungsgurt m*

reševalni podést -ega -a m posebej oblikovana ploščad, velikosti 1,8 x 0,9 m, ki se na dveh straneh zaključuje s podpornimi nogami v obliki lestve za dostop ter uravnavanje pri postavitvi, na tretji strani pa je nameščena varovalna ograja in se uporablja za tehnično reševanje, kjer je treba doseči in delati na stojni višini do približno 3 m, npr. pri reševanju iz tovornega vozila ali avtobusa
 ANG.: *rescue platform*
 NEM.: *Rettungsplattform f*

reševalni prijem -ega -éma m reševanje na vodi in iz nje način, s katerim reševalec glede na stanje utaplajoče osebe, zlasti z rokami,

tesno obda poškodovanca in ga izvleče iz vode

ANG.: *rescue grip*

NEM.: *Rettungsgriff* *m*

reševalni pripomoček -ega -čka *m* reševanje

na vodi in iz nje predmet, ki plava na vodi in je primerne velikosti, da se ga poškodovanec v vodi lahko oprime

ANG.: *rescue accessory*

NEM.: *Rettungszubehör* *n*

reševalno orodje huligán -ega -a -- s jekleni vzvod različnih standardiziranih dolžin, ki ima na eni strani obliko razcepke, kar omogoča ruvanje žebeljev, na drugi strani pa obliko ploščatega sekala na vzvodu in špičastega kavlja, kar omogoča sekanje, ruvanje in prebadanje pri nasilnem odpiranju vrat, odstranjevanju materialov in izdelavi odprtin, pri čemer se z udarci z macolo lahko sila še poveča

ANG.: *hooligan tool*

NEM.: *Hooligan-Tool* *n*

reševalno vozilo -ega -a s 1. prva pomoč vozilo, s katerim se na mesto intervencije pripeljejo zdravstveni reševalci, ki se poklicno ukvarjajo z oskrbo in reševanjem oseb na terenu

ANG.: *ambulance*

NEM.: *Rettungsfahrzeug* *n*

2. prva pomoč vozilo s posadko ljudi z ustrežno zdravstveno izobrazbo, ki opravi nujni ali nenujni prevoz poškodovane osebe ali osebe, ki se ji je spremenilo ali poslabšalo zdravstveno stanje, v bolnišnico

ANG.: *ambulance*

NEM.: *Rettungsfahrzeug* *n*

reševanje -a s 1. taktika taktični postopek odstranitve ljudi, živali in premoženja iz prizadetega in ogroženega območja ter nudenje prve pomoči, nujne medicinske pomoči in veterinarske pomoči

ANG.: *rescue*

NEM.: *Rettung* *f*

2. zaščita, reševanje in pomoč ukrepi in postopki, s katerimi preneha ali se zmanjša vpliv izrednega dogodka na zdravje ljudi, živali, okolje in premoženje ter kulturno dediščino

ANG.: *rescue*

NEM.: *Rettung* *f*

reševanje in omejevanje nevarne snovi

-a -- -a --- s tretji korak postopka PIRS, ki zajema vse aktivnosti za umik ljudi in živali iz nevarnega območja z namenom preprečevanja vpliva nevarne snovi na zdravje in življenje ter vse aktivnosti za preprečitev njenega širjenja, kot npr. prestrezanje, čepljenje, tesnjenje, prečrpavanje

ANG.: *rescue people*

NEM.: *Menschenrettung durchführen* *n*

reševanje iz ruševin -a -- -- s postopek, pri katerem reševalne enote iščejo ljudi, ujetje pod zrušenimi stavbami ali drugimi konstrukcijami, ter jim nudijo pomoč in sproščajo ukleščenje, pri čemer je postopek zahteven in nevaren zaradi nestabilnih razmer in morebitnih nevarnosti, npr. požarov, izhajanja plinov, nadaljnjih zrušitev, zaradi česar je potrebno posebno namensko usposabljanje reševalnih enot

ANG.: *collapse rescue*

NEM.: *Einsturzrettung* *f*, *Rettung bei Einsturzsgefah* *f*

reševanje z višin in globlin -a -- -- -- -- s posredovanje pri nezgodah na višini in v globini v urbanem in naravnem okolju

ANG.: *rope rescue*

NEM.: *Höherrettung* *f*

rezervni operativni član -ega -ega -a m rezervna operativna članica -e -e -e Ž operativni gasilec, ki zaradi zdravstvenih ali drugih razlogov ne more opravljati vseh nalog gasilske službe, lahko pa prostovoljno, glede na svojo zdravstveno in psihofizično sposobnost, občasno opravlja tudi določene operativne naloge gasilske službe, ki jih določi gasilski vodja

ANG.: *retained firefighter*

NEM.: *Reserve-Feuerwehrmitglied* *n*

rezervoár penila -ja -- m posoda, ki je nameščena v nadgradnji gasilskega vozila, njena prostornina obsega od nekaj 10 do več 100 l, kar določa vrsto gasilskega vozila, in je namenjena prevozu penila na mesto intervencije ter možnosti takojšnjega primešavanja vodi za izdelavo gasilne pene

ANG.: *foam tank*

NEM.: *Schaummittelbehälter* *m*

rezervoár vode -ja -- m posoda, ki je nameščena v nadgradnji gasilskega vozila in določa vrsto gasilskega vozila, njena prostornina obsega od nekaj 100 do več 100 l in je namenjena prevozu gasilne vode na mesto intervencije

ANG.: *water tank*

NEM.: *Löschwasserbehälter* *m*

rezervoár za gasilno vodo -ja -- -- -- m ► požarni bazén

rezultat -a m tekmovalna seštevek pozitivnih točk posamezne tekmovalne enote, od katerega je odbit čas izvedbe vaje ter kazenske točke za nepravilno izvedbo vaje

ANG.: *result*

NEM.: *Ergebnis* *n*

rób požára -a -- m območje požara v naravi, kjer je meja med aktivnim požarom in

R

z gorelo površino in kamor je usmerjeno gašenje z gasilnimi letali in opremo za gašenje pri neposrednem napadu, če plameni niso previsoki **s**: obdò požara

ANG.: *margin of wildfire*

NEM.: *Rand des Lauffeuers m*

rôčna baterijska svetilka -e -e -e ž

baterijska svetilka, ki je del skupne varovalne opreme in si jo gasilec namesti pri izvajanju taktičnih nalog v pogojih slabše vidljivosti ter za opozarjanje na svojo prisotnost

ANG.: *hand light*

NEM.: *Handleuchte f*

rôčna hidravlična dvigálka -e -e -e ž

naprava za dvig s pomočjo ročno gnanega enosmernega hidravličnega sistema, ki se uporablja pri tehničnem reševanju za dvige in stabilizacijo bremen do predvidenih mas glede na model naprave

ANG.: *hydraulic jack*

NEM.: *Hydraulikheber m*

rôčna membránska črpálka -e -e -e ž

črpalka za prečrpavanje različnih tekočin, sestavljena iz statičnega prostora z vgrajeno membrano, ki se premika s pomočjo ročno gnanega vzvoda, kar ustvarja podtlak in nadtlak, pri čemer je njena prednost hitra postavitev brez potrebe po električnem napajanju ter enostavna uporaba, zaradi česar jo je dovoljeno porabljati v coni eksplozijske nevarnosti 0

ANG.: *hand diaphragm pump*

NEM.: *Hand-Membranpumpe f*

R

rôčna rádijska postája -e -e -e ž lahka

kompaktna radijska postaja, ki se uporablja za delo na terenu in jo ima gasilec navadno lahko shranjeno v žepu gasilske zaščitne obleke ter je del skupne zaščitne opreme **s**: prenosna radijska postája

ANG.: *portable two-way radio, walkie-talkie*

NEM.: *Handfunkgerät n*

rôčna vrвна prižéma -e -e -e ž zobata

vrvna prižema, ki ima dodan ročaj za lažjo uporabo, da ju plezalec pri reševanju iz globin ali z višin sam pomika po vrvi

ANG.: *handled rope clamp*

NEM.: *Handsteigklemme f*

rôčni gasilnik -ega -a m ▶ prenosni gasilnik

ročnik -a m gasilska armatura, ki se priključi na konec tlačne cevi, da zmanjša premer cevi in poveča hitrost pretoka gasilnega sredstva na šobi, kar se odrazi v dometu nastalih kapljic, zato je namenjen zlasti oblikovanju različnih curkov, določeni

modeli pa omogočajo tudi nastavitev pretoka

ANG.: *branchpipe*

NEM.: *Strahlrohr n*

ročnik s posódo za penilo -a - - - - - m

gasilska armatura za izdelavo srednje težke pene, v kateri je integriran tudi medmešalnik pene z ejektorskim učinkom ter pod njim posodico za penilo, kar omogoča neposredno izdelavo in nanos pene na požar

ANG.: *self-priming foam nozzle*

NEM.: *Selbstansaugendeschaumrohr n*

ročnik za srédjno péno -a - - - - - m gasilska

armatura, nameščena na koncu cevi, po kateri priteče penilna mešanica, kjer se dodaja približno 70-kratna količina zraka in s tem proizvaja srednja pena

ANG.: *medium foam nozzle*

NEM.: *Mittelschaumrohr n*

ročnik za težko péno -a - - - - - m gasilska

armatura, nameščena na koncu cevi, po kateri priteče penilna mešanica, kjer se dodaja približno 7-kratna količina zraka in s tem proizvaja težka pena

ANG.: *heavy foam nozzle*

NEM.: *Schwerschäumrohr n*

ročnik z zasúnom -a - - - - m gasilska armatura,

nameščena na koncu cevovoda, pri kateri se z namensko ročko izbira oblika curka ali zapira pretok vode

ANG.: *multi-purpose branch pipe*

NEM.: *Mehrzweckstrahlrohr mit Abspernung n*

rôčni megafón -ega -a m prenosna naprava

v obliki troblje za ojačanje zvoka govora, ki je namenjena dajanju navodil večjim množicam ljudi ali prenosu zvoka na večje razdalje, omogoča pa tudi posredovanje posnetih sporočil ali signalnih znakov

ANG.: *hand megaphone*

NEM.: *Handmegaphon n*

rôčni požárni javljálnik -ega -ega

-a m sestavni del avtomatskega sistema za javljanje požara z vgrajenim vsaj enim senzorjem, ki se uporablja za ročno proženje alarma in pošiljanja signala požarni centrali

ANG.: *manual call point*

NEM.: *Handfeuermelder m*

rôčno mérjenje -ega -a s tekmovanja merjenje

časa tekmovalne enote pri izvajanju vaje s pomočjo štoparice

ANG.: *manual timing*

NEM.: *manuelle Zeitmessung f*

rôčno oródje -ega -a s **1.** preprostejše orodje, ki se uporabi pri opravljanju fizičnega dela, npr.

lopata za premet in odstranjevanje materiala, kramp za prekopavanje požarišča, cepin za odstranjevanje delov dreves

ANG.: *hand tool*

NEM.: *Handwerkzeug n*

2. manjše orodje za privijanje, odvijanje, pritrjevanje, odstranjevanje in podobna opravila, namenjeno zagotavljanju delovanja naprav in hitrim popravilom med intervencijo ali zagotavljanju polne funkcionalnosti opreme po vrnitvi v gasilsko enoto

ANG.: *hand tool*

NEM.: *Handwerkzeug n*

rokavice za zaščito pred kemikalijami -ic --

--- -- ž mn. ► kemijske zaščitne rokavice

rumêna cóna -e -e ž ► tópla cóna

rumêna kategorija -e -e ž prva pomoč triazna kategorija, v katero se ob množični nesreči uvrstijo osebe, ki so poškodovane, vendar niso življenjsko ogrožene in ne potrebujejo takojšnje pomoči, kljub temu pa je njihovo stanje treba ves čas spremljati

ANG.: *yellow code*

NEM.: *gelbe Sichtkategorie f*

rušenje -a s postopek nadzorovanega podiranja stavb ali drugih konstrukcij v fazi iskanja in reševanja pogrešanih ljudi v naravni nesreči

ANG.: *demolition*

NEM.: *Abriss m*

ruševina -e ž ostanki stavbe ali druge konstrukcije po poškodbi zaradi potresa, eksplozije, požara ali druge nesreče, pri čemer se glede na stopnjo poškodovanosti razvrščajo med delne ruševine, popolne ruševine, kupaste ruševine, simetrične ruševine in asimetrične ruševine

ANG.: *rubble*

NEM.: *Trümmer f*

rušilno vrtačno kladivo -ega -ega -a s električno ali baterijsko ročno orodje, ki omogoča namestitve in uporabo različnih dlet, s katerimi se odstranjujejo gradbeni materiali, ali svedrov, s katerimi se v gradbene materiale vrtajo luknje, ki ošibijo strukturo ali omogočajo pregled

ANG.: *combi hammer*

NEM.: *Kombihammer m*

S

sabljásta žága -e -e ž električna ali baterijska žaga s konicastim rezilom za hitro in natančno rezanje odprtín, zlasti za rezanje mehke pločevine ali elementov **s:** lisčiji řep

ANG.: *reciprocating saw, sabre saw*

NEM.: *Säbelsäge f*

samodéjni vžig -ega -a m ► sámovžig

sámoreševálna kapúca -e -e ž pripomoček, ki je namenjen varni samostojni evakuaciji oseb z območij s kontaminiranim zrakom in je izdelan iz negorljivih materialov ter ima nameščen filter za ogljikov monoksid in trdne delce, kar omogoča do 15 minut dihanja pod pogojem, da je v ozračju še vedno dovolj kisika.

ANG.: *fire escape hood*

NEM.: *Brandfluchthaube f*

sámoreševánje -a s ukrepi in dejanja ogrožene osebe ali gasilca, s katerimi se sam izvije iz nevarnega položaja, navadno z določenim manevrom ali s pomočjo določene opreme

ANG.: *self-rescue*

NEM.: *Selbstrettung f*

samostójna gasilská skupína -e -e -e ž gasilská taktična formácija, opremljena z vozilom, ki jo tvorijo vodja skupine in dva člana in na intervenciji samostojno izvaja operativno-taktični postopek, npr. reševanje z višine z ALK, oskrbo z vodo

ANG.: *independent squadron*

NEM.: *selbstständiger Trupp m*

sámovžig -a m gorenje, ki se začne brez prisotnosti zunanega vira vžiga zaradi segrevanja snovi kot posledice eksotermne kemijske reakcije ali delovanja mikroorganizmov ob zadostni koncentraciji oksidanta v okolju, ki preprečuje toplotne izgube, npr. v velikem kupu komunalnih odpadkov, kmetijskih pridelkov, premoga **s:** samodéjni vžig

ANG.: *auto-ignition, self-ignition, spontaneous ignition*

NEM.: *Selbstentzündung f*

saniranje po nezgodi z nevarno snovjo -a

----- s četrti korak postopka PIRS, ki vključuje aktivnosti za izboljšanje nastale situacije, zlasti dekontaminacijo rešenih oseb, nevtralizacijo posledic v okolju, odstranjevanje posledic v mogočem in dogovorjenem obsegu z vključitvijo posebnih služb, npr. Nacionalnega inštituta za javno

zdravje, ter dekontaminacijo gasilcev in uporabljene opreme

ANG.: *alert special forces*

NEM.: *Spezialkräfte alarmieren*

sédežni pás -ega -ú m pas z bočnim delom in nožnimi zankami, pri katerem je za navezavo na vrvni sistem na voljo trebušno vpetje in ki je namenjen dostopu po vrvi **s**: plezálni pás

ANG.: *seat harness*

NEM.: *Sitzgurt m*

sédež štába -a -- m zaščita, reševanje in pomoč

začasni ali stalni namenski prostor, od koder ob izrednih dogodkih deluje vodstvo posamezne službe, npr. gasilcev, zdravstva, policije, in občinski, regijski ali državni poveljnik civilne zaščite s svojim štabom in kjer se običajno usklajujejo informacije in viri za podporo delovanju vodji intervencije

ANG.: *emergency operations centre*

NEM.: *Einsatzstabstelle f*

séktor -ja m **1.** taktika del mesta intervencije, na katerem enote zaščite, reševanja in pomoči izvajajo določene operative naloge, npr. ena etaža v stavbi, del območja požara v naravi

ANG.: *division, sector*

NEM.: *Einsatzabschnitt m, Sektor m*

2. taktika organizacijska raven, ki jo odredi vodja intervencije, kadar število enot preseže obvladljiv obseg vodenja, zato se enote razdelijo na skupine enot s skupnim vodjem in skupno nalogo, npr. pri večjem požaru v naravi

ANG.: *operations sector*

NEM.: *Einsatzabschnitt m*

3. organizacija območje, na katerem v večjih lokalnih skupnostih deluje več gasilskih enot pod skupnim poveljstvom

ANG.: *sector*

NEM.: *Abschnitt m, Sektor m*

sektorizácija -e ž postopek delitve mesta intervencije na manjše dele ali zaokrožene celote s samostojnim vodstvom in določenimi pristojnostmi zaradi obvladljivosti vodenja intervencije

ANG.: *sectorisation*

NEM.: *Abschnittbildung f*

séktorski povêljnik -ega -a m séktorska povêljnica -e -e ž ► vódja séktorja

sekundárna stabilizácija -e -e ž postopek, ki sledi primarni stabilizaciji in s katerim se vozilo zavaruje do te mere, da se v času posredovanja, npr. razreza, iznosa poškodovanca, ne premika, zlasti pri nosilnih stebričkih A, B, C, vendar to ne zadostuje za popoln razrez vozila

ANG.: *secondary stabilisation*

NEM.: *sekundäre Stabilisierung f*

sekundárna triáza -e -e ž **prva pomoč** postopek, ki ga običajno izvaja triažni zdravnik, ki po podrobnejšem pregledu znakov natančneje opredeli stanje poškodovanca, pri čemer ponovno oceni poškodbe in določi, kateri poškodovanec se obravnava prednostno

ANG.: *secondary triage*

NEM.: *sekundäre Sichtung f*

sekundárna vrév -e -i ž ► varoválna vrév

sekundárni komunálni vòd -ega -ega vòda m komunalni vod, ki poteka od primarnega komunalnega voda do posameznih parcel ali objektov in jih oskrbuje

ANG.: *secondary municipal infrastructure*

NEM.: *sekundäre Versorgungsleitung f*

sekundárni pregled -ega -éda m **prva pomoč**

pregled, ki se izvaja med čakanjem poškodovanca na prevoz v bolnišnico in je namenjen odkrivanju vseh poškodb in stanj poškodovanca, ne le najnujnejših ter se izvede na mestu intervencije, če poškodovanec ni težko poškodovan in življenjsko ogrožen, sicer se ta pregled izvede med prevozom v bolnišnico

ANG.: *secondary assessment*

NEM.: *sekundäre Untersuchung f*

sekundárno preiskováñje -ega -a s natančno in podrobno ponovno preiskovanje mesta intervencije, zlasti stavb, po primarnem preiskovanju, ko je dovolj sil ali časa, in sicer lahko z namenom najdbe neodkritih poškodovancev, najpogosteje pa preventivno, da ne bi izpustili morebitnih žarišč, drugih nevarnosti

ANG.: *secondary search*

NEM.: *gründliche Suche f, zweite Suche f*

sekundárno utápljanje -ega -a s reševanje na vodi in iz nje utapljanje, pri katerem pride voda v pljuca poškodovanca, kjer lahko draži sluznico pljuč, kopičenje tekočine pa povzroči pljučni edem, omeji sposobnost pljuč za izmenjavo kisika v krvi, posledično zniža srčni utrip, vpliva na možgansko aktivnost in sčasoma privede do smrti **s**: mókro utápljanje

ANG.: *secondary drowning*

NEM.: *sekundäres Ertrinken n*

sèl slá m **sêlka** -e ž gasilec, ki je pomočnik vodje oddelka in opravlja operative naloge, skladne z izdanim poveljem, npr. upravlja s trojkom, prenaša informacije

ANG.: *communication assistant, runner*

NEM.: *Melder m*

sêrijski nastòp -ega -ópa m taktični nastop gasilskega voda, kjer uporabita oba gasilska oddelka za gašenje vsak svojo črpalko in en vodni vir

ANG.: *serial action*

NEM.: *Einsatz-nebeneinander m*

servisno-izolacijska cóna -e -e ž taktika ►
hládna cóna (1)

sesálna cév -e -í ž deloma gibka gumirana cev s sesalnima spojkama na vsaki strani in stabilnim premerom za črpanje gasilnega sredstva, navadno vode, z mesta odvzema do gasilske črpalke, pri čemer se stabilnost premera zagotavlja z vgrajeno spiralo
ANG.: *suction hose*
NEM.: *Saugschlauch m*

sesálna črpálka -e -e ž črpalka z različnimi načini delovanja, namenjenih izsesovanju zraka iz ohišja črpalke ter iz sesalnega voda, s čimer se doseže, da zunanji zračni tlak potisne vodo v ohišje črpalke, kar omogoča nadaljnji pretok vode **s**: vákuumska črpálka
ANG.: *priming pump*
NEM.: *Entlüftungspumpe f*

sesálna spójka -e -e ž spojka s podaljšanim vratom in tesnilom, ki je nameščena na obeh koncih sesalnih cevi ter omogoča spajanje sesalnih cevi v sesalni vod
ANG.: *suction hose coupling*
NEM.: *Saugkupplung f*

sesální kòš -ega kòša m gasilska armatura, ki se namesti na začetek sesalnega voda in z vgrajenim protipovratnim ventilom omogoča vzpostavitev vodnega stolpca do črpalke, mrežica na vstopu pa preprečuje vstop nečistoč
ANG.: *strainer*
NEM.: *Saugkorb m*

sesální vòd -ega vòda m linija sesalnih cevi in sesalnega koša, ki povezuje mesto črpanja vode z motorno črpalko in je namenjena zagotavljanju vode za gašenje
ANG.: *suction line*
NEM.: *Saugleitung f*

sestávljeni napàd -ega -áda m taktični postopek posredovanja gasilske enote pri gašenju požara v objektu, pri čemer gasilske taktične formacije sočasno izvajajo notranji napad in zunanji napad s ciljem omejiti škodo in učinke požara
ANG.: *interior and exterior fire attack*
NEM.: *Löschangriff von innen und außen m*

sestávljeno povèlje -ega -a s ► dvódelno povèlje

sévanje -a s prenos energije v obliki delcev ali elektromagnetnih valov
ANG.: *radiation*
NEM.: *Strahlung f*

sévanje álfa -a -- s ionizirajoča visokoenergij-ska jedra helija, ki nastanejo pri radioaktivnem razpadu ter jedrskih reakcijah
ANG.: *alpha radiation*
NEM.: *Alphastrahlung f, α-Strahlung f*

sévanje béta -a -- s ionizirajoči visokoener-gijski elektroni ali pozitroni, ki nastanejo pri radioaktivnem razpadu in pri jedrskih reakcijah

ANG.: *beta radiation*
NEM.: *Betastrahlung f, β-Strahlung f*

sévanje gáma -a -- s zelo prodorno, visoko-energijsko, ionizirajoče elektromagnetno sevanje z valovnimi dolžinami, tipično manjšimi od 0,01 nm, ki nastane pri radio-aktivnih razpadih in jedrskih reakcijah
ANG.: *gamma radiation*
NEM.: *Gammastrahlung f, γ-Strahlung f*

sévanje nevtrónov -a -- s prosti, električno nevtralni nevtroni zelo različnih energij, ki ionizirajo snov in nastanejo v jedrskih reakcijah, najpogosteje v jedrskih reaktorjih
ANG.: *neutron radiation*
NEM.: *Neutronen-Strahlung f*

sežíganje -a s nadzorovano uničenje trdnih, tekočih ali plinastih gorljivih odpadkov, ki se spremenijo v plinaste produkte, v namenskih prostorih ali v naravi, če gre za nenevarne naravne gorljive snovi
ANG.: *combustion*
NEM.: *Verbrennung f*

sidrišče -a s točka, ki omogoča vpenjanje vrvnega sistema in prenašanje njegovih statičnih in dinamičnih obremenitev
ANG.: *anchor point*
NEM.: *Ankerpunkt m*

signalíst -a m reševanje na vodi in iz nje potapljač, ki skrbi za povezave z ostalimi potapljači ter označevanje mesta intervencije med potopom
ANG.: *signalman*
NEM.: *Leinenführer m, Signalmann m*

signální lopár -ega -ja m pripomoček za ročno usmerjanje prometa, ki ima na eni strani nameščeno zeleno luč, s katero sporoča, da je promet trenutno dovoljen, na drugi strani pa rdečo luč in napis STOP GASILCI, ki sporoča, da promet trenutno ni dovoljen, primeren pa je tudi za nakazovanje neposrednih zahtev smeri vožnje
ANG.: *handheld signal*
NEM.: *Anhaltestab m*

síle zaščíte in reševánja síl --- --- ž mn.

enote, ki v okviru razpoložljivih zmogljivosti države, lokalnih skupnosti, gospodarskih družb, zavodov ali drugih organizacij nudijo pomoč ob naravnih ali drugih nesrečah, npr. gasilci, gorski reševalci, jamarji
ANG.: *protection, rescue and relief forces*
NEM.: *Zivil- und Katastrophenschutz-einheiten f pl*

simetrična vponka -e -e ž vponka, ki ima enako razmerje glede na vzdolžno in prečno os, npr. ovalna vponka, okrogla vponka
 ANG.: *symmetrical connector*
 NEM.: *symmetrischer Karabiner m*

simulátor napetosti -ja -- m naprava za posnemanje napetosti vlaken v hlodovini, ki se uporablja pri strokovnem usposabljanju za tehnike dela z verižno motorno žago v nevarnih okoliščinah, npr. ob žledu, vetrolovu
 ANG.: *tension simulator*
 NEM.: *Spannungssimulator m*

simultáni tést -ega -a m pripomoček, ki ga sestavljajo merilne cevčice za različne skupine plinov, npr. organske, anorganske, požarne, namenjen osnovni identifikaciji snovi v primerih, ko ni jasna niti osnovna skupina niti vrsta nevarne snovi, pri čemer je ob upoštevanju določenih pogojev mogoče odčitati tudi koncentracijo identificirane snovi
 ANG.: *simultaneous tube set*
 NEM.: *Simultantest-Set n*

sintétično penilo -ega -a s penilo, ki temelji na površinsko aktivnih snoveh za zmanjšanje površinske napetosti vode, pri čemer ima podobne lastnosti kot običajna sredstva za pomivanje posode ter se uporablja za izdelavo vseh vrst gasilne pene
 ANG.: *synthetic foam concentrate*
 NEM.: *synthetisches Schaummittel n*

siréna jávnega alarmiranja -e --- ž naprava, ki s standardnim zvočnim signalom ljudi v okolici opozarja na nevarnost
 ANG.: *siren*
 NEM.: *Sirene f*

sistém opazováńja, obveščanja in alarmiranja -a -a -a -a -a -a m zaščita, reševanje in pomoč sistem, ki je sestavljen iz celote opazovalnih omrežij, zbirk podatkov, sistema javnega alarmiranja, informacijskega in komunikacijskega omrežja ter centrov za obveščanje in je namenjen zgodnjemu odkrivanju in spremljanju nevarnosti zaradi naravnih in drugih nesreč, obveščanju in alarmiranju javnosti ter obveščanju organov vodenja, enot služb za zaščito, reševanje in pomoč ter vodenju zaščite, reševanja in pomoči
 ANG.: *monitoring, notification and warning system*
 NEM.: *System der Beobachtung, Information und Alarmierung n*

sistém přéčne vláke -a --- m sistem reševanja z vravno tehniko, pri katerem se

breme pasivno prenaša neposredno iz točke A v točko B
 ANG.: *rope-to-rope system*
 NEM.: *Schrägseilbergung f*

sistém razvrščanja in označevanja nevárnih snóvi in zmesi -a -a -a -a -a -a -a -a -a -a m mednarodno usklajen in zakonsko določen sistem določitve in označitve nevarnosti, ki uporabnika kemikalije s komunikacijskimi elementi, npr. opozorilno besedo, piktogramom za nevarnost, obvešča o njenih potencialnih nevarnostih
 ANG.: *Classification, Labelling and Packaging, Globally Harmonized System, CLP, GHS*
 NEM.: *CLP-Verordnung f, Einstufung, Kennzeichnung und Verpackung von Stoffen und Gemischen f*

sistémski operatér přenósnega elék-troenergétskega omréžja -ega -ja -- -- m organizacija, ki skrbi za upravljanje, vzdrževanje, načrtovanje nadgradenj, zagotavljanje kakovosti oskrbe in podporo integraciji obnovljivih virov energije v prenosnem elektroenergetskem omrežju
 ANG.: *transmission system operator*
 NEM.: *Übertragungsnetzbetreiber m*

sistém várstva pred narávnimi in drúgimi nesréčami -a -a -a -a -a -a -a -a -a -a m zaščita, reševanje in pomoč na ravni države organizirano preprečevanje nastanka nesreč, zmanjševanje obsega in intenzitete ter resnosti posledic z omilitvenimi, zaščitnimi in drugimi ukrepi ter ohranjanje pripravljenosti na odziv na izredne dogodke z organiziranjem, opremljanjem in usposabljanjem ekip, načrtovanjem, monitoringom, vodenjem zaščite, reševanja in pomoči ter zagotavljanjem obnove in razvoja po nesreči
 ANG.: *disaster management*
 NEM.: *Katastrophenmanagement n*

sistém vódenja odziva na dogódke -a --- -- -- m zaščita, reševanje in pomoč ► intervencijsko-poveljniški sistem

sistém za opozárjanje -a --- m sistem, ki je del javnega alarmiranja in vključuje tehnična orodja, postopke z vnaprej določenimi odločitvenimi modeli in usposobljene strokovnjake za izvajanje obveščanja javnosti o prihajajočih nevarnostih
 ANG.: *notification alerting system*
 NEM.: *Notruf-Informationssystem n*

sistém ZÁRE -a -- m (slv. zaščita in reševanje) državni sistem radijskih zvez za potrebe zaščite in reševanja, ki se uporablja pri vseh intervencijah in mirnodobnih dejavnostih
 ANG.: *ZARE radio system*
 NEM.: *ZARE Funk m*

SIST EN standard -- -- -a [sɪst ɛn] m nacionalni standard, ki je privzet po evropskih ali mednarodnih dokumentih, redkeje pa gre za privzem drugih nacionalnih standardov, pri čemer določa smernice kakovosti, ki veljajo tako na ozemlju Republike Slovenije kot na območju celotne Evropske unije

ANG.: *SIST EN standard*

NEM.: *SIST EN Norm f*

situacijsko zaznavanje -ega -a s ► ocena mésta intervencije (1)

skelétna konstrukcija -e -e ž konstrukcija, pri kateri je celotno nosilno ogrodje sestavljeno iz vitkih konstrukcijskih elementov, kot so nosilci, pasnice, slemenske lege ali paličja, kar omogoča hitro širjenje požara

ANG.: *skeletal structure*

NEM.: *Skelettbauweise f*

skladiščni rózred -ega -éda m razvrstitev nevarnih snovi glede na njihove specifične nevarne lastnosti, ki pri hranjenju vplivajo na posebne tehnične ukrepe, npr. izgradnjo neprepustnih tal v skladiščih, in organizacijske ukrepe, npr. stalno zagotavljanje primerne absorpcijskega sredstva

ANG.: *storage class*

NEM.: *Lagerklasse f*

skrajni ukreè -ega -épa m pravica vodje intervencije glede na pooblastila, ki mu jih daje zakonodaja, da odredi izvedbo obsežnejših nalog, ki zagotavljajo varnost ogroženih ljudi, živali in premoženja, pri čemer posledice čutijo tudi tiste osebe, ki niso neposredno ogrožene, npr. evakuacija ljudi iz ogroženega območja, prekinitev električnega toka, plina, odstranitev vozil, porušitev objekta, posek drevja

ANG.: *extreme measure*

NEM.: *extreme Maßnahme f*

skupinski razbremenilni pogóvor -ega -ega -a m psihološka podpora in pomoč strukturirani pogovor vseh udeležencev izrednega dogodka, ki ga vodi psiholog ali drugi usposobljeni strokovnjak enote za psihološko pomoč CZ in na katerem se v skupini opravi analiza dogajanja na intervenciji v štirih fazah, in sicer uvodni fazi, fazi dejstev, čustveni fazi in fazi osmišljanja dogodka

ANG.: *critical incident stress debriefing, CISD*

NEM.: *Einsatzabschlussbesprechung f, Stressbearbeitung nach belastenden Ereignissen f*

skúpna varovalna opréma -e -e ž varovalna oprema, ki je ne uporabljaja ena sama oseba, ampak je zaradi svoje specifičnosti na voljo za več oseb, zaradi česar

veljajo posebno stroge higienske zahteve z namenom preprečevanja prenosov okužb

ANG.: *personal protective equipment for staff*

NEM.: *persönliche Schutzausrüstung für Arbeitsgruppe f*

skúpščina -e ž najvišji organ gasilske zveze, ki ga sestavljajo delegati, izvoljeni za mandatno obdobje, in ki sprejema akte, voli organe in funkcionarje ter sprejema finančni načrt in zaključni račun GZ ter programske usmeritve, stališča, sklepe, priporočila in druge akte za napredek gasilstva in protipožarnega varstva za svoje območje ter odloča o drugih nalogah v svoji pristojnosti

ANG.: *assembly*

NEM.: *Versammlung f*

sledljivost informáci -i -- ž kriterij kakovosti na področju dostopa in procesa, po katerem ima informacija znanega avtorja in čas nastanka, kar vpliva na odločitveni proces vodenja intervencije

ANG.: *traceability of information*

NEM.: *Rückverfolgbarkeit der Information f*

slépa spójka -e -e ž armatura, ki se namesti na drugo spojko, da se onemogoči prehod vode, npr. na hidrantu

ANG.: *blank cap, cap coupling*

NEM.: *Blindkupplung f*

slúžbena unifórna -e -e ž uniforma, ki jo poklicni gasilec nosi med opravljanjem vsakdanjih nalog na delovnem mestu **s**: delovna uniforma

ANG.: *fire service dress, station uniform*

NEM.: *BF-Dienstkleidung f*

smér napáda -í -- ž **tekmovalna** smer, v katero tekmovalci izvedejo vajo na tekmovalnem prostoru

ANG.: *direction of attack*

NEM.: *Angriffrichtung f*

smérni móž -ega -á m **smérna žena** -e -e ž **razvrščanje** gasilec, tudi vozilo ali enota, ki pri premikanju ohranja določeno smer, kar velja navadno za prvega levega gasilca na čelu razvrstitve, drugi gasilci v razvrstitvi pa usklajujejo svoje gibanje po njem tako po globini kot širini

ANG.: *leading man*

NEM.: *Richtungsgeber m, Richtungsweisender m*

smrt v pásu -i -- -- ž **prva pomoč** ► utesnitveni sindróm

snemljivi zabójnik -ega -a m kovinski zabójnik različnih standardiziranih dimenzij, ki se uporablja za prevoz gasilsko-reševalne opreme, gasil in drugih materialov na mesto intervencije, pri čemer se za prevoz

uporablja tipizirano gasilsko vozilo za prevoz zabojnikov **s**: abról zabójnik

ANG.: roll-off container

NEM.: Abrollbehälter **m**

sodnik -a **m** **sodnica** -e ž **tekmovalnja** gasilec z opravljenim dopolnilnim strokovnim usposabljanjem o gasilskošportnih disciplinah, ki ocenjuje izvedbo vaje posamezne tekmovalne enote in opravlja druge naloge v skladu z razpisom in pravili

ANG.: judge, referee

NEM.: Bewerter **m**, Wertungsrichter **m**

sól -i ž spojina, ki nastane pri nevtralizaciji kisline s kovino ali bazo, npr. natrijev klorid, kalijev nitrat

ANG.: salt

NEM.: Salz **m**

SOP -ja [esopə] **m** ◀▶ standardni operativni postópek

SOS kanál -- -a [esoès] **m** ▶ várnostni kanál

speciálnost -i ž ▶ dopolnilno strokóvno usposabljanje

specifična požárna obremenitev -e -e

-tve ž razmerje med količino toplote, ki bi se sprostila, če bi popolnoma zgoreli vsi gorljivi predmeti in materiali, ki se nahajajo v prostoru ali so v njem vgrajeni, in tlorisom prostora, podana v J/m²

ANG.: fire load density

NEM.: flächenbezogene Brandbelastung *f*, flächenbezogene Brandlast *f*

specifična toplóta vóde -e -e -- ž količina toplote, ki je potrebna, da se segreje 1 kg vode za 1 °C, kar poleg izparilne entalpije vode omogoča gasilni mehanizem hlajenja

ANG.: specific heat capacity of water

NEM.: spezifische Wärmekapazität von Wasser *f*

S

SPÍN -a **m** (slv. sistem poročanja o intervencijah) informacijska rešitev za beleženje in obvladovanje intervencij, v kateri so zbrani podatki o izrednih dogodkih, udeležencih, obsegu in načinu posredovanja ter sodelujočih enotah in opremi sistema zaščite in reševanja in v kateri se pripravi poročilo o intervenciji

ANG.: incident management information system, SPIN

NEM.: Incident Management Informationssystem **n**, SPIN **n**

spódnja méja eksplozivnosti -e -e -- ž ▶ spódnja méja vnetljivosti

spódnja méja vnetljivosti -e -e -- ž najnižja koncentracija gorljive snovi, torej plina, hlapov ali prahu, v zraku, ki omogoča, da

zmes zagori in se plameni širijo, pri nižji koncentraciji pa je zmes prerevna in ne zagori **s**: spódnja méja eksplozivnosti

ANG.: lower flammability limit

NEM.: untere Entflammungsgrenze *f*, untere Zündgrenze *f*

spódnja zgoreválna toplóta -e -e -e ž količina toplote v J, ki se sprosti, če popolnoma zgori enota, npr. en kilogram, en mol, snovi in nastane voda v plinastem agregatnem stanju, in se izraža v J/kg, J/mol ali J/L **s**: kurilna vrédnost

ANG.: net heat of combustion

NEM.: Nettoverbrennungswärme *f*

spojína -e ž dva ali več elementov, povezanih s kemijsko vezjo ter s stalno in določeno sestavo

ANG.: compound

NEM.: Verbindung *f*

spójka -e ž armatura za povezovanje in tesnjenje stika dveh elementov ali naprav med seboj

ANG.: coupling

NEM.: Kupplung *f*

spójni kljúč -ega -a **m** orodje, s katerim se privijajo spojke različnih velikosti na gasilskih ceveh in armaturah, da se zagotovi tesnjenje

ANG.: coupling spanner

NEM.: Kupplungsschlüssel **m**

sprejem klíca -éma -- **m** postopek, s katerim dispečer v regijskem centru za obveščanje zabeleži potrebne informacije o izrednem dogodku in jih posreduje odgovorni osebi ali gasilski enoti, kar predstavlja začetek intervencije

ANG.: emergency call admission, emergency call handling

NEM.: Notrufannahme *f*

sprejemljivo tvéganje -ega -a **s** zaščíta, reševanje in pomoč raven in intenziteta mogočih posledic izrednega dogodka, ki je družbeno sprejemljiv glede na trenutna družbene, ekonomske, politične, kulturne, tehnične in okoljske značilnosti

ANG.: acceptable risk

NEM.: akzeptiertes Risiko **n**

sprejemno mésto -ega -a **s** točka, na kateri se ob prihodu na mesto intervencije javi vodja vsake gasilske enote in je namenjeno identifikaciji vozil, moštva in opreme ter čakanju enot za nاپotitev na poveljniško mesto ali na neposredno opravljanje nalog v določen sektor **s**: mésto za sprejem enót

ANG.: check-in location

NEM.: Bereitstellungsraum **m**

sprinklerska gláva -e -e ž ► požarni škropilnik

sprinklerska postája -e -e ž prostor v stavbi z vgrajenim sprinklerskim sistemom, v katerem se nahajajo pomembni sestavni deli sistema, in sicer zalogovnik za gasilno vodo, tlačna posoda z vodo in stisnjenim zrakom, kompresor za stisnjen zrak, sprinklerski alarmni ventili, električna črpalka z agregatom za rezervno napajanje, motorna črpalka in upravljalna enota

ANG.: *sprinkler central*

NEM.: *Sprinklerzentrale f*

sprinklerski alárnni ventil -ega -ega -a m ventil, ki omogoča in sproži pretok vode v sprinklerskem razvodnem sistemu posameznega požarnega sektorja, kar je pomembno tudi za zaustavitev delovanja sistema v primeru tehnične napake ali po pogasitvi požara

ANG.: *sprinkler alarm valve*

NEM.: *Sprinkleralarmventil n*

sprinklerski gasilni systém -ega -ega -a m sistem cevi, ki je opremljen s požarnimi škropilniki na ustreznih razdaljah in višinah ter je namenjen odkrivanju in gašenju požara z brizganjem vode na tistih površinah, kjer je zaradi požara in posledično sproščene toplote prišlo do aktivacije posameznih požarnih škropilnikov

ANG.: *sprinkler system*

NEM.: *Sprinkleranlage f*

síčni utrip -ega -a m *prva pomoč* podatek o številu skrčenj srca na minuto, ki se preverja pri poškodovancu in na podlagi katerega se oceni resnost poškodbe ali stanja ter določi prednostno obravnavo poškodovanca

ANG.: *heartbeat*

NEM.: *Herzschlag m*

sredínska konzóla -e -e ž konstrukcijski element vozila, ki poteka po sredini vozila med motorjem in prtljažnim prostorom in je namenjen ojačitvi podvozja vozila

ANG.: *central console*

NEM.: *Mittelkonsole f*

sredínski gasílec -ega -lca m *sredínska gasilka -e -e* ž *razvršanje* gasilec, ki se določi v vseh oblikah razvrstitve enote in ima nalogo, da se na povelje prvi postavi pred poveljujočega na predpisani odmik, preostali gasilci pa se postavijo levo in desno od njega

ANG.: *central man*

NEM.: *Feuerwehrmann in der Mitte m*

srédnja gasilna péna -e -e ž gasilna pena s penilnim številom med 21 in 200, običajno

okoli 70, primerna zlasti za preventivno prekrivanje vnetljivih tekočin

ANG.: *medium expansion foam*

NEM.: *Mittelschaum m*

srédnja gasilská cistérna za gózdne požáre

-e -e -e - - - - ž gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+2, ki je namenjeno prevozu vode za gašenje požarov v naravi, zato je opremljeno z osnovno opremo, skladno z veljavno tipizacijo gasilskih vozil, rezervoarjem, ki vsebuje med 5000 l in 9000 l vode, vgrajeno gasilsko črpalko, dvema hitronapadalnima navijakoma ter vodnim monitorjem **k**: GCGP-2

ANG.: *wildland water tender*

NEM.: *TLF-WB n, Waldbrand-Tanklöschfahrzeug n*

srédnjetláčni vòd -ega vóda m povezovalna cev za distribucijo zraka med reducirnim ventilom izolirnega dihalnega aparata ter pljučnim avtomatom, lahko tudi reševalno kapuco ali reševalnim pljučnim avtomatom ali prvo stopnjo in drugo stopnjo potapljaškega regulatorja

ANG.: *intermediate pressure hose*

NEM.: *Mitteldruckleitung f*

srédnje vèlik požár - - -ega -a m požar, ki ga navadno pogasita en ali dva gasilska oddelka, ki uporabijo največ tri napade s C-cevmi, navadno pa ne uporabljajo gasilne pene, npr. požari v stanovanjih, požari v naravi, ki ga lahko gasi več lokalnih gasilskih enot z drugimi silami zaščite, reševanja in pomoči na površini od 1 do 10 hektarjev

ANG.: *medium fire*

NEM.: *Mittelbrand m*

srédnji gasilski reševálni čòln -ega -ega -ega

-a m gasilsko vodno vozilo, ki je namenjeno reševalnim in tehničnim intervencijam na ali ob vodah, opremljeno z opremo za reševanje na vodi, skladno z veljavno tipizacijo gasilskih vozil, in je dolgo do 5,00 m, široko do 2,20 m ter ima prostor za 6 oseb **k**: GRČ-2

ANG.: *rescue boat 5.0 m*

NEM.: *Rettungsboot 2 n, RTB-2 n*

stabilizácia objekta -e - - ž postopek, pri katerem se izvajajo ukrepi za povečanje trdnosti in varnosti ruševine, in sicer z uporabo podpornih elementov, konstrukcij in sistemov, da se prepreči nadaljnje sesedanje objekta ali nevarnost zrušitve, kar omogoča varno izvajanje reševalnih operacij ter preprečuje morebitne dodatne poškodbe ali nevarnosti za reševalce in preživele

ANG.: *stabilisation of constructions*

NEM.: *Gebäudegründung f*

S

stabilizacija vozila -e -- ž ocena mogočega premikanja vozila po prometni nezgodi, na podlagi katere se izbereta ustrezna tehnika in oprema za preprečitev premikanja ali zibanja vozila, prevrnitve ali sprostitev vozila po odstranitvi strešnih stebrov ali zavarovanje vozila na pobočju, nasipu ali kadar to visi čez ovire, npr. ograje, mostove
 ANG.: *vehicle stabilisation*
 NEM.: *Fahrzeugstabilisierung f*

stabilizacijski pripomoček -ega -čka m priprava, s katero se prepreči premikanje vozila, bremena, ki predstavlja nevarnost za gasilce pri tehničnem reševanju, npr. zložljive podloge, lesene zagozde, drsne podloge
 ANG.: *stabilisation tool*
 NEM.: *Stabilisierungsinstrument n*

stabilna spójka z navojem -e -e --- ž gasilska armatura, ki je fiksno nameščena na črpalko ali drug kos opreme, da omogoča priklop tlačnih cevi, pri čemer ima lahko zunanji ali notranji navoj
 ANG.: *adapter thread*
 NEM.: *Festkupplung mit Gewinde f*

stabilni bočni položaj -ega -ega -a m prva pomoč položaj, pri katerem se nezavestnega poškodovanca, ki samostojno diha in pri katerem ni suma za poškodbo hrbtenice, položi na bok in njegovo zgornjo nogo pokrči ter opre na tla s kolenom, da se zagotovi odprta dihalna pot in prepreči zdrs v drug položaj
 ANG.: *recovery position*
 NEM.: *stabile Seitenlage f*

stabilnost -i ž merilo za ugotavljanje požarne odpornosti gradbenega elementa, ki je pri požarnem preizkusu izpostavljen ognju, da se določen čas ne poruši **s**: kriterij požarne odpornosti R
 ANG.: *load bearing capacity*
 NEM.: *Leistungseigenschaft - Tragfähigkeit f*

stabilnost gasilne péne -i --- ž sposobnost plasti gasilne pene, da pri višjih temperaturah ne razpade ter zagotavlja trajno in varno zaščito, pri čemer je ta pri aspirirani gasilni peni precej višja kot pri neaspirirani gasilni peni
 ANG.: *extinguishing foam stability*
 NEM.: *Löschschaumstabilität f*

stabilnost konstrukcije -i -- ž sposobnost konstrukcije, da prevzema lastno in koristno obtežbo in hkrati ohranja prvotno obliko
 ANG.: *structure stability*
 NEM.: *strukturelle Stabilität f*

stacionarna radijska postaja -e -e -e ž ► vgrajena radijska postaja

stándardna požárna krivúlja -e -e -e ž dogovorjena in s standardi določena rast temperature v času, ki ji je med požarnim preizkusom izpostavljen preizkušanelec, npr. gradbeni proizvod, s čimer se ugotavlja njegova požarna odpornost
 ANG.: *standard temperature-time curve*
 NEM.: *Einheitstemperaturzeitkurve f*

stándardni operatívni postópek -ega -ega -pka m smernica, ki podrobneje opisuje določen postopek in obsega delovanje vodstva ter članov gasilskih ali drugih intervencijskih enot ob najrazličnejših izrednih dogodkih in drugih opravilih ter je zlasti namenjena usposabljanju, saj lahko le tako postopek poteka enotno in rutinsko tudi ob izrednih razmerah, ne glede na to, kdo opravlja določeno funkcijo **k**: SOP
 ANG.: *SOP, standard operating procedure*
 NEM.: *SER f, Standard-Einsatz-Regel f*

stándardni požárni preizkús -ega -ega -a m test, ki se izvaja v požarnem laboratoriju in pri katerem se ob posnemanju temperaturnih in mehanskih obremenitev v požaru opazuje odziv gradbenega materiala na ogenj ter določa požarna odpornost gradbenega elementa
 ANG.: *fire test*
 NEM.: *Brandprüfung f*

stanovánjski požár -ega -a m požar, ki se razvije v bivalnih prostorih in ogroža ljudi, ki se nahajajo v prizadeti stavbi ter njeno konstrukcijo
 ANG.: *apartment fire, flat fire*
 NEM.: *Wohnungsbrand m*

stártna črta -e -e ž **tekmovanja** dobro vidna črta na tekmovalni progi, ki označuje začetek merjenja časa izvedbe vaje
 ANG.: *start line*
 NEM.: *Startlinie f*

státična obremenitev -e -tve ž obremenitev vrvnega sistema, na katerega deluje le gravitacijska sila bremena
 ANG.: *static load*
 NEM.: *ruhende Belastung f, statische Belastung f*

státična vrév -e -í ž vrv z majhnim raztežkom, ki je namenjena dostopu po vrvi, izdelavi reševalnih sistemov, lahko tudi prestrežanju padca ob uporabi energijskega blažilnika
 ANG.: *low stretch kernmantel rope*
 NEM.: *Kernmantelseil mit geringer Dehnung n*

státični raztézek -ega -zka m raztezek vrvi, če nanjo deluje enakomerna sila, npr. sila obešenega bremena
 ANG.: *static elongation*
 NEM.: *statische Ausdehnung f*

státično sidrišče -ega -a s sidrišče, ki se ob spremembi smeri obremenitve vravnega sistema zaradi fiksnih dolžin posameznih krakov ni sposobno samodejno prilagajati in s tem enakomerno obremeniti posamezno sidriščno točko

ANG.: *static anchor point*

NEM.: *statischer Ankerpunkt m*

stávbna konstrukcija -e -e ž del stavbe ali objekta, ki opravlja nosilno, podporno in povezovalno vlogo med konstrukcijskimi elementi

ANG.: *construction*

NEM.: *Konstruktion f*

stávek H -vka -- [hà] m ► stávek o nevarnosti

stávek o nevarnosti -vka -- -- m standardni stávek, ki uporabnika nevarne snovi opozarja na vrsto in resnost neželenega učinka na ljudi, živali in okolje, in dopolnjuje piktogram o nevarnosti **s**: stávek H

ANG.: *hazard statement, H-statement*

NEM.: *Gefahrenhinweis m, H-Satz m*

stávek P -vka -- [pà] m ► prevídnostni stávek

stážni potòp -ega -ópa m reševanje na vodi in iz nje redno periodično usposabljanje, pri katerem potapljači izvajajo načrtovane potope, vaje in opravila pod vodo, da vzdržujejo in izboljšujejo svoje veščine, npr. nadejte reševalne maske, uporaba suhe obleke, preiskovanje terena

ANG.: *logged dive*

NEM.: *Tauchgang m*

stebèr -brà m vertikalni element, običajno iz lesa, kovine ali betona, ki se uporablja za podporo obremenitve iz zgornjih delov konstrukcije in prenos obremenitve v temelje, da se zagotoviti stabilnost in trdnost celotne konstrukcije

ANG.: *column, pillar*

NEM.: *Pfeiler m*

stèblo vpónke -a -- s sestavni del vponke, ki nudi glavno nosilnost vponke in omogoča namestitve vratice vponke

ANG.: *connector frame*

NEM.: *Karabinerstamm m*

stebriček A -čka -- [á] m konstrukcijski element vozila levo in desno ob vetrobranskem steklu, ki sega od strehe do praga vozila

ANG.: *pillar A*

NEM.: *Fahrzeugsäule A f*

stebriček B -čka -- [bà] m konstrukcijski element vozila, ki je nameščen v sredini vozila med obema vrati in sega od strehe do praga vozila

ANG.: *pillar B*

NEM.: *Fahrzeugsäule B f*

stebriček C -čka -- [cà] m konstrukcijski element vozila, ki je nameščen pri zadnjem blatniku in sega od strehe do praga vozila

ANG.: *pillar C*

NEM.: *Fahrzeugsäule C f*

stebriček vozila -čka -- m konstrukcijski element vozila, ki pridržuje streho in sočasno ojačuje vozilo

ANG.: *pillar*

NEM.: *Fahrzeugsäule f*

stehiométrična mešánica -e -e ž zmes gorljive snovi in oksidanta, ki sta v takšnem razmerju, da se lahko vsi reaktanti v kemijski reakciji v celoti pretvorijo v produkte, kar omogoča popolno gorenje **s**: ideálna mešánica

ANG.: *stoichiometric mixture*

NEM.: *stöchiometrisches Gemisch n*

stehiométrično razmérje -ega -a s množinsko razmerje med reaktanti, ki omogoča, da se vsi reaktanti v kemijski reakciji v celoti pretvorijo v produkte

ANG.: *stoichiometric concentration*

NEM.: *stöchiometrische Konzentration f*

stekléna ámpula -e -e ž stekleni element požarnega škropilnika, ki je napolnjen s tekočino, občutljivo na povišano temperaturo, in je namenjen držanju tesnilnega čepa, ki preprečuje izhod vode iz cevne sistema in ki počí ob nastanku požara, tlak vode v sistemu izvrže tesnilni čep in voda začne izhajati ter pršiti glede na obliko požarnega škropilnika

ANG.: *sprinkler glass ampule*

NEM.: *Sprinkler-Glasampulle f*

stéznik za imobilizáijo -a -- -- m **1.** prva pomoč medicinski pripomoček za imobilizacijo zdravstveno stabilnega in sedečega poškodovanca, ki se najpogosteje uporablja pri prometnih nezgodah za varnejši izvlek poškodovanca, prav tako je primeren tudi pri vseh ostalih sedečih poškodovancih ob sumu poškodbe hrbtenice

ANG.: *immobilisation corset, KED, Kendrick Extrication Device*

NEM.: *Rettungskorsett n*

2. prva pomoč alternativno prirodno sredstvo za popolno imobilizacijo otroka, kadar gasilec na podlagi mehanizma poškodbe, okoliščin in začetne ocene upravičeno sumi, da je poškodovana otrokova hrbtenica

ANG.: *immobilisation corset*

NEM.: *Rettungskorsett n*

stikalna léstev -e -tve ž prenosna gasilska lestev, sestavljena iz enega A-dela z 9 klini in več B-delov s 7 klini, ki je namenjena tako

S

dostopu gasilcev kot reševanju in katere deli se sestavljajo po dolžni glede na potrebe, in sicer do 4 deli, s čimer se doseže skupna dolžina 8,4 m, pri tem pa se posamezni deli lahko uporabijo tudi samostojno, povežejo v obliko A, uporabijo za varnejše gibanje po strehi, strmem pobočju ali celo ledu

ANG.: *scaling ladder*

NEM.: *Steckleiter f*

stikálo za prekinitev časa -a - - - - s

tekmovanja stikalo, ki zaustavi elektronsko merjenje časa ob koncu vaje **s**: tipka STOP

ANG.: *push-button to stop the clock*

NEM.: *Zeitunterbrechungsschalter m*

stísnnjeni plín -ega -a m plín, ki je shranjen v tlačno posodo pod določenim tlakom, npr. zrak, helij, dušik

ANG.: *compressed gas*

NEM.: *Druckgas n*

stís prsnega kóša -a - - - - m prva pomoč

postopek nudenja pomoči osebi ob nenadnem srčnem zastoju, pri katerem oseba leži na hrbtu na ravni in trdi podlagi, reševalec pa določi točko stisa in s peto dlani, na katero je položil drugo dlan, začne ritmično pritiskati tako, da se prsnica osebe ugreza

ANG.: *chest compression*

NEM.: *Herzdruckmassage f, Thoraxkompression f*

stohástični učinek -ega -nka m zapozneli učinek sevanj, ki se pri posamezniku pojavi naključno, npr. rak, genske spremembe, pri čemer je mogoče napovedati samo verjetnost tega pojava, ki raste z naraščajočo dozo, ne pa tudi resnosti učinka

ANG.: *stochastic radiation effect*

NEM.: *stochastische Strahlenwirkung f*

stojálo za odláganje oróđja -a - - - - s

tekmovanja gasilska priprava v vaji z ovirami za mladince, na katero morajo tekmovalci položiti določeno orodje ali opremo

ANG.: *equipment frame*

NEM.: *Gerätegestell n*

stojálo za tárčo -a - - - - s tekmovanja priprava v več gasilskošportnih disciplinah, navadno iz lesa ali kovine, na katero se postavi tarča

ANG.: *target stand*

NEM.: *Zielgestell n*

stojálo za vézanje vózlov -a - - - - s

tekmovanja priprava v več gasilskošportnih disciplinah, na katero ali preko katere se odložijo vrvi in na kateri tekmovalci izdelajo vozle

ANG.: *frame for knots*

NEM.: *Knotzengestell n*

stránsko stétklo -ega -a s steklo, ki je v vozilu vgrajeno v vrata ali boke vozila, navadno ni lepljeno, zato lahko ob trku ali rezu med intervencijo razpade na koščke in dodatno poškoduje potnike

ANG.: *side window*

NEM.: *Seitenscheibe f*

strategija vódenja -e - - ž organiziranje gasilskih enot na različnih ravneh, ki obsega tako upravljanje osnovne gasilske taktične enote kot upravljanje množice gasilskih enot v okviru štaba, pri čemer je določena tudi struktura poveljevanja tem enotam

ANG.: *leadership strategy*

NEM.: *Führungsstrategie f*

stratéški nivó vódenja -ega -ja - - m vodenje intervencije večjega obsega, ki ga izvaja štab ali združeno poveljstvo, v katerem ima vodja intervencije pomočnike za koordinacijo, varnost in stike z javnostmi, člani štaba pa so po sistemu IPS še vodje za načrtovanje, operativno, logistiko in administracijo, s čimer se zagotavljajo nemotena organizacija in izvajanje dela operativnih enot ter določajo aktivnosti naslednjih operativnih obdobj

ANG.: *strategic command level*

NEM.: *Führungsstufe C/D f, Strategieebene f*

stratéško podpiranje -ega -a s podpiranje, ki se izvede z namenom, da objekt ostane podprt daljše časovno obdobje, zlasti pri pomembnih objektih, na katerih se izvaja sanacija in rekonstrukcija

ANG.: *strategic bracing*

NEM.: *strategische Abstützung f, strategische Sicherung f*

strelovóð -óda m sistem, ki je zasnovan za zaščito stavb in objektov pred poškodbami zaradi udara strele in ga sestavljajo lovilni sistem, vodni vodnik in ozemljila, ki zagotavljajo varen odvod električne energije strele v tla

ANG.: *lightning rod*

NEM.: *Blitzableiter m*

strésor -ja m psihološka podpora in pomoč izredni dogodek, ki povzroči, da se poruši posameznikovo čustveno ravnovesje in vpliva na njegovo ravnanje, zlasti v neobičajnih okoliščinah

ANG.: *stressor*

NEM.: *Stressfaktor m*

stréšna konstrúkcija -e -e ž konstrukcija, ki zapira objekt na zgornji strani in je sestavljena iz nosilnega dela in kritine, ki ščiti objekt pred vremenskimi vplivi,

zadržuje vodo in jo po najkrajši mogoči poti odvaja stran od objekta

ANG.: *roof construction*

NEM.: *Dachkonstruktion f*

strešna kritina -e -e ž zaključni sloj strešne konstrukcije, s katerim se stavba varuje pred vremenskimi in drugimi zunanji vplivi

ANG.: *roofing*

NEM.: *Überdachung f*

střnji eni cùrek -ega -rka m vodni cùrek, namenjen gašenju z večje razdalje, ki ima zaradi svoje oblike dolg domet in ob stiku z oviro doseže tudi udarni učinek **s**: pólni cùrek

ANG.: *straight stream*

NEM.: *Vollstrahl m*

střjnik -a m **střjnika -e** ž oseba, ki je odgovorna za upravljanje gasilskih naprav v gasilski enoti in na intervenciji ter navadno izvaja tudi naloge voznika gasilskega vozila

ANG.: *pump operator*

NEM.: *Maschinist m*

strokòvna usposòbljenost -e -i ž usposòbljenost posameznika za opravljanje raznovrstnih nalog v sistemu zaščite, reševanja in pomoči ob različnih naravnih in drugih nesrečah, s čimer se zagotavlja čim večja osebna varnost in omejitev nastale škode

ANG.: *professional competence*

NEM.: *fachliche Kompetenz f*

strokòvni dèlavec za várnost in zdrávje

pri delu -ega -vca ----- m **strokòvna**

dèlavka za várnost in zdrávje pri delu -e -e

----- ž oseba, ki ji organizator dela poveri opravljanje varnosti pri delu, in sicer ocenjevanje tveganj, poučevanje o varnem delu ter pregledovanje delovne opreme ter delovnega okolja, pri čemer delo opravlja kot notranja ali zunanja strokovna služba

ANG.: *occupational health and safety specialists*

NEM.: *Fachkraft für Arbeitssicherheit f*

střp stròpa m horizontalna nosilna konstrukcija, ki v primeru požara glede na gradbeni material in posledično na količino gorljive snovi predstavlja mejo požarišča le za omejen čas

ANG.: *ceiling*

NEM.: *Decke f*

střpnik -a m strukturni element, navadno iz lesa ali kovine, ki se uporablja za podporo ali okrepitev stropa in ki se razteza vodoravno skozi prostor, da prenese obremenitve ter zagotavlja dodatno stabilnost in trdnost stropa **s**: horizontalni nosilec

ANG.: *joist*

NEM.: *Gebälk n*

střjjanje -a s ► konvèkcija

strukturna poveljevánja -e -- ž organizirano poveljevanje, pri katerem v začetni fazi poveljujoči prve prispele enote vodi intervencijo, z naraščanjem števila enot in opreme, pa se vodenje ustrezno razveja v potrebne prostorske in funkcijske sektorje, kar omogoča uspešnejši, hkrati pa tudi bolj obvladljiv in preglednejši odziv na izredni dogodek

ANG.: *command structure*

NEM.: *Einsatzstellenorganisation f*

střpène in kúžne snovi -ih -- -ih -í ž mn. razred nevarnosti, v katerega so uvrščene snovi, ki s svojim delovanjem poškodujejo žive organizme tako, da vplivajo na delovanje celic, organov in lahko tudi smrt, npr. vodikov cianid, arzen, živalska trupla **s**: transportni rázred nevárnosti 6

ANG.: *toxic and infectious dangerous goods*

NEM.: *giftige und ansteckungsgefährliche Stoffe m pl*

střpènost -i ž lastnost snovi ali zmesi, ki zaradi svojih fizikalnih ali kemičnih lastnosti ogroža zdravje ljudi, živali in okolja

ANG.: *toxicity*

NEM.: *Toxizität f*

súhi dvížni vòd -ega -ega vòda m dvížni vod v stavbi, ki je ves čas prazen in ni povezan z vodovodnim sistemom, zato ga napolni gasilska enota iz gasilskega vozila prek dovodnega mesta, v nadstropju pa gasilska enota priključi cevovod na odzvemno mesto in ga spelje naprej do mesta požara

ANG.: *dry riser*

NEM.: *trockene Steigleitung f*

súhi sprínklerski systém -ega -ega -a m sprínklerski gasilni sistem, pri katerem so cevi pred aktiviranjem napolnjene z zrakom, s čimer je preprečeno zmrzovanje vode v hladnem delu leta, sistem pa začne delovati šele, ko je zrak delno izpuščen iz cevi

ANG.: *dry pipe sprinkler system*

NEM.: *Trockensprinkleranlage f*

súhi zíd -ega -a m zid, narejen iz kamnov brez malte ali cementa, ki v naravi preprečuje vetrno erozijo pri rabi tal in predstavlja oviro pri nenadzorovanem širjenju požara v naravi **s**: prótipožárni zíd

ANG.: *dry stone wall*

NEM.: *Trockenmauerwerk n*

súho-môkri dvížni vòd -ega -ega vòda m dvížni vod v stavbi, ki je ves čas prazen, napolni pa se ob odpiranju katerega koli notranjega hidranta za gašenje začetnega požara, kar sproži uporabnik stavbe ali gasilska enota, ki se želi priključiti nanj, pri čemer za pritok

S

vode v dvizni vod iz vodovodnega sistema ter za praznjenje po koncu intervencije skrbi daljinsko krmiljena postaja, za dvig tlaka pa po potrebi hidroforna postaja, kar omogoča ohranjanje kakovosti vode v drugih delih vodovodnega sistema v stavbi

ANG.: *dry-wet riser inlet*

NEM.: *Steigleitung trocken/nass f*

súho utápljanje -ega -a s reševanje na vodi in iz nje
► primárno utápljanje

súličasti ročnik -ega -a m gasilska armatura, ki jo sestavlja daljša cev, pri kateri je bočno nameščena dovodna spojka, na drugi strani je cev koničasto zaključena z več luknjicami za izliv vode in ki se uporablja za dovod vode na oddaljena mesta po izvedbi preboja s konico, npr. pri gašenju izolacije v lesenih konstrukcijah ali zračnih kanalih, posebni modeli se uporabljajo za gašenje baterij električnih vozil

ANG.: *extinguishing lance*

NEM.: *Löschlanze f*

surfaktánt -a m ► površinsko aktivna snóv

súša -e ž **zaščita, reševanje in pomoč** izredni dogodek, ki nastane po daljšem obdobju brez padavin in povzroči pomanjkanje vode, zato zahteva zasilno preskrbo s pitno vodo, vodo za napajanje rejnih živali, posebne ukrepe za zagotavljanje vode za gašenje, izvajanje posebnih ukrepov za varstvo pred požari v naravi, ukrepov za bogatitev vode s kisikom za zagotovitev preživetja rib in druge povezane ukrepe

ANG.: *drought*

NEM.: *Dürre f*

svečána unifórma -e -e ž ► gasilska unifórma

svečáno poročilo -ega -a s poročilo poveljujočega na slovesnostih, praznovanjih in počastitvah, ko sprejema predstavnike gasilskih organizacij in druge visoke goste na lokalni, regijski in državni ravni, predstavnike gasilskih organizacij iz tujine ter druge visoke goste iz tujine s častno gasilsko enoto

ANG.: *ceremonial report*

NEM.: *feierlicher Bericht m*

svetilni balón -ega -a m prenosna naprava, ki je izdelana kot dežnik ali napihljiva krogla z notranjim ventilatorjem, pri čemer je zgornja polovica notranje strani zrcalna ter odbija svetlobo navzdol, spodnja polovica pa je prosojna, in ki se namesti na večmetrsko raztegljivo stojalo za doseganje čim bolj enakomerne osvetlitve velikih površin z malo bleščanja in brez ustvarjanja ostrih zasenčenj **s**: svetlobni balón

ANG.: *balloon light*

NEM.: *Leuchtballon m*

svetlobni balón -ega -a m ► svetilni balón

svetlobni signál -ega -a m vidni opozorilni znak intervencijskega vozila drugim udeležencem v prometu, da izvaja nujne naloge, ki so potrebne za reševanje življenja, premoženja ali preprečitev nastanka velike materialne škode

ANG.: *light signal*

NEM.: *Lichtzeichen n*

svetlobni stólp -ega stólpa m prigrajena naprava na gasilskem vozilu, izdelana kot raztegljiv drog, ki se dvigne s pomočjo stisnjene zraka ali mehansko in na katerem je nameščen eden ali več reflektorjev za usmerjeno razprševanje svetlobe na mestu intervencije

ANG.: *light tower*

NEM.: *Lichtmast m*

svetóvanje med gasilci -a --- s psihološka

podpora in pomoč tretja faza preprečevanja dolgotrajnih posledic stresa, v kateri zaupnik drugim gasilcem ponudi možnost pogovora, druženja ali skupno izvajanje tehnik sproščanja, kar zmanjša breme posameznika

ANG.: *colleague consulting*

NEM.: *kollegiale Beratung f*

SVOD -a [svòd] m ◀► intervencijsko-poveljniški sistem

Š

šestica -e ž voz, ki se naredi s potegnitvijo drugega konca skozi zanko za hitro sklenitev vrve linije

ANG.: *six knot*

NEM.: *Sechserknoten m*

škárje za stopálke -rij --- ž mn. manjše hidravlično orodje za rezanje posameznih elementov v vozilu v predelu nog

ANG.: *pedal-cutter*

NEM.: *Pedalschneider m*

škárje za želézo -rij --- ž mn. ročno orodje s sistemom povečanja moči prek dveh vzvodov in nameščenimi rezilnimi čeljustmi, ki je namenjeno rezanju gradbenega železa in armatur, npr. pri tehničnem reševanju iz

podprtih stavb, rezanju ključavnic obešank, v primeru nameščene izolacije na vzode pa tudi pri rezanju električnih kablov pod nazivno napetostjo

ANG.: *bolt cutter*

NEM.: *Bolzenschneider m*

škópec -pca m kovinski člen v obliki črke U, ki se poveže z navojnim sornikom in je namenjen povezovanju več končnih ali neskončnih bremenskih trakov, verig ter njihovih povezav z vozilom, dvigalom ali vitlom, velikost člena pa vpliva tudi na njegovo nosilnost

ANG.: *shackle*

NEM.: *Schäkel m*

škripčevje -a s sestav škripcev, ki omogoča zmanjšanje potrebne vlečne sile glede na silo teže bremena

ANG.: *hauling system*

NEM.: *Vierfachflaschenzug-System n*

škripec -pca m naprava, ki omogoča spremembo smeri gibanja vrvi, transport bremena po vrvi in je sestavljena iz ohišja, osi, ležaja in najmanj enega tekalnega kolesa

ANG.: *pulley*

NEM.: *Rolle f*

škripec z vrveno prižemo -pca - - - - m škripec, ki z vgrajenimi deli za prenos bremena in zobatimi deli za preprečevanje povratnega gibanja vrvi omogoča pasivni dvig bremena, ne omogoča pa pasivnega spusta

ANG.: *progress capture pulley*

NEM.: *Umlenkrolle mit Rücklaufsperrung f*

škripec z vrveno zavóro -pca - - - - m škripec, ki z vgrajenimi deli za prenos bremena in preprečevanje povratnega gibanja vrvi omogoča pasivni dvig bremena in nadzorovan pasivni spust

ANG.: *descender with integrated progress capture pulley*

NEM.: *Abseilgerät mit integrierter Umlenkrolle mit Rücklaufsperrung n*

šóba -e ž odprtina na ročniku, skozi katero izhaja voda pod tlakom in omogoča oblikovanje različnih curkov

ANG.: *tip*

NEM.: *Düse f*

šók šóka m prva pomoč smrtno nevarno stanje osebe, pri kateri popušča krvni obtok in z njim vse življenjske funkcije, kar se brez ustrezne pomoči stopnjuje do smrti

ANG.: *shock*

NEM.: *Schock m*

špalír -ja m ► kordón

štáb -a m skupina oseb, ki predstavlja vodstvo intervencije ob izrednem dogodku

večjega obsega in ga vodi vodja intervencije s pribočnikom varnostnim nadzornikom in medijskim predstavnikom, operativnim vodjem, vodji za področje logistike, načrtovanja ter administracije in financ, lahko pa so vključeni tudi predstavniki drugih služb, zlasti policije, zdravstva s: združeno poveljstvo

ANG.: *command staff, unified command*

NEM.: *Führungsstab m*

štáb civilne zaščite -a - - - - m zaščita, reševanje in pomoč zakonsko predvidena skupina oseb, ki jo imenuje isti organ kot poveljnika civilne zaščite in je njegov posvetovalni organ, lahko pa se štáb za izvajanje vodenja odziva na izredne dogodke preoblikuje po načelih IPS

ANG.: *civil protection staff command*

NEM.: *Stabstelle Zivilschutz f*

štábno vódenje -ega -a s vodenje intervencije na taktičnem in strateškem nivoju v okviru skupine, ki jo sestavljajo vodja intervencije in njegovi pomočniki, zadolženi za posamezne naloge in področja, npr. za operativno, načrtovanje, logistiko

ANG.: *unified area command*

NEM.: *Stabarbeit f*

štafeta s prenósom vóde -e - - - - ž tekmovalna gasilskošportna disciplina, v kateri tekmujejo pionirji in pri kateri morajo tekmovalci iz ene posode v drugo na določeni razdalji v omejenem času pretočiti čim več vode

ANG.: *water-transfer relay*

NEM.: *Stafettenlauf mit Wassertransfer m*

štafeta z ovírami -e - - - - ž tekmovalna gasilskošportna disciplina, ki se izvaja na 400 m dolgi progi, razdeljeni na osem ali devet delov, pri čemer imajo nekateri deli postavljene ovire, ki jih morajo tekmovalci premagati

ANG.: *obstacle relay race*

NEM.: *Hindernis-Staffellauf m*

štírikolésni pogón -ega -óna m izvedba podvozja, kjer sta gnani obe osi vozila, in sicer z namenom boljših voznih lastnosti po terenu, pri čemer je navadno mogoča blokada sredinskega diferenciala ter diferencialov na posameznih oseh

ANG.: *all wheel drive*

NEM.: *Allradantrieb m*

štúdijska požarne varnosti -e - - - - ž elaborat, ki je sestavni del projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja za požarno bolj zahtevne objekte, npr. bolnišnice, in s katerim se pri graditvi objektov dokazuje izpolnjevanje bistvenih zahtev varstva pred požarom

ANG.: *fire safety study*

NEM.: *Brandsicherheit-Studie f*

navodili vodje vaj, inštruktorja, vodje usposabljanja ali druge nadrejene osebe

ANG.: *technical support*

NEM.: *technische Unterstützung f*

téhnični debriefing -ega -a [debriefing] m
psihološka podpora in pomoč ▶ nótranja analiza

téhnični potapljač -ega -a m **téhnična potapljačica** -e -e Ž reševanje na vodi in iz nje potapljač, ki je strokovno usposobljen za delo v zahtevnih razmerah z več dodatne potapljaške opreme in uporabo plinskih mešanic v tlačnih posodah

ANG.: *technical diver*

NEM.: *technischer Taucher m*

téhnično potápljanje -ega -a s reševanje na vodi in iz nje tehnika potapljanja v zahtevnih razmerah z drugačno opremo in uporabo plinskih mešanic, ki presega omejitve rekreativnega potapljanja za nepoklicne namene in je namenjena zlasti potapljanju preko dekompresijskih omejitev, v večjih globinah in aktivnostih, ki zahtevajo drugačen pristop, npr. pri dvigovanju bremen, dostopanju do jamskih vod, potapljanju v večje globine in izvajanju drugih nalog zaščite, reševanja in pomoči

ANG.: *tech diving, technical diving*

NEM.: *technisches Tauchen n*

téhnično reševáлно vozilo -ega -ega -a s gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+2 ali zmanjšanega gasilskega oddelka 1+5, ki je namenjeno posredovanju tako pri prometnih nezgodah kot pri naravnih in drugih nesrečah, lahko pa ima nameščeno tudi avtodvigalo za dvigovanje težjih bremen **K**: TRV

ANG.: *rescuer*

NEM.: *Rüstwagen m, RW m*

téhnično reševánje -ega -a s reševanje ljudi, živali, premoženja in okolja, pri katerem se s posebnimi orodji in metodami odstranjujejo ovire za dostop do poškodovanih ljudi, premika in odstranjuje bremena ter ovire, prezračuje stavbe, zagotavlja električna energija, razsvetljuje mesto intervencije

ANG.: *technical rescue*

NEM.: *technische Hilfeleistung f*

téhnično-tehnolóški požárno-preventívni ukreþ -ega -ega -épa m aktivni požar-nopreventivni ukrep, s katerim se ščitijo ljudje, živali, premoženje in okolje pred posledicami požara tako, da se v objekte vgradi avtomatski sistem za javljanje požara, samodejno gašenje in omejevanje širjenja požara, npr. sistem za odvod

dima in toplote, kar omogoča evakuacijo uporabnikov stavbe

ANG.: *fire protection technology measure*

NEM.: *anlagetechnische Brandschutz-maßnahme f*

téhnika obkrožanja -e -- ž tehnika preiskovanja manjših notranjih prostorov, npr. sob v stanovanjih in manjših pisarn, pri kateri se preiskovalna skupina po vstopu skozi vhod giblje po desni ali levi strani prostora ob steni toliko časa, da zopet doseže vstopno točko

ANG.: *oriented-search technique*

NEM.: *Wandtechnik f*

téhnika potápljanja -e -- ž tehnika preiskovanja notranjih prostorov, ki so večji od 20 m², npr. pisarniških prostorov, učilnic, pri kateri en član preiskovalne skupine ostaja pri vhodu v prostor, drugi pa se navezan na preiskovalno vrv giblje polkrožno od stene do stene ter s podaljševanjem razdalje od prvega člana dosega vedno večjo globino v prostoru

ANG.: *wide-area search technique – off ring*

NEM.: *Tauchertechnik f*

tekmoválec -lca m **tekmováalka** -e ž **tekmovanja** član gasilske organizacije, ki sodeluje v tekmovalni enoti

ANG.: *competitor*

NEM.: *Bewerber m*

tekmoválišče -a s **tekmovanja** ▶ tekmoválni prôstor

tekmoválna disciplína -e -e ž **tekmovanja** ▶ gasilskošpórtna disciplína

tekmoválna ekípa -e -e ž **tekmovanja** ▶ tekmoválna enôta

tekmoválna enôta -e -e ž **tekmovanja** skupina članov gasilske organizacije, ki v skladu s pravili tekmuje na gasilskem tekmovanju **S**: tekmoválna ekípa

ANG.: *competition team*

NEM.: *Bewerbsgruppe f, Wettkampfmannschaft f*

tekmoválna kategoríja -e -e ž **tekmovanja** skupina tekmoválnih enot, v katero so tekmovalci razvrščeni po spolu in starosti, npr. pionirji, člani B

ANG.: *scoring class*

NEM.: *Bewerbsklasse f, Wertungsklasse f*

tekmoválna opréma -e -e ž **tekmovanja** oprema, ki jo sestavljajo gasilske naprave, priprave in osebna varovalna oprema, ki so predpisane za izvedbo posamezne gasilskošpórtne discipline

ANG.: *firefighting competition equipment*

NEM.: *Feuerwehrwettbewerbssaurüstung f*

T

tekmoválna oznáka -e -e ž *tekmovanja* oznaka funkcije in naloge, ki jo opravlja član tekmovalne enote in se nosi na prsih in na hrbtu ter loči po barvi, znaku ali številki
 ANG.: *competition mark*
 NEM.: *Wettbewerbszeichen n*

tekmoválna próga -e -e ž *tekmovanja* omejen prostor znotraj tekmovalnega prostora, ki je namenjen izvedbi vaje v določeni gasilskošportni disciplini in na katerem veljajo posebna pravila vedenja tekmovalne enote in sodnikov **s**: tekmovalna stéza
 ANG.: *competition track*
 NEM.: *Bewerbsbahn f*

tekmoválna stéza -e -e ž ► tekmovalna próga

tekmoválna značka -e -e ž *tekmovanja* ploščat kovinski predmet s stilizirano podobo gasilca, ki ga prejme tekmovalec glede na uvrstitev tekmovalne enote praviloma na državnih ali mednarodnih tekmovanjih
 ANG.: *fire competition badge*
 NEM.: *Feuerwehrwettbewerbsabzeichen n*

tekmovální odbòr -ega -òra m *tekmovanja* skupina gasilcev, ki je imenovana za izvedbo strokovnega dela tekmovanja in skrbi za njegov nemoten potek
 ANG.: *competition committee*
 NEM.: *Bewerbsausschuss m*

tekmovální póligon -ega -a m *tekmovanja* namenski prostor, na katerem so pripravljene tekmovalne proge za izvedbo posameznih gasilskošportnih disciplin
 ANG.: *scoring polygon*
 NEM.: *Bewerbspolygon n*

tekmovální pròstor -ega -òra m *tekmovanja* površina, na kateri je postavljena in označena tekmovalna proga ter se po dimenzijah razlikuje glede na vrsto gasilskošportne discipline **s**: tekmovalíščé
 ANG.: *competition field*
 NEM.: *Bewerbsplatz m*

telefónska centrála -e -e ž ► dispéčerska centrála

teleskòpska léstev -e -tve ž prenosna gasilska lestev, ki je namenjena tako dostopu gasilcev kot reševanju in ki jo sestavljata dva lestvenika, ki se sestavljata same vase in na katera so vpeti klini, pri čemer ob raztezanju po stopnjah neželjeno sestavljanje preprečujejo posebni zatiči in katere največja možna dolžina je od 3,5 do 4,4 m
 ANG.: *telescopic ladder*
 NEM.: *Teleskopleiter f*

temeljíta dekontaminácija -e -e ž ► dokònčna dekontaminácija

témeljní postòpek oživljanja -ega -a -- m *prva pomoč* postopek za povrnitev življenjskih funkcij po nenadnem zastoju srca, ki vključuje stise prsnega koša ter umetno dihanje, pri čemer je treba v najkrajšem času poskusiti zagotoviti tudi avtomatski zunanji defibrilator
 ANG.: *basic resuscitation procedure*
 NEM.: *Wiederbelebungsmaßnahme f*

témeljno strokòvno usposábljanje -ega -ega -a s formalno gasilsko strokovno usposabljanje, na katerem gasilec pridobi temeljno znanje na več tečajih in ob uspešnem opravljenem preizkusu znanja prejme čin, ki predstavlja stopnjo dosežene strokovne usposobljenosti, npr. tečaj za operativnega gasilca
 ANG.: *basic firefighter training*
 NEM.: *Grundausbildung zum Feuerwehrmann f*

temperátúra sámovžiga -e -- ž najnižja temperatura, pri kateri se mešanica plina ali hlapov vnetljivih tekočin in oksidanta vžge brez zunanjega vira in se gorenje vzdržuje
 ANG.: *auto-ignition point, self-ignition point*
 NEM.: *Selbstzündungstemperatur f*

temperátúra vžiga -e -- ž najnižja temperatura, pri kateri se gorenje snovi ob prisotnem viru vžiga začne in vzdržuje tudi po njegovem odmiku
 ANG.: *fire point, ignition point*
 NEM.: *Entzündungstemperatur f, Mindestzündtemperatur f, Zündtemperatur f*

temperátúrni požárni javljálník -ega -ega -a m avtomatski požarni javljalnik, ki se aktivira ob neobičajno visokih temperaturah v prostoru ali ob hitrem porastu temperature v določenem času, pri čemer je pomembno, da je možna temperatura prostora, npr. 30 °C, dovolj oddaljena od temperature za sprožitev, in da ni nameščen v toku vročega zraka, npr. od klimi, ali izpostavljen neposredni sončni svetlobi
 ANG.: *heat detector*
 NEM.: *Thermomelder m, Wärmemelder m*

temperátúrni rázred -ega -éda m sistem razvrstitve vnetljivih plinov in tekočin glede na temperaturo samovžiga v skupine, kar pogojuje uporabo opreme, npr. črpalk za nevarne snovi z možnimi najvišjimi temperaturami na ohišjih
 ANG.: *temperature class*
 NEM.: *Temperaturklasse f*

tenzíd -a m ► površinsko aktivna snòv

ténzijski pnevmotóraks -ega -a m *prva pomoč* stanje, ko pri poškodbi stene prsnega

koša ali poškodbi pljuč pride do vdora zraka v prostor med rebri in pljuči, zato pride do izenačevanja zračnega tlaka in tlaka v plevralnem prostoru, kar povzroči nezmožnost širjenja in krčenja pljuč ter nevarno dihalno stisko

ANG.: *tension pneumothorax*

NEM.: *Spannungspneumothorax m*

teratogenost -i ž ► reproduktivna tóksičnost

teritoriálna gasilska enóta -e -e -e ž gasilska enota, ki je določena za izvajanje javne gasilske službe na določenem območju, navadno v naselju ali delu naselja, kjer ima svoj sedež, in je glede na velikost naselja, število operativnih gasilcev in tehnično opremljenost razvrščena v eno od kategorij

ANG.: *public fire service*

NEM.: *Gemeindefeuerwehr f, öffentliche Feuerwehr f*

têrmična disociácija vóde -e -e -- ž pojav, pri katerem razpadejo molekule vode zaradi visoke toplotne energije na vodik in kisik, ki tvori zelo eksplozivno zmes, pogosto ob nanosu vode na goreče lahke kovine

ANG.: *thermal water splitting*

NEM.: *Hochtemperatur-Wasserdampf-Elektrolyse f*

têrmična zaščíta črpálke -e -e -- ž mehanska ali elektronska varnostna naprava, ki preprečuje prekomeren porast temperature vode v črpalki, kar bi lahko povzročilo njeno okvaro, in sicer se pri temperaturah med 60 in 80 °C izvede izmet ali obtok vode v tolikšni meri, da se notranjost naprave ohladi

ANG.: *thermal overheat protection*

NEM.: *Überhitzungsschutz m*

têrmični razkrój snóvi -ega -ója

-- m endotermna kemijska reakcija, ki med segrevanjem poteka v snovi, zato ta razpade na elemente ali druge enostavnejše spojine, npr. voda na kisik in vodik

ANG.: *thermal decomposition*

NEM.: *Thermolyse f*

termovizijska kámera -e -e ž kamera, ki omogoča pregled sevanja toplote površin v neki okolici, pri čemer je v gasilstvu merilno območje navadno med 0 in 1000 °C in je namenjena lažjemu in varnejšemu gibanju gasilcev po zadimljenem prostoru, iskanju ljudi in lokacij požara, učinkovitejšemu gašenju ter preventivnim pregledom območij

ANG.: *thermal imaging camera*

NEM.: *Wärmebildkamera f*

tesnilna mása -e -e ž pasta iz nereaktivnega materiala, ki je namenjena tesnjenju

puščajočih mest na spojih različnih cevovodov ali posod z razmeroma nizkimi tlaki

ANG.: *leak sealing paste*

NEM.: *Leck-Dichtpaste f*

tesnilo za sesálno spójko -a - - - - s

gumirani obroček, ki je oljeodporen in temperaturno obstojen ter namenjen zagotavljanju stika dveh tlačnih spojk, pri čemer tesni tako ob nastalem nadtlaku kot podtlaku

ANG.: *seal for delivery and suction coupling*

NEM.: *Druck-Saugdichtung f*

tesnilo za tláčno spójko -a - - - - s s gumirani

obroček, ki je oljeodporen in temperaturno obstojen ter namenjen zagotavljanju stika dveh tlačnih spojk, pri čemer tesni le ob nastalem nadtlaku

ANG.: *seal for delivery coupling*

NEM.: *Druckdichtung f*

têžka gasilna péna -e -e -e ž gasilna pena s penilnim številom do 20, običajno okoli 7, zaradi dobrega dometa primerna zlasti za gašenje vnetljivih tekočin

ANG.: *low expansion foam*

NEM.: *Schwerschaum m*

težkó vnetljívi grádbeni materiál -- -ega

-ega -a m gradbeni material, ki po vžigu s pilotskim virom vžiga gori naprej le v zelo omejenem obsegu v primeru začetnega požara, v polno razvitem požaru pa polno gori

ANG.: *fire-retardant building material*

NEM.: *schwerentflammbarer Baustoff m*

tíhi alárm -ega -a m obvestilo, ki ga gasilec ali drug pripadnik sistema zaščite in reševanja prejme na pozivnik, mobilni telefon ali drugo napravo za sprejem osebnega klica in na katerega se mora praviloma odzvati s povratnim sporočilom, ali se bo lahko udeležil intervencije s: osebni klíc

ANG.: *silent alarm*

NEM.: *stiller Alarm m*

tího alarmíranje -ega -a s obveščanje in aktiviranje pripadnikov sistema zaščite, reševanja in pomoči s sprejemniki sporočil, navadno pozivniki, mobilnimi telefoni, ki jih imajo pripadniki pri sebi

ANG.: *paging*

NEM.: *Paging n*

tipizácija gasilske opréme -e - - - ž interni postopki in dokumenti Gasilske zveze Slovenije, s katerimi se določajo vrste, poimenovanja, vsebina in osnovne značilnosti gasilske zaščitne in reševalne opreme, orodja in oblačil, s čimer se doseže prilagojenost

T

posebnostim organizacije gasilstva v Republiki Sloveniji

ANG.: *standards for firefighting equipment*

NEM.: *Normen für Feuerwehrausrüstung f pl*

tipizacija gasilskih vozil -e - - - ž interni postopki in dokumenti Gasilske zveze Slovenije, s katerimi se določajo vrste, poimenovanja, vsebina in osnovne značilnosti vseh vrst gasilskih vozil, priklopnikov in dodatkov, s čimer se doseže prilagojenost posebnostim organizacije gasilstva v Republiki Sloveniji

ANG.: *set of standards for firefighting vehicles*

NEM.: *Normen für Feuerwehrfahrzeuge f pl*

tipka STOP -e - - [stòp] ž **tekmovanja** ► stikalo za prekinitev časa

tirólska préčnica -e -e ž ► prèdnápéta vrv

T-kártica -e [tà] m **zaščíta, reševanje in pomoč** kartica, praviloma iz tršega barvnega papirja, ki se uporablja na nadzorni plošči ob izvajanju odziva na izredni dogodek za vodenje pregleda nad aktivnimi in drugimi viri, pri čemer se beleži njihov status, položaj v organizacijski strukturi vodenja, lokacija delovanja, osebje, izvedena dela, čas delovanja, in vodenje pregleda mest za izvajanje odziva ter vodenje pregleda nalog, ki jih je treba izvesti, se izvajajo ali so že izvedene

ANG.: *T-card*

NEM.: *T-Karte f*

tláčna cév -e -í ž gasilska cev standardiziranih dolžin in premerov s spojkama na vsaki strani, odporna proti tlačnim obremenitvam, ki je namenjena izdelavi cevovoda od črpalke do mesta nanosa gasila ali rezervoarja, s čimer se omogoča prenos vode po dolžini

ANG.: *delivery hose*

NEM.: *Druckschlauch m*

T tláčna izgúba -e -e ž padeč tlaka v tlačnih ceveh pri določenem pretoku zaradi upora v ceveh in gasilskih armaturah ali spremembe naklona cevovoda

ANG.: *friction loss*

NEM.: *Reibungsverlust m*

tláčna posóda s kisíkom -e -e - - - ž **prva pomoč** sestavni del opreme v gasilskih vozilih, ki omogoča uporabo pod tlakom stisnjenega kisika za oskrbo poškodovanih oseb na mestu intervencije

ANG.: *oxygen cylinder*

NEM.: *Sauerstoffflasche f*

tláčna posóda za IDA -e -e - - - [ída] ž posoda, izdelana iz jekla, aluminija ali plastike ter ogljikovih vlaken za shranjevanje in

prenašanje stisnjenega zraka v kombinaciji z izolirnim dihalnim aparatom

ANG.: *compressed air cylinder*

NEM.: *Druckluftflasche f*

tláčna spojka -e -e ž gasilska armatura standardiziranih premerov, ki je nameščena na obeh koncih tlačnih cevi in omogoča spajanje tlačnih cevi v povezan sistem od motorne črpalke do ročnika

ANG.: *delivery hose coupling*

NEM.: *Druckkupplung f*

tláčni preizkús -ega -a m zakonsko predpisan periodični preizkus, s katerim se ugotovi, ali je tlačna posoda izolirnega dihalnega aparata varna za nadaljnjo uporabo, pri čemer se opravi vizualni zunanji pregled tlačne posode ter preveri njena trdnost

ANG.: *hydrostatic test*

NEM.: *Druckprüfung f*

tláčni vòd -ega vóda m linija tlačnih cevi različnih dimenzij, npr. B-cevi, C-cevi, ki omogoča transport vode od črpalke do porabnika, npr. ročnika, rezervoarja

ANG.: *pressure hose line*

NEM.: *Druckleitung f*

tlénje -a s gorenje trdne snovi, med katerim se pogosto sproščata dim in toplota, svetlobna energija pa ne, pri čemer je hitrost kemijske reakcije manjša kot pri gorenju s plamenom, saj je prisotnega oksidanta le od 1 do 2 %

ANG.: *smouldering combustion*

NEM.: *Schwellbrand m*

točkòvni javljálník -ega -a m avtomatski požarni javljalnik, ki se sproži ob zaznavanju požarnih produktov, npr. dima ali toplote v svoji neposredni bližini, navadno nameščen na stropu

ANG.: *point fire detector*

NEM.: *punktförmiger Feuermelder m,*

Punktmelder m

točkòvni požár -ega -a m požar v naravi, ki nastane na majhnem območju, navadno v gozdu, npr. zaradi udara strele, človekovega delovanja, pri čemer se temperatura neposredno nad mestom vžiga začne hitro dvigati in širiti zaradi hitrega pretoka zraka

ANG.: *spot fire*

NEM.: *Punktfeuer n*

točkòvno mérjenje -ega -a s meritev nevarnih snovi, ki pokaže trenutni rezultat, omejen na zajem vzorca na določenem kraju v določenem času, navadno opravljen z merilnimi cevčicami, pri čemer je velika prednost možnost odkrivanja različnih

nevarnih snovi, slabost pa tako časovna kot krajevna omejenost

ANG.: *point measurement*

NEM.: *Punktmessung f*

točkôvno prenašanje sile -ega -a -- s prenos obremenitve iz ene točke na drugo v konstrukciji na mestu povezave med dvema ali več elementi

ANG.: *point load distribution*

NEM.: *Punktlastverteilung f*

tokôvna zaščita -e -e ž varnostni mehanizem v električnih sistemih, ki preprečuje poškodbe električne napeljave in električnih naprav zaradi preobremenitev ali kratkih stikov, s samodejnim prekinjanjem električnega toka, ko ta preseže mejne vrednosti

ANG.: *current protection*

NEM.: *Stromschutz m*

toksín -a m kemične snovi, ki nastajajo v rastlinah, živalih in drugih mikroorganizmih in ki vplivajo na celično presnovo in lahko povzročijo motnje delovanja organov, lahko tudi smrt

ANG.: *toxin*

NEM.: *Toxin m*

topilo -a s snov, običajno tekočina, ki raztaplja druge snovi, pri čemer nastane raztopina, npr. voda, aceton

ANG.: *solvent, solving agent*

NEM.: *Lösungsmittel n*

tôpla cóna -e -e ž območje mesta intervencije, na katerem je manjša nevarnost za življenje in zdravje gasilcev, vendar je zaradi možnosti širjenja nevarnosti iz vroče cone in pripravljenosti potrebna osebna varovalna oprema, ki je eno stopnjo nižja kot v vroči, zlasti pri zaščiti dihal, ter je namenjena logistični oskrbi gasilcev v vroči coni, v njej pa se izvajajo tudi prenos in spremstvo poškodovancev ter delna dekontaminacija oseb **s**: rumêna cóna

ANG.: *warm zone*

NEM.: *äußerer Gefahrenbereich m*

toplôtna odpôrnost gasilne péne -e -i -- -- ž merilo, po katerem se gasilna pena razvršča glede na svojo sposobnost, da pri višjih temperaturah določen čas ne razpada, kar zmanjša količino potrebnega nanosa

ANG.: *burning stability, heat resistance of foam*

NEM.: *Abbrandfestigkeit f*

toplôtna vztrájnost -e -i ž sposobnost določene snovi ali predmeta, da sprejme toploto iz okolice, jo ohranja in postopoma sprošča in je odvisna od gostote snovi ter njene specifične toplote in toplotne prevodnosti

ANG.: *thermal inertia*

NEM.: *thermische Trägheit f*

toplôtno sévanje -ega -a s prenos toplote, ki poteka prek elektromagnetnega valovanja, pri čemer za prenos ni potreben medij, npr. prenos energije s Sonca na Zemljo, segrevanje tal in predmetov pri tleh zaradi vročih plinov pod stropom pri razvitem požaru **s**: radiácija

ANG.: *thermal radiation*

NEM.: *thermische Strahlung f, Wärmestrahlung f*

tórba za prvo pomoč -e --- -- -- ž pripomoček, v katerem se shranjuje večja količina medicinske opreme za nudenje neodložljivih in nujnih ukrepov ob poškodbah ter nujnih zdravstvenih stanjih in je del opreme gasilskih vozil

ANG.: *emergency backpack*

NEM.: *Erste-Hilfe Notfalltasche f*

tórzijska poškôdba -e -e ž prva pomoč poškodba osebe, npr. v prometni nezgodi, ki ima zaradi delujočih sil, npr. pri trčenju, poškodovan zgornji del telesa

ANG.: *torsion injury*

NEM.: *Torsionsverletzung f*

transformátor -ja m naprava, ki spreminja električno energijo določene izmenične napetosti v električno energijo drugačne napetosti enake frekvence

ANG.: *transformer*

NEM.: *Transformator m*

transformátorska postája -e -e ž osnovni del elektroenergetskega sistema, s katerim se električna napetost pretvori, da se omogoči učinkovito prenašanje in distribucija električne energije in ki ga sestavljajo transformatorji, stikalna in merilna oprema, zaščitni sistemi in kontrolna oprema

ANG.: *electrical substation*

NEM.: *Umspannwerk n*

transportni razred -ega -éda m razvrstitev nevarnega blaga v skupine glede na specifične nevarne lastnosti, ki pogojujejo način pakiranja in prevoz, kar je razvidno iz pripisane UN številke, embalažne skupine ter nalepke nevarnosti

ANG.: *transport hazard class*

NEM.: *Transportgefahrenklasse f*

transportni razred nevarnosti 1 -ega -éda -- -- [éna] m ► eksplozivne snovi in predmeti

transportni razred nevarnosti 2 -ega -éda -- -- [dvé] m ► plini

transportni razred nevarnosti 3 -ega -éda -- -- [trí] m ► vnetljive tekočine

transportni razred nevarnosti 4 -ega -éda -- -- [štíri] m ► vnetljive trdne snovi

transportni razred nevarnosti 5 -ega -éda -- -- [pét] m ► oksidativne snovi

T

transpórtni rázred nevárnosti 6 -ega -éda --
-- [šést] m ► strupéne in kúžne snoví

transpórtni rázred nevárnosti 7 -ega -éda --
-- [sédem] m ► radioaktívne snoví

transpórtni rázred nevárnosti 8 -ega -éda --
-- [ósem] m ► jédke snoví

transpórtni rázred nevárnosti 9 -ega -éda
-- -- [devét] m ► različne nevárne snoví in
predméti

travmátski dogódek -ega -dka m psiholóška
podpora in pomoč dogodek, ki ga posameznik
doživlja kot zelo ogrožajočega, kar v njem
sproži močne neprijetne čustvene reakcije
strahu, panike, groze, nemoči ter vpliva na
njegovo sposobnost ravnanja in odzivanja
na trenutne okoliščine ter tudi običajno
ravljanje
ANG.: traumatic event
NEM.: traumatisches Ereignis n

trávníški požár -ega -a m talni požár, ki se
nenadzorovano širi na zemljiščih, poraslih s
travnjem in je posledica delovanja človeka
ali vremenskih razmer
ANG.: meadow fire
NEM.: Wiesenbrand m

třdnost betóna -i -- ž sposobnost betona, da
prenaša tlačne napetosti, ki so posledica
obremenitve nosilne konstrukcije
ANG.: pressure resistance of concrete
NEM.: Druckfestigkeit von Beton f

trebúšno vpétje -ega -a s vpetje na prednjem
delu pasu, ki omogoča vpenjanje opreme za
pozicioniranje pri delu na višini ali dostop
po vrvi
ANG.: belly ring
NEM.: Bauchring m

trétja napadálna skupína -e -e -e ž ► cevárska
skupína

trétja vráta -ih vrát s mn. tehnika posredovan-
ja pri prometnih nezgodah, s katero se pri
trovratnih vozilih odviha zadnji bok vozila,
da se lažje dostopa do poškodovancev
ANG.: third door
NEM.: dritte Tür f

třganje z razpiráлом -a -- -- s tehnika posre-
dovanja pri prometnih nezgodah, pri kateri
ni mogoče odrezati delov vozila, zato se s
hidravličnim orodjem na vozilu raztegnejo
tečajji in tako odtrgajo vrata, z raztegovanjem
stebričkov pa se odstrani streha
ANG.: spreading method
NEM.: Spreizer-Methode f

triáža -e ž prva pomoč postopek razvrščanja
večjega števila poškodovancev v skupine

glede na resnost in vrsto njihove poškodbe
ter določanje nujnosti njihove obravnave v
predbolnišničnem okolju
ANG.: sorting, triage
NEM.: Sichtung f, Triagieren n

triáža delovíšč -e -- ž postopek ocenjevanja
manjšega območja, s katerim se prepoznajo
pogoji, omejitve, nevarnosti in potrebna
sredstva za reševanje in doseganje ciljev, kar
omogoči izbiro, katera enota se na podlagi
svoje opreme in usposobljenosti napoti na
to območje, s tem pa optimizacijo moštva in
sredstev za delo na lokaciji
ANG.: worksite triage
NEM.: Sichtung der Einsatzstellen f

triáža objéktov -e -- ž postopek, s katerim
se objekti na območju potresa razvrstijo v
kategorije in določi vrstni red reševanja, pri
čemur se upoštevajo poškodbe, npr. kon-
strukcijske lastnosti, velikosti odprtín za
dostop, število pogrešanih oseb v objektu
in nevarnosti za posredovalce tako, da so
npr. manj poškodovani objekti s potrjenimi
osebami v notranjosti ter ocenjeno možnostjo
rešitve znotraj 12 ur kategorija A, podrti
objekti, v katerih skorajda ni možnosti za
preživetje, s težkimi dostopi in nevarnostmi
za posredovalce, pa kategorija D
ANG.: object triage
NEM.: Gebäude-Sichtung f

triážna kategoríja -e -e ž prva pomoč kategorija
obrnave oseb v predbolnišničnem okolju
ali pred začetkom zdravljenja v bolnišnici, v
katero se na podlagi preverjenih življenjskih
funkcij umesti poškodovanec ali oseba, ki se
ji je poslabšalo zdravstveno stanje
ANG.: triage category
NEM.: Triagekategorie f

triážni algoritém -ega -tma m prva pomoč model
razvrščanja poškodovancev glede na njihovo
zdravstveno stanje, pri čemer se določi
klinična prednost, npr. poškodba, bolezen,
nenavadno vedenje
ANG.: triage algorithm
NEM.: Triage-Algorithmus m

triážni kartón -ega -a m prva pomoč dokument,
ki ga prejme poškodovanec ob prvem stiku
z ekipo posredovalcev in na katerega se
zapišejo vsi pridobljeni podatki o tej osebi
in vsi na njej izvedeni postopki in posegi,
kar predstavlja identifikacijski dokument pri
nadaljnji obravnavi s: kartón poškodovánca
ANG.: triage card
NEM.: Betreuungskarte f

triážni zdravník -ega -a m triážna zdravníca -e
-e ž prva pomoč oseba z ustrežno medicinsko

izobrazbo, ki na mestu intervencije z večjim številom poškodovancev vodi razvrščanje posameznih oseb v ustrezno triažno kategorijo

ANG.: *triage doctor*

NEM.: *Sichtung-Arzt m*

tridélna raztegljiva léstev s podpórami

-e -e -tve -- -- ž prenosna gasilska lestev, ki je namenjena tako dostopu gasilcev kot reševanju in ki jo sestavljajo trije medsebojno povezani deli, od katerih se dva raztegujeta stopenjsko po klinih, in sicer s pomočjo škripčevja ter vrvi, za lažjo postavitve pa sta nameščena tudi dva podporna drogova, pri čemer največja mogoča dolžina znaša 14 m

ANG.: *3-section rope-extension ladder with supports*

NEM.: *3-teilige Schiebleiter mit Stützstangen f*

tridélni napád -ega -áda m operativno-taktični postopek posredovanja ene gasilske enote ali več gasilskih enot na intervenciji, pri katerem se v prvem delu napada poskrbi za zadostno količino vode do črpalke, v drugem delu se voda transportira od črpalke do zadnje varne točke na trojaku, v tretjem delu pa se razdeli na posamezne napade, ki se uporabijo za posredovanje

ANG.: *three-part fire attack*

NEM.: *dreiteiliger Löschangriff m*

trikótna rúta -e -e ž **prva pomoč** pripomoček iz mehke bombažne tkanine, ki se uporablja za nudenje prve pomoči pri zaustavljanju krvavitve in imobilizaciji posameznih poškodovanih okončin

ANG.: *triangular cloth*

NEM.: *Dreiecktuch n*

trikótnik gorénja -a -- m ► požárni trikótnik

troják -a m gasilska armatura z ventili ali zasuni, s katero se dovedena gasilna voda po tlačnem vodu s širšim premerom razdeli na tri dele, pri čemer imajo lahko vsi trije deli manjši premer ali pa ima srednji izliv enak premer kot vhodni del, skrajni levi in skrajni desni izliv pa manjšega, npr. B/C-B-C

ANG.: *three-way distributor*

NEM.: *Dreifach-Verteiler m*

trójni manéver -ega -vra m **prva pomoč** postopek, s katerim se sprostí dihálna pot pri nezavestnem poškodovancu brez suma za poškodbo vratne hrbtenice in pri katerem se posredovalec namesti za poškodovančevo glavo, dlani položi na lice in s konicami prstov na obeh straneh obraza prime kot čeljusti ter s prsti privzdigne spodnjo čeljust in poškodovančevo glavo nagne nazaj

ANG.: *Jaw-Thrust Maneuver*

NEM.: *Esmarch-Handgriff m*

TRV -ja [tərəvə] m ◀ téhnično rešévalno vozílo

túrbo ročnik -- -a m gasilska armatura, nameščena na koncu cevi, ki je namenjena prilagodljivemu nanašanju vode na požar, in sicer z ventilom za odpiranje in zapiranje, možnostjo regulacije pretoka vode ter stopenjsko šobo za izdelavo različnih oblik curka

ANG.: *turbo nozzle*

NEM.: *Hohlstrahlrohr n, Turbo-Spritze f*

turbulétni tók -ega -a m neusmerjeni tok tekočine, pri katerem se tokovnice s časom premikajo, iz njih pa se ustvarijo vrtinci, zlasti pri prehodih in spojih med cevmi, pri zalomljenih cevi ter uporabi visokotlačnih črpalk, kar povečuje tlačne izgube

ANG.: *turbulent flow*

NEM.: *turbulente Strömung f*

tvéganje -a s **1. varnost in zdravje** stopnja verjetnosti, da nevarnost povzroči poškodbo posameznika ali poklicno bolezen

ANG.: *risk*

NEM.: *Risiko n*

2. zaščita, reševanje in pomoč stopnja verjetnosti, da pride do izrednega dogodka, pri čemer se oceni izpostavljenost družbe in posameznega družbenega podsistema, npr. šolstva, gospodarstva, ter zanj značilnih pomembnih družbenih vrednot določeni nevarnosti glede na zanj značilno ranljivost in odpornost

ANG.: *risk*

NEM.: *Risiko n*

U

udár stréle -ára -- m naravni pojav, ki je posledica električnega naboja v nevihtnem oblaku, ki se sprostí in hitro potuje do tal, pri čemer nastaneta svetel blisk in grom, visoka napetost pa lahko povzroči požar, drugo škodo na stavbah in v naravi ter ogroža ljudi in živali na odprtem prostoru

ANG.: *lightning strike*

NEM.: *Blitzschlag m*

ugotovítev stánja -tve -- ž **prva faza odločitve**-nega kroga, v katerem vodja intervencije na podlagi pridobljenih informacij o izrednem

T

dogodku preveri okoliščine na mestu intervencije, ogroženost ljudi, živali, nevarnosti za gasilce, število gasilskih in drugih enot ter njihovo opremljenost in usposobljenost, vremenske razmere in količino gasilnih sredstev, ki so na razpolago

ANG.: *establishing situation*

NEM.: *Lagefeststellung f*

újma -e ž zaščita, reševanje in pomoč izredni dogodek, ki je povezan z vremenskim dogajanjem in ki ogrozi zdravje ljudi in živali ter povzroči poškodbe premoženja, npr. vetrolom, hudourniška poplava

ANG.: *disaster weather*

NEM.: *Wetterkatastrophe f*

ulovítvena síla -e -e ž síla, ki deluje na plezalca ali na breme ob prestrezanju padca, pri čemer je odvisna od mase bremena, faktorja padca in dinamičnih lastnosti vrvi **s**: zaustavítvena síla

ANG.: *impact force*

NEM.: *Fangstoß m*

umétni vodní vír -ega -ega -a m vodni vir, ki se po potrebi zagotovi na mestih, kjer ni zadostnih naravnih virov gasilne vode in se napaja z zadostno količino vode, prepeljane z gasilskimi cisternami ali drugimi prevoznimi sredstvi

ANG.: *artificial water source*

NEM.: *künstliche Wasserquelle f*

umétno díhanje -ega -a s *prva pomoč* temeljni postopek oživljanja, ki nadomešča spontano dihanje poškodovanca, pri čemer je treba odrasli osebi zatesniti nos in usta nasloniti na usta poškodovanca ter ob vpihu zagotoviti, da je glava nagnjena nazaj, pri otroku in dojenčku pa z usti objeti nos in usta, če je le mogoče, se postopek izvaja z žepno obrazno masko ali dihalnim balonom

ANG.: *artificial respiration*

NEM.: *Atemspende f*

umík -a m taktični premik gasilcev med izvajanjem operativno-taktičnih postopkov na varno območje, kjer ni več neposredne nevarnosti za zdravje in življenje gasilcev

ANG.: *tactical withdrawal*

NEM.: *taktischer Rückzug m*

univerzálni plínski díhalní filter -ega

-ega -ega -tra m plinski dihalni filter, ki se uporablja na intervencijah, ko prisotnost posameznih vrst nevarnih snovi ni predvidljiva in štiti uporabnika pred več organskimi plini in hlapi z vreliščem nad 65 °C, anorganskimi plini in hlapi ter deloma pred žveplovim dioksidom in amonijakom

ANG.: *universal gas filter*

NEM.: *Mehrbereichsfilter m*

UN števílo -- -a [unè] s štirimestni identifikator, ki se uporablja za razvrščanje nevarnih snovi, zmesi in predmetov v mednarodni trgovini in transportu, kar omogoča prepoznavanje snovi ali zmesi, določitev varnega rokovanja, skladiščenja, varnega prevoza nevarnega blaga in najprimernejšega postopka ukrepanja v primeru nezgode

ANG.: *UN number*

NEM.: *UN-Nummer f*

uporábnoít informácíj -i -- ž kriterij kakovosti vsebine in neoporečnosti, s katerim se opiše informacija kot neposredno uporabljiva v odločitvenem procesu vodenja intervencije

ANG.: *applicability of information*

NEM.: *Anwendbarkeit der Information f*

Upráva za zaščíto in reševánje RS -e

----- ž organ v sestavi ministrstva, pristojnega za obrambo, ki opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči v Republiki Sloveniji **k**: URSZR
ANG.: *Administration of the Republic of Slovenia for Civil Protection and Disaster Relief*
NEM.: *Verwaltungsbehörde der Republik Slowenien für Schutz- und Rettungswesen f*

upravljájna enóta -e -e ž nadzorna plošča z ventili in ročicami za ravnanje s pnevmatskimi dvížnimi blazinami, tesnilnimi čepi ali drugimi pnevmatskimi pripomočki ter varnostnim ventilom, ki preprečuje vstop previsokega zračnega tlaka v sistem

ANG.: *control device*

NEM.: *Steuerorgan n*

uprávni odbòr -ega -ôra m izvršilni organ prostovoljne ali poklicne gasilske organizacije, ki ga vodi predsednik in ki skrbi za izvajanje organizacijskih nalog med dvema kongresoma ali dvema občnima zboroma

ANG.: *administrative board*

NEM.: *Verwaltungsrat m*

uredítev -tve ž *razvrščanje* razvrstitev gasilskih enot, vključno z vozili in opremo, določena s pravili, v predpisanih odmikih in razmikih, pri čemer so lahko enote razvrščene v eno ali več vrst ter eno ali več kolon

ANG.: *arrangement*

NEM.: *Einordnung f*

urejéno kuríšče -ega -a s mesto, na katerem gori nadzorovani ogenj v naravi, zato ga je treba obdati z negorljivim materialom, v oddaljenosti vsaj meter od zunanjega roba mora biti očiščeno vseh gorljivih snovi, ki se ves čas kurjenja nadzoruje ter po koncu ogenj popolnoma pogasi

ANG.: *campfire spot*

NEM.: *Feuerstelle f*

urgéntni iznòs -ega -ôsa m **prva pomoč** tehnika reševanja poškodovanca, če poškodovancu ali reševalni ekipi grozi neposredna nevarnost, npr. požar, nevarna snov, eksplozija, ali je neposredno ogroženo življenjsko stanje poškodovanca zaradi zastoja dihanja ali delovanja srca, hude krvavitve, zato en gasilec poškodovanca z Rautkovim prijemom izvleče na varno območje
 ANG.: *emergency carry out*
 NEM.: *Notfall-Ausbringung f, Rettungsgriff m*

URSZR -ja [urəsəzərə] m ◀▶ Upráva za zaščito in reševanje RS

usmérjeni obdòbni preventívni zdravstveni preglèd -ega -ega -ega -éda m periodično ocenjevanje zdravstvene ogroženosti osebe ter njeno izpolnjevanje posebnih zdravstvenih zahtev za določeno delo v delovnem okolju pri določenem organizatorju dela zaradi vpliva kritičnih dejavnikov tveganja v tem obdobju, določenih z izjavo o varnosti z oceno tveganja
 ANG.: *periodic medical examination*
 NEM.: *Eignungsuntersuchung f*

usmérjeni preglèd -ega -éda m **prva pomoč** pregled, ki se izvede glede na mehanizem poškodbe in začetno oceno stanja poškodovanca, če je sila delovala le na določen del telesa
 ANG.: *targeted examination*
 NEM.: *gezielte Untersuchung f*

usposábljanje na modélíh -a -- -- s metoda strokovnega usposabljanja, pri kateri se mogoči scenariji vodenja intervencije prikazujejo na modelih okoliščin in vozil, izdelanih v merilu, pri čemer se lahko poljubno dodajo in odvzemajo viri, ki jih ima vodja intervencije na voljo
 ANG.: *map exercise, model town exercise*
 NEM.: *Feuerwehr-Planspiel n, Planspielunterricht m*

usposábljanje na simulátorju -a -- -- s metoda strokovnega usposabljanja, pri kateri se operativni gasilec lahko uri v virtualnem prostoru, pri čemer lahko vizualizira izredni dogodek z več zornih kotov, opazuje vpliv izrednega dogodka, npr. širjenja strupenih plinov, eksplozije, na okolico in se glede na predvidene taktične scenarije uri v sprejemanju odločitev, ali na napravi, ki posnema vožnjo intervencijskih vozil
 ANG.: *simulator training*
 NEM.: *Simulatorschulung f, Simulatortraining n*

ústno-žrèlni túbus -ega -a m **prva pomoč** medicinski pripomoček za vzdrževanje proste dihalne poti pri globoko nezavestnem

poškodovancu, ki ne posega v področje spodnje dihalne poti, pri čemer s svojo zavito obliko zadrži jezik, da ne ovira dihalne poti pri sapniku
 ANG.: *Guedel pattern airway, oropharyngeal airway*

NEM.: *Guedel-Tubus m, Oropharyngealtubus m*

utápljanje -a s reševanje na vodi in iz nje zadušitev osebe, ki nastane zaradi potopitve ust in nosu poškodovanca v vodo ali drugo tekočino, kar onemogoči dihanje
 ANG.: *drowning*
 NEM.: *Ertrinken n*

utekočínjeni plín -ega -a m plin, ki je glede na svoje lastnosti shranjen v tlačno posodo kot tekočina, npr. ogljikov dioksid, propan, butan
 ANG.: *liquefied gas*
 NEM.: *Flüssiggas n*

utesnítveni sindróm -ega -a m **prva pomoč** zdravstveno stanje, ki nastopi pri poškodovancu med dolgotrajnejšim stisnjenjem pod težkim bremenom ali negibnim visenjem zaradi omejenega delovanja krvnega obtoka **s: vrвна tehnika** smrt v pásu
 ANG.: *crush syndrome*
 NEM.: *Crush-Syndrom n, Kompressionssyndrom n*

utesnjèni pròstor -ega -a m majhna, zaprta ali ozka vrzel, ki nastane kot posledica potresa v poškodovani stavbi in v katerem je malo prostora za gibanje ter omejeno kroženje zraka
 ANG.: *confined space, gap*
 NEM.: *beengter Raum m*

utripájóča várnostna svetílka -e -e -e ž pripomoček na baterijski pogon, ki je namenjen opozarjanju udeležencev v prometu na prisotnost gasilcev na mestu intervencije, in sicer z utripanjem luči, zlasti v pogojih zmanjšane vidljivosti
 ANG.: *flashing warning light*
 NEM.: *Warnblinkleuchte f*

uvódna fáza -e -e ž psihološka podpora in pomoč prva faza skupinskega razbremenilnega pogovora, v kateri oseba, ki vodi srečanje, poudari zaupnost pogovora v varnem okolju brez motečih dejavnikov, npr. telefonskih klicev, in tako omogoči čustveno razbremenitev, ker nihče od udeležencev ne bo kritiziran zaradi svojega doživljanja
 ANG.: *introduction phase*
 NEM.: *Einleitung-Phase f*

U

V

vádbena lútká -e -e ž simulator človeškega telesa za potrebe usposabljanja gasilcev, pri čemer enostavni modeli ponazarjajo le obliko in maso človeškega telesa, izpopolnjeni modeli pa omogočajo tudi glasovne znake, simulacije poškodb in krvavitev, izvedbo umetnega dihanja in intubacije ter različno plovnost v vodi

ANG.: *exercise mannequin*

NEM.: *Übungspuppe f*

vája evakuácie -e -- ž teoretično in praktično usposabljanje uporabnikov stavbe, da se seznanijo in praktično preizkusijo predvidene postopke evakuacije iz stavbe, kar je treba v požarno bolj ogroženih stavbah izvesti vsako leto

ANG.: *evacuation drill*

NEM.: *Evakuierungsübung f*

vája raznotêrosti -e -- ž tekmovalnja gasilskošportna disciplina, ki jo izvaja 7 ali 9 tekmovalcev in je sestavljena iz elementov hitrega oblačenja in opravljanja različnih nalog, npr. polaganja tlačnih cevi, zbivanja tarče

ANG.: --

NEM.: --

vája razvrščanja -e -- ž tekmovalnja gasilskošportna disciplina, pri kateri gasilska formacija uri elemente razvrščanja, zlasti korakanje, izpolnjevanje povelj v gibanju, postavitev in poravnavanje **s:** redovna vája

ANG.: *formation exercise*

NEM.: *Anordnung-Übung f*

vája z motórno brizgálno -e -e -e -e -e ž tekmovalnja gasilskošportna disciplina, ter pri kateri mora tekmovalna enota 9 tekmovalcev speti sesalni vod in ga priključiti na motorno brizgalo, od nje pa speljati B-tlačni vod do trojaka in od tam izvesti dva napada, kar je simulacija tridelnega napada

ANG.: *drill with fire pump, dry firefighting attack*

NEM.: *trockener Löschangriff m*

vája z ovírami -e -e -e -e ž tekmovalnja gasilskošportna disciplina, v kateri tekmujejo mladinci in mladinke in ki jo izvaja 9 tekmovalcev, pri čemer morajo premagati ovire, položiti C-cevovod, opraviti vajo z vedrovko, prepoznati gasilsko orodje in vezati vozle

ANG.: *firefighting obstacle competition*

NEM.: *Feuerwehrhindernisübung f*

vája z vědrovko -e -e -e -e ž tekmovalnja gasilskošportna disciplina, v kateri tekmujejo pionirji in jo izvaja 9 tekmovalcev, pri čemer morajo tekmovalci s pomočjo curka vode zbiti tarče

ANG.: *drill with a bucket pump*

NEM.: *Kübelerspritze-Übung f*

vákuumska blazína -e -e ž prva pomoč medicinski pripomoček za imobilizacijo poškodovancev, pri katerem se trdnost doseže z izsesavanjem zraka in je namenjen časovno daljšim prenosom ali transportom ter se uporablja v kombinaciji z zajemalnimi nosili ali reševalno desko

ANG.: *vacuum mattress*

NEM.: *Vakuummattanze f*

vákuumska črpálka -e -e ž ▶ sesalna črpalka

várno in zdrávo délo -ega -e -ega -a s stanje, po katerem mora organizator dela zagotavljati pogoje dela, v katerih pri izvajanju delovnih nalog ne pride do nastanka poškodb ali pojava bolezni

ANG.: *safety and health at work*

NEM.: *Betriebssicherheit f*

várno obmóčje -ega -a s območje, na katerem so uporabniki stavbe, ki se evakuirajo, začasno zaščiteni pred grozečo nevarnostjo, niso pa še dosegli zbirnega mesta, npr. sosednji požarni sektorji v stavbi, zaščiteni stopnišča, končni izhodi iz stavb

ANG.: *safe zone*

NEM.: *sicherer Bereich m*

várnost informáci -i -i ž kriterij kakovosti dostopa in infrastrukture, po katerem je informacija zaščiten pred izgubo, popačenjem in nepooblaščenimi dostopi

ANG.: *security of information*

NEM.: *Sicherheit der Information f*

várnost in zdrávie pri délu -i -i -a -e -e -e ž sistem tehničnih, zdravstvenih in pravnih ukrepov, s katerimi se preprečujejo, omilijo ali odpravijo vzroki za nastanek poškodbe pri delu ali poklicne bolezni ter sanirajo posledice nezgod

ANG.: *safety and health at work*

NEM.: *Arbeits- und Gesundheitsschutz m*

várnostna klétka -e -e ž posebej ojačana konstrukcija vozila, ki kljub trku v prometni nezgodi omogoča ohranjanje osnovnega prostora, v katerem se nahajajo potniki, npr. pri tekmovalnih vozilih

ANG.: *vehicle roll cage*

NEM.: *Fahrzeug-Sicherheitskäfig m*

várnostna krivúlja -e -e ž reševanje na vodi in iz nje merilo globine in časa potopa, po katerem so potopi, ki jih lahko potapljači

V

izvajajo brez dekompresijskega postanka, časovno omejeni glede na globino potopa upoštevajoč varen dvig

ANG.: *NDL, no-decompression limit*

NEM.: *Nullzeit f, Nullzeittauchgang m*

várnostna piščál -e -i ž sestavni del izolirnega dihalnega aparata, namenjen opozarjanju na nizek tlak v tlačni posodi, ponavadi se aktivira med 50 in 60 bari

ANG.: *warning whistle*

NEM.: *Warneinrichtung f*

várnostna razdalja -e -e ž **1.** taktika pravilo, po katerem se je treba z intervencijskim vozilom ustaviti 100 m od vira nevarnosti, če ni znano, za katero snov gre, in 50 m od vira nevarnosti, če je nevarna snov poznana in je izbrana razdalja zadostna

ANG.: *safety clearance, safety distance*

NEM.: *Sicherheitsabstand m*

2. elektrotehnika razdalja med deli pod napetostjo in drugimi predmeti, ki zagotavlja zaščito pred električnimi udari in kratkimi stiki in je določena glede na napetost, okoljske pogoje in vrsto dela, ki se opravlja v okolici elementov pod napetostjo

ANG.: *safe clearance distance*

NEM.: *Sicherheitsabstand m*

várnostna razsvetljáva -e -e ž razsvetljáva, ki je nameščena na evakuacijskih poteh, če ob izpadu splošne razsvetljave ni mogoče varno zapustiti stavbe in je obvezna v okoljih, kjer se nahaja večje število uporabnikov stavbe, ki stavbe načeloma ne poznajo, in kjer je povečano tveganje za nastanek požara ter je treba pri evakuaciji prečkati velike prostore, prav tako pa v okoljih brez dnevne svetlobe in na mestih, kjer se nahaja oprema za gašenje začetnega požara

ANG.: *emergency lighting*

NEM.: *Sicherheitsbeleuchtung f*

várnostni čep -ega čépa m navojni čep za zapiranje ventila tlačne posode, ki v primeru nekontroliranega odpiranja ventila med transportom omejuje izpust zraka iz tlačne posode ter služi tudi kot zaščita navoja, saj preprečuje vstop nečistoč v ventil

ANG.: *blanking plug*

NEM.: *Flaschenverschluss m*

várnostni kanál -ega -a m radijski kanal, ki je prost in se ne uporablja za sporazumevanje med intervencijo in se uporabi v primeru neposredne življenjske ogroženosti ljudi ali živali za klic v sili **s:** SOS kanál

ANG.: *emergency channel*

NEM.: *Notrufkanal m*

várnostni líst -ega -a m standardizirani dokument, razdeljen na 16 poglavij, ki vsebuje glavne informacije o varnosti in zdravju pri delu pri uporabi nevarne snovi ali zmesi v različnih okoliščinah, napotke za varno in zdravo delo ter postopke ukrepanja v primeru izrednega dogodka

ANG.: *safety data sheet, SDS*

NEM.: *SDB n, Sicherheitsdatenblatt n*

várnostni nadzórnik -ega -a m **várnostna**

nadzórница -e -e ž član štaba, odgovoren za spremljanje delovnega procesa, ocenjevanje tveganj, ki se pri tem pojavljajo, ter določitev varnostnih ukrepov, ki so potrebni za zagotavljanje varnosti in zdravja pri izvajanju operativnih postopkov **s:** častnik za várnost, pooblaščenec za várstvo in zdrávje pri délu

ANG.: *safety officer*

NEM.: *Sicherheitsassistent m*

várnostni postánek -ega -nka m reševanje na vodi

in iz nje priporočena aktivnost pri rekreativnem potapljanju, pri katerem ni načrtovanih drugih dekompresijskih postankov niti ni verjetno, da bi imel potapljač v krvi raztopljeno tolikšno količino dušika, da bi ta lahko povzročila dekompresijsko bolezen, ki se izvaja na globini 5 m in traja 3 minute pri izhodu iz vode

ANG.: *safety stop*

NEM.: *Sicherheitsstopp m*

várnostni potapljač -ega -a m **várnostna potapl-**

jáčica -e -e ž reševanje na vodi in iz nje potapljač, ki ves čas spremlja gibanje osnovnega potapljača reševalca s kopnega ali plovila in je v stalni pripravljenosti za pomoč in morebitno reševanje

ANG.: *safety diver*

NEM.: *Sicherungstaucher m*

várnostni triopán -ega -a m pripomoček za

opozarjanje udeležencev v prometu na prisotnost gasilcev na mestu intervencije, ki ima obliko tetraedra ter na stranicah različne opozorilne znake, npr. pozor - gasilci, obvezna smer vožnje, enosmerna cesta

ANG.: *folding signal*

NEM.: *Klappscheibensignal n, Klett-Faltsignal n*

várnostni ukrèp -ega -épa m predvideno ali izvedeno dejanje, ki je namenjeno zmanjšanju ali obvladovanju tveganj za varnost in zdravje pri delu

ANG.: *safety measure*

NEM.: *Arbeitsschutzmaßnahme f*

várnostni ventil -ega -a m ventil na hidravličnih ali pnevmatskih napravah, s katerim se preprečuje prekoračitev tlaka v dovodnih

ceveh nad dopustno mejo, zaradi česar se ob določeni vrednosti tlaka odpre in izpusti olje v rezervoar ali zrak v okolje

ANG.: *safety valve*

NEM.: *Sicherheitsventil n*

várnostonadzórni céntr -ega -tra m

komunikacijski center zasebne varnostne službe, kjer se izvaja upravljanje in stalni fizični nadzor operaterjev nad vgrajenimi sistemi tehničnega in požarnega varovanja, sistemi in napravami za varovanje ljudi in premoženja ter nadzor telekomunikacijskih poti prenosa alarmnih signalov **K:** VNC

ANG.: *central alarm station*

NEM.: *Zentralalarmposten m*

várno zbirališče -ega -a s ► zbirno mésto (1)

varoválna obléka za približevánje plaménu

-e -e - - - - ž tipizirana aluminizirana, navadno enodelna gasilska zaščitna obleka, ki je namenjena približevanju požaru, katerega glavni učinek je plamen in posledično močno toplotno sevanje ter temperature do 1300 °C in se uporablja skupaj z aluminiziranimi rokavicami ter obujki za čevlje s posebej odebeljenim podplatom

ANG.: *heat protective suit*

NEM.: *Hitzeschutzbekleidung f*

varoválna skupína -e -e ž gasilska skupina dveh ali treh gasilcev, ki je pripravljena za takojšnje posredovanje v primeru nevarnosti za napadalne skupine, npr. poškodbe gasilca v objektu, porušitve dela objekta

ANG.: *protection team*

NEM.: *Sicherheitstrupp m, SiTr*

varoválna vrév -e -í ž vrév, ki v primeru odpravi delovne vrvi prevzame težo bremena in prepreči njegov padec **S:** sekundárna vrév

ANG.: *back-up rope, safety rope*

NEM.: *Rettungseil n*

varovální vózel -ega -zla m drugi vózel, ki se izdelava skupaj s primarnim vózлом z namenom, da se prepreči razpletanje primarnega vózla

ANG.: *security knot*

NEM.: *Sicherungsknoten m*

varováló vpónke -a - - s del vpónke, ki preprečuje nenamerno odpiranje vponke in izpetje opreme iz nje, navadno v obliki matice

ANG.: *carabiner keylock*

NEM.: *Karabiner-Schlüsselschloss m*

várstvo pred požárom -a - - - s ► požárna várnost

vécja gasílska cistérna za gózdne požáre

-e -e -e - - - - ž gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+1 ali 1+2 gasilca, ki je

namenjeno prevozu vode za gašenje požarov v naravi, zato ima opremo, skladno z veljavno tipizacijo gasilskih vozil, rezervoar, ki vsebuje nad 9000 l vode, vgrajeno gasilsko črpalko, dva hitronapadalna navijaka ter vodni monitor **K:** GCGP-3

ANG.: *wildland water tender*

NEM.: *Waldbrand-Tanklöschfahrzeug n, TLF-WB n*

vécje gasílsko vozílo za gašénje gózdnih požárov -ega -ega -a - - - - - s

gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+2 gasilca ali zmanjšane gasilskega oddelka 1+5 gasilcev, ki je namenjeno prevozu in delovanju osnovne enote za gašenje požarov v naravi in je opremljeno z opremo, skladno z veljavno tipizacijo gasilskih vozil, rezervoarjem, ki vsebuje med 800 l in 3000 l vode, ima vgrajeno normalnotlačno ali visokotlačno črpalko in vsaj en hitronapadalni navijak **K:** GVGP-2

ANG.: *wildland fire truck*

NEM.: *Waldbrand-Löschgruppenfahrzeug LF 20 n*

vécje gasílsko vozílo za logístiko -ega -ega

-a - - - - s gasilsko vozilo s posadko gasilske skupine 1+1 ali 1+2 gasilca in največjo dovoljeno maso do 18 t, ki je namenjeno oskrbi mesta intervencije z vnaprej izdelanimi vozički, od katerih se najmanj dva namestita na vozilo glede na vrsto intervencije, pri čemer je njihovo nakladanje omogočeno s hidravlično ploščadjo **K:** GVL-2

ANG.: *vehicle for logistic tasks*

NEM.: *Gerätewagen Logistik 2 m, GW-L2 m*

vécje gasílsko vozílo za prevóz móštva

-ega -ega -a - - - - s gasilsko vozilo, ki je namenjeno prevozu gasilcev in osebne opreme, lahko pa služi tudi za začasn zaklon in umik evakuiranih oseb, in je opremljeno z najosnovnejšo opremo za prvi odziv ob nezgodi v prometu, pri čemer posadka vozila šteje lahko od 1+9 do 1+52 gasilcev **K:** GVM-2

ANG.: *fire brigade bus*

NEM.: *Mannschaftsbus m, MBUS m*

vécje gasílsko vozílo z vódo -ega -ega -a - -

- - s gasilsko vozilo, ki je namenjeno gašenju požarov in manjšim tehničnim intervencijam in je opremljeno z osnovno opremo za gašenje in reševanje, skladno s tipizacijo gasilskih vozil, rezervoarjem s prostornino med 1000 in 2000 l vode ter vgrajeno gasilsko črpalko, pri čemer je posadka vozila gasilski oddelek od 1+5 do 1+8 gasilcev **K:** GVV-2

ANG.: *responder pumper*

NEM.: *LF 10, Löschgruppenfahrzeug 10 n*

V

véčje povélniško vozilo -ega -ega -a s

poveljniško vozilo, ki je namenjeno vodenju večjih intervencij, ki zahtevajo štabno delo na terenu ter komunikacijo po sektorjih, pri čemer sta v nadgradnji vozila izdelani dve ali več delovnih mest za pomoč pri vodenju ter prostor za delovanje štaba, posadka pa običajno obsega 1+1 ali 1+2 gasilca, prevoz ostalih uporabnikov ni predviden **K:** PV-2
ANG.: *command and control vehicle*
NEM.: *Einsatzleitfahrzeug n, Einsatzleitwagen m, ELW-2 m*

vèčnaménski gasilski čòln -ega -ega -a m

gasilsko vodno vozilo, ki je namenjeno reševalnim in tehničnim intervencijam na ali ob vodah, prav tako pa tudi gašenje drugih plovil, in je opremljeno skladno z veljavno tipizacijo gasilskih vozil, pri čemer je dolgo najmanj 5,00 m, široko najmanj 2,00 m in ima prostor za največ 10 oseb **K:** VGČ
ANG.: *fire boat*
NEM.: *Mehrzweckboot n, MZB n*

vèčnaménsko gasilsko vozilo -ega -ega -a s

gasilsko vozilo s posadko od 1+2 do 1+4 gasilci, ki je namenjeno logistični oskrbi mesta intervencije, in sicer s pomočjo vnaprej izdelanih modulov, ki se namestijo na vozilo glede na vrsto intervencije, zato je podvozje poltovorno terensko vozilo z odprtim tovornim prostorom **K:** VGV
ANG.: *multi-purpose vehicle*
NEM.: *Mehrzweckfahrzeug n, MZF n*

vèčnaménsko penílo -ega -a s ► filmotvórno sintétično penílo

vèdro -a s kovinska ali plastična posoda z ročajem, navadno prostornine 10 l, ki je del zaščitne in reševalne opreme, praviloma nameščena v gasilskem vozilu
ANG.: *bucket*
NEM.: *Eimer m*

vèdrovka -e ž prenosni gasilnik na vodo, namenjen gašenju začetnih in manjših požarov, z batno črpalko, cevjo in ročnikom za usmerjanje vodnega curka **S:** brentáča
ANG.: *bucket pump*
NEM.: *Kübelpritze f*

vêjasta téhnika -e -e ž tehnika preiskovanja večjih notranjih prostorov, npr. nakupovalnih središč in podzemnih garaž, pri kateri prva preiskovalna skupina napelje in napne vrv ali cevovod naravnost skozi določeno območje, na katerega se potem s preiskovalnimi vrvmi pripenjajo druge preiskovalne skupine in preiskujejo levo ali desno od glavne linije
ANG.: *wide-area search technique*
NEM.: *Baumtechnik f*

velíka nesréča -e -e ž prva pomoč izredni dogodek, v katerem je poškodovano večje število oseb, a ima še vedno vsak poškodovanec na razpolago svojo ekipo, ki ga oskrbuje
ANG.: *major incident*
NEM.: *Großunfall m*

vèlik požár -ega -a m požar, ki zaradi svoje velikosti zahteva posredovanje več gasilskih enot z več gasilskimi oddelki, zato je posredovanje usmerjeno v preprečevanje nadaljnega širjenja požara, za gašenje se uporabijo več kot trije napadi s C-cevmi in druga gasilna sredstva, npr. požari večjih objektov, industrijskih obratov, večji gozdni požari ali sočasni gozdni požari na površini nad 10 hektarjev, požar lahko ogroža naseља, prav tako lahko pride do prekinitve komunikacij, motena je oskrba z električno energijo, plinom in vodo
ANG.: *large fire*
NEM.: *Großbrand m*

ventílna vrév -e -í ž vrv manjšega premera, ki je shranjena v namenski torbici in je namenjena povezavi protipovratnega ventila na sesalnem košu kot delu sesalnega voda ter kopnim, saj je treba po uporabi izprazniti sesalni vod zaradi mase vode, ki je v njem
ANG.: *working rope*
NEM.: *Ventilleine f*

ventíl tláčne posóde -a --- m sestavni del tlačne posode, namenjen za nadzorovano odpiranje in zapiranje zraka iz tlačne posode izolirnega dihalnega aparata ali potapljaškega regulatorja, ponavadi opremljen tudi z omejevalnikom pretoka in sintranim filtrom
ANG.: *gas cylinder valve*
NEM.: *Flaschenventil n*

ventrikulárna fibriláciija -e -e ž prva pomoč motnja srčnega ritma, ki je najpogosteje posledica nenadnega srčnega infarkta, lahko pa tudi udara električnega toka ali močnega topega udarca v predel prsnega koša, zaradi česar je poškodovanec nezavesten, ne diha in nima tipnega utripa, zato je treba začeti s temeljnimi postopki oživljanja, da se vzdržujejo življenjske funkcije, popolna prekinitve tega stanja pa se doseže z defibrilacijo
ANG.: *ventricular fibrillation*
NEM.: *Kammerflimmern n*

veríga -e ž ► verížna dobáva vóde

veríga poveljevánja -e -- ž ► línija poveljevánja

veríga preživétja -e -- ž prva pomoč smiselno in pravilno sosledje ukrepov, ki jih izvajajo različni sodelujoči na intervenciji z različnim znanjem in pristojnostmi v primeru

V

ogroženega življenjskega stanja poškodovanca, kar omogoča uspešno pomoč med nastankom poškodbe in dokončno zdravstveno oskrbo

ANG.: *chain of survival*

NEM.: *Überlebenskette f*

veriga za hidravlično orodje -e - - - - ž pripomoček, ki se nastavi zlasti na krake razpirala ali kombiniranega hidravličnega orodja z namenom premika delov vozila ali drugih bremen proti sidrišču

ANG.: *chain set*

NEM.: *Kettensatz m*

verizna dobava vode -e -e -- ž transport vode na večje razdalje s pomočjo več medsebojno zaporedno povezanih gasilskih brizgaln z namenom zagotavljanja potrebnih količin za gašenje požara in premagovanja tlačnih izgub **s**: relé, veriga

ANG.: *relay pumping water*

NEM.: *Wasserförderung über lange Schlauchstrecke f*

verizna motorna žaga -e -e -e ž žaga, pri kateri so rezalni zobje nameščeni na verigo, ki kroži okoli meča, pogon ji zagotavlja dvotaktni bencinski motor in se uporablja za žaganje lesa, torej odstranjevanje podrtih dreves, lesenih gradbenih delov ali izdelavo odprtih za odvod dima in toplote

ANG.: *chainsaw*

NEM.: *Motorzettensäge f*

verizna reakcija gorjenja -e -e -- ž pojav, pri katerem se lahko v zaporednih kemijskih reakcijah med gorenjem v vsakem koraku poveča število radikalov, kar pospeši hitrost gorenja

ANG.: *chain reaction of combustion*

NEM.: *Kettenreaktion der Verbrennung f*

verizno trčenje -ega -a s prometna nezgoda, pri kateri je udeleženih več vozil, pri čemer je prvo vozilo v vrsti poškodovano samo zadaj, zadnje vozilo v vrsti samo spredaj, vsa ostala vozila so poškodovana spredaj in zadaj

ANG.: *chain collision*

NEM.: *Massenkarambolage f, Serienunfall m*

verjétnost izrédnega dogódká -i - - - - ž zaščita, reševanje in pomoč stopnja možnosti, da izredni dogodek nastopi zaradi naravnih dejavnikov, na katere človek nima neposrednega vpliva, npr. neurje zaradi pregrevanja ozračja, ali opuščene dolžne skrbnosti, npr. prometna nezgoda zaradi neupoštevanja prometnih predpisov, kar vpliva na končno oceno ogroženosti

ANG.: *probability of emergency situation*

NEM.: *Wahrscheinlichkeit der Notlage f*

vertikálna evakuácija -e -e ž evakuacija, pri kateri se ljudje in živali umikajo pred različnimi nevarnostmi iz višjeležečih ali podzemnih predelov stavbe in drugih območij v predele stavbe in območja, ki so v isti ravnini z zbirnim mestom

ANG.: *vertical evacuation*

NEM.: *vertikale Evakuierung f*

vertikálna konstrukcija -e -e ž konstrukcija, ki objektu daje obliko, ga zapira navzven, navznoter pa ga deli v posamezne prostore, npr. odprtine v zidovih, kot so okna in vrata, omogočajo funkcionalno uporabo in povezave med prostori

ANG.: *vertical building structure system*

NEM.: *vertikale tragende Konstruktion f*

vertikálna sektorizácija -e -e ž sektorizacija na intervenciji v večnadstropnem objektu, kjer se objekt razdeli na več podsektorjev glede na etažo posredovanja

ANG.: *vertical sectorisation*

NEM.: *vertikale Sektorisierung f*

vertikální dvíg -ega -a m dvig, ki se uporablja pri reševanju oseb iz utesnjenih prostorov, npr. jaškov, vodnjakov, brezen, in pri katerem je treba karseda omejiti morebitno nihanje reševane osebe zaradi morebitnih dodatnih poškodb

ANG.: *vertical lifting, vertical rescue*

NEM.: *senkrechtes Hochziehen n, Vertikalrettung f*

vertikální nosilec -ega -lca m konstrukcijski element, ki je obtežen pravokotno na vzdolžno os in podpira horizontalne gradbene elemente, npr. steber

ANG.: *vertical girder*

NEM.: *vertikaler Träger m*

vertikálno prezračévánje -ega -a s operativni postopek odstranitve dima in dimnih plinov iz prostora, ki zajema več etaž, npr. stopnišča v večnadstropni stavbi

ANG.: *vertical ventilation*

NEM.: *vertikale Entrauchung f*

veterán -a m **veteránka** -e ž član prostovoljne gasilske organizacije, ki je dopolnil zakonsko določeno število let in lahko glede na svojo zdravstveno in fizično sposobnost opravlja naloge na organizacijskem, preventivnem in izobraževalnem področju

ANG.: *veteran*

NEM.: *Veteran m*

vetrob ránsko stétklo -ega -a s prednje steklo vozila, ki je lepljeno iz več slojev in zato ob trku ne razpade na koščke, ki bi dodatno poškodovali potnike

ANG.: *windscreen*

NEM.: *Windschutzscheibe f*

vetrolòm -ôma m *zaščita, reševanje in pomoč* izredni dogodek, ki nastane zaradi lomljenja drevja ter poškodbe urbane opreme, npr. cestne signalizacije, razsvetljave, in stavb, zlasti streh, zaradi močnega vetra ob viharjih, nevihtah, neurjih in podobnih vremenskih pojavih, kar zahteva izvajanje zaščite, reševanja in pomoči

ANG.: *windthrow*

NEM.: *Sturmholz m, Windbruch m*

vezálna vrév -e -í ž vrv manjšega premera, ki je shranjena v namenski torbici in je namenjena povezavi sesalnih cevi pod spojkami ter njihovi pritrditvi na fiksno mesto z namenom zmanjšanja sil na spojke cevi, ki nastanejo zaradi lastne mase ter mase vode, ki napolni sesalni vod

ANG.: *suction hose rope*

NEM.: *Saugschlauchleine f*

vezíst -a m **vezístka** -e ž posebej usposobljena oseba, ki upravlja radijske in ostale zveze v mirnodobnem času in času intervencije, pri čemer lahko vodja intervencije posebej določi posameznika za upravljanje radijskih zvez na mestu intervencije

ANG.: *communication assistant, radio operator*

NEM.: *Funkoperator m, Melder m*

VGČ -ja [vəgəčə] m ◀▶ večnamenski gasilski čöln

vgrajèna dímná zavèsa -e -e -e ž priprava za vertikalno predelitev večjega prostora, varovanega s sistemom odvoda dima in toplote, ki je pritrjena na streho ali strop z namenom omejitve širjenja dima po požarnem sektorju ter povečanju učinkovitosti odvoda dima in toplote

ANG.: *ceiling screen, roof screen, smoke curtain*

NEM.: *Rauchschrürze f*

vgrajèna gasilská črpálka -e -e -e ž gasilna naprava, ki je integrirana v gasilsko vozilo, za njen pogon skrbi odgon vozila, tlak se povečuje s pomočjo centrifugalnega dela črpalke, ki je lahko tudi večstopenjski, odzračevanje pa se izvede s pomočjo vgrajene sesalne črpalke in je namenjena povečevanju tlaka vode v tlačnih ceveh za potrebe gašenja

ANG.: *truck-mounted fire pump*

NEM.: *eingebaute Feuerlöschkreiselpumpe f*

vgrajèna rádijská postája -e -e -e ž radijska naprava za komuniciranje prek radijskih valov s fiksne lokacije, ki je nameščena v objektih **s**: stacionárna rádijská postája

ANG.: *base station radio, stationary two-way radio*

NEM.: *Funk-Basisstation f, Stationsfunkgerät n*

vgrajèni nosílec IDA -ega -lca -- [ída] m naslonski del sedeža v kabini gasilskega vozila, ki je posebej oblikovan z namenom varnega shranjevanja in nameščanja izolirnega dihalnega aparata med vožnjo na intervencijo in ki omogoča blokiranje ali sprostitve IDA iz ležišča, navadno s pomočjo ročke

ANG.: *SCBA holder*

NEM.: *Pressluftatmer-Halter m*

VGV -ja [vəgəvə] m ◀▶ večnamensko gasilsko vozilo

vijáčna črpálka -e -e ž črpalka za prečrpavanje različnih tekočin iz sodov, cistern in rezervoarjev, ki jo sestavlja zgornji pogonski del ter spodnji del cevaste oblike, v katerem se vrti rotor, ki omogoča potiskanje tekočine navzgor ter naprej po cevi

ANG.: *drum pump*

NEM.: *Fasspumpe f*

víle víl ž mn. ročno orodje z lesenim držalom ter nasajenim orodjem s štirimi ali petimi kovinskimi roglji, s katerim se lahko učinkovito premika voluminiziran, a lahek material, npr. seno, kar omogoča boljši prodor vode ter razkopavanje požarišča

ANG.: *mainhole fork*

NEM.: *Dunggabel f*

vír -a m *zaščita, reševanje in pomoč* gasilska enota ali enota pripadnikov drugih služb, ki je opremljena z osebno varovalno opremo in tehniko ter je usposobljena in razporejena za izvajanje določenih nalog na intervenciji, kamor sodijo tudi področni strokovnjaki s posebnim znanjem, npr. hidrologi, ali posebna oprema, npr. zmogljivejši agregat

ANG.: *resource*

NEM.: *Ressource f*

vír na póti -a -- -- m *zaščita, reševanje in pomoč* vir, ki ga regijski center za obveščanje na poziv vodje intervencije pošlje na sprejemno mesto ali mesto intervencije

ANG.: *allocated resource*

NEM.: *zugewiesene Ressource f*

vír nevárnosti -a -- m stvar, ki zaradi izrednega dogodka spremeni svoje osnovne lastnosti in ogroža gasilce ter druge posredovalce na intervenciji, npr. plinska jeklenka pri stanovanjskem požaru

ANG.: *source of hazard*

NEM.: *Gefahrenquelle f*

vír sévanja -a -- m snov ali naprava, ki oddaja ionizirajoče sevanje ali sprošča radioaktivne snovi

ANG.: *radiation source*

NEM.: *Strahlenquelle f*

V

vírus -a m *nevarne snovi* infektivni necelični mikroorganizem, ki se razmnožuje samo znotraj živih celic ter povzroča nalezljive bolezni

ANG.: *virus*

NEM.: *Virus m*

vír vžiga -a -- m toplotna, svetlobna, električna, kemična ali mehanska energija, ki povzroči vžig gorljive snovi

ANG.: *ignition source*

NEM.: *Zündquelle f*

viskóznost penila -i -- ž merilo upora penila proti gibanju pri določeni sili, ki deluje nanj, kar je pomembno pri načrtovanju sistemov doziranja penila, pri čemer so večje vrednosti pri alkoholno obstojnih penilih

ANG.: *foam concentrate viscosity*

NEM.: *Löschschaumviskosität f*

viskóznost snoví -i -- ž fizikalna količina, ki je določena kot razmerje med strižno napetostjo in strižno hitrostjo ter vpliva na notranje trenje tekočin, zaradi česar je zlasti pri uporabi penil bolj viskozna penila težje ustrezno dozirati z dozirnimi napravami v pravem mešalnem razmerju kot nizkoviskozna penila

ANG.: *viscosity*

NEM.: *Viskosität f*

visóka napétost -e -i ž električna napetost nad 1000 V, ki se uporablja predvsem za prenos in distribucijo električne energije na dolge razdalje in za napajanje velikih industrijskih obratov ter zahteva posebne varnostne in zaščitne ukrepe zaradi tveganj, povezanih z električnim udarom in poškodbami opreme

ANG.: *high voltage, HV*

NEM.: *Hochspannung f*

visóka stávba -e -e ž stavba, ki ima višino poda zadnje etaže, v kateri se še lahko stalno zadržujejo uporabniki, več kot 22 m nad nivojem terena, kjer so predvidene površine za gasilce, potrebne evakuacijske poti pa morajo nujno biti zagotovljene z gradbenimi ukrepi

ANG.: *high-rise building*

NEM.: *Hochhaus n*

visókotláčna cév -e -í ž gasilska cev standardiziranih dolžin z medeninastima spojkama na vsaki strani, odporna proti posebej velikim tlačnim obremenitvam, ki je namenjena pretakanju manjših količin vode ali penilne mešanice od visokotlačne črpalke do visokotlačnega ročnika

ANG.: *high pressure hose*

NEM.: *Hochdruckschlauch m*

visókotláčna črpálka -e -e ž samostojno vgrajena naprava ali naprava, ki je prigrajena

normalnotlačni črpalke in ki skladno s standardom EN 1028 pri nazivnem tlaku 40 bar zagotavlja določen nazivni pretok vode, npr. najmanj 250 l/min, zato v kombinaciji z visokotlačnim ročnikom tvori zelo majhne kapljice, ki se dobro uparjajo, kar omogoča boljši izkoristek nanesene gasilne vode

ANG.: *high pressure fire pump*

NEM.: *Hochdruckpumpe f*

visókotláčni cevóvód -ega -óda m gumirana armirana cev različnih dolžin, navita na navijak kot sestavni del gasilskega vozila, odporna proti posebej velikim tlačnim obremenitvam, namenjena dobavi manjših količin vode od visokotlačne črpalke do visokotlačnega ročnika

ANG.: *high pressure line*

NEM.: *formstabile Hochdruckleitung f*

visokotláčni gasilník -ega -a m prenosni gasilnik z vodo, ki ga gasilci uporabljajo za gašenje začetnih požarov, pri izvidovanju ali kot preventivni ukrep, v katerem se potisni plin spusti tik pred uporabo iz ločene visokotlačne posode, s čimer je omogočena večkratna uporaba gasilnika, če se napolni z vodo, za večjo učinkovitost pa se vodi lahko doda penilo

ANG.: *high-performance fire extinguisher*

NEM.: *Hochdrucklöscher m*

visokotláčni napád -ega -áda m taktični postopek gašenja požarov manjšega obsega ali požarov v naravi z visokotlačnimi cevmi in ročnikom z uporabo visokotlačne črpalke, ki omogoča manjšo porabo vode

ANG.: *high pressure fire attack*

NEM.: *Hochdruck-Schnellangriff m*

visokotláčni ročník -ega -a m gasilska armatura, odporna proti posebej velikim tlačnim obremenitvam, ki je nameščena na koncu visokotlačnega cevovoda za nanašanje vode na požar, in sicer z ventilom za odpiranje in zapiranje, ki pri nekaterih modelih amortizira tudi tlačne udare, ter šobo za oblikovanje curka

ANG.: *high pressure nozzle*

NEM.: *Hochdruckstrahlrohr n*

visókotláčni vód -ega vóda m povezovalna cev, ki zajema zrak pred reducirnim ventilom izolirnega dihalnega aparata ter ga vodi do manometra in varnostne piščali, saj je za oba dela potreben realni in ne reducirani tlak v tlačni posodi za IDA

ANG.: *high pressure hose*

NEM.: *Hochdruckleitung f*

vizír -ja m sestavni del zaščitne maske, reševalne kape ali obleke za nevarne snovi, ki

omogoča zaščito obraza in hkrati zagotavlja vidljivost

ANG.: visor

NEM.: Visier *m*

vléčenje razvitih cevi -a -- -- s tekmovanja

napaka tekmovalca, ki premika že položeno cev v podolžni smeri po tleh in pri tem premakne na tleh ležečo spojko

ANG.: dragging laid-out hoses

NEM.: Schleifen ausgelegter Druckschläuche *n*

vléčni dróg -ega -a *m* kovinska cev, dolga okoli

3 m, ki ima na obeh koncih izdelano uho za priklop na vlečno kljuko in je namenjena vleki okvarjenih vozil, pri čemer se zaradi stabilne oblike ves čas ohranja ustrezna razdalja med vlečnim in vlečenim vozilom

ANG.: steel tow bar

NEM.: Abschleppstange *f*

vléčni vítel -ega -tla *m* hidravlično ali

električno gnan navijalni boben, ki je prigraden na gasilsko vozilo, z ustrezno debelo žično vrvjo z vgrajenim kavljem, ki skupaj omogoča pomoč pri izvleku vozila ali premiku bremena

ANG.: winch

NEM.: Winde *f*

VNC -ja [vənəçə] *m* ◀▶ várnostnonadzórni cénter

vnetljiva méšanica -e -e ž mešanica oksidanta in gorljive snovi v razmerju med spodnjo in zgornjo mejo vnetljivosti, kar omogoči, da zagori

ANG.: inflammable mixture

NEM.: zündfähige Mischung *f*

vnetljive tekočine -ih -in ž mn. razred

nevarnosti, v katerega so razvrščene snovi in zmesi, ki so pri običajnem zračnem tlaku in zračni temperaturi v tekočem stanju ter imajo plamenišče pri temperaturah, nižjih od 60 °C, npr. bencin, dizel, aceton **s**: transportni razred nevarnosti 3

ANG.: flammable liquids

NEM.: entzündbare flüssige Stoffe *m pl*

vnetljive trdne snóvi -ih -ih -í ž mn. razred

nevarnosti, v katerega so razvrščene zmesi in snovi, ki so pri običajnem zračnem tlaku in temperaturi v trdnem stanju, navadno v prahu, vendar se ob prisotnosti oksidanta ali vode hitro vnamejo in oddajajo vnetljive pline, burno reagirajo ali so podvržene samovžigu, npr. žveplo, rdeči fosfor, beli fosfor **s**: transportni razred nevarnosti 4

ANG.: flammable solids

NEM.: entzündbare Feststoffe *m pl*

vnetljivost -i ž lastnost snovi ali zmesi, da reagira z oksidanti, najpogosteje s kisikom

iz zraka, ob prisotnosti vira vžiga z relativno nizko energijo

ANG.: flammability, inflammability

NEM.: Entflammbarkeit *f*, Entzündbarkeit *f*, Entzündlichkeit *f*

vôda -e ž gasilo, ki zaradi svojih lastnosti, in sicer velike specifične toplote in velike izparilne toplote, pri gašenju omogoča zlasti učinkovito hlajenje, zaradi cenovne dostopnosti in razmeroma enostavnega transporta je najpogosteje uporabljena za gašenje požarov požarnega razreda A

ANG.: water

NEM.: Wasser *n*

vodárska skupína -e -e ž gasilska skupina dveh ali treh gasilcev pod vodstvom prvega vodarja, ki opravlja zahtevne operativne naloge v oddelku na intervenciji, npr. prezračevanje **s**: druga napadálna skupína

ANG.: water crew, WTR

NEM.: Wasserversorgungstrupp *m*, W-Tr *m*

vodíkov cianíd -ega -a *m* plin, ki nastaja tudi pri gorenju in razpadu nekaterih organskih snovi, npr. formamida, ima značilen vonj po grenkih mandljih ter je izredno strupen v zelo kratkem času, znaki zastrupitve so glavobol, vrtoglavica, draženje oči, slabost, težave z dihanjem, tonično-klonični krči, nezavest in končno zastoj dihanja ter srca, zato mora oseba prejeti protistrup

ANG.: hydrogen cyanide

NEM.: Cyanwasserstoffgas *n*

vodílina vrév -e -í ž statična vrév, ki je namenjena ustvarjanju odmika nosil ali reševane osebe od objekta med postopkom reševanja

ANG.: guide line

NEM.: Leitseil *n*

vódja administrácie in finánc -e -e -e -e *m*

vódja administrácie in finánc -e -e -e -e ž član vodstva intervencije, ki v štabu skrbi za organizirano vodenje dokumentacije in porabo finančnih sredstev na intervenciji

ANG.: finance and administration officer

NEM.: Administration-Führungsassistent *m*

vódja enôte -e -e *m* vódja enôte -e -e ž oseba, ki poveljuje gasilskemu oddelku ali gasilskemu vodu tako v mirnodobnem času kot na intervenciji in prejema povelja ter poroča vodji sektorja

ANG.: team leader

NEM.: Einheitsführer *m*

vódja evakuácie -e -e *m* vódja evakuácie -e -e ž običajno odgovorna oseba za varstvo pred požarom v določenem okolju, ki delodajalcu strokovno pomaga pri načrtovanju postopkov evakuacije, organizira vaje evakuacije,

V

preverja stanje in opozarja na nepravilnosti, ob dejanski evakuaciji pa koordinira umik in od svojih pomočnikov pridobi informacije o izvedbi umika po sektorjih ter poroča o stanju pristojnim službam po njihovem prihodu
ANG.: *evacuation leader, fire coordinator*
NEM.: *Brandschutzbeauftragter m, Evakuierungsleiter m*

vódja intervencije -e -- m vódja intervencije -e -- ž gasilec, ki poveljuje gasilskim taktičnim formacijam na intervenciji v skladu s pooblastili in opravlja funkcijo poveljnika štaba v primeru štabnega vodenja, sodeluje z drugimi službami na mestu intervencije, npr. policijo, reševalci, ter daje izjave za javnost
ANG.: *head of operations, incident commander*
NEM.: *Einsatzleiter m, Eltr m, Gesamteinsatzleiter m*

vódja logistike -e -- m vódja logistike -e -- ž član vodstva intervencije, ki v štabu skrbi za organizacijo preskrbe in prevoza operativnih enot, opreme in potrebnih virov za izvajanje intervencije
ANG.: *logistics officer*
NEM.: *Logistik-Führungsassistent m, Versorgung-Führungsassistent m*

vódja načrtovanja -e -- m vódja načrtovanja -e -- ž član vodstva intervencije, ki v štabu nudi podporo vodji intervencije pri sprejemanju odločitev tako, da skrbi za zbiranje, vrednotenje in posredovanje informacij v zvezi z izrednim dogodkom in odzivom nanj, usklajevanje priprave in dokumentiranje načrta izvedbe odziva, vzdrževanje informacij o trenutnem stanju in razvoju izrednega dogodka in odziva nanj ter vzdrževanje informacij o statusu virov
ANG.: *planning officer*
NEM.: *Planung-Führungsassistent m*

vódja oddélka -e -- m vódja oddélka -e -- ž poveljujoči gasilskega oddelka ali zmanjšanega gasilskega oddelka, ki je odgovoren, da učinkovito vodi in usmerja delo gasilcev na intervenciji, operativni vaji ali drugem gasilskem nastopu **s:** desetár
ANG.: *group commander, squad leader*
NEM.: *Gruppenführer m*

vódja operácij -e -- m vódja operácij -e -- ž zaščita, reševanje in pomoč ► operativni vódja

vódja podróčja -e -- m vódja podróčja -e -- ž zaščita, reševanje in pomoč član vodstva intervencije, ki je odgovoren za vodenje enega od temeljnih gradnikov organizacijske strukture vodenja odziva, in sicer načrtovanja, operativne naloge, logistiko ali administracijo in finance, kadar izredni dogodek zaradi

svojega obsega in števila prizadetih ter ogroženih ljudi zahteva vzpostavitev takšne organizacije vodenja
ANG.: *section commander*
NEM.: *Führungsassistent m*

vódja reševánja -e -- m vódja reševánja -e -- ž prva pomoč oseba, ki na podlagi informacij o postopkih reševanja in informacijah o poškodovancih usklajuje njihovo obravnavo v predbolnišničnem okolju
ANG.: *rescue manager*
NEM.: *Rettingsmanager m*

vódja séktorja -e -- m vódja séktorja -e -- ž oseba, ki poveljuje eni ali več gasilskim enotam, ki na intervenciji delajo v enem od operativnih sektorjev in je podrejen vodji intervencije ali operativnemu vodji **s:** séktorski poveljnik
ANG.: *sector commander*
NEM.: *Einsatzabschnittsleiter m, EALtr m*

vódja skupíne -e -- m vódja skupíne -e -- ž vodja gasilske taktične formacije, sestavljene iz dveh ali treh članov, ki lahko samostojno opravlja le določene operativne naloge, npr. vodja GVC-2
ANG.: *crew leader*
NEM.: *Truppführer m*

vódja tekmovánja -e -- m vódja tekmovánja -e -- ž tekmovalna sodnik, ki skrbi za nemoten potek tekmovalja, poveljuje vsem tekmovalnim enotam od začetka do zaključka tekmovalja in je član tekmovalnega odbora, med drugim zadolžen za koordinacijo dela ocenjevalnih komisij, vrstni red nastopajočih tekmovalnih enot in izdelavo načrta razporeditve tekmovalnega orodja ter tekmovalnih prog
ANG.: *competition leader*
NEM.: *Wettbewerbsleiter n*

vódja vóda -e -- m vódja vóda -e -- ž poveljujoči gasilskega voda, ki je odgovoren za opravljanje operativnih nalog ter gasilske taktične formacije na intervenciji, vaji ali drugem gasilskem nastopu **s:** vódnik
ANG.: *fire platoon leader*
NEM.: *Zugführer m*

vódna mègla -e -è ž vodni curek kratkega dometa do 5 m, ki ga sestavljajo zelo drobne kapljice vode, ki ohlajujejo območje in preprečujejo širjenje požara
ANG.: *water mist*
NEM.: *Wassernebel m*

vódna zavésa -e -è ž gasilska armatura, ki je pritrjena v tla na koncu tlačnega voda in oblikuje curek v obliki vertikalne vodne prepreke ter omogoča zaščito okolice pred toplotnim sevanjem z ohlajanjem, saj npr.

pri tlaku 5 barov omogoča pršenje vodnih kapljic v višini 7 m in širini 27 m **s:** vódni štít

ANG.: *hydroshield*

NEM.: *Hydroschild m, Wasserschild m*

vódni járek -e -rka m *tekmovanja* ovira, ki jo morajo tekmovalci preskočiti v vaji z ovirami za mladince in mladinke

ANG.: *ditch*

NEM.: *Wassergraben m*

vódnik -a m *vodnica* -e ž ► vódja vóda

vódni mónitor -ega -ja m *gasilska armatura* v obliki topa, ki je lahko nameščena na gasilskem vozilu ali prenosna in s katero se nanaša večja količina gasila, navadno vode ali pene, na požar v velikem dometu

ANG.: *deluge gun, fire monitor*

NEM.: *Wasser-/Schaum-Monitor m*

vódni stólp -ega -pca m *prisotnost vode* v sesalnem vodu, iz katerega je izsesan zrak do te mere, da zunanji zračni tlak potisne vodo do vstopne odprtine črpalke

ANG.: *water column*

NEM.: *Wassersäule f*

vódni štít -ega -a m ► vódna zavésa

vódni vír -ega -a m *mesto*, s katerega gasilci odvezemajo vodo za gašenje, pri čemer so količine dotoka vode lahko neomejene, npr. hidranti, potoki, jezera, ali omejene, npr. vodnjaki, požarni bazeni

ANG.: *water resource*

NEM.: *Wasservorrat m*

vojáška nosila -ih -íl s mn. ► zlozljiva nosíla

vójna -e ž *zaščita, reševanje in pomoč* oboroženi konflikt, praviloma med državama, ki z ubojnimi sredstvi povzročijo poškodbe ljudi, živali, kulturne dediščine, okolja, infrastrukture, zaradi česar je potrebno izvajanje zaščite, reševanja in pomoči civilnemu prebivalstvu, pri čemer sile za zaščito, reševanje in pomoč nudijo prvo pomoč, gasijo požare, rešujejo iz ruševin, ukrepajo ob radiološki, kemični in biološki nevarnosti, izvajajo evakuacijo, zaklanjanje, nastanitev in po zmožnostih zagotavljajo osnovne življenjske pogoje

ANG.: *war*

NEM.: *Krieg m*

vózel -zla m *prepleteni ali zategnjeni del vrvi*, ki s svojo obliko omogoča vpetje vrvene tehnike ali izvedbo nekega manevra

ANG.: *knot*

NEM.: *Knoten m*

vpónka -e ž *kovinski pripomoček*, podoben obroču, z vzmetjo, gibljivimi vratci in

varovalom, ki je namenjen hitri in enostavni povezavi ostale opreme vrvene tehnike v celoten vrveni sistem **s:** karabín

ANG.: *carabiner, connector*

NEM.: *Karabinerhaken m*

vpónka s škripcem -e -- -- ž *vponka*, ki ima na enem koncu vzdolžne osi vgrajen manjši škripec, ki omogoča minimalno trenje med vrvjo in vponko med gibanjem vrvi skozi vponko

ANG.: *pulley connector*

NEM.: *Karabiner mit Seilrolle m*

vratca vpónke -ic -- s mn. *sestavni del vponke*, pritrjen na vzmet, ki omogoča vpenjanje in izpenjanje ostale vrvene tehnike ter preprečuje njeno nenamerno izpenjanje

ANG.: *connector gate*

NEM.: *Karabinerverschluss m*

vratna opórnica -e -e ž *prva pomoč* medicinski pripomoček, namenjen delni imobilizaciji vratne hrbtenice v primeru suma na poškodbo vratne hrbtenice zaradi okoliščin in mehanizma nastanka poškodbe, pri čemer je kljub nameščenemu pripomočku še vedno obvezno dodatno ročno varovanje vratne hrbtenice vse do dokončne namestitve poškodovanca na zajemalna nosíla

ANG.: *neck brace*

NEM.: *Halskrause f*

vratni nosilni trák -ega -ega -ú m *sestavni del maske* izolirnega dihalnega aparata, namenjen nošenju maske okoli vratu, kadar ni nameščena na obrazu in v uporabi

ANG.: *neck strap*

NEM.: *Neckentragerriemen m*

vrelíšče -a s *temperatura*, pri kateri parni tlak snovi doseže vrednost 1,013 bara

ANG.: *boiling point*

NEM.: *Siedepunkt m, Siedetemperatur f*

V-réz -a m *tehnika*, pri kateri se s hidravličnimi škarjami odstrani del materiala v obliki črke V in tako omogoči nadaljnje globlje rezanje

ANG.: *V-cut*

NEM.: *V-Schnitt m*

vróča cóna -e -e ž **1.** *taktika* območje mesta intervencije, na katerem so gasilci lahko v neposrednem stiku z nevarnimi snovmi in kjer se izvajata neposredno reševanje in omejevanje širjenja ob nezgodi z nevarno snovjo, zato je potrebna posebna osebna in skupna varovalna oprema, npr. plinotesna obleka, in se čim hitreje izvede umik poškodovanca v varnejše območje **s:** rdéča cóna (1)

ANG.: *hot zone*

NEM.: *innerer Gefahrenbereich m*

2. *teorija gorenja in gašenja* ► nádtláčna cóna

vróča déla -ih dél s mn. delo, ki obsega tehnološke postopke varjenja, rezanja, spajkanja ter segrevanja materialov, predvsem kovin, ki zaradi razvitih temperatur in vplivov na okolico ter težjega nadzora dogajanja v okolici predstavlja veliko nevarnost nastanka požara, če se izvaja v neprilagojenih prostorih, zato je treba pred začetkom dela v okviru ocene tveganja preveriti, ali je mogoče uporabiti alternativne tehnološke postopke, drugače pa je treba požarno zavarovati mesto dela in organizirati požarno stražo
ANG.: hot works
NEM.: feuergefährliche Arbeiten *f pl*, Heißarbeiten *f pl*

vróča mésta -ih mést s mn. omejena mesta, na katerih se zaradi uporabljenih materialov in zbiranja toplote zvišuje temperatura na površini in lahko predstavljajo mesto vžiga, npr. na strehah, ki imajo nameščene solarne panele
ANG.: hot spot
NEM.: Hot-Spot *m*

vróči dímní plíní -ih -ih -ov m mn. zmes plinov, ki nastajajo kot produkti popolnega gorenja ali nepopolnega gorenja, pri čemer so plini v zmesi odvisni od gorljive snovi, ki zgoreva, od oksidanta, ki omogoča gorenje gorljive snovi, in od razmer, v katerih poteka gorenje **s:** požárni plíní
ANG.: combustion gases, fire gases
NEM.: Brandgase *m pl*

vrísta -e ž **razvrščanje** razvrstitev gasilcev ali vozil drug poleg drugega po predpisanem razmiku v ravni vrsti, pri čemer se postavijo ob bok drug drugemu
ANG.: row
NEM.: Reihe *f*

vríšni požár -ega -a m požar v naravi, pri katerem ogenj zajame krošnje dreves, kar omogoča hitrejšo širjenje ognja in večjo intenzivnost požara, zato se lahko hitro razširi na velika območja in povzroči veliko škodo v gozdovih ter ogroža ljudi, živali in infrastrukturo **s:** krónski požár
ANG.: crown fire, peak wildfire
NEM.: Kronenfeuer *n*, Wipfelfeuer *n*

vrívna ográja -e -e ž vrv, ki je nameščena v neposredni bližini nevarnega območja in preprečuje padec osebe v globino in na katero se uporabnik vpne s popkovino ali neposredno z vponko
ANG.: rope fence
NEM.: Seilschiene *f*

vrívna prížéma -e -e ž naprava z vgrajenim mehanizmom, ki omogoča nadzorovano

gibanje vrvi skozi napravo in preprečuje povratno gibanje vrvi skozi njo, zato se uporablja za aktivni dvig in pasivni dvig
ANG.: rope ascender
NEM.: Seilklemme *f*

vrívna téhnika -e -e ž **1.** metoda za premagovanje višine, varovanje pred padcem z višine in v globino ter premikanje objektov v prostoru z uporabo vrvi ter namenskih naprav za vrvi
ANG.: rope technique
NEM.: Seiltechnik *f*
2. osebna varovalna oprema in druga oprema za delo na višini in reševanje oseb, živali in premoženja z višin in iz globin
ANG.: rope rescue equipment
NEM.: Seiltechnik *f*

vrívna zavóra -e -e ž naprava, ki deluje s pomočjo trenja, ki se ustvarja med vrvjo in drsno površino naprave, zato se uporablja za izvedbo aktivnega in pasivnega spusta
ANG.: rope descender
NEM.: Abseilgerät *n*

vrívna žíčnica -e -e ž ► prèdnápéta vrív

vrívni vítel -ega -tla m naprava, gnana na ročni, motorni ali električni pogon, ki je sestavljena iz tuljave in zobniškega sistema ter zavornega koluta in ki omogoča vleko ali popuščanje vrvi
ANG.: rope winch
NEM.: Seilwinde *f*, Seilwisch *m*

vskóčna blazína -e -e ž ► vskóčnica

vskóčnica -e ž napihljiva blazina, na katero lahko skočijo osebe, ki jih gasilci rešujejo iz večnadstropnih stavb in ni druge možnosti varnega umika iz stavbe **s:** vskóčna blazína
ANG.: jumping cushion
NEM.: Sprungkissen *n*, Sprungpolster *n*

vstópna odprtína -e -e ž **1.** tehnično reševanje odprtina, skozi katero gasilci in reševalci segajo v poškodovano vozilo ali porušeni objekt z namenom zavarovanja poškodovancev v času, ko pripravljajo izstopno odprtino
ANG.: entry opening
NEM.: Eintrittsöffnung *f*
2. taktika odprtina, zlasti okna in vrata, ki je namenjena dovodu svežega zraka za prezračevanje objekta
ANG.: inlet opening
NEM.: Zuluftöffnung *f*

Vulkán -a m informacijska rešitev za upravljanje evidenc članstva in organizacij prostovoljnih gasilcev, opreme, strokovnih usposabljanj, napredovanj, gasilskih odlikovanj in prijav na dogodke
ANG.: information system Vulkan
NEM.: Informationssystem Vulkan *n*

vzbúh -a m požarni učinek širjenja plamenske fronte skozi razpršeno gorljivo snov, zlasti prah ali zmes plinov ter hlapov vnetljive tekočine, pri čemer nastali nadtlak navadno ni dovolj visok, da bi v prostoru povzročil škodo

ANG.: *flash fire*

NEM.: *Verpuffung f*

vzdrževanost informacij -i -- ž kriterij kakovosti dostopa in infrastrukture, po katerem je informacija strukturirana in redno posodobljena z namenom prihodnje uporabe

ANG.: *maintainability of information, supportability of information*

NEM.: *Wartbarkeit der Information f*

vzporédni nastòp -ega -ópa m taktični nastop gasilskega voda, kjer uporabita oba gasilska oddelka za gašenje isto črpalko in en sam vodni vir

ANG.: *parallel action*

NEM.: *Einsatz geschlossen m*

vzròk nastánka požára vzròka -- -- m opis okoliščin, zaradi katerih zagori in kateri vir vžiga deluje na gorljivo snov na določen način v prisotnosti oksidanta, npr. visoka temperatura zaradi okvare električne naprave, malomarno ravnanje, požig, otroška igra

ANG.: *cause of fire*

NEM.: *Brandursache f*

vžig -a m začetek gorenja gorljive snovi, ki nastopi, ko so izpolnjeni pogoji požarnega tetraedra

ANG.: *ignition*

NEM.: *Entzündung f*

Z

začasna eléktrična inštalácija -e -e -e ž električni sistem za kratkotrajno uporabo med začasnimi dejavnostmi, npr. na gradbiščih, prireditvah, začasnih deloviščih, ki je zasnovan za hitro postavitve in odstranitve, pri čemer mora zagotavljati varnost uporabnikov in opreme

ANG.: *temporary electrical installation*

NEM.: *temporäre Elektroinstallation f*

začasna nastanitev -e -tve ž zaščita, reševanje in pomoč daljše bivanje evakuiranih oseb v objektih in prostorih, ki so namenjeni za bivanje, npr. v turističnih nastanitvenih objektih, prikolicah za kampiranje, kontejnerskih bivalnih enotah, šotorih

ANG.: *temporary accommodation*

NEM.: *Übergangsunterbringung f*

začasno podpiranje objéktov -ega -a -- s podpiranje objektov ali delov objektov za krajše časovno obdobje, navadno le za izvajanje nalog reševanja, zatem pa se podporni elementi odmaknejo

ANG.: *temporary bracing*

NEM.: *temporäre Abstützung f, temporäre Sicherung f*

začétek váje -tka -- m tekmovanja prvi trenutek opravljanja tekmovalnih nalog v določeni gasilskošportni disciplini

ANG.: *start of exercise*

NEM.: *Beginn der Übung m*

začétna odprtína -e -e ž ukrep, s katerim se z manjšimi orodji ustvari dovolj velika odprtina za uporabo večjih orodij, npr. razmikanje avtomobilske pločevine z izvijačem, lomilko

ANG.: *first opening, initial opening*

NEM.: *Anfangsöffnung f, Erstöffnung f*

začétni požár -ega -a m faza požara takoj po vžigu, v kateri gorijo le snovi blizu mesta vžiga, temperatura v prostoru je nizka, visoka je le na mestu gorenja, ki lahko poteka s plamenom ali brez plamena

ANG.: *incipient fire*

NEM.: *Brandbeginn m, Entstehungsbrand m*

zádnje stéklo -ega -a s steklo, ki je nameščeno na zadnji steni vozila ter se pri posredovanju ob prometnih nezgodah pogosto uporablja kot vstopna odprtina

ANG.: *rear window*

NEM.: *Heckscheibe f*

zádnji réd -ega -a m razvrščanje postavitev gasilcev na koncu vrste ali kolone enote, ki mora biti vedno popolnjena

ANG.: *last row arrangement*

NEM.: *letzte Reihe f*

zahtévani odmik stávbe -ega -a -- m predpisani odmik med stavbami, s katerim se zagotovi, da se požar ne more razširiti na sosednje objekte

ANG.: *required distance*

NEM.: *erforderlicher Abstand m*

zahtévani pretók -ega -óka m najmanjši pretok, ki ga je treba zagotoviti v predvidenem

VZ

času pri razpoložljivem dinamičnem tlaku za učinkovito gašenje

ANG.: *required discharge*

NEM.: *erforderliche Durchflussmenge f*

zajemalna nosila -ih -il s mn. nosila, ki omogočajo, da se poškodovanca namešča s klasičnim prelaganjem, s potiskanjem leve in desne polovice nosil ter s polaganjem iz položaja, ko je poškodovanec obrnjen v osi na boku, pri čemer se za imobilizacijo uporabijo najmanj štirje pasovi, imobilizacija pa se zaključí z univerzalno oporo za glavo

ANG.: *scoop stretcher*
NEM.: *Schaufeltrage f*

zajem požarne vode -éma -- -- m zbiranje in odstranjevanje kontaminirane gasilne vode na pogorišču po gašenju v posebne naprave in rezervoarje, da se prepreči onesnaženje okolice

ANG.: *contaminated firewater recovery*

NEM.: *Brandwasserauffang m*

zaježitev -tve ž taktični nastop gasilske enote pri gašenju požara v naravi, ki z obkrožanjem ali varovanjem boka požara prepreči njegovo širjenje

ANG.: *fire impoundment*

NEM.: *Brandbegrenzung f*

zaključček váje -čka -- m **tekmovanja** prenehanje opravljanja tekmovalnih nalog v določeni gasilskošportni disciplini, npr. ko zadnji tekmovalec opravi svoje delo ali preteče ciljno črto

ANG.: *end of exercise*

NEM.: *Ende der Übung n*

zanesljivo sidrišče -ega -a s sidrišče, ki je sposobno prenašati vse pričakovane statične in dinamične obremenitve vrvnega sistema

ANG.: *reliable anchor point*

NEM.: *sicherer Ankerpunkt m*

zapórni ventil -ega -a m gasilska armatura različnih standardiziranih velikosti, s katero se prek zasuna uravnava pretok vode v cevovodu

ANG.: *hose shut-off*

NEM.: *Schlauchabspernung f*

zaprta veríga -e -e ž taktični nastop več gasilskih enot, ki omogoča dobavo oskrbo požarišča z gasilno vodo iz oddaljenega vodnega vira in pri katerem voda teče med črpalkami po tlačnih ceveh do končne lokacije

ANG.: *closed circuit*

NEM.: *geschlossene Schaltreihe f*

zaprti zazidálni systém -ega -ega -a m način zazidave, pri katerem so objekti na določenem zemljišču zgrajeni drug poleg

drugega in med seboj ločeni s požarnimi zidovi

ANG.: *closed building system*

NEM.: *geschlossene Bauweise f*

zasédba trojaka -e -- ž **tekmovanja** trenutek v vaji, ko se tekmovalec postavi razkoračeno prek B-cevi, neposredno za trojakom in ga sme upravljati

ANG.: *distributor occupation*

NEM.: *Verteiler-Besetzung f*

zasilna nastanítev -e -tve ž **zaščita**, **reševanje** in **pomoč** kratkotrajno skupinsko bivanje evakuiranih oseb v prostorih, ki praviloma niso namenjeni za bivanje, npr. v šolah, telovadnicah, gasilskih domovih, v katerih se nudijo zasilna ležišča, stranišča in pitna voda, glede na možnosti pa sčasoma tudi topli napitki, prehrana, električna energija, gretje, hlajenje, zdravstvena in psihosocialna pomoč

ANG.: *emergency accommodation*

NEM.: *Notunterbringung f*

zasilna razsvetljáva -e -e ž razsvetljava z lastnim virom električnega napajanja, ki se uporabi takrat, ko osnovna razsvetljava zaradi prekinitve napajanja ne deluje

ANG.: *emergency lighting*

NEM.: *Notfallbeleuchtung f*

zasnóva požarne várnosti -e -- -- ž elaborat, ki je sestavni del projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja za požarno manj zahtevne objekte in s katerim se pri graditvi objektov dokazuje izpolnjevanje bistvene zahteve varnosti pred požarom

ANG.: *fire safety concept*

NEM.: *Konzept der Brandsicherheit n*

zastрупítev -tve ž **prva pomoč** vnos mejne količine nevarne snovi v organizem živega bitja prek dihal, kože ali z zaužitjem

ANG.: *poisoning*

NEM.: *Vergiftung f*

zaščíta -e ž **zaščita**, **reševanje** in **pomoč** organizacijski, tehnični in drugi ukrepi za neposredno osebno in skupinsko varovanje ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred posledicami izrednega dogodka

ANG.: *protection*

NEM.: *Schutz m*

zaščíta poškodováncá -e -- ž **prva pomoč** ukrep, s katerim se ujeta oseba v vozilu med tehničnim posegom zavaruje pred nevarnimi letečimi delci, npr. drobci plastike, stekla, prahom, s priročnimi sredstvi, npr. folijo, rjuho, odejo, ali namenskimi sredstvi, npr. posebnim pokrivalom za poškodovance, zaščitnim ščitom

ANG.: *injured person protection*

NEM.: *Patientenschutz m*

zaščita pred strélo -e --- ž sistem ukrepov, ki ga sestavljata strelvod in prenapetostna zaščita in je namenjen varovanju stavb, infrastrukture, naprav in ljudi pred škodljivimi učinki udara strele, ter preprečuje morebitne poškodbe, požare in druge nevarnosti

ANG.: *lightning protection*

NEM.: *Blitzschutz m*

zaščiteno stopnišče -ega -a s stopnišče znotraj ali zunaj stavbe, ki je požarno ločeno od ostalih delov stavbe in predstavlja varen del evakuacijske poti

ANG.: *fire escape*

NEM.: *Fluchttreppe f, Rettungsweg m*

zaščitna mála napétost -e -e -i ž sistem, ki uporablja nizke napetosti, in sicer do 50 V AC in 120 V DC, ter dodatne zaščitne ukrepe, npr. izolacijo, ozemljitev in zaščitne naprave, da zmanjša tveganje za električni udar in zaščiti uporabnika in opremo v okoljih z večjim tveganjem ter se uporablja kot varnostni ukrep tudi pri začasnih električnih inštalacijah

ANG.: *PELV, protective extra low voltage*

NEM.: *Schutzkleinspannung f*

zaščitna máska -e -e ž gumijasta maska, ki v celoti pokriva obraz uporabnika in ga ščiti pred vročimi plini, toplotnim sevanjem in škodljivimi snovmi ter je namenjena uporabi v kombinaciji z IDA, plinskim dihalnim filtrom ali kot reševalna maska **s**: celoobrazna maska

ANG.: *full face mask*

NEM.: *Vollmaske f*

zaščitna mreža za sesálni kós -e -e --- ž oprema, ki nameščena na sesalni koš onemogoča vstop neželenim delcem v sesalni vod

ANG.: *wire guard basket*

NEM.: *Saugschutzkorb m*

zaščitna očála -ih očál s mn. del osebne varovalne opreme, s katerim se oči zaščitijo pred delci manjših hitrosti in prahom, delci z višjo energijo gibanja, škodljivimi sevanji, brizgajočimi materiali višjih temperatur, jedkimi tekočinami in trdimi snovmi, dražljivimi plini in parami

ANG.: *safety goggles*

NEM.: *Schutzbrille f*

zaščitni ribiški škórnji -ih -ih -ev m mn. standardizirani gumirani škórnji z zaščitno kapico in podplatom proti prebodu, podaljšani tudi v hlačnice z naramnicami, ki so namenjeni brodenju po vodi do višine 1 m, najpogosteje se uporabljajo za odpravljanje posledic poplav

ANG.: *waders*

NEM.: *Wathose f*

zaščitni ventil za vodovôdno omréžje -ega

-a --- m gasilska armatura z vgrajenim protipovratnim ventilom, ki varuje javno vodovodno ter tako zunanje hidranto omrežje pred onesaženjem z vodo ali celo penilom iz gasilskih vozil ter tlačnimi udari, ki jih lahko ustvarja uporaba gasilskih vozil in črpalk

ANG.: *drinking water system divider*

NEM.: *Rückflussverhinderer m, Trinkwasserschutz-Systemtrenner m*

zaščitni vodnik -ega -a m oznaka PE temeljni element električne varnosti, npr. za zaščito pred električnim udarom, ki predstavlja namensko pot za varno odvajanje puščajočih tokov, ali tokov, ki so rezultat napake, do zemlje

ANG.: *protective conductor*

NEM.: *Schutzleiter f*

záúpnik -a m záúpnica -e ž psihološka podpora

in pomoč strokovno usposobljeni gasilec v gasilski enoti, ki ponudi pomoč z razbremenilnim pogovorom udeležencem intervencije in omogoči refleksijo o izvedenih ukrepih, tudi v primerih, ko zazna odklonilno vedenje posameznika, čeprav ta sam ne išče pomoči

ANG.: *confidant*

NEM.: *Vertrauensperson f*

zavstávítvena síla -e -e ž ► ulovítvena síla

zavstávljanje krvavítve -a -- s prva pomoč postopek, pri katerem se deloma ali popolnoma prekine iztekanje krvi iz telesa poškodovanca

ANG.: *bleeding stop*

NEM.: *Blutstillstand m*

zavarovánje mésta intervécije -a --- s

operativno-taktični postopek ob prihodu na mesto intervencije, s katerim se zagotovi varno delo gasilskim in drugim enotam, prepreči dostop nepooblaščenim osebam in poskrbi za prometno in požarno varnost

ANG.: *incident scene safeguarding*

NEM.: *Absicherung von Einsatzstelle f*

zavirálec -lca m ► inhibítor

zavórnó sévanje -ega -a s visokoenergijsko ionizirajoče elektromagnetno sevanje s tipičnimi valovnimi dolžinami med 0,01 nm in 10 nm, ki nastane ob trkih energetskih ionov s snovjo **s**: réntgensko sévanje

ANG.: *braking radiation, bremsstrahlung, X-radiation*

NEM.: *Bremsstrahlung f, Röntgen-Strahlung f*

zazidálni systém -ega -a m način zazidave izbranega zemljišča glede na gostoto tlorisne zazidave in višine objektov

ANG.: *building system*

NEM.: *Bauweise f*

Z

zbirálnik -a m gasilska armatura, ki omogoča združenje dveh manjših dovodnih cevi v eno odvodno večje dimenzije, npr. dveh C-cevi v B-cev, dveh B-cevi v A-cev

ANG.: *collecting breeching, siamese*

NEM.: *Sammelstück n*

zbirno mésto -ega -a s **1.** požarna preventiva

vneprej določeno mesto na prostem, ki je na pripadajočem ali javnem zemljišču zunaj stavbe in kjer preteča nevarnost evakuiranih oseb ne ogroža, pri čemer je takšnih mest glede na število predvidenih uporabnikov stavbe ter druge kazalnike lahko več, na njem pa se evakuirani uporabniki preštejejo ter manjkajoči naznanijo intervencijskim službam **s:** váрно zbirališče

ANG.: *assembly point*

NEM.: *Sammelplatz m, Sammelstelle f*

2. taktika mesto, na katerem se javijo enote ob prihodu na mesto intervencije, zlasti pri posredovanjih po naravnih nesrečah, ali če med posredovanjem enot pride do novih nevarnosti in je potreben umik

ANG.: *assembly area*

NEM.: *Bereitstellungsraum m*

3. taktika varna točka na območju mesta intervencije pri reševanju poškodovancev iz ruševin, na katero se ob alarmnem znaku umaknejo vsi reševalci

ANG.: *assembly point*

NEM.: *Sammelplatz m, Sammelstelle f*

zbòr zbòra m ► zbòrna uredítev

zbòr gasilske mladíne zbòra -- -- m srečanje, ki je v prostovoljnem gasilskem društvu organizirano praviloma enkrat na leto pred občnim zborom in na katerem gasilska mladina skupaj z mentorji pregleda svoje delo v preteklem letu ter pripravi program dela za tekoče leto, kar je predstavljeno na občnem zboru

ANG.: *general meeting of youth firefighters*

NEM.: *Jugendfeuerwehr-Mitgliederversammlung f*

zbòrna uredítev -e -tve ž razvrščanje uredítev gasilskih enot v eno ali več vrst na mestu, ki so poravnane po globini in širini ter jo vodi poveljujoči **s:** zbòr

ANG.: *gathering arrangement*

NEM.: *Sammeleinordnung f*

zdrávtveni preglèd -ega -éda m ugotavljanje zdravstvene sposobnosti operativnih gasilcev, ki se opravi pri izbranem osebnem zdravniku ali pooblaščenem izvajalcu medicine dela, prometa in športa praviloma vsako tretje leto ali glede na določila zdravstvene ocene tveganja

ANG.: *medical examination*

NEM.: *Gesundheitsprüfung f*

zdrávtveni reševálec -ega -lca m zdrávtvena reševálka -e -e ž prva pomoč oseba z ustrezno zdravstveno izobrazbo, ki ima opravljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo za delo v reševalni službi

ANG.: *paramedic*

NEM.: *Sanitäter m*

Zdrúženje slovénskih poklicnih gasilcev -a

-- -- s krovna organizacija vseh poklicnih gasilcev v Republiki Sloveniji, v katero se povezujejo poklicne gasilske enote, ki opravljajo operativne naloge gasilstva v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji **k:** ZSPG

ANG.: *Slovenian Professional Firefighter Association*

NEM.: *Verband der slowenischen Berufsfeuerwehr m*

zdrúženo povéljstvo -ega -a s ► štáb

zeléna cóna -e -e ž taktika ► hládna cóna (1)

zeléna kategorija -e -e ž prva pomoč triažna kategorija, v katero se ob množični nesreči uvrstijo osebe, ki imajo manjše poškodbe ali so celo nepoškodovani, morajo pa biti pod nadzorom na mestu, ki ga določi oseba, ki izvaja primarno triažo

ANG.: *green code*

NEM.: *grüne Sichtungskategorie f*

zeléno obmóčje -ega -a s obmóčje v neposredni bližini požara v naravi, ki ga požar ni prizadel in je gledano v smeri požara ob straneh, zato tudi ni večje verjetnosti, da bi se požar tja razširil

ANG.: *green area*

NEM.: *grüner Bereich m*

zeló vélik požár -- ega -a m požar, ki zaradi svoje velikosti zahteva vključitev večjega števila gasilskih enot, posredovanje je usmerjeno v omejitve obsega požara, praviloma je aktiviran državni načrt za zaščito ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja, npr. požari v naravi na površini, ki presega 500 hektarjev

ANG.: *conflagration*

NEM.: *Feuersbrunst m*

zgoreválna toplóta -e -e ž količina toplote v J, ki se sprosti, če popolnoma zgori enota, npr. en kilogram, en mol snovi, in je podana v J/kg, J/mol ali J/L

ANG.: *heat of combustion*

NEM.: *Verbrennungswärme f*

zgórnja méja vnetljíivosti -e -e -- ž najvišja koncentracija gorljive snovi, torej plina, hlapov ali prahu v zraku, ki omogoča, da zmes zagori in se plameni širijo, pri višji

koncentraciji pa je mešanica prebogata in ne gori

ANG.: *upper flammability limit*

NEM.: *obere Entflammungsgrenze f, obere Zündgrenze f*

zgornja zgojevalna toplôta -e -e -e ž količina toplote v J, ki se sprosti, če popolnoma zgore enota, npr. en kilogram, en mol, snovi in nastane voda v tekočem agregatnem stanju, in je podana v J/kg, J/mol ali J/L

ANG.: *gross heat of combustion*

NEM.: *Brennwert m*

zlâta úra -e -e ž prva pomoč čas, ki mine od nastanka hude poškodbe do sprejema v primerno bolnišnico, ko se omogočijo kar najvišje možnosti za preživetje

ANG.: *golden hour*

NEM.: *goldene Stunde f*

zlorâba znâmenj za pomoč in nevarnost -e

----- ž kaznivo dejanje osebe, ki ne temeljeno kliče na pomoč ali lažno sporoči, da grozi nevarnost in s tem povzroči, da pristojne organizacije ukrepajo brez potrebe ali neupravičeno uporabijo sredstva zaščite, reševanja in pomoči

ANG.: *misuse of emergency numbers and first aid*

NEM.: *Mißbrauch von Notrufen und Nothilfemitteln m*

zlozljiva nosila -ih -il s mn. pripomoček za prenos poškodovane osebe, izdelan iz dveh glavnih vzdolžnih nosilcev, na katera je vpeto tekstilno ali plastično ležišče, kar ne omogoča imobilizacije poškodovančeve hrbtenice **s**: vojaška nosila

ANG.: *foldable stretcher*

NEM.: *Krankentrage f*

zmânjšani gasilski oddélek -ega -ega -lka m gasilska taktična formacija, ki jo načeloma sestavlja vodja in 5 gasilcev ter pripadajoče gasilsko vozilo in ki lahko samostojno opravlja operativno-taktične postopke, npr. gašenje manjših požarov, manjše tehnične intervencije

ANG.: *fire squad, team-of-six*

NEM.: *Staffel f*

zmanjševanje vplîva nesreč -a -a -a s zaščita, reševanje in pomoč ukrepi in aktivnosti, ki prispevajo k temu, da do izrednega dogodka pride čim manjkrat, da izredni dogodek zajema čim manjše območje in ima čim manj posledic za prebivalce, živali, okolje in kulturno dediščino

ANG.: *disaster mitigation*

NEM.: *Verminderung des Katastrophenrisikos f*

zmêdenost -i ž prva pomoč ocena zavesti poškodovane osebe, ki ima težave z orientacijo v

prostoru in času ali se celo odziva le, ko je ogovorjena

ANG.: *confusion*

NEM.: *Verwirrtheit f*

zmés -í ž mešanica dveh ali več čistih snovi

ANG.: *mixture, preparation*

NEM.: *Gemisch n, Zubereitung f*

znâčka poklicnega gasilca -e -e -e ž značka

elipsaste oblike s črno podlago in zlatim robom velikosti 4,8 x 6,2 cm, na kateri je napis POKLICNI GASILEC, v središču polja je znak poklicnih gasilcev, pod njim pa unikatna štirimestna službena številka imetnika

ANG.: *professional firefighter badge*

NEM.: *Dienstabzeichen der Berufsfeuerwehr n*

znâk poklicnega gasilca -a -a -a m znak

v obliki ščita, ki se nosi na šapki, kapi in rokavu in ki ga pod kotom 45 stopinj prekriva slovenska zastava, na njem je pokončna stilizirana bakla, katere plamen sega prek gornjega roba ščita, prek bakle je položena stilizirana gasilska čelada, obrnjena v levo

ANG.: *professional firefighter sign*

NEM.: *Berufsfeuerwehrzeichen m*

znâk prostovôjnega gasilca -a -a -a m znak,

ki je elipsasto obdan z vencem lipovih listov, znotraj pa je gasilska čelada, obrnjena v levo, za njo sta prekržani stilizirana plamenica in gasilska sekirica na podlagi slovenske zastave

ANG.: *sign of volunteer fire service*

NEM.: *Freiwillige Feuerwehrzeichen n*

znâk za nevarnost -a -a -a m grafični prikaz,

in sicer kvadrat, v katerem je črn simbol na oranžnem ozadju, pod kvadratom je zapis nevarnosti, npr. zelo lahko vnetljivo, ali nad kvadratom kratice nevarnosti, npr. F+, za sporočanje informacij o nevarnosti določene nevarne snovi

ANG.: *hazard symbol*

NEM.: *Gefahrensymbol n*

zobâta vrvna prižema -e -e -e ž vrvna

prižema, ki preprečuje povratno gibanje vrvi s pomočjo trenja med vrvo in ohišjem ter dodatno še z zadržjem zobatega klavdivca v vrvi

ANG.: *rope clamp*

NEM.: *Steigklemme f*

zračna gasilna péna -e -e -e ž gasilna pena,

ki nastane z mehanskim uvajanjem zraka v penilno mešanico

ANG.: *mechanical foam*

NEM.: *Luftschaum m*

zračna membranska črpalka -e -e -e ž črpalka za prečrpavanje različnih tekočin,

sestavljena iz statičnega prostora z dvema vgrajenima membranama, ki se premikata s pomočjo zračno gnane dvoglavega vpetja, pri čemer sočasno v eni komori nastane podtlak in v drugi nadtlak, zato je njena prednost enostavnost in uporaba zraka iz tlačne posode, kar omogoča večjo mobilnost

ANG.: *double diaphragm pump*

NEM.: *Druckluft-Doppelmembranpumpe f*

zračna operacija -e -e ž zaščita, reševanje in pomoč

naloge, ki jih operativni vodja ob večjem izrednem dogodku, npr. požaru v naravi, poplavi, dodeli za izvedbo zrakoplovom z namenom učinkovitejšega poteka intervencije

ANG.: *air operation*

NEM.: *Luftinsatz m*

zračna vreča -e -e ž sistem za zadrževanje

potnikov ob trku vozila, ki ga sestavljajo fleksibilna vrečka iz tkanine, modul za napihovanje in senzor udarca, pri čemer se ob trku zelo hitro napihne, nato pa med stikom hitro izprazni in tako blaži in prepreči udarec telesa v ostale dele vozila

ANG.: *airbag*

NEM.: *Airbag m, Aufprallkissen n*

ZSPG -ja [zɔsɔpəgə] m ◀ Zdrúženje slovénskih poklicnih gasilcev

zunánje hidrántno omréžje -ega -ega -a s niz povezanih nadzemnih in podzemnih hidrantov, ki so priključeni na javno ali zasebno vodovodno omrežje, pri čemer je povezava med njimi lahko vejnata, in sicer se cevovod večkrat razcepi glede na konfiguracijo terena ter poselitev, lahko je mrežasta, pri kateri se cevovod večkrat razcepi, a je nato vedno povezan, lahko pa je krožna, kjer se dva ali več cevovodov, ki prihajajo iz različnih smeri, večkrat razcepijo, kar zagotavlja najboljšo vodooskrbo v primeru potrebe

ANG.: *fire hydrant system*

NEM.: *Hydrantennetz n*

zunánji hidránt -ega -a m priključek za odvzem vode iz zunanjega hidrantnega omrežja, ki se lahko nahaja nad ali pod nivojem tal

ANG.: *yard hydrant*

NEM.: *Aussenhydrant m*

zunánji napád -ega -áda m taktični postopek posredovanja gasilske enote pri gašenju požarov v naravi ali na objektih, pri čemer gasilske taktične formacije poskušajo na določeni oddaljenosti od jedra požara omejiti škodo

ANG.: *exterior fire attack*

NEM.: *Außenangriff m*

zunánji séktor -ega -ja m območje okoli objekta, kjer delujejo gasilske enote na mestu intervencije in izvajajo naloge dobave orodja, opreme in gasilnih sredstev za notranji sektor

ANG.: *exterior sector*

NEM.: *Einsatzabschnitt 'Außen' m*

zunánji vír vžiga -ega -a -- m toplotna, svetlobna ali mehanske energija, ki deluje na gorljivo snov iz okolice in povzroči vžig

ANG.: *external ignition source*

NEM.: *äußere Zündquelle f*

zvézdica várnosti -e -- ž oznaka, ki voznikom in potnikom sporoča, v katerem kakovostnem razredu je vozilo, pri čemer 5 zvezdic pomeni, da vozilo ustreza vsem trenutno veljavnim standardom na področju varnosti

ANG.: *safety star*

NEM.: *Sicherheitsstern m*

zvóčni signál -ega -a m **1.** slušni opozorilni znak intervencijskega vozila drugim udeležencem v prometu, da izvaja nujne naloge, ki so potrebne za reševanje življenja, premoženja ali preprečitev nastanka velike materialne škode

ANG.: *sound signal*

NEM.: *Tonsignal n*

2. tekmovalna dogovorjeni slušni znak za določeno dejanje, zlasti ob začetku in koncu izvedene vaje, npr. pisk piščali, pisk ob elektronskem merjenju, strel startne pištole

ANG.: *sound signal*

NEM.: *Tonsignal n*

Ž

žága za stéklo -e -- -- ž orodje, ki je namenjeno rezanju lepljenih vetrobranskih ali stranskih stekel, saj reže steklene koščke navzven in se uporablja za izdelavo odprtin

ANG.: *glass-cutter*

NEM.: *Glassschneider m*

žálna slovénost -e -i ž organizirano srečanje članov gasilske organizacije, ki je pripravljeno v spomin na pokojnega člana ali pokojne člane **s:** komemoracija

ANG.: *memorial service*

NEM.: *Gedenkfeier f, Trauerfeier f*

žální korák -ega -a m **razvršcanje** premikanje gasilske enote v pohodni ureditvi na spominskih slovesnostih, npr. gasilskem pogrebu, polaganju venca, odkritju spominske plošče, pri čemer je dolžina koraka posameznega gasilca približno 45 cm pri hitrosti od 55 do 60 korakov na minuto

ANG.: *slow march*

NEM.: *langsamer Marsch m, Trauerschritt m*

žarénje -a s gorenje trdne snovi, ki poteka brez plamenov in pri katerem se poleg toplote sprošča tudi svetlobna energija, vendar je hitrost reakcije manjša kot pri gorenju s plameni

ANG.: *glowing combustion*

NEM.: *Glúhen n*

žarišče potrésa -a -- s **zaščita, reševanje in pomoč** mesto v globini Zemljine skorje, kjer se potresna aktivnost, npr. lom, zdrs, začne, kar vpliva na velikost učinkov na površju **s**: hipocénter potrésa

ANG.: *hypocenter*

NEM.: *Hypozentrum n*

žarišče požára -a -- s ► jédro požára

želézniška nezgóda -e -e ž izredni dogodek, ki nastane zaradi človeške napake pri opravljanju železniškega prometa, tehnične napake na sredstvih, za katera so odgovorni upravljavec ali prevozniki ali zaradi višje sile, nepazljivosti ali zlonamernih dejanj potnikov in tretjih oseb, za katere se šteje, da zanje ni odgovoren upravljavec ali prevozniki

ANG.: *railway accident*

NEM.: *Eisenbahnunfall m*

žèp žèpa m nepoškodovana površina med jeziki požára na območju požára v naravi

ANG.: *bay*

NEM.: *Tasche f*

žèpna obrázna máska -e -e -e ž **prva pomoč** pripomoček za izvajanje umetnega dihanja, ki nudi visoko zaščito pred tekočinami in izločki tako reševalca kot bolnika, saj je opremljena z nepovratnim ventilom in hidrofobnim protibakterijskim filtrom za enkratno uporabo

ANG.: *CPR-mask, respiratory mask*

NEM.: *Beatmungsmaske f*

žerjávna žičnica -e -e ž sistem reševanja z vravno tehniko, pri katerem je omogočen vzdolžni in vertikalni pomik bremena na katerokoli točko, ki se nahaja pod prednapeto vrvjo

ANG.: *English reeve, Norwegian reeve, reeve carriage pulley*

NEM.: *Riggingplatte mit integrierten Rollen f*

žična vrév -e -í ž vrv, ki je na različne načine spletena iz velikega števila jeklenih niti in je namenjena vleki različnih bremen ter se lahko uporablja samostojno ali v kombinaciji z navijalnim bobnom, najpogosteje v izvedbi vitla **s**: jekléna vrév

ANG.: *steel cable*

NEM.: *Stahlseil n*

žični potèg -ega -éga m naprava za vleko bremen s pomočjo žične vrvi, pri kateri se vrv ne navija, ampak le preprijema s pomočjo posebnih čeljusti, zato je lahko neskončno dolga, pri čemer se čeljusti upravljajo ročno z vzvodom, katerega del je posebna varovalka, ki preprečuje preobremenitev

ANG.: *pulley block*

NEM.: *Greifzug m, Mehrzweckzug m,*

Seilzug m

žléd -a m **zaščita, reševanje in pomoč** izredni dogodek, ki nastane zaradi posledic ledenih oblog na drevju in objektih zaradi zamrzovanja vodnih kapljic na ohlajenih površinah, zaradi česar se poveča njihova teža, ki povzroči lomljenje dreves, drogov, poškodbo infrastrukture in druge lastnine, zato je potrebno izvajanje zaščite, reševanja in pomoči

ANG.: *glaze*

NEM.: *Eisschicht f*

žrtév požára -tve -- ž oseba, ki umre zaradi požára in njegovih posledic neposredno ali posredno, pri čemer velja, da če ne bi bilo požára, ne bi bilo mrtvih

ANG.: *fire death*

NEM.: *Brandopfer n*

župàn -ána m **župánja** -e ž oseba, ki je v skladu s pravnimi predpisi odgovorna za organizacijo in izvajanje javne gasilske službe na lokalni ravni, kar potrdi s sprejemom operativnega načrta lokalne skupnosti in ki mora zagotavljati zadostno opremljenost z gasilsko zaščitno in reševalno opremo

ANG.: *mayor*

NEM.: *Bürgermeister m*

žvêplov dioksíd -ega -a m brezbarvni strupeni plin, ki ima močan in oster vonj in nastaja pri sežigu fosilnih goriv ter praženju mineralnih rud, ki vsebujejo žveplo ali žveplove spojine, raztopljen v vodi pa predstavlja onesnažilo, ki lahko škoduje zdravju ljudi, živali in rastlinam

ANG.: *sulfur dioxide*

NEM.: *Schwefeldioxid n*

Angleško-slovenski slovar

A

ABCDE approach ► *ABCDE pregled*
 ABC dry chemical ► *gasilni práh ABC*
 ABC powder ► *gasilni práh ABC*
 abdominal thrusts ► *Heimlichov prijem*
 absorbed dose ► *absorbirana dóza*
 adsorption ► *absorpcija*
 acceptable risk ► *sprejemljivo tveganje*
 acceptance stage ► *fáza predeláve*
 accessory cord ► *pomóžna vrv*
 accident ► *nesréča*
 accountability ► *odgovornost*
 accuracy of information ► *natánčnost informáci*
 acid ► *kislína*
 active fall arrest ► *aktivno varovanje*
 active fire protection ► *aktivna požárna zaščíta*
 active fire protection measure ► *aktivni ukrep*
várstva pred požárom
 active rescue operation ► *aktivno reševanje*
 active safety ► *aktivna várnost*
 active seat ► *aktivni sédež*
 active service ► *aktivna služba*
 activity of radioactive source ► *aktivnost*
rádioaktivnega víra
 actuated valve ► *krmílني ventil*
 acute exposure guideline level 2/4h ►
intervéncijska toleránčna vrédnost
 acute poisoning ► *akútna zastrupítev*
 acute stress disorder ► *akútna strésna mótnja*
 adapter coupling ► *prehódna spójka*
 adapter thread ► *stabílنا spójka z navójem*
 additional firefighter training ► *dodátno*
usposábljanje
 adjustable progression lanyard ► *prilagodljíva*
popkovína
 adjutant ► *gasilski pribóčnik*
 administration and finance section ►
administrácija in finánc
 Administration of the Republic of Slovenia for
 Civil Protection and Disaster Relief ► *Upráva za*
zaščíto in reševanje RS

administrative board ► *uprávni odbór*
 adsorption ► *adsorpcija*
 AED ► *avtomátski zunánji defibrilátor*
 AED pad ► *elektróda defibrilátorja*
 AEGL-2/4h ► *intervéncijska toleránčna vrédnost*
 aerosol ► *aerosól*
 affiliation sign ► *oznáka pripádnosti*
 aftershock ► *popotrésni súnec*
 agency dispatch ► *dispéčerski cénter*
 aggregate state of matter ► *agregátno stánje*
 airbag ► *zráčna vréča*
 air bead mask ► *máska za kisik*
 aircraft accident ► *letálska nezgóda*
 aircraft rescue and firefighting vehicle ► *letalíško*
gasilsko vozílo
 air operation ► *zráčna operácija*
 ALARA principle ► *optimizácija*
 alarm plan ► *načrt alarmíranja*
 alarm signal ► *alármni znák*
 alcohol ► *alkohól*
 alcohol resistant foam concentrate ► *alkohólno*
obstójno penílo
 alerting keyword ► *kljúčna beséda za alarmíranje*
 alerting time ► *čas alarmíranja*
 alertness ► *popólna prisébnost*
 alert special forces ► *saníranje po nezgódi z*
nevárno snovjó
 alignment ► *poravnávanje*
 allocated resource ► *vír na póti*
 all wheel drive ► *štírikolésni pogón*
 alpha radiation ► *sévanje álfa*
 alpine butterfly ► *metúlžek*
 alternating voltage ► *izménična napétost*
 ambulance ► *reševálo vozílo (1, 2)*
 anchor point ► *sidrišče*
 anchor strap sling ► *néskónčni sidriščni trák*
 angle grinder ► *kótna brusilka*
 angle suction strainer ► *kótni sesálني kòš*
 apartment fire ► *stanovánjski požár*
 apparel ► *gozdárski cepín*
 apparent death ► *navédezna smít*
 appliance room ► *gasilsko orodíšče*
 applicability of information ► *uporábnost*
informáci

A

application rate ► *hitróst nanôsa penilne méšanice*
 aqueous film forming foam concentrate ► *filmotvórno sintétično penilo*
 arbitrage ► *arbitráža*
 area burning rate ► *hitróst površinskega gorénja*
 arrangement ► *uredítev*
 arrival and preparation time ► *čas izvôza*
 arrival time to the fire unit ► *čas prihóda v gasílsko enóto*
 arrival time to the scene of incident ► *čas prihóda na mésto intervencije*
 arson ► *požig*
 artificial respiration ► *umétno dihanje*
 artificial water source ► *umétni vódni vír*
 aspirated foam ► *aspirirana gasílna péna*
 assembly ► *skúpsčina*
 assembly area ► *zbrirno mésto (2)*
 assembly point ► *zbrirno mésto (1, 3)*
 assessment of the situation ► *océna mésta intervencije (1)*
 assigned resource ► *aktívni vír*
 assistant commandant for first aid ► *pomočnik povêlnika za prvo pomoč*
 assistant commandant for radio communication ► *pomočnik povêlnika za rádijske zvéze*
 assistant commandant for respiratory protection ► *pomočnik povêlnika za napráve za zaščíto dihá*
 assistant commandant for training ► *pomočnik povêlnika za strokóvno usposábljanje*
 assistant instructor ► *pomočnik inštrúktorja*
 assisting agency ► *podpórna organizácija*
 assumed cause of fire ► *domnévni vzròk nastánka požára*
 asymmetrical connector ► *ásimétrična vpónka*
 As you were! ► *povrát*
 atom ► *atóm*
 ATR ► *napadálna skupína*
 attack ► *napàd*
 attack crew ► *napadálna skupína*
 attack-crew leader ► *prví napadálec*
 attack-crew member ► *drúgí napadálec*
 auto-ignition ► *sámovžig*
 auto-ignition point ► *temperatúra sámovžiga*
 automatic external defibrillator ► *avtomátski zunánji defibrilátor*
 automatic fire detection and alarm system ► *avtomátski sistém za jávljanje požára*
 automatic fire detector ► *avtomátski požárni javljálnik*

automatic tire chains ► *avtomátske snéžne veríge*
 autonomous diving equipment ► *avtonómna potapljáska opréna*
 available resource ► *razpoložljívi vír*
 avalanche ► *pláz*

B

back-burn ► *prótiôgenj*
 backdraft ► *povrátni udár*
 backdraught ► *povrátni udár*
 backpack blower ► *izpihoválnik*
 backplate ► *hrbtíšče*
 back-up rope ► *varoválna vrév*
 bacteria ► *baktérija*
 badge meter ► *pasívni osébní dózimeter*
 badge of supplementary firefighter training ► *oznáka speciálnosti*
 balancing beam ► *grèd*
 balloon light ► *svetílno balón*
 bannerman ► *praporščák*
 barricade Hazmat ► *izolírnanje nevarne snóvi*
 barrier tape ► *opozorílno trá*
 base ► *báza, mésto za oskrbo enòt*
 basement suction basket ► *kótní sesální kòš*
 base station ► *bázna postája*
 base station radio ► *vgrájèna rádijska postája*
 basic firefighter training ► *témeljno strokóvno usposábljanje*
 basic municipal infrastructure ► *primárni komunální vòd*
 basic needs ► *osnóvni življènjjski pogóji*
 basic posture ► *osnóvna dráža*
 basic protection with SCBA ► *gasílska zaščítna stòpnja 1*
 basic resuscitation procedure ► *témeljní postópek oživljanja*
 basic tactical unit ► *osnóvna táktična enóta*
 basket stretcher ► *korítasta nosíla*
 battery energy storage system ► *hranílnik eléktrične energije*
 battery system ► *baterijskí sistém*
 bay ► *žèp*
 BC powder ► *gasílní práh BC*

belaying ► *pasívno varovánje*
 belly ring ► *trebúšno vpétje*
 BESS ► *hranišnik električne energije*
 beta radiation ► *sevanje béta*
 bioagent ► *bioágens*
 bioagent test ► *bioágens test*
 biochemical decontamination ► *biokémijska dekontaminácija*
 biohazard ► *biolóška nevárna snôv*
 biological hazardous substance ► *biolóška nevárna snôv*
 biological incident ► *biolóška nesréča*
 black area ► *črno obmóčje*
 blank cap ► *slépa spojka*
 blanking plug ► *várnostni čep*
 bleeding ► *krvavítev*
 bleeding stop ► *zaustávljanje krvavítve*
 BLEVE effect ► *BLEVE učínek*
 blow-up fire ► *eruptívni požár*
 blue code ► *módra kategoríja*
 blue flashing light ► *posébní svetlóbní znák*
 blue light ► *opozorilna signálna lúč*
 bodyshell ► *karoseríja*
 boiling point ► *vrelíšče*
 boilover ► *kipénje*
 bolt cutter ► *škárje za želézo*
 bonfire ► *krés*
 bowline knot ► *enójna reševálna zánka*
 bracing ► *podpíranje*
 braking radiation ► *zavórno sévanje*
 branch ► *odsèk*
 branchpipe ► *ročník*
 branchpipe holder ► *opórno koléno*
 break step ► *prósti korák*
 breathing protection control ► *nadzòr uporábe IDA*
 bremsstrahlung ► *zavórno sévanje*
 bucket ► *vèdro*
 bucket pump ► *vèdrovka*
 build-back-better ► *obnóva po nesréči*
 build-back-better and development ► *razvój po nesréči*
 building component ► *grádbeni elemènt*
 building density ► *gostóta tlórisne zazidáve*
 building marking earthquake ► *označevánje objéktov*
 building material ► *grádbeni materiál*
 building system ► *zazidální systém*
 burn ► *opeklína*
 burnback resistance of foam ► *odpórnost péne na naknádnó gorénje*
 burn compress ► *opeklínski obkládek*
 burning ► *kúrjenje*

burning behaviour ► *obnašánje v požáru*
 burning behaviour of construction material ► *odzív grádbenega materiála na ógenj*
 burning rate ► *hitróst gorénja*
 burning stability ► *toplótna odpórnost gasílne péne*
 burns dressing kit ► *opeklínski komplét*
 bushfire ► *tálni požár*
 butterfly loop ► *metúlječek*

C

cabin ► *kabína*
 cable reel ► *kábelska roléta*
 calamity ► *katastrófa*
 calculation committee A ► *komisíja A*
 calculation committee B ► *komisíja B*
 caller number location ► *prikáz lokácije klicátelja*
 call sign ► *kliční znák*
 cam-loaded rope clamp ► *brezzóba vrívna prížéma*
 camp ► *méstó za počíteek enòt*
 campfire spot ► *urejèno kuríšče*
 cap coupling ► *slépa spojka*
 carabiner ► *vpónka*
 carabiner keylock ► *varoválo vpónke*
 carbon dioxide ► *ogljíkov dioksíd (1, 2)*
 carbon dioxide fire extinguisher ► *gasílník z ogljíkovim dióksídom*
 carbon monoxide ► *ogljíkov mónoksíd*
 carcinogenicity ► *rakotvórnost*
 carcinogenic potency ► *rakotvórnost*
 car crash tool box ► *kóvček za prométné nezgóde*
 career firefighter ► *poklíčni gasílec*
 car flank ► *bók vozíla*
 carrier rope ► *nosílina vrív*
 cartridge-operated fire extinguisher ► *gasílník z ampúlo*
 catalyst ► *katalizátor*
 catastrophe ► *katastrófa*
 cause of fire ► *vzròk nastánka požára*
 causing general danger ► *povzročítev splóšne nevárnosti*
 cave rescue stretcher ► *jámarska nosíla*
 cavitation ► *kavitácija*
 CBRN materials ► *JRKB snoví*

C

ceiling ► *stròp*
 ceiling screen ► *vgrajèna dímna zavésa*
 central alarm station ► *várnostnonadzòrni cénter*
 central console ► *sredínska konzòla*
 central firefighting unit ► *osredénja gasílska enòta*
 central man ► *sredínski gasilec*
 centrifugal pump ► *centrifugálna èrpálka*
 ceremonial report ► *sveèano poroèilo*
 ceremonial unit ► *èastna enòta*
 certified first responder ► *certificirani prvi posredoválec*
 chain collision ► *verízno trèenje*
 chain extrication ► *raztegovánje z verígami*
 chain of command ► *línija poveljevanja*
 chain of survival ► *veríga preživétja*
 chain reaction of combustion ► *verízna reakcija gorénja*
 chainsaw ► *verízna motòrna žága*
 chainsaw protection gaiter ► *protiurézne nádhláèe*
 chain set ► *veríga za hidrávlièno oròdje*
 chairman of evaluation committee ► *predsédnik ocenjeválnè komisije (2)*
 chairman of the examination board ► *predsédnik ocenjeválnè komisije (1)*
 chassis ► *podvòzje*
 check-in location ► *sprejémno mésto*
 chemical decontamination ► *kémijska dekontaminácija*
 chemical foam ► *kémièna gasílno péna*
 chemical hazardous substance ► *kémièna nevárna snòv*
 chemical inhibition ► *kémijska inhibícija*
 chemical reaction ► *kémijska reakcija*
 chemical resistant gloves ► *kémijske zašèitne rokavice*
 chest compression ► *stís prsnèga kòša*
 chest rope ascender ► *prsnà vréna prizéma*
 chief fire officer ► *povèljnik (2)*
 chimney effect ► *dímniški učinek*
 chimney fire ► *dímniški požár*
 chimney toolbox ► *kòvèek za gašénje dímniških požárov*
 choking agent ► *dušljívec*
 chronic poisoning ► *krònièna zastrupítev*
 circuit breaker ► *avtomátski odklòpnik, odklòpnik*
 CISD ► *skupínski razbremenilni pogòvor*
 civil protection ► *civilna zašèita*
 civil protection commander ► *povèljnik civilne zašèite*
 civil protection staff command ► *štáb civilne zašèite*
 clarity of information ► *jásnost informácijs*

Classification, Labelling and Packaging ► *sistém razvrščanja in oznaèevanja nevárnih snòvi in zmesi*
 classification of firefighting units ► *kategorizácija gasílskih enòt*
 clinical death ► *klínièna smrt*
 closed building system ► *zaprti zazidálni systém*
 closed circuit ► *zaprtá veríga*
 closed circuit breathing apparatus ► *izolírni dihálno aparát s stísnjenim kisíkom*
 clove hitch ► *bíèev vòzel*
 CLP ► *sistém razvrščanja in oznaèevanja nevárnih snòvi in zmesi*
 coaxial hose ► *koaksiálna cév*
 code of conduct ► *étièni kòdeks*
 code of ethics ► *étièni kòdeks*
 cold gas tight protection ► *gasílska zašèitna stòpnja 4*
 cold zone ► *hládna cóna (1)*
 collapse ► *kólaps*
 collapse rescue ► *reševánje iz ruševín*
 colleague consulting ► *svetovánje med gasílci*
 collecting breeching ► *zbirálnik*
 collection container ► *lovílno bazén*
 column ► *kolóna, stebèr*
 columnar formation ► *kolónska razvrstítev*
 column of fire trucks ► *kolóna gasílskih vozil*
 combi can ► *kombinírana posòda za gorívo*
 combi hammer ► *rušílno vrtálno kladívo*
 combination foam nozzle ► *kombinírani roènik za péno*
 combined decontamination ► *kombinírana dekontaminácija*
 combined fire attack ► *kombinírani nastòp*
 combined harness ► *kombinírani pás*
 combined pulley system ► *kombinírani systém za dvíg in spúst*
 combined spray ► *kombinírani cúrek*
 combi tool ► *kombinírano oròdje*
 combustibility ► *gorljívo*
 combustible construction material ► *gorljívi grádbeni materiál*
 combustible liquid substances ► *gorljíve tekoèine*
 combustible matter ► *gorljíva snòv*
 combustible metals ► *požárni rázred D*
 combustion ► *gorénje, sežíganje*
 combustion gases ► *vròèi dímni plíni*
 combustion mechanism ► *mehanízem gorénja*
 combustion products ► *prodúkti gorénja*
 combustion with pyrolysis ► *gorénje s pírolízo*
 combustion with state transition ► *gorénje s spremémbo agregátne stánja*

command ► *poveljevanje, poveljstvo*
 command and control appliance ► *poveljniško vozilo*
 command and control vehicle ► *véčje poveljniško vozilo*
 command assistant ► *pomočnik vódje*
 commander ► *poveljujóči*
 command of execution ► *izvršilno povelje*
 command process ► *odločitveni króg*
 command staff ► *štáb*
 command structure ► *struktúra poveljevanja*
 command team member ► *pooblaščenec*
 command vehicle ► *mánjše poveljniško vozilo*
 common emergency number ► *klíčna števílka 112*
 communal installation ► *komunálni vòd*
 communication assistant ► *sèl, vezíst*
 company formation ► *čtvèrostòp*
 competition committee ► *tekmoválni odbòr*
 competition field ► *tekmoválni pròstor*
 competition leader ► *vódja tekmovanja*
 competition mark ► *tekmoválna oznáka*
 competition organizer ► *organizátor tekmovanja*
 competition supervisor ► *nadzórník tekmovanja*
 competition team ► *tekmoválna enòta*
 competition track ► *tekmoválna pròga*
 competitor ► *tekmoválec*
 complete combustion ► *popólno gorènje*
 complete evacuation ► *popólna evakuácija*
 complex fire ► *kompléksni požár*
 composite pressure tank ► *kompozítzna tláčna posóda*
 composite pressure vessel ► *kompozítzna tláčna posóda*
 compound ► *spojína*
 comprehensiveness of information ► *celovítost informácij*
 compressed air cylinder ► *tláčna posóda za IDA*
 compressed gas ► *stísnjeni plín*
 concentration ► *koncentrácija*
 conciseness of information ► *jedrnátost informácij*
 concrete corrosion ► *korozíja betóna*
 concrete porosity ► *poróznost betóna*
 concrete resistance ► *obstójnost betóna*
 confidant ► *záúpnik*
 confined space ► *utesnjèni pròstor*
 conflagration ► *zeló vélik požár*
 confusion ► *zmèdenost*
 congress ► *kongrés*
 connector ► *vpónka*
 connector frame ► *stèbło vpónke*
 connector gate ► *vrátca vpónke*
 connector nose ► *nós vpónke*

connector with friction spur for descending ► *česálna vpónka*
 consciousness assessment ► *océna zavésti*
 prescription-based civil protection ► *dolžnóstne síle*
 consistency ► *doslédnost*
 consistency of information ► *doslédnost informácij*
 construction ► *stávbná konstrúkcija*
 contaminated firewater ► *požárna vòda*
 contaminated firewater recovery ► *zajèm požárne vòde*
 contamination ► *kontaminácija*
 contingency plan ► *načít zaštíte, reševánja in pomočí*
 continuous measurement ► *kontinuírano mérjenje*
 control assessment ► *kontrólni preglèd*
 control device ► *upravljálna enòta*
 controlled combustion ► *nadzírano požiganje*
 controlled prescribed burn ► *preventívni požíg*
 control line ► *požárna línija*
 control opening ► *kontrólna odprtína*
 control panel ► *nadzórna plòšča*
 convection ► *konvékcija*
 convenience of information ► *príròčnost informácij*
 conversation time ► *čas obravnáve klíca*
 cooking fats ► *požárni rázred F*
 cooking oils ► *požárni rázred F*
 cooling ► *hlajènje*
 cordon ► *kordón*
 correctness of information ► *pravílnost informácij*
 corrosives ► *jédke snoví*
 corrosivity ► *jédkost*
 counter-fire ► *prótiogènj*
 coupling ► *spójka*
 coupling spanner ► *spójni kljúč*
 course supervisor ► *nadzórník tečája*
 covering ► *dušènje*
 covering spilled liquids ► *prekrívanje razlítih tekočín*
 CPR-mask ► *žèpna obrázna máska*
 crash zone ► *cóna stískanja*
 credit points ► *póзитivne tóčke*
 crew cabin ► *dvójna kabína vozíla*
 crew leader ► *vódja skupíne*
 crisis event ► *krízni dogódek*
 critical application rate ► *kritíčna hitróst nanòsa penilne méšanice*
 critical incident stress debriefing ► *skupínski razbremenílmi pogóvor*
 cross ramming ► *préčno potískanje*
 crowbar ► *lomílmi dróg*
 crown fire ► *víšni požár*

C
D

crumple zone ► *cóna stískanja*
 crusher ► *drobílec*
 crush syndrome ► *utesnítveni sindróm*
 cup ► *pokál*
 cup competition ► *pokálno tekmovanje*
 currency of information ► *aktualnost informáci*
 current protection ► *tokóvna zaščíta*
 cylinder adapter ► *nastávek za cilindre*

D

damping ► *dušenje*
 danger area ► *nevárno obmóče (2)*
 danger warning ► *opozorilo na nevarnost*
 database of people and units PodZiR ► *PodZiR*
 data sharing pool URSZR ► *podatkóvni bazén URSZR*
 DCI ► *dekompresíjska bolézen*
 dead space ► *mrtvi prôstor*
 dead stroke ► *prázni hòd*
 debriefing ► *krátki pogóvor, razbremenílmi pogóvor*
 debris flow ► *drobírski tók*
 decay period of fire ► *pojemaóči požár*
 declaration of conformity ► *izjáva o skládnosti*
 decompression illness ► *dekompresíjska bolézen*
 decompression stop ► *dekompresíjski postánek*
 decontamination ► *dekontamináci*
 decontamination agent ► *dekontaminánt*
 decontamination line ► *dekontaminácijska línija*
 deep rescue ► *globóko reševanje*
 deep saving ► *globóko reševanje*
 defence mechanism ► *obrámbni mehanízem*
 defensive fire attack ► *pasívna obrám*
 defensive forest firefighting ► *posrédni napàd*
 deflagration ► *deflagráci*
 delivery hose ► *tláčna cév*
 delivery hose coupling ► *tláčna spojka*
 deluge gun ► *vódni mónitor*
 demand planning ► *océna potreb*
 demolition ► *rúšenje*
 denial stage ► *fáza zaníkanja*
 dependent respiratory protection ► *odvísní sistém zaščíte dihál*

deployment area ► *postavítvena površina za gasílska vozíla*
 deployment order ► *izhóдно povélje*
 deputy ► *naméstnik, pôdpovéljnik*
 deputy fire commander ► *naméstnik povéljnika*
 deputy president ► *naméstnik predsédnika*
 descender with integrated progress capture
 pulley ► *škripec z vrvno zavóro*
 detection time ► *čas odkrítja dogóda*
 deterministic radiation effect ► *determinístični učínek*
 detonation ► *detonáci*
 diabetic coma ► *diabétična kóma*
 differential protection ► *diferénčna zaščíta*
 diffusion flame ► *difúzijski plámen*
 dilution ► *redčenje*
 DIN standard ► *DIN stándard*
 dioxin ► *dioksín*
 direct fire attack ► *nèposréдно gašenje*
 direct fire loss ► *nèposrédna požárna škóda*
 direction of attack ► *smér napáda*
 disaster ► *nesréča*
 disaster management ► *sistém várstva pred narávnimi in drúgimi nesréčami*
 disaster mitigation ► *zmanjševanje vplíva nesréč*
 disaster prevention ► *preprečevanje nastánka nesréč*
 disaster resilience ► *odpórnost na nesréče*
 disaster weather ► *újma*
 disciplinary action ► *disciplínski ukrep*
 disciplinary authority ► *disciplínski orgán*
 disciplinary measure ► *disciplínski ukrep*
 disciplinary procedure ► *disciplínski postópek*
 disconnect switch ► *odklópná napráva*
 disinfection ► *dezinfekci*
 dislocation ► *izpàh*
 dispatch console ► *dispéčerska konzóla*
 disposable gloves ► *medicínske rokavíce*
 disqualification ► *diskvalifikáci*
 dissolved gas ► *raztopljení plín*
 distance ► *odmík*
 distribution board ► *razdelílna omárica*
 distribution of information ► *distribúci*
informáci
 distributor ► *razdelíltnik*
 distributor occupation ► *zasédba trojaka*
 ditch ► *vódni járek*
 dive computer algorithm ► *algorítem potapljáškega računálnika*
 diver ► *potapljáč*
 dividing breaching ► *razdelíltnik*
 division ► *odsèk, séktor (1)*

door breaching ► *nújni vstòp v pròstor*
 door opening toolbox ► *kòvček za odpíranje vrat*
 dorsal ring ► *hrbtno vpétje*
 dose rate ► *hitròst dóze*
 dose rate meter ► *merilnik hitrósti dóze*
 double compressed air cylinder ► *dvójna tláčna posòda*
 double coupling ► *dvójna spójka*
 double diaphragm pump ► *zràčna membránska črpálka*
 double fall arrest ► *dvójno varovánje*
 double fisherman's knot ► *podaljševalni vòzel*
 double knot ► *podaljševalni vòzel*
 double-line formation ► *dvòvrstna razvrstitev*
 double membership ► *dvójno članstvo*
 D powder ► *gasilni práh D*
 dragging laid-out hoses ► *vléčenje razvitih cevi*
 drencher system ► *polívni systém*
 drill with a bucket pump ► *vája z vèdrovko*
 drill with fire pump ► *vája z motòrno brizgálno*
 drinking water system divider ► *zaščitni ventil za vodovòdno omrèžje*
 drone ► *brezpilòtni letálnik*
 drought ► *súša*
 drowning ► *utápljanje*
 drum pump ► *vijáčna črpálka*
 dry drowning ► *primárno utápljanje*
 dry firefighting attack ► *vája z motòrno brizgálno*
 dry pipe sprinkler system ► *súhi sprínklerski systém*
 dry powder extinguishing trailer ► *gasilski priklòpnik za gasilni práh*
 dry powder fire truck 1000 ► *gasilsko vozílo s práhom 1000*
 dry powder fire truck 2000 ► *gasilsko vozílo s práhom 2000*
 dry riser ► *súhi dvížni vòd*
 dry riser inlet ► *dovòdno mésto za súhi dvížni vòd*
 dry riser outlet ► *odvzémno mésto súhega dvížnega vòda*
 dry stone wall ► *súhi zíd*
 dry-wet riser inlet ► *súho-mòkri dvížni vòd*
 D-shaped connector ► *D-vpònka*
 dynamic anchor point ► *dinámìčno sidríšče*
 dynamic elongation ► *dinámìčni raztèzek*
 dynamic load ► *dinámìčna obremenitev*
 dynamic rope ► *dinámìčna vrv*

E

earthquake ► *potrès*
 earthquake intensity ► *intenzitèta potrèsa*
 earthquake magnitude ► *magnitúda potrèsa*
 easy march ► *pròsti korák*
 echelon ► *ešalón*
 ecological disaster ► *ekolòška nesrèča*
 effective dose ► *efektívna dóza*
 ejector pump ► *ejektorska črpálka*
 electrical conductivity of water ► *eléktrična prevòdnost vòde*
 electrical device ► *eléktrična napráva*
 electrical installation ► *eléktrična inštalácija*
 electrical insulator ► *eléktrični izolátor*
 electrical protection ► *eléktrična zaščitá*
 electrical resistance of firefighter ► *eléktrična upòrnost gasilca*
 electrical substation ► *transformátorska postája*
 electric energy storage ► *hranilnik eléktrične energije*
 electrician's toolbox ► *kòvček z éléktrooròdjem*
 electric power ► *eléktrična móč*
 electric power unit ► *eléktroagregát*
 electric shock ► *eléktrični udár*
 electric vehicle ► *eléktrično vozílo*
 electric voltage ► *eléktrična napètosť*
 electromagnetic radiation ► *eléktromagnètno sévanje*
 electronic personal dosimeter ► *elektrònski osèbni doziméter*
 electronic timing ► *elektrònsko mérjenje*
 elevated water storage tank ► *nàdzèmni požárni bazén*
 elongation ► *raztèzek*
 emergency access road ► *intervencijska pòt*
 emergency accommodation ► *zasilna nastanitev*
 emergency backpack ► *tòrba za prvo pomòč*
 emergency blanket gold/silver ► *ástro fólija*
 emergency call admission ► *sprejem klíca*
 emergency call handling ► *sprejem klíca*
 emergency carry out ► *urgèntni iznòs*
 emergency channel ► *várnostni kanál*
 emergency container ► *kovínska lovilna posòda*
 emergency control center ► *dispèčerska centrála*
 emergency escape route ► *evakuacijska pòt*
 emergency evacuation lift ► *dvigálo za evakuácijo*
 emergency exit ► *izhòd v síli*
 emergency lane ► *reševálni pás (1)*

D E

E

emergency lighting ► *várnostna razsvetljáva, zasílna razsvetljáva*
 emergency management information system ► *gasílski informacíjski systém*
 emergency management plan ► *načrt zaščite, reševanja in pomoči*
 emergency medical service ► *nújna medicínska pomôč*
 emergency operations centre ► *sédež štába*
 emergency rescue saw ► *reševálna žága*
 emergency response ► *intervéncija (1)*
 Emergency Response Guidebook ► *NévSnôv*
 emergency response preparedness ► *intervéncijska pripravljénost*
 emergency shutdown ► *izklòp v síli*
 emergency situation ► *izrédni dogódek*
 emergency splint ► *opórnica*
 emergency stop ► *izklòp v síli*
 emergency transport ► *nújni prevôz*
 emergency transport coordinator ► *koordinátor prevôzov*
 emergency vehicle ► *intervéncijsko vozilo*
 end anchor point ► *kónčno sidrišče*
 end knot ► *kónčni vôzel*
 end of danger ► *kónec nevárnosti*
 end of exercise ► *zaključek váje*
 endoscopic camera ► *endoskópiska kámera*
 endothermic reaction ► *endotérmna kémiejska reakcija*
 end stabilisation ► *kónčna stabilizácia*
 energy absorber ► *energíjski blažílnik*
 English reeve ► *žerjávna žičnica*
 entry opening ► *vstópna odprtína (1)*
 environmental hazard ► *nevárnost za okólje*
 epicenter ► *nádžarišče potrésa*
 epidemic ► *epidemija*
 equipment frame ► *stojálo za odláganje oródjá*
 equipment maintainer ► *orodjár*
 equivalent dose ► *ekvivaléntna dóza*
 eruptive fire ► *eruptívni požár*
 escape alarm ► *požárni alárnm*
 escape plan ► *načrt evakuácie (1)*
 escape route ► *evakuácijska pót*
 escape route sign ► *evakuácijski znák*
 Esmarch bandage ► *Esmarchova prevéza*
 establishing situation ► *ugotovítev stánja*
 EU Civil Protection Mechanism ► *mehanizém EU za civilno zaščíto*
 European emergency number ► *klicna števílka 112*
 European standard ► *EN stándard*
 evacuation ► *evakuácia*
 evacuation centre ► *evakuácijski cénter*

evacuation drill ► *vája evakuácie*
 evacuation ladder preparation ► *pripráva léstve za umík*
 evacuation leader ► *vódjá evakuácie*
 evacuation plan ► *načrt evakuácie (1, 2)*
 evacuation route ► *evakuácijska pót*
 evacuation steward ► *pomočník vódjé evakuácie*
 evacuation time ► *evakuácijski čas*
 evacuation triangle ► *reševálna rúta*
 evaluation ► *ocenjevánje*
 evaluation committee ► *ocenjeválna komisija (2)*
 evaluation sheet ► *ocenjevální list (1, 2)*
 even-numbered firefighter ► *párni gasílec*
 examination board ► *ocenjeválna komisija (1)*
 excess flow valve ► *omejeválnik pretóka*
 executive order ► *izvršno povêlje*
 exercise mannequin ► *vádbena lútka*
 exhalation valve ► *izdíšni ventil*
 exhaust air opening ► *izstópna odprtína (2)*
 exhausted swimmer phase ► *fáza onemóglega plaválcá*
 exhaust fan ► *požárni ventilátor*
 exothermic reaction ► *eksotérmna kémiejska reakcija*
 expansion rate ► *penílnó števílo*
 expansion ratio ► *penílnó števílo*
 explosion ► *eksplozija*
 explosion group ► *eksplozijska skupína*
 explosion limits ► *mēja vnetlívosti*
 explosives ► *eksplozívne snovi in predmėti*
 explosivity ► *eksplozívnost*
 exposure limit value ► *mějna vrédnost*
 extension cable ► *eléktrični podáljšek*
 extension for rescue ram ► *podáljšek cilíndra*
 exterior fire attack ► *zunánji napàd*
 exterior sector ► *zunánji séktor*
 external ignition source ► *zunánji vír vžíga*
 extinguishing foam ► *gasílna péna*
 extinguishing agent unit ► *enôta gasíla*
 extinguishing foam stability ► *stabilnost gasílné péne*
 extinguishing lance ► *súličasti ročník*
 extinguishing water ► *gasílna vôdá*
 extinguishing water consumption ► *porába vôde*
 extra low voltage ► *mála várnostna napétost*
 extreme fire ► *ekstrémni požár*
 extreme measure ► *skrájni ukrep*
 extrication ► *izvláčenje*
 extrication opening ► *izstópna odprtína (1)*
 ex zone ► *cóna eksplozijské nevárnosti*

F

fact phase ▶ *fáza dejstev*
 fall arrest ▶ *prestrézanje pádca*
 fall arrest and work positioning harness ▶ *kombinirani pás*
 fall arrest harness ▶ *pás za prestrézanje pádca*
 fall factor ▶ *fáktor pádca*
 false alarm ▶ *lážni alárm (1, 2)*
 false alarm call responses ▶ *lážne in nepotrebne intervencije*
 fast attack ▶ *hitri napad*
 fastening strap ▶ *pritrádljni trák (1, 2)*
 FAST test ▶ *GROM test*
 faulty work ▶ *nèpravilno delo*
 FFP ▶ *respirátor*
 figure eight descender ▶ *osmíca (2)*
 figure eight knot ▶ *osmíca (1)*
 film dosimeter ▶ *pasívni osèbni dózimeter*
 film forming fluoroprotein foam concentrate ▶ *filmotvórno flúorproteínsko penílo*
 filtering face piece ▶ *respirátor*
 final exit ▶ *kónčni izhòd*
 finance and administration officer ▶ *vódja administrácije in finánc*
 finger ▶ *jèzik požára*
 finishing line ▶ *ciljna črta*
 finish time ▶ *čas izvédbe váje*
 fire ▶ *ògenj, požár*
 fire action notice ▶ *izvlèček požárnega réda*
 fire alarm ▶ *požárni alárm*
 fire alarm control panel ▶ *požárna centrála*
 fire and safety equipment ▶ *gasílska zaščitna in reševálna oprèma*
 fire and safety plan ▶ *požárni načrt*
 fire apparatus access road ▶ *dovózna pót za gasílska vozíla*
 fire attack via ladder ▶ *napad po léstvi*
 fire back ▶ *rèp požára*
 fire battalion ▶ *gasílski bataljón*
 fire blanket ▶ *požárna odèja*
 fire boat ▶ *vèčnaménski gasílski čòln*
 fire boat trailer ▶ *gasílski priklòpnik za reševální čòln*
 fire break ▶ *prótipožárna presèka*
 fire brigade ▶ *gasílska brigáda*
 fire brigade bus ▶ *vèčje gasílsko vozílo za prevòz móštva*
 fire brigade restraint belt ▶ *gasílski pozícijski pás*
 fire brigade van ▶ *gasílsko vozílo za prevòz móštva*

fire class ▶ *požárni rázred*
 fire class A ▶ *požárni rázred A*
 fire class B ▶ *požárni rázred B*
 fire class C ▶ *požárni rázred C*
 fire class D ▶ *požárni rázred D*
 fire class F ▶ *požárni rázred F*
 fire classification of construction products ▶ *rázred odzíva grádbenih materiálòv na ògenj*
 fire clear-cut ▶ *prótipožárna posèka*
 fire cloud ▶ *pirokúmulus*
 fire commander ▶ *povèljnik (1)*
 fire command vest ▶ *fúncijski telòvnik*
 fire compartment ▶ *požárni sèktor*
 fire compartment door ▶ *požárna vráta*
 fire competition badge ▶ *tekmoválna znáčka*
 fire coordinator ▶ *vódja evakuácije*
 firecore ▶ *jédro požára*
 fire damper ▶ *požárna lopúta*
 fire death ▶ *žftev požára*
 fire department ▶ *gasílski dóm*
 fire detector ▶ *požárni javljálnik*
 fire district ▶ *operatívno obmòčje delovánja*
 fire drill ▶ *operatívna vája*
 fire effect ▶ *požárni učinek*
 fire equipment holster ▶ *gasílska tórbica*
 fire escape ▶ *zaščiteno stopnišče*
 fire escape hood ▶ *sámoreševálna kapúca*
 fire extinction ▶ *gašènje (1)*
 fire extinguisher ▶ *gasílnik*
 fire extinguisher performance ▶ *gasílna sposòbnost gasílnika*
 fire extinguishing effect ▶ *mehanízem gašènja*
 fire extinguishing medium ▶ *gasílo*
 fire extinguishing tender ▶ *gasílsko vozílo s cistèrno 2*
 fire extinguishing water ▶ *gasílna vòda*
 fire fee ▶ *požárna táksa*
 firefighter ▶ *gasílec*
 firefighter anthem ▶ *gasílska hímna*
 firefighter boots ▶ *gasílski zaščitni škórnji*
 firefighter candidate ▶ *gasílec priprávník*
 firefighter formation ▶ *gasílska formácija*
 firefighter gloves ▶ *gasílske zaščitne rokavíce*
 firefighter hatchet ▶ *gasílska sekírca*
 firefighter helmet ▶ *gasílska zaščitna čeláda*
 firefighter hood ▶ *gasílska pòdkápa*
 firefighter ID card ▶ *gasílska izkáznica*
 firefighter positioning belt ▶ *gasílski pozícijski pás*
 firefighter salute ▶ *částni pozdráv*
 firefighter salute ▶ *gasílski pozdráv*
 firefighter uniform ▶ *gasílska unifórma*
 firefighting ▶ *gašènje (2)*

F

firefighting access ► *dostópna pót (1)*
 firefighting association ► *gasílska zvéza*
 Firefighting Association of Slovenia ► *Gasílska zvéza Slovénije*
 firefighting battalion ► *gasílski bataljón*
 firefighting broom ► *požárna mëtla*
 firefighting competition discipline ► *gasílsko-špórtna disciplína*
 firefighting competition equipment ► *tekmo-válna opréma*
 firefighting fitting ► *gasílska armatúra*
 firefighting foam ► *gasílna péna*
 firefighting lift ► *dvigálo za gasílce*
 firefighting memorial service ► *gasílsko žalovánje*
 firefighting obstacle competition ► *vája z ovírami*
 firefighting organization ► *gasílska organizácija*
 firefighting organization member ► *člán gasílske organizácije*
 firefighting patrol ► *gasílska patrúlja*
 firefighting plane ► *gasílno letálo*
 firefighting protection level ► *gasílska zaščitna stópnja*
 firefighting register book ► *mátična knjíga*
 firefighting suit ► *gasílska zaščitna obleka*
 firefighting trolley ► *gasílski logístični vozíček*
 firefighting unit ► *gasílska enóta*
 firefighting unit of wider importance ► *gasílska enóta šíršega poména*
 firefighting vehicle with portable pump ► *mánjše gasílsko vozílo*
 firefighting vehicle with portable pump and water ► *mánjše gasílsko vozílo z vódo*
 firefighter station wear ► *gasílska délovna obleka*
 firefighter working uniform ► *gasílska délovna obleka*
 fire flank ► *bók požára*
 fire fund ► *požárni sklád*
 fire fund premium ► *požárna prémija*
 fire gases ► *vróči dímní plíni*
 fire ground ► *požarišče*
 fire growth curve ► *krivúlja razvója nótranjega požára*
 fire hazard ► *požárna nevárnost, požárna ogróženost*
 fire head ► *čëlo požára*
 fire heel ► *řëp požára*
 fire hose ► *gasílska cév*
 fire hose 110-A ► *A-cév*
 fire hose 75-B ► *B-cév*
 fire hose 52-C ► *C-cév*
 fire hose 25-D ► *D-cév*
 fire hose 38-H ► *H-cév*

fire hydrant system ► *zunánje hidrántno omrëzje*
 fire impoundment ► *zajezítev*
 fire inspection ► *preventívni ogléd*
 fire insurance ► *požárno zavarovánje*
 fire integrity ► *celovitost*
 fire investigation ► *požárno preiskovánje*
 fire lift ► *dvigálo za gasílce*
 fire line ► *ognjéna črta*
 fire load ► *požárna obremenítev*
 fire load density ► *specifíčna požárna obremenítev*
 fire lookout place ► *opazovánica*
 fire loss ► *požárna škóda*
 fire modelling ► *požárno modelíranje*
 fire monitor ► *vódní mónitor*
 fire object ► *požárni objékt*
 fire picket ► *gasílska stráža*
 fire piquet ► *gasílska stráža*
 fire platoon ► *gasílski vòd*
 fire platoon leader ► *vódjá vóda*
 fire point ► *temperatúra vžíga*
 fire powder ► *gasílní práh*
 fire prevention ► *požárna preventíva*
 fire prevention forest road ► *prótipožárna gózdna césta*
 fire prevention inspection ► *požárnopreventívni pregléd*
 fire protection ► *požárna zaščíta, požárno varovánje*
 fire protection closure ► *požárna zapóra*
 fire protection coating ► *požárnoodpórni premáz*
 fire protection engineering ► *požárno inženírstvo*
 fire protection engineering method ► *metóda požárnega inženírstva*
 fire protection organisation measure ► *organizácijski požárnopreventívni ukřëp*
 fire protection tax ► *požárni dávek*
 fire protection technology measure ► *téhnično-tehnolóški požárnopreventívni ukřëp*
 fire pump ► *gasílska brizgálna*
 fire rank ► *gasílski čin*
 fire resistance ► *požárna odpórnost*
 fire resistance class ► *rázred požárne odpórnosti*
 fire resistant board ► *požárnoodpórna plóšča*
 fire resistant glass ► *požárna zasteklítev*
 fire-resisting closure ► *požárna zapóra*
 fire-retardant building material ► *težkó vnetljívi grádbeni materiál*
 fire-retardant door ► *požárna vráta*
 fire risk ► *požárno tvéganje*
 fire safety ► *požárna várnost*
 fire safety concept ► *zasnóva požárne várnosti*
 fire safety construction ► *požárnovárna grádnja*

fire safety measure ► *požárnopreventívni ukrepi*
 fire safety order ► *požárni réd*
 fire safety plan box ► *omárica za požárni načrt*
 fire safety report ► *izkáz požárne várnosti*
 fire safety risk assessment ► *océna požárne ogróženosti*
 fire safety study ► *štúdiya požárne várnosti*
 fire safety vehicle ► *gasílsko preventívno vozilo*
 fire scenario ► *požárni scenárij*
 fire school ► *gasílska šola*
 fire sector ► *požárni séktor*
 fire separating element ► *mèjni elemènt požárnega séktorja*
 fire service ► *gasílska slúžba*
 fire service access ► *površina za gasílce*
 fire service axe ► *gasílska sekíra*
 fire service banner ► *gasílski prápor (1, 2)*
 fire service decoration ► *gasílsko odlikovánje*
 fire service dress ► *slúžbena unifórma*
 fire service flag ► *gasílska zastáva*
 fire service honour ► *gasílska počastítev*
 fire service instructor ► *gasílski inštrúktor*
 fire service key ► *gasílski kljúč*
 fire service key box ► *depozítini trezór*
 fire service medal ► *gasílsko odlikovánje*
 fire site ► *pogorišče*
 fire source ► *jédro požára*
 fire spread ► *napredovánje požára*
 fire spreading ► *požárni preskòk (2)*
 fire squad ► *gasílski oddélek, zmánjšani gasílski oddélek*
 fire station ► *gasílska postája*
 fire steward ► *pomočnik vódje evakuácie*
 fire stopping collar ► *požárnoodpórna objémka*
 fire stopping spray ► *požárnoodpórni omèt*
 fire storm ► *požárni vihár*
 fire suppression ► *gašénje (1)*
 fire suppression effect ► *mehanízem gašénja*
 fire test ► *stándardni požárni preizkús*
 fire tetrahedron ► *požárni tetraéder*
 fire trailer for lightning ► *gasílski priklópnik za razsvetljávo*
 fire trailer for logistics ► *gasílski priklópnik za logístiko*
 fire trailer for portable pump ► *gasílski priklópnik s prenósno motórno brizgáľno*
 fire transfer ► *prenesèni požár*
 fire triangle ► *požárni trikótnik*
 fire unit ► *gasílska enòta*
 fire unprotected surface ► *požárno nèzaščítana površina*
 fire vehicle chassis ► *nàdgrádnja vozíla*

firewall ► *požárni zíd*
 fire watch ► *požárna stráža*
 fire water supply point ► *mèsto odvzéma vòde*
 fire wind ► *požárni véter*
 first aid ► *prva pomòč*
 first escape route ► *prva evakuácijska pòt*
 first fire escape ► *prva evakuácijska pòt*
 first opening ► *začetna odprtína*
 first responder ► *prvi posredoválec*
 first stabilisation ► *primárna stabilizácia*
 fixed pulley ► *prítřjeni škripec*
 fix lanyard ► *fíksna popkovína*
 flame ► *plámen*
 flame combustion ► *gorénje s plaménom*
 flame detector ► *plaménski požárni javljáľnik*
 flame front ► *plaménska frónta*
 flameover ► *ognjéni vál*
 flame spread rate ► *hitròst šírjenja plaménov*
 flammability ► *vnetľjivost*
 flammability limits ► *mèja vnetľjivosti*
 flammable gas detector ► *javljáľnik vnetľjívih plínov*
 flammable gases ► *požárni rázred C*
 flammable liquids ► *požárni rázred B, vnetľjive tekočine*
 flammable solids ► *vnetľjive trédne snoví*
 flammagenitus cloud ► *pirokúmulus*
 flank of the formation ► *bòk enòte*
 flash fire ► *vzbúh*
 flashing warning light ► *utripajúča várnostna svetíľka*
 flashover ► *požárni preskòk (1)*
 flashpoint ► *plamenišče*
 flat fire ► *stanováľnski požár*
 flathead axe ► *gozdárska sekíra*
 flood ► *popláva*
 flood bag ► *prótipoplávna vréca*
 flood hazard ► *poplávna nevárnost*
 flood protection ► *prótipoplávna zaščíta*
 flow meter ► *meríľnik pretòka*
 fluorine free foam concentrate ► *brezfluorínsko peníľo*
 fluoroprotein foam concentrate ► *flúorproteínsko peníľo*
 foam compatibility ► *kompatíľbnost peníľ*
 foam concentrate ► *peníľo*
 foam concentrate viscosity ► *viskóznost peníľa*
 foam fire extinguisher ► *gasíľnik s péno*
 foam solution ► *peníľna mészánica*
 foam tank ► *rezervoár peníľa*
 fog machine ► *dimotvórec*
 foldable stretcher ► *zložľjiva nosíľa*

F
G
H

folding ladder ▶ *dróg léstev*
 folding signal ▶ *várnostni triopán*
 foot ascender ▶ *nôžna vřvna prižéma*
 foot loop ▶ *nôžna stôpna zánka*
 forgotten equipment ▶ *pozábljena opréma*
 formation exercise ▶ *vája razvršćanja*
 formation of information ▶ *oblikovánje informácij*
 forward march ▶ *pohódni korák*
 FP ▶ *flúorproteínsko penílo*
 frame for knots ▶ *stojálo za vézanje vózlov*
 free movement area ▶ *intervéncijska površina*
 French prusik ▶ *francóski vóz*
 fresh-air inlet ▶ *odprtína za dovòd svézega zraka*
 friction loss ▶ *tláčna izgúba*
 frontal fire attack ▶ *čélni napád*
 front crash ▶ *čélni trk*
 front firefighter ▶ *čélni gasílec*
 front of parade ▶ *čelo paráde*
 frostbite ▶ *omrzlína*
 fuel controlled fire ▶ *gorívno odvísni požár*
 fuel-rich mixture ▶ *prebogáta měšanica*
 full dress fire uniform ▶ *gasílska unifórma*
 full face mask ▶ *zašćitna máška*
 fully developed fire ▶ *pólno razvíti požár*
 furan compounds ▶ *furáni*
 furans ▶ *furáni*

G

gamma radiation ▶ *sévanje gáma*
 gap ▶ *utesnjěni prôstor*
 gas cylinder valve ▶ *ventíl tláčne posóde*
 gas detection tube ▶ *merílina cévčica*
 gas detector ▶ *merílnik plínov*
 gases ▶ *plíni*
 gas-tight protection ▶ *gasílska zašćitna stôpnja 3*
 gas-tight suit ▶ *plínotěsna zašćitna oblěka*
 gate firefighter ▶ *portální gasílec*
 gathering arrangement ▶ *zbórna uredítev*
 general meeting ▶ *óběni zbor*
 general meeting of youth firefighters ▶ *zbor gasílske mladíne*
 GHS ▶ *sistém razvršćanja in označevánja nevárnih snoví in zmesi*

glass-cutter ▶ *žága za stěklo*
 glaze ▶ *žléd*
 Globally Harmonized System ▶ *sistém razvršćanja in označevánja nevárnih snoví in zmesi*
 glowing combustion ▶ *žarěnje*
 golden hour ▶ *zláta úra*
 grading stage ▶ *fáza razvršćanja*
 granted resource ▶ *dodeljěni vír*
 green area ▶ *zelěno obmóćje*
 green code ▶ *zelěna kategoríja*
 gross heat of combustion ▶ *zgórnja zgoreválna toplóta*
 ground fire ▶ *tální požár*
 ground hydrant ▶ *pòdzěmni hidránt*
 grounding ▶ *ozemljítev*
 grounding system ▶ *ozemljítveni systém*
 ground water storage tank ▶ *pòdzěmni požárni bazén*
 group commander ▶ *vódja oddělka*
 growth period of fire ▶ *rastóći požár*
 guard of honour ▶ *částna stráža*
 Guedel pattern airway ▶ *ústno-žřělni túbus*
 guide line ▶ *vodílina vřv*

H

half hitch ▶ *pòlbíčev vóz*
 half-life period ▶ *razpólóvni čas*
 half mask ▶ *filtrína pòlmáška*
 half-opened building system ▶ *pòlzaprtí zazidální systém*
 half-sailor's knot ▶ *pòlbíčev vóz*
 half step march ▶ *krátki korák*
 half-value layer ▶ *pòldebelína*
 half-value thickness ▶ *pòldebelína*
 halogenated hydrocarbon ▶ *halón*
 halon alternative ▶ *nadoměstek halóna*
 hand diaphragm pump ▶ *ròčna membránska čřpálka*
 hand-held fire extinguisher ▶ *prenášni gasílnik*
 handheld signal ▶ *signální lopár*
 handled rope clamp ▶ *ròčna vřvna prižéma*
 hand light ▶ *ròčna baterijska svetílka*

handling bag ► *měhka podpóra*
 hand megaphone ► *rôčni megafón*
 hand tool ► *rôčno orôdje (1, 2)*
 hauling system ► *škrípčevje*
 hazard ► *nevárnost (1, 2)*
 hazard class ► *rázred nevárnosti*
 hazard diamond ► *nevárnostni diamánt*
 hazard identification number ► *Kémlerjevo število*
 hazard label ► *oznaka nevárnosti*
 hazard labelling ► *označevanje nevárnih snovi*
 hazardous material incident ► *nezgoda z nevarno snovjó*
 hazardous occurrence ► *nevárni pojav*
 hazardous substance ► *nevárna snôv*
 hazard pictogram ► *piktogram za nevárnost*
 hazard statement ► *stávek o nevárnosti*
 hazard symbol ► *znák za nevárnost*
 hazard warning panel ► *opozorilna tábla*
 hazmat accident ► *nesréča z nevarno snovjó*
 hazmat classification ► *razvrščanje nevárnih snoví*
 hazmat detection ► *merítev nevarne snoví*
 hazmat incident ► *nezgoda z nevarno snovjó*
 hazmat transportation ► *prevôz nevárnih snoví*
 HAZMAT vehicle ► *orôdno vozílo za posredovanje pri nevárnih snovéh*
 head attack ► *čelni napád*
 head harness ► *naglávní pritrđilni trák*
 head immobiliser ► *opóra za glávo*
 head of operations ► *vôdja intervencije*
 head of parade ► *čelo paráde*
 head of unit ► *čelo enôte*
 head-on collision ► *čelni trk*
 heartbeat ► *srčni utrip*
 heart fibrillation ► *fibrilácija srca*
 heat detector ► *temperatúrni požárni javljálnik*
 heat of combustion ► *zgoreválna toplôta*
 heat of vaporization ► *izparilna entalpíja*
 heat protective suit ► *varovalna obléka za približevanje plaménu*
 heat release rate ► *hitrôst sprôščanja toplôte*
 heat resistance of foam ► *toplôtna odpôrnost gasílne péne*
 heavy foam nozzle ► *ročník za težko péno*
 hedge ► *leséna ovíra*
 Heimlich maneuver ► *Heimlichov prijem*
 help ► *pomôč*
 hematoma ► *hematóm*
 hemorrhagic shock ► *hemorágichni šók*
 heterogeneous combustion ► *heterogéno gorénje*
 heterogeneous inhibition ► *heterogéna inhibícija*

high expansion foam ► *láhka gasílna péna*
 highly flammable building material ► *lahkó vnetljívi grádbeni materiál*
 high-performance fire extinguisher ► *visokotláčni gasílnik*
 high pressure fire attack ► *visokotláčni napád*
 high pressure fire pump ► *visokotláčna črpálka*
 high pressure hose ► *visokotláčna cév, visokotláčni vòd*
 high pressure line ► *visokotláčni cevovòd*
 high pressure nozzle ► *visokotláčni ročník*
 high-rise building ► *visôka stávba*
 high voltage ► *visôka napétost*
 hinge ► *tečaj*
 HMS connector ► *hrúškasta vpónka*
 hold call waiting time ► *čas čakánja na prevzém klíca*
 homogeneous combustion ► *homogéno gorénje*
 homogeneous inhibition ► *homogéna inhibícija*
 honorary march-past ► *částni mimohòd*
 honorary member ► *částni član*
 honor salute ► *částni pozdráv*
 hook ladder ► *kljúkasta léstev*
 hooligan tool ► *reševálno orôdje huligán*
 horizontal evacuation ► *horizontálna evakuácija*
 horizontal sectorisation ► *horizontálna sektorizácija*
 horizontal-span support system ► *horizontálna konstrukcija*
 horizontal ventilation ► *horizontálno prezračevanje*
 hose bind ► *cévna obvêza*
 hose bracket ► *ležišče vèdrovce*
 hose bridge ► *cévni mostiček*
 hose carrier ► *cévni nosílec*
 hose carrying belt ► *cévni nosilec*
 hose carrying cage ► *cévna košára*
 hose cleaner ► *prálnik ceví*
 hose crew ► *cevárska skupína*
 hose crew leader ► *prví cevár*
 hose crew member ► *drúgi cevár*
 hose holder ► *cévni pritrđilec*
 hose line ► *cevovòd*
 hose line pressure limiting valve ► *omejeválnik tláka*
 hose reel ► *cévni naviják*
 hose shut-off ► *zapórni ventil*
 hot spot ► *vrôča mésta*
 hot works ► *vrôča děla*
 hot zone ► *vrôča cóna (1)*
 HP ► *gasílsko teleskópsko dvígálo*
 H-statement ► *stávek o nevárnosti*

human dignity ► *humánost*
 human-made disaster ► *antropogéna nesrēča*
 HV ► *visōka napētosť*
 hydrant ► *hidrānt*
 hydrant connection ► *hidrāntni prikljūček*
 hydrant standpipe ► *hidrāntni nastavēk*
 hydrant wrench ► *hidrāntni kljūč*
 hydraulic battery rescue tool ► *baterijsko hidrāvlično orōdje*
 hydraulic cutter ► *hidrāvlične škārje*
 hydraulic jack ► *rōčna hidrāvlična dviġālka*
 hydraulic platform ► *gasilsko teleskōpsko dviġālo*
 hydraulic rescue tool ► *hidrāvlično orōdje*
 hydraulic spreader ► *hidrāvlično razpirālo*
 hydraulic ventilation ► *hidrāvlično prezraēevānje*
 hydrocarbon ► *ogljikovodik*
 hydrogen cyanide ► *vodīkov cianid*
 hydrophilic substance ► *hidrofilna snōv*
 hydrophobic substance ► *hidrofōbna snōv*
 hydroshield ► *vōdna zavēsa*
 hydrostatic test ► *tlāčni preizkūs*
 hyperthermia ► *hipertermija*
 hypocenter ► *žarišēe potresā*
 hypothermia ► *podhladitev*

H I

I

ICS ► *intervēncijsko-povēljniški sistem*
 ICS form ► *IPS obrāzec*
 ignition ► *vžig*
 ignition point ► *temperatūra vžiga*
 ignition source ► *vīr vžiga*
 immediate danger ► *neposrēdna nevārnost*
 immediate danger of an accident involving chlorine ► *neposrēdna nevārnost nesrēče s klōrom*
 immediate danger of flash floods ► *neposrēdna nevārnost poplāvnega vāla*
 immobilisation ► *imobilizācija*
 immobilisation corset ► *stēznik za imobilizāciju (1, 2)*
 impact force ► *ulovītvena sila*
 improvised hydrant saddle ► *improvizirani podzēmni hidrānt*
 incident ► *nezgōda*

incident at work ► *nezgōda pri delu*
 incident command activity log ► *delovōdnik intervēncije*
 incident commander ► *vōdja intervēncije*
 incident command flowchart ► *diagrām potēka intervēncije*
 incident command level 1 ► *operatīvni nivō vōdenja*
 incident command level 2 ► *tāktični nivō vōdenja*
 incident command post ► *povēljniško mēsto*
 incident command process ► *procēs vōdenja intervēncije*
 incident command system ► *intervēncijsko-povēljniški sistem*
 incident command unit ► *gasilska tāktična formācija*
 incident management information system ► *SPĪN*
 incident report ► *poročilo o intervēnciji*
 incident response ► *intervēncija (1), posredovānje*
 incident response development time ► *čas razvōja intervēncije*
 incident response drive ► *intervēncijska vōžnja*
 incident response duration time ► *čas intervēncije*
 incident scene ► *mēsto intervēncije*
 incident scene safeguarding ► *zavarovānje mēsta intervēncije*
 incipient fire ► *zaēetni požār*
 inclined bracing ► *poševno podpiranje*
 incomplete arrangement ► *nēpopolnjeni rēd*
 incomplete combustion ► *nēpopōlno gorēnje*
 incorporation ► *inkorporācija*
 incorrect carrying of the bucket ► *nēpravilno nōsenje vēder*
 incorrect start ► *prehitri stārt*
 independent respiratory protection ► *neodvisni sistem zašēite dihāl*
 independent squadron ► *samostōjna gasilska skupina*
 indirect fire loss ► *posrēdna požārna škōda*
 indirect fire suppression ► *posrēdno gašēnje*
 induced voltage ► *inducirana napētosť*
 induction rate ► *mešālno razmērje*
 industrial accident ► *industrijska nesrēča*
 industrial fire ► *industrijski požār*
 industrial fire service ► *industrijska gasilska enōta*
 inergen ► *inergēn*
 inert gas ► *inērtni plīn*
 inflammability ► *vnetljivost*
 inflammable mixture ► *vnetljiva mēšanica*
 information accessibility ► *dosegljivost informācij*

information speed ► *hitrósti informácijske*
 information stage ► *fáza informiranja*
 information system Vulkan ► *Vulkán*
 inhibitor ► *inhibítór*
 initial opening ► *začetna odprtina*
 injured person ► *poškodováanec*
 injured person protection ► *zaščita poškodovánca*
 inlet opening ► *vstópna odprtina (2)*
 inline inductor ► *mèdmešálnik peníla*
 inner mask ► *nótranja máska*
 inorganic matter ► *ánorgánska snóv*
 inspection of work equipment ► *periódični pregléd in preizkús délovne opréme*
 inspection time ► *čas ogléda*
 instruction manual ► *navodíla za uporábo in vzdrževánje*
 insulating material ► *izolácijski materiál*
 insulation ability ► *izolativnost*
 integration stage ► *fáza vključitve izkúsnje*
 interactivity of information ► *interaktivnost informácijske*
 interior and exterior fire attack ► *sestávljeni napàd*
 interior attack ► *nótranji napàd*
 interior sector ► *nótranji séktor*
 intermediate pressure hose ► *srednjetaláčni vòd*
 internal fire hydrant system ► *mókri dvížni vòd, nótranje hidrántno omrèžje*
 internal hydrant ► *nótranji hidránt*
 internal hydrant with semi-rigid hose ► *nótranji hidránt s póltógo cevjó*
 internal hydrant with soft hose ► *nótranji hidránt s plósko cevjó*
 International Association of Fire and Rescue Service ► *Mednárodna organizácijska gasilskih in reševálnih slúžb*
 international marking ► *mednárodno označevánje*
 intervention time ► *čas interveniranja*
 introduction phase ► *uvódna fáza*
 intumescent material ► *intumescétni materiál*
 inverter ► *razsmérnik*
 ionisation smoke detector ► *ionizácijski dímmni javljálnik*
 ionizing radiation ► *ionizirajóče sévanje*
 irritation ► *dražilnost*
 ischemic stroke ► *možgánska káp*
 island ► *ótok*
 isolate Hazmat ► *izoliranje nevárne snóvi*
 isolation transformer ► *ločilni transformátor*
 issue of orders ► *izdájá povélja*

J

Jaw-Thrust Maneuver ► *trójni manéver*
 jet fire ► *plaménski cúrek*
 joist ► *strópnik*
 judge ► *sodnik*
 jumping cushion ► *vskóčnica*
 junior firefighters ► *gasilska mladína*

K

KED ► *stéznik za imobilizácijsko*
 Kemler Code ► *Kémplerjevo števílo*
 Kendrick Extrication Device ► *stéznik za imobilizácijsko*
 knot ► *vózel*
 knotability ► *koeficiént vozljivosti*

L

laminar flow ► *laminárni tók*
 landslide ► *pobóčni zdárs*
 lanyard ► *popkovína*
 large fire ► *vélík požár*
 large scale incident ► *dogódek véčjega obséga*
 large tanker ► *gasilsko vozilo s cistérno 3*
 lashing strap ► *pritrdílni breménski trák*
 last row arrangement ► *zádnji réd*
 leadership strategy ► *strategíjska vódenja*
 leading man ► *smérni móž*
 leak detector spray ► *pršílo za ugotávljanje púščanja*
 leak sealing bag ► *pnevmatíska tesnilna blazína*
 leak sealing paste ► *tesnilna mása*

I J K L

L
M

lean mixture ► *prerévná mešanica*
 lecturer ► *predávateľ*
 left turn ► *obrácanje na ľavo*
 left wingman ► *ľaví krilní gasilec*
 leverage hose bandage ► *cévna obväz*
 life jacket ► *reševální jopič*
 lifeline ► *línijsko sidrišče*
 lifting bag ► *pnevmátska dvížna blazína*
 lifting strap ► *kôňčni breménski trák*
 light foam generator ► *generátor láhke péne*
 lightning protection ► *zaščíta pred strélo*
 lightning rod ► *strelovôd*
 lightning strike ► *udár stréle*
 light signal ► *svetlôbni signál*
 light tower ► *svetlôbni stôlp*
 line fire detector ► *línijski javljálnik*
 line fire ignition ► *línijski požár*
 line of fire platoon columns ► *črta vôdnh kolón*
 line of platoon columns ► *črta četnh kolón*
 line proportioner ► *mèdmešálnik penila*
 line-up order ► *razvršcanje*
 liquefied gas ► *utekočínjeni plín*
 live conductor ► *fázni vodník*
 load ► *bréme*
 load bearing capacity ► *stabilnosť*
 load pad ► *mèhka podpôra*
 local application extinguishing system ► *gasilna napráva za lokálno gašénje*
 logged dive ► *stážni potôp*
 logistic firefighting truck ► *gasilsko tovôrno vozílo z dvigáalom*
 logistics officer ► *vôdja logistike*
 logistics section ► *logistika*
 loose pulley ► *premični škripec*
 loss of signal strength ► *dušénje signála*
 lost equipment ► *izgubljená opréma*
 lower flammability limit ► *spôdnja mèja vnetljivosti*
 low expansion foam ► *tèžka gasilna péna*
 low stretch kernmantel rope ► *státična vrv*
 lumberjack helmet ► *gozdárska čeláda*
 lung demand valve ► *pljúčni avtomát*

M

magnetic field ► *magnétno pólje*
 main guide rope ► *preiskoválna vrv*
 mainhole claw ► *kopáča*
 mainhole fork ► *víle*
 mainhole hooks with chain ► *ključ za jášek*
 main judge ► *predsédnik ocenjeválne komisije*
 main operator ► *glávni strôjnik*
 main rope ► *glávna vrv*
 maintainability of information ► *vzdrževanost informáci*
 major incident ► *velika nesrèča*
 man-made disaster ► *antropogéna nesrèča*
 manometer ► *manométer*
 manovacuummeter ► *mánovakuméter*
 manual call point ► *rôčni požárni javljálnik*
 manual timing ► *rôčno mérnenje*
 map exercise ► *usposábljanje na modélh*
 march arrangement ► *pohódna ureditev*
 march command ► *povelje v premíkanju*
 march past ► *částni mimohôd*
 margin of wildfire ► *rôb požára*
 marquee set ► *gasilski komplét*
 mass casualty incident ► *mnôžična nesrèča*
 mass decontamination ► *mnôžična dekontaminácia*
 mass loss rate ► *hitrôst izgúbe máse*
 material duty ► *materiálna dolžnosť*
 Mayday ► *klíc v síli*
 mayor ► *župán*
 MCI ► *mnôžična nesrèča*
 meadow fire ► *trávniški požár*
 measure scale ► *merilna létev*
 measuring equipment ► *merilna napráva*
 mechanical foam ► *zračna gasilna péna*
 mechanical smoke exhaust system ► *mehánski odvôd dýma in toplôte*
 mechanical ventilation ► *mehánsko prezračevánje*
 mechanism of injury ► *mehanizem poškodbe*
 medal ► *medálja*
 media officer ► *médijski predstavnik*
 medical emergency dispatch service ► *dispéčerska slúžba zdrásvta*
 medical examination ► *zdrávtveni preglêd*
 medium expansion foam ► *srédnja gasilna péna*
 medium fire ► *srédnje veľik požár*
 medium foam nozzle ► *ročník za srédnjo péno*
 melting point ► *talíšče*

memorial service ► *žalna slovesnost*
 mentor ► *méntor (1, 2)*
 metal ceiling ► *kovinski stròp*
 minimum ignition energy ► *minimálna vžigna energija*
 miscellaneous dangerous goods ► *različne nevarne snóvi in predméti*
 misconduct ► *disciplínska kršítev*
 missing person ► *pogrěšana oséba*
 mistake ► *napáka*
 mistake at obstacle ► *něpravilno premágana ovíra*
 misuse of emergency numbers and first aid ► *zlorába známenj za pomòč in nevarnost*
 mixed competition team ► *měšana tekmoválna enòta*
 mixed wildfire ► *kombinírani požár*
 mixture ► *změs*
 mobile fall arrester ► *napráva za prestrézanje pádca*
 mobile two-way radio ► *mobilna rádijska postája*
 model town exercise ► *usposábljanje na modéljih*
 modified Jaw-Thrust Maneuver ► *prilagojëni trójni manéver*
 modular organisation ► *modulárno organizíranje*
 MOI ► *mehanízem poškodbe*
 mold ► *plěsen*
 molecule ► *molékula*
 monitoring, notification and warning system ► *sistém opazovánja, obvēščanja in alarmíránja*
 monsoon branch pipe ► *monsúnski ročnik*
 movement area ► *délovna površina za gasílska vozíla*
 multidirectional gated ring ► *okrógla vpónka*
 multi-function ladder ► *múltifúnkcíjska léstev*
 multiple cutting of pillar ► *obrezovánje stebrička*
 multi-purpose branch pipe ► *ročnik z zasúnom*
 multi-purpose foam concentrate ► *filmotvórno sintétično penilo*
 multi-purpose line ► *délovna vrív*
 multi-purpose vehicle ► *věčnaménsko gasílsko vozílo*
 municipality infrastructure ► *komunální vòd*
 mutagenicity ► *mutagénost*

N

national emergency management plan ► *držávni načrt zaštíte, reševánja in pomoč*
 national security ► *nacionálna várnost*
 natural disaster ► *narávna nesrěča*
 natural environment ► *narávno okólje*
 natural smoke exhaust system ► *narávni odvòd díma in toplòte*
 natural ventilation ► *narávno prezračevánje*
 natural water source ► *narávni vòdni vír*
 NDL ► *várnostna krivúlja*
 neck brace ► *vrátna opórnica*
 neck strap ► *vrátni nosilni trák*
 negative pressure ventilation ► *pòdtláčno prezračevánje*
 negative zone ► *pòdtláčna cóna*
 net heat of combustion ► *spòdnja zgoreválna toplòta*
 neurogenic shock ► *nevrogéni šók*
 neurological assessment ► *nevrolòska océna*
 neurological deficit ► *nevrolòski izpàd*
 neurological malfunction ► *nevrolòski izpàd*
 neutralisation ► *nevtralizácija*
 neutral zone ► *nevtrálna cóna*
 neutron radiation ► *sévanje nevtrónov*
 no-decompression limit ► *várnostna krivúlja*
 nominal outreach ► *nazívna šírína prevísa*
 nominal rescue height ► *nazívna višina reševánja*
 non-aspirated foam ► *něaspirirana gasílna péna*
 non-combustible building material ► *něgorljívi grádbeni materiál*
 non-ionizing radiation ► *něionizirájóče sévanje*
 nonpolarity ► *něpolárnost*
 normally flammable building material ► *normálno vnetljívi grádbeni materiál*
 normal pressure fire pump ► *normálnotláčna črpálka*
 Norwegian reeve ► *žerjávna žícnica*
 notification alerting system ► *sistém za opozárjanje*
 Notification centre of the Republic of Slovenia ► *Cénter za obvēščanje Repúblike Slovénije*
 nuclear hazardous substance ► *radiolòska nevarna snòv*

M

O

object triage ► *triáza objektov*
 observation network ► *opazoválno omrežje*
 obstacle ► *ovíra*
 obstacle relay race ► *štaféta z ovírami*
 occupational exposure limit ► *mějna vrédnost*
 occupational health and safety specialists ► *strokóvni délavec za várnost in zdrávje pri délu*
 occupational illness ► *poklíčna bolézen*
 occupational medicine ► *izvajálec medicíne déla*
 odd-numbered firefighter ► *něpárni gasílec*
 offensive fire attack ► *aktívna obrámba*
 offensive forest firefighting ► *něposrédni napàd*
 off-grid solar power plant ► *otóčna sólnčna elektrárna*
 oil absorbent ► *óljni absorbènt*
 oil absorbent pad ► *pívnik*
 oil barrier ► *óljna zavésa*
 oil boom ► *polipropilénsko črevó*
 oil skimmer ► *óljni posnemoválnik*
 oil test paper ► *óljni téster*
 on-air protocol ► *protokól komunicíranja*
 one-part command ► *énodélnó povělje*
 on-site command radio channel ► *kanál za vódenje*
 on-site radio channel ► *délovni kanál*
 open building system ► *odprti zazidálni systém*
 open circuit ► *odprta veríga*
 open pneumothorax ► *odprti pnevmotóraks*
 open water ► *odprta vóda*
 operating instructions ► *navodíla za várnó délo*
 operating tactical procedure ► *operatívno-táktični postópek*
 operational area ► *operatívno obmóčje delovánja*
 operational command ► *operatívno vódstvo intervencije*
 operational duty ► *operatívni gasílec*
 operational period ► *operatívno obdóbjé*
 operational preparedness plan ► *operatívni gasílski načrt*
 operational response plan ► *táktični načrt*
 operational scenario ► *táktični scenárij*
 operational structure ► *operatívna organizírnost*
 operational-tactical thesis ► *operatívno-táktična nalóga*
 operational task ► *operatívna nalóga*
 operational unit ► *operatívna enóta*
 operational unit on duty ► *dežúrna operatívna enóta*
 operations ► *operácije*

operations section chief ► *operatívni vódja*
 operations sector ► *séktor (2)*
 operator ► *dispéčer*
 optical smoke detector ► *óptični dímni javljálnik*
 order ► *povělje, réd*
 organic matter ► *orgánska snóv*
 oriented-search technique ► *téhniká obkrózanja*
 oropharyngeal airway ► *ústno-žrèlni túbus*
 other extinguishing material ► *priróčno gasílnó srédstvo*
 other resource ► *prósti vír*
 out-of-service resource ► *nèaktívni vír*
 oval connector ► *oválna vpónka*
 overhand knot ► *bíčov vózel*
 oxidant ► *oksidánt*
 oxidativity ► *oksidatívnost*
 oxidizing dangerous goods ► *oksidatívne snovi*
 oxyfuel welder ► *plaménski rezálnik*
 oxygen ► *kisík*
 oxygen cylinder ► *tláčna posóda s kisíkom*
 oxygen deficiency ► *pománjkanje oksidánta*
 oxygen depletion ► *pománjkanje oksidánta*
 oxygen-enriched mixture ► *presézek oksidánta*

P

P

P ► *proteínsko penílo*
 packing group ► *embalázna skupína*
 pager ► *pozívnik*
 paging ► *énosméрно pozívanje, tího alarmíranje*
 pain response ► *odzív na bolečínó*
 parade ► *paráda*
 parade commencement report ► *poročílo o začétku paráde*
 parade plan ► *načrt paráde*
 parallel action ► *vzporédni nastòp*
 paramedic ► *zdrávstveni reševálec*
 partial evacuation ► *délna evakuácija*
 partial pressure ► *parciálni tlák*
 partial vapour pressure ► *parciálni párni tlák*
 particle protection ► *gasílska zaščitna stòpnja 2a*
 particle protection suit ► *prótiprášna zaščitna obléka*
 part of fire compartment ► *požárna célica*

passive fall arrest ► *pasívno varovánje*
 passive fire protection ► *pasívna požárna zaščita*
 passive hauling ► *pasívni dvíg*
 passive lowering ► *pasívni spúst*
 passive rescue operation ► *pasívno reševánje*
 passive safety ► *pasívna varnost*
 pathway ► *dostópna pót (2)*
 peacetime ► *mirnodóbní čas*
 peak wildfire ► *vršni požár*
 pedal-cutter ► *škárje za stopálke*
 pediatric emergency care ► *oskrba poškodovanega otroka*
 PELV ► *zaščitna mála napétost*
 penalty point ► *negatívna tóčka*
 periodic medical examination ► *usmérjeni obdóbní preventívni zdravstveni pregléd*
 periorbital ecchymosis ► *očálni hematóm*
 peristaltic pump ► *cévná črpálka*
 permanent firefighter training ► *permanèntno strokovno usposabljanje*
 personal dosimeter ► *osebni doziméter*
 personal protective equipment ► *osebna varovalna opréma*
 personal protective equipment for staff ► *skúpna varovalna opréma*
 personal protective equipment with SCBA ► *gasílska zaščitna stôpnja 1*
 personal rescue ► *osebno reševánje*
 personal responsibility ► *osebna odgovornost*
 petrol cutting machine ► *króžna motórna rezálka*
 phase conductor ► *fázni vodník*
 phase of agony ► *fáza agoníje*
 phase of unconsciousness ► *fáza nezavéstí*
 phase voltage ► *fázna napétost*
 pH-indicator strip ► *pH listič*
 photocell ► *fótočelica*
 pH-value ► *pH vrédnost*
 physical ability test ► *preizkús fízičnih sposobnosti*
 physical change ► *fizikálna spremémba*
 physical decontamination ► *fizikálna dekontaminácija*
 pillar ► *stebèr, stebriček vozila*
 pillar A ► *stebriček A*
 pillar B ► *stebriček B*
 pillar C ► *stebriček C*
 pillar construction ► *pálična konstrukcija vozila*
 pillar hydrant ► *nàdzémni hidránt*
 pilot ignition source ► *pilótní vír vžíga*
 pipe sealing bag ► *pnevmátski tesnilní čep*
 pipe structure ► *cévná konstrukcija*
 piston diaphragm pump ► *bátno-membránska črpálka*

place for equipping ► *próstor za oprémljanje*
 planning ► *načrtovánje (1, 3)*
 planning officer ► *vódja načrtovánja*
 planning section ► *načrtovánje (2)*
 plasma cutter ► *plázemski rezálnik*
 platform ► *podvózje*
 platinum ten minutes ► *plátinastih 10 minút*
 platoon column formation ► *kolónska razvrstítev čéte*
 platoon formation ► *čétna razvrstítev*
 plenum ► *plénium*
 pneumothorax ► *pnevmotóraks*
 point fire detector ► *točkóvni javljálnik*
 point load distribution ► *točkóvno prenášanje síle*
 point measurement ► *točkóvno mérjenje*
 poisoning ► *zastрупítev*
 polarity ► *polárnost*
 police operations and communications centre ► *operatívno-komunikácijski céntr*
 pollutant ► *onesnažilo*
 portable fire extinguisher ► *prenósní gasílník*
 portable fire pump ► *prenóсна motórna brizgálna*
 portable fire service ladder ► *prenóсна gasílska léstev*
 portable residual current protective device – control ► *PRCD-K stikálo*
 portable residual current protective device – safety ► *PRCD-S stikálo*
 portable smoke stopper ► *prenóсна dímna zavésa*
 portable two-way radio ► *rôčna rádijska postája*
 position plan ► *načrt razvrstítve*
 positive pressure ventilation ► *nàdtláčno prezračevánje*
 positive pressure ventilation device ► *nàdtláčni prezračeválnik*
 positive zone ► *nàdtláčna cóna*
 post-traumatic stress disorder ► *pósttravmátska strésna mótnja*
 posture ► *dřža*
 posture attention ► *dřža mírno*
 posture beware ► *dřža na méstu prósto*
 posture present arms ► *dřža pozdráv*
 posture stand at ease ► *dřža na méstu odmòr*
 powder fire extinguisher ► *gasílník z gasílnim práhom*
 power distribution device ► *eléktrodistribucijska napráva*
 power generator ► *eléktroagregát*
 power regulator ► *regulátor moči*
 power system ► *eléktroenergétski postrój*

power transformer ► *energetski transformátor*
 PPE ► *osebna varovalna opréma*
 practical lesson ► *praktična vája*
 practical training ► *praktično usposabljanje*
 preaction sprinkler system ► *predaktivirani sprinklerski sistem*
 precautionary statement ► *prevídnostni stávek*
 preferential treatment ► *prednostna obravnáva*
 pre-fire plan ► *požárni načrt*
 prehospital resuscitation ► *predbolnišnično oživljanje*
 prehospital resuscitation protocol ► *protokól predbolnišničnega oživljanja*
 prehospital setting ► *delovišče zdravstvene oskrbe*
 preliminary medical examination ► *predhodni preventivni zdravstveni pregled*
 premixed flame ► *predmésani plámen*
 preparation ► *zmés*
 president ► *predsédnik*
 pressure gauge ► *manométer*
 pressure hose line ► *tláčni vòd*
 pressure reducer ► *reducérni ventíl (1, 2)*
 pressure relief valve ► *razbremenílني ventíl*
 pressure resistance of concrete ► *tfdnost betóna*
 pressurized cryogenic gas ► *globòko ohlajèni plín*
 preventive tree removal ► *preventivni posèk*
 primary assessment ► *primárni pregled*
 primary decontamination ► *délna dekontaminácija*
 primary drowning ► *primárno utápljanje*
 primary escape route ► *prva evakuacijska pót*
 primary search ► *primárno preiskováñje*
 primary triage ► *primárna triáža*
 priming pump ► *sesálna črpálka*
 priority black code ► *črna kategorija*
 priority task ► *prednostna nalóga*
 probability of emergency situation ► *verjétnost izrédnega dogódka*
 product ► *produkt*
 professional competence ► *strokovna usposobljenost*
 professional fire department ► *poklicna gasilska enòta*
 professional firefighter ► *poklicni gasilec*
 professional firefighter badge ► *znáčka poklicnega gasilca*
 professional firefighter sign ► *znak poklicnega gasilca*
 professional firefighter symbol ► *gasilski znak (2)*
 progress capture pulley ► *škripec z vrvno prizémo*
 proportioning ratio ► *mešálno razmérje*

protection ► *zaščíta*
 protection, rescue and relief forces ► *síle zaščíte in reševánja*
 protection stage ► *fáza zaščíte*
 protection team ► *varovalna skupína*
 protective conductor ► *zaščítني vodník*
 protective extra low voltage ► *zaščítna mála napétnost*
 protective suit ► *gasilska pòdobléka*
 protein foam concentrate ► *proteínsko penílo*
 protocol in fire service ► *gasilski protokól*
 prusik knot ► *prúsikov vòzel*
 PRV ► *razbremenílني ventíl*
 P-statement ► *prevídnostni stávek*
 psychological counseling ► *psiholóško svetováñje*
 psychological first aid ► *psiholóška prva pomòč*
 psychophysical condition ► *psíhofízíčna prípravljénost*
 psychotherapy ► *psihoterápíja*
 public fire service ► *jávna gasilska slúžba, teritoriálna gasilska enòta*
 public information officer ► *médijski predstavnik*
 public lighting ► *jávna razsvetljáva*
 public warning system ► *jávno alarmíranje*
 pulley ► *škripec*
 pulley block ► *žíčni potèg*
 pulley connector ► *vpónka s škripcem*
 pulmonary agent ► *dušljívec*
 pumper ► *gasilsko vozílo s cistèrno 1*
 pump operator ► *strójničnik*
 pump pressure governor ► *regulátor konstántnega tláka*
 pump vacuum cleaner ► *gasilski súho-mòkri sesálnik*
 pump water tanker with dry powder ► *gasilsko vozílo s práhom in vòdo*
 pure compound ► *čista snòv*
 push-button to stop the clock ► *stikálo za prekinítev čása*
 PWS ► *jávno alarmíranje*
 pyrolysis ► *pirolíza*
 pyrolysis gas ► *pirolízni plín*

Q

quick connector ► *hítira spojka*
 quick coupling ► *hítira spojka*
 quick march ► *prósti ték*
 quick removal ► *hítiri iznòs*
 quick stabilisation ► *primárna stabilizácija*

R

raccoon eyes ► *očálni hematóm*
 radiation ► *sévanje*
 radiation exposure ► *izpostávljenost sévanju*
 radiation source ► *vír sévanja*
 radioactive contamination ► *radioaktívna kontaminácija*
 radioactive dangerous goods ► *radioaktívne snovi*
 radioactive decay ► *radioaktívni razpád*
 radioactive material ► *radioaktívne snovi*
 radioactive source ► *radioaktívni vír*
 radioactivity ► *radioaktivnost*
 radio communication ► *rádijska zvezda*
 radio communication protocol ► *protokól komunikíranja*
 radiography ► *radiografija*
 radio ID ► *identifikacijska številka*
 radio identity ► *identifikacijska številka*
 radiological and nuclear accident ► *jédrska in radiolóška nesrèca*
 radio operator ► *vezíst*
 radio repeater ► *repetítorska postája*
 railway accident ► *želézníška nezgóda*
 rank insignia ► *položájna oznáka*
 rapid attack facility ► *hitronapadálni naviják*
 rapid intervention hose reel ► *hitronapadálni naviják*
 rapid response vehicle ► *hítro téhnično reševálno vozílo*
 rapid shutdown ► *hítiri izklòp*
 rapid trauma assessment ► *hítiri travmatolóški pregléd*

Rautek grip ► *Ráutkov prijem*
 Rautek maneuver ► *Ráutkov prijem*
 reactant ► *reaktánt*
 reaction phase ► *čústvena fáza*
 rear window ► *zádnje stèklo*
 rebreather ► *izolírni dihálni aparát s stísniženim kisékom*
 reciprocating saw ► *sabljásta žága*
 recognize danger ► *prepoznávanje nevárne snovi*
 recovery ► *obnóva po nesrèci*
 recovery position ► *stabilní bóčni položáj*
 recreational diver ► *rekreatívni potapljáč*
 red code ► *rdéca kategorija*
 redirection anchor ► *preusmerítveno sidrišče*
 reeve carriage pulley ► *žerjávna žičnica*
 referee ► *sodník*
 refresher training ► *obnovítveno strokòvno usposábljanje*
 regional emergency notification centre ► *régijski cènter za obvéščanje*
 regional firefighting association ► *gasílska régija*
 regroup ► *prerazvrstítev*
 rehabilitation area ► *méstó za počíttek enòt*
 reinforced concrete-brick ceiling ► *armíranobetónsko-opèčni stròp*
 reinforced concrete structure ► *armíranobetónska konstrukcija*
 relay pumping water ► *verízna dobáva vòde*
 release of units ► *odpúst enòt*
 relevant limit ► *relevántna mèja*
 reliable anchor point ► *zanesljívo sidrišče*
 relief cut ► *razbremenílri réz*
 religious support ► *duhòvna pomòč*
 remote control ► *daljínsko krmiljenje*
 reporting ► *poróčanje*
 reporting requirement ► *dolžnost zglasítve*
 reporting system ► *poročílri systém*
 reporting time ► *čas javljanja dogódká*
 reproduction toxicity ► *reproduktívna tóksičnost*
 required discharge ► *zahtévani pretòk*
 required distance ► *zahtévani odmík stávbe*
 rescue ► *reševánje (1, 2)*
 rescue accessory ► *reševálri pripomòček*
 rescue board ► *reševálri dèska*
 rescue boat 4.3 m ► *mánjši gasílski reševálri čòln*
 rescue boat 5.0 m ► *srédnji gasílski reševálri čòln*
 rescue chief ► *glávni zdravnik*
 rescue diver ► *potapljáč reševálec*
 rescue grip ► *reševálri prijem*
 rescue harness ► *reševálri pás (2)*
 rescue hood ► *reševálri kapúca*
 rescue lane ► *reševálri pás (1)*

Q R

rescue manager ► *vódba reševanja*
 rescue people ► *reševanje in omejevanje nevarne snovi*
 rescue platform ► *reševalni podest*
 rescuer ► *téhnično reševalno vozilo*
 rescue ram ► *hidravlični cilinder*
 rescue ring ► *reševalni obróč*
 rescue rope ► *reševalna vrv*
 rescue sheet ► *reševalna kárta*
 rescue throwline ► *reševalna metálna vrv*
 resource ► *materiálno téhnično srédstvo, vír*
 respiration balloon ► *dihálalni balón*
 respirator filter ► *plínski dihálni filter*
 respiratory disorder ► *mótnja dihanja*
 respiratory mask ► *žépná obrázna máška*
 respiratory protection monitoring ► *nadzór uporábe IDA*
 respiratory protection monitoring panel ► *tábla za nadzór uporábe IDA*
 responder pumper ► *véčje gasílsko vozílo z vódo*
 response ► *odzív ob nesréči*
 response preparedness ► *priprávljenost na nesréče*
 response time ► *čas interveníranja, odzívni čas*
 result ► *rezultát*
 resuscitation ► *ožívljanje*
 retained firefighter ► *rezérvni operatívni član*
 reverse fire suppression ► *obrnjeno gašénje*
 revocation of alarm ► *preklíc alárma*
 rich air-fuel mixture ► *prebogáta méšanica*
 right turn ► *obrácánje na désno*
 right wingman ► *désni krílni gasílec*
 RISC procedure ► *PIRS postópek*
 riser ► *dvížni vód*
 risk ► *tvéganje (1, 2)*
 risk assessment ► *océna ogróženosti, océna tvéganja (1), ocenjevánje tvéganj*
 risk assessment matrix ► *matrika nevárnosti*
 risk evaluation ► *océna tvéganja (2)*
 road drive ► *dvókolésni pogón*
 rock fall ► *podór*
 role marking ► *fúncíjsko označevánje*
 rolling container ► *gasílski logístični vozíček*
 roll-off container ► *snemljívi zabójnik*
 rollover ► *ognjéni vál*
 roof construction ► *stréšna konstrúkcija*
 roof flapping ► *odvíhanje stréhe*
 roofing ► *stréšna kritína*
 roof screen ► *vgrajéna dímná zavésa*
 room marking ► *označevánje prostórov*
 rope access ► *dostóp po vrvi*
 rope ascender ► *vrvna prížéma*

rope ascending ► *aktívni dvíg*
 rope clamp ► *zobáta vrvna prížéma*
 rope core ► *jédro vrvi*
 rope descender ► *vrvna zavóra*
 rope descending ► *aktívni spúst*
 rope fence ► *vrvna ográja*
 rope load capacity ► *nosílnost vrvi*
 rope rescue ► *reševánje z višín in globín*
 rope rescue equipment ► *vrvna téhnika (2)*
 rope sheath ► *plášč vrvi*
 rope technique ► *vrvna téhnika (1)*
 rope-to-rope system ► *sistém préčne vléke*
 rope winch ► *vrvni vítel*
 rotating flashing beacon ► *opozorílna signálna lúč*
 round sling ► *něskónčni breménski trák*
 row ► *vrsta*
 rubble ► *ruševína*
 runner ► *sèl*

S

sabre saw ► *sabljásta žága*
 safe clearance distance ► *várnostna razdálja (2)*
 safety and health at work ► *várno in zdrávo délo, várnost in zdrávje pri délu*
 safety clearance ► *várnostna razdálja (1)*
 safety data sheet ► *várnostni líst*
 safety distance ► *várnostna razdálja (1)*
 safety diver ► *várnostni potapljàč*
 safety goggles ► *zaščitna očála*
 safety measure ► *várnostni ukrèp*
 safety officer ► *várnostni nadzórnik*
 safety rope ► *varoválna vrv*
 safety star ► *zvézdica várnosti*
 safety statement and risk assessment document ► *izjáva o várnosti z océno tvéganja*
 safety stop ► *várnostni postánek*
 safety valve ► *várnostni ventíl*
 safe zone ► *várno obmóčje*
 salt ► *sól*
 sampling tube ► *merílna cévčica*
 SAR-team ► *preiskoválna skupína*
 scaling ladder ► *stikálna léstev*

scaling ladder connecting section ► *povezoválni člen stikálne léstve*
 scaling ladder push-fit section ► *natíčni děl stikálne léstve*
 SCBA holder ► *vgrajèni nosílec IDA*
 scene assessment ► *ocèna mésta intervèncije (2)*
 scoop stretcher ► *zajemálna nosíla*
 scoring class ► *tekmoválna kategoríja*
 scoring polygon ► *tekmovální pólígon*
 scouting ► *izvidovánje*
 SDS ► *várnostni list*
 seal for delivery and suction coupling ► *tesnilo za sesálno spójko*
 seal for delivery coupling ► *tesnilo za tláčno spójko*
 search and rescue ► *preiskovánje*
 search and rescue team ► *preiskoválna skupína*
 search crew ► *preiskoválna skupína*
 search path ► *pót iskánja*
 seat harness ► *sédežni pás*
 secondary assessment ► *sekundárni preglèd*
 secondary decontamination ► *dokòčna dekontaminácija*
 secondary drowning ► *sekundárno utápljanje*
 secondary municipal infrastructure ► *sekundárni komunálni vòd*
 secondary search ► *sekundárno preiskovánje*
 secondary stabilisation ► *sekundárna stabilizácija*
 secondary triage ► *sekundárna triáža*
 second escape route ► *drúga evakuacijska pót section* ► *podróčje*
 section commander ► *vòdja podróčja*
 2-section rope-extension ladder ► *dvòdèlna raztegljiva léstev*
 2-section rope-extension ladder with support ► *dvòdèlna raztegljiva léstev s podpórami*
 3-section rope-extension ladder with supports ► *tridèlna raztegljiva léstev s podpórami*
 sector ► *sèktor (1, 3)*
 sector commander ► *vòdja sèktorja*
 sectorisation ► *sektorizácija*
 security knot ► *varovální vòzel*
 security of information ► *várnost informácijskega sistema*
 seismic zone ► *potrésno obmòčje*
 self contained breathing apparatus ► *izolírni dihální aparát*
 self-ignition ► *sámovžíg*
 self-ignition point ► *temperatúra sámovžíga*
 self-priming foam nozzle ► *ročnik s posòdo za penílo*

self-reading personal dosimeter ► *elektrónski osèbni dozimèter*
 self-rescue ► *sámoreševánje*
 separate action ► *lòčeni nastòp*
 serial action ► *sèrijski nastòp*
 set of standards for firefighting vehicles ► *tipizácija gasílskih vozíla*
 sewer jetter nozzle ► *čistílna gláva*
 shackle ► *škòpec*
 shallow rescue ► *plítko reševánje*
 sheath slippage ► *drsènje plášča*
 SHEVS ► *odvòd díma in toplòte*
 shock ► *šòk*
 shock stage ► *fáza šòka*
 short-circuit protection ► *kratkostíčna zaščíta*
 short talk ► *krátki pogòvor*
 short term exposure limit ► *kratkotrájna mèjna vrédnost*
 siamese ► *zbirálnik*
 side ► *bòk enòte*
 side collision ► *bòčni trk*
 side firefighter ► *bòčni gasílec*
 side lateral attach point ► *bòčno vpètje*
 side rescue ► *bòčni iznòs*
 side window ► *stránsko stèklo*
 signalman ► *signalíst*
 signal report ► *ocèna razumljivosti*
 signal word ► *opozorílna besèda*
 sign of volunteer fire service ► *znák prostovóljnega gasílca*
 silent alarm ► *tíhi alármski zvon*
 sill ► *práh vozíla*
 sill support ► *opórna pèta*
 simulator training ► *usposábljanje na simulátorju*
 simultaneous tube set ► *simultáni tèt*
 single cabin ► *enójna kabína vozíla*
 single-column formation ► *ènakolónska razvrstítev*
 single command ► *operatívni nivó vòdenja*
 single coupling ► *enójna spójka*
 single emergency number ► *enòtna klíčna števílka*
 single-line formation ► *ènovrstna razvrstítev*
 single-phase system ► *ènofázni systém*
 single pulley ► *enójni škripec*
 siren ► *sirèna javnega alarmanja*
 siren testing ► *preizkús sirèn*
 SIST EN standard ► *SIST EN stándard*
 six knot ► *šestíca*
 skeletal structure ► *skelètna konstrukcija*
 sliding pad ► *dírsna podlòga*

sliding vane pump ► *krilna črpalka*
 Slovenian Professional Firefighter Association ► *Združenje slovenskih poklicnih gasilcev*
 slow march ► *žalni korak*
 small fire ► *májhen požár*
 small picture ► *mikro oglèd*
 smoke and heat exhaust ventilation system ► *odvòd díma in toplòte*
 smoke barrier ► *dímna zapóra*
 smoke curtain ► *vgrajèna díмна zavèsa*
 smoke detector ► *požárni dímni javljálnik*
 smoke ejector ► *dimovlèk*
 smoke exhaust outlet ► *odprtína za oddímljanje*
 smoke gas cooling ► *ohlajevánje dímnih plínov*
 smoke protection pressure system ► *nádtláčna kontrolá díma*
 smoke tightness ► *dimotèsnost*
 smoke zone ► *dímni séktor*
 smouldering combustion ► *tlènje*
 solar power plant ► *fotovoltáična elektrárna*
 solid combustible materials ► *požárni rázred A*
 solid fuel combustion ► *nèposredno gorènje*
 solvent ► *topílo*
 solving agent ► *topílo*
 SOP ► *stándardni operatívni postòpek*
 sorting ► *triáza*
 sound signal ► *zvòčni signál (1, 2)*
 sound siren ► *opozorílna sirèna*
 source of hazard ► *vír nevárnosti*
 space ► *razmík*
 space for placing the equipment ► *pròstor za priprávo oprème*
 specific gravity ► *relatívna gostòta tekočine*
 specific heat capacity of water ► *specífična toplòta vòde*
 specific risk ► *ogróženost*
 speech diaphragm ► *govòrna membrána*
 SPIN ► *SPÍN*
 spineboard ► *reševálna dèska*
 splash protection ► *gasílska zaščitna stòpnja 2b*
 splash protection suit ► *kapljevínska zaščitna oblèka*
 spontaneous ignition ► *sámovžíg*
 spot fire ► *točkòvni požár*
 spotting ► *požárni preskòk (2)*
 spray fire ► *plaménski cúrek*
 spray jet ► *razpršèni cúrek*
 spreading method ► *trganje z razpiráalom*
 spring centre punch ► *prebijáč za stèklo*
 sprinkler alarm valve ► *sprínklerski alárمني ventil*
 sprinkler central ► *sprínklerska postája*

sprinkler glass ampule ► *stekléna ámpula*
 sprinkler head ► *požárni škropílnik*
 sprinkler nozzle ► *požárni škropílnik*
 sprinkler system ► *sprínklerski gasílni systém*
 squad leader ► *vòdja oddélka*
 squadron ► *gasílska skupína*
 stabilisation of constructions ► *stabilizácija objéкта*
 stabilisation tool ► *stabilizácijski pripomòček*
 stack effect ► *dimniški učínek*
 stage of honour ► *částni óder*
 staging area ► *mèsto za oskrbo enòt*
 stance ► *dřza*
 standard operating procedure ► *stándardni operatívni postòpek*
 standards for firefighting equipment ► *tipizácija gasílske oprème*
 standard temperature-time curve ► *stándardna požárna krivúlja*
 start line ► *stártna črta*
 start of exercise ► *začétek váje*
 starvation ► *odstránjevánje*
 static anchor point ► *státično sidrišče*
 static assessment ► *ocèna stabilnosti*
 static elongation ► *státični raztèzek*
 static load ► *státična obremenítev*
 stationary two-way radio ► *vgrajèna rádijska postája*
 station uniform ► *slúžbena unifórma*
 steel cable ► *žična vřv*
 steel compressed air cylinder ► *jeklèna tláčna posòda*
 steel structure ► *jeklèna konstrukcija*
 steel tow bar ► *vlèčni dróg*
 steering mechanism ► *krmílni mehanízem*
 sternal attachment point ► *pršno vpètje*
 stochastic radiation effect ► *stohástični učínek*
 stoichiometric concentration ► *stehiométrično razmèrje*
 stoichiometric mixture ► *stehiométrična mèsanica*
 storage class ► *skladiščni rázred*
 stored pressure fire extinguisher ► *gasílnik s stálnim tlákom*
 storm ► *neúrje*
 straight stream ► *střnjeni cúrek*
 strainer ► *sesálni kòš*
 strategic bracing ► *stratésko podpíranje*
 strategic command level ► *stratéski nivó vódenja*
 street broom ► *céstna mètla*
 stress control ► *obvladovánje strésa*
 stressor ► *strésor*

stretcher ► *nosíla*
 structural fire protection measure ► *grádbeni požárnopreventívni ukrepi*
 structure stability ► *stabilitnost konstrukcije*
 submersible drainage pump ► *múljna črpálka*
 submersible pump ► *potópna črpálka*
 subsequent fire ► *naknadno gorénje*
 suction hose ► *sesálna cév*
 suction hose coupling ► *sesálna spojka*
 suction hose rope ► *vezálna vrév*
 suction line ► *sesálni vòd*
 sulfur dioxide ► *žvèplov dioksid*
 superheated steam ► *pregrévanje vòdne páre*
 supervisory board ► *nadzórni odbòr*
 supplementary firefighter training ► *dopolnilno strokòvno usposabljanje*
 supportability of information ► *vzdrževánost informáci*
 supporting member ► *podpórni član*
 supporting structure ► *nosilna konstrukcija*
 support structure ► *podpórna konstrukcija*
 support system ► *podpórni systém*
 surface contamination monitor ► *merilnik površinske kontaminácie*
 surface tension ► *površinska napétost*
 surfactant ► *površinsko aktivna snòv*
 surge protection ► *prenapétostna zaščíta*
 surrounding fire attack ► *napàd z obkrožanjem*
 surveillance vehicle ► *gasilsko vozilo za opazovanje*
 survival blanket ► *ástro fólija*
 swap body vehicle ► *gasilsko vozilo za prevòz zabójnikov*
 symmetrical connector ► *simétrična vpónka*
 synthetic foam concentrate ► *sintétično penilo*

T

tactical command level ► *táktični nivó vòdenja*
 tactical ventilation ► *táktično prezračevanje*
 tactical withdrawal ► *umik*
 tactic reserve ► *táktična rezèrva*
 tail of the fire ► *rep požára*
 tandem pulley ► *dvójni zaporédni škripec*

tank firefighting vehicle ► *gasilsko vozilo s cistèrno 2*
 tank pumper with telescopic boom lift and rescue cage 1 ► *gasilsko vozilo s cistèrno ter teleskòpsko dvigálo 1*
 tank pumper with telescopic boom lift and rescue cage 2 ► *gasilsko vozilo s cistèrno ter teleskòpsko dvigálo 2*
 tank pumper with turntable ladder and rescue cage 1 ► *gasilsko vozilo s cistèrno ter ávtoléstev 1*
 tank pumper with turntable ladder and rescue cage 2 ► *gasilsko vozilo s cistèrno ter ávtoléstev 2*
 tape knot ► *kravátni vòzel*
 target ► *tárča (1, 2)*
 targeted examination ► *usmérjeni preglèd*
 target stand ► *stojálo za tárčo*
 T-card ► *T-kártica*
 teaching phase ► *poučeválna fáza*
 team leader ► *vòdja enòte*
 team-of-nine ► *gasilski oddélek*
 team-of-six ► *zmánjšani gasilski oddélek*
 tear hook ► *požárni kávelj*
 tech diving ► *téhnično potápľanje*
 technical debriefing ► *nótranja analiza*
 technical diver ► *téhnični potapljàc*
 technical diving ► *téhnično potápľanje*
 technical equipment ► *téhnična oprémljenost*
 technical incident response ► *téhnična intervencija*
 technical protective suit ► *láhka gasilska zaščítna oblèka*
 technical rescue ► *téhnično reševanje*
 technical support ► *téhnična podpòra*
 telescopic ladder ► *teleskòpska léstev*
 temperature class ► *temperatúrni rázred*
 temporary accommodation ► *začasna nastanitev*
 temporary bracing ► *začasno podpíranje objektov*
 temporary electrical installation ► *začasna eléktrična inštalácija*
 tension pneumothorax ► *ténzijski pnevmotóraks*
 tension simulator ► *simulátor napétosti*
 thermal conduction ► *prevájanje toplòte*
 thermal decomposition ► *tèrmični razkròj snoví*
 thermal imaging camera ► *termovízijška kámera*
 thermal inertia ► *toplòtna vztránjnost*
 thermal overheat protection ► *tèrmična zaščíta črpálke*
 thermal radiation ► *toplòtno sévanje*
 thermal water splitting ► *tèrmična disociácija vòde*
 third door ► *trétja vráta*
 three-part fire attack ► *trídèlni napàd*

S T

three-way distributor ► *troják*
 threshold dose ► *dózni præg*
 timeliness of information ► *pravočasnost informacij*
 timeslot ► *časovno ôkno*
 tip ► *šôba*
 toolbox ► *kôvček z rôčnim orôdjem*
 toolcase ► *kôvček z rôčnim orôdjem*
 torsion injury ► *tôrzijska poškôdba*
 total flooding extinguishing system ► *gasilni sistém za popolno zapolnitev*
 toxic and infectious dangerous goods ► *strupéne in kúžne snovi*
 toxicity ► *strupénost*
 toxin ► *toksín*
 traceability of information ► *sledljivost informacij*
 traffic accident ► *prométna nezgôda*
 traffic cone ► *céstni stôžec*
 traffic safeguarding ► *nalétna zaščíta*
 traffic security ► *prométno varováníe*
 traffic signs ► *prométna signalizácia*
 trainee fire service instructor ► *gasilski inštrúktor pripravnik*
 training program ► *program usposabljanja*
 transfer of incident command ► *predája vódenja intervencije*
 transformer ► *transformátor*
 transitional fire attack ► *pasívna obrámba*
 transmission system operator ► *sistémski operatêr prenôsnega éléktroenergétskega omrêžja*
 transportable fire extinguisher ► *prevôzni gasilnik*
 transport document for dangerous goods ► *prevôzna listina za nevarne snovi*
 transport hazard class ► *transpôrtni rázred*
 traumatic event ► *travmátski dogódek*
 travel time to the location ► *čas intervencijske vôžnje*
 triage ► *triáža*
 triage algorithm ► *triážni algoritém*
 triage card ► *triážni kartón*
 triage category ► *triážna kategoríja*
 triage doctor ► *triážni zdravník*
 triangular cloth ► *trikótna rúta*
 truck-mounted fire pump ► *vgrajêna gasilska êrpálka*
 truss structure ► *pálična konstrukcija stávbe*
 tunnel firefighter ► *predôrski gasilec*
 turbo nozzle ► *túrbo ročnik*
 turbulent flow ► *turbuléntni tók*

T U

turn about face ► *obrâcanje na méstu, obrâcanje polkróg*
 turn-back dose ► *dôza povrátka*
 turn on the march ► *obrâcanje v premikanju*
 turntable ladder ► *gasilska ávtoléstev s košáro*
 twin donut roll ► *dvôjno zvíta tláčna cév*
 twin pulley ► *dvôjni vzporedni škrípec*
 two-in, two-out rule ► *pravílo nikóli sám*
 two-part command ► *dvodélno povêlje*
 two-platoon ► *gasilska čéta*
 two-way coupling ► *dvósmérna spojka*
 two-way distributor ► *dvoják*
 two-way radio ► *rádijska postája*
 tyrolean traverse ► *prêdnápéta vrév*

U

unconsciousness ► *nezavést*
 underground hydrant key ► *kljúč za podzémni hidránt*
 underground wildfire ► *podtálni požár*
 unified area command ► *štábno vódenje*
 unified command ► *štáb*
 unit formation ► *postròj*
 unity of command ► *ênostarešinsko vódenje*
 universal gas filter ► *univerzálni plínski diháltni filter*
 unnecessary alarm ► *nêpotrébni alárm*
 UN number ► *UN število*
 unreliable anchor point ► *nèzanesljívo sidríšče*
 unresponsiveness ► *nêodzívnost*
 upper flammability limit ► *zgórnja mêja vnetljivosti*
 Urban Search and Rescue team ► *enôta USAR*
 USAR team ► *enôta USAR*

V

vacuum mattress ► *vákuumska blazína*
 vapor density ► *relatívna gostôta hlápvov*
 vapour pressure ► *párni tlák*
 vaulted ceiling ► *obökani ströp*
 V-cut ► *V-réz*
 vehicle fluid ► *avtomobilska tekočina*
 vehicle for logistic tasks ► *mánjše gasílsko vozílo za logístiko, véčje gasílsko vozílo za logístiko*
 vehicle for roller containers ► *gasílsko vozílo za prevöz zabójnikov*
 vehicle reinforcement ► *ojačítev vozíla*
 vehicle roll cage ► *várnostna klétka*
 vehicle stabilisation ► *stabilizácia vozíla*
 ventilation controlled fire ► *prezračeválno odvísni požár*
 ventilation exit ► *izstöpna odprtína (2)*
 ventricular fibrillation ► *ventrikulárna fibrilácia*
 vertical building structure system ► *vertikálna konštrukcija*
 vertical evacuation ► *vertikálna evakuácia*
 vertical girder ► *vertikálni nosilec*
 vertical lifting ► *vertikálni dvíg*
 vertical rescue ► *vertikálni dvíg*
 vertical sectorisation ► *vertikálna sektorizácia*
 vertical ventilation ► *vertikálno prezračevánje*
 veteran ► *veterán*
 vice president ► *pòdpredsédnik*
 virus ► *vírus*
 viscosity ► *viskóznoštnosť*
 visor ► *vizír*
 voids assessment ► *océna vrzéli*
 volume stability of concrete ► *prostornínska stabilnoštnosť betóna*
 volunteer firefighter ► *prostovóljni gasílec*
 volunteer firefighter symbol ► *gasílski znak (1)*
 volunteer firefighting society ► *prostovóljno gasílsko drúštno*
 volunteering ► *prostovóljnoštnosť*
 vulnerability ► *ranlívnoštnosť*

W

waders ► *zaščitni ríbiški škórni*
 wage compensation ► *nadomestílo pláče*
 walkie-talkie ► *rôčna rádijska postája*
 wall hydrant with semi-rigid hose ► *nótranji hidránt s pôltógov cevjó*
 wall hydrant with soft hose ► *nótranji hidránt s plôškov cevjó*
 war ► *vójna*
 warm and hot zone ► *nevárno obmôčje (1)*
 warm zone ► *tôpla cóna*
 warning whistle ► *várnostna piščál*
 water ► *vôda*
 waterbomber ► *gasílnov letálov*
 water column ► *vôdni stôlpec*
 water consumption assessment ► *océna porábe vode*
 water crew ► *vodárska skupína*
 water crew leader ► *prví vodár*
 water crew member ► *drúgi vodár*
 water delivery ► *dobáva vode*
 water fire extinguisher ► *gasílnik z vôdov*
 water hammer ► *hidrávlični udár*
 water knot ► *kravátni vôzel*
 water mist ► *vôdna mēgla*
 water rescue rope ► *reševálna metálna vrv*
 water rescue vehicle ► *oródnov vozílo za reševánje na vodi*
 water resource ► *vôdni vír*
 water storage tank ► *požárni bazén*
 water supply ► *dobáva vode, oskřba z vôdov*
 water tank ► *rezervoár vode*
 water-transfer relay ► *šťařéta s prenôšom vode*
 wet exercise with hydrant ► *môkra vája s hidrántom*
 wet pipe sprinkler system ► *môkri sprinklerski systém*
 wet rising main ► *môkri dvížni vôd*
 wide-area search technique ► *vējasta téhnika*
 wide-area search technique – off ring ► *téhnika potápľjanja*
 wildfire ► *gózdni požár, požár v narávi*
 wildfire detection ► *daljńsko odkrívánje požárov*
 wildfire of tree bark ► *dēbelni požár*
 wildland fire engine ► *mánjša gasílska cistěrna za gózdnov požáre*
 wildland firefighting backpack ► *nahrbtnjája*
 wildland firefighting trailer ► *gasílski priklópnik za visokotláčno črpálkov*

wildland fire truck ► *véčje gasílsko vozílo za gašénje gózdnih požárov*
wildland mini pumper ► *mánjše gasílsko vozílo za gašénje gózdnih požárov*
wildland water tender ► *srédnja gasílska cistèrna za gózdne požáre, véčja gasílska cistèrna za gózdne požáre*
winch ► *vléčni vítel*
windscreen ► *vetrobránsko stèklo*
windthrow ► *vetrolòm*
wingman ► *krílني gasílec*
wing of unit ► *krílo enôte*
wire guard basket ► *zasčítna mřeža za sesálني kóš*
WLL ► *maksimálna délovna obremenítev vrví*
wooden board for items of equipment ► *dèska za postavítev oródja*
wooden ceiling ► *leséni stròp*
work incident ► *nezgóda pri délu*
working load limit ► *maksimálna délovna obremenítev vrví*
working pressure fire attack ► *normálnotiláčni napàd*
working rope ► *ventílنا vrv*
workload ► *délovna obremenítev*
work positioning ► *pozicioníranje pri délu*
work-related injury ► *poškódba pri délu*
work restraint ► *omejevánje dostópa*
worksite ► *delovíšče*
worksite triage ► *triáža delovíšč*
wound ► *rána*
wrong final line-up ► *nepravílنا postavítev tekmoválca*
WTR ► *vodárska skupína*

X

X-radiation ► *zavórno sévanje*
X-ray device ► *réntgenska napráva*

Y

yard hydrant ► *zunánني hidránt*
yellow code ► *rumèna kategoríja*
youth fire brigade ► *gasílska mladína*

Z

ZARE radio system ► *sistém ZÁRE*

Nemško-slovenski slovar

A

Abbrandfestigkeit *f* ▶ *toplôtna odpornost gasilne péne*
 Abbrandgeschwindigkeit *f* ▶ *hitróst gorénja*
 ABCDE-Merkschema *n* ▶ *ABCDE preglèd*
 ABC Pulver *n* ▶ *gasilni práh ABC*
 Abdeckung *f* ▶ *dušenje*
 Abdeckung von ausgelaufenen Flüssigkeiten *f* ▶ *prekrivanje razlitih tekočin*
 abgebrannte Fläche *f* ▶ *črno obmóčje*
 Abklappen des Fahrzeugsdaches *n* ▶ *odvíhanje stréhe*
 abklingender Brand *m* ▶ *pojemajóci požár*
 Ablüftöffnung *f* ▶ *izstópna odprtína (2)*
 Abriss *m* ▶ *riúsenje*
 Abrollbehälter *m* ▶ *snemljívi zabójnik*
 Abrollkipperfahrzeug *n* ▶ *gasilsko vozílo za prevóz zabójnikov*
 Abschleppstange *f* ▶ *vléčni dróg*
 Abschnitt *m* ▶ *séktor (3)*
 Abschnittbildung *f* ▶ *sektorizácija*
 Abschnittskanal *m* ▶ *kanál za vódenje*
 Abseilacht *f* ▶ *osmíca (2)*
 Abseilgerät *n* ▶ *vrvna zavóra*
 Abseilgerät mit integrierter Umlenkrolle mit Rücklaufsperre *n* ▶ *škripec z vrvno zavóro*
 Absicherung von Einsatzstelle *f* ▶ *zavarovánje mésta intervencije*
 Absorption *f* ▶ *absorpcija*
 Absperrband *m* ▶ *opozorilni trák*
 Abstand *m* ▶ *odmík*
 Absteigen mit Seilbremsen *n* ▶ *aktívni spúst*
 Absturzsicherung *f* ▶ *prestrézanje pádca*
 Abstützsystem *n* ▶ *podpórna konstrukcija*
 Abstützung *f* ▶ *podpiranje*
 Abstützungssystem *n* ▶ *podpórni systém*
 Absuchen *n* ▶ *preiskóvanje*
 Abwassertauchpumpe *f* ▶ *múljna črpálka*
 abwehrender Brandschutz *m* ▶ *aktívna požárna zaščíta, aktívni ukrep várstva pred požárom*
 Abwehrmechanismus *m* ▶ *obrámbni mehanízem*

Achtknoten *m* ▶ *osmíca (1)*
 Adjutant *m* ▶ *gasilski pribóčnik*
 Administration-Führungsassistent *m* ▶ *vódja administrácije in finánc*
 Administration und Finanzen *f* ▶ *administrácija in finánc*
 Adsorption *f* ▶ *adsorpcija*
 AED *m* ▶ *avtomátski zunánji defibrilátor*
 Aerosol *n* ▶ *aerosól*
 A-110 Feuerwehrschauch *m* ▶ *A-cév*
 Aggregatzustand *m* ▶ *agregátno stánje*
 Airbag *m* ▶ *zračna vréča*
 Aktivdienst *m* ▶ *aktívna slúžba*
 aktive Absturzsicherung *f* ▶ *aktívno varovánje*
 aktive Rettungsaktion *f* ▶ *aktívno reševánje*
 aktive Sicherung *f* ▶ *aktívna várnost*
 Aktivität der radioaktiven Quelle *f* ▶ *aktívnost rádiaoaktivnega víra*
 Aktiv-Multikontursitz *m* ▶ *aktívni sédež*
 aktuelle Einsatzvorbereitung *f* ▶ *intervencijska priprávljenost*
 akute Belastungsstörung *f* ▶ *akútna strésna mótnja*
 akute Vergiftung *f* ▶ *akútna zastrupítev*
 Akzeptanz-Phase *f* ▶ *fáza predeláve*
 akzeptiertes Risiko *n* ▶ *sprejemljívo tvéganje*
 Alarmsdimeter *m* ▶ *elektrónski osébní doziméter*
 Alarmierungsplan *m* ▶ *načrt alarmíranja*
 Alarmierungszeit *f* ▶ *čas alarmíranja*
 Alarmmeldung *f* ▶ *alármni znák*
 Alarmplan *m* ▶ *načrt alarmíranja*
 Alarmstichwort *n* ▶ *kljúčna beséda za alarmíranje*
 ALARP-Prinzip *n* ▶ *optimizácija*
 Alkohol *m* ▶ *alkohól*
 alkoholbeständiges Schaummittel *n* ▶ *alkohólno obstójno penílo*
 Allradantrieb *m* ▶ *štírikolésni pogón*
 Alphastrahlung *f* ▶ *sévanje álfa*
 Anfahrzeit zum Feuerwehrhaus *f* ▶ *čas prihóda v gasilsko enóto*
 Anfahrzeit zum Feuerwehrhaus und Ausrüstzeit *f* ▶ *čas izvóza*

A

Anfangsöffnung *f* ▶ *začetna odprtina*
 angehender Feuerwehrausbilder *m* ▶ *gasilski inštruktor pripravnik*
 Angriff *m* ▶ *napad*
 Angriffsrichtung *f* ▶ *smér napáda*
 Angriffstrupp *m* ▶ *napadálna skupina*
 Angriffstruppführer *m* ▶ *prvi napadalec*
 Angriffstruppmann *m* ▶ *drúgi napadalec*
 Anhaltetest *m* ▶ *signálni lopár*
 Ankerpunkt *m* ▶ *sidrišče*
 anlagetechnische Brandschutzmaßnahme *f* ▶ *téhnično-tehnolóški požárnopreventívni ukrep*
 Anleiterbereitschaft *f* ▶ *pripráva léstve za umík*
 Anmeldepflicht *f* ▶ *dolžnóšt zglasítve*
 Anordnung-Phase *f* ▶ *fáza razvrščanja*
 Anordnungsplan *m* ▶ *načrt razvrstítve*
 Anordnung-Übung *f* ▶ *vája razvrščanja*
 anorganische Substanz *f* ▶ *ánorgánska snóv*
 Anrufwartezeit *f* ▶ *čas čakánja na prevzém klíca*
 Anschlagshlinge *f* ▶ *něskónčni sidriščni trák*
 anthropogene Katastrophe *f* ▶ *antropogéna nesréča*
 Antretereordnung *f* ▶ *razvrščanje*
 Anwendbarkeit der Information *f* ▶ *uporábnošt informáci*
 Applikationsrate *f* ▶ *hitróst nanósa penílne méšanice*
 Äquivalentdosis *f* ▶ *ekvivaléntna dóza*
 arbeitsbedingte Erkrankung *f* ▶ *poklíčna bolézen*
 Arbeitsbelastung *f* ▶ *délovna obremenítev*
 Arbeitsbeschränkung *f* ▶ *omejevánje dostópa*
 Arbeitskanal *m* ▶ *délovni kanál*
 Arbeitsleine *f* ▶ *délovna vrv*
 Arbeitsmedizin *f* ▶ *izvajálec medicíne déla*
 Arbeitsort *m* ▶ *delovišče*
 Arbeitsplatzgrenzwert *m* ▶ *mějna vrédnošt*
 Arbeitspositionierung *f* ▶ *pozicionírnanje pri délu*
 Arbeitsschutzmaßnahme *f* ▶ *várnostni ukrep*
 Arbeits- und Gesundheitsschutz *m* ▶ *várnost in zdrávje pri délu*
 Arbeitsunfall *m* ▶ *nezgóda pri délu*
 Arbeitsverletzung *f* ▶ *poškódba pri délu*
 Assistent des Einsatzleiters *m* ▶ *operatívni vódba*
 Assistentenausbilder *m* ▶ *pomočnik inštruktorja*
 Assistenzausbilder *m* ▶ *pomočnik inštruktorja*
 ASÜ *f* ▶ *nadzór uporábe IDA*
 asymmetrischer Karabiner *m* ▶ *ásimétrična vpónka*
 Atemschutzfilter *m* ▶ *plínski dihálni filter*
 Atemschutzgerät *n* ▶ *izolírni dihálni aparát*
 Atemschutzüberwachung *f* ▶ *nadzór uporábe IDA*
 Atemschutzüberwachungstafel *f* ▶ *tábla za nadzór uporábe IDA*
 Atemspende *f* ▶ *umétno dihanje*

Atemstörung *f* ▶ *mótnja dihanja*
 Atom *m* ▶ *atóm*
 A-Tr *m* ▶ *napadálna skupina*
 A-TrFü *m* ▶ *prvi napadalec*
 A-TrM *m* ▶ *drúgi napadalec*
 ätzende Stoffe *m pl* ▶ *jédke snóvi*
 Ätzwirkung *f* ▶ *jédkost*
 Auffangbehälter *m* ▶ *lovilni bazén*
 Auffanggurt *m* ▶ *pás za prestrezanje pádca*
 Auffang- und Haltegurt für die Arbeitsplatzpositionierung *m* ▶ *kombinírani pás*
 Auffrischkurs *m* ▶ *obnovítveno strokóvno usposábljanje*
 Auffrischungslehrgang *m* ▶ *obnovítveno strokóvno usposábljanje*
 Aufgabenebene *f* ▶ *operatívni nivó vódenja*
 Aufladefirelöcher *m* ▶ *gasilnik z ampúlo*
 Aufmerksamkeit *f* ▶ *popólna prisébnost*
 Aufprallkissen *n* ▶ *zráčna vréca*
 Aufschaltzeit *f* ▶ *čas čakánja na prevzém klíca*
 aufschraubbare Öse *f* ▶ *okrógla vpónka*
 Aufsichtsrat *m* ▶ *nadzórni odbór*
 Aufsteigen mit Seilklemmen *n* ▶ *aktívni dvíg*
 Aufstellfläche *f* ▶ *postávítvena površína za gasílska vozíla*
 Ausatemventil *n* ▶ *izdíšni ventil*
 Ausbildungsprogramm *n* ▶ *program usposábljanja*
 Ausdehnung *f* ▶ *raztézek*
 Ausführungscommando *n* ▶ *izvršílno povélje*
 Auspuffgasstrahler *m* ▶ *ejéktorska črpálka*
 Ausrichtung *f* ▶ *poravnávanje*
 Ausrückebereich *m* ▶ *operatívno obmóčje delovánja*
 Ausschluss *m* ▶ *diskvalifikácia*
 Außenangriff *m* ▶ *zunánji napad*
 Aussenhydrant *m* ▶ *zunánji hidránt*
 äußerer Gefahrenbereich *m* ▶ *tòpla cóna*
 äußere Zündquelle *f* ▶ *zunánji vír vzíga*
 außerklinische Reanimation *f* ▶ *prèdbolníšnično oživljanje*
 außerklinischer Reanimationsprotokoll *n* ▶ *protokól prèdbolníšničnega oživljanja*
 außerklinische Wiederbelebung *f* ▶ *prèdbolníšnično oživljanje*
 ausübender Befehl *m* ▶ *izvršíno povélje*
 Autoboden *m* ▶ *podvózje*
 Auto-Flanke *f* ▶ *bók vozíla*
 Autogenschweißgerät *n* ▶ *plaménski rezálnik*
 automatischer Brandmelder *m* ▶ *avtomátski požárni javljálnik*

automatischer Feuermelder *m* ▶ *avtomátski požárni javljálnik*
 automatisierter externer Defibrillator *m* ▶ *avtomátski zunánji defibrilátor*
 autonome Tauchausrüstung *f* ▶ *avtonómna potapljáška opréma*

B

Bahre *f* ▶ *nosíla*
 Bakterien *n pl* ▶ *baktérija*
 Bandschlingenknoten *m* ▶ *kravátni vózel*
 Bannerträger *m* ▶ *praporščák*
 Base *f* ▶ *báza*
 Basisfunkstation *f* ▶ *bázna postája*
 Batteriesystem *n* ▶ *baterijski systém*
 Bauchring *m* ▶ *trebúšno vpétje*
 bauliche Brandschutzmaßnahme *f* ▶ *grádbeni požárnopreventívni ukrèp*
 Baumstammbrand *m* ▶ *dèbelni požár*
 Baumtechnik *f* ▶ *vèjasta téhnika*
 Baustoff *m* ▶ *grádbeni materiál*
 Baustoffklasse *f* ▶ *rázred odzýva grádbenih materiálóv na ógenj*
 bautechnischer Nachweis für den Brandschutz *m* ▶ *izkáz požárne várnosti*
 Bauteil *m* ▶ *grádbeni elemént*
 Bauweise *f* ▶ *zazidálmi systém*
 BC-Löschpulver *n* ▶ *gasílmi práh BC*
 BC-Pulver *n* ▶ *gasílmi práh BC*
 Beatmungsbeutel *m* ▶ *dihálmi balón*
 Beatmungsmaske *f* ▶ *žèpna obrázna máska*
 Bebauungsdichte *f* ▶ *gostóta tlórisne zazidáve*
 Bedarfsplanung *f* ▶ *océna potreb*
 Bedientafel *f* ▶ *nadzórna plóšča*
 Bedienungsanleitung *f* ▶ *navodíla za uporábo in vzdrževánje*
 beengter Raum *m* ▶ *utesnjèni próstor*
 Befehl *m* ▶ *povèlje*
 Befehlsgebung *f* ▶ *izdája povèlja*
 Befehlshaber *m* ▶ *poveljujóci*
 Befehlskette *f* ▶ *línija poveljevánja*
 Befehlsstelle *f* ▶ *povèljniško mésto*
 Befehlsweg *m* ▶ *línija poveljevánja*

Befestigungsband *n* ▶ *pritrđilni trák (1, 2)*
 Befreiung des Verletzten *f* ▶ *izvláčenje*
 Befreiungsöffnung *f* ▶ *izstópna odprútna (1)*
 Beginn der Übung *m* ▶ *začétek váje*
 Behandlungsplatz *m* ▶ *delovíšče zdrávtvene oskrbe*
 Behelfslöschmittel *n* ▶ *priróčno gasílno srédstvo*
 Belastungsgrenzwert *m* ▶ *mèjna vrédnost*
 Benzintrennschleifer *m* ▶ *króžna motórna rezálka*
 Beobachtungsnetz *n* ▶ *opazóvalno omrèžje*
 Berechnungsausschuss A *m* ▶ *komisija A*
 Berechnungsausschuss B *m* ▶ *komisija B*
 Bereitstellungsräum *m* ▶ *sprejémno mésto, zbirno mésto (2)*
 Bergsturz *m* ▶ *podòr*
 Bergungssichtung *f* ▶ *primárna triáža*
 Berichterstattung *f* ▶ *poróčanje*
 Berichtssystem *n* ▶ *poročilni systém*
 Berufsfeuerwehr *n* ▶ *poklicna gasilska enóta*
 Berufsfeuerwehribanner *m* ▶ *gasílski prápor (2)*
 Berufsfeuerwehriblem *n* ▶ *gasílski znák (2)*
 Berufsfeuerwehrmann *m* ▶ *poklicni gasilec*
 Berufsfeuerwehrzeichen *m* ▶ *znák poklicnega gasilca*
 berufsspezifischer Dienstpflicht *f* ▶ *dolžnóstne síle*
 Betastrahlung *f* ▶ *sévanje béta*
 Betonkorrosion *f* ▶ *korozíja betóna*
 Betonporosität *f* ▶ *poróznost betóna*
 Betreuungskarte *f* ▶ *triázni kartón*
 Betriebsanweisung *f* ▶ *navodíla za várno délo*
 Betriebsbrand *m* ▶ *industrijski požár*
 Betriebssicherheit *f* ▶ *várno in zdrávo délo*
 Betriebsunfall *m* ▶ *industrijska nesreča*
 Be- und Entlüftungsgerát *n* ▶ *dimovlèk*
 Beurteilung der Stabilität *f* ▶ *océna stabilnosti*
 Bewegungsfläche *f* ▶ *délovna površína za gasilska vozíla, intervencijska površína*
 Bewerber *m* ▶ *tekmoválec*
 Bewerbsausschuss *m* ▶ *tekmoválmi odbòr*
 Bewerbsbahn *f* ▶ *tekmoválma próga*
 Bewerbsgruppe *f* ▶ *tekmoválma enóta*
 Bewerbsklasse *f* ▶ *tekmoválma kategoríja*
 Bewerbsplatz *m* ▶ *tekmoválmi próstor*
 Bewerbspolygon *n* ▶ *tekmoválmi póligon*
 Bewerter *m* ▶ *sođnik*
 Bewertung *f* ▶ *ocenjevánje*
 Bewertungsausschuss *m* ▶ *ocenjeválna komisija (2)*
 Bewertungsblatt *n* ▶ *ocenjeválmi líst (1)*
 Bewertungsbogen *m* ▶ *ocenjeválmi líst (2)*
 Bewusstlosigkeit *f* ▶ *nezavést*

B

Bewusstseinscheck *m* ▶ *océna zavésti*
 BF-Dienstkleidung *f* ▶ *slúžbena unifórma*
 B-75 Feuerwehrschauch *m* ▶ *B-cév*
 biochemische Dekontamination *f* ▶ *biokémijska dekontaminácija*
 biologische Agenzien *n pl* ▶ *bioágens*
 biologischer Gefahrstoff *m* ▶ *biolóška nevárna snóv*
 biologischer Notfall *m* ▶ *biolóška nesreča*
 Bio-Wirkstoff *m* ▶ *bioágens*
 Bio-Wirkstoff Test *m* ▶ *bioágens tíst*
 blaue Sichtungskategorie *f* ▶ *módra kategoríja*
 Blaulicht *n* ▶ *opozorilna signálna lúč*
 BLEVE Effekt *m* ▶ *BLEVE učínek*
 Blindkupplung *f* ▶ *slépa spojka*
 Blitzableiter *m* ▶ *strelovòd*
 Blitzschlag *m* ▶ *udàr stréle*
 Blitzschutz *m* ▶ *zaščíta pred strélo*
 Bluterguss *m* ▶ *hematóm*
 Blutstillstand *m* ▶ *zaustávljanje krvavítve*
 Blutung *f* ▶ *krvavítev*
 BMZ *f* ▶ *požárna centrála*
 Bodenbrand *m* ▶ *tálni požár*
 Boil-Over *n* ▶ *kipènje*
 Bolzenschneider *m* ▶ *škárje za želézo*
 Brand *m* ▶ *požár*
 Brandabschnitt *m* ▶ *požárni séktor*
 Brandabschnitt bildender Bauteil *m* ▶ *mèjni elemènt požárnega séktorja*
 Brandabschnittstür *f* ▶ *požárna vráta*
 Brandabschnitt-Teil *m* ▶ *požárna célica*
 Brandalarm *m* ▶ *požárni alárm*
 Brandausbreitung *f* ▶ *napredováñje požára*
 Brandbeginn *m* ▶ *začètni požár*
 Brandbegrenzung *f* ▶ *zajezítev*
 Brandbelastung *f* ▶ *požárna obremenítev*
 Brandbeobachtungsstelle *f* ▶ *opazoválnica*
 Branddirektor *m* ▶ *povèljnik (2)*
 Branddreieck *n* ▶ *požárni trikotnik*
 Brandeffekt *m* ▶ *požárni učínek*
 Brand-Fernfrüherkennung *f* ▶ *daljinsko odkríváñje požárov*
 Brandfläche *f* ▶ *požarišče*
 Brandfluchthaube *f* ▶ *sámoresévalna kapúca*
 Brandgase *m pl* ▶ *vróci dímni plíni*
 Brandgefahr *f* ▶ *požárna nevárnost*
 Brandgefährdung *f* ▶ *požárna ogróženost*
 Brandherd *m* ▶ *jédro požára*
 Brandkasse *f* ▶ *požárni sklád*
 Brandkern *m* ▶ *jédro požára*
 Brandklasse *f* ▶ *požárni rázred*
 Brandklasse A *f* ▶ *požárni rázred A*

Brandklasse B *f* ▶ *požárni rázred B*
 Brandklasse C *f* ▶ *požárni rázred C*
 Brandklasse D *f* ▶ *požárni rázred D*
 Brandklasse F *f* ▶ *požárni rázred F*
 Brandkompresse *f* ▶ *opeklínski obkládek*
 Brandlast *f* ▶ *požárna obremenítev*
 brandlastgesteuerter Brand *m* ▶ *gorívno odvísni požár*
 Brandmauer *f* ▶ *požárni zíd*
 Brandmelder *m* ▶ *požárni javljálnik*
 Brandmelderzentrale *f* ▶ *požárna centrála*
 Brandmeldesystem *n* ▶ *avtomátski systém za javljanje požára*
 Brand-Modellierung *n* ▶ *požárno modelíranje*
 Brandobjekt *n* ▶ *požárni objékt*
 Brandopfer *n* ▶ *žrtév požára*
 Brandprüfung *f* ▶ *stándardni požárni preizkús*
 Brandrisiko *n* ▶ *požárno tvéganje*
 Brandschaden *m* ▶ *požárna škóda*
 Brandschau *f* ▶ *preventívni ogled*
 Brandschlagfläche *f* ▶ *prótipožárna poséka*
 Brandschneise *f* ▶ *prótipožárna preséka*
 Brandschutz *m* ▶ *požárna zaščíta, požárno varováñje*
 Brandschutzabschluss *m* ▶ *požárna zapóra*
 Brandschutzanstrich *m* ▶ *požárnoodpórni premáz*
 Brandschutzbeauftragter *m* ▶ *vódba evakuácije*
 Brandschutzhelfer *m* ▶ *pomočnik vódba evakuácije*
 Brandschutzingenieurwesen *n* ▶ *požárno inženírstvo*
 Brandschutzklappe *f* ▶ *požárna lopúta*
 Brandschutzklasse *f* ▶ *rázred odziva grádbenih materiálóv na ógenj*
 Brandschutzmanschette *f* ▶ *požárnoodpórna objémka*
 Brandschutzmaßnahme *f* ▶ *požárnopreventívni ukrep*
 Brandschutzordnung *f* ▶ *požárni réd*
 Brandschutzordnung Teil A *f* ▶ *izvléček požárnega réda*
 Brandschutz-Platte *f* ▶ *požárnoodpórna plóšča*
 Brandschutzposten *m* ▶ *gasílska stráža*
 Brandschutz Risikobewertung *f* ▶ *océna požárne ogróženosti*
 Brandschutz Risikoeinschätzung *f* ▶ *océna požárne ogróženosti*
 Brandschutz-Spritzputz *m* ▶ *požárnoodpórni omèt*
 Brandschutztür *f* ▶ *požárna vráta*
 Brandschutzverglasung *f* ▶ *požárna zasteklitev*

Brandschutzweg *m* ▶ *protipožárna gózdna césta*
 Brandschwanz *m* ▶ *rèp požára*
 Brandseite *f* ▶ *bók požára*
 brandsichere Konstruktion *f* ▶ *požárnovárna grádnja*
 Brandsicherheit *f* ▶ *požárna várnost*
 Brandsicherheit-Studie *f* ▶ *štúdiya požárne várnosti*
 Brandsicherheitswache *f* ▶ *požárna stráža*
 Brandstätte *f* ▶ *pogorišče*
 Brandstelle *f* ▶ *požarišče*
 Brandstiftung *f* ▶ *požíg*
 Brandszenario *n* ▶ *požárni scenárij*
 Brandtetraeder *n* ▶ *požárni tetraéder*
 Brandüberschlag *m* ▶ *požárni preskòk (2)*
 Brandursache *f* ▶ *vzròk nastánka požára*
 Brandursachenermittlung *f* ▶ *požárno preiskovánje*
 Brandverhalten *n* ▶ *obnašánje v požáru*
 Brandverhütungsschau *f* ▶ *požárnopreventívni preglèd, preventívni oglèd*
 Brandverlaufskurve *f* ▶ *krivúlja razvòja nótranjega požára*
 Brandwache *f* ▶ *gasílska stráža*
 Brandwand *f* ▶ *požárni zíd*
 Brandwasser *n* ▶ *požárna vòda*
 Brandwasserauffang *m* ▶ *zajèm požárne vòde*
 Brandwunde *f* ▶ *opeklína*
 Brandwundenversorgungset *n* ▶ *opeklínski komplèt*
 Brecher *m* ▶ *drobílec*
 Brechstange *f* ▶ *lomílni dróg*
 Bremsstrahlung *f* ▶ *zavórno sévanje*
 brennbare flüssige Stoffe *m pl* ▶ *gorljíve tekočine, požárni rázred B*
 brennbare Gase *n pl* ▶ *požárni rázred C*
 brennbare Metalle *n pl* ▶ *požárni rázred D*
 brennbarer Baustoff *m* ▶ *gorljívi grádbeni materiál*
 brennbarer Stoff *m* ▶ *gorljíva snòv*
 Brennbarkeit *f* ▶ *gorljívnost*
 Brennkompresse *f* ▶ *opeklínski obkládek*
 Brennverhalten *n* ▶ *obnašánje v požáru*
 Brennverhalten von Baustoffen *n* ▶ *odzív grádbenega materiála na ógenj*
 Brennwert *m* ▶ *zgórnja zgoreválna toplòta*
 Brillen-Hämatom *n* ▶ *očální hematóm*
 Brustseilklemme *f* ▶ *prísna vrívna prížéma*
 Bürgermeister *m* ▶ *župàn*

C

CBRN-Stoffe *m pl* ▶ *JRKB snóvi*
 C-52 Feuerwehrschiach *m* ▶ *C-cév*
 Chemiehandschuhe *m pl* ▶ *kémijske zaščitne rokavíce*
 chemische Dekontamination *f* ▶ *kémijska dekontaminácija*
 chemische Inhibition *f* ▶ *kémijska inhibícija*
 chemische Reaktion *f* ▶ *kémijska reakcija*
 chemischer Gefahrstoff *m* ▶ *kémična nevárna snòv*
 chemischer Schaum *m* ▶ *kémična gasílna péna*
 chronische Vergiftung *f* ▶ *krónična zastrupítev*
 CLP-Verordnung *f* ▶ *sistém razvrščanja in označevánja nevárnih snóvi in zmesí*
 Composite-Druckbehälter *m* ▶ *kompozítina tláčna posòda*
 Crossramming *n* ▶ *préčno potískanje*
 Crush-Syndrom *n* ▶ *utesnílveni sindróm*
 Cryo-Schutzrüstung *f* ▶ *gasílska zaščitna stòpnja 4*
 Cyanwasserstoffgas *n* ▶ *vodíkov cianíd*

D

Dachkonstruktion *f* ▶ *stréšna konštrukcija*
 Dampfdichte *f* ▶ *relatívna gostòta hlápov*
 Dampfdruck *m* ▶ *párni tlák*
 Dämpfung *f* ▶ *dušénje*
 Datenpool URSZR *m* ▶ *podatkòvni bazén URSZR*
 Dauerdruckfeuerlöscher *m* ▶ *gasílnik s stálnim tlákom*
 Decke *f* ▶ *stròp*
 defensive Waldbrandbekämpfung *f* ▶ *posrédni napàd*
 Defibrillationselektrode *f* ▶ *elektróda defibrilátorja*
 Deflagration *f* ▶ *deflagrácija*
 Dekompressionskrankheit *f* ▶ *dekompresíjska bolézen*

D

Dekompressionsstopp *m* ▶ *dekompresijski postánek*
 Dekontamination *f* ▶ *dekontaminácija*
 Dekontaminationsmittel *n* ▶ *dekontaminánt*
 Dekontaminationsplatz *m* ▶ *dekontaminácijska linija*
 Dekontaminationsstelle *f* ▶ *dekontaminácijska linija*
 Desaster *n* ▶ *katastrófa*
 Desinfektion *f* ▶ *dezinfekcija*
 Detektion von Gefahrstoffen *f* ▶ *merítev nevarne snovi*
 deterministische Strahlenwirkung *f* ▶ *deterministični učinek*
 Detonation *f* ▶ *detonácija*
 D-25 Feuerwehrschauch *m* ▶ *D-cév*
 diabetisches Komma *n* ▶ *diabétična kóma*
 Dienstabzeichen der Berufsfeuerwehr *n* ▶ *znáčka poklicnega gasilca*
 Dienstgradabzeichen *n* ▶ *položajna oznáka*
 Dienstgrad der Feuerwehr *m* ▶ *gasilski čin*
 Differentialschutz *m* ▶ *diferénčna zaščíta*
 Diffusionsflamme *f* ▶ *difúzijski plámen*
 DIN Norm *f* ▶ *DIN stándard*
 Dioxin *n* ▶ *dioksín*
 direkte Brandbekämpfung *f* ▶ *aktívna obrámba*
 direkter Brandschaden *m* ▶ *něposrédna požárna škóda*
 direkter Löschangriff *m* ▶ *něposrédno gašenje*
 Disaster Recovery *n* ▶ *obnóva po nesréči*
 Dispatch-Konsole *f* ▶ *dispéčerska konzóla*
 Disponenten-Zentrale *f* ▶ *dispéčerski céntr*
 Disqualifikation *f* ▶ *diskvalifikácija*
 Distribution von Informationen *f* ▶ *distribúcija informáci*
 Disziplinarcommission *f* ▶ *disciplínski orgán*
 Disziplinarmaßnahme *f* ▶ *disciplínski ukrep*
 Disziplinarverfahren *n* ▶ *disciplínski postópek*
 Disziplinarvergehen *n* ▶ *disciplínska kršítev*
 D-Karabinerhaken *m* ▶ *D-vpónka*
 DLK *f* ▶ *gasilska ávtoléstev s košáro*
 D-Löschpulver *n* ▶ *gasilni práh D*
 Doppel-Druckluftflasche *f* ▶ *dvójna tláčna posóda*
 Doppel-Kanister *m* ▶ *kombinírana posóda za gorívo*
 Doppelknoten *m* ▶ *podaljševalni vózel*
 Doppelkupplung *f* ▶ *dvójna spojka*
 Doppel-Löschzug *m* ▶ *gasilska čéta*
 Doppelmitgliedschaft *f* ▶ *dvójno článstvo*
 doppelte Absturzsicherung *f* ▶ *dvójno varovánje*
 doppelte Kupplung *f* ▶ *dvójna spojka*

doppelter Spierenstich *m* ▶ *podaljševalni vózel*
 doppelte Umlenkrolle *f* ▶ *dvójni vzporédni škripec*
 doppelt gerollter Druckschlauch *m* ▶ *dvójno zvíta tláčna cév*
 Dosisleistung *f* ▶ *hitróst dóze*
 Dosisleistungsmessgerät *n* ▶ *merílnik hitrósti dóze*
 Dosiswarngerät *n* ▶ *elektrónski osébní doziméter*
 D-Pulver *n* ▶ *gasilni práh D*
 Drehleiterwagen mit Korb *m* ▶ *gasilska ávtoléstev s košáro*
 Drehschieberpumpe *f* ▶ *krílna črpálka*
 Dreiecktuch *n* ▶ *trikótna rúta*
 Dreifach-Verteiler *m* ▶ *troják*
 dreiteiliger Löschangriff *m* ▶ *tridélni napád*
 dritte Tür *f* ▶ *trétja vráta*
 Drohne *f* ▶ *brezopilótní letálnik*
 Druckbegrenzungsventil *n* ▶ *omejeválnik tláka*
 Druckdichtung *f* ▶ *tesnilo za tláčno spojko*
 Druckfallkrankheit *f* ▶ *dekompresijska bolézen*
 Druckfestigkeit von Beton *f* ▶ *trdnost betóna*
 Druckgas *n* ▶ *stísnjeni plín*
 Druckkupplung *f* ▶ *tláčna spojka*
 Druckleitung *f* ▶ *tláčni vód*
 Druckluft-Doppelmembranpumpe *f* ▶ *zráčna membránska črpálka*
 Druckluftflasche *f* ▶ *tláčna posóda za IDA*
 Druckminderer *m* ▶ *reducírni ventil (1, 2)*
 Druckprüfung *f* ▶ *tláčni preizkús*
 Druck-Saugdichtung *f* ▶ *tesnilo za sesálno spojko*
 Druckschlauch *m* ▶ *tláčna cév*
 Druckstoß *m* ▶ *hidrávlični udár*
 Dunggabel *f* ▶ *vile*
 Dunghacke *f* ▶ *kopáča*
 Durchflussmengenmessgerät *n* ▶ *merílnik pretóka*
 Durchsuchung *f* ▶ *preiskovánje*
 Dürre *f* ▶ *súša*
 Düse *f* ▶ *šóba*
 dynamische Ausdehnung *f* ▶ *dinámíčni raztézek*
 dynamische Belastung *f* ▶ *dinámíčna obremenítev*
 dynamischer Ankerpunkt *m* ▶ *dinámíčno sidríšče*
 dynamisches Seil *n* ▶ *dinámíčna vrév*

E

EALtr *m* ▶ *vódja séktorja*
 effektive Dosis *f* ▶ *efektívna dóza*
 EFS *n* ▶ *intervéncijsko-povêljniški systém*
 Ehrenamtlichkeit *f* ▶ *prostovóljnost*
 Ehrenbezeugung *f* ▶ *částni pozdráv*
 Ehrenbühne *f* ▶ *částni óder*
 Ehrenformation *f* ▶ *částna enôta*
 Ehrengruß *m* ▶ *částni pozdráv*
 Ehrenkodex *m* ▶ *étični kódeks*
 Ehrenmarch *m* ▶ *částni mimohòd*
 Ehrenmitglied *n* ▶ *částni člán*
 Ehrenpodium *n* ▶ *částni óder*
 Ehrensälat *m* ▶ *částni pozdráv*
 Ehrenwache *f* ▶ *částna stráža*
 Eignungsuntersuchung *f* ▶ *usmérjeni obdòbni preventívni zdrávtstveni preglèd*
 Eimer *m* ▶ *vêdro*
 Eingangssichtung *f* ▶ *primárna triáža*
 eingebaute Feuerlöschkreiselpumpe *f* ▶ *vgrajèna gasílska črpálka*
 Eingriffsreihe *f* ▶ *ènovstna razvrstítev*
 Einheit der Auftragserteilung *f* ▶ *ènostarešínsko vódenje*
 einheitliche Notrufnummer *f* ▶ *enòtna klicna številka*
 Einheitsführer *m* ▶ *vódja enòte*
 Einheitstemperaturzeitkurve *f* ▶ *stándardna požárna krivúlja*
 Einkolonnenaufstellung *f* ▶ *ènekolónska razvrstítev*
 Einleitung-Phase *f* ▶ *uvòdna fáza*
 Einliniensystem *n* ▶ *ènostarešínsko vódenje*
 Einmalhandschuhe *m pl* ▶ *medicínske rokavíce*
 Einmarsch *m* ▶ *částni mimohòd*
 Einordnung *f* ▶ *postròj, uredítev*
 Einphasensystem *n* ▶ *ènofázni systém*
 Einreißhaken *m* ▶ *požárni kávelj*
 Einsatz *m* ▶ *intervéncija (1), odzív ob nesrèči, posredovánje*
 Einsatzabschlussbesprechung *f* ▶ *skupínski razbremenílni pogòvor*
 Einsatzabschnitt *m* ▶ *séktor (1, 2)*
 Einsatzabschnitt 'Außen' *m* ▶ *zunánji séktor*
 Einsatzabschnitt 'Innen' *m* ▶ *nótranji séktor*
 Einsatzabschnittsleiter *m* ▶ *vódja séktorja*
 Einsatzaufgabe *f* ▶ *operatívna nalóga*
 Einsatzbefehl *m* ▶ *izhòdno povêlje*
 Einsatzbekleidung *f* ▶ *gasílska zaščitna obléka*

Einsatzbereich *m* ▶ *operatívno obmòčje delovánja*
 Einsatzbericht *m* ▶ *poročílo o intervénciji*
 Einsatzdauer *f* ▶ *čas intervéncije*
 Einsatzfähigkeit *f* ▶ *priprávljenost na nesrèče*
 Einsatzfahrt *f* ▶ *intervéncijska vòznja*
 Einsatzform *f* ▶ *operatívna enòta*
 Einsatzformation *f* ▶ *dežúrna operatívna enòta*
 Einsatzfreie Zeit *f* ▶ *mirnodòbni čas*
 Einsatzführungskonzept *n* ▶ *procès vódenja intervéncije*
 Einsatzführungssystem *n* ▶ *intervéncijsko-povêljniški systém*
 Einsatz geschlossen *m* ▶ *vzporédni nastòp*
 Einsatzkräfte-Datenbank PodZiR *f* ▶ *PodZiR*
 Einsatzleiter *m* ▶ *vódja intervéncije*
 Einsatzleiterassistent *m* ▶ *operatívni vódja*
 Einsatzleitfahrzeug *n* ▶ *povêljniško vozílo, véčje povêljniško vozílo*
 Einsatzleitsystem-Formular *n* ▶ *IPS obrázec*
 Einsatzleitung-Flussdiagramm *n* ▶ *diagrám potéka intervéncije*
 Einsatzleitung-Mitglied *n* ▶ *pooblaščenec*
 Einsatzleitungsprotokoll *n* ▶ *delovòdnik intervéncije*
 Einsatzleitungsprozess *m* ▶ *procès vódenja intervéncije*
 Einsatzleitwagen *m* ▶ *véčje povêljniško vozílo*
 Einsatznachbesprechung *f* ▶ *nótranja analíza*
 Einsatz- nebeneinander *m* ▶ *sérijski nastòp*
 Einsatzperiode *f* ▶ *operatívno obdòbje*
 Einsatzplan *m* ▶ *operatívni gasílski načrt*
 Einsatzstabstelle *f* ▶ *sèdež stába*
 Einsatzstelle *f* ▶ *mésto intervéncije*
 Einsatzstellenorganisation *f* ▶ *struk túra poveljevánja*
 Einsatzstichwort *n* ▶ *kljúčna beséda za alarmíranje*
 Einsatzstruktur *f* ▶ *operatívna organizíranost*
 Einsatzszenario *n* ▶ *ták tični scenárij*
 Einsatztoleranzwert *m* ▶ *intervéncijska toleránčna vrédnost*
 Einsatzübung *f* ▶ *operatívna vája*
 Einstellungsuntersuchung *f* ▶ *predhòdni preventívni zdrávtstveni preglèd*
 Einstufung, Kennzeichnung und Verpackung von Stoffen und Gemischen *f* ▶ *sistém razvrščánja in označevánja nevárnih snoví in zmesí*
 Einsturzrettung *f* ▶ *reševánje iz ruševín*
 einteiliger Befehl *m* ▶ *ènodélno povêlje*
 Eintreffzeit *f* ▶ *čas prihòda na mésto intervéncije*
 Eintrittsöffnung *f* ▶ *vstòpna odprtína (1)*

E

E

Einweg-Staubmaske *f* ▶ *respirátor*
 Einzel-Kabine *f* ▶ *enójna kabína vozíla*
 Einzelkupplung *f* ▶ *enójna spojka*
 einzelne Umlenkrolle *f* ▶ *enójni škrípec*
 Eisenbahnunfall *m* ▶ *želézníška nezgóda*
 Eisschicht *f* ▶ *žléd*
 elektrische Leistung *f* ▶ *eléktrična móč*
 elektrische Leitfähigkeit von Wasser *f* ▶
eléktrična prevódnost vóde
 elektrischer Isolator *m* ▶ *eléktrični izolátor*
 elektrischer Schlag *m* ▶ *eléktrični udár*
 elektrischer Schutz *m* ▶ *eléktrična zaščíta*
 elektrische Schaltanlage *f* ▶ *eléketroenergétski*
postròj
 elektrische Schaltstation *f* ▶ *eléketroenergétski*
postròj
 elektrische Spannung *f* ▶ *eléktrična napétost*
 elektrische Verteilungseinrichtung *f* ▶
eléktródistribucijska napráva
 elektrische Widerstandskraft der Feuerwehr *f* ▶
eléktrična upórnost gasíla
 Elektroanlage *f* ▶ *eléktrična napráva*
 Elektrofahrzeug *n* ▶ *eléktrično vozílo*
 Elektrogerät *n* ▶ *eléktrična napráva*
 Elektroinstallation *f* ▶ *eléktrična inštalácija*
 elektromagnetische Strahlung *f* ▶ *eléktrómagnétno*
sévanje
 elektronische Zeitmessung *f* ▶ *elektrónsko mérjenje*
 Elektrowerkzeugkasten *m* ▶ *kóvček z*
eléktróoródjem
 Eltr *m* ▶ *vódba intervencije*
 ELW-2 *m* ▶ *véčje povéljníško vozílo*
 Empfindlichkeit *f* ▶ *ranljívnost*
 Endankerpunkt *m* ▶ *kónčno sidríšče*
 Endausgang *m* ▶ *kónčni izhód*
 Ende der Übung *n* ▶ *zakljúček váje*
 endgültige Stabilisierung *f* ▶ *kónčna stabilizácija*
 Endknoten *m* ▶ *kónčni vózel*
 endoskopische Kamera *f* ▶ *endoskópska kámera*
 endotherme Reaktion *f* ▶ *endotérmna kémijska*
reakcijska
 Energiedosis *f* ▶ *absorbírana dóza*
 Energiespeichersystem *n* ▶ *hranílnik eléktrične*
energije
 Energie-Transformator *m* ▶ *energétski*
transformátor
 Entfernen *n* ▶ *odstránjevanje*
 Entdeckungszeit *f* ▶ *čas odkritja dogódká*
 Entflammbarkeit *f* ▶ *vnetljívnost*
 Entflammbarkeitsgrenzen *f pl* ▶ *méja vnetljívnosti*
 Entfluchtung *f* ▶ *evakuácijska*
 Entlassung der Einheiten *f* ▶ *odpúst enòt*

Entlastungsgespräch *n* ▶ *razbremenílni pogóvor*
 Entlastungsschnitt *m* ▶ *razbremenílni réz*
 Entlastungsventil *n* ▶ *razbremenílni ventil*
 Entlüftungspumpe *f* ▶ *sesálna črpálka*
 Entrauchung *f* ▶ *táktično prezračevanje*
 Entrauchungsventilator *m* ▶ *požárni ventilátor*
 Entstehungsbrand *m* ▶ *rastóči požár, začétni*
požár
 Entwarnung *f* ▶ *kónec nevárnosti*
 Entwicklungszeit *f* ▶ *čas razvója intervencije*
 entzündbare Feststoffe *m pl* ▶ *vnetljíve tráne*
snóvi
 entzündbare flüssige Stoffe *m pl* ▶ *vnetljíve*
tekočíne
 Entzündbarkeit *f* ▶ *vnetljívnost*
 entzündend wirkende Stoffe *m pl* ▶ *oksidatívne*
snóvi
 Entzündlichkeit *f* ▶ *vnetljívnost*
 Entzündung *f* ▶ *vžíg*
 Entzündungstemperatur *f* ▶ *temperátúra vžíga*
 Epidemie *f* ▶ *epidemíja*
 Epizentrum *n* ▶ *nádržarišče potrésa*
 Erdbeben *n* ▶ *potrés*
 erdbebengefährdete Region *f* ▶ *potrésno obmóčje*
 Erdbebenintensität *f* ▶ *intenzitéta potrésa*
 Erdbrand *m* ▶ *podtálni požár*
 Erdfeuer *n* ▶ *podtálni požár*
 Erdrutsch *m* ▶ *pobóčni zdárs*
 Erdung *f* ▶ *ozemljítev*
 Erdungssystem *n* ▶ *ozemljítveni systém*
 erforderliche Durchflussmenge *f* ▶ *zahtévani*
pretók
 erforderlicher Abstand *m* ▶ *zahtévani odmík*
stávbe
 Erfrierung *f* ▶ *omrzlína*
 Ergebnis *n* ▶ *rezultát*
 ERI-Cards *f pl* ▶ *NévSnòv*
 Erkundung *f* ▶ *izvidóvanje*
 Erkundungszeit *f* ▶ *čas ogléda*
 Erste Hilfe *f* ▶ *prva pomóč*
 Erste-Hilfe Notfalltasche *f* ▶ *tórba za prvo pomóč*
 Ersteinschätzung *f* ▶ *primárni pregled*
 erster Rettungsweg *m* ▶ *prva evakuácijska pót*
 erste Suche *f* ▶ *primárno preiskóvanje*
 Erstöffnung *f* ▶ *záčetna odprtína*
 erteilte Ressource *f* ▶ *dodeljéni vír*
 Ertrinken *n* ▶ *utápljanje*
 eruptives Brandverhalten *n* ▶ *eruptívni požár*
 Esmarch-Handgriff *m* ▶ *trójni manéver*
 Esmarch Tourniquet *n* ▶ *Esmarchova prevéza*
 Ethikkodex *m* ▶ *étični kódeks*
 ETW *m* ▶ *intervencíjska toleránčna vrédnost*

EU-Katastrophenschutzverfahren *n* ▶ *mehanizem EU za civilno zaščito*
 Euronotruf *m* ▶ *ključna številka 112*
 Europäische Norm *f* ▶ *EN standard*
 Evakuierung *f* ▶ *evakuacija*
 Evakuierungsaufzug *m* ▶ *dvigalo za evakuacijo*
 Evakuierungsleitender *m* ▶ *vodja evakuacije*
 Evakuierungsplan *m* ▶ *načrt evakuacije (2)*
 Evakuierungsübung *f* ▶ *vaja evakuacije*
 Evakuierungszeit *f* ▶ *evakuacijski čas*
 Evakuierungszentrum *n* ▶ *evakuacijski center*
 exotherme Reaktion *f* ▶ *eksotermna kemijska reakcija*
 Explosion *f* ▶ *eksplozija*
 explosionsartige Reaktion *f* ▶ *eksplozija*
 Explosionsgefahr *f* ▶ *eksplozivnost*
 Explosionsgrenzen *f pl* ▶ *mēja vnetljivosti*
 Explosionsgruppe *f* ▶ *eksplozijska skupina*
 explosive Stoffe *m pl* ▶ *eksplozivne snovi in predmeti*
 extreme Maßnahme *f* ▶ *skrajni ukrep*
 extremer Brand *m* ▶ *ekstremni požar*
 Ex-Zone *f* ▶ *čona eksplozijske nevarnosti*

F

Fachkraft für Arbeitssicherheit *f* ▶ *strokóvni delavec za varnost in zdravje pri delu*
 fachliche Kompetenz *f* ▶ *strokóvna usposobljenost*
 Fachwerkkonstruktion *f* ▶ *pálična konstrukcija stávbe*
 Fachwerkstruktur *f* ▶ *pálična konstrukcija stávbe*
 fahrbarer Feuerlöscher *m* ▶ *prevózni gasilnik*
 Fahrgestell *n* ▶ *podvózje*
 Fahrzeit zur Einsatzstelle *f* ▶ *čas intervencijske vóžnje*
 Fahrzeug-Flüssigkeit *f* ▶ *avtomobilska tekočina*
 Fahrzeugsäule *f* ▶ *stebriček vozila*
 Fahrzeugsäule A *f* ▶ *stebriček A*
 Fahrzeugsäule B *f* ▶ *stebriček B*
 Fahrzeugsäule C *f* ▶ *stebriček C*
 Fahrzeug-Sicherheitskäfig *m* ▶ *varnostna klétka*
 Fahrzeugstabilisierung *f* ▶ *stabilizacija vozila*

Fakten-Phase *f* ▶ *fáza dějstev*
 Falldämpfer *m* ▶ *energijski blažilnik*
 Falschalarm *m* ▶ *lážni alárm (1, 2)*
 Falschalarmeinsätze *m pl* ▶ *lážne in nepotrěbne intervěncije*
 falsche Endaufstellung *f* ▶ *nepravilna postavitev tekmovalca*
 falscher Start *m* ▶ *prehítri stárt*
 falsches Arbeiten *n* ▶ *něpravilno dělo*
 falsche Tragung des Eimers *f* ▶ *něpravilno nósenje věder*
 Fangstoß *m* ▶ *ulovítvena síla*
 Fasspumpe *f* ▶ *vijáčna črpálka*
 FAST Test *m* ▶ *GROM test*
 Federkörner *m* ▶ *prebijáč za stěklo*
 Fehllalarm *m* ▶ *lážni alárm (1)*
 Fehleinsätze *m pl* ▶ *lážne in nepotrěbne intervěncije*
 Fehler *m* ▶ *napáka*
 Fehler am Hindernis *m* ▶ *něpravilno premágana ovíra*
 feierlicher Bericht *m* ▶ *svečáno poročílo*
 Feinstaubmaske *f* ▶ *respirátor*
 Felssturz *m* ▶ *podòr*
 Fernsteuerung *f* ▶ *daljínsko krmílenje*
 feste brennbare Stoffe *m pl* ▶ *požární rázred A*
 feste Rolle *f* ▶ *pritrženi škrípec*
 Festkupplung mit Gewinde *f* ▶ *stabilna spojka z navójem*
 Festzeltgarnitur *f* ▶ *gasilski komplet*
 Feuer *n* ▶ *ógenj*
 Feueralarm *m* ▶ *požární alárm*
 Feuerbeschau *f* ▶ *požárnopreventívni preglěd, preventívni oglěd*
 Feuer-Diamant *m* ▶ *požární tetraéder*
 Feuerfront *f* ▶ *čělo požára*
 Feuergebühr *n* ▶ *požárna tákasa*
 feuergefährliche Arbeiten *f pl* ▶ *vróča děla*
 Feuerintegrität - Raumabschluss *f* ▶ *celovitost*
 Feuerlinie *f* ▶ *ognjéna črta*
 Feuerlöschbataillon *m* ▶ *gasilski bataljón*
 Feuerlöscher *m* ▶ *gasilnik*
 Feuerlöschpumpe *f* ▶ *gasilská brizgálna*
 Feuermelder *m* ▶ *požární javljálnik*
 Feuersbrunst *m* ▶ *zeló včelik požár*
 Feuerschutzabschluss *m* ▶ *požárna zapóra*
 Feuerschutzsteuer *m* ▶ *požární dávek*
 Feuersicherheitswachdienst *m* ▶ *požárna stráža*
 Feuerspritze *f* ▶ *gasilská brizgálna*
 Feuerstelle *f* ▶ *urejěno kuríšče*
 Feuersturm *m* ▶ *požární vihár*
 Feuer-Tetraeder *n* ▶ *požární tetraéder*
 Feuerüberschlag *m* ▶ *požární preskòk (2)*

Feuerübersprung *m* ▶ *požárni preskòk (1)*
 Feuerübertragung *f* ▶ *prenesèni požár*
 Feuerung *f* ▶ *kúrjenje*
 Feuerversicherung *f* ▶ *požárno zavaróvanje*
 Feuerwehr *f* ▶ *gasílska brigáda, gasílska enóta*
 Feuerwehrabzeichen *n* ▶ *gasílski znák (1)*
 Feuerwehranhänger – Licht *m* ▶ *gasílski priklópnik za razsvetljávo*
 Feuerwehranhänger – Logistik *m* ▶ *gasílski priklópnik za logístiko*
 Feuerwehranhänger – Waldbrand *m* ▶ *gasílski priklópnik za visokotláčno črpálko*
 Feuerwehr-Arbeitsuniform *f* ▶ *gasílska délovna obleka*
 Feuerwehrarmatur *f* ▶ *gasílska armatúra*
 Feuerwehraufzug *m* ▶ *dvigálo za gasílec*
 Feuerwehrausbilder *m* ▶ *gasílski inštrúktor*
 Feuerwehrausrüstung *f* ▶ *gasílska zaščitna in reševálna opréma*
 Feuerwehraxt *m* ▶ *gasílska sekíra*
 Feuerwehrbanner *n* ▶ *gasílski prápor (1)*
 Feuerwehr-Battalion *m* ▶ *gasílski bataljón*
 Feuerwehrbeil *n* ▶ *gasílska sekírca*
 Feuerwehrbootsanhänger *m* ▶ *gasílski priklópnik za reševálni čoln*
 Feuerwehrdienst *m* ▶ *gasílska slúžba*
 Feuerwehr-Dienstanzug *m* ▶ *gasílska délovna obleka*
 Feuerwehr-Dienstausweis *m* ▶ *gasílska izkáznica*
 Feuerwehr-Ehrenzeichen *n* ▶ *gasílsko odlikóvanje*
 Feuerwehrrehrung *f* ▶ *gasílska počástítev*
 Feuerwehr-Einheit *f* ▶ *gasílska enóta*
 Feuerwehreinsatzplan *m* ▶ *táktilni načrt*
 Feuerwehrfahrzeug-Aufbau *m* ▶ *nàdgrádnja vozíla*
 Feuerwehrflagge *f* ▶ *gasílska zastáva*
 Feuerwehr-Formation *f* ▶ *gasílska formácija*
 Feuerwehrgruppe *f* ▶ *gasílski oddélek*
 Feuerwehrgruß *m* ▶ *gasílski pozdráv*
 Feuerwehrhalle *f* ▶ *gasílsko orodišče*
 Feuerwehr-Haltegurt *m* ▶ *gasílski pozícijski pás*
 Feuerwehrhandschuhe *m pl* ▶ *gasílske zaščitne rokavice*
 Feuerwehrhaus *n* ▶ *gasílski dóm*
 Feuerwehrhelm *m* ▶ *gasílska zaščitna čeláda*
 Feuerwehrhindernisübung *f* ▶ *vája z ovírami*
 Feuerwehrholster *n* ▶ *gasílska tórbica*
 Feuerwehrhymne *f* ▶ *gasílska hímna*
 Feuerwehr-Kandidat *m* ▶ *gasílec priprávník*
 Feuerwehrkommandant *m* ▶ *povèljnik (1)*
 Feuerwehrmann *m* ▶ *gasílec*

Feuerwehrmann in der Mitte *m* ▶ *sredínski gasílec*
 Feuerwehr-Mitglied *n* ▶ *člán gasílske organizácije*
 Feuerwehr-Orden *m* ▶ *gasílsko odlikóvanje*
 Feuerwehrorganisation *f* ▶ *gasílska organizácija*
 Feuerwehr-Patrouille *f* ▶ *gasílska patrúlja*
 Feuerwehrplan *m* ▶ *požárni načrt*
 Feuerwehr-Plankasten *m* ▶ *omárica za požárni načrt*
 Feuerwehr-Planspiel *n* ▶ *usposábljanje na modèlih*
 Feuerwehr-Pumpsauger *m* ▶ *gasílski súho-mòkri sesálnik*
 Feuerwehrregister *n* ▶ *mátična knjiga*
 Feuerwehrrollwagen *m* ▶ *gasílski logístični vozíček*
 Feuerwehrschauch *m* ▶ *gasílska cév*
 Feuerwehrschlüssel *m* ▶ *gasílski kljúč*
 Feuerwehr-Schlüsseldepot *n* ▶ *depozíttni trezór*
 Feuerwehrscheule *f* ▶ *gasílska šóla*
 Feuerwehr-Schutzform *f* ▶ *gasílska zaščitna stópnja*
 Feuerwehr-Schutzform 1 *f* ▶ *gasílska zaščitna stópnja 1*
 Feuerwehr-Schutzform 3 *f* ▶ *gasílska zaščitna stópnja 3*
 Feuerwehr-Schutzform 2 für atomarische Stoffe *f* ▶ *gasílska zaščitna stópnja 2a*
 Feuerwehr-Schutzform 2 für biologische und chemische Stoffe *f* ▶ *gasílska zaščitna stópnja 2b*
 Feuerwehr-Schutzhandschuhe *m pl* ▶ *gasílske zaščitne rokavice*
 Feuerwehrsicherheitsgurt *m* ▶ *gasílski pozícijski pás*
 Feuerwehr-Sicherheitsstiefel *m pl* ▶ *gasílski zaščitni škórnji*
 Feuerwehr-Signet *n* ▶ *gasílski znák (1, 2)*
 Feuerwehr-Sporttest *m* ▶ *preizkús fizičnih sposobnosti*
 Feuerwehr-Trauerfeierlichkeit *f* ▶ *gasílsko žalóvanje*
 Feuerwehr-Überwachungsfahrzeug *n* ▶ *gasílsko vozílo za opazóvanje*
 Feuerwehrübung *f* ▶ *operatívna vája*
 Feuerwehruniform *f* ▶ *gasílska unifórma*
 Feuerwehr-Unterstützungseinheit *f* ▶ *gasílska enóta šíršega poména*
 Feuerwehrverband *m* ▶ *gasílska zvéza*
 Feuerwehrverband Slowenien *m* ▶ *Gasílska zvéza Slovénije*

Feuerwehrversicherungsprämie *f* ▶ *požárna prémija*
 Feuerwehrwache *f* ▶ *gasilska postája*
 Feuerwehr-Weiterbildung *f* ▶ *permanéntno strokóvno usposábljanje*
 Feuerwehrwettbewerbssabzeichen *n* ▶ *tekmoválna znáčka*
 Feuerwehrwettbewerbssaurüstung *f* ▶ *tekmoválna opréma*
 Feuerwehrwettkampfsportdisziplin *f* ▶ *gasilskošpórtna disciplína*
 Feuerwehrzufahrt *f* ▶ *dovózna pót za gasilsko vozíla, intervénčijska pót*
 Feuerwehrzugang *m* ▶ *dostópna pót (1)*
 Feuerwehr-Zusatzausbildung *f* ▶ *dopolnilno strokóvno usposábljanje*
 Feuerwehr-Zusatzausbildung-Abzeichen *n* ▶ *oznáka speciálnosti*
 Feuerwiderstand *f* ▶ *požárna odpórnost*
 Feuerwiderstandsklasse *f* ▶ *rázred požárne odpórnosti*
 Feuerwind *m* ▶ *požárni véter*
 Feuerwolke *f* ▶ *pírokúmulus*
 Feuerzunge *f* ▶ *jézik požára*
 filmbildendes Fluor-Proteinschaummittel *n* ▶ *filmotvórnó flúorproteínsko penílo*
 Filmdosimeter *m* ▶ *pasívni osébní dózimeter*
 Filter-Halbmaske *f* ▶ *filtrírna pôlmáska*
 Finger *m* ▶ *jézik požára*
 First Responder *m* ▶ *prví posredoválec*
 fixe Verbindungsleine *f* ▶ *fíksna popkovína*
 flächenbezogene Abbrandrate *f* ▶ *hitróst površinskega gorénja*
 flächenbezogene Brandbelastung *f* ▶ *specífčna požárna obremenítev*
 flächenbezogene Brandlast *f* ▶ *specífčna požárna obremenítev*
 Flächen für die Feuerwehr *f pl* ▶ *površina za gasilce*
 flache Rettung *f* ▶ *plítko reševánje*
 Flamme *f* ▶ *plámen*
 Flammenausbreitungs-Geschwindigkeit *f* ▶ *hitróst šírenja plaménov*
 Flammenfront *f* ▶ *plaménska frónta*
 Flammenmelder *m* ▶ *plaménski požárni javljálnik*
 Flammenschutzanzug *m* ▶ *gasilsko pòdobléka*
 Flammpunkt *m* ▶ *plameníšče*
 Flammenschutzhaube *f* ▶ *gasilsko pòdkápa*
 Flanke *f* ▶ *bók požára*
 Flaschenventil *n* ▶ *ventíl tláčne posóde*
 Flaschenverschluss *m* ▶ *várnostni čèp*

Flaschenzugsystem *n* ▶ *kombinírani systém za dvíg in spúst*
 flexible Verbindungsleine *f* ▶ *prilagodljíva popkovína*
 FLF *n* ▶ *letalíško gasilsko vozílo*
 Fließgeschwindigkeit des Wasser-Schaummittel-Gemisches *f* ▶ *hitróst nanósa penílne méšanice*
 Fluchttreppe *f* ▶ *zaščítено stopnišče*
 Flucht- und Rettungsplan *m* ▶ *načrt evakuácije (1)*
 Fluchtweg *m* ▶ *evakuacijska pót*
 Flügel der Einheit *m* ▶ *krílo enóte*
 Flügelmann *m* ▶ *krílni gasilec*
 Flügelzellenpumpe *f* ▶ *krílna črpálka*
 Flugfeldlöschfahrzeug *n* ▶ *letalíško gasilsko vozílo*
 Flugzeugunfall *m* ▶ *letalíska nezgóda*
 fluorfreie Schaummittel *n* ▶ *brezfluorínsko penílo*
 Fluor-Proteinschaummittel *n* ▶ *flúorproteínsko penílo*
 Flüssiggas *n* ▶ *utekočínjeni plín*
 flüssigkeits- und staubdichter Chemikalienschutzanzug *m* ▶ *kapljevínska zaščítna obléka*
 flüssigkeits- und staubdichter CSA *m* ▶ *kapljevínska zaščítna obléka*
 Folgetonhorn *m* ▶ *opozorílna siréna*
 Fördermitglied *n* ▶ *podpórní člán*
 formstabile Hochdruckleitung *f* ▶ *visókotláčni cevovóð*
 Forstaxt *f* ▶ *gozdárska sekíra*
 Forsthelm *m* ▶ *gozdárska čeláda*
 französischer Prusikknoten *m* ▶ *francóski vózle*
 freie Ressource *f* ▶ *prósti vír*
 Freigabe der Parade *f* ▶ *poročílo o začétku paráde*
 Freiwillige Feuerwehrzeichen *n* ▶ *znák prostovóljnega gasilca*
 freiwilliger Feuerwehrmann *m* ▶ *prostovóljni gasilec*
 freiwilliger Feuerwehrverein *m* ▶ *prostovóljno gasilsko drústvo*
 freiwilliges Mitglied der Feuerwehr *n* ▶ *prostovóljni gasilec*
 Freizeittaucher *m* ▶ *rekreatívni potapljáč*
 Fremdrettung *f* ▶ *oséбно reševánje*
 Freudenfeuer *n* ▶ *krés*
 Frontalaufprall *m* ▶ *čélni trk*
 frontaler Löschangriff *m* ▶ *čélni napáð*
 FSD *n* ▶ *depozítlni trezór*
 Führung *f* ▶ *poveljevánje*
 Führungsassistent *m* ▶ *pomočnik vóðje, vóðja podróčja*

**F
G**

Führungsassistent für Atemschutzgeräte *m* ▶ *pomočnik poveljnika za naprave za zaščito dihal*
 Führungsassistent für Aus- und Fortbildung *m* ▶ *pomočnik poveljnika za strokovno usposabljanje*
 Führungsassistent für Erste Hilfe *m* ▶ *pomočnik poveljnika za prvo pomoč*
 Führungsassistent für Funkkommunikation *m* ▶ *pomočnik poveljnika za radijske zveze*
 Führungskräfte *f pl* ▶ *operativno vodstvo intervencije, poveljstvo*
 Führungsseil *n* ▶ *preiskovalna vrv*
 Führungsstab *m* ▶ *štáb*
 Führungsstrategie *f* ▶ *strategija vodenja*
 Führungsstufe A *f* ▶ *operativni nivo vodenja*
 Führungsstufe B *f* ▶ *taktični nivo vodenja*
 Führungsstufe C/D *f* ▶ *stratški nivo vodenja*
 Führungsvorgang *m* ▶ *odločitveni króg*
 Funk-Basisstation *f* ▶ *vgrajena radijska postaja*
 Funkoperator *m* ▶ *vezist*
 Funk Relais *n* ▶ *repetitorska postaja*
 Funkruf *m* ▶ *enosmérno pozívanje*
 Funktionskennzeichnung *f* ▶ *funkcijsko označevanje*
 Funk- und Sprechregeln *f pl* ▶ *protokól komuniciranja*
 Furane *m pl* ▶ *furáni*
 Furan-Verbindungen *f pl* ▶ *furáni*
 Fußsteigklemme *f* ▶ *nóžna vrvna prizéma*

G

Gammastrahlung *f* ▶ *sévanje gáma*
 GAMS Regel *f* ▶ *PIRS postópek*
 gasdichter Chemikalienschutzanzug *m* ▶ *plinotésna zaščitna obléka*
 gasdichter CSA *m* ▶ *plinotésna zaščitna obléka*
 Gase und gasförmige Stoffe *m pl* ▶ *plíni*
 Gasmelder für brennbare Gase *m* ▶ *javljalnik vnetljivih plínov*
 Gasmessgerät *n* ▶ *merilnik plínov*
 Gasprüfrörchen *n* ▶ *merilna cévčica*
 Gebälk *n* ▶ *strópnik*
 Gebäudegründung *f* ▶ *stabilizacija objektá*
 Gebäudekennzeichnung *f* ▶ *označevanje objektov*
 Gebäude-Sichtung *f* ▶ *triázna objektov*

Gedenkfeier *f* ▶ *žálna slovénost*
 Gefahr *f* ▶ *nevárnost (1, 2)*
 Gefahr-Absperren *n* ▶ *izoliranjne nevárne snoví*
 Gefährdung *f* ▶ *nevárnost (2), ogróženost*
 Gefährdungsbeurteilung *f* ▶ *ocenjevanje tvéganj*
 Gefahrenbereich *m* ▶ *nevárno obmóčje (1, 2)*
 Gefahrendiamant *m* ▶ *nevárnostni diamánt*
 Gefahrenhinweis *m* ▶ *stávek o nevárnosti*
 Gefahrenmatrix *f* ▶ *matrika nevárnosti*
 Gefahrenmeldung *f* ▶ *opozorílo na nevárnost*
 Gefahrenpiktogramm *n* ▶ *piktográm za nevárnost*
 Gefahrenquelle *f* ▶ *vír nevárnosti*
 Gefahrensymbol *n* ▶ *znák za nevárnost*
 Gefahr erkennen ▶ *prepoznávanje nevárne snoví*
 Gefahrgutklasse *f* ▶ *rázred nevárnosti*
 Gefahrgut-Klassifizierung *f* ▶ *razvršćanje nevárnih snoví*
 Gefahrguttransport *m* ▶ *prevóz nevárnih snoví*
 Gefahrgut Transportdokument *n* ▶ *prevózna listina za nevárne snoví*
 Gefahrgut-Unfall *m* ▶ *nezgóda z nevárno snovjó*
 Gefahrgut-Zwischenfall *m* ▶ *nezgóda z nevárno snovjó*
 gefährliches Ereignis *n* ▶ *nevárni pojáv*
 Gefahrnummer *f* ▶ *Kémlerjevo števílo*
 Gefahrstoff *m* ▶ *nevárna snóv*
 Gefahrstoffkennzeichnung *f* ▶ *označevanje nevárnih snoví*
 Gefahrstoffunfall *m* ▶ *nesréča z nevárno snovjó*
 Gefahrzettel *m* ▶ *oznáka nevárnosti*
 Gefühle-Phase *f* ▶ *čústvena fáza*
 gegen Brand ungeschützte Oberfläche *f* ▶ *požárno nèzašćitena površina*
 Gegenfeuer *n* ▶ *prótiógenj*
 gelbe Sichtkategorie *f* ▶ *ruména kategorija*
 gelöstes Gas *n* ▶ *raztopljeni plín*
 Gemeindefeuerwehr *f* ▶ *teritoriálna gasilsko enóta*
 gemeingefährliche Straftat *f* ▶ *povzročítev splóšne nevárnosti*
 Gemisch *n* ▶ *zmés*
 gemischte Wettkampfmannschaft *f* ▶ *méšana tekmoválna enóta*
 Genauigkeit der Information *f* ▶ *natánčnost informácij*
 gerader Feuerwehrmann *m* ▶ *párni gasílec*
 Gerätegestell *n* ▶ *stojálo za odlaganje oródjá*
 Gerätewagen Brandschutzerziehung *m* ▶ *gasilsko preventívno vozílo*
 Gerätewagen Gefahrgut *m* ▶ *oróдно vozílo za posredovanje pri nevárnih snovéh*

Gerätewagen Logistik 1 *m* ▶ *mánjše gasílsko vozílo za logístiko*
 Gerätewagen Logistik 2 *m* ▶ *véčje gasílsko vozílo za logístiko*
 Gerätewagen Logistik 2 mit Kran *m* ▶ *gasílsko továrno vozílo z dvigáлом*
 Gerätewagen Wasserrettung *m* ▶ *oróдно vozílo za reševánje na vódi*
 Gerätewart *m* ▶ *orodjár*
 Gesamteinsatzleiter *m* ▶ *vódja intervencije*
 gesamtstaatlicher Notfallplan *m* ▶ *držávni načrt zaščíte, reševánja in pomoči*
 geschlossene Bauweise *f* ▶ *zaprti zazidálni systém*
 geschlossene Schaltreihe *f* ▶ *zaprtá veríga*
 Geschwindigkeit der Information *f* ▶ *hitróst informácij*
 gesperrter Bereich *m* ▶ *hládna cóna (1)*
 Gesprächszeit *f* ▶ *čas obravnáve klíca*
 Gestaltung der Information *f* ▶ *oblikovánje informácij*
 gestoppte Zeit *f* ▶ *čas izvédbe váje*
 Gesundheitsprüfung *f* ▶ *zdrávtveni pregléd*
 getrennter Einsatz *m* ▶ *lóčeni nastòp*
 gewölbte Decke *f* ▶ *obókani stròp*
 gezielte Untersuchung *f* ▶ *usmérjeni pregléd*
 giftige und ansteckungsgefährliche Stoffe *m pl* ▶ *strupéne in kúžne snóvi*
 Glasschneider *m* ▶ *žága za stèklo*
 Gleitunterlage *f* ▶ *dršna podlòga*
 Glühen *n* ▶ *žarénje*
 Glutbrandpulver *n* ▶ *gasílni práh ABC*
 goldene Stunde *f* ▶ *zláta úra*
 Greifzug *m* ▶ *žični potèg*
 Grobdekontamination *f* ▶ *délna dekontaminácija*
 Großbrand *m* ▶ *velík požár*
 Großschadensereignis *n* ▶ *dogódek véčjega obséga*
 Großtanklöschfahrzeug *n* ▶ *gasílsko vozílo s cistèrno 3*
 Großunfall *m* ▶ *velíka nesréča*
 Grundausbildung zum Feuerwehrmann *f* ▶ *témeljno strokóvno usposábljanje*
 Grundbedürfnis *n* ▶ *osnóvni življénjski pogóji*
 Grundhaltung *f* ▶ *osnóvna drža*
 gründliche Dekontamination *f* ▶ *dokónčna dekontaminácija*
 gründliche Suche *f* ▶ *sekundárno preiskovánje*
 Grundstellung *f* ▶ *drža mírno*
 grüner Bereich *m* ▶ *zeléno obmóčje*
 grüne Sichtungskategorie *f* ▶ *zeléna kategorija*
 Gruppe *f* ▶ *gasílski oddélek*
 Gruppenführer *m* ▶ *vódja oddélka*
 GTLF *n* ▶ *gasílsko vozílo s cistèrno 3*

Guedel-Tubus *m* ▶ *ústno-žrèlni túbus*
 Gutpunkte *m pl* ▶ *póзитivne tóčke*
 GW-Brandschutzerziehung *f* ▶ *gasílsko preventívno vozílo*
 GW-L1 *m* ▶ *mánjše gasílsko vozílo za logístiko*
 GW-L2 *m* ▶ *véčje gasílsko vozílo za logístiko*
 GW-L2-K *m* ▶ *gasílsko továrno vozílo z dvigáлом*

H

HAB *f* ▶ *gasílsko teleskópsko dvigálo*
 Habt-Acht-Stellung *f* ▶ *dřža na méstu pròsto*
 Hakenleiter *f* ▶ *kljúkasta léstev*
 Halbmastwurf *m* ▶ *pòlbíčev vòzel*
 halboffene Bauweise *f* ▶ *pòlzaprti zazidálni systém*
 Halbwertschichtdicke *f* ▶ *pòldebelína*
 Halbwertszeit *f* ▶ *razpólóvni čas*
 Halogenkohlenwasserstoff *m* ▶ *halón*
 Halonersatz *m* ▶ *nadoméstek halóna*
 Halskrause *f* ▶ *vrátna opórnicá*
 Haltbarkeit von Beton *f* ▶ *obstójnost betóna*
 Halterung *f* ▶ *ležíšče védrovke*
 Haltezeit Tauchen *f* ▶ *dekompresijski postánek*
 Haltung *f* ▶ *dřža*
 Haltung Gruf *f* ▶ *dřža pozdráv*
 Hämatom *m* ▶ *hematóm*
 hämorrhagischer Schock *m* ▶ *hemorágicni šók*
 Handfeuerlöscher *m* ▶ *prenósní gasílník*
 Handfeuermelder *m* ▶ *ròčni požárni javljálník*
 Handfunkgerät *n* ▶ *ròčna rádijska postája*
 Handleuchte *f* ▶ *ròčna baterijska svetílka*
 Handmegaphon *n* ▶ *ròčni megafón*
 Hand-Membranpumpe *f* ▶ *ròčna membránska črpálka*
 Handsteigklemme *f* ▶ *ròčna vrívna prižéma*
 Handwerkzeug *n* ▶ *ròčno oródje (1, 2)*
 Handwerkzeugkoffer *m* ▶ *kóvček z ròčnim oródjem*
 Hauptbewerter *m* ▶ *predsédnik ocenjeválné komisije (2)*
 Hauptmaschinist *m* ▶ *glávni strójmik*
 Hauptseil *n* ▶ *glávna vrív*
 Hebeband *m* ▶ *kónčni breménski trák*
 Hebegurt *m* ▶ *kónčni breménski trák*

Hebekissen *n* ▶ *pnevmátska dvížna blazína*
 Hebelschlauchbinde *f* ▶ *cévna obväza*
 Heckscheibe *f* ▶ *zádnje stêklo*
 Heimlich-Manöver *n* ▶ *Heimlichov prijëm*
 Heißarbeiten *f pl* ▶ *vrôča dêla*
 Helfer vor Ort *m* ▶ *certificírani prvi posredoválec*
 Herzdruckmassage *f* ▶ *stís prsnega kôša*
 Herzfibrillation *f* ▶ *fibrilácia srca*
 Herzschlag *m* ▶ *sčëni utríp*
 heterogene Inhibition *f* ▶ *heterogéna inhibícia*
 heterogene Verbrennung *f* ▶ *heterogéno gorënje*
 H-38 Feuerwehrschauch *m* ▶ *H-cév*
 Hilfe *f* ▶ *pomôč*
 Hilfsfrist *m* ▶ *odzívní čas*
 Hindernis *n* ▶ *ovíra*
 Hindernis-Staffellauf *m* ▶ *štafëta z ovírami*
 Hirnschlag *m* ▶ *možgánska káp*
 Hitzeschutzbekleidung *f* ▶ *varoválna oblëka za približevánie plamënu*
 HMS-Karabiner *m* ▶ *hrúškasta vpónka*
 HMS Knoten *m* ▶ *pôlbíčov vözel*
 Hochdrucklöschler *m* ▶ *visokotláčni gasílnik*
 Hochdruckpumpe *f* ▶ *visokotláčna črpálka*
 Hochdruckschlauch *m* ▶ *visokotláčna cév*
 Hochdruck-Schnellangriff *m* ▶ *visokotláčni napád*
 Hochdruckstrahlrohr *n* ▶ *visokotláčni ročník*
 Hochhaus *n* ▶ *visôka stávba*
 Hochdruckleitung *f* ▶ *visokotláčni vòd*
 Hochleistungslüfter *m* ▶ *nàdtláčni prezračeválnik*
 Hochspannung *f* ▶ *visôka napëtost*
 Hochtemperatur-Wasserdampf-Elektrolyse *f* ▶ *tërmična disociácia vòde*
 Hochwasser *n* ▶ *popláva*
 Hochwassergefahr *f* ▶ *poplávna nevárnost*
 Hochwasserschutzmaßnahmen *f pl* ▶ *prótipoplávna zaščíta*
 Höherrettung *f* ▶ *reševánie z višin in globín*
 Hohlstrahlrohr *n* ▶ *túrbo ročník*
 Holzdecke *f* ▶ *lesëni stròp*
 Holzplatte für Geräte und Armaturen *f* ▶ *dëska za postavítev oróđja*
 homogene Inhibition *f* ▶ *homogéna inhibícia*
 homogene Verbrennung *f* ▶ *homogéno gorënje*
 Hooligan-Tool *n* ▶ *reševálno oróđe huligán*
 horizontale Abschnittaufteilung *f* ▶ *horizontálna sektorizácia*
 horizontale Entrauchung *f* ▶ *horizontálno prezračevánie*
 horizontale Evakuierung *f* ▶ *horizontálna evakuácia*

horizontaler Rauchabzug *m* ▶ *horizontálno prezračevánie*
 horizontale tragende Konstruktion *f* ▶ *horizontálna konštrukcija*
 Hot-Spot *m* ▶ *vrôča mésta*
 H-Satz *m* ▶ *stávek o nevárnosti*
 Hubarbeitsbühne *f* ▶ *gasílsko teleskópsko dvigálo*
 Hürde *f* ▶ *lesëna ovíra*
 Hydrant *m* ▶ *hidránt*
 Hydrantenanschluss *m* ▶ *hidrántni prikljúček*
 Hydrantennetz *n* ▶ *zunánje hidrántno omrëžje*
 Hydrantenschlüssel *m* ▶ *hidrántni kljúč*
 Hydrantenstandrohr *m* ▶ *hidrántni nastávek*
 Hydraulikheber *m* ▶ *rôčna hidrávlična dvigálka*
 hydraulischer Spreizer *m* ▶ *hidrávlično razpirálo*
 hydraulisches Akkurettungsgerät *n* ▶ *baterijsko hidrávlično oróđe*
 hydraulisches Rettungsgerät *n* ▶ *hidrávlično oróđe*
 hydraulisches Schneidgerät *n* ▶ *hidrávlične škárje*
 hydraulische Ventilation *f* ▶ *hidrávlično prezračevánie*
 hydrophiler Stoff *m* ▶ *hidrofilna snòv*
 hydrophober Stoff *m* ▶ *hidrofóbna snòv*
 Hydroschild *m* ▶ *vòdna zavësa*
 Hyperthermie *f* ▶ *hipertermija*
 Hypozentrum *n* ▶ *žarišče potrésa*

I

ICS-Formular *n* ▶ *IPS obrázec*
 Immobilisierung *f* ▶ *imobilizácia*
 improvisierter Hydrantenansatz *m* ▶ *improvizírani podzëmni hidránt*
 inaktive Ressource *f* ▶ *nèaktivní vír*
 Incident Management Informationssystem *n* ▶ *SPÍN*
 indirekte Brandbekämpfung *f* ▶ *pasívna obrámba*
 indirekter Brandschaden *m* ▶ *posrédna požárna škóda*
 indirekter Löschangriff *m* ▶ *posrédno gašënje*
 induzierte Spannung *f* ▶ *inducírana napëtost*
 Inergen *m* ▶ *inergén*
 Inertgas *n* ▶ *inèrtní plín*

Informationsaktualität *f* ▶ *aktualnost informacij*
 Informationsklarheit *f* ▶ *jasnost informacij*
 Informationskonsistenz *f* ▶ *doslednost informacij*
 Informationsrechtzeitigkeit *f* ▶ *pravočasnost informacij*
 Informationssystem für das Notfallmanagement *n* ▶ *gasilski informacijski sistem*
 Informationssystem Vulkan *n* ▶ *Vulkán*
 Informationsumfang *m* ▶ *celovitost informacij*
 Ingenieurmethode des Brandschutzes *f* ▶ *metóda požárnega inženirstva*
 Inhibitor *m* ▶ *inhibítor*
 Inkorporation *f* ▶ *inkorporácija*
 Innenangriff *m* ▶ *nótranji napád*
 Innenhydrant *m* ▶ *nótranji hidránt*
 Innen-Hydrantennetz *n* ▶ *nótranje hidrántno omréžje*
 Innenhydrant mit Feuerwehrschauch *m* ▶ *nótranji hidránt s plósko cevjó*
 Innenhydrant mit formstabilem Schlauch *m* ▶ *nótranji hidránt s pòltógo cevjó*
 Innenmaske *f* ▶ *nótranja máška*
 Innensektor *m* ▶ *nótranji séktor*
 innerer Gefahrenbereich *m* ▶ *vróča cóna (1)*
 Insel *m* ▶ *ótok*
 Insel-Solaranlage *f* ▶ *otóčna sólna elektrárna*
 Integrationsphase *f* ▶ *fáza vključitve izkúšnje*
 integrierte Leitstelle *f* ▶ *dispéčerska centrála*
 Interaktivität der Information *f* ▶ *interaktivnost informacij*
 internationale Bezeichnung *f* ▶ *mednárodno označevanje*
 Internationales Technisches Komitee für vorbeugenden Brandschutz und Feuerlöschwesen *n* ▶ *Mednárodna organizácija gasilskih in reševálnih služb*
 Interventionszeit *f* ▶ *čas interveniranja*
 intumeszierendes Material *n* ▶ *intumescétni materiál*
 Ionisationsrauchmelder *m* ▶ *ionizácijski dímni javljálnik*
 ionisierende Strahlung *f* ▶ *ionizirajoče sévanje*
 IRM *m* ▶ *ionizácijski dímni javljálnik*
 Irritation *f* ▶ *dražilnost*
 Isoliermaterial *n* ▶ *izolácijski materiál*

J

Jugendfeuerwehr *f* ▶ *gasilska mladina*
 Jugendfeuerwehrangehörigen *m pl* ▶ *gasilska mladina*
 Jugendfeuerwehr-Mitgliederversammlung *f* ▶ *zbòr gasilske mladine*

K

Kabeltrommel *f* ▶ *kábelska roléta*
 Kabine *f* ▶ *kabína*
 Kälteschutzkleidung *f* ▶ *gasilska zaščitna stòpnja 4*
 Kamineffekt *m* ▶ *dímníški učínek*
 Kammerflimmern *n* ▶ *ventrikulárna fibrilácija*
 Kanalspülkopf *m* ▶ *čistilna gláva*
 Kanalspülratte *f* ▶ *čistilna gláva*
 Kanzerogenität *f* ▶ *rakovornost*
 Karabinerhaken *m* ▶ *vpónka*
 Karabiner mit Bremschaken für Abseilgeräte *m* ▶ *česálna vpónka*
 Karabiner mit Seilrolle *m* ▶ *vpónka s škripcem*
 Karabinernase *f* ▶ *nós vpónke*
 Karabiner-Schlüsselschloss *m* ▶ *varoválo vpónke*
 Karabinerstamm *m* ▶ *stèblo vpónke*
 Karabinerverschluß *m* ▶ *vrátca vpónke*
 Karosserie *f* ▶ *karoserija*
 Karosserieverstärkung *f* ▶ *ojačítev vozila*
 Karzinogenizität *f* ▶ *rakovornost*
 Katalysator *m* ▶ *katalizátor*
 Katastrophe *f* ▶ *katastrófa*
 Katastrophenmanagement *n* ▶ *sistém várstva pred narávnimi in drúgimi nesréčami*
 Katastrophenschutz *m* ▶ *preprečevanje nastánka nesréč*
 Katastrophenwiederherstellung *f* ▶ *obnòva po nesréči*
 Kavitation *f* ▶ *kavitácija*
 KdoW *m* ▶ *mánjše povêljniško vozilo*
 Kehrtwendung *f* ▶ *obrácánje polkróg*
 Kellersaugkorb *m* ▶ *kótni sesálni kòš*

I
J
K

Kemler-Zahl *f* ▶ *Kémleerjevo število*
 Kennzeichnungswest *m* ▶ *fúnkcijiski telôvnik*
 Kernmantelteil mit geringer Dehnung *n* ▶ *státična vrv*
 Kettenreaktion der Verbrennung *f* ▶ *verizna reakcija gorénja*
 Kettenrettung *f* ▶ *raztegovánje z verigami*
 Kettensatz *m* ▶ *veriga za hidrávlično oródje*
 Kindernotfallversorgung *f* ▶ *oskrba poškodovánega otróka*
 Klappleiter *f* ▶ *dróg léstev*
 Klappscheibensignal *n* ▶ *várnostni triopán*
 Klassifizierung der Feuerwehreinheiten *f* ▶ *kategorizácija gasilskih enót*
 Klebelektrode *f* ▶ *elektroda defibrilátorja*
 Kleinbrand *m* ▶ *májhen požár*
 kleiner Rüstwagen *m* ▶ *hítro téhnično reševálno vozílo*
K kleines Waldbrandlöschfahrzeug *n* ▶ *mánjše gasílsko vozílo za gašénje gózdnih požárov*
 Klett-Faltsignal *n* ▶ *várnostni triopán*
 klinischer Tod *m* ▶ *klínična smrt*
 Knautschzone *f* ▶ *cóna stískanja*
 Knotbarkeit *f* ▶ *koeficiént vozljivosti*
 Knoten *m* ▶ *vózel*
 Knotengestell *n* ▶ *stojálo za vézanje vózlov*
 Koaxialschlauch *m* ▶ *koaksiálna cév*
 Kohlendioxid *n* ▶ *ogljíkov dioksíd (1, 2)*
 Kohlendioxidfeuerlöscher *m* ▶ *gasílnik z ogljíkovim dioksídom*
 Kohlenmonoxid *n* ▶ *ogljíkov mónoksíd*
 Kohlenwasserstoff *m* ▶ *ogljíkovodík*
 Kolbenmembranpumpe *f* ▶ *bátno-membránska črpálka*
 Kollaps *m* ▶ *kólaps*
 kollegiale Beratung *f* ▶ *svetovánje med gasilci*
 Kolonne *f* ▶ *kolóna*
 Kolonnenaufstellung *f* ▶ *kolónska razvrstitev*
 Kombihammer *m* ▶ *rušílno vrtálno kladívo*
 Kombinationsgerät *n* ▶ *kombinírano oródje*
 Kombinationsschaumrohr *n* ▶ *kombinírani ročnik za péno*
 kombinierte physikalische und chemische Dekontamination *f* ▶ *kombinírana dekontaminácija*
 kombinierter Klettergurt *m* ▶ *kombinírani pás*
 kombinierter Löschangriff *m* ▶ *kombinírani nastòp*
 kombinierter Voll- und Sprühstrahl *m* ▶ *kombinírani cúrek*
 Kombischaumrohr *n* ▶ *kombinírani ročnik za péno*

Kommando *n* ▶ *izhódno povêlje, povêlje, povêljstvo*
 Kommandowagen *m* ▶ *mánjše povêljniško vozílo*
 Kommunalleitung *f* ▶ *komunálni vòd*
 Kompressionssyndrom *n* ▶ *utesnítveni sindróm*
 Konduktion *f* ▶ *prevájanje toplòte*
 Konformitätserklärung *f* ▶ *izjáva o skládnosti*
 Kongress *n* ▶ *kongrés*
 Konsistenz *f* ▶ *doslédnost*
 Konstruktion *f* ▶ *stávba konstrukcija*
 Kontamination *f* ▶ *kontaminácija*
 kontaminiertes Löschwasser *n* ▶ *požárna vòda*
 kontinuierliche Messung *f* ▶ *kontinuírano mérjenje*
 Kontrollbewertung *f* ▶ *kontrolni preglèd*
 kontrollierte Brandrodung *f* ▶ *preventívni požíg*
 kontrolliertes Abbrennen *n* ▶ *preventívni požíg*
 kontrollierte Verbrennung *f* ▶ *nadzírano požiganje*
 Kontrolllinie *f* ▶ *požárna linija*
 Kontrollöffnung *f* ▶ *kontrolna odprtina*
 Konvektion *f* ▶ *konvékcija*
 Konzentration *f* ▶ *koncentrácija*
 Konzept der Brandsicherheit *n* ▶ *zasnòva požárne várnosti*
 Kopf *m* ▶ *čelo požára*
 Kopfangriff *m* ▶ *čelni napàd*
 Kopffixierung *f* ▶ *opóra za glávo*
 Kopfspinne *f* ▶ *naglávni pritráilni trák*
 Korbtrage *f* ▶ *korítasta nosíla*
 Kordon *m* ▶ *kordón*
 Körperschutzform *f* ▶ *gasílska zaščitna stòpnja*
 Körperschutzform 3 *f* ▶ *gasílska zaščitna stòpnja 3*
 kraftstoffarmes Gemisch *n* ▶ *prerévna méšanica*
 kraftstoffreiches Gemisch *n* ▶ *prebogáta méšanica*
 Krankentrage *f* ▶ *zložljíva nosíla*
 Kreiselpumpe *f* ▶ *centrifugálna črpálka*
 Kreislaufatemschutzgerät *n* ▶ *izolírni dihálmi aparát s stísñjenim kisíkom*
 Krieg *m* ▶ *vòjna*
 Krisensituation *f* ▶ *krízni dogódek*
 kritische Applikationsrate *f* ▶ *krítična hitróst nanòsa penilne méšanice*
 kritische Fließgeschwindigkeit des Wasser-Schaummittel-Gemisches *f* ▶ *krítična hitróst nanòsa penilne méšanice*
 Kronenfeuer *n* ▶ *vršni požár*
 KRW *m* ▶ *hítro téhnično reševálno vozílo*
 Kübelspritze *f* ▶ *vèdrovka*
 Kübelspritze-Übung *f* ▶ *vája z vèdrovko*
 Kühlung *f* ▶ *hlajénje*
 künstliche Wasserquelle *f* ▶ *umétni vòdni vír*

Kupplung *f* ▶ *spójka*
 Kupplungsschlüssel *m* ▶ *spójni ključ*
 Kursleiter *m* ▶ *nadzornik tečaja*
 kurzfristige Expositionsgrenze *f* ▶ *kratkotrajna
 mešana vrednost*
 Kurzgespräch *n* ▶ *kratki pogovor*
 Kurzschlusschutz *f* ▶ *kratkostična zaščita*
 Kurzaufnahme *f* ▶ *kratkotrajna mešana
 vrednost*

L

Löschschaum *m* ▶ *gasilna péna*
 Löschschaumstabilität *f* ▶ *stabilnost gasilne péne*
 Löschschaumviskosität *f* ▶ *viskóznost penila*
 Lagebeurteilung *f* ▶ *océna mésta intervencije (2)*
 Lagefeststellung *f* ▶ *ugotovitev stánja*
 Lagerklasse *f* ▶ *skladiščni rázred*
 laminare Strömung *f* ▶ *laminárni tók*
 langsamer Marsch *m* ▶ *žalni korák*
 Last *f* ▶ *bréme*
 Lastaufnahmesack *m* ▶ *méhka podpóra*
 Lastverteilungselement *n* ▶ *méhka podpóra*
 Laufbrett *n* ▶ *grèd*
 Lauffeuer *n* ▶ *kombinírani požár, tálni požár*
 Laufschrift *m* ▶ *prósti ték*
 Lawine *f* ▶ *pláz*
 Lebenslinie *f* ▶ *linijski sidrišče*
 Leck-Dichtkissen *n* ▶ *pnevmátska tesnilna
 blazína*
 Leck-Dichtpaste *f* ▶ *tesnilna mása*
 Leck-Suchspray *m* ▶ *pršilo za ugotavljanje
 púščanja*
 Leergang *m* ▶ *prázni hòd*
 leichte Einsatzkleidung *f* ▶ *láhka gasilska
 zaščitna obléka*
 leichtentflammbarer Baustoff *m* ▶ *lahkó vnetljívi
 grádbeni materiál*
 Leichtschaum *m* ▶ *láhka gasilna péna*
 Leichtschaumzeuger *m* ▶ *generátor láhke péne*
 Leichtschaumgenerator *m* ▶ *generátor láhke péne*
 Leinenführer *m* ▶ *signalst*
 Leistungseigenschaft - Raumabschluss *f* ▶
celovítost

Leistungseigenschaft - Tragfähigkeit *f* ▶ *stabilnost*
 Leistungseigenschaft - Wärmedämmung *f* ▶
izolatívnost
 Leistungsregler *m* ▶ *regulátor moči*
 Leistungsschalter *m* ▶ *odklópnik*
 leitender Notarzt *m* ▶ *glávni zdravník*
 Leiter des Berechnungsausschusses *m* ▶
predsédnik ocenjevalne komisije (2)
 Leitseil *n* ▶ *vodilna vrév*
 Leitung *f* ▶ *poveljevanje*
 letzte Reihe *f* ▶ *zádnji réd*
 Leuchtballon *m* ▶ *svetilni balón*
 LF 10 ▶ *véčje gasilsko vozílo z vòdo*
 LF 20 ▶ *gasilsko vozílo s cistèrno 1*
 LF 20-WB *n* ▶ *mánjša gasilska cistèrna za gózdne
 požáre*
 Lichtmast *m* ▶ *svetlòbni stòlp*
 Lichtzeichen *n* ▶ *svetlòbni signál*
 liegegebliebenes Gerät *n* ▶ *pozábljena opréma*
 Linie der Zugkolonnen *f* ▶ *črta četnih kolón*
 Linienfeuer *n* ▶ *linijski požár*
 linienförmiger Feuermelder *m* ▶ *linijski
 javljálnik*
 Linie von Truppenkolonnen *f* ▶ *črta vòdних
 kolón*
 Linie zu einem Glied *f* ▶ *énovrstna razvrstitev*
 linker Flügelmann *m* ▶ *lévi krílni gasílec*
 Linkswendung *f* ▶ *obrácánje na lévo*
 Logistikhänger *m* ▶ *gasilski priklópnik za
 logistiko*
 Logistik-Führungsassistent *m* ▶ *vódja logistike*
 logistische Unterstützung *f* ▶ *logistika*
 Lohnausgleich *m* ▶ *nadomestílo pláče*
 Löschangriff über Leiter *m* ▶ *napád po léstvi*
 Löschangriff von innen und außen *m* ▶
sestávljeni napád
 Löschdecke *f* ▶ *požárna odèja*
 Löscheffekt *m* ▶ *mehanízem gašènja*
 Löschen *n* ▶ *gašènje (1, 2)*
 Löschfahrzeug mit Arbeits-Teleskopmast und
 Rettungskorb 1 *n* ▶ *gasilsko vozílo s cistèrno ter
 teleskópsko dvigálo 1*
 Löschfahrzeug mit Arbeits-Teleskopmast und
 Rettungskorb 2 *n* ▶ *gasilsko vozílo s cistèrno ter
 teleskópsko dvigálo 2*
 Löschfahrzeug mit Drehleiter und Rettungskorb
 1 *n* ▶ *gasilsko vozílo s cistèrno ter ávtoléstev 1*
 Löschfahrzeug mit Drehleiter und Rettungskorb
 2 *n* ▶ *gasilsko vozílo s cistèrno ter ávtoléstev 2*
 Löschflugzeug *n* ▶ *gasilno letálo*
 Löschgruppenfahrzeug 10 *n* ▶ *véčje gasilsko
 vozílo z vòdo*

K L

Mittel *n* ▶ *materiálno téhnično sredstvo*
 Mittelbrand *m* ▶ *srédnje vélik požár*
 Mitteldruckleitung *f* ▶ *srédnjetláčni vòd*
 Mittelkonsole *f* ▶ *sredínska konzóla*
 Mittelschaum *m* ▶ *srédnja gasílna péna*
 Mittelschaumrohr *n* ▶ *ročník za srédnjo péno*
 mobiler Rauchverschluss *m* ▶ *prenòsna dímma zavésa*
 Mobilfunkgerät *n* ▶ *mobílna rádijska postája*
 modifizierter Esmarch-Handgriff *m* ▶ *prilagojèni trójni manéver*
 Molekül *n* ▶ *molékula*
 Monsunstrahlrohr *n* ▶ *monsúnski ročnik*
 Motorkettensäge *f* ▶ *verízna motórna žága*
 MRA *m* ▶ *mehánski odvòd díma in toplòte*
 MTF *n* ▶ *gasílsko vozílo za prevòz móštva*
 Mulde *f* ▶ *kovínska lovílina posóda*
 Multifunktionsleiter *f* ▶ *múltifúncijska léstev*
 Mutagenität *f* ▶ *mutagénost*
 MZB *n* ▶ *vèčnaménski gasílski čòln*
 MZF *n* ▶ *vèčnaménsko gasílsko vozílo*

N

Nachbeben *n* ▶ *popotrésni súnec*
 nachträglicher Brand *m* ▶ *naknádno gorènje*
 Nachweis-Führung *f* ▶ *odgovórnost*
 nasse Steigleitung *f* ▶ *mòkri dvížni vòd*
 Nasssprinkleranlage *f* ▶ *mòkri sprínklerski sistém*
 Nassübung mit Hydrant *f* ▶ *mòkra vája s hidrántom*
 nationaler Notfallplan *m* ▶ *držávni načrt zaščíte, reševánja in pomoči*
 nationale Sicherheit *f* ▶ *nacionálna várnost*
 Naturbrand *m* ▶ *požár v narávi*
 Naturkatastrophe *f* ▶ *narávna nesrèča*
 natürlicher Rauchabzug *m* ▶ *narávni odvòd díma in toplòte*
 natürliche Umwelt *f* ▶ *narávno okólje*
 natürliche Ventilation *f* ▶ *narávno prezračevánje*
 natürliche Wasserquelle *f* ▶ *narávni vòdni vír*
 Nebelmaschine *f* ▶ *dimotvórec*
 Neckentrageriemem *m* ▶ *vrátni nosílni trák*
 Nennausladung *f* ▶ *nazívna širína prevísa*

Nennrettungshöhe *f* ▶ *nazívna višina reševánja*
 Nenntaugfähigkeit *f* ▶ *maksimálna délovna obremenítev vrvi*
 Nettoverbrennungswärme *f* ▶ *spódnja zgoreválna toplòta*
 Neuanordnung *f* ▶ *prerazvrstítev*
 neurogener Schock *m* ▶ *nevrogéni šók*
 neurologische Beurteilung *f* ▶ *nevrolóška océna*
 neurologischer Ausfall *m* ▶ *nevrolóški izpád*
 neurologisches Defizit *n* ▶ *nevrolóški izpád*
 neutrale Zone *f* ▶ *nevtrálna cóna*
 Neutralisation *f* ▶ *nevtralizácija*
 Neutronen-Strahlung *f* ▶ *sévanje nevtrónov*
 nichtbrennbarer Baustoff *m* ▶ *nègorljívi grádbeni materiál*
 nichtionisierende Strahlung *f* ▶ *nèionizirajóče sévanje*
 Normaldruck-Löschgriff *m* ▶ *normálnotláčni napád*
 Normaldruckpumpe *f* ▶ *normálnotláčna črpálka*
 normalentflammbar Baustoff *m* ▶ *normálno vnetljívi grádbeni materiál*
 Normen für Feuerwehrausrüstung *f pl* ▶ *tipizácija gasílske opréme*
 Normen für Feuerwehrfahrzeuge *f pl* ▶ *tipizácija gasílskih vozíl*
 Notabschaltung *f* ▶ *izklòp v síli*
 Notausgang *m* ▶ *izhòd v síli*
 Notausgangszeichen *n* ▶ *evakuacijski znák*
 Notfahrzeug *n* ▶ *intervéncijsko vozílo*
 Notfall-Ausbringung *f* ▶ *urgéntni iznòs*
 Notfallbeleuchtung *f* ▶ *zasílna razsvetljáva*
 Notfall Management Plan *m* ▶ *načrt zaščíte, reševánja in pomoči*
 Notfallplan *m* ▶ *načrt zaščíte, reševánja in pomoči*
 Notfalltüröffnung *f* ▶ *nújni vstòp v pròstor*
 Notlage *f* ▶ *izrédni dogódek, nesrèča*
 Notruf *m* ▶ *klic v síli*
 Notrufannahme *f* ▶ *sprejem klíca*
 Notruf-Informationssystem *n* ▶ *sistém za opozárjanje*
 Notrufkanal *m* ▶ *várnostni kanál*
 Notrufzentrale der Republik Slowenien *f* ▶ *Cénter za obvéščanje Repúblike Slovénije*
 Nottransport *m* ▶ *nújni prevòz*
 Notunterbringung *f* ▶ *zasílna nastanítev*
 NRA *m* ▶ *narávni odvòd díma in toplòte*
 Nullzeit *f* ▶ *várnostna krivúlja*
 Nullzeittauchgang *m* ▶ *várnostna krivúlja*

M N

O

obere Entflammungsgrenze *f* ▶ *zgórnja mèja vnetljivosti*
 obere Zündgrenze *f* ▶ *zgórnja mèja vnetljivosti*
 Oberflächen-Kontaminationsmonitor *m* ▶ *merilnik površinske kontaminacije*
 Oberflächenspannung *f* ▶ *površinska napétost*
 oberirdischer Löschwasserbehälter *m* ▶ *nàdzéumni požárni bazén*
 offene Bauweise *f* ▶ *odprti zazidálni systém*
 offener Pneumothorax *m* ▶ *odprti pnevmotórans*
 offene Schaltreihe *f* ▶ *odprta veriga*
 offenes Wasser *n* ▶ *odprta voda*
 offensive Brandbekämpfung *f* ▶ *aktivna obrámba*
 offensive Waldbrandbekämpfung *f* ▶ *nèposrédni napàd*
 öffentliche Beleuchtung *f* ▶ *jávna razsvetljáva*
 öffentliche Feuerwehr *f* ▶ *teritoriálna gasilska enòta*
 öffentlicher Feuerwehrdienst *m* ▶ *jávna gasilska slúžba*
 öffentliches Alarmierungssystem *n* ▶ *jávno alarmíranje*
 öffentliches Warnsystem *n* ▶ *jávno alarmíranje*
 Ohne-Schritt *n* ▶ *pròsti korák*
 Ohne Tritt *n* ▶ *pròsti korák*
 Ölabsauggerät *n* ▶ *óljni posnemoválnik*
 Öl Absorbent *n* ▶ *óljni absorbènt*
 Ölbindemittel *n* ▶ *óljni absorbènt*
 Ölbindetuch *n* ▶ *pívnik*
 Ölskimmer *m* ▶ *óljni posnemoválnik*
 Ölsperre *f* ▶ *óljna zavésa, polipropilénsko črevó*
 Öl-Testpapier *n* ▶ *óljni téster*
 Operations *f pl* ▶ *operácije*
 operativer Dienst *m* ▶ *operatívni gasílec*
 operativ-taktische Arbeit *f* ▶ *operatívno-taktična nalóga*
 operativ-taktische Maßnahmen *f pl* ▶ *operácije*
 operativ-taktisches Verfahren *n* ▶ *operatívno-taktični postópek*
 Operator *m* ▶ *dispéčer*
 optischer Rauchmelder *m* ▶ *óptični dímní javljálnik*
 Ordnung *f* ▶ *rédi*
 organisatorische Brandschutzmaßnahme *f* ▶ *organizacijski požárnopreventívni ukrep*
 organische Materie *f* ▶ *orgánska snòv*
 organische Substanz *f* ▶ *orgánska snòv*
 Oropharyngealtubus *m* ▶ *ústno-žrèlni túbus*

O P

Ovalkarabiner *m* ▶ *oválna vpónka*
 Oxidationsmittel *n* ▶ *oksidánt*
 oxidationsmittelreiche Mischung *f* ▶ *preséžek oksidánta*
 Oxidativität *f* ▶ *oksidatívnost*
 oxidierend wirkende Stoffe *m pl* ▶ *oksidatívne snóvi*

P

Paging *n* ▶ *ènosmérno pozívanje, tího alarmíranje*
 Palstek *m* ▶ *enójna reševálna zánka*
 Parade *f* ▶ *paráda*
 Paradebeginnmeldung *f* ▶ *poročílo o začétku paráde*
 Paradeplan *m* ▶ *načrt paráde*
 Partialdampfdruck *m* ▶ *parciálni párni tlák*
 Partialdruck *m* ▶ *parciálni tlák*
 passive Absturzsicherung *f* ▶ *pasívno varóvanje*
 passive Brandbekämpfung *f* ▶ *pasívna obrámba*
 passiver Brandschutz *m* ▶ *pasívna požárna zaščíta*
 passive Rettungsaktion *f* ▶ *pasívno reševanje*
 passives Ablassen *n* ▶ *pasívni spúst*
 passives Heben *n* ▶ *pasívni dvíg*
 passive Sicherheit *f* ▶ *pasívna várnost*
 Patientenschutz *m* ▶ *zaščíta poškodovánca*
 Pedalschneider *m* ▶ *škárje za stopálke*
 Personenschutzleitung PRCD-K *f* ▶ *PRCD-K stikálo*
 Personenschutzleitung PRCD-S *f* ▶ *PRCD-S stikálo*
 persönlicher Dosimeter *m* ▶ *osébni doziméter*
 persönliche Schutzausrüstung *f* ▶ *osébna varoválna opréma*
 persönliche Schutzausrüstung für Arbeitsgruppe *f* ▶ *skúpna varoválna opréma*
 persönliche Schutzausrüstung mit Presluftatmer *f* ▶ *gasilska zaščítna stòpnja 1*
 persönliche Verantwortung *f* ▶ *osébna odgovórnost*
 PEZ *f* ▶ *operatívno-komunikačjski céntr*
 Pfahlkonstruktion des Wagens *f* ▶ *pálična konstrukcija vozíla*

Pfeiler *m* ▶ *stebèr*
 Phase der Agonie *f* ▶ *fáza agonije*
 Phase der Bewusstlosigkeit *f* ▶ *fáza nèzavèsti*
 Phase der Informierung *f* ▶ *fáza informíranja*
 Phase der Sicherheit *f* ▶ *fáza zaščíte*
 Phase des übermüdeten Schwimmers *f* ▶ *fáza onemólega plaválca*
 Phasenleiter *m* ▶ *fázni vodník*
 Phasenspannung *f* ▶ *fázna napétost*
 pH-Indikatorstab *m* ▶ *pH listič*
 Photozelle *f* ▶ *fótocélica*
 pH-Wert *m* ▶ *pH vrédnost*
 physikalische Dekontamination *f* ▶ *fizikálna dekontaminácija*
 Piepser *m* ▶ *pozívnik*
 Pilot-Zündquelle *f* ▶ *pilótni vír vžiga*
 PLA *m* ▶ *gasilski priklópnik za gasilni práh*
 Planspielunterricht *m* ▶ *usposábljanje na modéljih*
 Planung *f* ▶ *načrtovánje (1, 2, 3)*
 Planung-Führungsassistent *m* ▶ *vódja načrtovánja*
 Plasmaschneider *m* ▶ *plázemski rezálnik*
 Platin 10 Minuten *f pl* ▶ *plátinastih 10 minút*
 Platz für Gerätevorbereitung *f* ▶ *pròstor za priprávo opréme*
 Platz zum Einrichten *m* ▶ *pròstor za oprémljanje*
 Plenum *n* ▶ *plénium*
 PLF 1000 *n* ▶ *gasilsko vozilo s práhom 1000*
 PLF 2000 *n* ▶ *gasilsko vozilo s práhom 2000*
 Pneumothorax *m* ▶ *pnevmotóraks*
 Pokal *m* ▶ *pokál*
 Pokalwettbewerb *m* ▶ *pokálno tekmovánje*
 Polarität *f* ▶ *polárnost*
 Polizeieinsatzzentrale *f* ▶ *operatívno-komunikácijski cènter*
 Portal-Feuerwehrmann *m* ▶ *portálni gasilec*
 positive Zone *f* ▶ *nàdtíláčna cóna*
 posttraumatische Belastungsstörung *f* ▶ *póstravmátska strésna mótnja*
 Präferenzbehandlung *f* ▶ *prédnostna obravnáva*
 Prägnanz der Information *f* ▶ *jedrnátost informáciij*
 praktisches Training *n* ▶ *práktično usposábljanje*
 praktische Übung *f* ▶ *práktična vája*
 Präsident *m* ▶ *predsédnik*
 Pressesprecher *m* ▶ *médijski predstavnik*
 Pressluftatmer *m* ▶ *izolírni dihálni aparát*
 Pressluftatmer-Halter *m* ▶ *vgrajèni nosilec IDA*
 primäres Ertrinken *n* ▶ *primárno utápljanje*
 primäre Stabilisierung *f* ▶ *primárna stabilizácija*
 primäre Untersuchung *f* ▶ *primárni preglèd*

primäre Versorgungsleitung *f* ▶ *primárni komunálni vòd*
 Prioritätsmaßnahme *f* ▶ *prédnostna nalóga*
 Produkt *n* ▶ *produkt*
 Proteinschaummittel *n* ▶ *proteínsko penílo*
 Protokoll in Feuerwehrdienst *n* ▶ *gasilski protokol*
 Prüfungsausschuss *m* ▶ *ocenjeválna komisíja (1)*
 Prüfung von Arbeitsmittel *f* ▶ *periódični preglèd in preizkús délovnè opréme*
 Prusikknoten *m* ▶ *prúsikov vòzel*
 PSA *f* ▶ *gasilska zaščítna stòpnja 1, osèbna varoválna opréma*
 P-Satz *m* ▶ *prevídnostni stávek*
 psychologische Beratung *f* ▶ *psiholóško svetovánje*
 psychologische Erste Hilfe *f* ▶ *psiholóška prva pomòč*
 psychophysische Leistungsfähigkeit *f* ▶ *psihofíziczna priprávljenost*
 psychosoziale Notfallversorgung *f* ▶ *psiholóška prva pomòč*
 Psychotherapie *f* ▶ *psihoterápija*
 PTLF *n* ▶ *gasilsko vozilo s práhom in vòdo*
 Pulverfeuerlöschler *m* ▶ *gasilnik z gasilnim práhom*
 Pulverlöschanhänger *m* ▶ *gasilski priklópnik za gasilni práh*
 Pulverlöschfahrzeug 1000 *n* ▶ *gasilsko vozilo s práhom 1000*
 Pulverlöschfahrzeug 2000 *n* ▶ *gasilsko vozilo s práhom 2000*
 Pulver Tanklöschfahrzeug *n* ▶ *gasilsko vozilo s práhom in vòdo*
 Pumpendruckregler *m* ▶ *regulátor konstantnega tláka*
 Punktfeuer *n* ▶ *točkòvni požár*
 punktförmiger Feuermelder *m* ▶ *točkòvni javljálnik*
 Punktlastverteilung *f* ▶ *točkòvno prenášanje síle*
 Punktmelder *m* ▶ *točkòvni javljálnik*
 Punktmessung *f* ▶ *točkòvno mérjenje*
 Pyrocumulus *m* ▶ *pirokúmulus*
 Pyrolyse *f* ▶ *pirolíza*
 Pyrolysegas *n* ▶ *pirolízni plín*

R

radioaktive Kontamination *f* ▶ *radioaktívna kontaminácia*
 radioaktive Quelle *f* ▶ *radioaktívni vír*
 radioaktiver Gefahrstoff *m* ▶ *radiolóška nevárna snôv*
 radioaktiver Zerfall *m* ▶ *radioaktívni rozpád*
 radioaktive Stoffe *m pl* ▶ *radioaktívne snoví*
 Radioaktivität *f* ▶ *radioaktívnoš*
 Radiographie *f* ▶ *radiografija*
 Radiokommunikation *f* ▶ *rádijska zvéza*
 radiologischer Notfall *m* ▶ *jédrska in radiolóška nesrêca*
 Rand des Lauffeuers *m* ▶ *rôb požára*
 Rauchabschnitt *m* ▶ *dímni séktor*
 Rauchabzugsöffnung *f* ▶ *odprtína za oddímljanje*
 Rauchdichtigkeit *f* ▶ *dimotênoš*
 Rauchgasdurchzündung *f* ▶ *ognjéni vál*
 Rauchgasexplosion *f* ▶ *povrátni udár*
 Rauchgaskühlung *f* ▶ *ohlajevánje dímnih plínov*
 Rauchgasventilator *m* ▶ *požárni ventilátor*
 Rauchmelder *m* ▶ *požárni dímni javljálnik*
 Rauchschürze *f* ▶ *vgrajêna dímna zavêsa*
 Rauchschutzdruckanlage *f* ▶ *nádtláčna kontrôla díma*
 Rauchsperrung *f* ▶ *dímna zapóra*
 Rauch- und Wärmeabzugsanlage *f* ▶ *odvôd díma in toplôte*
 Raum-Kennzeichnung *f* ▶ *označevánje prostórov*
 Rautekgriff *m* ▶ *Ráutkov prijêm*
 Rautek-Handgriff *m* ▶ *Ráutkov prijêm*
 RDA *f* ▶ *nádtláčna kontrôla díma*
 Reaktant *m* ▶ *reaktánt*
 Reaktionsunfähigkeit *n* ▶ *nèodzívnoš*
 Reaktionszeit *f* ▶ *odzívni čas*
 Reanimation *f* ▶ *oživljanje*
 rechter Flügelmann *m* ▶ *désni krílni gasílec*
 Rechtswendung *f* ▶ *obrácanje na désno*
 Reepschnur *f* ▶ *pomôžna vrév*
 Regel Trupp bleibt immer zusammen! *f* ▶ *pravílo níkolí sám*
 regionale Notrufzentrale *f* ▶ *régijiski céntr za obvéščanje*
 regionaler Feuerwehrverband *m* ▶ *gasílska régija*
 Reibungsverlust *m* ▶ *tláčna izgúba*
 Reifwagenkolonne *f* ▶ *kolóna gasílskih vozíl*
 Reihe *f* ▶ *vrsta*
 Reihe (AUT) *f* ▶ *ênokolónska razvrstítev*
 Reihenaufstellung *f* ▶ *kolónska razvrstítev*

Reinsubstanz *f* ▶ *číta snôv*
 Reizwirkung *f* ▶ *dražílnost*
 relative Dichte *f* ▶ *relatívna gostôta tekočine*
 relevante Grenze *f* ▶ *relevántna mêja*
 Reproduktionstoxizität *f* ▶ *reproduktívna tóksičnoš*
 Reserve-Feuerwehrmitglied *n* ▶ *rezêrvni operatívni člán*
 Ressource *f* ▶ *vír*
 Rettung *f* ▶ *reševánje (1, 2)*
 Rettung bei Einsturzgefahr *f* ▶ *reševánje iz ruševín*
 Rettungsboot 1 *n* ▶ *mánjši gasílski reševálni člôn*
 Rettungsboot 2 *n* ▶ *srédnji gasílski reševálni člôn*
 Rettungsbrett *n* ▶ *reševálna dêska*
 Rettungsdatenblatt *n* ▶ *reševálna kárta*
 Rettungsdecke Gold-Silber *f* ▶ *ástro fólija*
 Rettungsdienst *m* ▶ *nújna medicínska pomôč*
 Rettungsdreieck *n* ▶ *reševálna rúta*
 Rettungsseil *n* ▶ *varoválna vrév*
 Rettungsfahrzeug *n* ▶ *reševálno vozílo (1, 2)*
 Rettungsgasse *f* ▶ *reševálni pás (1)*
 Rettungsgriff *m* ▶ *reševálni prijêm, urgéntni iznôš*
 Rettungsgurt *m* ▶ *reševálni pás (2)*
 Rettungshaube *f* ▶ *reševálna kapúca*
 Rettungskarte *f* ▶ *reševálna kárta*
 Rettungskorsett *n* ▶ *stéznik za imobilizácijo (1, 2)*
 Rettungsleine *f* ▶ *línijsko sidrišče, reševálna vrév*
 Rettungsleitstelle *f* ▶ *dispêcerska slúžba zdrávtva*
 Rettungsmanager *m* ▶ *vôdja reševánja*
 Rettungsplattform *f* ▶ *reševálni podêst*
 Rettungsring *m* ▶ *reševálni obrôč*
 Rettungssäge *f* ▶ *reševálna žága*
 Rettungsseil *n* ▶ *reševálna vrév*
 Rettungstaucher *m* ▶ *potapljáč reševálec*
 Rettungstrage für eingeschränkte
 Platzverhältnisse *f* ▶ *jámarska nosíla*
 Rettungstransport-Koordinator *m* ▶ *koordinátor prevôzov*
 Rettungsweg *m* ▶ *evakuácijska pôt, zaščítено stopníšče*
 Rettungsweste *f* ▶ *reševálni jopíč*
 Rettungswurfleine *f* ▶ *reševálna metálna vrév*
 Rettungszeit *f* ▶ *evakuácijski čas*
 Rettungszubehör *n* ▶ *reševálni pripomôček*
 Rettungszyylinder *m* ▶ *hidrávlični cilínder*
 Richtigkeit der Information *f* ▶ *pravílnost informáci*
 Richtungsgeber *m* ▶ *smérni móż*
 Richtungsweisender *m* ▶ *smérni móż*
 Riggingplatte mit integrierten Rollen *f* ▶ *žerjávna žičnica*

Risiko *n* ▶ *tvéganje* (1, 2)
 Risikobeurteilung *f* ▶ *océna tvéganja* (1)
 Risikobewertung *f* ▶ *océna ogréženosti, océna tvéganja* (2)
 Rohrbau *m* ▶ *cévna konstrukcija*
 Rohr-Dichtkissen *n* ▶ *pnevmátski tesnilni čep*
 Rollcontainer *m* ▶ *gasilski logistični vozíček*
 Rolle *f* ▶ *škripec*
 Röntgenapparat *m* ▶ *réntgenska napráva*
 Röntgen-Strahlung *f* ▶ *zavórno sévanje*
 rote Sichtungskategorie *f* ▶ *rdéča kategorija*
 RTB-1 *n* ▶ *mánjši gasilski reševálni čóln*
 RTB-2 *n* ▶ *srédnji gasilski reševálni čóln*
 Rückbrandbeständigkeit des Schaums *f* ▶ *odpórnost péne na naknádnó gorénje*
 Rückenplatte *f* ▶ *hrbtíšče*
 Rückenring *m* ▶ *hrbtóno vpétje*
 Rückflussverhinderer *m* ▶ *zaščítni ventil za vodovódno omréžje*
 Rucksack-Gebläse *f* ▶ *izpíhoválnik*
 Rückseite *f* ▶ *rèp požára*
 Rückverfolgbarkeit der Information *f* ▶ *sledljívostr informácijs*
 Rückzugdosis *f* ▶ *dóza povrátká*
 Rufnummer 112 *f* ▶ *klicná števílka 112*
 Rufzeichen *n* ▶ *klíčni znák*
 ruhende Belastung *f* ▶ *státična obremenítev*
 Ruht-Stellung *f* ▶ *dřža na méstu odmòr*
 Rundschnlle *f* ▶ *nèskónčni breménski trák*
 Rundumkennleuchte *f* ▶ *opozorilna signálna lúč*
 Rüstwagen *m* ▶ *téhnično reševálno vozílo*
 RW *m* ▶ *téhnično reševálno vozílo*
 RWA *f* ▶ *odvòd díma in toplòte*
 RWA Zuluftöffnung *f* ▶ *odprtlína za dovòd svéžega zráká*

S

Säbelsäge *f* ▶ *sabljásta žága*
 Sachgebiet *n* ▶ *podróčje*
 Sachgebiet-Organisation *f* ▶ *modulárno organizíránje*
 Salz *m* ▶ *sól*
 Sammeleinordnung *f* ▶ *zbozna uredítev*

Sammelplatz *m* ▶ *zbríno mésto* (1, 3)
 Sammelstelle *f* ▶ *zbríno mésto* (1, 3)
 Sammelstück *n* ▶ *zbríralník*
 Sandsack für Hochwasserschutz *m* ▶ *prótipoplávná vréča*
 Sanitäter *m* ▶ *zdrávstveni reševálec*
 Sanitäter vor Ort *m* ▶ *certificírani prvi posredoválec*
 Sapin *m* ▶ *gozdárski cepín*
 Sauerstoff *m* ▶ *kisik*
 Sauerstoffflasche *f* ▶ *tláčna posòda s kisíkom*
 Sauerstoffmangel *m* ▶ *pománjkanje oksidánta*
 Saugkorb *m* ▶ *sesálni kòš*
 Saugkupplung *f* ▶ *sesálna spójka*
 Saugleitung *f* ▶ *sesálni vòd*
 Saugschlauch *m* ▶ *sesálna cév*
 Saugschlauchleine *f* ▶ *vezálna vřv*
 Saugschutzkorb *m* ▶ *zaščítna mřeža za sesálni kòš*
 Säure *f* ▶ *kislína*
 Schachthaken mit Kette *m* ▶ *kljúč za jášek*
 Schadstoff *m* ▶ *onesnážilo*
 Schäkel *m* ▶ *škòpec*
 Scharnier *m* ▶ *tečaj*
 Schaufeltrage *f* ▶ *zajemálna nosíla*
 Schaumfeuerlöcher *m* ▶ *gasílnik s péno*
 Schaummit Luft-Aspiration *m* ▶ *aspirírana gasilna péna*
 Schaum ohne Luft-Aspiration *m* ▶ *nèaspirírana gasilna péna*
 Schaummittel *n* ▶ *penílo*
 Schaummittelbehälter *m* ▶ *rezervoár peníla*
 Schaumverträglichkeit *f* ▶ *kompatibílnost peníl*
 Scheintod *m* ▶ *navídezna smřt*
 Schiedsrat *m* ▶ *arbitráža*
 Schimmelpilz *m* ▶ *plésen*
 Schlauchabspernung *f* ▶ *zapórni ventil*
 Schlauchbrücke *f* ▶ *cévni mostíček*
 Schlauchhalter *m* ▶ *cévni pritrdílec*
 Schlauchhaspel *f* ▶ *cévni naviják*
 Schlauchlinie *f* ▶ *cevovòd*
 Schlauchpumpe *f* ▶ *cévna črpálka*
 Schlauchtragegurt *m* ▶ *cévni nosílec*
 Schlauchtragekorb *m* ▶ *cévna košára*
 Schlauchträger *m* ▶ *cévni nosílec*
 Schlauchtrupp *m* ▶ *cevárska skupína*
 Schlauchtruppführer *m* ▶ *prvi cevár*
 Schlauchtruppmann *m* ▶ *drúgi cevár*
 Schlauchwaschapparat *m* ▶ *prálnik ceví*
 Schlechtpunkt *m* ▶ *negatívna tóčka*
 Schleifen ausgelegter Druckschläuche *n* ▶ *vléčenje razvítih ceví*
 Schleuderketten *f pl* ▶ *avtomátske sněžne veríge*
 Schmelzpunkt *m* ▶ *talíšče*

Schmelztemperatur *f* ▶ *tališče*
 Schmerzreaktion *f* ▶ *odziv na bolečino*
 Schmetterlingsknoten *m* ▶ *metuljček*
 Schnellabschaltung *f* ▶ *hitri izklòp*
 Schnellangriff *m* ▶ *hitri napad*
 Schnellangriffseinrichtung *f* ▶ *hitronapadální naviják*
 Schnellangriffshaspel *f* ▶ *hitronapadální naviják*
 schnelle Rettung *f* ▶ *hitri iznòs*
 schnelle Traumauntersuchung *f* ▶ *hitri travmatolóški pregled*
 Schnell-Kupplung *f* ▶ *hitra spojka*
 Schnellsuche *f* ▶ *prímarno preiskovávanje*
 Schnittschutzbeinlinge *f* ▶ *prótiurézne nádhláče*
 Schnürleine *f* ▶ *pomòzna vrv*
 Schock *m* ▶ *šòk*
 schonende Retuun *f* ▶ *hitri iznòs*
 Schornsteinbrand *m* ▶ *dímniški požár*
 Schornsteinfegerkasten *m* ▶ *kòvček za gašenje dímníških požárov*
 Schrägabstützung *f* ▶ *poševno podpíranje*
 Schrägeisbergung *f* ▶ *sistém prèčne vlèke*
 Schuttstrom *m* ▶ *drobírski tók*
 Schutz *m* ▶ *zaščíta*
 Schutzbrille *f* ▶ *zaščítna očála*
 Schutzkleinspannung *f* ▶ *zaščítna mála napétost*
 Schutzleiter *f* ▶ *zaščítni vodnik*
 schwarze Sichtungskategorie *f* ▶ *črna kategorija*
 Schwefeldioxid *n* ▶ *žvèplov dioksíd*
 Schwellbrand *m* ▶ *tlènje*
 Schwellbrandphase *f* ▶ *rastóci požár*
 Schwelle *f* ▶ *pràg vozíla*
 Schwellenwert der Dosis *m* ▶ *dòzni pràg*
 Schwelleraufsatz *m* ▶ *opórna pèta*
 schwerentflammbarer Baustoff *m* ▶ *težko vnetljívi grádbeni materiál*
 Schwerschaum *m* ▶ *tèžka gasilna péna*
 Schwerschaumrohr *n* ▶ *ročník za težko péno*
 schwingende Belastung *f* ▶ *dinámična obremenítev*
 SDB *n* ▶ *várnostni list*
 Sechserknoten *m* ▶ *šestíca*
 Seelsorge *f* ▶ *duhovna pomòč*
 Seil-Belastung *f* ▶ *nosílnost vrvi*
 Seil-Kern *m* ▶ *jédro vrvi*
 Seilklemme *f* ▶ *vrvna prižéma*
 Seilklemme mit Reibnocken *f* ▶ *brezzóba vrvna prižéma*
 Seilmantel *m* ▶ *plášč vrvi*
 Seilschiene *f* ▶ *vrvna ográja*
 Seiltechnik *f* ▶ *vrvna téhnika (1, 2)*
 Seilwinde *f* ▶ *vrvni vítel*
 Seilwisch *m* ▶ *vrvni vítel*

Seilzug *m* ▶ *žíčni potèg*
 Seilzugang *m* ▶ *dostòp po vrvi*
 Seite *f* ▶ *bók enòte*
 Seite der Aufstellung *f* ▶ *bók enòte*
 Seitenaufprall *m* ▶ *bóčni trk*
 Seitenscheibe *f* ▶ *stránsko stèklo*
 seitliche Bergung *f* ▶ *bóčni iznòs*
 seitlicher Befestigungspunkt *m* ▶ *bóčno vpètje*
 seitlicher Feuerwehrmann *m* ▶ *bóčni gasílec*
 Sektor *m* ▶ *sèktor, sèktor*
 sekundäres Ertrinken *n* ▶ *sekundárno utápljanje*
 sekundäre Sichtung *f* ▶ *sekundárna triáza*
 sekundäre Stabilisierung *f* ▶ *sekundárna stabilizácia*
 sekundäre Untersuchung *f* ▶ *sekundárni pregled*
 sekundäre Versorgungsleitung *f* ▶ *sekundárni komunálni vòd*
 Selbstansaugendeschaumrohr *n* ▶ *ročník s posòdo za penílo*
 Selbstentzündung *f* ▶ *sámovžíg*
 Selbstrettung *f* ▶ *sámoreševanje*
 selbstständiger Trupp *m* ▶ *samostòjna gasilska skupína*
 Selbstzündungstemperatur *f* ▶ *temperatúra sámovžíga*
 senkrecht Hochziehen *n* ▶ *vertikální dvíg*
 SER *f* ▶ *stándardni operatívni postòpek*
 Serienunfall *m* ▶ *verízno trčenje*
 Shock-Phase *f* ▶ *fáza šòka*
 sicherer Ankerpunkt *m* ▶ *zanesljívo sidrišče*
 sicherer Bereich *m* ▶ *várno obmòčje*
 Sicherheit der Information *f* ▶ *várnost informáci*
 Sicherheitsabstand *m* ▶ *várnostna razdálja (1, 2)*
 Sicherheitsassistent *m* ▶ *várnostni nadzórnik*
 Sicherheitsbeleuchtung *f* ▶ *várnostna razsvetljáva*
 Sicherheitsdatenblatt *n* ▶ *várnostni list*
 Sicherheitsdoppelsprinkler *m* ▶ *prèdaktivirani sprínklerski systém*
 Sicherheitserklärung und Risikobeurteilungsdokument *f* ▶ *izjáva o várnosti z océno tvéganja*
 Sicherheitshinweis *m* ▶ *prevídnostni stávek*
 Sicherheitskleinspannung *f* ▶ *mála várnostna napétost*
 Sicherheitsstern *m* ▶ *zvèzdica várnosti*
 Sicherheitsstopp *m* ▶ *várnostni postánek*
 Sicherheitstrupp *m* ▶ *varoválna skupína*
 Sicherheitsventil *n* ▶ *várnostni ventíl*
 Sicherungsfahrzeugaufstellung *f* ▶ *nalétna zaščíta*
 Sicherungsknoten *m* ▶ *varovální vòzel*
 Sicherungstaucher *m* ▶ *várnostni potapljàč*
 Sichtung *f* ▶ *triáza*

Sichtung-Arzt *m* ▶ *triážni zdravnik*
 Sichtung der Einsatzstellen *f* ▶ *triáža delovišč*
 Siedepunkt *m* ▶ *vrelišče*
 Siedetemperatur *f* ▶ *vrelišče*
 Signalbericht *m* ▶ *océna razumljivosti*
 Signalmann *m* ▶ *signalist*
 Signalschwäche *f* ▶ *dušenje signála*
 Signalwort *n* ▶ *opozorilna beséda*
 Simulatorschulung *f* ▶ *usposábljanje na simulátorju*
 Simulatortraining *n* ▶ *usposábljanje na simulátorju*
 Simultantest-Set *n* ▶ *simultáni tést*
 Sirene *f* ▶ *opozorilna siréna, siréna javnega alarmiranja*
 Sirenentest *m* ▶ *preizkús sirén*
 SIST EN Norm *f* ▶ *SIST EN stándard*
 SiTr ▶ *varovalna skupina*
 Situationseinschätzung *f* ▶ *océna mésta intervencije (1)*
 Sitzgurt *m* ▶ *sédežni pás*
 Skelettbauweise *f* ▶ *skelétna konstrukcija*
 Solarkraftwerk *n* ▶ *fotovoltáična elektrárna*
 Sondersignal *n* ▶ *posébní svetlobní znak*
 sonstiges Löschmittel *n* ▶ *priřočno gasilno srédstvo*
 Spalier *m* ▶ *kordón*
 Spanne *f* ▶ *razmik*
 Spannungspneumothorax *m* ▶ *ténzijski pnevmotóraks*
 Spannungssimulator *m* ▶ *simulátor napétosti*
 Spannweite *f* ▶ *razmik*
 Speisefett *n* ▶ *požárni rázred F*
 Speiseöl *n* ▶ *požárni rázred F*
 Sperrwerkzeugkasten *m* ▶ *kòvček za odpíránje vrát*
 Spezialkräfte alarmieren ▶ *saníranje po nezgòdi z nevarno snovjó*
 spezifische Wärmekapazität von Wasser *f* ▶ *specifična toplòta vòde*
 SPIN *n* ▶ *SPÍN*
 Spineboard *n* ▶ *reševálna dèska*
 Spitze der Einheit *f* ▶ *čèlo enòte, čèlo paráde*
 Spitze der Parade *f* ▶ *čèlo paráde*
 Sprechfunkgerät *n* ▶ *rádijska postája*
 Sprechmembrane *f* ▶ *govòrna membrána*
 Spreizer-Methode *f* ▶ *trganje z razpirálom*
 Sprinkleralarmventil *n* ▶ *sprinklerski alármni ventil*
 Sprinkleranlage *f* ▶ *sprinklerski gasilni systém*
 Sprinkler-Glasampulle *f* ▶ *stekléna ámpula*
 Sprinklerkopf *m* ▶ *požárni škropilnik*
 Sprinklerzentrale *f* ▶ *sprinklerska postája*

Sprühdüse *f* ▶ *požárni škropilnik*
 Sprühfeuer *n* ▶ *plaménski cúrek*
 Sprühstrahl *m* ▶ *razpršèni cúrek*
 Sprühwasserlöschanlage *f* ▶ *polívni systém*
 Sprungkissen *n* ▶ *vskòčnica*
 Sprungpolster *n* ▶ *vskòčnica*
 Stabarbeit *f* ▶ *štábno vòdenje*
 stabile Seitenlage *f* ▶ *stabilní bòčni položáj*
 Stabilisierungsinstrument *n* ▶ *stabilizácijski pripomòček*
 Stabstelle Zivilschutz *f* ▶ *štáb civilne zaščite*
 Stafettenlauf mit Wassertransfer *m* ▶ *štafèta s prenòsom vòde*
 Staffel *f* ▶ *zmánjšani gasilski oddélek*
 Staffelung *f* ▶ *ešalón*
 Stahlbetonkonstruktion *f* ▶ *armíranobetónska konstrukcija*
 Stahlbeton-Ziegeldecke *f* ▶ *armíranobetónsko-opéčni stròp*
 Stahl Druckluft-Flasche *f* ▶ *jekléna tláčna posòda*
 Stahlkonstruktion *f* ▶ *jekléna konstrukcija*
 Stahlseil *n* ▶ *žična vrv*
 Standard-Einsatz-Regel *f* ▶ *stándardni operatívni postòpek*
 Standort der Anrufer *m* ▶ *prikáz lokácije klicátelja*
 Startlinie *f* ▶ *stártna črta*
 Stationsfunkgerät *n* ▶ *vgrájèna rádijska postája*
 statische Ausdehnung *f* ▶ *státični raztézek*
 statische Belastung *f* ▶ *státična obremenítev*
 statischer Ankerpunkt *m* ▶ *státično sidrišče*
 staub- und aerosoldichter Chemikalienschutzanzug *m* ▶ *prótiprášna zaščitna obléka*
 staub- und aerosoldichter CSA *m* ▶ *prótiprášna zaščitna obléka*
 Steckleiter *f* ▶ *stikálna léstve*
 Steckleiter-Einsteckteil *m* ▶ *natični dél stikálne léstve*
 Steckleiter-Verbindungsteil *m* ▶ *povezovální člen stikálne léstve*
 Steigklemme *f* ▶ *zobáta vrvna prižéma*
 Steigleitung *f* ▶ *dvížní vòd*
 Steigleitung trocken/nass *f* ▶ *súho-mòkri dvížní vòd*
 Stellung *f* ▶ *dřža*
 Stellvertretender *m* ▶ *naméstnik*
 stellvertretender Feuerwehrkommandant *m* ▶ *naméstnik povělníka*
 Stellvertretender Präsident *m* ▶ *naméstnik predsédníka*
 Stellvertreter *m* ▶ *pòdpovělník*
 Sternal Befestigungspunkt *m* ▶ *pršno vpétje*

Steuermechanismus *m* ▶ *krmilni mehanizem*
 Steuerorgan *n* ▶ *upravljalna enota*
 Steuerventil *n* ▶ *krmilni ventil*
 stiller Alarm *m* ▶ *tihí alárm*
 Stillgestanden *n* ▶ *dřža mírno*
 stochastische Strahlenwirkung *f* ▶ *stohástični učínek*
 stöchiometrische Konzentration *f* ▶ *stehiométrično razmérje*
 stöchiometrisches Gemisch *n* ▶ *stehiométrična méšanica*
 S-Tr *m* ▶ *cevárska skupína*
 Strahlenbelastung *f* ▶ *izpostávljenost sévanju*
 Strahlenexposition *f* ▶ *izpostávljenost sévanju*
 Strahlenquelle *f* ▶ *vír sévanja*
 Strahlrohr *n* ▶ *ročník*
 Strahlung *f* ▶ *sévanje*
 α-Strahlung *f* ▶ *sévanje álfa*
 β-Strahlung *f* ▶ *sévanje béta*
 γ-Strahlung *f* ▶ *sévanje gáma*
 Straßenantrieb *m* ▶ *dvókolésni pogón*
 Straßenbesen *m* ▶ *céstna mètla*
 Strategieebene *f* ▶ *stratéski nivó vódenja*
 strategische Abstützung *f* ▶ *stratésko podpíranje*
 strategische Sicherung *f* ▶ *stratésko podpíranje*
 Stressbearbeitung nach belastenden Ereignissen *f* ▶ *skupínski razbremenilni pogóvor*
 Stressbewältigung *f* ▶ *obvladavánje strésa*
 Stressfaktor *m* ▶ *strésor*
 S-TrFü *m* ▶ *prví cevár*
 S-TrM *m* ▶ *drúgi cevár*
 Stromaggregat *n* ▶ *eléktróagregát*
 Strombegrenzungsventil *n* ▶ *omejeválnik pretóka*
 Stromerzeuger *m* ▶ *eléktróagregát*
 Stromschutz *m* ▶ *tokóvna zaščíta*
 strukturelle Stabilität *f* ▶ *stabilnost konstrukcije*
 Sturm *m* ▶ *neúrje*
 Sturmholz *m* ▶ *vetrolóm*
 Sturzfaktor *m* ▶ *fáktor pádca*
 Stützkrümmer *m* ▶ *opórno koléno*
 Stützverband *m* ▶ *opórnica*
 Suchtrupp *m* ▶ *preiskoválna skupína*
 Such- und Rettungsteam *n* ▶ *preiskoválna skupína*
 Suchweg *m* ▶ *pót iskánja*
 Surfaktant *n* ▶ *površínsko aktívna snóv*
 symmetrischer Karabiner *m* ▶ *simétrična vpónka*
 synthetisches Schaummittel *n* ▶ *sintétično penílo*
 System der Beobachtung, Information und Alarmierung *n* ▶ *sistém opazovánja, obvéščanja in alarmíranja*

S

T

Taktikebene *f* ▶ *táktični nivó vódenja*
 taktische Einheit *f* ▶ *gasílska táktična formácija*
 taktische Grundeinheit *f* ▶ *osnóvna táktična enota*
 taktische Kennziffern *f* ▶ *identifikácijska števílka*
 taktische Reserve *f* ▶ *táktična rezérvá*
 taktischer Rückzug *m* ▶ *umík*
 taktische Ventilation *f* ▶ *táktično prezračévánje*
 Tandem-Umlenkrolle *f* ▶ *dvójni zaporédni škripec*
 Tanklöschfahrzeug *n* ▶ *gasílsko vozílo s cistérno 2*
 Tasche *f* ▶ *žép*
 Tauchcomputer Algorithmus *m* ▶ *algoritém potapljáškega računálnika*
 Taucher *m* ▶ *potaplják*
 Tauchertechnik *f* ▶ *téhnična potápljanja*
 Tauchgang *m* ▶ *stážni potóp*
 Tauchpumpe *f* ▶ *potópna črpálka*
 technische Ausrüstung *f* ▶ *téhnična oprémljenost*
 technische Hilfeleistung *f* ▶ *téhnična intervencija, téhnično rešévánje*
 technischer Taucher *m* ▶ *téhnični potaplják*
 technisches Tauchen *n* ▶ *téhnično potápljanje*
 technische Unterstützung *f* ▶ *téhnična podpóra*
 Teilgebiet *n* ▶ *odsék*
 2-teilige Schiebleiter *f* ▶ *dvódélna raztegljiva léstev*
 2-teilige Schiebleiter mit Stützstangen *f* ▶ *dvódélna raztegljiva léstev s podpórami*
 3-teilige Schiebleiter mit Stützstangen *f* ▶ *tridélna raztegljiva léstev s podpórami*
 Teilschutz-Löschanlage *f* ▶ *gasílna napráva za lokálno gašénje*
 teilweise Evakuierung *f* ▶ *délna evakuácija*
 Teleskopleiter *f* ▶ *teleskópska léstev*
 Temperaturklasse *f* ▶ *temperatúrni rázred*
 temporäre Abstützung *f* ▶ *začasno podpíranje objéktov*
 temporäre Elektroinstallation *f* ▶ *začasna eléktrična inštalácija*
 temporäre Sicherung *f* ▶ *začasno podpíranje objéktov*
 Tensid *n* ▶ *površínsko aktívna snóv*
 thermische Strahlung *f* ▶ *toplótno sévanje*
 thermische Trägheit *f* ▶ *toplótna vztrájnost*
 Thermolyse *f* ▶ *têrmični razkrój snóvi*
 Thermomelder *m* ▶ *temperatúrni požárni javljálnik*

Thoraxkompression *f* ▶ *stís prsnega kôša*
 Tiefenrettung *f* ▶ *globòko reševanje*
 tiefkaltes Gas *n* ▶ *globòko ohlajèni plín*
 T-Karte *f* ▶ *T-kártica*
 TLF *n* ▶ *gasilsko vozilo s cistèrno 2*
 TLF-WB *n* ▶ *srédnja gasilska cistèrna za gózdne požáre, večja gasilska cistèrna za gózdne požáre*
 Tonsignal *n* ▶ *zvóčni signál (1, 2)*
 Torsionsverletzung *f* ▶ *tórzijska poškódba*
 Totalfeuer *n* ▶ *kompléksni požár*
 Totalüberflutungsanlage *f* ▶ *gasilni systém za popólno zapolnítev*
 Totraum *m* ▶ *mrtvi prôstor*
 Toxin *m* ▶ *toksín*
 Toxizität *f* ▶ *strupénost*
 Tr *m* ▶ *gasilska skupína*
 tragbare Feuerwehrlieferung *f* ▶ *prenòsna gasilska léstev*
 tragbarer Feuerlöscher *m* ▶ *prenòsni gasilnik*
 tragende Konstruktion *f* ▶ *nosilna konstrukcija*
 Trageseil *n* ▶ *nosilna vrv*
 Tragkraftspritze *f* ▶ *prenòsna motórna brizgálna*
 Tragkraftspritzen-Anhänger *m* ▶ *gasilski priklópnik s prenòsno motórno brizgálno*
 Tragkraftspritzenfahrzeug *n* ▶ *mánjše gasilsko vozílo*
 Tragkraftspritzenfahrzeug mit Wasser *n* ▶ *mánjše gasilsko vozílo z vódo*
 Transformator *m* ▶ *transformátor*
 Transportgefahrenklasse *f* ▶ *transportni rázred*
 Trauerfeier *f* ▶ *žálna slovéstnost*
 Trauerschritt *m* ▶ *žální korák*
 traumatisches Ereignis *n* ▶ *travmátski dogódek*
 Trennen *n* ▶ *odstránjévanje*
 Trenntransformator *m* ▶ *ločilni transformátor*
 Trennvorrichtung *f* ▶ *odklópná napráva*
 Triage-Algorithmus *m* ▶ *triázni algorítem*
 Triagekategorie *f* ▶ *triázna kategorija*
 Triagieren *n* ▶ *triáza*
 Trinkwasserschutz-Systemtrenner *m* ▶ *zaščítni ventil za vodovódnó omrèžje*
 Trittschlinge *f* ▶ *nòžna stópna zánka*
 trockener Löschangriff *m* ▶ *vája z motórno brizgálno*
 trockene Steigleitung *f* ▶ *súhi dvížni vòd*
 trockene Steigleitung-Einspeisestelle *f* ▶ *dovódnó mésto za súhi dvížni vòd*
 trockene Steigleitung-Entnahmestelle *f* ▶ *odvémno mésto súhega dvížnega vòda*
 Trockenlöscher *m* ▶ *gasilnik z gasilnim práhom*
 Trockenmauerwerk *n* ▶ *súhi zíd*
 Trockensprinkleranlage *f* ▶ *súhi sprinklerski systém*

Trümmer *f* ▶ *ruševína*
 Trümmerstrom *m* ▶ *drobírski tók*
 Trupp *m* ▶ *gasilska skupína*
 Truppführer *m* ▶ *vóđa skupíne*
 TSA *m* ▶ *gasilski priklópnik s prenòsno motórno brizgálno*
 TSF *n* ▶ *mánjše gasilsko vozílo*
 TSF-W *n* ▶ *mánjše gasilsko vozílo z vódo*
 Tunnelfeuerwehrmann *m* ▶ *predòrski gasilec*
 Turbo-Spritze *f* ▶ *túrbo ročnik*
 turbulente Strömung *f* ▶ *turbuléntni tók*
 Tyrolienne *f* ▶ *prèdnápèta vrv*

U

Überdachung *f* ▶ *stréšna krítina*
 Überdruckbelüftung *f* ▶ *nàdtláčno prezračévanje*
 Überdruckzone *f* ▶ *nàdtláčna cóna*
 Überflurhydrant *m* ▶ *nàdzémi hidránt*
 Übergangsstück *n* ▶ *prehódna spójka*
 Übergangsunterbringung *f* ▶ *začasna nastanitev*
 überhitzer Dampf *m* ▶ *pregrévanje vódné páre*
 Überhitzungsschutz *m* ▶ *tèrmična zaščíta črpálke*
 Überlebenskette *f* ▶ *veríga preživétja*
 Überspannungsschutz *m* ▶ *prenápètošna zaščíta*
 Überstromschutzeinrichtung *f* ▶ *avtomátski odklópnik*
 Übertragung der Einsatzleitung *f* ▶ *predája vódenja intervencije*
 Übertragungsnetzbetreiber *m* ▶ *sistémski operatèr prenòsnega eléktroenergétskega omrèžja*
 Übungspuppe *f* ▶ *vádbena lútka*
 Umdrehen *n* ▶ *obrácánje na méstu*
 umfassender Löschangriff *m* ▶ *napàd z obkróžanjem*
 umgedrehter Löschangriff *m* ▶ *obrñjeno gašènje*
 umgelenkte Verankerung *f* ▶ *preusmerítveno sidrišče*
 Umlenkrolle mit Rücklaufsperrung *f* ▶ *škripec z vrveno prižémo*
 umluftabhängiger Atemschutz *m* ▶ *odvisni systém zaščíte dihál*
 umluftunabhängiger Atemschutz *m* ▶ *neodvisni systém zaščíte dihál*

T

Umspannwerk *n* ▶ *transformátorska postája*
 Umweltgefahr *f* ▶ *nevárnost za okólje*
 Umweltkatastrophe *f* ▶ *ekološka nesreča*
 Umweltunfall *m* ▶ *ekološka nesreča*
 Unfall *m* ▶ *nesreča*
 Unfallverletzter *m* ▶ *poškodovánc*
 ungerader Feuerwehrmann *m* ▶ *nèpárni gasilec*
 unmittelbar drohende Gefahr durch Hochwasser *f* ▶ *neposredna nevárnost poplávnega vála*
 unmittelbare Gefahr *f* ▶ *neposredna nevárnost*
 unmittelbare Gefahr durch Chlorgasaustritt *f* ▶ *neposredna nevárnost nesreče s klórom*
 unnötiger Alarm *m* ▶ *nèpotrébni alárm*
 UN-Nummer *f* ▶ *UN število*
 Unpolarität *f* ▶ *nèpolárnost*
 unsicherer Ankerpunkt *m* ▶ *nèzanesljivo sidrišče*
 Unterdruckbelüftung *f* ▶ *pòdtláčno prezračevanje*
 Unterdruckzone *f* ▶ *pòdtláčna cóna*
 untere Entflammungsgrenze *f* ▶ *spódnja mèja vnetljivosti*
 untere Zündgrenze *f* ▶ *spódnja mèja vnetljivosti*
 Unterflurhydrant *m* ▶ *pòdzémni hidránt*
 Unterflurhydrantenschlüssel *m* ▶ *kljúč za pòdzémni hidránt*
 unterirdischer Löschwasserbehälter *m* ▶ *pòdzémni požárni bazén*
 Unterkühlung *f* ▶ *podhladítev*
 Unterstützungsbehörde *m* ▶ *podpórna organizácija*
 Unterweisungsphase *f* ▶ *poučevalna fáza*
 unvollständige Reihe *f* ▶ *nèpopolnjeni réd*
 unvollständige Verbrennung *f* ▶ *nèpopólno gorènje*
 USAR-Einheit *f* ▶ *enóta USAR*

U V

V

Vakuummatraze *f* ▶ *vákúumska blazína*
 Vegetationsbrand *m* ▶ *požár v narávi*
 Ventilleine *f* ▶ *ventilna vrva*
 Verband der slowenischen Berufsfeuerwehr *m* ▶ *Zdrúženje slovénskih poklicnih gasilcev*
 Verbindung *f* ▶ *spojina*

Verbindungsleine *f* ▶ *popkovína*
 Verbrennung *f* ▶ *gorènje, sežiganje*
 Verbrennung fester Brennstoffe *f* ▶ *nèposredno gorènje*
 Verbrennung mit Flammenerscheinung *f* ▶ *gorènje s plaménom*
 Verbrennung mit Pyrolyse *f* ▶ *gorènje s pirolízo*
 Verbrennung mit Zustandsänderung *f* ▶ *gorènje s spremémbo agregátnega stánja*
 Verbrennungsdreieck *n* ▶ *požárni trikotnik*
 Verbrennungsmechanismus *m* ▶ *mehanízem gorènja*
 Verbrennungsprodukte *n pl* ▶ *produkti gorènja*
 Verbrennungswärme *f* ▶ *zgovalna toplóta*
 Verdampfungswärme *f* ▶ *izparilna entalpija*
 Verdünnung *f* ▶ *rédčenje*
 verfügbare Ressource *f* ▶ *razpoložljivi vir*
 Vergiftung *f* ▶ *zastrupítev*
 Verkehrsabsicherung *f* ▶ *prométno varóvanje*
 Verkehrsleitkegel *m* ▶ *cétni stóžec*
 Verkehrsunfall *m* ▶ *prométna nezgóda*
 Verkehrsunfallkasten *m* ▶ *kóvček za prométno nezgóde*
 Verkehrszeichengebung *f* ▶ *prométna signalizácija*
 Verlängerung für Rettungszyylinder *f* ▶ *podáljšek cilíndra*
 Verlängerungskabel *n* ▶ *eléktrični podáljšek*
 Verlängerungsleitung *f* ▶ *eléktrični podáljšek*
 Verletzungsmechanismus *m* ▶ *mehanízem poškovábe*
 verlorenes Gerät *n* ▶ *izgubljená opréma*
 Verminderung des Katastrophenrisikos *f* ▶ *zmanjševanje vplíva nesréc*
 vermisste Person *f* ▶ *pogrěšana oseba*
 vermutliche Brandursache *f* ▶ *domnévni vzròk nastánka požára*
 Verneinungsphase *f* ▶ *fáza zaníkanja*
 Verpackungsgruppe *f* ▶ *embalázna skupína*
 Verpuffung *f* ▶ *vzbúh*
 Verrenkung *f* ▶ *izpàh*
 Versammlung *f* ▶ *skúpščina*
 Verschäumungszahl *f* ▶ *penílno število*
 verschiedene gefährliche Stoffe und Gegenstände *m pl* ▶ *različne nevárne snovi in predméti*
 Versorgung-Führungsassistent *m* ▶ *vódja logístike*
 Versorgungsabschnitt *m* ▶ *mésto za oskrbo enòt*
 Versorgungsleitung *f* ▶ *kunúnalni vòd*
 Versorgungsstelle *f* ▶ *mésto za počétek enòt*
 Verteiler *m* ▶ *razdelilnik*
 Verteiler-Besetzung *f* ▶ *zasédba trojáka*
 Verteilerkasten *m* ▶ *razdelilna omárica*

vertikale Entrauchung *f* ▶ *vertikálno prezračevanje*
 vertikale Evakuierung *f* ▶ *vertikálna evakuácija*
 vertikaler Träger *m* ▶ *vertikálni nosilec*
 vertikale Sektorisierung *f* ▶ *vertikálna sektorizácija*
 vertikale tragende Konstruktion *f* ▶ *vertikálna konstrukcija*
 Vertikalrettung *f* ▶ *vertikálni dvig*
 Vertrauensperson *f* ▶ *zaušnik*
 Verwaltungsbehörde der Republik Slowenien für Schutz- und Rettungswesen *f* ▶ *Upráva za zaščito in reševanje RS*
 Verwaltungsrat *m* ▶ *upravní odbòr*
 Verwirrtheit *f* ▶ *zmèdenost*
 Veteran *m* ▶ *veterán*
 Viererreihe *f* ▶ *čtvèrostòp*
 Vierfachflaschenzug-System *n* ▶ *škripčevje*
 Virus *m* ▶ *vírus*
 Visier *m* ▶ *vizír*
 Viskosität *f* ▶ *viskóznost snoví*
 Vizepräsident *m* ▶ *pòdpredsédnik*
 Vollbrand *m* ▶ *pòlno razvítí požár*
 voll entwickelter Brand *m* ▶ *pòlno razvítí požár*
 Vollfeuer *n* ▶ *kompléksni požár*
 Vollmaske *f* ▶ *zaščitna máska*
 vollständige Evakuierung *f* ▶ *popòlna evakuácija*
 vollständige Verbrennung *f* ▶ *popòlno gorènje*
 Vollstrahl *m* ▶ *stínjeni cúrek*
 Volumenstabilität von Beton *f* ▶ *prostornínska stabilnost betóna*
 vorbeugender Brandschutz *m* ▶ *požárna preventíva*
 vorderster Feuerwehrmann *m* ▶ *čèlni gasílec*
 vorgemischte Flamme *f* ▶ *prèdmèšani plámen*
 Vormarsch *m* ▶ *pohódni korák*
 Vorsitzender des Prüfungsausschusses *m* ▶ *predsédnik ocenjevalne komisíje (1)*
 Vortragender *m* ▶ *predávateľ*
 V-Schnitt *m* ▶ *V-réz*

W

Wahrscheinlichkeit der Notlage *f* ▶ *verjètnost izrèdnega dogòdka*
 Waldbrand *m* ▶ *gòzdni požár*
 Waldbrand-Löschgruppenfahrzeug LF 20 *n* ▶ *mánjša gasílska cistèrna za gòzdne požáre, véčje gasílsko vozílo za gašènje gòzdnih požárov*
 Waldbrandpatsche *f* ▶ *požárna mètla*
 Waldbrand-Tanklöschfahrzeug *n* ▶ *srednja gasílska cistèrna za gòzdne požáre, véčja gasílska cistèrna za gòzdne požáre*
 Waldumbau *m* ▶ *preventívni posèk*
 Wandhydrant mit Feuerwehrschauch *m* ▶ *nótranji hidránt s plòsko cevjó*
 Wandhydrant mit formstabilem Schlauch ▶ *nótranji hidránt s pòltógo cevjó*
 Wandtechnik *f* ▶ *téhniká obkrožanja*
 Wärmebildkamera *f* ▶ *termovízíjska kámera*
 Wärmefreisetzungsrate *f* ▶ *hitròst spròščanja toplòte*
 Wärmeleitung *f* ▶ *prevájanje toplòte*
 Wärmemelder *m* ▶ *temperatúrni požárni javljálnik*
 Wärmestrahlung *f* ▶ *toplòtno sévanje*
 Wärmeübertragung *f* ▶ *konvékcija*
 Warnblinkleuchte *f* ▶ *utripajóča várnostna svetílka*
 Warneinrichtung *f* ▶ *várnostna piščál*
 Warntafel *f* ▶ *opozorilna tábla*
 Wartbarkeit der Information *f* ▶ *vzdrževánost informáci*
 Wasser *n* ▶ *vòda*
 Wasserentnahmestelle *f* ▶ *mèsto odvzèma vòde*
 Wasserfeuerlöscher *m* ▶ *gasílnik z vòdo*
 wasserfilmbildendes Schaummittel *n* ▶ *filmotvòrno sintétično penílo*
 Wasserförderung über lange Schlauchstrecke *f* ▶ *verízna dobáva vòde*
 Wassergraben *m* ▶ *vòdni járek*
 Wasserhammer *m* ▶ *hidrávlični udár*
 Wassernebel *m* ▶ *vòdna mègla*
 Wassersäule *f* ▶ *vòdni stòlpec*
 Wasser-Schaummittel-Gemisch *n* ▶ *penílina mèšanica*
 Wasser-/Schaum-Monitor *m* ▶ *vòdni mónitor*
 Wasserschild *m* ▶ *vòdna zavésa*
 Wassertruppführer *m* ▶ *prví vodár*
 Wassertruppmann *m* ▶ *drúgi vodár*
 Wasserversorgung *f* ▶ *oskrba z vòdo*
 Wasserversorgungstrupp *m* ▶ *vodárska skupína*
 Wasservorrat *m* ▶ *vòdni vír*

V W

Wathose *f* ▶ *zaščitni ribiški škórnji*
 Wechselladerfahrzeug mit Abrollbehältern *n* ▶
gasílsko vozílo za prevòz zabójnikov
 Wechselrichter *m* ▶ *razsmérnik*
 Wechselspannung *f* ▶ *izménična napétost*
 Wendung im Marsch *f* ▶ *obrácenje v premikanju*
 Werkfeuerwehr *f* ▶ *industrijska gasílska enòta*
 Werkzeugkasten *m* ▶ *kóvček z ròčnim oródjem*
 Wertungsklasse *f* ▶ *tekmoválna kategorija*
 Wertungsrichter *m* ▶ *sodník*
 Wettbewerbsaufsicht *f* ▶ *nadzórník tekmóvanja*
 Wettbewerbsleiter *n* ▶ *vódba tekmóvanja*
 Wettbewerbsveranstalter *m* ▶ *organizátor*
tekmóvanja
 Wettbewerbszeichen *n* ▶ *tekmoválna oznáka*
 Wetterkatastrophe *f* ▶ *újma*
 Wettkampfmannschaft *f* ▶ *tekmoválna enòta*
 WF *f* ▶ *industrijska gasílska enòta*
 Widderruf des Alarms *m* ▶ *preklíc alárma*
 Widerstandskraft gegen Katastrophen *f* ▶
odpórnost na nesréce
 Wiederaufbau *m* ▶ *razvój po nesréci*
 Wiederbelebensmaßnahme *f* ▶ *témeljní*
postópek oživljanja
 Wiesenbrand *m* ▶ *trávniški požár*
 Windbruch *m* ▶ *vetrolòm*
 Winde *f* ▶ *vléčni vítel*
 Windschutzscheibe *f* ▶ *vetrobránsko stéкло*
 Winkelschleifer *m* ▶ *kótna brusílka*
 Wipfelfeuer *n* ▶ *vřšní požár*
 WLF *n* ▶ *gasílsko vozílo za prevòz zabójnikov*
 Wohnungsbrand *m* ▶ *stanovánjski požár*
 W-Tr *m* ▶ *vodárska skupína*
 W-TrFü *m* ▶ *prví vodár*
 W-TrM *m* ▶ *drúgi vodár*
 Wunde *f* ▶ *rána*

W Z

Z

ZARE Funk *m* ▶ *sistém ZÁRE*
 Zeitfenster *n* ▶ *časòvno òkno*
 Zeitunterbrechungsschalter *m* ▶ *stikálo za*
prekinítev časa
 Zentralalarmposten *m* ▶ *várnostnonadzórní céntr*

zentrale Feuerweereinheit *f* ▶ *osrédnja gasílska*
enòta
 Ziel *n* ▶ *tárča (1, 2)*
 Zielgestell *n* ▶ *stojálo za tárčo*
 Ziellinie *f* ▶ *cíljna črta*
 Zivilschutz *m* ▶ *civílna zaščíta*
 Zivilschutz-Kommandant *m* ▶ *povèljník civilne*
zaščíte
 Zivil- und Katastrophenschutzeinheiten *f pl* ▶
síle zaščíte in reševánja
 Zubereitung *f* ▶ *zmés*
 Zugänglichkeit der Information *f* ▶ *dosegljívost*
informácij
 Zugangsweg *m* ▶ *dostópna pót (2)*
 Zugehörigkeitszeichen *n* ▶ *oznáka pripádnosti*
 Zugeinstufung *f* ▶ *čétna razvrstítev*
 zugeordnete Ressource *f* ▶ *aktívni vír*
 zugewiesene Ressource *f* ▶ *vír na pótí*
 Zugformation *f* ▶ *čétna razvrstítev*
 Zugführer *m* ▶ *vódba vòda*
 Zugkolonnenaufstellung *f* ▶ *kolónska razvrstítev*
čéte
 Zugreihenaufstellung *f* ▶ *kolónska razvrstítev čéte*
 Zuluft-kontrollierter Brand *m* ▶ *prezračeváлно*
odvísni požár
 Zuluftöffnung *f* ▶ *vstópna odprtína (2)*
 Zumischer *m* ▶ *médmešálník peníla*
 Zumischrate *f* ▶ *mešáлно razmérje*
 zündfähige Mischung *f* ▶ *vnetljíva mešánica*
 Zündgrenzen *f pl* ▶ *mèja vnetljívosti*
 Zündquelle *f* ▶ *vír vžíga*
 Zündtemperatur *f* ▶ *temperatúra vžíga*
 Zurrgurte *f* ▶ *pitrídlni breménski trák*
 Zurücktreten! *n* ▶ *povràt*
 zusätzliche Feuerwehrausbildung *f* ▶ *dodátno*
usposábljanje
 Zustandsänderung *f* ▶ *fizikálna spremémba*
 Zweckmäßigkeit der Information *f* ▶ *priròčnost*
informácij
 Zweierreihe *f* ▶ *dvóvrstna razvrstítev*
 Zweifach-Verteiler *m* ▶ *dvóják*
 zweiteiliger Befehl *m* ▶ *dvódélno povèlje*
 zweiter Rettungsweg *m* ▶ *drúga evakuácijska pót*
 zweite Suche *f* ▶ *sekundárno preiskóvanje*
 Zwei-Wege-Kupplung *f* ▶ *dvósmérna spójka*
 Zwischenfall *m* ▶ *nezgóda*
 Zylinder-Adapter *m* ▶ *nastávek za cílindre*

Viri in literatura

- 2019: leto jubilejev slovenskih gasilcev: zbornik (ur. Marko Pograjc, Petra Planinc), 2019. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- AŽBE, Tomaž, 2021: *Vozila na alternativni pogon in ukrepanje ob nesrečah in požarih*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- BENEKE, Nils, UNGER, Jan Ole, 2021: *Einsatzübungen planen und durchführen*. Stuttgart: Kohlhammer.
- BENGTSSON, Lars-Göran, 2001: *Enclosure fires*. Karlstad: Swedish Rescue Services Agency.
- BERLEC, Jože idr., 2024: *30 let Zakona o gasilstvu: zbornik prispevkov*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- BIRSA, Anica idr., 2024: *Priročnik za delo z gasilsko mladino: zbornik več avtorjev*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- CEMPRE TURK, Marinka, 2021: *Priročnik za delo članic in njihova vloga v gasilski organizaciji*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- CERKVENIK, Janko, 2021: *Priročnik o gasilskem protokolu*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- CESTNIK, Tilen, 2020: *Navodilo inštruktorjem za usposabljanje uporabnikov radijskih postaj v sistemu zvez ZARE*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- CIVIDINI, Adriana idr., 2023: *Pravila gasilskih in gasilskošportnih tekmovalnih disciplin*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- Das Feuerwehr-Lehrbuch* (ur. BRANDSCHUTZ/German Fire Brigade Newspaper), 2023. Stuttgart: Kohlhammer.
- DOLINAR, Jure, 2022: *Priročnik za uporabo izolirnih dihalnih aparatov in ostale zaščite za dihala*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- Državni načrti zaščite in reševanja* (Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje). <https://www.gov.si/teme/nacrti-zascite-in-resevanja/>. Dostop 1. 10. 2024.
- FERCH, Herbert, MELIOUMIS, Michael, 2011: *Führungsstrategie. Grofschadenlagen beherrschen*. Stuttgart: Kohlhammer.
- Gasilec* (revija), 1992-. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije. <https://gasilec.net/slovenski-gasilski-muzej-2/>.
- GLAVNIK, Aleš, JUG, Aleš, 2020: *Priročnik o načrtovanju požarne varnosti*. Ljubljana: Inženirska zbornica Slovenije.
- GRAEGER, Arvid idr., 2009: *Einsatzpraxis: Einsatz- und Abschnittsleitung. Das Einsatz-Führungssystem (EFS)*. Heidelberg: Ecomed Sicherheit.
- GRM, Bojan idr., 2002: *Analiza in primerjava pojmov s področja varstva pred požarom*. Razvojno-raziskovalna naloga. Radovljica: CPZT Požarni inženirni Radovljica.
- GRM, Bojan, STEVANOVIČ, Boris, 2002: *Kemija v gasilstvu*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- Interni standardi za izvedbo intervencij Gasilske brigade Ljubljana*, 2010– (Gradivo ni javno dostopno.)
- IVANUŠA, Teodora, POBBREGAR, Iztok, 2008: *Terorizem in jedrska, radiološka, kemična ter biološka obramba*. Ljubljana: Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje.
- JURJEVIČ, Andrej, 2018: *Gasilski priročnik o razvrščanju*. Ljubljana: Defensor.
- KAUFMANN, Florentin von, SCHMID, Falko, 2019: *Hochhausbrandbekämpfung*. Stuttgart: Kohlhammer.
- KLINGSOHR, Kurt idr., 2012: *Vorbeugender baulicher Brandschutz*. Stuttgart: Kohlhammer.
- Kodeks etike slovenskega prostovoljnega gasilstva*. https://gasilec.net/wp-content/uploads/2021/09/KODEKS-ETIKE-SLOVENSKEGA-PROSTOVOLJNEGA-GASILSTVA_veljaven_2021.pdf. Dostop 1. 10. 2024.
- KRAMER STAJNKO, Janja, 2023: *Izračuni v gasilstvu*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- KROFLIČ, Milan, 2020: *Priročnik za uporabo prenosnih lestev v gasilstvu*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- KÜHAR, Andreas, 2007: *Dekontamination* (Die Rote Hefte 88). Stuttgart: Kohlhammer.
- KÜHAR, Andreas, EHRMANN, Klaus, 2020: *CBRN-Schutz in der Gefahrenabwehr*. Stuttgart: Kohlhammer.
- LESKOVEC, Rok idr., 2020: *Temeljni program usposabljanja prostovoljnih gasilcev*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije; Ministrstvo za obrambo. https://gasilec.net/wp-content/uploads/2020/11/GASILCI_Temeljni-programi-usposabljanja-prostovoljnih-gasilcev.pdf. Dostop 1. 10. 2024.
- LINDEMANN, Thomas, 2021: *Feuerwehrbedarfsplanung*. Stuttgart: Kohlhammer.
- MIRT, Ivan, 2019: *Didaktično-metodični priročnik: za predavatelje in inštruktorje v gasilskih organizacijah*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- MUHIČ, Darko, 2022: *Požari v naravi*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- NFPA's Illustrated Dictionary of Fire Service Terms* (National Fire Protection Association), 2006. Burlington: Jones and Bartlett Learning.
- Ocene ogroženosti Republike Slovenije*. <https://www.sos112.si/delovna-podro%C4%8Dja/ocene-ogro%C5%BEenosti>. Dostop 1. 10. 2024.
- Ocene tveganj in zmožnosti obvladovanja tveganj nesreč*. <https://www.sos112.si/delovna-podro%C4%8Dja/ocene-tveganj-in-zmo%C5%BEenosti-obvladovanja-tveganj-nesre%C4%8D/>. Dostop 1. 10. 2024.
- OKORN, Robert, 2022: *Odnosi z javnostmi v gasilstvu*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.

- Metod Gaber idr., 2010: *Operativni taktični postopki*. Razvojno-raziskovalna naloga. https://gasilec.net/wp-content/uploads/2022/10/Operativn-takticni-postopki_razvojno-raziskovalna-naloga_2010.pdf. Dostop 1. 10. 2024.
- Požar (revija), 1995-. Ljubljana: Slovensko združenje za požarno varstvo; Gasilska zveza Slovenije. <https://www.szpv.si/revija-pozar/>.
- Pravila gasilske službe prostovoljnih gasilcev, 2016. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije. <https://gasilec.net/wp-content/uploads/2020/06/PGS.pdf>. Dostop 1. 10. 2024.
- PRENDKE, Wolf-Dieter, 2000: *Lexikon der Feuerwehr*. Stuttgart: Kohlhammer.
- Priporočilo za izvajanje požarnih straž, 2012. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije. <https://gasilec.net/wp-content/uploads/2022/01/PRIPOROCILA-POZARNA-STRAZA.pdf>. Dostop 1. 10. 2024.
- PULM, Markus, 2023: *Einsatztaktik für Führungskräfte*. Stuttgart: Kohlhammer.
- REMPE, Alfons, KLÖSTERS, Kurt, SLABY, Christoph, 2015: *Das Planspiel als Entscheidungstraining*. Stuttgart: Kohlhammer.
- RODEWALD, Gisbert, 2007: *Brandlehre*. Stuttgart: Kohlhammer.
- RÖNNFELDT, Jens, KÖNIG, Mario, KUCZEWSKI, Bernhard, 2010: *Messtechnik in Feuerwehreinsatz*. Stuttgart: Kohlhammer.
- SÄNDQVIST, Stefan, 2002: *Water and other extinguishing agents*. Karlstad: Swedish Rescue Services Agency.
- SCHMIERMUND, Torsten, 2021: *Fachwörterbuch Feuerwehr und Brandschutz: Deutsch-Englisch/Englisch-Deutsch*. Heidelberg, Berlin: Springer Spektrum.
- SCHRÖDER, Hermann, 2005: *Lexikon der Feuerwehr*. Stuttgart: Kohlhammer.
- SCHULZE, Nils, DENNE, Bernhard, 2023: *Visualisierung in Einsatz und Ausbildung*. Stuttgart: Kohlhammer.
- Statut Gasilske zveze Slovenije, 2021. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije. https://gasilec.net/wp-content/uploads/2022/09/Statut_veljaven_2021_lekt.pdf. Dostop 1. 10. 2024.
- SVENSSON, Stefan, 2000: *Fire Ventilation*. Karlstad: Swedish Rescue Services Agency.
- ŠTERMAN, Sonja, ŠAUPERL, Olivera, 2019: *Standard kakovosti: gasilska uniforma*. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije.
- THÖNISSEN, Wiebke, 2020: *Baukunde für die Einsatzpraxis*. Stuttgart: Kohlhammer.
- TOMAZIN, Marko, 2011: Koncept posredovanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi. *Gasilec*, letnik 65, vse številke.
- Usposabljanja* (Gradiva za temeljne programe usposabljanja). Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije. <https://gasilec.net/usposabljanja/#1598018241484-e97769b9-b8dd>. Dostop 1. 10. 2024.
- Usposabljanja: Učni programi za specialnosti*, 2021. Ljubljana: Gasilska zveza Slovenije. <https://gasilec.net/usposabljanja/#1685087402007-efa>. Dostop 1. 10. 2024.

Gasilski terminološki slovar

G Slovensko gasilstvo ima dolgo in bogato tradicijo. Združuje številne prostovoljne in poklicne gasilce, ki s svojim znanjem in veščinami posredujejo pri različnih vrstah izrednih dogodkov od požarov do naravnih nesreč.

Gasilski terminološki slovar vsebuje 2257 terminov s področja gasilstva. Pripomogel bo k poenotenemu in natančnemu sporazumevanju med gasilci in drugimi strokovnjaki in bo v pomoč vsem, ki šele vstopajo v gasilsko stroko. Prispeval bo k boljši osveščenosti javnosti o varnosti in preventivnih ukrepih, olajšal pa bo tudi sporazumevanje v mednarodnem okolju, saj so slovarskim sestavkom dodani angleški in nemški ustrezniki.

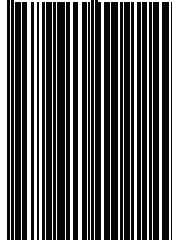

gasilec -lca m **gasilka** -e ž oseba, ki opravlja gasilsko službo in druge naloge zaščite in reševanja v prostovoljni ali poklicni gasilski organizaciji ter izpolnjuje vse potrebne zakonske zahteve **S: operativni gasilec**
ANG.: firefighter
NEM.: Feuerwehrmann m

USTAVI PRED ČRTO!
AVTOMATSKA VRATA

39 €

9 789610 509240 >

G